BÜTÜN ESERLERİ

VLADIMIR NABOKOV

LOLITA

İLETİŞİM

Lolita

VLADIMIR NABOKOV

Beyaz Irktan Dul Bir Erkeğin İtirafları
Lolita, or the Confessions of a White Widowed Male
Çeviren Fatih Özgüven
ISBN : 9789754701012

“Lolita, hayatımın ışığı, kasıklarımın ateşi. Günahım, ruhum, Lo-Li-Ta; Dilin ucu damaktan dişlere doğru üç basamaklık bir yol alır, Üçüncüsünde gelir dişlere dayanır. Lo-Li-Ta” Lolita’yı okumaya karar verdiğinde, (lütfen onun son derece ahlaki bir kitap olduğunu unutma). Vladimir Nabokov (Edmund Wilson’a Bir Mektubundan)

Vladimir Nabakov 1899’da St. Petersburg’da doğdu. Varlıklı, liberal bir ailenin en büyük oğluydu. Bolşevikler iktidara geldiğinde aile Rusya’dan ayrılarak önce Londra, sonra Berlin’e gitti. Nabokov, öğrenimini Cambridge, Trinity College’de tamamladı. 1923 ile 1940 arasında anadilinde romanlar, hikâyeler, oyunlar, şiirler yazdı ve kuşağının seçkin Rus göçmen yazarlarından biri olarak ün kazandı. 1940 yılında karısı ve oğluyla ABD’ye göç etti ve 1941’den 1948’e kadar Wellesley College’de dersler verdi. 1955’te yayımlanan Lolita’nın dünya çapındaki başarısından sonra, 1959’da Cornell Üniversitesi Rus Edebiyatı profesörlüğünden emekli olarak İsviçre’ye yerleşti. Nabokov, İngilizce yazdığı ilk romanı olan The Real Life of Sebastian Knight’ı (S.K.’nın Gerçek Yaşamı) 1941’de yayımladı ve ondan sonra bu dili şaşırtıcı bir yaratıcılıkla kullanarak eserlerini İngiliz dilinde yazmaya devam etti. Vladimir Nabokov 1977’de İsviçre’nin Montreux kentinde öldü. Lolita dışında, önemli romanları arasında, fantastik bir aile romanı parodisi olan Ada or Ardor (Ada ya da Arzu) ve Pale Fire (Solgun Ateş) sayılmalıdır.

Önsöz

‘Lolita ya da Beyaz Irktan Dul Bir Erkeğin İtirafları’; işte, bu satırların yazarının eline geçen ve önsözünü yazmak durumunda olduğu benzeri görülmemiş sayfaların başlığı böyleydi. Sözkonusu sayfaların yazarı ‘Humbert Humbert’, 16 Kasım 1952′de henüz tutukluyken, duruşmasının başlamasına bir iki gün kala damar tıkanıklığı sonucunda öldü. Avukatı ve Colombia Eyalet Bölge Barosu üyesi, yakın dostum ve akrabam Bay Clarence Choate Clark bu sayfaları baskıya hazırlamamı istediğinde müvekkilinin vasiyetnamesinde geçen ve ‘Lolita’yı baskıya hazırlama konusunda bütün yetkiyi sayın kuzenime devreden bir maddeden hareket ediyordu. Bay Clark’ın seçiminin, seçtiği kişinin marazlı hastalıklarla sapkınlıkları konu edinen alçak gönüllü bir çalışmasının (‘Duyular Sağduyuya Sığar mı?’) daha geçenlerde Poling Ödülü’yle onurlandırılmış olmasından da etkilenmiş olabileceğini eklemek gerekir.

Görevim ikimizin de umduğundan daha az çaba gerektirdi. Su götürmez bazı yazım yanlışlarıyla, H.H.’in bütün çabalarına rağmen metinde hâlâ yol işaretleri ya da mezar taşlan gibi sivriliveren (ve açıklamanın sadece tatsızlığa ve acımasızlığa yolaçacağı kişi ya da yer adlarını çıtlatan) kimi inatçı ayrıntıların ayıklanması dışında, bu eşi görülmedik anılar eksiksiz olarak elinizdedir. Bunları kaleme alanın benimsediği tuhaf takma ad gene kendi buluşudur; tabii ki içinden insanın yüreğine işleyen bir çift gözün baktığı duygusunu veren bu maskeye sahibinin arzusuna uyularak el sürülmeyecekti. ‘Haze’ soyadı yalnızca kitabın kadın kahramanının gerçek adıyla kafiyeli olduğu için seçildiyse de, sözkonusu kahramanın adı kitabın candamarıyla bu adı değiştirmeye kalkışılamayacak kadar yakın bir ilişki içindedir. Ayrıca, (okurun da göreceği üzere) bu adı değiştirmeyi haklı kılacak somut bir gereklilik de bulunmamaktadır. Araştırmaya meraklı olanlar Eylül 1952 tarihli günlük gazetelerden her türlü bilgiyi sağlayabilirler. Bu anıların çalışma masamın lambasının ışığına kavuşmasına izin verilmemiş olsaydı, sözkonusu cinayetlerin nedenleriyle amaçlan sonsuza kadar bir sır olarak kalacaktı.

‘Gerçek’ olayların ardında gizlenen ‘gerçek’ kişilerin kaderlerini izlemeye pek meraklı olan eski moda okuyucuların gönlü olsun diye,

‘Ramsdale’ sakinlerinden Mr. ‘Windmüller’den sağlanan bazı bilgiler aktarılabilir burada. Kendisi kimliğinin gizli tutulmasını, bu ‘feci ve pek elim olayın’ üyesi olmaktan onur duyduğu topluluğa gölge düşürmemesini arzulamaktadır. Kızı ‘Louise’ şu anda üniversite ikinci sınıf öğrencisidir. ‘Mona Dahi’ Paris’te öğrenim görmektedir. ‘Rita’ kısa zaman önce Florida’daki bir otelin sahibiyle evlenmiş bulunmaktadır. “Bayan Richard E Schiller’, Kuzey Batı’nın oldukça ücra köşelerinden birindeki Gray Star yerleşim bölgesinde ölü bir kız çocuk dünyaya getirirken, lohusa yatağında ölmüştür. ‘Vivian Darkbloom’ kısa bir süre sonra yayımlanacak olan Sıra Bende adlı otobiyografik bir kitap yazmıştır. Basılmamış haliyle kitaba göz gezdiren eleştirmenler sözkonusu kitabın kadın yazarın en iyi eseri olduğunda birleşmektedirler. Çeşitli mezarlıkların bekçilerinden gelen raporlarda ise ortalıkta dolaşan hayalet bulunmadığı bildirilmektedir.

Sadece bir roman olarak ele alındığında, ‘Lolita’ asıl söylemek istediklerini laf kalabalığı ile örtmeye çalışsa da okuyucuya oldukça anlaşılmaz gelecek durum ve duyguları konu edinmektedir. Doğru, eserin hiçbir yerinde tek bir açık saçık kelime yoktur; hatta çağdaşlık gereğidir diyerek en bayağı romanlarda tümen tümen ağıza alınmayacak laflara ses çıkarmamaya koşullanan sağlıklı tutucular bile burada bu kelimelerin bulunmayışına şaşıracaklardır. Gene de, eğer bu ne istediğini bilmeyen tutucuların gönlü olsun diye bir editör, tutar da belli kafa yapısındaki kişilerin ‘baştan çıkarıcı’ bulabileceği sahneleri sulandırmaya ya da tamamen çıkarmaya kalkarsa (bu konuda Yargıç John M. Woolsey’in 6 Aralık 1933′te çok daha açık bir anlatımla yazılmış başka bir kitap konusunda verdiği tarihi karara başvurabilir), ‘Lolita’yı basmaktan bütünüyle vazgeçmek gerekirdi. Çünkü belli bir duyumsallık içermekle suçlanabilecek olan bu sahneler en azından ahlâki bir sonuca doğru hiç şaşmadan yol alan trajik bir hikâyenin gelişim çizgisi üzerinde belli işlevleri olan durak noktalarıdır. Alaycı beyler ticari pornografinin de aynı iddiayla ortaya çıktığını söyleyeceklerdir. Buna karşılık daha bir mürekkep yalamış olanlar, ‘H.H.’nin tutkulu itiraflarının olsa olsa bir laboratuvar tüpünde fırtına yaratmaktan ileri gitmeyeceğini söyleyerek karşı çıkabilirler Amerikalı yetişkin erkeklerin en az % 12′si kendisiyle görüştüğüm Dr. Blanche Schvvarzmann’a bakılırsa ‘tutucu’ bir değerlendirme H.H.’nin öylesine çaresizlik içinde dile getirdiği pek özel arzulan her yıl, şu ya da bu biçimde doyurmaktadırlar. Cinnet geçiren bizim günlük yazarı o meş’um

1947 yazında yetkin bir psikopatoloji uzmanına başvurmuş olsaydı bu felaketler olmayacak ama tabii bu kitap da olmayacaktı.

Bu satırların yazarı, kendi kitaplarıyla konferanslarında çoğu kez vurguladığı bir noktayı, ‘yakışıksız’ nitelemesinin çoğu zaman ‘alışılmamış’ın yerini tutan bir niteleme olduğunu affınıza sığınarak bir kere daha yinelemek durumundadır. Büyük sanat eserlerinin her zaman özgün olmaları, bu yüzden de okuyucuya değişen ölçülerde sarsıcı gelmeleri doğaldır. H.H.’yi yüceltmek değil amacım. O kuşku yok ki alçak bir adam, ahlâki değerlerin tutulduğu illetin açık bir örneği, hatta uca varmış bir çöküntüyü duyumsatan bir kötülükle alaycılığın karmaşası; bunların hiçbiri de onu sevimli kılacak şeyler değil. İç bunaltan kaprisleri var. Bu ülkenin insanlarıyla doğal görünümleri konusunda söylediği gelişigüzel şeylerin çoğu gülünç. İtirafları boyunca yürek gibi atan umarsız bir içtenlik, kurduğu şeytani düzenlerin günahından arınmasına yetmiyor. Normal değil. Beyefendi hiç değil. Ama kemanın büyülü ezgilerinden Lolita’ya yönelik nasıl bir sevecenlik, bir merhamet derliyor, yazarından nefret ederken kitap karşısında nasıl da büyülenmiş gibi oluyoruz.

Klinik bir vaka olarak ‘Lolita’, hiç kuşku yok ki psikiyatri çevrelerinde bir klasik niteliği kazanacak. Sanat eseri olarak ise ayıbını örterek kendini aşmasına yarayacak nitelikleri var. Bizim için bilimsel önemi ve edebi değerinden çok daha anlamlı olan ise kitabın aklı başında okuyucular üzerinde yaratması gereken ahlâki etkidir. Çünkü bu oldukça anlamlı kişisel olayın gerisinde genel bir ders yatmaktadır. Başıboş çocuklar, bencil analar, soluk soluğa manyaklar bunlar sadece benzersiz bir hikâyede karşımıza çıkan canlı tipler olmakla kalmamakta, tehlikeli gelişmeler, varolan kötülükler konusunda birer uyarı niteliği taşımaktadırlar. ‘Lolita’, hepimizi anababaları, toplumun iyiliği için uğraşanları, eğitimcileri daha büyük bir şevk ve daha aydınlık kafalarla daha güvenli bir dünyaya daha sağlıklı kuşaklar yetiştirmeye yöneltmelidir.

-Ph. Dr. John Ray, Jr. Widworth, Massachussiets

Birinci Bölüm

1

Lolita, hayatımın ışığı, kasıklarımın ateşi. Günahım, ruhum, Lolita; dilin ucu damaktan dişlere doğru üç basamaklık bir yol alır, üçüncüsünde gelir dişlere dayanır. Lolita.

Sabahları ayağında çorabının teki, bir elli boyu ile Lo idi, sadece Lo. Ayağında bol gündelik pantolonu ile Lola. Okulda Dolly. Kayıtlardaki noktalı çizgilerde Dolores. Ama benim kollarımda hep Lolita idi.

Ondan önce biri var mıydı? Vardı, hem de nasıl. Aslına bakılırsa, yazın birinde her şeyi başlatan bir çocuk-kız sevmemiş olsaydım Lolita diye biri hiç olmayabilirdi. Denizaşırı bir krallıkta. Ah, ne zaman? Yaşım Lolita'nın daha doğmadığı yıllarda onun şimdiki yaşı kadar olduğu zamanlarda bir yaz. Emin olun, katillerin hep böyle tumturaklıdır düzyazı üslupları. Saygıdeğer jüri üyeleri, bayanlar baylar, ilginize sunacağım bir numaralı kanıt, melekleri, cahil, basit ama kanatları soylu melekleri hasetlerinden çatlatan şey. Bir kez bakınız şu dikenlerden taca…

2

1910′da Paris'te doğdum. Babam nazik, iyi huylu biri, değişik ırklardan meydana gelme bir 'karışım'dı; Fransız Avusturya kökenli, kanında birkaç damla da Mavi Tuna suyu taşıyan bir İsviçre vatandaşı… Size biraz sonra güzel mi güzel, parlak mavi kartpostallar da dağıtacağım. Riviera'da lüks bir otelin sahibiydi. Babası ve her iki büyükbabası sırayla şarap, mücevher ve ipek ticaretiyle uğraşmışlardı. Otuz yaşındayken ünlü dağcı Jerome Dunn'ın kızı ve tarih öncesi yer katmanları ile Antik Yunan lirleri gibi hiç kimsenin uğraşmadığı konularda uzmanlaşmış Dorsetli iki papazın torunu olan bir İngiliz kızıyla evlendi. Fotoğraflarda epey güzel çıkan annem, ben üç yaşındayken - oldukça garip bir kaza - kır gezintisinde yıldırım çarpması sonucu ölmüş. Kapkaranlık bir geçmişte kalan bir avuç dolusu sıcaklık dışında, üzerlerinde çocukluğumun güneşinin battığı anıların köşe bucak kuytuluklarında umarım üslubuma bir diyeceğiniz

yoktur, gözetim altında yazıyorum annemden hiçbir şey kalmadı elimde. Hani bilirsiniz göğe asılı gibi duran gündüzlerin, etrafında su sinekleri uçuşan, çiçekler açmış bir çalılığın çevresinde gelişen, güzel, ağır kokulu öğleden sonraların ya da bir tepeceğin eteklerinde başıboş gezerken dalıverip alt üst ettiğiniz yaz akşam üstlerinin sıcaklığı gibi; kürklü bir sıcaklık, altın rengi su sinekleri… Annemin büyük kızkardeşi Sybil, babamın kuzenlerinden biriyle evlenmiş, fakat kocası kendisini çok ihmal ettiğinden ailede bir çeşit ücretsiz mürebbiye ve kahya kadın görevi üstlenmişti. Sonraları, bana teyzemin babama aşık olduğunu, babamın da bu ilgiden yağmurlu bir günde yararlandığını, hava açınca da geçenleri unuttuğunu söyledilerdi. Kimi kurallarının katılığına -kaskatılığına- rağmen teyzemi çok, çok severdim. Beni, zaman içinde babamdan daha aklı başında dul bir erkek olacak biçimde yetiştirmek istediğini düşündüğüm olmuştur. Sybil teyzemin deniz mavisi bebekleri pembe hareli gözleri ve külrengi bir benzi vardı. Şiir yazardı, şiirli boş inançlar beslerdi. On altıncı yaşgünümden bir süre sonra öleceğine emin olduğunu söylerdi, öldü de… Çalıştığı parfüm firması adına durmadan iş yolculuklarına çıkan kocası ise zamanının çoğunu Amerika'da geçirirdi, öyle ki sonunda orada bir firma kurup biraz da toprak edinmişti.

Resimli kitaplar, tertemiz kum, portakal ağaçları, deniz görünümleri, dost köpekler ve gülümseyen yüzlerle dolu ışıl ışıl bir dünyada mutlu, sağlıklı bir çocuk olarak büyüdüm. Şahane Otel Mirana çevremde bir çeşit kişiye özel evren, dışını çevreleyen göz kamaştırıcı maviliğin içinde, beyaza boyalı bir gezegen gibi döndü durdu. Pirinç saksı zarflarını parlatan önlüklü adamdan flanel pantolonlu yetkiliye kadar herkes sever, şımartırdı beni. Yaşlı Amerikalı hanımlar bastonlarına dayanır, Pisa Kulesi gibi üzerime eğilirlerdi. Babama olan borçlarını ödeyemeyen sıfırı tüketmiş Rus prensesleri bana pahalı bonbonlar alırlardı. O, mon cher petit papa… beni yelkenliyle, bisikletle gezmeye çıkarır, yüzmesini, dalmasını, su kayağı yapmasını öğretir, bana Don Kişot'u Sefiller'i okur ve ben ona tapar, ona saygı duyardım; hizmetçilerin kendi aralarında onun sayısız hanım arkadaşlarından (beni el üstünde tutan, şen şakrak annesizliğime gözyaşları döküp içlenen güzel, iyi varlıklar) söz ettiklerini duyduğumda onun adına mutlu olurdum.

Evimizin birkaç kilometre ötesindeki bir İngiliz gündüzlü okuluna gittim. Bahçe tenisi oynadım, notlarım hep 'pekiyi', hem okul arkadaşlarım,

hem de öğretmenlerimle aram ‘çok iyi’ idi. On üçüncü yaşgünümün öncesinde (Annabel’i tanımadan önce yani) cinsel konular üzerine hatırladıklarım şunlardan ileriye gitmiyordu; öncelikle, okulun gül bahçesinde Amerikalı bir çocukla (annesi, oğlunun üç boyutlu dünyada pek ender görebildiği, o zamanların ünlü bir sinema yıldızıydı) beklenmedik ergenlik çağı gelişmeleri üzerine giriştiğimiz son derece ciddi, resmi ve oldukça kuramsal bir konuşma… Bir de otelin okuma odasındaki okunmaktan yıpranmış *Graphic* dergileri yığınının altından çekip çıkardığım Pichon’un *Beşeri Güzellik* adlı eski moda kitabını karıştırırken gördüğüm, inci grisiyle karışık sepya tonunda bazı yumuşacık kıvrımlı hanımları gösteren fotoğraflara çocuk bünyemin verdiği ilginç tepkiler… Daha sonraları babam, o kendine özgü sevimli, neşeli haliyle bana cinsellik konusunda bilmem gerektiğini düşündüğü her şeyi anlatmıştı. 1923 sonbaharında, üç sömestr okuyacağım Lyon’daki liseye gönderilmemden önceydi bu. Ne yazık ki, o yaz Madam R. ve kızıyla İtalya gezisine çıkmıştı babam, derdimi açacağım, öğüdünü alacağım kimsecikler yoktu.

3

Bu satırların yazarı gibi Annabel'in de soyu oldukça karışıktı; anne babası yarı İngiliz yarı Hollandalıydı. Bugün yüzünün çizgilerini Lolita'yı tanımadan birkaç yıl öncesi hatırladığımdan çok daha az hatırlıyorum. İki çeşit görsel hatırlama vardır: Biri aklınızın laboratuvarında bir görüntüyü ustalıkla yeniden kurduğunuz zamanki hatırlama (böylesi söz konusu olduğunda Annabel'i 'bal rengi ten', 'zayıf kollar', 'kumral kahküllü saçlar', 'uzun kirpikler', 'dolgun parlak dudaklar' gibi genel tanımlamalarla hatırlıyorum) öteki ise gözlerinizi kapadığınızda, gözkapaklarınızın iç tarafında sevilmiş bir yüzün eksiksiz optik izdüşümünü, tüm doğal renkleri içinde küçük bir hayaleti hemen çağrıştırıverdiğiniz hatırlama (İşte Lolita'yı da böyle hatırlıyorum).

Öyleyse bırakın da Annabel'i tanımlarken benden birkaç ay küçük, güzel bir kız çocuğu olduğunu söylemekle yetineyim. Annesiyle babası teyzemin eski arkadaşları, ayrıca teyzem kadar da can sıkıcıydılar. Otel Mirana'dan az ötede bir villa tutmuşlardı. Kel, esmer Mr. Leigh ile şişman, pudralı Mrs. Leigh (kızlık adı Vanessa Van Ness)... Nasıl da, tiksiniyordum onlardan! Annabel'le ben önceleri havadan sudan konuşmuştuk. Tekrar

tekrar kumları avuçlar, parmaklarının arasından süzülüp gitmelerini seyrederdik. Kafa yorduğumuz konular, bizim zamanımızla çevremizin ergenlik öncesi Avrupalı çocuklarının kafa yorduklarına denkti. Ne üzerinde canlıların yaşadığı başka dünyalar olduğu yolundaki düşüncelerimize, tenis karşılaşmalarına, sonsuzluğa ne de tekbenciliğe vb. ilişkin ilgilerimizde kişisel deha pırıltıları bulunabileceğini sanmıyorum. Yavru hayvanların yumuşak ve hemencecik incinebilir oluşlarının ikimize de hala aynı derin acıyı duyurduğu zamanlardı. O, açlıktan kırılan herhangi bir Asya ülkesine hemşire olarak gitmek istiyordu, ben ise ünlü bir casus olacaktım.

Birbirimize, hemen deli gibi, sakarca, utanmazca, ıstıraplar içinde aşık olduk; umutsuzca diye de eklemeliyim, çünkü birbirimize sahip olmak için duyduğumuz delicesine karşılıklı arzu ancak birbirimize bedenimizin ve ruhumuzun son zerresine kadar sahip olmak, birbirimizin içinde erimekle doyacak gibiydi. Ama işte ayaktakımından çocukların bile bulmayı becerebilecekleri türden bir çiftleşme fırsatı bulamaz durumdaydık. Onların bahçesinde giriştiğimiz çok cüretli bir denemeyi izleyen günlerde elimizdeki tek baş başa kalma fırsatı plajın kalabalık kısmında büyüklerin, sesimizi duymasalar da gözlerinden uzak olmayacağımızı bildikleri bir yerde oturmak olmuştu. Orada, yumuşak kumların üzerinde büyüklerden birkaç adım ötede bütün sabah kaskatı kesilerek bir arzu nöbeti içinde uzanıp birbirimize dokunmak için zamanın ve mekanın en küçük irkilmelerinden yararlanmaya çalışır, her fırsata şükrederdik. Yarısı kuma gömülü eli yavaş yavaş bana doğru sürünür, ince esmer parmakları uykuda yürür gibi yaklaşır, yaklaşır, opal saydamlığında parlak dizleri sakına sakına uzun, temkinli bir yolculuğa çıkardı. Bazen rastlantı olarak çocukların yaptığı kumdan bir kale, bize arkasında birbirimizin tuzlu dudaklarını tadacak kadar bir gizlenme fırsatı verir, bu hiçbir zaman tamamlanmayan birleşmeler sağlıklı ve deneyimsiz genç bedenlerimizi öyle bir yorgunluğa sürüklerdi ki, ta dibine dalıp birbirimizi deli gibi kucakladığımız serin mavi sular bile bizi rahatlatamazdı.

Yetişkin yıllarında, oradan oraya dolaşıp durduğum sıralarda kaybettiğim hazineler arasında Annabel'i, anne babasını ve aynı yaz, teyzemi baştan çıkarmaya çalışan, Mr. Cooper adında, ağırkanlı, orta yaşlı, hantal bir beyi bulvar kahvelerinden birinde, bir masanın çevresinde gösteren, teyzemin çektiği fotoğraf da vardır. Tam o sırada çikolatalı dondurmasına eğilirken yakalandığı için çok iyi çıkmamıştır bu fotoğrafta

Annabel, öyle ki (resmi hatırladığım kadarıyla) güneşli bir lekeye dönüşen şirinliği içinde tek seçilen zayıf, çıplak omuzları ve ortadan ayırdığı saçının çizgisi olmuş. Fakat ötekilerden biraz uzakta oturan ben, dramatik bir gösterişlilik içinde çıkmışım; üstünde koyu renk bir spor gömlek, iyi dikilmiş beyaz bir şort, ayak ayak üstüne atmış, yan durmuş uzaklara bakan efkarlı, kaim kaşlı bir oğlan çocuğu...

Bu fotoğraf o uğursuz yazın son günü, kaderi değiştirmek, için giriştiğimiz son umarsız çabadan birkaç dakika önce çekilmişti. En saçma bir bahane ile (son şansımızdı ve hiçbir şey umurumuzda değildi artık) kahveden sahile kaçmış ve ıssız bir yer bularak orada birkaç kırmızı kayanın oluşturduğu in gibi bir kovuğun menekşe rengi gölgesinde, sadece birinin kaybettiği bir güneş gözlüğünün tanıklığında, aceleci okşayışlarla kısa bir süre geçirmiştik. Dizlerimin üzerinde tam sevgilime sahip olmak üzereydim ki, deniz banyosundan dönen sakallı iki adam, denizler hakimi ve kardeşi, kaba gülüşler, cesaret veren haykırışlarla bize doğru yaklaştılar ve sevgilim dört ay sonra Korfu'da tifüsten öldü.

4

Bu sefil anıların sayfalarını tekrar tekrar çevirirken kendi kendime sorup duruyorum; hayatımın ortadireği, şimdi uzaklarda kalan o yaz mevsiminin ışıltıları arasında mı belvermeye başladı yoksa o güzel kız çocuğuna duyduğum aşırı arzu sadece bana özgü bir tuhaflığın ilk belirtisi miydi? Kendi yönelimlerimi, bunların nedenlerini ve girişimlerimi çözümlemeye kalkıştığımda, geriye dönüşlü bir düşgücü, aklımın çözümleyici unsurlarını sınırsız seçenekle beslemeye başlıyor, bu seçenekler de her olasılığın geçmişimin çıldırtıcı karmaşasında sonsuz biçimde dal budak salmasına yol açıyor. Ne var ki Lolita olayının kaderin bir çeşit büyülü oyunu sonucu, Annabel'le başladığına inanmış bulunuyorum.

Annabel'in ölümünün o karabasanlı yazın beceriksizliğini iyiden iyiye yoğunlaştıran bir darbe olduğunu, bu beceriksizliği heyecansız gençlik yıllarındaki her türlü aşk ilişkisi olasılığını ortadan kaldıran sürekli bir engel durumuna getirdiğini de biliyorum. Onunla ilişkimizde tinsel unsurla bedensel unsur, günümüzün gerçekçi, sığ, birörnek beyinli gençliğine anlaşılmaz gelecek bir kusursuzlukla bütünleşmişti. Ölümünden çok

sonraları bile, onun düşüncelerinin benim düşüncelerimi yalayıp geçtiğini hissettiğim anlar oldu. Birbirimizi tanımadan çok önceleri birbirine eş rüyalar görmüştük. Karşılaştırmıştık, biliyorduk. Aynı yılın aynı ayında (1919 Haziranı) birbirinden çok uzak iki ülkede, yolunu şaşırmış bir kanarya hem onun hem de benim penceremden içeriye dalıvermişti kanatlarını çırpa çırpa. Ah, Lolita sen böylesine sevmiş olsaydın beni!

Annabel'le giriştiğimiz başarısız sevişme denemelerinin ilkini, Annabel serüvenini noktalamak üzere buraya alacağım. Bir gece ailesinin acımasız gözetiminden kurtulmayı becerdi. Onların yazlık evinin arkasına düşen tedirgin, ince yapraklı bir mimozanın kuytuluğunda, alçak bir taş duvarın yıkıntıları üzerinde bir tümsek bulduk. Karanlığın ve taze dalların arasından ışıklı pencerelerin oluşturduğu arabesk desenleri seçebiliyorduk. Duyarlı belleğimin renkli boyalarıyla rötuşlandığı için şimdi oyun kağıtları olarak hatırlanan pencereler bunlar -belki de söz konusu 'düşman' bir briç oyununa dalmış olduğu için, kimbilir... Aralık dudaklarımın kenarıyla kulağının ılık memesini öptüğümde titredi, irkildi. Bir yıldız kümesi ta yukarıda, üzerimizde solgun bir ışıkla parlıyor, ışığı uzun, ince yaprakların gölgeleri arasından süzülüp bize ulaşıyordu. Bu titreşimlerle dolu gökyüzü, üzerine incecik elbisesinden başka hiçbir şey giymemiş sevgilim kadar çıplak görünüyordu. Onun gökyüzüyle çevrelenmiş yüzü ise gözlerimin önündeydi; garip derecede belirgin çizgileriyle bu yüzden dışarıya bir ışık vuruyordu sanki. Bacaklarını, o güzel, kıpır kıpır bacaklarını biribirine bitiştirmemişti, öyle ki elim aradığını bulduğunda hülyalı fakat irkiltici, yarı hazdan yarı acıdan bir yüz ifadesi geldi, o çocuksu yüz çizgilerinin üzerine yerleşti. Benden biraz daha dik oturuyordu, tek başına sürdürdüğü o zevk yolculuğunda ne zaman beni öpmesi gerekse, başı neredeyse hüzünlü denebilecek mahmur, yumuşak bir hareketle yana eğiliverir, çıplak dizleri sıkışır, bileğimi aralarında hapseder sonra tekrar gevşerdi. Esrarlı bir iksirin acılığıyla çarpılmış, titreyen ağzını soluk alırken ıslıklı bir ses çıkararak yüzüme yaklaştırırdı. Sevmenin acısını önce kuru dudaklarını hoyratça benimkilere sürterek hafifletmeye çalışır, sonra saçlarını tedirgin bir hareketle geriye atarak uzaklaşır ve gene gittikçe koyulaşarak yaklaşırdı sevgilim... Aralık ağzından beslenmeme izin verir, bense ona her şeyimi, yüreğimi, gırtlağımı, bağırsaklarımı bile sunmaya hazır bir açıkgönüllülükle, çekingen elleriyle kavraması için tutkumun asasını uzatırdım.

Bir çeşit parfümlü pudra kokusu -annesinin İspanyol oda hizmetçisinden yürütmüştü sanırım- hatırlıyorum; tatlımsı, adi, ağırca bir koku... Bu koku sevgilimin kendi büsküvimsi kokusuyla karışmış, duyularım bir anda taşma noktasına yükselivermişti ki yakındaki çalılıklardan gelen bir hışırtı bu taşmayı önledi. Birbirimizden ayrılıp sancıyan damarlarla, belki de çalılıklarda dolanan bir kediden başka bir şey olmayan sese kulak kabarttığımızda birden annesinin gittikçe tizleşen bir sesle Annabel'i çağırdığını, Dr. Cooper'ın da hantal, temkinli adımlarla bahçeye indiğini duyduk. Ama o mimozanın kuytuluğu, yıldızların buğusu, dikenin ete girişine benzer o duygu, o alev, o sabah çiyi, o sızı beni terketmediği gibi sahil kokulu uzuvları, tutkulu diliyle o küçük kız o günden beri aklımdan bir an çıkmadı -ta ki, yirmi dört yıl sonra ben onu başka bir küçük kızın bedeninde canlandırıp büyüyü bozana kadar...

5

Dönüp de baktığımda, gençlik günlerim yolcunun tren kompartmanının penceresinden hızla uçup gittiğini gördüğü küçük, beyaz kağıt parçacıklarından bir kar fırtınası gibi aceleyle uçup gidiyor gözlerimin önünden. Kadınlarla cinsel sağlığın gerektirdikleri ölçüsünde giriştiğim ilişkilerde tavrım her zaman sağduyulu, her zaman alaycı, kısa ve kesindi. Lise öğrencisiyken Paris ve Londra'da hafif kadınlar her zaman işimi fazlasıyla görmüşlerdi. Derslerime düzenli olarak ve kendimi vererek çalıştığım söylenebilirse de çalışmalarımın meyvesini her seferinde aldığım söylenemezdi.

' Önceleri birçok genç, güdük yeteneğin yaptığı gibi psikiyatri doktorası peşinde koştum. Ne var ki maymun iştahlılığın sonu olmadığı için üzerime bir garip halsizlik çöktü, -gençlik bunalımları, doktor bey!- İngiliz Edebiyatına yöneldim; İngiliz Edebiyatı, bilirsiniz, şair olmak isteği kösteklenmiş nice gencin eninde sonunda, tüvit ceketli, elleri pipolu edebiyat öğretmenleri sırasına girdikleri bir alandır. Paris bana çok uygundu. Rus göçmenleriyle Sovyet filmlerini tartıştım, Deux Magots kahvesinde eşcinsellerle pinekledim. Kimsenin adını duymadığı dergilerde kimsenin anlamadığı yazılar yazdım. 'Pastiche'ler* karaladım:

...Fraulein Von Kulp döner,

eli kapının üzerinde;
peşinden gitmem onun. Ne de Fresca'nın.
Ne de o Martı'nın

'John Keats'in Benjamin Bailey'e yazdığı bir mektupta Proust temalarının irdelenmesi' adlı kısa çalışmam altı, yedi akademiğin övgü mırıltıları ile karşılandı. Tanınmış bir yayınevi hesabına bir kısaltılmış *İngiliz Şiiri Tarihi* kitabı yazmaya giriştim. Daha sonraları, anadili İngilizce olan öğrenciler için İngiliz edebiyatından örneklerle karşılaştırmalı bir Fransız edebiyatı el kitabı derlemeye kalkıştım. Bu çalışma 1940'lar boyunca tek uğraşım oldu, hatta tutuklandığım sırada son cilt de neredeyse baskıya hazırdı.

Derken bir iş buldum; Auteuil'deki bir grup yetişkine İngilizce öğretecektim. Daha sonra iki kış sömestri boyunca bir erkek lisesinde çalışmak üzere işe alındım. Ara sıra hayır işleri ya da psikoterapiyle uğraşan tanıdıklarımın ilişkilerinden yararlanarak onlarla birlikte yetimhane ya da ıslahevi gibi çeşitli kurumlara gider, orada her türlü tehlikeden uzak, bedenleri yeni yeni gelişmeye başlayan solgun tenli, gür kirpikli küçük kızları seyreder, ancak rüyalarında benim olan o küçük kızı anardım.

Şimdi izin verirseniz size bir görüşümü açmak istiyorum; dokuz ve on dört yaş sınırları içinde rastlanabilecek kimi kız çocukları vardır ki kendilerinin iki misli ya da daha yaşlı bazı talihsizlere, varlıklarının aslında insana değil de perilere (cinlere, perilere demek istiyorum) özgü olan niteliklerini gösteriverirler. Bu seçilmiş yaratıkları 'supericikleri' diye tanımlamak amacındayım.

Uzamsal kavramları zamansal kavramlarla karşıladığım dikkatinizi çekmiştir. Aslına bakarsanız, okuyucum 'dokuz' ve 'on dört' yaşlarını, üzerinde bu benim supericiklerinin yaşadığı, sis perdesi ardında gizli bir denizle çevrili, sahillerinde insanın aksini seyrettiği, kayalıkları gülpembesi, büyülü bir adamın sınırları olarak düşünsün isterim. Bu yaş sınırları arasındaki bütün kız çocuklarına supericiği denebilir mi? Tabii ki hayır. Tersi olsaydı, bu gerçeğin farkında olan bizler, biz zavallı gurbet yolcuları, sonsuza dek supericiklerinin tutkunu olan bizler, çoktan çıldırmış gitmiştik. Supericiklerinin güzel olması da supericiği olmaları için bir ölçüt değil... Ne de bayağı olmaları -ya da bir kesimin bayağılık diye adlandırdığı özellik- kimi gizemli niteliklerini tehlikeye düşürüyor. O perimsi incelik, o uçucu,

kaçıcı, yürek titreten, sinsi çekicilik değişmiyor ve supericiğini, uzamsal dünyanın eşzamanlı görüngülerine daha çok bağımlı yaşıtlarından ayırarak onu, üzerinde Lolita'nın benzerleriyle oynaştığı, sadece düşlenen zaman içinde varolan o elle tutulmaz, gözle görülmez adaya atıveriyor. Aynı yaş sınırları içindeki supericiklerinin sayısı, emin olun, sadece 'sıradan', 'cici', 'şirin' hatta belki 'tatlı' ya da 'güzel' diye nitelendirilen, birbirinin benzeri, şişkoca, biçimsiz, donuk, kuşkuya yer vermeyecek kadar supericikliği ile ilgisi olmayan, göbekli, atkuyruğu saçlı insan-kız çocuklarının sayısından çok daha düşüktür. Bu insan-kız çocukları gelecekte güzel yetişkinlere dönüşebilecekleri gibi (başdöndürücü güzellikte sinema yıldızlarına dönüşen kara çoraplı, beyaz okul önlüklü çirkin ördek yavrularını düşünün) tersi de olabilir. Sıradan bir erkeğin eline bir grup okullu kız çocuğunun ya da bir kız izci kafilesinin fotoğrafını verip de en güzelini seç deseniz, güzel diye göstereceği küçük kızın mutlaka bir supericiği olması gerekmeyecektir. İnsan hem bir sanatçı, hem bir deli, sonsuz hüzünlere aşina bir varlık olmalı, kasıklarında o kanı tutuşturan zehir fokurdamalı, kuyruksokumunun kıvraklığında harlı bir ateş durmadan yanmalı ki -'Tanrım nasıl da sakınmak, gizlenmek zorundadır kişi!'- yanılgıya meydan vermeyecek kadar açık özellikleri, elmacık kemiklerinin kedimsi kıvrımlı yuvarlaklığını, hafif tüylü kollarla bacakların inceliğini ve umutsuzluk, utanç ve sevecenlik gözyaşlarının sayıp dökmeme engel olduğu bütün ötekileri hemen görüp tanıyabilsin, böylelikle etten kemikten bir grup çocuk arasında, arkadaşları tarafından tanınmadan, kendi korkunç gücünün de farkında olmadan duran küçük, ölümcül cini bir anda seçip çıkarmış olursunuz.

Dahası, bu konuda zaman unsuru böylesine büyülü bir rol oynadığına göre, konuyla ilgilenenlerin şunu da bilmelerinde yarar var; supericiğinin büyülü etkisi altına girebilmesi için küçük kızla yaşlı adam arasında -bir iki ender vakada doksan olduğu gözlemlenmiştir- değişen bir yaş farkı olması gerekmektedir. Bir çeşit odaklama sorunu bu, kişinin içgörüsünün zevkle katetmek zorunda bulunduğu belli bir uzaklık, aklın çarpık bir zevkle soluk soluğa kalarak algıladığı belli bir karşıtlık sorunu... İkimiz de çocukken, sevgili Annabel benim için bir supericiği değildi. O zamanlar ben kendim de küçük bir keçi ayaklı Tanrı olduğumdan, zamanın o büyülü adasında birbirimize eşittik. Ama sanırım bugün, 1952 yılının Eylül ayında aradan yirmi dokuz yıl geçtikten sonra, hayatımın yönünü belirleyen periyi onun kimliğinde açıkça tanıdım. Birbirimizi, sonradan yetişkinlikte insanın

hayatını altüst eden, yakıcılığı ile belirgin öyle mevsimsiz bir aşkla sevmiştik ki... Güçlü kuvvetli bir oğlan çocuğu olduğum için ben ölmedim, yaşamayı sürdürdüm. Ama zehir yaraya sızmıştı bir kere. Yara ömür boyu iyileşmedi ve çok geçmeden yirmi beş yaşında bir erkeğin on altı yaşında bir kızı elde etmesini onaylayan ama on iki yaşındaki kızlara el sürdüremeyen bir uygarlıkta büyümeye başladığımı farkettim.

Hayatımın Avrupa'da geçen bölümünü korkunç derecede çift kimlikli biri olarak yaşamama şaşmamak gerekir. Dışa karşı durumu kurtarmak için yerküremizin kabak ya da armut göğüslü dişilerinden bir kısmıyla 'normal' diye tanımlanabilecek ilişkiler kurmuştum. Öte yandan, yasalara saygılı bir korkak olarak önümden salına salına geçen, el bile sürmediğim her supericiğinin aşkıyla içimde kurulan cehennem fırınları yanıyor, beni yakıp bitiriyorlardı. Bu fırınların ateşinde tavına getirip dövmeme izin verilen dişi insanoğulları derdime derman olmak şöyle dursun, tersine acımı daha da çok arttırıyorlardı. Diğer yetişkin hemcinslerimin eşit derecede yetişkin karşı cinsle giriştikleri, gürültüsü dünyayı tutan 'doğal' cinsel ilişkiden en azından söz konusu hemcinslerimin duyduğu nazları duymuş olmam mümkündür. Ne var ki, ben bu beylerin hiçbir zaman farkedemeyeceği, karşılaştırma kabul etmeyecek ölçüde baştan çıkarıcı bambaşka bazları göz ucuyla da olsa görmüştüm. Günahkar rüyalarımın en suya sabuna dokunmayanı bile, ancak en gürbüz dehalı erkek yazarlarla en yetenekli iktidarsızların hayal edebileceği türden zina sahnelerinden binlerce kere daha akıllılara durgunluk vericiydi. Dünyam, bıçakla ikiye bölünmüş gibiydi. Bir değil de iki cinsle karşı karşıyaydım, ne birine ne ötekine sahip olabiliyordum, insan vücudu uzmanları ikisine de 'kadın' derler mutlaka ama duyularımın prizmasından geçip bana göründüklerinde aralarında dağlar kadar fark olduğu ortaya çıkıyordu. Bütün bunlar şimdi akılla vardığım sonuçlar. Yirmi yaşlarımla otuz yaşlarımın başında içimi yakan bu tutkuları açık seçik olarak anlayabilmiş değildim. Bedenim ısrarla arzuladığı şeyin ne olduğunu gayet iyi bilirken, aklım bedenimin bütün yalvarmalarına kulak tıkıyordu. Bir bakmışsınız utanç ve korku içindeyim, bir bakmışsınız gözü kara bir iyimserlik içinde... Toplumun yasaklarının baskısını yoğun biçimde duyuyordum. Ruhbilimciler çevremde pervane oluyor, bana olmayan cinsel dürtülerimden olamayacak kurtuluş umutları veriyorlardı. Sevdalı titreyişlerimi harekete geçirebilecek biricik arzu nesnelerinin ancak Annabel'in kız kardeşleri, nedimeleri (ya da isterseniz

oda hizmetçileri) oluşu gerçeği bana zaman zaman delirmek üzereymişim duygusunu veriyordu. Bazen de kendi kendime bütün bunların aslında belli bir toplumsal tavırdan başka bir şey olmadığını, küçük kızlarla kendinden geçercesine baştan çıkmakta gerçekte hiçbir sakınca bulunmadığını anlatıyordum. Okuyucuma hatırlatmakta yarar var; 1933'de İngiltere'de çıkarılan 'Çocuk ve Ergenler' yasasında 'kız çocuğu', 'sekiz yaşın üstünde on dört yaşın altındaki kız' tanımı ile belirleniyor. (On dörtten on yediye kadar olan kız çocuklarından yasada 'genç kız' olarak söz ediliyor!) Ne var ki, bundan çok önceleri I. James döneminin bilinmeyen yönlerini yazmakla ün yapmış Hugh Broughton, Rahab'ın on yaşındayken fahişelik yapmakta olduğunu kanıtlamıştır. Bu ve benzeri oldukça ilginç gerçekler, belki de öfkeden ağzımın köpürmesine yol açıyor sanıyorsunuz ama hayır, köpürmüyor, sadece içimden kıs kıs gülmekle yetiniyorum. İşte, size birkaç kartpostal daha... Buradaki, bir supericiğinin ses tonuyla şarkılar söylese de büyük olasılıkla küçük bir oğlan göbeğini yeğleyen Vergilius... Bunlar Mısır Kralı Akhnaten'le Kraliçe Nefertiti'nin Nil boyu salınan kızlarından ikisi (bu soylu çiftin altı kızı vardı); henüz gelişmemiş, bedenlerinin üzerinde parlak boncuklar dizili kolyelerden başka hiçbir şey taşımıyorlar. Aradan geçen üç bin yıl onlara hiç dokunmamış bile, yumuşak, esmer yavru hayvan bedenleri, dibinden kesilmiş saçları ve abanoz rengi badem biçimli gözleriyle yastıklara uzanmış oturuyorlar. Şunlarsa, Antik filozofların bilgiye adanmış tapınaklarında, erkek gücünü çağrıştıran soylulukta fildişi rengi iskemlelere oturtulmuş on yaşında bir dizi gelinlik kız. Ergenlik çağından önce evlilik ve birlikte yaşama bazı Doğu Hint eyaletlerinde hala olağan sayılan bir görenektir. Hem, Dante, Beatrice'sine 1274 yılında, baharın gülleri açarken, o daha takılarla, kızıl elbiselerle bezeli dokuz yaşında bir kız çocuğuyken özel bir davette görüp, vurulmamış mıdır! Ya Petrarka Laura'ya deli gibi aşık olduğunda, Laura çiçek tozlarıyla, tozu toprağıyla rüzgarın önüne katılmış, Vaucluse tepelerinden anlatılan o güzel ovada uçup giden, ele avuca sığmaz bir çiçek, on iki yaşında sarı saçlı bir supericiği değil midir?

Neyse, ciddi olalım, uygar kişilere böylesi yaraşır... Humbert Humbert erdemli yaşayabilmek için insanüstü çaba harcardı. Gerçekten, bütün kalbiyle yaptı bunu. Sıradan çocuklara, onların el değmemişlikleriyle çabuk incinebilir oluşlarına büyük saygısı vardı. En ufak bir anlaşmazlığa yol açmayacak kadar önemsiz bile olsa çocukların masumiyetine el sürmekten

çekinirdi. Fakat gözü o masumların arasında cinlerle akraba bir küçüğü seçtiği anda kalbi nasıl da deli gibi çarpmaya başlardı! O çakmak, çakmak gözler, parlak dudaklar... Sadece arzuyla baktığınızı farketse bile yasaya göre on yıl yersiniz..! Hayat böylece sürüp gidiyordu.Humbert, Havva ile cinsel ilişki kurabilmesi pekala da mümkünken ne yazık ki sadece onun küçük kız kardeşini arzuluyordu. Göğüslerin belirmesi ergenlik çağına koşut fiziksel ve kimyasal değişimler döneminin başlarına (7-10 yaşları arası) rastlar. Bundan sonra rastlanan ilk olgunlaşma belirtisi edep yerinde belirmeye başlayan kıllardır (11-12 yaşlar arası) Kıs kıs gülüşümü tutamaz oluyorum artık!

Gemi batıyor. Bir mercan adası. Boğulup giden bir yolcunun tir tir titreyen küçük kızıyla birliktesiniz. Şaka hayatım, şaka, oyun hepsi! Elimde hazan yaprağı gibi titreyen kitapla ilgilenir görünmeye çalışarak oturduğum sert mi sert park sırasının üzerinde düşlediğim serüvenler nasıl da görkemliydi. Sessiz sedasız bir akademik ve onun çevresinde sanki tanıdık bir heykel ya da eski bir ağacın kıpırtılı yapraklarının gölgesiymişçesine kayıtsız oynayan supericikleri! Bir defasında ekose elbiseli, kusursuz güzellikte bir küçük, takırtılar tukurtularla yanaşmış, koca ağırlıklı ayağını kaldırıp oturduğum sıraya dayamış, ince çıplak kolları benimkilere dolanarak ayağındaki gevşemiş pateni sıkılamaya koyulmuştu. O an güneşte eriyip gittim sanki; incir yaprağı yerine elimdeki kitabımdan başka bir şey olmaksızın... Kumral lüleleri berelenmiş dizine dökülüyor, birlikte altında oturduğumuz yaprakların gölgesi yürek gibi atıyor, bukalemun gibi hızla renk değiştiren yanağıma değen ışıl ışıl kolunun üzerinde eriyor, o kola karışıyordu. Başka bir keresinde kızıl saçlı, küçük bir okullu kız metroda yol boyunca üzerime abanmış, o an en ince damarlarıma kadar yayılan pas koyusu bir kırmızılığı haftalarca kanımda taşımıştım. Bu tek taraflı, minyatür sevda serüvenlerinin yüzlercesini sayabilirim. Bunların bazıları cehennemin en kızıl alevlerinde son bulmuştur. Örneğin balkonumdan dışarı bakarken sokağın karşı sırasındaki evde ışıklı bir pencere, bu pencerede de bana yardakçılık eden bir aynanın önünde soyunan supericiğine benzer bir varlık gördüğüm olmuştur. Bizi ayıran, bizi birbirimizle baş başa bırakan aramızdaki bu uzaklık, karşıdaki hayale daha da kaçınılmaz bir çekicilik kazandırır, son hızla tek başına varılan o doyuma doğru giderken o nazlı çıplaklık sanki alay edercesine, açık pencerenin yanında iç donuyla oturup, yapış yapış sıcak, ümitsiz yaz gecesinde

gazetesini okuyan bir herifin lamba ışığında aydınlanan çıplak kollarına dönüşü verirdi.

İp atlamaca, seksek... Oturduğum park sırasında yanıma düşen kara elbiseli kadın, ben hazların mengenesinde işkence içinde kıvranırken (tam altımda bir supericiği kaybettiği bilyesini arıyordu) karnımın ağrıyıp ağrımadığını sormuştu, küstah cadı! Ah, beni ergenlik çağının kol gezdiği bu parkta, yosunlu bahçemde bırakın, ilişmeyin! Bırakın oynaşsınlar çevremde sonsuza dek. Hiç büyümesinler.

6

Aklıma gelmişken; sonradan bu supericiklerinin başlarına neler gelmiştir acaba, hep merak ederim... Şipşak örülüveren bir etki-tepki ağıyla örtülü bu dökme demirden dünyamızda, onlardan çalıverdiğim bir kalp çarpıntısı onların geleceğini etkilememiş midir acaba? Onlara sahip olmuşum, onların haberi bile olmamış. Burası doğru. Ama sonra, ilerki bir tarihte açığa çıkmaz mı her şey? İzdüşümlerini şehvetime geçirmekle kaderleriyle oynamış mıyımdır acaba? Bu benim için hep merak konusu olmuştur, hep de olacaktır.

Ne var ki bu güzel, çıldırtıcı, cılız kollu supericiklerinin büyüyünce neye benzediklerini öğrenmek fırsatı da buldum. Boz renkli bir bahar öğleden sonrası Madeleine Kilisesi yakınlarında hareketli bir sokakta yürüdüğümü hatırlıyorum. Kısa boylu, incecik bir kız sivri topuklarının üzerinde sendeleyerek, hızlı hızlı yanımdan geçti, aynı anda bakışlarımız karşılaştı, kız durdu ben de yanaştım. Ancak göğsüme geliyordu boyu, Fransız kızlarında sıkça rastlanan küçük, yuvarlak, gamzeli bir yüzü vardı. Uzun kirpiklerini, bedenini bir kılıf gibi sımsıkı saran inci grisi elbiseyi ve -sonuçta, bende superisi çağrışımı uyandıran, haz ürpertisini, kasıklarımda hop eden şeyi harekete geçiren şey de bu oldu- o küçük, kıpır kıpır gövdenin işbilir bir profesyonellikle çocuksu bir şeyleri bağdaştırdığım gördüm. Fiyatını sordum, ezgili, gümüşsü bir kesinlikle (kuş, tıpkı bir kuş!) 'Yüz frank' diye cevapladı beni. Pazarlık etmeyi denedim ama gözkapakları inik gözlerimdeki korkunç, kimsesiz arzuyu görmüştü bir kere. Çıkıkça alnına, alnındaki sözüm ona şapkaya bakıyordum (bir şerit miydi yoksa bir kumaş çiçek miydi?). Kirpiklerini şöyle bir indirip kaldırdı, 'değmez' dedi, uzaklaşıp gidermiş gibi yaptı. Üç yıl önce olsa belki de onu okuldan eve

dönerken görecektim! Bu düşünce sorunu çözümledi. Tanıdık, dik merdivenlerden yukarıya çıkardı beni, aynı tanıdık ziller yatakla bide'den başka eşyası olmayan yoksul odaya doğru giderken, başka mösyöleri görmek istemeyebilecek bu 'mösyö', yani benim için çaldı durdu. Her zamanki gibi 'küçük armağan'ını istedi hemen, ben de her zamanki gibi adını (Monique) ve yaşını (18) sordum. Sokak kızlarının küçük bayağılıklarına oldukça alışıktım. Zavallıcıkların hepsi de, günde neredeyse on kere insanın suratına çarptıkları inatçı bir yutturmaca tavrıyla, dediğim dedikçi bir cıvıltıyla 'dix huit-on sekiz' deyiverirler. Ama Monique'e bakınca, onun kendi yaşına olsa olsa bir ya da iki yaş eklediğini kestirmek zor değildi. Bunu sıkı, düzgün, garip biçimde olgunlaşmamış bedenine bakarak anlamak mümkündü. Beklenmedik bir çabuklukla elbiselerini çıkardıktan sonra, bir an yarı bedeni pencere perdesinin kalitesiz tüllerine sarılı, öylece durdu; çocuksu bir hazla, bayağının bayağısı bir poz almış, aşağıda, alacakaranlığın şeritlediği avluda çalan laternacıyı dinliyordu.Küçük ellerini avucuma alıp da, dikkatini kirli tırnaklarına çektiğimde gene çocuksu bir ciddiyetle kaşlarını çattı, 'evet, iyi değil', diyerek lavaboya yöneldi. Aceleyle hiç önemi olmadığını söyledim, hiç mi hiç önemli değildi. Kumral kahküllü saçları, ışıl ışıl külrengi gözleri ve solgun teniyle son derece sevimliydi. Kalçaları, çömelmiş bir oğlan çocuğundan daha geniş değildi. Aslını isterseniz, hiç düşünmeden, benimle uğraşmak zorunda kalan seksen kadar fahişenin arasında içime gerçek bir zevk ateşi salabilen tek kişinin küçük Monique olduğunu söyleyebilirim; şimdi anı olan o gri tül perdeli odada onu gönül borcuyla, anarak dolaşmayı da bunun için sürdürüyorum ya... 'Bu numaraları kim bulduysa anasının gözüymüş,' dedi dostça bir sesle, gene aynı hızla giydi elbiselerini.

Aynı gece daha etraflı başka bir buluşma önerdim. Köşedeki kahvede saat dokuzda beni bekleyeceğini, şu kısacık ömründe hiçbir zaman hiç kimseyi atlatmadığını yeminler ederek söyledi. Akşam aynı odaya geri döndük, elimde olmadan ne kadar güzel olduğunu söyleyince yumuşakbaşlı bir sesle 'güzel konuşmasını bildiğimi' söyledi. Sonra küçük cennet bahçemizi yansıtan aynada yüzümdeki ifadeyi -ağzımı çarpıtan, dişlerimin birbirine kenetlenmesine yol açan sevecenliği- ikimiz de aynı anda fark edince küçük, terbiyeli Monique'ciğim (ah, bal gibi supericiğiydi işte!) yatmadan önce kendisini öpmek istiyorsam dudak boyasını silmesini isteyip istemediğimi sordu. Tabii istemez olur muydum hiç. Onunla hiçbir genç

hanımla gitmediğim kadar ileriye gittim. Uzun kirpikli Monique'le geçen o geceden aklımda kalanları acılı ızdıraplı, kısır aşk hayatımdaki pek az olayı bağdaştırdığım bir neşeyle anarım. Bordasında salına salına onu izleyen Humbert Humbert'le ince ince yağan nisan akşamına çıktığında verdiğim fazladan elli franka ne kadar da sevinmişti! Bir vitrinin önünde durmuş, fiyakalı bir biçimde 'je vais m'acheter des bas!' demişti, 'çorap alacağım kendime!'. O Paris'li çocuksu dudakların 'bas' sözcüğünü, patlatır gibi, 'a' harfini büyük bir iştahla neredeyse 'bot' sözcüğündeki 'o' gibi söyleyiverişi hiç kulaklarımdan gitmeyecek.

Ertesi gün, öğleden sonra 2.15 sıralarında onunla kendi yerimde bir buluşma ayarlamıştım, ne var ki bu sonuncusu çok daha az başarılı geçti, bir gece içinde o ergen hali gitmiş, daha bir kadın olmuştu sanki. Ondan kaptığım soğukalgınlığı dördüncü buluşmadan vazgeçmeme yol açtı. Fakat ben de içimi paralayan hayallerin yükünü omuzlamama yol açarak yavaş yavaş hayal kırıklığına dönüşecek bir dizi duygusal gelişmeyi yarıda kestiğime pişman değilim. Bırakalım, bir iki dakika için kıvrak, dal gibi bir kız kimliğine bürünüversin Monique, dursun durduğu yerde; feleğin çemberinden geçmiş genç orospu görüntüsünün içinden ışıyan, yoldan çıkmış bir supericiğiydi o!

Onunla olan kısa süreli beraberliğim kafamda, bu işlerden anlayan okuyucumun çok mantıklı bulacağı bir düşünce zincirinin kurulmasına yol açtı. Kelleyi koltuğa aldığım bir gün, adi dergilerden birindeki bir ilan beni Matmazel Edith'in işyerine götürdü. İşe önce bir dizi oldukça resmi fotoğrafla dolu, kenarları epeyce aşınmış eski bir albümden gönlüme uygun bir aday seçmemi önermekle başladı Matmazel ('Bakınız şu esmer güzeline!')- En sonunda albümü bir kenara itip de suçlu arzularımı kekeleyerek dile getirmeyi başardığımda, matmazel bana kapıyı gösterecekmiş gibi bir tavır takındı. Ne var ki, bu iş için kaç para ödemeye hazır olduğumu öğrenince aşağılayıcı bir tavırla, bu 'işi ayarlayacak' biriyle görüştürmeyi kabul etti. Ertesi gün kaba saba boyanmış, çenesi düşük, sarımsak kokulu, mor dudaklarının üstü kara tüylü, neredeyse gülünç denecek bir taşra aksanıyla konuşan tıknefes bir kadın büyük olasılıkla evi olan bir yere götürdü beni. Orada, besili parmaklarını bir araya getirip uçlarını şapırtıyla öperek malının nasıl ağzıma layık bir gonca olduğunu anlatmaya çalıştıktan sonra, tiyatrovari bir el hareketiyle perdeyi çekiverdi, çekivermesiyle de gözlerimin önüne, kalabalık ve oldukça kalender bir

ailenin yatak odası olduğunu sandığım bölme serildi. Burası, bir iskemlenin üzerine oturmuş isteksiz isteksiz kel bir taşbebeği okşayan, kafasında kırmızı kurdelelerle tutturulmuş en azından on beş örgü bulunan hantal, gevşek bedenli, iticiliğe varan sevimsizlikte kız çocuğu dışında bomboştu. Hayır anlamında başımı sallayıp, tuzaktan kurtulmaya çalıştığımda, kadın çabuk çabuk bir şeyler söyleyerek küçük devin göğsünden eski püskü yünlü kazağı sıyırıverdi, odayı bir an önce terk etmekteki kararlılığımı görünce de 'parasını' istedi. O arada odanın dibindeki bir kapı açıldı, mutfakta yemek yemekte olan iki adam gelerek ağız dalaşına katıldılar. Bunlar eciş bücüş, enseleri açık, yağlı kara suratlı adamlardı, birinin de gözlükleri vardı. Arkalarında küçük bir erkek çocuğuyla, yerde emekleyen kirli, eğri bacaklı bir velet duruyordu. Kabusların o insanı çileden çıkaran mantığı işliyordu; öfkeli aracı kadın, gözlüklü adamı işaret ederek, polisten olduğunu söylüyor ('polis, polis!') bana söyleneni yapmazsam kötü olacağını anlatmaya çalışıyordu. Marie'nin -küçük kızın şiirli adıydı bu- yanına çıktım. Koca kalçalarını mutfak masasının yanındaki bir tabureye yerleştirmiş, yarım kalan çorbasını içiyordu, bebeği de emekleyen velet kapmıştı. Yaptığımın aptallığını daha da yücelten bir acıma duygusu yükseldi içimden, kızın kayıtsız avucuna bir kağıt para sıkıştırdım. O da armağanımı polis bozuntusuna geçirdi, böylece odayı terketmeme izin verildi.

7

Pezevenk matmazelin albümü, papatyalardan örülü kader çelengimin bir halkası mıdır bilmem ama bu olaydan kısa bir süre sonra kendi güvenliğim açısından evlenmeye karar verdim. Sabah çıkıp akşam gelinen bir ev, ev yemekleri, evliliğin bütün alışkanlıkları, yatak odası etkinliklerinin merhem etkisi yapan tekdüzeliği, kimbilir belki de ahlaki değerlerin, ruh yüceliklerinin zamanla değişmelere yol açabilecek biçimde yeşermesi olasılığı; bütün bunlar aşağılanmama yol açan tehlikeli arzularımı silip götürmezse de, hiç olmazsa denetim altında tutabilir diye düşünüyordum. Babamın ölümünden sonra elime geçen para (öyle önemli bir şey değildi, Mirana çoktan satılmış gitmişti) biraz sert hatlı da olsa gözalıcı yakışıklılığımla bir araya gelince eş adayını aramaya çıkmama bir engel kalmamıştı. Uzun uzun düşündükten sonra Polonyalı bir doktorun kızını seçtim. Adamcağız tansiyon ve taşikardi tedavimle uğraşıyordu.

Birlikte satranç oynardık. Kız da şövalesinin ardından beni gözetler, o zamanlar iyi aile kızlarının leylak ve lamba kompozisyonları yerine çizmeyi yeğledikleri kübist saçmalıkların arasına benden esinlenme gözler, kulaklar katardı. Bir daha tekrarlamama izin veriniz; bütün bahtsızlıklarıma rağmen olağanüstü yakışıklı bir erkektim, hala da öyleyim. Hareketlerim yavaş ve uyumlu, boyum uzun, koyu renk saçlarım ipek yumuşaklığında, yüzüm düşünceli olduğu ölçüde baştan çıkarıcıdır. Erkek güzelliğinin çok fazlası, hele bu güzelliğin sahibinin saklayacağı bir şey de varsa, yüz çizgilerinin kendine özgü bir eleveriş izi taşıyan aksi bir anlam kazanmasına yol açar. Bu benim için de geçerliydi. Heyhat, elimi sallasam istediğim yetişkin dişinin kollarımın arasına düşeceğini çok iyi biliyordum. Hatta, olmuş armut gibi her dakika kucağıma düşmesinler diye kadınlara yüz vermemeyi alışkanlık haline getirdiğimin de farkındaydım. Gösterişli bayanlara düşkün ortalama bir Fransız olsaydım, bir kayaya çarpar gibi bana çarpıp çarpıp dönen umarsız güzeller arasında Valeria'dan çok daha iyisini bulabileceğimden kuşkum yok. Fakat çok yıllar sonra anladım ki özel seçimim temelde acıklı bir ödün verme ilkesine dayalı kaygılardan kaynaklanıyormuş. Bu da zavallı Humbert'in cinsel konularda nasıl acınacak bir budala olduğunu bir kere daha gösteriyor.

8

Kendi kendimi sadece bir hayat arkadaşımın huzur veren varlığını, ocakta kaynayan bir tencerenin görkemini, cıvıl cıvıl bir ocak perisi aradığıma inandırmama rağmen, Valeria'da beni çeken şey gerçekte, yaptığı küçük kız taklitleriydi. Benim hakkımda bir şeyler sezdiği için yapıyor değildi bunları,'doğal davranış biçimiydi, ben de buna vurulmuştum. Aslında en azından otuzuna geliyordu (pasaportu bile yalan söylediğinden gerçek yaşını hiçbir zaman kesin olarak öğrenemedim). Bekaretini nasıl 'yanlışlıkla' yitiriverdiği ise hatıralarının değişkenliği ölçüsünde değişen bir masaldı. Bana gelince, ben ancak bir sapığın olabileceği kadar sarsaktım. Tüyler, ponponlar içinde muzip bir görünüşü vardı; küçük kızlar gibi giyinir, bol bol düzgün bacaklarını gösterir, beyaz tabanlarını kara kadife terliklerle daha da vurgulamayı bilir, somurtur, gamzelerini gösterir, güler, söyler, köylü kız elbiseleri giyer, kısa, kıvırcık, sarışın saçlı başını akla gelebilecek en şirin ve en bayağı biçimde sallayıverirdi.

Belediye evlendirme dairesindeki kısa törenden sonra, onu yeni kiraladığım apartman dairesine götürmüştüm. Daha elimi bile sürmeden, bir yetimhaneden yürütmeyi başardığım çocuk geceliğini giymesini isteyerek biraz da şaşırmasına yol açmıştım. Bu gerdek gecesinden oldukça zevk almıştım, sabah gün doğarken sersem kız zevk çığlıkları atıyordu. Ama gerçek yavaş yavaş su yüzüne çıktı. Rengi boyayla açılmış lülelerin koyu renk dipleri belirdi, ayva tüylerinin yerini her gün tıraş edilen bacaklardaki kıldipleri aldı. O kıpır kıpır ıslak dudaklar, ne kadar aşkla beslesem de, eşimin gözü gibi sakladığı ebediyete göçmüş annesinin portresindeki kurbağa dudaklara olan benzerliklerini dışa vurmakta gecikmediler. Sonunda düşlediği küçük kibritçi kız yerine Humbert Humbert, elinde iri yarı, kıçtanbacaklı, koca memeli ve zırnık beyni olmayan bir kadınla kalakaldı.

Bu durum 1935'ten 1939'a kadar böyle sürdü, gitti. Valeria'nın tek iyi özelliği küçük, sevimsiz dairemize garip bir huzur duygusu veren sessiz sedasız yaradılışıydı. Dairemiz iki oda, biri puslu manzaralı biri tuğla örülü iki pencere, küçük bir mutfak ve içinde kendimi Marat gibi hissettiğim -ah, neredeydi, beni bıçaklayacak beyaz boyunlu kızlar?- kutu gibi bir banyo küvetinden oluşuyordu. Arada tatlı akşamlarımız olmuyor değildi; o Paris-Soir'ına dalıp okuyor, ben derme çatma masamda çalışıyordum. Sinemaya, bisiklet yarışlarına, boks maçlarına gidiyorduk. Onun yorgun bedenine pek ender olarak, ancak pek acil ve umutsuz durumlarda başvuruyordum. Bakkalın, gölgesi bile beni çılgına çeviren küçük bir kızı vardı, ama neyse Valeria sayesinde inanılmaz kaderimi maskeleyecek yasal bir yol bulmuştum. Yemeğe gelince; ocakta kaynayan tencerenin görkeminden sessiz sedasız vazgeçmiştik. Yemeklerimizi çoğunlukla Bonaparte Sokağı'nda, örtüleri şarap lekeli, bin türlü dilin konuşulduğu kalabalık bir yerde yiyorduk. Lokantanın kapı komşusu olan antikacı, tıkış tıkış vitrininde yeşil, kırmızı, altın sarısı ve mürekkep mavisi, rengarenk, eski bir Amerikan estampı bulundururdu; dev gibi bacası, koca barok farları, gene koskoca ızgaralığı ile leylak rengi kompartımanlarını fırtınalı çöl gecesinin içinden rüzgar gibi geçiren bir lokomotifti bu, kıvılcımlarla bezeli kara dumanı kürk yığınlarını andıran kasırga bulutlarına karışıyordu.

O bulutlar sonunda öyle bir gök gürültüsüyle yağmura dönüştü ki... 1939 yazında Amerika'daki zengin akrabam öldü, gelip Amerika'da yaşamam ve kurduğu işle ilgilenmem koşuluyla bana yılda birkaç bin doları

bulan bir gelir bıraktı. Bu arayıp da bulamadığım bir fırsattı. Şöyle esaslı bir değişikliğin iyi geleceğini hissediyordum. Bir sorun daha vardı; evliliğimin kadifemsi huzurunda güve yenikleri belirmeye başlamıştı. Son haftalarda şişko Valeria'mın çok değiştiği, garip bir huzursuzluk, üstlendiğini düşündüğünüz imkanları kısıtlı role hiç de uygun düşmeyen bir sinirlilik içinde olduğu gözümden kaçmıyordu. Kısa süre sonra gemiyle New York'a doğru yola çıkacağımızı söylediğimde şaşkın ve canı sıkılmış göründü. Bu arada kağıtlarıyla ilgili birtakım güçlükler baş gösterdi. Nansen midir nedir, o göçmen pasaportlarından biri vardı elinde; kocacığının kaya gibi sağlam İsviçre vatandaşlığına rağmen bir türlü yakasını kurtaramadığı bir dert...Onu bu kadar ağır kanlı yapan şeyin emniyet müdürlüğünde kuyruğa girmek zorunluğu ve öbür formaliteler olduğuna inanç getirdim sonunda. Oysa ona hiç usanmadan pembe beyaz çocuklar ve dev ağaçlar ülkesi Amerika'yı anlatmış durmuştum, renksiz ruhsuz Paris'ten sonra ne büyük değişiklik olacaktı!

Bir sabah kağıtlarını neredeyse düzene sokmuş, bir devlet dairesinden çıkarken, yanımda sersem sepet yürüyen Valeria, kaniş köpeği gibi kıvırcık saçlı kafasını, tek bir söz etmeden, deli gibi iki yana sallamaya başladı. Bir süre kendi haline bıraktım, sonra vücudunda bir ağrı, sızı olup olmadığını sordum. Cevap (Slavca'dan Fransızca'ya çevrilmiş olduğunu sandığım oldukça bayağı bir cümleyi bir kere daha çevirerek sunuyorum size burada) şu oldu: 'Hayatımda başka bir erkek var'.

Şimdi, bunlar bir koca için üzücü sözcükler. Ne yalan söyleyeyim, donmuş kalmıştım. Onu oracıkta, sokağın ortasında sıradan bir yurttaşın yapacağı gibi evire çevire dövmek söz konusu olamazdı. Yıllar boyu çektiğim gizli acılar bana kendime hakim olma konusunda insanüstü bir güç vermişti. Sonunda, bir süredir yaya kaldırımı boyunca davetkar bir biçimde bizi izleyen bir taksinin içine itiverdim Valeria'yı ve usulca, sokağa oranla çok daha biz bize olduğumuza göre söylediklerine açıklık getirmesini istedim, içimde gitgide yükselen bir öfke beni boğuyor gibiydi. Bu, Madam Humbert denilen o gülünç yaratıktan şu ya da bu şekilde hoşlandığımdan falan değil, yasal ve yasadışı bazı kararlar arifesinde olduğumdandı; böyleyken Valeria denen bu zırva kadın utanmadan kalkmış, aklınca rahatımla, huzurumla, kaderimle oynamaya hazırlanıyordu. Aşığının adını söylemesini istedim. Sorumu yineledim; ama güldürülerdeki dili dolaşan kadınlar gibi sesler çıkarmayı sürdürüyor, benimle ne kadar mutsuz

olduğunu sayıp dökerek en kısa zamanda boşanmayı düşündüğünü bildiriyordu. 'Peki kim?' diye bağırdım sonunda, yumruğumu dizine indirerek. Gözünü bile kırpmadan, sanki cevabı son derece acıkmış gibi bakışlarını yüzüme dikti, sonra şöyle bir omuzlarım silkip, taksi şoförünün kaim ensesini işaret etti. Şoför arabayı durdurup küçük bir sokak kahvesine çekti, kendini tanıttı. Anlamsız adını hatırlamıyorum ama, bunca yıl sonra yüzü hala açık seçik gözlerimin önünde; fırça bıyıklı, ense Tıraşlı, güdük, albay eskisi bir Beyaz Rus. Bunların aynı saçma sapan işi yapan yüzlercesi vardı Paris'te. Bir masaya oturduk, Çar'ın fedaisi şarap ısmarladı, Valeria da dizine ıslak bir peçeteyle kompres yaptıktan sonra konuşmayı sürdürdü; benimle konuşmuyor, laf yağdırıyordu sanki. Lafları karşısındakinin onurlanan kulaklarına o ana kadar sahip olmadığını sandığım bir konuşkanlıkla boşaltıyordu. Arada sırada heykel gibi oturan aşığını da Slavca laf yağmuruna tutuyordu. Durum mantık sınırlarını oldukça aşmıştı, hele taksici 'albay' Valeria'yı koruyucu bir gülücükle susturup 'kendi' görüşleriyle, geleceğe ait düşüncelerini açıklamaya başlayınca daha da çığrından çıktı. Tane tane konuştuğu Fransızcasına vahşi bir aksan katarak çocuk kadın Valeria ile elele adım atmayı düşündüğü iş ve aşk dünyasının ayrıntılarını açıklıyordu. Valeria ise ikimizin arasına oturmuş, kendine çeki düzen vermeye başlamıştı bile; dudaklarını sivriltip ruj sürüyor, gerdanı üçe katlayıp bluzunun yakasını falan çekiştiriyordu. Adama gelince, o sanki Valeria aramızda değilmişçesine konuşuyor, ondan kendi iyiliği için akıllı bir vasiden daha akıllı bir vasiye aktarılan küçük bir kızmışçasına söz ediyordu. Öfkemin çaresizliği içinde belli izlenimlerim abartılmış ya da çarpıtılmış olabilir ama adamın bana, Valeria'nın yemek rejimi, adet zamanları, elbiseleri, okuduğu ya da okumasının uygun olacağı kitapları bir bir sorduğuna yemin edebilirim. 'Sanırım, *Jean Christophe*'u sever?' Epey mürekkep yalamış adamdı bu Bay Maksoviç.

Ben Valeria'nın kendine ait birkaç parça eşyayı hemen toplamasını önererek bu saçmalığa bir son verince, çok bilmiş albay büyük bir incelikle söz konusu eşyaları taşımayı üstlendi. Mesleğinin gereğine uyup Humbert çiftini arabasıyla dairelerine götürürken Valeria bütün yol boyunca konuştu durdu, aynı süre içinde Korkunç Humbert ve Zavallı Humbert'le Humbert Humbert kadını mı, aşığını mı, yoksa ikisini mi öldürsün, yoksa ikisini de öldürmekten vaz mı geçsin diye tartıştı durdu. Bir zamanlar (o zamanlardan hiç söz etmedim ya, neyse...) bir okul arkadaşımın saçı siyah kurdeleli,

saydam mı saydam ciltli kız kardeşini sevip okşadıktan sonra aynı arkadaşıma ait bir otomatik silahla kendimi öldürmeyi aklımdan geçirmiştim. Şimdiyse albayın çağırdığı adıyla Valeçka'nın gerçekten kurşunlanmaya, boğazı sıkılmaya ya da denizde boğulmaya değip değmeyeceğini kendi kendime soruyordum. Bacakları çabuk incinirdi, ben de bunu hesaba katarak yalnız kalır kalmaz canını iyice yakmayı tasarladım.

Ama bir dakika bile yalnız kalmadık ki. Gökkuşağı rengi göz makyajının yer yer akmış boyasına bulanmış gözyaşları dökmekte olan Valeçka, zaten koca bir bavul ve iki el çantasıyla tıka basa doldurduğu bir karton kutuyu yerleştirmekle meşguldü. Dağcı çizmelerimi giyip baldırlarına vurma hayallerim de albay sürekli çevremizde dönüp durduğu için bir türlü gerçekleşemedi. Küstahça falan davrandığı da yoktu adamın, tam tersine başımı döndüren o tiyatrovari numaralara küçük bir ek olarak, haddini bilir bir eski zaman terbiyesi örneği veriyor; odanın içinde gider gelirken yanlış söylediği öbür cümleleriyle ('affınızı ric ederim' ya da 'izen verirseniz' gibi şeyler) hareketlerini vurguluyordu. Hatta Valeçka'sı pembe donlarını küvetin üstündeki çamaşır ipinden çekip alıverirken de başını terbiyeli terbiyeli öte tarafa çevirdi.

Ne var ki işgüzar herif her yerde hazır ve nazırdı sanki, daireyle yekvücut olmuş kah iskemlemde gazetesini okuyor, kah düğümlenmiş bir ipi çözüyor, sigara sarıyor, çay kaşıklarını sayıyor, tuvalete gidiyor, yavuklusuna babasının armağan ettiği elektrikli vantilatörü sarıp sarmalamakta yardım ediyor ya da bavulları dışarı taşıyordu. Kollarımı kavuşturup, pencere kenarına dayanmış, can sıkıntısı ve nefretten kuduruyordum. Sonunda ikisi de arkalarından büyük bir gürültüyle kapattığım kapının sinir uçlarında hala çınlayan titreşimleriyle dolu apartman dairesinden çekip gittiler. Kapıyı vurmam yetmemişti aslında, filmlerde yaptıkları gibi elimin tersiyle kadının suratına şırak diye bir tokat da indirmeliydim. Rolümü yarım yamalak sürdürmeye çalışarak beraberlerinde İngiliz Tıraş losyonumu da götürüp götürmediklerine bakmak üzere sert adımlarla banyoya doğru yürüdüm. Hayır, götürmemişlerdi fakat Çar'ın eski bokyedibaşısı olan herif sidik torbasını boşalttıktan sonra sifonu çekmeyi unutmuştu. İçinde suyla ağırlaşmış, tütün yaprağı rengi bir sigara izmariti dönüp duran yabancı ve mağrur sidik gölü, bana hareketin son perdesi gibi geldi, gözü dönmüş bir halde çevrede silah arandım. Aslında bütün meslektaşları gibi gayet resmi bir zat olan sayın

albay (Maksimoviç, evet, adı bir taksi hızıyla döndü geldi aklıma) Rus burjuva terbiyesinin verdiği düşüncelilikle evsahibinin alçakgönüllü yuvasının boyutlarını gözönüne almış, sessiz sedasız gördüğü işini bir çağlayan gümbürtüsüyle taçlandırmaktan kaçınarak, çişini anlamlı bir sessizlikle geçiştirmeyi seçmişti. Ama o anda, öfkeyle süpürgeden daha iyi bir silah bulmak amacıyla mutfağın altını üstüne getirmekte olduğumdan bu gibi düşüncelerden çok uzaktım. Bir süre sonra aramayı bir yana bırakarak onunla yumruk yumruğa kavga etmek gibi yiğitçe bir amaçla sokağa fırladım. Yapılı olmama karşın boksörlük mesleğine aşina sayılmam, oysa tıknaz, geniş omuzlu Maksimoviç çam yarması gibiydi.Neyse ki, üç gereksiz yıl boyunca kırık bir dikiş kutusunda saklayıp da sokağa çıkar çıkmaz çamura düşürdüğü akik bir düğme dışında karımın beni terk ettiğine ilişkin tek bir ipucu vermeyen bomboş sokak gözümün şişirilmesini önledi. Hiç önemli değil. Zaman içinde küçük bir intikam aldım sayılır. Günün birinde Pasadena'lı bir adam Bayan Maksimoviç'in (kızlık adı Zborovski) 1945'de çocuk doğururken öldüğü haberini getirdi. söz konusu çift nasılsa Kaliforniya'ya yerleşmişler ve orada çok iyi bir ücret karşılığı seçkin bir Amerikalı etnoloğun yürüttüğü bir deneyde bir yıl süreyle kullanılmışlardı. Deney, insanın muz ve hurmadan oluşan bir rejime sürekli dört ayak üstünde durarak ne gibi biyolojik ve etnik tepkiler vereceğiyle ilgiliydi. Bana haberi getiren doktor, şişmanlıktan fıçıya dönmüş Valeçka'yla gene yağ bağlayıp saçlarına kır düşmüş albayının büyük bir görev bilinciyle yerleri pırıl pırıl silinmiş bir dizi odada (birinde meyve, birinde su, birinde yataklar bulunmaktaymış) öbür çaresiz adaylar eşliğinde dört ayakları üzerinde emekleyip durduklarını kendi gözleriyle gördüğüne yeminler ediyordu. Bu deneylerin sonuçlarını Antropoloji Dergisinde bulmaya çalıştım, ne var ki daha hiçbir yerde yayımlanmışa benzemiyorlar. Tabii, bu tip bilimsel çalışmaların meyvelerini almak uzun sürebilir. Umarım yayımlandıkları zaman aydınlatıcı fotoğraflar da koyarlar dergiye - hapishane kitaplığında böyle entellektüel çalışmaların bulundurulacağını hiç sanmıyorum ya, neyse... Bugünlerde kafa dinlediğim hapishanenin kitaplığı, avukatımın pek beğenmesine karşılık, hapishane kitaplıklarımdaki kitapların seçiminde güdülen budalaca rastgeleliğin iyi bir örneği. Tabii İncil var bir kere, sonra Dickens (eski püskü bir 'bütün eserleri' takımı; New York, Dillingham Yayınevi, MDC-CCL XXXVII), bir 'Çocuk Ansiklopedisi' takımı (güneş rengi saçlı, şortlu izci kızları gösteren şirin

resimler var içinde), bir de Agatha Christie'nin 'Bir Ölüm İlanı' kitabı. Arada, 1868 tarihli 'Venediğe Dönüş' kitabının yazarı Percy Elphinstone'un 'İtalya'da Bir Çingene' ya da oldukça yakın, 1946 tarihli 'Perde ve Sahnede Kim Kimdir' kitapları gibi ilginç ufak tefek şeyler de elime geçti. Bu ikincisinde prodüktörlerin, oyuncuların ve oyun yazarlarının adlarının yanı sıra birtakım durağan oyun sahnelerinin fotoğrafları da var. Dün gece buna göz atarken mantıkçıları nefretten, şairleri zevkten öldürecek türden bir rastlantıyla burun buruna geldim. Sayfanın bir bölümünü aşağıya alıyorum:

Pym, Roland. Doğumu Lundy. Massachusets, 1922. New York eyaletinin Derby kentinde Elsinore Tiyatrosu'nda sahne eğitimi gördü. Sahneye ilk defa 'Günışığı' piyesinde çıktı. Rol aldığı önemli piyesler arasında 'Şuradan İki Adım Ötede', 'Yeşilli Kız', 'Sersem Kocalar', 'Garip Mantar', 'Vur Kaç', 'John Lovely', 'Hayallerim Seninle' sayılabilir.

Quilty, Clare. Amerikalı tiyatro yazarı. 1911'de New Jersey'de Ocean City'de doğdu. Öğrenimi Columbia Üniversitesi'nde yaptı. Ticaretle uğraştı, daha sonra oyunlar yazmaya başladı. 'Küçük Superisi', 'Şimşekten Hoşlanan Kadın (Vivian Darkbloom'la birlikte), 'Karanlık Çağ', 'Garip Mantar', 'Seni Baban Gibi Sevdim' vb. gibi oyunların yazarıdır. Çocuklar için yazdığı oyunlar önemlidir. 1940 tarihli 'Küçük Superisi', New York'ta sahneye konmadan önce taşrada 14.000 mil yol katederek tam 285 defa tekrarlanmıştır. Yarış arabaları, fotoğrafçılık ve yavru hayvanlar uğraşıları arasındadır.

Quine, Dolores. 1882'de Dayton, Ohio'da doğdu. Sahne eğitimini Amerikan Akademisi'nde gördü. Sahneye ilk defa 1900'de Ottawa'da çıktı. New York'da sahneye çıkışı 1904'de 'Aman Yabancılarla Konuşma' oyunuyla oldu. (Öteki oyunların adları vb.)

Moruk bir kadın oyuncuyla adaş bile olsa canım sevgilimin adını kağıt üstünde görünce nasıl da umarsız bir acıyla çarpıyor yüreğim? -Belki o da oyuncu olabilirdi. 1935'de doğdu. Rol aldığı oyun, (evet biliyorum aşağıdaki paragrafı yazarken kalemim sürçtü, düzeltme sakın naşir!): 'Öldürülen Oyunyazarı'. Çıyan Quine. Quilty'nin kanıyla Kirli. Ah, Lolita, sözcüklerinden başka oynayacak şeyim kalmadı artık!

Boşanma işlemleri yolculuğumu geciktirmişti. Bıkkınlık ve Portekiz'de yakalandığım zatürreyle geçen bir kışın sonunda Amerika'ya ayak bastığımda dünyanın başına bir dünya savaşı daha çökmüştü. New York'da kaderin karşıma çıkardığı oldukça kolay işe dört elle sarıldım. Parfüm reklamları yazıp, yazılanları gözden geçirecektim. Beni bağlamayan, sözüm ona yaratıcı bir iş olması işime geliyordu, zamanım oldukça bir şeyler karalıyordum. Öte yandan savaş sırasında kurulan üniversitelerden biri beni anadili İngilizce olan öğrenciler için karşılaştırmalı bir Fransız Edebiyatı tarihi yazmam için sıkıştırıyordu. Birinci bölüm birkaç yılımı aldı, bu süre içinde de her gün on beş saatten az olmamak üzere düzenli çalıştım. O günlere dönüp baktığımda onları kesin bir çizgiyle bol ışıklı ve biraz gölgeli iki ana bölüme ayrılmış görüyorum. Işıklı bölüm devasa kitaplarda kitabım için yaptığım araştırmalarla ilgili olan bölüm, gölgelerse üzerinde yeterince konuştuğumuz, beni yiyip bitiren arzuların, uykusuzlukların hayatıma düşürdüğü gölge. Okuyucum artık beni iyiden iyiye tanıdığı için New York'ta Central Park'ta koşuşan supericiklerini bir defacık görebilmek için (heyhat, hep uzaktan, hep uzaktan) nasıl tozlara topraklara belendiğimi, ateşimin nasıl yükseldiğini kestirebilir! Bürodaki zevzeklerden birinin bana durmadan peşkeş çektiği koltukaltları parfümlü çalışan kızların çiğ renklerinden nasıl da nefret ediyordum! Neyse bütün bunları geçelim. Bir ara sinirlerim öylesine bozuldu ki bir yıldan fazla bir süre sanatoryumda yatmak zorunda kaldım. İşime döndüm, ne var ki yeniden hastaneyi boylayacaktım.

Açık havada sürdürülen sağlıklı yaşam bana iyi gelecek gibi gözüküyordu. Dost olduğum doktorlardan birinin (küçük kumral sakallı alaycı mı alaycı, sevimli bir tipti) bir erkek kardeşi vardı, bu erkek kardeş de Kanada'nın Kuzey Kutbuna yakın bölgelerine bir keşif gezisi düzenlemek üzereydi. Beni de 'ruhi tepki gözlemcisi' olarak keşif gurubuna kattılar. İki genç bitki uzmanı ve ihtiyar bir marangozla ben, beslenme uzmanlarımızdan biri olan Dr. Anita Johnson'ın denetimindeydik; kadın bizi gözüne kestirmişti, ne var ki pek karşılık göremiyordu, Allah'tan en kısa zamanda uçakla geri yolladılar. Keşif gezisinin ne amaçla yapıldığı konusunda en ufak bir bilgim yoktu. Sayıları oldukça kabarık meteoroloji uzmanlarına bakılacak olursa Kuzey Kutbundaki dur durak bilmez bir magnetik noktanın izini sürüyorduk. Bir grup, Kanadalılarla birlikte, Melville Sound noktasındaki Pierre Point'te bir hava gözlem istasyonu

kurdu. Ne yapacağı konusunda aynı derece kararsız ikinci bir grup plankton toplamakla uğraşıyordu. Üçüncü bir grup buzul çöllerindeki tüberküloz verileriyle ilgileniyordu. Bir sinema fotoğrafçısı olan Bert (güvensizlik içinde bir çocukcağızdı; birlikte birtakım getir götür işleri yapmıştık, onun da birtakım ruhsal sorunları vardı) keşif grubundaki büyük başların, bizim hiç görmediğimiz gerçek yöneticilerin aslında iklim farklılıklarının kutup tilkilerinin kürkleri üzerindeki olumlu etkilerini incelemekle uğraştıklarını öne sürüyordu.

Keresteden prefabrike kulübelerde, uygarlık öncesini hatırlatan, granitten bir dünyada yaşıyorduk. Yığınla erzağımız vardı; Reader's Digest dergileri, dondurma karıştırıcısı, kimyasal donanımlı helalar, yılbaşı için kağıttan külahlar... Bütün bu müthiş renksizliğe ve can sıkıntısına rağmen, belki de bunlar yüzünden, sağlığım büyük gelişme gösterdi. Çevrem buzul söğüdü ya da mantarsı yosun gibi kendi halinde bitkilerle sarılı olduğundan, ıslık çalan kasırgalar içime işleyip belki de içimi iyice temizlediğinden ya da bütün günlerim bir kaya parçası üzerinde oturup saydam bir gökyüzünü seyretmekle (bir şey gözüktüğü de yoktu ya) geçtiğinden olacak, benliğime garip bir biçimde ilgisiz kalmıştım. Beni günaha davet edecek bir şey de yoktu çevremde. Balık kokulu, çirkin, kuzgun karası saçlı, kobay suratlı, şişko, yağlı ciltli küçük Eskimo kızları içimde Dr. Johnson'dan bile daha az istek uyandırıyorlardı. Yok, kutup bölgelerinde rastlanmıyor supericiklerine.

Buz tabakalarındaki kaymaları, buzul tepeciklerini, tayyare düşmanı perileri, Rus cinciklerini, bütün bunları çözümlemeyi bu konuları benden daha iyi bilenlere bırakıp, birkaç gün için 'tepki' dendiğinde ilk aklıma gelen şeyleri not etmeye başladım. (Örneğin geceyarısı güneşi altında görülen rüyaların oldukça renkli olma özelliği gösterdiğini saptamıştım, bunu fotoğrafçı dostum da onayladı.) Aynı zamanda çeşitli meslektaşlarıma eskiye özlem, bilinmeyen hayvanlardan duyulan korkular, hayalini kurdukları yiyecekler, gece uyurken boşalıp boşalmadıkları, boş zaman uğraşları, sevdikleri radyo programları, dünya görüşlerindeki değişmeler vb. gibi konularda anket soruları yöneltmek de sözüm ona görevlerim arasındaydı. Fakat herkes bundan öylesine usanç getirdi ki, kısa zamanda tasarıdan tamamen vazgeçmek zorunda kaldım. Sadece, bu buzdan hapishanede (bitki uzmanlarından birinin verdiği şakayla karışık addı bu) geçirdiğim yirmi ayın sonuna doğru oldukça uydurma ve açık saçık bir

rapor hazırladım ki, ilgilenen okuyucularım bu raporu 1945 ya da 1946 yılının 'Yetişkin Bünyelerde Psikofizik Süreçler Yıllığı'nda, aynı zamanda 'Kuzey Kutbu Keşif Gezileri' dergisinin bütünüyle söz konusu geziye ayrılan sayısında bulabilirler. Sonuçta, samimi doktor dostumdan öğrendiğime göre, gezinin Viktorya Adası'ndaki bakır cevherleriyle filan ilgili olmadığı ortaya çıktı. Gerçek hedef 'çok gizli' denilen türden bir şeylerdi, her neyse, bu hedeflere çok başarıyla ulaşıldığını da eklemekle yetineyim.

Uygarlığa döner dönmez yeniden bir delilik nöbeti (eğer biraz melankoliyle biraz iç sıkıntısına bu acımasız sıfatı yakıştırmaya içiniz elveriyorsa) geçirdiğimi duymak okuyucumu kuşkusuz üzecektir. Bütünüyle iyileşmemi, adını vermeyeceğim pahalı bir sanatoryumda tedavi görürken öğrendiğim bir şeye borçluyum. Öğrendiğim, ruhbilimcilerle gırgır geçmenin şifa verici sonsuz bir eğlence kaynağı olduğuydu. Onlara mesleğin inceliklerini bildiğinizi hiç belli etmeyecek, öyle ayrıntılı rüyalar uyduracaksınız ki bu safkan üslup şaheserleri, rüyaları sizin ağzınızdan çekip almaları gereken ruhbilimcilerin kendilerinin rüyalar görmelerine ve geceyarıları gördükleri bu rüyalardan çığlık çığlığa uyanmalarına yol açacak! Onlara numaradan 'ilksel travmalar' yaratacak, alay edecek, gerçek cinsel eğilimlerinizin burnunun ucunu bile görememelerini sağlayacaksınız. Bir hemşireye verdiğim rüşvet sayesinde bazı kayıtları ele geçirmiş ve zevkten dört köşe olarak hakkımda 'gizli homoseksüel' ya da 'tümüyle iktidarsız' gibi yargılar veren kartlar okumuştum. Eğlence öyle tatlıydı ki, tamamen iyileştikten sonra (deliksiz uyuyor, yemeklerimi okullu bir kız kadar iştahla yiyordum) bir ay daha yattım sanatoryumda. Bir ay sona erince de hastaneye yeni gelen, yerini bulamamış (ve tabii çatlak) oldukça ünlü bir doktorla gırgırımı geçebilmek için süreyi bir hafta daha uzattım; inanır mısınız, hastalara kendi doğumlarına tanık olduklarına inandırmadaki başarısıyla tanınmış biriydi bu!

10

Taburcu olur olmaz yerleşmek için New England'ın içerilerinde bir yer, ya da kilisesi, karaağaçlarıyla mahmur, küçük bir kasaba aramaya koyuldum. Bütün bir yaz boyunca biriktirdiğim bir bavul dolusu derli toplu çalışma notuyla uğraşmak, bazen de yakınlardaki göllerden birinde yüzmek

amacındaydım. İşimle yeniden ilgilenmeye başlamıştım (akademik çalışmamı kastediyorum).Ötekine, amcamın ölümüyle geride bıraktığı parfümlere olan katkılarım ise iyice azalmıştı.

O sırada, eskiden amcamın yanında çalışanlardan oldukça seçkin bir aileden gelme biri, servetlerini kaybetmiş kuzenlerinin evinde bir iki ay geçirmem önerisiyle geldi; emekli Bay McCoo ve karısı, ebediyete göçmüş teyzelerinin içinde sessiz sedasız son günlerini yaşayıp göçtüğü üst katlarını kiraya vermek istiyorlardı. Adam, McCoo'ların biri daha yeni doğmuş, öbürüyse on iki yaşlarında iki küçük kızları, güzel bir gölün yakınlarına düşen sevimli bir bahçeleri olduğunu da sözlerine ekledi. Daha iyisi can sağlığı diye karşılık verdim.

söz konusu insanlarla mektuplaşıp onları evsiz barksız kaldığıma inandırdıktan sonra trene bindim, trende de mümkün olan en ince ayrıntılarıyla Fransızca öğretip, Humbert'çe okşayacağım esrarlı supericiğini düşleyerek harika bir gece geçirdim. Elimde yeni aldığım pahalı bavulla indiğim kutu gibi istasyonda beni kimse karşılamadığı gibi, telefona da kimse karşılık vermedi. Fakat sonuçta perişan bir McCoo, ıslak elbiseleriyle, pembe-yeşil renkli Ramsdale kasabasının tek otelinde görünerek evinin biraz önce yanıp kül olduğu haberini getirdi. Yangına bütün gece damarlarımı tutuşturan eşzamanlı alevler neden olduysa hiç şaşmam. Dediğine göre ailesi arabayı alıp gene kendilerine ait olan bir çiftliğe sığınmışlardı. Ama, karısının Lawn Sokağı 342 numarada oturan bir arkadaşı, 'harika bir insan', Mrs.Haze beni kiracı olarak kabul etmeye hazırdı. Mrs. Haze'nin karşı komşusu olan bir hanım McCoo'ya inanılmaz derecede eski moda, dört köşe tenteli arabasıyla güleryüzlü zenci şoförünü ödünç vermişti. Ramsdale'e geliş nedenim ortadan kalktığına göre önceden kararlaştırdığımız kiracılık meselesi anlamsız geliyordu artık. Tamam, tamam evinin yeni baştan inşa edilmesi gerekecekti, ne yapalım yani. Gerektiğince sigortalamamış mıydı? Kızgın ve küskündüm, canım sıkılmıştı, ama nazik bir Avrupalı olduğum için o cenaze arabasına bindirilip Lawn Sokağı'na yollanma düşüncesine karşı çıkamazdım, yoksa McCoo'nun benden kurtulmak için çok daha dolambaçlı yollara başvuracağını seziyordum. Süklüm püklüm uzaklaştığını gördüm, şoförüm esef edercesine dilini şaklatarak başını salladı. Yolda kendi kendime, hiçbir şekilde Ramsdale'de kalmayacağıma, hemen o gün uçağa atlayıp Bermudaya, Bahama'ya ya da hangi cehennemin dibine olursa olsun

gideceğime yemin ettim. Teknikolor renkli sahillerde yaşanabilecek zevk olasılıkları uzun zamandır tüylerimi ürpertmiyor değildi. Aslında McCoo'nun kuzeninin iyi niyetli ama sonradan oldukça anlamsız olduğu ortaya çıkan önerisi beni bu düşüncelerden ayırmış, aklımı çelmişti.

Çelmeden söz ederken aklıma geldi; tam Lawn Sokağı'na saparken, az daha sayfiyelerdeki o işgüzar köpeklerden birini (hani o sokaktan geçen her arabayı kollayanlardan) çiğniyorduk. Biraz ileride Mrs. Haze'in eski, püskü beyazdan çok griye çalan boyasıyla insanın içine ürküntü veren evi gözlerimizin önünde belirdi. Dışarıdan bakınca, içeride ancak banyo küvetinin musluğuna lastik boru takarak duş alabileceğinizi bildiğiniz evlerdendi bu. Şoföre bahşişini verdiğimizde hemen çekip gideceğini, hiç kimse görmeden otelime ve bavuluma dönebileceğimi ummuştum. Ama adam sadece sokağın karşı yakasından kendisini çağıran yaşlı hanımın yanına gitmekle yetindi. Ne yapabilirdim? Zili çaldım.

Zenci bir hizmetçi kadın beni içeriye aldı ve sonra hemen koşarak, yanmaması gereken bir şeyin yanmakta olduğu mutfağa döndü.

Girişte kapı zilleri, Meksika'nın hatıralık eşya türünden zımbırtılarından beyaz gözlü tahta bir yaratık ve sanat meraklısı geçinen orta sınıfın pek beğendiği, Van Gogh'un 'Arles'li Kadın' bayağılığının bir reprodüksiyonu asılıydı. Sağ tarafta yarı açık duran bir kapıdan oturma odasını görmek mümkündü; köşede dolabında bir sürü hatıralık Meksika ıvır zıvırı daha ve çizgili kumaştan yüz geçirilmiş (duvar boyunca uzanan) bir divan vardı. Koridorun bitiminde yukarıya çıkan bir merdiven bulunmaktaydı; alnımın terini silip (dışarıda havanın ne kadar sıcak olduğunu ilk olarak farkediyordum) bir şeye bakmış olmak için meşe tahtasından bir sandığın üzerinde duran eski, külrengi tenis topuna gözlerimi dikmişken yukarıdan Mrs. Haze'in kalın sesini duydum. Merdivenin tırabzanına dayanmış şakır gibi bir sesle soruyordu: 'Mösyö Humbert mi geldi?' Ardından tırabzandan aşağı bir parça sigara külü döküldü, sonra evin hanımı sırasıyla sandaletleri, koyu kahve ev pantolonu, sarı ipek bluzu, dört köşe yüzü ile basamaklarda belirdi, işaret parmağıyla hala sigarasının külünü silmekle meşguldü.

Neye benzediğini baştan anlatayım da bu iş bir an önce bitsin isterseniz. Zavallı kadıncağız otuzunu yarılamıştı, pırıl pırıl parlayan bir alnı, yolunmuş kaşları, sade ama pek de sevimsiz sayılamayacak, Marlene Dietrich'in başarısız kopyası denebilecek yüz çizgileri vardı. Eliyle bronz

ışıltılı kumral topuzunu düzelterek beni yemek odasına buyur etti, bir süre McCoo'ların başına gelenlerden ve Ramsdale'de oturmanın nasıl bir ayrıcalık sayılması gerektiğinden söz ettik. Birbirinden oldukça ayrık yosun yeşili gözleri garip bir biçimde karşısındakinin üzerinde dolaşıveriyor, fakat gözleriyle karşılaşmaktan kaçmıyordu. Gülümsemesi bir kaşını alaylı bir biçimde havaya kaldırıvermekten ibaretti. Konuşurken, bedenini kıvrıldığı divandan indirerek, üç ayrı kül tablasıyla, üzerinde kahverengi bir elma koçanı bulunan şöminenin ızgarasına deli gibi saldırıyor, sonra yine divana gömülerek bir ayağını altına alıveriyordu. Kullandıkları cicili bicili sözcükler herhangi bir kitap ya da briç kulübünü ya da o türden bir dernekçiliği yansıttığı halde hiçbir zaman kendi benliklerini yansıtmayan kadınlardan biri olduğu açıkça anlaşılıyordu. Hiç mizah duygusu olmayan, çay masası başında konuşulan birkaç belirli konuyla gerçekte hiç ilgilenmediği halde bu tür konuşmaların kesinlikle belirlenmiş kurallarına çok önem veren, gözalıcı ambalajının altında hiç de hoş olmayan duyumsuzlukların hemen farkedildiği bir kadın tipidir bu. Kazara kiracısı olsam, kiracı kavramının baştan beri ona düşündürdüğü şeyleri bana bir bir uygulamaya girişecek, gene o kadar iyi bildiğim can sıkıcı serüvenlerden birine girmeye zorlanacaktım.

Ama buraya yerleşmem söz konusu bile olamazdı. Her bir iskemlenin üzerine saçılmış dergilerle dolu, sözüm ona 'işlevsel, modern mobilya' gülünçlüğü ile kırık dökük sallanır koltuklar ve üzerlerinde ışık vermeyen lambalarıyla eğri büğrü, acıklı sehpaların korkunç karmaşasından oluşan bu tip evlerde kesinlikle rahat edemezdim. Önüme düşüp beni yukarıya çıkardı, sola dönüp 'odama' girdik. Duyduğum tepkinin aşırılığından gözlerim kararararak çevreme bakındım, ne var ki bu kadarı 'yatağımın' başucuna asılı duran Rene Prinet'nin 'Kröyçer Sonatı' tablosunu farketmeme yetmiş de artmıştı bile. Bu hizmetçi odasına 'bir çeşit sanatçı işliği!' demez mi bir de! Arzularını belli etmemeye çalışan evsahibemin istediği gülünç denecek kadar düşük, insanın aklına kötü şeyler getiren kira üzerinde düşünüyormuş gibi yaparken kendi kendime kararlı bir sesle, buradan bir an önce çıkıp gideceksin, diyordum.

Ne var ki Eski Dünya terbiyem beni bu sınavın sonuna kadar gitmeye zorluyordu. Merdiven sahanlığını geçip evin sağ tarafına doğru yöneldik. ('Lo ile benim odalarımız bu tarafta!' Lo hizmetçiydi herhalde) Zaten hoşnut edilmesi oldukça güç bir erkek olan kiracı-aşığın sahanlıkla 'Lo'nun

odası'nın arasına sıkışmış dar, uzun üstelik evdeki 'tek banyo' olan banyoyu görünce hafif bir ürperti geçirmekten kendini alamadığını tahmin edebilirsiniz. Temizliği kuşkulu (içinde saç kılından bir de soru işareti!) banyo küvetinin üzerinde ıslak, gevşek şeyler asılı olduğu gibi, tam düşündüğüm üzere, çöreklenmiş duran yılansı lastik duş borusuyla kaçınılmaz işbirlikçisi de oradaydılar; tuvaletin kapağını çapkınca sarmalayıveren pembemsi tuvalet kılıfı!

'Görüyorum ki pek olumlu bir izlenim edinmediniz,' dedi evin hanımı, elini bir an için kol yenimde dinlendirerek; sesinde, kendinden emin bir pervasızlıkla -'poz' denilen şeyin taşma noktası herhalde- cüretkarca seçtiği sözcükleri bir diksiyon hocasının abartılı vurgusu kadar yadırgatıcı hale getiren bir çekingenliği, hüznü bağdaştırıyordu. 'Düzenli bir ev olmadığını söylemeliyim', diye sürdürdü konuşmayı talihsiz taze, 'ama emin olun (dudaklarıma dikti gözlerini) çok rahat edeceksiniz, çok çok rahat edeceksiniz. Gelin bahçeyi göstereyim size,' (Son cümleyi şen şakrak bir edayla, sesini şöyle bir savuruvererek söylemişti)

İstemeye istemeye arkasından gittim, merdivenlerden aşağıya indik. Evin sağ cephesine düşen koridorun sonundaki (yemek ve oturma odası da aynı taraftaydı, solda, benim 'odamın' altında sadece bir garaj bulunuyordu) mutfaktan geçtik. Mutfakta, zenci hizmetçi, gençten, şişmanca bir kız kocaman rugan çantasını arka sokağa açılan kapının tokmağından alırken: 'Artık gidiyorum Mrs. Haze,' dedi. 'Peki Louise,' dedi Mrs. Haze içini çekerek, 'Cuma'ya hesap görürüz'. Küçük bir kilerden geçip demin hayran olma fırsatını bulduğumuz girişe paralel yemek odasına girdik. Yerde beyaz, kısa konçlu bir çorap gözüme ilişti. Mrs. Haze hoşlanmadığını belirten bir homurtuyla hiç duraklamadan yere eğilip çorabı aldı, kilere bitişik bir dolaba fırlatıverdi. Ortasına, içinde parlak bir erik çekirdeğinden başka bir şey bulunmayan bir meyve tabağı yerleştirilmiş abanoz ağacından masanın çevresini döndük, geçtik. Cebimdeki tarifeyi bulmak için elimi cebime daldırıp karıştırdım, mümkün olan en erken tren saatine bakmak üzere hiç belli etmeden tarifeyi çıkardım. Mrs. Haze'in ardından yemek odası boyunca yürüyordum ki birden gözümün önüne bir yeşillik çağıldadı. 'Burası da avlumuz', diye şakıyordu yol göstericim ve tam o sırada en ufak bir uyarıya zaman kalmadan, yüreğimde deniz mavisi bir dalga kabarıverdi; işte orada, güneşten bir havuzun tam ortasındaki hasırın üzerinde, Riviera'lı

aşkım yarı çıplak, dizlerinin üzerinde bir sağa bir sola dönerek, kara güneş gözlüklerinin gerisinden beni süzüyordu!

Aynı çocuktu; aynı narin, balrengi omuzlar, aynı ipeksi, kıvrak sırt, aynı kestane rengi saçlı baş... Göğsünün çevresine bağladığı puantiyeli mendil o ölümsüz günde okşadığım çocuk göğüslerini ihtiyar orangutan bakışlarından gizlese de daima genç belleğimin bakışlarından saklayamıyordu. Sonra sanki çok uzun süre önce kaybolmuş bir masal prensesinin (hani vardır ya, kaybolur, kaçırılır sonra çingene paçavraları içinde bulunur; kral, köpekleriyle ava çıktığında görür, çıplak teni paçavraların arasından göz kırpmaktadır)- dadısıymışım gibi, gözlerim böğründeki küçük, koyu kahverengi beni yeniden seçti. Hazdan titreyerek (kral sevinçten ağlar, borazanlar durmadan çalmaktadır, dadı sarhoş!) güneyde geçen o meş'um günde ağzımın bir an üzerinde duraladığı o güzel göbeği gördüm. Sonra üzerlerinde şort lastiğinin bıraktığı zikzaklı izi öptüğüm o çocuk kalçaları... Kızıl kayalıkların ardında gizlenilerek geçirilen o son, ölümsüz gün! O günden bugüne geçirdiğim yirmi beş yıl bir anda yürek çarpıntılarıyla dolu bir doruk noktasına vardı, orada söndü, kayboldu gitti.

Tutkulu bir kavuşmanın insan üzerindeki etkisini, o çakan ışığı, o ürpertiyi gereğince açıklayabilecek gücü kendimde bulamıyorum. Ben kendi yetişkin adam kılığımda (iri yarı, yakışıklı bir sinema dergisi erkeği) yanından geçerken, bakışlarımın diz çökmüş oturan çocuğun üzerinden kayıverdiği o güneş ışığına boğulmuş anda (ciddi görünüşlü güneş gözlüklerinin üzerinden gözlerini kırpıştırıyordu, bütün ağrılarıma, sızılarıma çare bulacak küçük bir doktor hanım gibi!) ruhumun haznesi gözalıcı güzelliğinin her ayrıntısını birdenbire emivermiş ve ben bu ayrıntıları göçmüş sevgilimin bedeninin çizgileriyle karşılaştırmıştım. Tabii bir süre sonra bu yeni sevgilim, bu Lolita, benim Lolita'm aslını gölgede bırakacaktı. Burada vurgulamak istediğim, onu bulup çıkarmamın çileli geçmişimdeki 'denizaşırı krallık' olayının zorunlu bir sonucu olmasıdır, iki olay arasındaki bütün ötekiler bir dizi el yordamı, bir dizi tökezleme, bir dizi olgunlaşmamış haz denemesinden başka bir şey değildi. Annabel'le Lolita'nın bütün ortak noktaları onları tek bir kişi yapmaya yetmişti.

Gene de, boşa çıkacağını bildiğim umutlar beslemiyorum. Beni yargılayanlar bütün bunları, kaba bir iştahla 'körpe yavruların' peşinden koşan bir delinin şaklabanlıklarından başka bir şey olarak görmeyeceklerdir.

Olsun, umurumda değil. Bütün bildiğim, o Haze denen kadınla merdivenlerden inip bütün sesin soluğun kesildiği bahçeye ayak bastığım anda, dizlerimin izdüşümleri çırpıntılı bir suda oynaşırcasına titrediği, dudaklarımın zımpara kağıdı gibi-

'O benim Lo'ydum,' dedi Mrs. Haze, 'bunlar da zambaklarım' 'Evet,' dedim. 'Evet. Çok, çok, çok ama çok güzel'

11

İki numaralı kanıt kara suni deri kaplı bir cep günlüğü; sol üst köşesine yaldızlı harflerle merdiven biçimi '1947' yılının sayıları kazınmış. Blanktown, Massachusets'deki Blank Blank şirketinin kaliteli ürünlerinden biri olan bu defterden sanki önümdeymişçesine söz ediyorum. Aslında beş yıl önce ortadan kaldırıldı söz konusu defter; şimdi gözden geçireceklerimiz (her şeyi fotoğraf berraklığında tutan bir bellek sayesinde) bunun kısa bir özetinden, sanki kendi küllerinden doğsa da uçmayı beceremeyecek kadar toy olan bir anka kuşundan başka bir şey değil.

Aslında aynı defteri iki kere yazdığım için bu kadar eksiksiz hatırlıyorum içindekileri. Önce her yazdığımı kurşun kalemle (sildim, gene yazdım vb.) ticari adı 'daktilo yaprağı' olan kağıtlara not etmiş, sonra da makul kısaltmalar yaparak küçücük, şeytani bir elyazısıyla sözünü ettiğim küçük kara deftere geçirmiştim.

30 Mayıs'ta bir 'mide nezlesi' (bu da her ne demekse) salgını Ramsdale'de okulların yaz tatiline erken başlamalarına yol açmıştı. Okuyucum 1947 yılının Ramsdale Journal yıllığına bakarak o günün hava raporu hakkında da fikir edinebilir. Haze'lerin evine bu tarihten birkaç gün önce taşınmıştım. Şimdi içindekileri açıklamayı düşündüğüm (hani casuslar yuttukları kağıttaki şifreyi bir bir ezbere söyleyiverirler ya) küçük günlük de haziranın büyük bir bölümünde tuttuğum notları kapsamaktadır.

PERŞEMBE: Çok sıcak bir gün. Oldukça elverişli bir açıdan -banyo penceresinden- Dolores'in evin arka tarafındaki elma yeşili loşlukta çamaşır ipinden çamaşırları topladığını gördüm. Kayıtsız adımlarla evden çıkıp yanına gittim. Pötikare bir gömlek, blucin ve lastik pabuçlar giymişti. Binbir renkli günışığı altında yaptığı her hareket bitkin bedenimin en gizli, en canalıcı tellerine dokunup, titretiyordu. Bir süre sonra arka kapı merdivenlerinin en alt basamağına, yanıma oturup ayak parmaklarının

arasına giren çakılları temizlemeye -ne çakıllardı onlar Tanrım; bir de sırıtan bir ağıza benzeyen süt şişesi kırığı çıktı aradan- ve çıkanları boş bir teneke kutuya nişan almaya başladı: ... Tak... İkinci defasında vuramazsın -vuramazsın- Tanrım, azap bu, ikinci defasında vu- ...Tak... Harika bir cilt-ah, harika, yumuşacık. Güneşten yanmış, en ufak bir pürüz yok. Şuruplu dondurma sivilce yapar. Derinin altındaki kılkökü torbacıklarını besleyen sebum adlı yağlı maddeler çoğaldıklarında, iltihaba yol açan bir rahatsızlığa neden olabilirler. Fakat superecikleri bütün gün ağır yiyecekler yeyip durdukları halde ciltlerinde bir tek sivilce yoktur. Tanrım, ne azap bu, tepesindeki ipeksi pırıltı nasıl da kumral saçlara dönüşüveriyor aşağıya doğru. Hele tozlu ayak bileğinin kenarına gelen yerde tıp tıp atıveren o küçük kemik. 'McCoo'ların kızı mı? Ginny McCoo? Ay, o korkunç şey. Alçak. Hem de kötürüm, az kaldı çocuk felcinden ölüyordu' ...Tak... Bileğinden dirseğine kadar olan yerde pırıldayan ayva tüyleri. Çamaşırları toplamak üzere ayağa kalktığında uzaktan paçaları yukarıya kıvrılmış blucinin rengi solmuş kıçını hayranlıkla seyretme fırsatı buldum. Birden fundalığın oradan boş suratlı Mrs. Haze elinde fotoğraf makinesi ile Hintli fakirin yılanı gibi yükseliverdi. Ortancalarla ilgilenir gibi yaptıktan sonra -'nasıl da açıvermişler!'- gözlerini kırpıştırarak, basamağın üzerinde oturan BENİM, 'Haşin Humbert'in fotoğrafını çekmek terbiyesizliğinde bulundu!

CUMA: Rose adlı esmer bir kızla bir yere giderken gördüm. Kendine özgü yürüyüşü - sadece bir çocuk olduğunu unutmayınız, sadece bir çocuk! - niye beni böyle iğrenç biçimde heyecanlandırıyor! Çözümleyin bakalım. İçe kıvrık ayak parmakları bir görünüyor bir kayboluyor. Diz ekleminin altından başlayıp her adım atışında adımın sonuna kadar yayılan kıvır kıvır bir gevşeklik. Ayağını pek belli belirsiz sürür gibi. Son derece çocuksu, son derece aşiftece. Humbert Humbert, küçüğün argoya çalan konuşmasından, tarazlı tiz sesinden de sonsuz zevkler alıyor. Daha sonra çitin oradan Rose'a söylediği bir yığın saçma sapan laf. Sesi durmadan yükselen bir ritimle sinirlerimi cımbız gibi çekip çekip bırakıyor. Sustu. 'Hadi kızım, eyvallah şimdilik' dedi sonra!

CUMARTESİ: (Başını yeniden yazmışım galiba) Bu günlüğü tutmanın çılgınlık olduğunu biliyorum ama bunu yapmak bana garip bir zevk veriyor. Karınca duası gibi elyazımı ancak vurgun bir eş çözebilir. Sevgili L. min o sözüm ona 'avlu'da güneş banyosu aldığını söylemiş miydim? Ne var ki annesi ve başka bir kadın yanından bir dakika bile ayrılmadılar. Kuşkusuz

orada o sallanır koltukta oturup okuyormuş gibi yapabilirdim. Gene de ne olur ne olmaz diye bahçeye inmedim; elimi ayağımı bağlayan o korkunç, çılgın anlamsız, acımasız titremenin gereken pervasızlıkla bahçeye girmeme engel olacağından korktum.

PAZAR: Sıcak hala dalga dalga bizimle birlikte. Ilık mı ılık rüzgarlarla dolu bir hafta. Bu sefer stratejik bir yer tuttum; elimde tombul bir gazete ve yeni pipomla daha L. gelmeden avludaki sallanır koltuğa kuruldum. Ne yazık ki annesiyle birlikte geldi, ikisinin de üzerlerinde pipom kadar yeni, siyah iki parçalı mayolar var. Sevgilim, canımın içi bir an için yanıma geldi, durdu - çizgi roman sayfasını istiyordu - tıpkı ötekisi, Rivieralun gibi, hatta daha yoğun, daha sert bir kokusu vardı; birdenbire erkekliğimi uyaran baharatlı mı baharatlı bir koku... Ne var ki istediği sayfayı elimden çekip almış fok balığı kılıklı anasının yanındaki hasıra çekilmişti bile. Güzelim orada yüzükoyun uzanmış, gözlerimin ve bütün bütüne göz kesilmiş kanımın faltaşı gibi açılmış binbir başlı bakışlarımın önüne hafifçe kamburlaşmış kürek kemiklerini, omuriliğinin çukurluğu boyunca açan çiçekleri, siyah kumaşla örtülü gergin, dar kalçalarının yuvarlaklığını, okullu kız baldırlarının serin sahillerini sermişti. Ortaokullu küçüğüm hiç ses çıkarmadan yeşil-kırmızı-mavi renkli bereket Tanrılarının bile düşleyemeyecekleri kadar sevimli bir supericiğiydi. Günışığmın kınlan renkleri arasından ona kurumuş dudaklarla bakmayı sürdürürken, olanca ilgimi üzerinde yoğunlaştırırsam gözlerimin önündeki bu resmin bana anlık bir fukara avuntusu vermeye yeteceğini düşündüm! Ama bir yandan da hareket halindeki avları hareketsiz avlara yeğ tutan bir yağmacı gibi bu açması doyumun arada bir okurken yaptığı çocuksu hareketlere denk düşmesini istiyordum; sırtının ortasını kaşıyıp tüyleri terlememiş koltuk altlarım gösterirken örneğin... Ne yazık ki, şişko Mrs. Haze birdenbire bana dönüp kibritim olup olmadığımı sorarak her şeyi berbat etti. Sonra da çok satan bir sersemin yazdığı sözde şaheser üzerine -güya- bir sohbet başlatmaz mı!

PAZARTESİ: Delectatio morosa...Istırap dolu günlerimi bir o sahile, bir bu sahile vura vura geçiriyorum. Bu öğleden sonra anne Haze, Dolores ve ben Our Glass Gölü'ne gidecek, yüzüp güneşte oynaşacaktık sözde; fakat sedef rengi bir sabah öğleye doğru yağmura çevirdi. Lo kıyameti kopardı.

Kız çocukların ergenlik çağı yaş ortalaması New York ve Chicago'da on üç yıl dokuz ay olarak saptanmış bulunmaktadır. Bazı durumlarda bu on

ile on yedi yaş arasında değişmektedir. Edgar Allan Poe tarafından baştan çıkarıldığında, Virginia henüz on dört yaşına basmamıştı. Poe ona cebir dersleri veriyordu. Bilirim ben o cebir derslerini! Balaylarını Petersburg adlı bir Amerikan kentinde geçirmişlerdi. Mösyö Humbert Humbert'in Paris'teki sınıfının öğrencilerinden bir oğlanın dediği gibi: 'Mösyö Poe-Poe.'

Çocukların cinsel yaşamlarıyla ilgili araştırmalar yapan yazarlara bakılırsa küçük kız çocuklarını cinsel uyanmaya götüren bütün özelliklere sahibim; biçimli çene yapısı, kaslı, güçlü eller, kalın, boğuk ses, geniş omuzlar. Dahası Lo'nun deli gibi aşık olduğu bir şarkıcı ya da oyuncuya benzediğim söyleniyor.

SALI: Yağmur. Yağmur gölleri. Anne çarşıya çıktı. L.nin yakınlarda bir yerde olduğunu biliyordum. Giriştiğim birtakım sinsi manevralar sonucu annesinin yatak odasında karşılaştık. İçine kaçan bir şeyi çıkarmak üzere sol gözünü açmaya çalışıyordu. Kareli etek. Başımı döndüren ağır kokusunu gerçekten sevmeme rağmen, arada bir saçlarını yıkasa iyi olur düşüncesindeyim. Bir an için ikimiz de bizle birlikte dışarıdaki bir selvinin tepesini ve gökyüzünü içine alan aynanın ılık, camgöbeği sularına daldık, gittik. Omuzlarından sertçe tuttum sonra ellerimi sevecen bir tavırla şakaklarına bastırdım, yüzünü kendime çevirdim. 'Tam şurada,' dedi. 'Gözüme değdiğini hissediyorum' İsviçreli köylüler dil uçlarını kullanırlar böyle durumlarda' 'Emerek çıkarmak için mi?' 'Hı-hı. Deneyeyim mi?' 'Tabi' dedi. Yavaşça titreyen, çatallı dilini kaygan, tuzlu gözbebeği boyunca bastırarak gezdiriyor Humbert. 'İşte bak,' dedi gözlerini kırpıştırarak, 'Çıktı.' 'Şimdi ötekini?' 'Geri zekalı,' diye başladı, 'o gözümde hiçbir' fakat yaklaşan dudaklarımın öpücüğünü farketmişti. 'Peki,' dedi, benimle işbirliği yapmaya karar vermişti. Haşin Humbert onun yukarı dönük, ılık, güneş yanığı yüzüne doğru eğildi, dudaklarını kelebek gibi çırpan gözkapağıma bastırdı. Güldü ve bana sürtünüp geçerek odadan kaçtı, gitti. Kalbim her yerde birden atıyordu sanki. Hayatımda hiç -Fransa'da çocuk sevgilimi okşarken bile -hiç ama hiç-

Gece. Böylesine ıstırap hiç çekmedim. Yüzünü, halini tavrını anlatmak istiyorum, anlatamıyorum; çünkü ona olan arzum o benim yakınımdayken kör ediyor beni sanki; Allah kahretsin, ben supericikleriyle birlikte olmaya alışık değilim ki hiç... Gözlerimi kapattığımda ise sadece durağan bir anında görüyorum onu, bir film fotoğrafı: Bir dizini Skoç etekliğinin altına alıp pabucunu bağlarken olduğu gibi, ele avuca sığmaz, hava cıva türünden ani

bir güzellik! Dolores Haze, ne montrez pas vos shamblez (Bu da Fransızca bildiğini sanan anne!)

Keyfim yerindeyken şairliğim de tutar - o kömür karası kirpiklerin çevrelediği soluk gri, dalgın bakışlı gözlere, yukarı kalkık burnun üzerine gelişigüzel serpiştirilmiş beş çile, yanık tenli uzuvlarını örten sarışın ayva tüylerine bir şarkı düzdüydüm. Ama sonra yırttım attım, şu anda hatırlamıyorum ne yazmıştım. Lo'nun şurasını burasını sadece en aşınmış terimlerle (günlüğe devam!) anlatabilirim, saçı kumraldı diyebilirim, dudakları yalanmış, ıslak kırmızı çomak şekerler kadar kırmızı, alt dudak şirin mi şirin bir dolgunlukta - ah, onu çırılçıplak bir ışıkta gözlerimin önünde çırılçıplak seyredebilmek için bir hanım yazar olsaydım keşke! Ama ne yazık ki, uzun boylu, iri yarı, koca elli ayaklı, göğsü kıllı Humbert Humbert'im ben; kalın kara kaşlarım, garip bir şivem var hem de sakin delikanlı gülümsemenin ardında bir çöp kovası dolusu kokuşmuş canavar kaynaşıyor. Hem o da kadın yazarların romanlarındaki narin kız çocuklarından değil. Beni çıldırtan bir supericiğinin çift yanlı kimliği (belki her supericiğinin özelliği bu ya...); Lolitamda sevecen, hülyalı bir çocuksulukla bir çeşit tüyler ürpertici bayağılığın bağdaşması... Birincisi reklamlarla dergi resimlerindeki kalkık mı kalkık burunlu şirinlik tasvirleriyle Eski Dünya'nın ergenlik çağına ancak ermiş, ezilmiş papatya ve ter kokan oda hizmetçisi kız çocuklarının anılarında kesin çizgilerini yitirmiş pembeliklerinin bir karışımı...- lkincisiyse taşra genelevlerindeki 'çocuk elbiseleri giydirilmiş çok genç orospular; sonra bütün bunlar misk kokularıyla çamurlar, çirkefler, ölüm içinden süzülüp geçen dörtbaşı mamur, lekesiz bir sevecenlikle birleşiyor, karışıyor, Tanrım, ah Tanrım... En olağanüstü olanı da onun, bu Lolita'nın, benim Lolita'mın, yazarın dünya kadar eski şehvetini kimliğinde özümlemesi, kişileştirmesi -öyle ki her şeyden önce ve her şeyin üstünde sadece o var- Lolita...

ÇARŞAMBA: 'Bak, annemi kandırsana, yarın ikimizi Our Glass Gölü'ne götürsün'. Bunlar on iki yaşındaki sevgilimin dolgun bir fısıltıyla bana söyleyiverdiklerinin yazıya dökülebilecek olanları: O giriyordu, ben çıkıyordum, ön kapıda çarpışıverdik. Öğle sonrası güneşinin gökkuşağı renklerindeki ışınları, mızrak mızrak çakan beyaz bir elmas gibi, kenara park etmiş bir arabanın yuvarlak sırtında yansıyordu. Koca bir karaağacın yaprak kalabalığı, eriyen, çözülen gölgelerini evin saçaklarına döküp oynaşıyordu. İki kavak ağacı rüzgarla titreyip silkindi. Uzaktaki trafiğin

henüz şekil kazanmayan gürültülerini seçebiliyordunuz - bir çocuk bağırıyordu: 'Nancy! Nan-cy!' Evde Lolita en bayıldığı plağı, 'Küçük Karmen'lerden birini dinliyordu. 'Cüce Senfonikler' derdim ben bu plağa, o da bu sözüm ona şakaya sözüm ona burun kıvırırdı.

PERŞEMBE: Dün gece avluda oturduk, Haze denen kadın, Lolita ve ben. Ilık alacakaranlık sevdalı bir karanlığın derinlerine gömülmüştü. Kadın, kışın Lolita'yla gördükleri bir filmi en ince ayrıntılarına varıncaya kadar anlatmayı yeni bitirmişti. Boksör iyice düşmüşken bildiğiniz iyi kalpli rahibe rastlıyor, rahip delikanlılığında kendisi de boksörlük yapmış, hala da günahkar gördü mü gözünün ortasına patlatıverecek cinsten... Yere atılmış minderlerin üstünde oturuyorduk, L. benimle kadının arasına oturmuştu (nasıl da sokuluyordu aramıza küçüğüm). Filme karşılık ben de Kuzey Kutbu maceralarımı eğlenceli bir biçimde anlatmaya başladım. Uydurukçuluğun esin perisi elime bir tüfek tutuşturuverdi, bir de beyaz ayı vurdum bu arada - ben vurunca yere çökmüş, inlemiş ayı sözde... Bütün bunları anlatırken L. nin ne kadar yakınımda olduğunun şiddetle farkındaydım; konuşurken karanlığın merhametine sığınarak el kol hareketleri yarıyor, bu görünmez hareketler sayesinde eline, omuzuna ve oynarken kucağına düşürüp durduğu yünlü, tüylü bir balerin bebeğe dokunabiliyordum. Sonunda, bedeninden ışık saçan sevgilimi, havadan örülü bu okşayışların ağına iyice sarıp sarmaladığımda, baldırlarının diken diken olmuş tüyleri boyunca çıplak bacağını da okşama cesaretini buldum kendimde. Kendi şakalarıma kendim kesik kesik gülüyor, titriyor, titrememi gizlemeye çalışıyordum; bir kere de kulağına güldürücü bir şeyler fısıldayıp bebeğini okşarken aceleci dudaklarımla saçının ılıklığına değdim geçtim. O da bebeğin orasını burasını o kadar çekiştiriyordu ki, annesi sonunda sertçe bir sesle oynamayı bırakmasını söyledi, bebeği kaptığı gibi çalılıklara fırlatıverdi. Güldüm, Lo'nun bacakları boyunca eğilerek Haze'e bir şeyler söylerken elim supeririğinin incecik sırtından yukarı tırmandı, oğlan gömleğinin üstünden tenine dokundum.

Ama bütün bunlar boşunaydı, biliyordum. Arzudan hasta düşmüştüm, elbiselerim bedenime dar geliyordu, öyle ki, annesinin sakin sesi karanlıkta şunları söyleyince neredeyse sevindim: 'Şimdi hepimiz Lo'nun yatmaya gitmesi gerektiğini düşünüyoruz,' 'Canın cehenneme,' dedi Lo. 'Öyleyse yarın kır gezintisi yok,' dedi Haze. 'Burası özgür bir ülke,' dedi Lo. Mahalle kızı gülüşlü Lo'cuğum somurtarak kalkıp gittiğinde, ben sırf ayağa

kalkmaya halim kalmadığı için oturmayı sürdürdüm. Haze ise gecenin onuncu sigarasını içip Lo'dan dert yanıyordu.

Efendim, daha bir yaşında, sırf annesi yerden toplasın diye oyuncaklarını beşiğinden oraya buraya fırlattığı zamanlarda bile aksi bir çocukmuş bu serseri velet! Şimdi, on ikisinde tam bir ömür törpüsü diyordu Haze. Hayattan bütün beklediği, günün birinde yaylana yaylana gezinen bir futbol takımı amigosu ya da çılgın gibi dans eden bir kız olmaktı. Notları zayıftı, fakat yeni okuluna Pisky'deki okuldan daha çok uyum göstermişti (Pisky, Haze'in babaevinin bulunduğu bir Orta Batı kasabasıydı. Ramsdale'deki ev ölen kaynanasınındı, buraya taşınalı daha iki yıl bile olmamıştı). 'Orada neden mutsuzdu?' 'Ah,' dedi Haze, 'Ah zavallı ben, neden olduğunu en iyi ben bilirim. Bende çocukken geçirdim bunları. Oğlanlar insanın kolunu büker, kalın kitap desteleriyle vururlar insana, saçını çeker, göğüslerini mıncıklar, eteğini kaldırırlar. Tabii insanın uyumsuz anları olması büyümenin bir parçasıdır ama Lo abartıyor bunları. Surat hep asık, sorulana cevap vermez. Kaba, dikbaşlı. Viola adında İtalyan asıllı bir sınıf arkadaşının kaba etine dolmakalemini batırmış. Bilir misiniz ne geçiyor içimden? Eğer, mösyö, siz sonbaharda da burada kalacak olursanız ona ev ödevlerinde yardımcı olsanız diyorum -coğrafya, matematik, Fransızca, her şeyi biliyorsunuz.' 'A tabii, her şeyi' dedi mösyö. 'O halde,' dedi Haze aceleyle, 'Kalacaksınız!' Bağırmak, henüz olgunlaşmamış öğrencimi arada sırada okşamak koşuluyla sonsuza dek kalabileceğimi söylemek istiyordum. Ama Haze'den çekindim. Bunun yerine sadece homurdanmak ve aldırmaz bir hareketle (tam böyle) gerinmekle yetindim, hemen odama çıktım. Ne var ki kadın konuyu kapatmak niyetinde değildi. Yatağıma uzanmış iki elimle Lolita'mın mis kokulu hayalini yüzüme bastırıyordum ki, aman vermez ev sahibimin hırsız adımlarıyla kapıma yaklaşıtığını duydum; sadece geçen gün ödünç aldığım Gouruuie Seza dergisini bitirip, bitirmediğimi öğrenmek istiyormuş. Lo odasından bağırdı 'Dergi bende' diye. Tanrım, gezginci kütüphane midir nedir bu ev!

CUMA: Hazırladığım şiir antolojisine Ronsard'ın 'lal rengi bir yarık' ya da Remy Belieau'nın pençe pençe kızarmış bir kızcağız/ortasında narin köpükten bir keçe külahçık...' diye başlayan dizelerini ve benzerlerini koysam akademik yayımcılarımın tepkisi ne olurdu acaba? Bu evde biraz daha kalırsam, bu dayanılmaz günah çağrısının baskısı altında, sevgilimin -

sevgilim!- hayatımın, gelinimin yanı başında bir sinir krizi daha geçirmem işten bile değil. Tabiat Ana onu adet görme denen adilikle tanıştırdı mı acaba? Bir halsizlik. Kadın cinsinin üzerindeki lanet. Küçük kız çitten düşmüş. Büyükannesi ziyarete gelmiş. 'Rahim Kardeş (kız çocuklar için çıkarılan bir dergiden okuyorum) kalın, sıcacık bir duvar örmeye koyulur. Kimbilir belki de bir bebecik yerleşecektir günün birinde buraya...' işte size minimini bir deli, ses geçirmez hücresini arşınlıyor.

Aklıma gelmişken; eğer günün birinde elimi gerçekten kana bulayacak olursam... 'Eğer'e dikkat edin burada. Beni böyle bir şey yapmaya iten nedenler Valeria'ya olan kızgınlığımı çok aşan nedenler olacaktır. O zamanlar oldukça beceriksiz olduğumu da unutmayın, bu önemli... Günün birinde nefretle, tıslar gibi bir sesle 'gebersin şu herif' derseniz, bunu dediğinizde, unutmayınız ki, bana cinayet işleyecek bir hayvan olmak için gereken anlık gücü verecek şey ancak bir delilik nöbeti olabilir. (Sanırım günlükten çıkardım bunları sonraları). Düşlerimde cinayet işlemeye kalkıştığım olmuştur. Fakat sonuç ne olur bilir misiniz? diyelim ki elimde bir silah tutuyorum. Evet tetiği çekerim çekmesine, ne var ki kurşunlar o sersem namludan birer birer dökülü dökülüverirler. Düş ilerledikçe tek kaygım, bu utanç dolu sahneyi yavaş yavaş tepesi atan düşmanımdan gizlemeye çalışmak olur.

Bu gece yemekte, moruk cadı, anaç bir takılmayla yan yan Lo'yu süzerek (bırakıp bırakmamaya tam olarak karar veremediğim şirin fırça bıyığımı özene bezene anlatmayı yeni bitirmiştim) şunları söyledi: 'Bence bırakmayın, içimizden biri pek kızar böyle şeylere.' Lo, haşlanmış balık tabağını birden eliyle ittiği gibi, sütü dışında her şeyi döküp saçarak yemek odasından fırladı gitti. 'Eğer Lo terbiyesizliğinden dolayı özür dilerse,' diyor Haze, 'yarın bizimle Our Glas Gölü'ne gelmek canınızı sıkmaz umarım.'

Daha sonra iki rakibenin çığlık çığlığa atıştığı evin zangır zangır titreyen iç bölmelerinden gelen kapı çarpma sesleri ve başka gürültüler.

Özür dilemedi Lo. Göl suya düştü. Yazık, eğlenceli olabilirdi.

CUMARTESİ: Birkaç gündür, odamda yazı yazarken kapıyı açık bırakmayı adet edinmiştim, ne var ki ilk olarak bugün işe yaradı tuzak. Bir düziye kıpırdanıp ayaklarını sürüdükten, gireyim mi girmeyeyim mi diye düşündükten sonra - ben çağırmadan gelmekten duyduğu rahatsızlığı gizlemek içindi bütün bunlar - Lo içeri girdi ve etrafına bakındıktan sonra karabasanlı, karmakarışık elyazımı incelemeye koyuldu. Hayır, hayır bunlar

bir edebiyatçının iki paragraf arasını doldurmak üzere karalayıverdiği şeyler değil, ölümcül arzularımın korkunç hiyeroglifiydi (Lo sökemiyordu neyseki). Kumral lüleleri, oturduğum masanın üzerine dökülmüş öylece dururken, Hayvan Humbert, sefil bir 'aile bağı' numarasıyla kolunu beline dolayıverdi. Küçük masum konuğum biraz miyopça gözleriyle hala elinde tuttuğu kağıda bakarak dizlerimin üzerine ilişir gibi çöktü, kaldı. Tapılası yüzünün profili, aralık dudakları, ılık saçları, sıyrılmış dudağının arasından görünen köpekdişimin üç milim ötesindeydi. Kalın oğlan çocuğu elbiselerinin üstünden uzuvlarının sıcaklığını hissediyordum. Birden, boynunu ya da ağzının kenarını, çekinmeme hiç gerek olmadan öpebileceğimi farkettim. Bunu yapsam ses çıkarmayacağına, hatta Hollywood yıldızlarından gördüğü gibi gözlerini kapayacağına emindim. Üzerine erimiş fındıklı çikolata gezdirilmiş bir bardakla vanilyalı dondurmadan daha değişik bir anlam taşımazdı bu onun için. Mürekkep yalamış okuyucuma (korkarım, kaşları hoşnutsuzluktan havaya kalka kalka şimdiye kadar kel kafasının tepesini aşmış, arkaya düşmüştür bile) evet, mürekkep yalamış okuyucuma bundan nasıl emin olduğumu anlatamam - belki de ihtiyar orangutan kulaklarım farkında olmadan soluk alıp verişindeki ufak bir değişikliği sezmişti; çünkü artık gerçekten karalamalarıma bakmayı bırakmış, merakla, heyecanını belli etmeden - kollarımda gevşemişti, supericiğim benim! -gösterişli kiracının ne zamandır yapmak için yanıp tutuştuğu şeyi yapmasını bekliyordu. Günümüzün çocuklarından biri, deli gibi sinema dergileri okuyan, düş yavaşlığında yakın çekimlere aşina bir kız dedim kendi kendime; hiç garipsemez, eğer yetişkin, yakışıklı, son derece erkek bir tanıdık... - çok geç. Birden ev, kapıdan yeni girmiş bulunan Mrs. Haze'e, Leslie Thomson'la birlikte bodrumda buldukları bir şey ölüsünü anlatmaya başlayan Louise'nin gür sesiyle çınlamaya başladı, küçük Lolita da hiç kaçırmaz böyle şeyleri.

PAZAR: Bir an'ı öbürüne uymuyor, aksi, neşeli, kararsız, tay kıvraklığmdaki yaşıtlarının aşiftece endamıyla zarif... Tepeden tırnağa, saçını tutturduğu, çarşıdan alınma kara kurdeleyle firketelerinden pürüzsüz kalçasının aşağılarına, kaim beyaz çoraplarının bir iki milim üzerine düşen yaraya (bir gün Pisky'de paten kayan biri çarpmış) varıncaya kadar insanı bitirip tüketircesine arzu verici... (İşte size bir hanım yazarın kaleminden bütün New England!) Annesiyle Hamilton'lara gitti bugün, bir doğum günü partisi mi ne varmış. Kabarık etekli basma bir elbise. Küçük güvercinleri

daha şimdiden yuvarlacık. Ah, o pıtrak vermiş goncaları sarıp sarmalayan ağ!

PAZARTESİ: Yağmurlu bir sabah. 'Cet matins gris si doux -Ne kadar da tatlı bu boz renkli sabahlar...' Beyaz pijamalarımın fonunda leylak rengi desenler var. Eski bahçelerde gördüğünüz o solgun, şişkin örümceklerden biri gibiyim. Işıl ışıl bir ağın ortasına tünemiş, ağın şu ya da bu ipliğine doğru küçük hamleler yapıyorum. Sinsi bir sihirbaz gibi üzerine kurulup oturduğum iskemlemden çevreyi dinlerken, benim örümcek ağım, evi baştanbaşa sarıp sarmalıyor. Lo odasında mı? Yavaşça ağımın ipeksi ipliklerine asılıyorum. Odasında değil. Daha biraz önce tuvalet kağıdı topunun dönerken çıkardığı "stacatto" takırtıyı duydum. İplik iplik bütün çevreye yaydığım örümcek ağım, banyodan onun odasına giden yolda hiçbir ayak izi kaydetmedi. Hala dişlerini mi fırçalıyor? (Lo'nun gerçek bir istekle giriştiği tek temizlik eylemi). Hayır. Banyo kapısı daha şimdi çarpılarak kapandı, demek ki güzel, ılık renkli kurbanımı evin başka yerlerinde el yordamıyla aramam gerekiyor. İpek bir iplik parçasını merdivenlerden aşağı uzatalım bakalım. Böylece mutfakta olmadığını anlayıp rahatlıyorum; ne buzdolabı kapağını gürültüyle kapatıyor ne de suratını şeytan göresice (gıdaklar gibi seslerle, içinden taşan zevki bastırmaya çalışarak sabahın üçüncü telefon konuşmasının tadını çıkaran) anasına bağırıyor. Ne yapalım, aramaya devam, umuda selam. Düşüncelerimde, bir ışık dalgası gibi oturma odasından kayıp geçiyorum, bakıyorum radyo kapalı. (Anneciği telefonda hala Mrs. Chatfield ya da Mrs. Hamilton'la konuşmakla meşgul, usulca konuşuyor, yüzü pençe pençe kızarmış, gülümsüyor, boşta kalan eliyle telefonun ağzını kapatmış... İma yoluyla söz konusu tuhaf dedikoduları reddettiğini reddediyor... Dedikodu, kiracı laflarını ederken, hanımefendinin dudaklarında yüz yüze konuşurken hiç de başvurmadığı iki kişilik fısıltılar...) Supericiğim evde değil demek! Gitmiş! Gökkuşağı renklerinin ayrışmasıyla örülmüş bir doku sandığım şeyin eski püskü, boz renkli bir örümcek ağından başka bir şey olmadığını anlıyorum, ev bomboş, ölü. Sonra birden yarı açık duran kapımdan Lolita'nın tatlı, yumuşacık ağız şapırtısı geliyor: 'Anneme söyleme ama bütün pastırmanı yedim.' Ayağa kalkıp odadan dışarı uğrayıncaya kadar gitmiş. Lolita, neredesin? Ev sahibemin elceğiziyle hazırladığı, içeri alınmayı bekleyen kahvaltı tepsisi dişsiz bir sırıtışla nanik yapıyor bana. Lola, Lolita!

SALI: O erişilmez göle yapılacak gezintiye gene bulutlar engel oldu. Kaderin oyunu mu bu? Dün aynanın önünde yeni mayomu denedim.

ÇARŞAMBA: Öğleden sonra (akıllı uslu ayakkabılar, terziden çıkma elbisesiyle) Haze bir arkadaşının arkadaşına armağan seçmek üzere arabayla kente ineceğini söyledi; acaba ben de gelir miymişim lütfen, çünkü kumaşlardan, kokulardan, öyle iyi anlıyormuşum ki... 'Gönlünüzün çektiğini seçin,' dedi kedi mırıltılarıyla. Parfüm işinde olduğuna göre, ne gelirdi elinden Humbert'in, ne gelirdi? Beni ön kapıyla arabası arasına sıkıştırmıştı bir kere. Arabaya sığmak için koca gövdemi ıkına sıkına ikiye katlamaya çalışırken 'Acele edin ama,' dedi. Bense hala umuısuzcasına, kaçış yolları bulmaya çalışıyordum. Motoru çalıştırmıştı. Karşıdaki ayakları tutmayan yaşlı hanıma tekerlekli iskemle siparişini getirmiş bulunan, şimdiyse geri geri manevra yapacak olan kamyona kibarca sövmekle meşguldü. Tam o sırada Lolita'nın tiz sesi geldi pencereden: 'Hey siz! Nereye gidiyorsunuz? Ben de geleceğim! Bekleyin!' 'Duymazlıktan gelin,' diye kesik kesik havladı Haze (motoru kapatmıştı) Heyhat şahane şoförüm, Lo arabanın benim tarafındaki kapısına asılmıştı bile. 'Bu kadarı fazla,' diye başladı Haze, ne var ki Lo içeri girmiş, yerleşivermişti bile, sevinçten titriyordu. 'Hadi bakalım yaylan!' dedi. 'Lo' diye bağırdı Haze (yan gözle bana bakıyor, terbiyesiz Lo'yu dışarı atacağımı umuyordu) 'Bize de mi lo-lo,' diye karşıladı Lo, (ilk defa da söylemiyordu bunu üstelik) araba ileri atıldı, Lo koltuğa yapıştı. 'Bu kadarı da fazla,' dedi Haze, gözü dönmüş bir halde ikiye taktı vitesi, 'bir çocuk bu kadar terbiyesiz olsun, hayret. Bu kadar ısrarcı. İstenmediğini bildiği halde. Üstelik banyo alması gerekecek kadar kötü kokuyorken...'

Parmak eklemlerim çocuğun blucinine değiyordu. Ayakları çıplaktı, ayak parmaklarının tırnaklarında kiraz kırmızısı tırnak boyası artıkları görülüyor, başparmağın üzerinden de bir yara bandı parçası geçiyordu. Tanrım, oracıkta o ince kemikli, uzun parmaklı, maymuncuk ayakları öpüvermek için neler vermezdim! Birdenbire elini avucumun içine kaydırıp yavaşça elimi tuttu ve ben ta dükkana kadar gözcü hanıma sezdirmeksizin bu küçük, sıcak pençeyi yakaladım, okşadım, sıktım. Şoförümüzün Marlene modeli burun kanatları, üzerlerindeki pudra tabakası ya dökülmüş ya da o kızgınlıkla tutuşmuş olacak ki, pırıl pırıl parlıyorlardı. Kent trafiği üzerine seçkin bir söylev tutturmuş gidiyor, profilden gülümsüyor, profilden somurtuyor, boyalı kirpiklerini kırpıştırıyor, bense şu dükkana hiç varmasak

diye dualar ediyordum, ama sonunda dükkana vardık. Başka ekleyecek bir şeyim yok - yalnızca, madde bir: Eve dönerken büyük Haze küçük Haze'i arka koltuğa oturttu, madde iki: Hanımefendi Humbert'in seçtiği kokuyu sadece kendi narin kulaklarının arkasına sürmek üzere alakoydu.

PERŞEMBE: Rüzgar, fırtına derken bu aya tropik bir başlangıç yapacağız. 'Gençlik Ansiklopedisi'nin ciltlerinden birinde çocuk elinin pelür kağıdına kopya etmeye başladığı bir Birleşik Devletler haritası buldum. Kağıdın öteki yüzünde, Florida'yla Körfez'in yarım kalmış çizgisinin karşısına düşen yerde çini mürekkebiyle yazılmış, Lolita'nın Ramsdale'de gittiği okuldaki sınıf arkadaşlarının adlarının listesi olduğu açıkça anlaşılan bir liste vardı. Şu anda ezbere okuyabileceğim bir şiir bu:

Angel, Grace; Austin, Floyd; Beale, Jack; Beale, Mary; Buck, Daniel; Byron, Marguerite; Campbell, Alice; Carmine, Rose; Chatfield, Phyllis; Clarke, Gordon; Cowan, John; Cowan, Marion; Duncan, Walter; Falter, Ted; Fantasia, Stella; Flashman, Irving; Fox, George; Glave, Mabel; Goodale, Donald; Green, Lucinda; Hamilton, Mary Rose; Haze, Dolores; Honeck, Rosaline; Knight, Kenneth; McCoo, Virginia; McCrystal, Vivian; McFate, Aubrey; Miranda, Anthony; Miranda, Viola; Rosato, Emil; Schlenker, Lena; Scott, Donald; Sheridan, Agnes; Sherva, Oleg; Smith, Hazel; Talbot, Edgar; Talbot, Edwin; Wain, Lull; Williams, Ralph; Windmuller, Louise;

İşte şiir bu, şiir! Ne garip, ne tatlıydı bu iki yanında güllerin nöbet durduğu 'Haze, Dolores' adını adların yaprak kuytuluğundan bulup çıkarıvermek ('o, işte o!'); nedimeleri arasında bir masal prensesiydi sanki...

Bütün öbür adlar arasında duran bu adın bana verdiği, omuriliğim boyunca titreşimler yaratan hazzı çözümlemek istiyorum. Beni neredeyse gözyaşları (şairlerle aşıkların döktükleri sıcak, saydam, iri gözyaşları) dökecek kadar heyecanlandıran şey nedir? Nedir? İnce bir resmiyet tülü ardında gizlenen bu adın sokulgan sıradanlığı mı ('Dolores!') yoksa adla soyadının birlikte oluşturdukları bir çift yeni, uçuk renkli eldivenle bir maskenin yan yanalığı türünden soyut bir örtüşme mi? Anahtar sözcük 'maske' mi yoksa? Yarı saydam bilinmezliklerde, insanın rüzgarla uçuşan çarşafın içinde yanından geçip gidenin yolladığı gülücüklerin yalnızca kendisine yönelik olduğunu bütün bedeni ve gözleriyle farketmesinde her zaman gizli bir haz olduğu için mi? Yoksa sisler, dumanlar ardındaki sevgilimin çevresine üşüşmüş hepsi birbirinden renkli sınıf arkadaşlarını o

kadar rahatlıkla gözümün önüne getirebildiğimden mi? Kabarmış sivilceleriyle Grace, bacağını sürüyen Ginny, bir deri bir kemik kalana kadar otuzbir çeken Gordon, sınıfın kötü kokulu, 'komik' çocuğu Duncan, tırnak yiyen Agnes, yüzünde siyah noktaları ve iri memeleriyle Viola, güzel Rosaline, esmer Mary Rose, yabancıların kendisini ellemesine ses çıkarmayan tapılası Stella, kafa tutup para çalan Ralph, kendisi için hep üzüntü duyacağım Irving. Ve işte orada, oracıkta, hepsinin ortasında gözden ırak duran Lolita; öğretmenlerinin korkulu düşü, bütün oğlanların gözü, saçıyla ensesine dikilmiş, elindeki kurşunkalemi kemiriyor - benim Lolita'm.

CUMA: Korkunç bir felaket olsun istiyorum. Yer sarsıntısı, eşi görülmedik bir patlama. Çapı millerce uzunlukta bir çevre içindeki herkesle birlikte annesi de kan revan içinde, ama hemen, bir daha dirilmemecesine ölsün, gitsin. Lolita kollarımın arasında tir tir titriyor. Özgürüm artık, yıkıntılar arasında seviyorum onu. O şaşkın, bense açıklamaya, anlatmaya, inleyip ağlamaya çalışıyorum. Boşuna, budalaca hayaller! Humbert'de yürek olsa en iğrenç biçimde oynaşırdı onunla (örneğin bana okulda yaptığı resim çalışmalarını göstermek üzere dün odama girdiğinde), para sıkıştırırdı avucuna, istediğini elde ederdi. Daha sıradan, daha gündelik bir adam aklını başına toplar, işini piyasada görmenin yollarını arardı - nerede bulacağını biliyorsa tabii, ben bilmiyordum. Bütün erkeksi görünüşüme rağmen son derece korkağımdır. Göz korkutucu bir ahlaksızlık çamuruna bulaşmak düşüncesi karşısında romantik ruhum buz kesilir, soğuk terler döker - Ah o soytarı kılıklı deniz canavarları. 'Hadi yallah, yallah!' Annabel şortunu giymek üzere tek ayağının üstünde zıplar durur, beni hırstan deniz tutmuş gibidir, onun önüne geçmiş gizlemeye çalışırım.

Aynı gün, daha geç bir saat, oldukça geç. Gördüğüm bir rüyayı kağıda geçirmek için ışığı yaktım. Öncesi vardı tabii. Akşam yemeğinde Haze lütfetmiş, hava raporuna bakılırsa güneşli bir haftasonu geçireceğimiz anlaşıldığına göre pazar günü kiliseden sonra göle gidebileceğimizi söylemişti. Yatağıma yatıp uyumaya çalışmadan önce şehvetin esiniyle, beni önümüzdeki kır gezintisinden en iyi biçimde yararlandıracak bir plan kurdum. Anne Haze'in sevgilimin bana yanaşmasından hoşlanmadığının farkındaydım. Ben de gölde geçireceğimiz günü sadece anneyi hoşnut edecek biçimde düzenleyecektim. Sadece onunla konuşacak, fakat uygun bir anda kol saatimi ya da güneş gözlüklerimi şuracıktaki çayırlıkta

bıraktığımı söyleyerek sevgili supericiğimle ormana dalacaktım. Bu noktada gerçeklik yitecek ve gözlük arama faslı bilmiş mi bilmiş, şen şakrak, aşifte mi aşifte, teşne mi teşne Lolita'yla girişilen bir kucaklaşmaya dönüşecek, Lolita aslında hiç de davranacağını sanmadığım bir biçimde - akıl var yakın var - davranacaktı. Saat sabahın üçüydü ki bir uyku hapı yuttum ve hemen oracıkta tasarladığımın devamı değil sadece karikatürü olabilecek bir düş gördüm, o hiç gitmediğim göl, anlamlı bir seçkinlikle gözlerimin önüne serildi. Göl zümrüt rengi bir buz tabakasıyla kaplıydı, çiçekbozuğu suratlı bir Eskimo boşu boşuna bu tabakayı kırmaya uğraşıyordu; gölün kumlu sahillerinin ithal malı mimozalar ve zakkumlarla bezeli olduğunu da eklemeleyim. Koleksiyonuna böyle bir 'libidüş' eklediğim için Dr. Blanche Schwarzmann'ın bana kese kese Avusturya kuruşları vereceğinden hiç kuşkum yok. Ne yazık ki düşümün gerisi oldukça bölük pörçük; büyük Haze'yle küçük Haze gölün çevresinde ata binmiş geziniyorlardı, ben de geziniyordum, eğerin üstünde uslu uslu hoplayıp duruyordum, ayaklarım atın böğrünü kıskaç gibi kavramıştı, ama ortada at yoktu... Düş görevlisinin unutkanlığı sonucu meydana gelen küçük teknik aksaklıklardan biri işte.

CUMARTESİ: Hala kalbim çarpıyor. Hala kıvranıyor, tedirginliğimi hatırlayıp alçak sesle inliyorum.

Sağrı yuvarlaklığında kalçaların görünümü. Parlak cildini tişörtüyle beyaz cimnastik şortunun arasından şöyle bir görüyorum, Pencere pervazına dayanmış, hem dışarıdaki kavak ağacının yapraklarını koparıyor, hem de Ramsdale Journal gazetesini küttedenek ön kapıya fırlatıveren gazete satıcısı çocukla -' Kenneth Knight bu herhalde- harıl harıl bir şeyler konuşuyor. Ona doğru sürünmeye -daha doğrusu mim sanatçılarının taklitlerindeki gibi oynak yerleri çıkmış bacaklarımı sürümeye- başladım. Kollarımla bacaklarım, aralarında -üzerlerinde değil aralarında- uykuda gibi bir hareketle yol aldığım bombeli yüzeylerden başka bir şey değildi sanki; Yaralı Örümcek Humbert... Yanına varmam saatler sürmüş olmalı. Teleskopun ters tarafından bakıyor gibiydim ona, küçük gergin kıçına doğru bir felçli gibi, yumuşak, eğri büğrü uzuvlarım üzerinde, bütün dikkatimi vererek ilerliyordum. Sonunda tam arkasına varmıştan ki bir numaraya başvurmak akılsızlığını gösterdim; gerçek amacımı gizlemek üzere ensesini yakalamaya kalkıştım, tiz, kısa bir çığlık attı: 'Yapma!' Küçük, kaba şıllık!

Zavallı Humbert yüzünde buz gibi bir gülümseme, başını öne eğdi, geri çekildi. O ise hala sokak yönünde çene çalmayı sürdürüyordu.

Ama bakın sonra ne oldu. Öğle yemeği üzerine alçak bir iskemleye oturmuş okumaya çalışıyordum. Birdenbire iki küçük, kıpır kıpır el gözlerimi örttü. Sanki benim sabahki manevramı bir bale numarasında yinelemek istermişçesine arkadan usulca yaklaşmıştı. Güneşimi kapamak isteyen parmaklarının al renkleri ışık geçirecek saydamlıktaydılar. Hıçkırık tutana kadar güldü, ellerimi oturma pozisyonumu hiç bozmadan arkaya, yana uzatıyordum, o da bir o yana bir bu yana kaçıyordu. Elim kıpır kıpır, kıkır kıkır gülen bacaklarına değdi geçti, kitabım bacaklarımın üstünden kızak gibi kaydı, yere düştü. Mrs. Haze, salına salına yanımıza geldi, hoşgörülü bir sesle: 'Akademik çalışmalarınıza engel oluyorsa vuruverin tokatı. Bu bahçeyi ne kadar da seviyorum (ünlem işaretsiz cümle). Güneş ışığı altında ölümsüz bir güzelliği yok mu' (soru işaretsiz cümle). Suratı sahte bir hoşnutluk ifadesi takındı, çayıra çöktü çekilmez kadın, iki yana açıp yere dayadığı elleri üzerinde geriye kaykılırken başını kaldırıp gökyüzüne baktı. Tam o anda, külrengi, eski bir tenis topu zıplayarak üzerinden geçti. Ev yönünden L. nin kibirli sesi yankılandı: 'Pardon, anne. Sana atmamıştım.' Tabii, hiç atar mısın, sıcak tenli, ayva tüylü sevgilim benim.

12

Bu yukarıdaki, sayısı yirmiyi bulan gün dökümlerinin sonuncusu oldu. Hepsi gözönüne alındığında şeytanın, bütün kurnazca buluşlarına karşın bana gün be gün aynı şeyleri çektirdiği görülecektir. İnsanı önce günaha çağırır, sonra elini ayağını bağlar, benliğinin ta derinlerinde kör bir acıyla olduğu yerde bırakıverirdi. Ne yapmak istediğimi ve bunu çocuğun el değmemişliğini bozmadan nasıl yapacağımı çok iyi biliyordum. Her şey bir yana, benim de çocuklar peşinde geçirdiğim şunca yıldan öğrendiğim bir şeyler vardı herhalde. Parklarda gözlerimle benek benek supericiklerine sahip olmamış, kayışlara asılmış giden bir otobüs dolusu okullu çocuğun en çok doluştuğu terli mi terli köşeye varabilmek için sakına sakına ama hep hayvanca arzular içinde, kendime yol açmamış mıydım? Ama neredeyse üç haftadır bütün bu açması çabalarım yarıda kesiliyordu. Bunu yapan da genellikle Haze denen kadındı. (Okuyucumun da farketmiş olacağı gibi bu

kadın benim Lo'dan hoşlanmamdan çok, Lo'nun benden herhangi bir haz almasına dayanamıyordu). Şu supericiğine, hayatta titrek, sancılı, korkak pençelerimle dokunabildiğim tek supericiğine karşı duyduğum gittikçe büyüyen tutku kuşkusuz yeniden sanatoryumu boylamama yol açabilirdi - nedir ki şeytan, beni elinde oyuncak etmeyi sürdürmek istiyorsa arada bir rahat, huzur yüzü göstermesi gerektiğini anlamıştı.

Gölle ilgili olarak gördüğüm düş de okuyucumun dikkatini çekmiş olsa gerektir. Şu benim Bay İblis Kadergil (şeytanıma bu adı vermek amacındayım) açısından, o vadedilmiş sahilde, o varsayılmış ormanda ağzıma küçük de olsa bir parmak bal çalmak akla yakın bir davranış olmalıydı. Sonunda Mrs. Haze'in verdiği sözün sahte olduğu ortaya çıktı. Bana Mary Rose Hamilton'ın da (esmer küçük bir afet, o da başka bir hikaye) bizimle geleceğini, iki küçük supericiğinin bizden ayrı bir yerde fısıldaşıp oynaşacaklarını kendi başlarına eğleneceklerini, bu arada Mrs. Haze ile yakışıklı kiracısının meraklı gözlerden uzak, yarı çıplak sohbet koyultacaklarını söylememişti ki. Meraklı gözlerden kaçamadık sonuç olarak, eh dilin de kemiği yok değil mi? Ne gariptir hayat! Peşine düştüğümüz kaderden kaçınmak isteriz bir yandan da! Ben evinde boy göstermeden önce, evsahibim, kendi ailesinde ahçılık yapmış Miss Phalen adında bir yaşlı kızın gelip benimle ve Lolita'yla kalmasını sağlamak, ardından da gönlünde işkadınlığı yattığı için en yakındaki kente iş aramaya çıkmak amacındaymış. Mrs. Haze'e kalırsa durum ortadaymış zaten; gözlüklü, hımbıl Herr Humbert Orta Avrupalıların kullandıkları türden bavullarıyla gelecek, kitaplarının ardına gömülüp pinekleyecekmiş. Mrs. Haze'in sevgiden yoksun, küçük çirkin kızını ise Miss Phalen kartal kanatları altına alacak, gözetecekmiş (Lo'cuğum o 1944 yazını hala omuzları öfkeyle sarsılarak hatırlar), Mrs. Haze'in kendisi ise seçkin büyük kentte telefon memuresi olarak çalışacakmış. Ramsdale'e ayak bastığım gün Miss Phalen kalçasını kırmış oysa.

13

Sözünü ettiğim cumartesiyi izleyen pazar, gerçekten de hava raporunu veren adamın söylediği gibi aydınlık, pırıl pırıl bir gündü. Evsahibem istediği zaman alıp götürsün diye kahvaltı bulaşıklarını dışarıya, odamın önündeki iskemleye yerleştirdim. Eski püskü banyo terliklerimle - terlikler

dışında yepyeniydim! - sessizce sahanlığı geçerek tırabzanlara dayandım, aşağıya kulak verdim, durumu gözden geçirdim.

Bir kavga daha edilmişti. Mrs. Hamilton telefon ederek kızının 'ateşinin iyice yükseldiğini' söylemiş, Mrs. Haze de kendi kızına kır gezintisinin ertelenmesi gerektiğini söyleyince ateşli küçük Haze, soğuk nevale büyük Haze'e bu durumda onunla kiliseye gitmeyeceğini bildirmişti. 'Pekala öyleyse,' dedi anası, çıktı gitti.

Tıraş olur olmaz sahanlığa çıkmıştım. Kulak memelerimde sabun, üzerimde çançiçeği mavisi (leylak rengi olanı değil) desenli beyaz pijamalarım vardı. Sabunları sildim, saçımı, koltuk altlarımı kokularla donattım, mor robdöşambrımı giydim, sinirli sinirli bir şarkı mırıldanarak aşağıya, Lo'yu aramaya indim.

Mürekkep yalamış okuyucularımın da şimdi size yeniden yaşatacağım sahneye katılmalarını istiyorum. Her ayrıntıyı dikkatle gözden geçirsinler ve sonuçta kendileri de anlasınlar ki, avukatımın özel bir konuşmada dediği gibi 'yansız bir gözle' bakıldığında anlatacağım şarap rengi olay ne kadar titiz, ne kadar temiz oldu bitti. Haydi başlayalım. Oldukça zor bir işe kalkışıyorum.

Baş kahraman: Mırıl-Mırıl Humbert. Zaman: Haziran ayının pazar sabahı. Yer: Günışığıyla aydınlanmış oturma odası. Dekor: Yollu kumaşla kaplı eski kanepe, dergiler, gramofon, Meksika işi ıvır zıvır (merhum Harold E. Haze -toprağı bol olsun- sevgilimi Vera Cruz'da geçirilen bir balayı sırasında mavi badanalı bir odada öğleden sonra şekerlemesi sırasında peydahlamış, bu yüzden aralarında Dolores de bulunan bir sürü Meksika hatırasıyla doluydu çevre). O gün, üstünde daha önce gördüğüm güzel emprime bir elbise giymişti; eteği bol, beli ve göğsü oturan, kısa kollu, pembe zemin üzerine daha koyu pembe pötikare desenli bu elbisenin rengine uysun diye olacak dudaklarını boyamış, avuçlarının çukuruna, güzel mi güzel, bayağı mı bayağı, yasak meyve kırmızısı bir elma yerleştirmişti. Ne var ki kiliseye gitmek üzere ayakkabılarını giymiş değildi. Beyaz yabanlık çantasını da gramofonun yanına savuruvermişti.

Serin etekleri şişip sönerek, yanıma kanepeye oturup da elindeki parlak meyveyle oynadığında kalbim deli gibi çarpmaya başladı. Elmayı, güneşte oynaşan toz tanecikleriyle dolu havaya atıyor sonra tutuyordu. Çukur, pırıl pırıl cilalı bir lop' sesiydi çıkan.

Humbert Humbert kapıverdi elinden elmayı.

Pençe pençe kızarmış avuçlarının mermer beyazlığını göstererek, 'ver onu,' diye yalvardı. Bal 'tatlı'yı çıkardım, verdim. Yakaladı, ısırdı, kalbim o incecik al kabuğun altındaki beyaz karlar gibiydi. Amerikalı supericiğim, öylesine yakından tanıdığım çabuk çabuk, maymunsu el hareketleriyle elimin gevşekliğinde açık duran dergiyi çekti, aldı (Yazık ki bu garip olayı, bu belki eşzamanlı, belki de o anda birbiriyle örtüşüveren eylemlerin ortaklaşa oluşturdukları elyazısı yuvarlaklığındaki halkalanmayı kaydedecek film yoktu o anda) Lo elinde tuttuğu biçimi bozulmuş elmanın yüküne aldırış etmeden harıl harıl yırtarcasına sayfaları karıştırıyor, Humbertin görmesini istediği bir şeyi bulmaya çalışıyordu. Sonunda buldu, ilgilenir gibi yaparak başımı iyice yaklaştırdım, saçı şakaklarıma sürünüyor, bileğini dudaklarına sürterken kolayca yanağıma dokunuyordu. Gözümün önündeki şavkımış sis perdesi içinden bakıp da görmeye çalıştığım için tepki göstermem zaman aldı, çıplak dizlerini sabırsızlıkla birbirine sürtüyor, vuruyordu. Yavaş yavaş resim gözlerimin önünde belirdi; gerçeküstücü bir ressam yüzü yukarı gelecek şekilde kumsala uzanmış, yakınında ise yarısı kuma gömülü bir Milo Venüsü gene yüzü yukarı gelecek şekilde kumsala uzatılmıştı. Resimaltı 'Haftanın Fotoğrafı' diyordu. Rezil şeyi çekip alıverdim elinden. Saniye geçmedi ki sanki dergiyi elimden almak istermiş gibi üzerime çıktı. Cılız, kemikli dizkapağından yakalayıverdim.Dergi, can havliyle kaçan bir tavuk gibi sayfaları açılarak yere düştü. Kıvrıldı, büküldü, kurtuldu, bacaklarını altına aldı, kanapenin sağ köşesine yerleşti. Sonra, küstah çocuk, hiç istifini bozmadan bacaklarını kucağıma uzatıverdi.

Bu arada heyecanım deliliğe varacak derecede artmıştı. Deli kurnazlığı da gelmişti üzerime ama. Oracıkta, kanepenin üzerinde otururken bir dizimi sinsi beden çalımıyla, onun masum uzuvlarıyla benim örtülü şehvetimi birlikte çalıp söyleyecek şekilde birbirine yaklaştırmıştım. Kalkıştığım numaranın başarıyla sonuçlanması için gerekli olan karanlık manevraları yaparken küçük kızın dikkatini başka yöne çekmek hiç de kolay değildi. Çabuk çabuk konuşuyor, nefes nefese konuşuyor -koşuşturuyor, kendi soluğuma yetişmeye çalışıyor, laf salatasının ortasında kesik kesik bir şeyler gevelediğimde birdenbire dişim ağrımış gibi yüzü buruşturuyordum. Bir manyağın iç-gözü olan iç-gözüm uzaklardaki alım rengi hedefe çevrilmiş, bakıyordu. Kucağımın çaprazında uzanan, güneşten kararmış bacaklara adı ağıza alınmaz tutkumun kanserli uru arasında yer alan, maddesel varlığı

ortadan kaldırılamaz da olsa ruhbilimsel açıdan varlığından söz edilemeyecek kumaşların bitişme noktasını (pijamamla robdöşambrımın arasındaki açıklık) gerçekte değilse de kendi hayallerimde gittikçe açıp, genişleten büyülü zaman dilimini sakına sakına gerdim, uzattım. Laf kalabalığı arasında hani öylesine, mekanik bir lay - lay - lay olsun diye, o zamanlar çok tutulan bir şarkıyı, sözlerini biraz da karman çorman ederek söylemeye koyuldum... Ah Karmenim, küçük Karmenim benim, -bir şey, bir şey- o şeyli geceler, aylar, yıldızlar, barlar, barda kızlar... Bu saçmalığı, kurulmuş gibi yineleyip duruyor, Lo'yu bununla büyülüyor (karman çorman laflar tuzu biberiydi işin) gibiydim. Bütün bunlar olurken işin içine ya Yüce Tanrım karışırsa diyordum, ya yoluna bütün benliğimi adadığım bu zevk sarhoşluğunun altın rengi çekirdeğini çekip alıverirse? Bu kaygılar ilk bir iki dakika içinde bile isteyerek maskelediğim zevk yolculuğunun kaldırabileceğinden daha aceleci bir tempo tutturmama yol açtı. Gökte yıldızlar, aylar, maylar, barlar, barda kızlar... şarkıyı ağzımdan kaptığı gibi aldı, sesi ağzıma yüzüme bulaştırdığım ezginin orasını burasını onarmaya başlamıştı bile. Müziğe yatkındı, elma tatlısıydı sesi. Benim kıvıl kıvıl kucağımın üzerinde uzanan bacakları şöyle bir seyirdi, okşadım o bacakları. Sokak çocuğu Lola'm neredeyse sereserpe, orada, kanepenin sağ köşesinde uzanmış keyif çatıyordu. O ölümsüz meyvesinin tadını çıkarıyor, suyunun akmasına aldırmadan şarkısını söylüyor, terliğini kaybediyor, ayak bileği gevşek zincirli, terliksiz ayağını kanepenin üzerinde sol tarafta deste halinde duran dergilere sürterek kaşıyordu. Yaptığı her hareket, ayağını her sürtüşü, bedeninin her irkilişi, benim küçük prensesle kötü kalpli canavar arasında el yordamıyla kurduğum bağlantıyı hem gizliyor hem de daha güçlendiriyordu. Kötü kalpli canavarın ağzına sanki tıkaç tıkamışlardı, mosmordu yüzü zavallının, gamzeli mi gamzeli küçük prenses ise cici pamuklu elbiseler içindeydi.

Faltaşı gibi açılmış bakan parmaklarım dokununca, bilekleri boyunca uzanan incecik tüylerin belli belirsiz ürperdiğini hissettim. Küçük Haze'i bir yaz sisi gibi sarıp sarmalayan kötü kokulu, ama gürbüz sıcaklığın içine daldım, gittim. Gitmesin kalsın, gitmesin kalsın... Elmalıktan çıkmış elmasının koçanını şöminenin ızgarasına atmak üzere uzandığında çocuk bedeninin ağırlığı, el değmemiş edepsiz kalçaları, yuvarlacık kıçı, benim işkenceler altında inleyip gizliden gizliye yol almaya çabalayan tedirgin kucağında yer değiştiriverdi. Birdenbire bütün duyularımı gizemli bir

değişim sardı. Bedenimin içinde mayalanan hazzın damarlarıma sızmasından başka hiçbir şeye metelik vermediğim bir varoluş düzlemine ulaştım sanki. Ta içimdeki tellerin tatlı tatlı gerilmesi şeklinde başlayan şey artık kor gibi yanan bir sızı haline gelmiş, bilinçle yaşanan hayatta rastlanmayan mutlak bir güvene, huzura, iç rahatlığına dönüşmüştü. Böylelikle egemenliğini kuran ve etin doruk noktasındaki büzülüp gevşemesiyle son bulacak yolculuğunu yarılamış bulunan koyu, sıcak tatlılık her yanımı sarınca alevin koru biraz daha canlı kalsın, sönmesin diye hızımı keseyim dedim. Lolita sadece kendi bedeniyle doğrulamıştı varlığını işte. Varla yok arası bir güneş emrimize amade, kavak ağaçlarında yürek gibi atıyordu. Akıl almaz bir görkemin içinde yapayalnızdık. Gözlerimi diktim, baktım ona; gül yaprağına, altın tozuna bulanmıştım, hazzımın o hep ölçülü, hep sakınımlı peçesi ardındaydım, o ise farkında bile değildi, böyle bir şeyin varlığından habersizdi. Güneş dudakları üzerinde oynaşıyor, kıpır kıpır dudakları anladığım kadarıyla artık bilincime ulaşmayan o Karmenli mermenli şarkının sözcüklerini biçimliyordu. İşte artık her şey hazırdı. Zevkimin sinir uçları apaçık ortaya çıkmıştı. Alyuvarlarım, akyuvarlarım, tümyuvarlarım şimdi cinnetin eşiğini atlamak üzereydiler. En ufak bir temas cennetin kapılarının ardına kadar açılmasına yetecekti. Artık Hav Hav Humbert değildim; kendisine çok geçmeden tekmeyi indirecek ayağın dibinden ayrılmayan o gözü yaşlı yoz enik olmaktan çıkmıştım. Gülünçlüğün, zavallılığın açılarıyla ıstıraplarının üstünde, kınamaların, azarların ötesindeydim. Kendi kurduğum sarayda özgürlüğümün bütünüyle bilincinde olarak cariyelerimin en gencini, en nazlısını sevip okşama anını bile isteye geciktiren gürbüz, mutluluktan uçan bir sultan gibiydim. Bu arada elim muradına ermiş, edebim elverdiğince, günışığma boyalı bacakları boyunca ilerliyordu. Bir gün önce girişteki koca sandığa çarpmıştı; 'Şuraya bak,' - nefesim kesilmişti birden 'Beğendin mi yaptığını, neler etmişsin kendine böyle, ah bak şuraya...' Gerçekten de, yemin ederim koca, kıllı avuçlarımın yavaşça ovuşturup sonra da kavradığı superiçiği kalçalarında sarıyla menekşe rengi arası bir çürük dışında kaslı başparmağımın kasığının ateş gibi yanan çukurluğuna erişmesini önleyecek hiçbir engel yoktu. Hani kıkır kıkır gülen bir çocuğu gıdıklar, okşarsınız ya öyle işte -o kadar- 'Hayır, hayır önemsiz bir çürük,' diye bağırdı birden tiz mi tiz bir sesle; kımıldandı, kıpırdandı, geriye attı başını, yarı yarıya öte yana çevirdi, dişleri pırıl pırıl ıslak alt dudağı üzerinde duraladı ve benim

inleyen ağzım bayanlar baylar, sayın jüri üyeleri, neredeyse çıplak ensesine değdi, ister insan, ister insan müsveddesi, hiç kimsenin yaşamadığı uzunlukta bir hazzın son yürek çarpıntısıyla sol kalçasına yapıştım kaldım.

Hemen ardından (sanki kavga etmişiz de sonunda elimden kurtulmuş gibi) kanepeden aşağıya yuvarlandı, fırladı ayağa kalktı - tek ayağı üzerinde doğruldu daha doğrusu - bana yüzyıllardır bangır bangır çalıyormuş gibi gelen telefona cevap vermek üzere koştu. Alev alev kızarmış yanakları, dağılmış saçları ile önümde ayakta duruyor, bakışları sanki çevremizdeki eşyanın üzerinden kayarmışçasına üzerimden kayıyor, telefonda konuşur ya da karşı tarafı (kendisiyle Chatfield'lerde yemeğe gelmesini söyleyen annesiydi arayan - ne Lo'nun ne de benim, işgüzar Haze'in çevirdiği dolaplardan haberimiz yoktu daha) dinlerken, elindeki terlikle masanın kenarına vuruyordu. Şükürler olsun Tanrıma, hiçbir şeyin farkında değildi! Telefona kulak vermiş bakışlarını bir an için üzerinde dinlendirdiği çok renkli ipek bir mendille alnımın terini sildim. Boşalmanın verdiği tatlı uyuşukluğun içine gömülmüştüm, krallara layık elbiselerime çeki düzen verdim. O hala telefonda annesiyle çekişirken (kendisini arabayla gelip alsın istiyordu küçük Karmen'im benim) ben gittikçe yükselen bir sesle şarkılar söyleyerek, sürüklene sürüklene merdiveni çıktım, küveti, dumanları tüten sıcak suyla doldurmaya koyuldum.Artık o çok tutulan şarkının sözlerini de - en azından hatırlayabildiğim kadarını - yazayım buraya bari, doğru mu değil mi bilmiyorum ya. Şöyle: Ah Karmen'im, küçük Karmen'im benim.

- Bir şey, bir şey - o şeyli geceler.
Gökte aylar yıldızlar, barlar, barda kızlar
Ah, bebeğim benim, o bitmeyen kavgalar
Ah o - bir şey - kentte sevgilim neşeyle kolkola
Kol-kola ikimiz, son kavgamız-mız
Ah, ya çekip seni vurduğum silah, ah Karmen'im
Bak işte elimde kaldı o silah, ah, ah, ah...

(Şarkının burasında 32'lik silahını çıkarıp yosmasını gözünden vuruyor herhalde).

Öğle yemeğini şehirde yedim - yıllardır bu kadar acıkmamıştım. Yürüyerek eve geri döndüğümde ev hala Lo'suzdu. Öğleden sonrayı hayaller kurarak, tuzaklar hazırlayarak, sabah başımdan geçenlerin mutlulukla tadını çıkararak geçirdim.

Kendi kendimle gurur duyuyordum. Küçüğün ahlakına zarar vermeden bir ürperişlik bal çalmıştım. En ufak zarar gelmemişti ona. Sihirbaz, genç hanımın yepyeni beyaz çantasına süt, pekmez, köpüklü şampanya boşaltmış, sonra, hop, çantayı gene eski el değmemiş haline getirmişti. Yüz kızartıcı, arzu dolu, günah dolu düşümü işte böyle özene bezene kurmuş, gene de güvenliğine dokunmamıştım. Lolita'nın, benim güvenliğime de bir şeycikler olmamıştı. Deli gibi sahip olduğum o değil, benim kendi yarattığım düş varlığı bir Lolita'ydı. Gerçek Lolita'dan daha gerçekti belki, onunla örtüşüyor, onu sarıp sarmalıyor, kendi istemi ya da bilinci olmaksızın benimle onun arasında süzülüyordu - yaşamıyordu bile aslında.

Çocuğun bir şeyden haberi yoktu. Ona hiçbir şey yapmamıştım ki. O, sinema perdesi üzerinde kıpırdanan bir film görüntüsü, ben de karanlıkta bedenini aşağılayan zavallı bir kambur olsam anca bu kadar zarar gelirdi, öyleyse bu gösteriyi yinelemekten kim alakoyabilirdi beni. Günün öğleden sonrası olgun bir sessizlik içinde uzadı gitti, gövdeleri özsuyu dolu ulu ağaçlar suç ortağımdı sanki. Arzu, bu kez daha da güçlenerek yeniden yapıştı yakama. Bütün kültürlerin Tanrılarına seslenerek yakardım birazdan gelsin diye, hazır annesi mutfaktayken o kanepe sahnesi yinelensin diye, ne olur, öylesine korkunç bir sevgiyle tapıyorum ki ona...

Hayır: 'korkunç' sözcüğü yerinde değil. Yeni hazların hayalleriyle dolunca hafifleyip arındığımı düşünmek korkunç değil acınası bir şeydi. Acınası, çünkü cinsel açlığının doymak bilmez ateşine karşın nasıl da yürekten bir kaygıyla, sakınımla işe girişiyor, o on iki yaşındaki çocuğun lekesizliğini korumak istiyordum.

Görün bakın ne oldu bütün uğraşmalarımın karşılığı. Lolita eve dönmedi - Chatfield'lerle sinemaya gitmişti.

O akşam sofra her zamankinden daha büyük bir incelikle kurulmuştu; ayıptır söylemesi mum ışığı falan vardı... Bu tiksindirici atmosferde, Mrs. Haze tabağının iki yanındaki gümüş çatal bıçağa piyano tuşlarına dokunur gibi dokunuyor, başını boş tabağına eğmiş (yediğine dikkat ediyordu) gülümsüyor, salatayı beğendiğimi umduğunu belirtiyordu (tarifini kadın dergilerinin birinden aşırmıştı). Soğuk eti de beğenmiştim inşallah.

Kusursuz bir gün geçirmişti bugün. Mrs. Chatfield harika bir insandı. Kızı Phyllis yarın yaz kampına gidiyordu. Üç hafta kalacaktı. Lolita'nın da perşembe günü gitmesi uygun görülmüştü. Baştan, kararlaştırıldığı gibi temmuzu beklemek yerine... Lolita, Phyllis döndükten sonra da kalacaktı. Okul başlayıncaya kadar. Aman ne iyi şekerim.

Ah, nasıl irkilmiştim birden - çünkü onu tam gizliden gizliye kendime ait kılmışken sevgilimin elden gitmesi anlamına gelmiyor muydu bu? Keyfimin kaçmasına bir kulp bulmak üzere, daha sabah uydurduğum diş ağrısı bahanesini öne sürdüm yeniden. Koskoca bir çürük, kiraz çekirdeği büyüklüğünde bir oyuk olmalıydı bu kadar ağrıdığına göre!

'Harika bir dişçimiz var,' dedi Haze. 'Komşumuz aslında. Dr. Quilty. Oyun yazarı Quilty'nin amcası mı kuzeni mi öyle bir şey. Geçer mi diyorsunuz? Eh, siz bilirsiniz. Ben de sonbaharda Lolita'nın dişlerine tel taktıracağım, annemin deyimiyle 'telleteceğim' onu. Belki biraz aklı başına gelir. Korkarım son günlerde epeyce canınızı sıktı. Gitmeden önce bir iki fırtına daha kopacak ama. Gitmem diye kestirdi attı, aslına bakarsanız yüz yüze gelmeye cesaretim yok da onun için Chatfield'lerde bıraktım. Sinema aklını çeler diyorum. Phyllis çok şirin bir kız, Lo'nun ondan hoşlanmaması için hiçbir neden yok. Gerçekten mösyö, dişinizin ağrımasına çok üzüldüm. Yarın sabah da ağrımaya devam ederse ilk iş olarak Ivor Quilty'i aramam en akıllıcası olacak. Biliyor musunuz, yaz kampları hem sağlığa çok yararlı, hem çok daha akıl karı; burada yazlıkta bahçede pinekleyip annesinin dudak boyasını kullanacağına, işinde gücünde, sessiz sakin beylerin başına dert olacağına, en olmayacak nedenlerle olay çıkaracağına...'

'Emin misiniz,' diyebildim en sonunda. 'Orada mutlu olacağından emin misiniz?' (Elim ayağım boşalmıştı. Allah kahretsin, elim ayağım boşalmıştı)

'İsterse olmasın,' dedi Haze. 'Hep oyun oynayacak da değil üstelik. Kamp Shirley Holmes'in denetimi altında - biliyorsunuz, 'Kamp Ateşi Kızları'nı yazan kadın. Kamp, Dolores Haze'in birçok konuda olgunlaşmasını sağlayacak; sağlık, bilgi huy... Özellikle de başkalarına karşı duyması gereken sorumluluklar konusunda. Bu mumları da yanımıza alıp bir süre avluda oturalım mı, yoksa yatıp, dişinizin ağrısını dinlendirmek mi istersiniz?'

Dişimin ağrısını dinlendirmek.

15

Ertesi gün kamp için gerekli olan şeyleri almak üzere arabayla kente indiler. Giymeye yarayan herhangi bir şeyin satın alınması Lo'ya ilaç gibi geliyordu. Akşam yemeğinde gene her zamanki alaycılığını takınmıştı. Yemek biter bitmez odasına çekildi, Q. kampındaki yağmurlu günlerde okumak üzere biriktirdiği çizgi romanlara daldı. (Perşembe günü gelip çattığında öylesine didik didik okumuştu ki hepsini, hiçbirini yanına almadı.) Ben de inime çekildim, mektup yazdım. Yeni planım deniz kenarında bir yere gitmek, sonra okullar açıldığında Haze'lerin evindeki varoluşumu yeniden sürdürmekti. O çocuk olmadan yaşamayacağımı anlamıştım artık. Cuma günü yine alışverişe çıktılar, evde yoklarken kamp müdiresi ararsa telefona cevap vermem istendi. Müdire aradı da; bir ay sonra telefondaki tatlı sohbetimizi hatırlama fırsatı bulacaktık. O cuma akşam yemeğini odasında yedi Lo. Annesiyle gündelik kavgalarından birini etmiş ve daha önceki kavgalarda da olduğu gibi ağlamaktan şişmiş gözlerini görmemi istememişti. Cildi, doya doya ağladıktan sonra allak bullak olan, kızaran ve dehşetengiz biçimde çekicilik kazanan o nazlı ciltlerden biriydi. Benim özel estetik anlayışım konusunda edindiği yanlış kanılara esef ediyordum, çünkü o Botticelli pembesine, ağzın üzerindeki ağlamaktan kızarmış burna, o ıslak, kıvır kıvır kirpiklere bayılırım ben. Tabii bu utangaçlık mızmızlığı yüzünden çok defalar onu kollarımın arasına alıp avuturmuş gibi yapma fırsatını da kaçırmışımdır. Ne var ki sandığımdan farklıymış durum. Karanlıkta verandada otururken (sert bir esinti kırmızı mumları söndürmüştü) Haze, kötü kötü gülerek Lo'ya sevgili Humbert'inin de kamp fikrini tamamıyla benimsediğini söylediğini bildirdi. 'Şimdi de,' diye ekledi Haze, 'sinir krizi geçiriyor. Sözde ikimiz bir olup ondan kurtulmak istiyormuşuz. Aslında, bugün bana zorla aldırdığı gereğinden fazla cicili bicili iç çamaşırlarını götürüp daha sade bir şeyler alacağımızı söylediğim için oldu bütün bunlar. Biliyor musunuz, kendisini bir yıldız adayı sanıyor; benim gözümdeyse sağlıklı, gürbüz, ama oldukça sıradan bir kız çocuğu, o kadar. Sanırım sorunun temelinde yatan bu.'

Çarşamba günü Lo'yu bir iki saniye içinde olsa bir köşeye sıkıştırmayı başardım. Sahanlıkta üzerinde uzun kollu bir atlet fanila ve yeşil lekeli beyaz şortuyla, sandık karıştırıyordu. Dostça ve gırgır olmasına çalışarak bir şeyler geveledimse de suratıma bile bakmadan homurdanmakla yetindi.

Umutsuzluktan un ufak olan Humbert, avutmak ister gibi kızın kuyruk sokumuna şöyle bir iki kere dokunduysa da o, merhum Mr. Haze'in ayakkabı kalıplarından birini kaptığı gibi, hem de oldukça can acıtacak biçimde Humbert'e vurdu. Abartılmış can acısı numaralarıyla kolumu oğuşturarak merdivenlerden aşağı yollanırken, 'alçak,' dedi arkamdan; Hum'la ve annesiyle yemek yeme lütfunda bulunmadı; bunun yerine saçlarını yıkadı, saçma sapan kitaplarıyla yatağa yollandı. Perşembe günü de Mrs. Haze sessiz sedasız arabayla kampa götürdü onu.

Benden çok daha usta yazarların da dediği gibi; 'gerisini okuyucuya bırakıyorum'. Aslına bakılırsa bütün bu hayallerin kıçına rahatlıkla tekmeyi basabilirdim. Lolita'ya sonsuza kadar koşuluyla aşık olduğumu biliyordum ama onun sonsuza kadar Lolita kalmayacağını da biliyordum. 1 Şubat'ta on üç yaşına basacaktı.İki üç yıl içinde supericiği olmaktan çıkacak. Önce 'genç kız' sonra daha da korkuncu 'liseli genç kız' olacaktı. 'Sonsuza kadar' nitelemesi sadece benim tutkumu, benim kanıma iliğime yansıyan 'sonsuz' Lolita'yı anlatmaktan öteye geçmiyordu. Daha kalçaları bile belirmemiş, benim şu anda dokunduğum, kokladığım, işittiğim, gördüğüm, tiz sesli, şakakları bukleli, perçemli, ensesi kıvırcıklı dalga dalga kumral saçlı, yapış yapış terli enseli, ağzından 'iğrenç,' 'süper', 'fıstık', 'canavar', 'dalıp çıkmak' gibi sözcükleri eksik etmeyen Lolita, benim Lolita'm, zavallı ozanın, zavallı Katullus'un, seni sonsuza kadar kaydıyla yitirecekti. Hal böyleyse iki ay boyunca onu görmemeyi nasıl düşünebilir, yaz geceleri uykusuz kalmaya nasıl katlanabilirdim? Şunun şurasında iki yıl ya sürecek ya sürmeyecek olan supericikliği döneminden iki koskoca ayı nasıl çekip alabilirdim! Yoksa asık suratlı eski moda bir ihtiyar kız kılığına girip Q. kampının yakınlarına çadır mı kursaydım? Belki de güneşte kızarmış yaprak tenli supericikleri kıkırdayarak, 'haydi şu kalın sesli göçmen kızcağızı da alalım aramıza,' derler, utangaç utangaç gülümseyen zavallı Koca Ayaklı Berthe'yi alır, ocakbaşına götürürlerdi. Berthe, Dolores Haze'in ranzasında yatsın, n'olur!

Boşuna, çorak düşler. İki aylık güzellik, iki aylık sevecenlik sonsuza kadar yok edilecekti, benim ise elimden hiç, ama hiçbir şey gelmiyordu.

Ne var ki o perşembe gününün meşe palamudundan kadehciğinde bir damla da olsa bal varmış meğer. Haze, Lolita'yı sabah erkenden arabayla kampa götürecekti. Kulağıma çalınan çeşitli yola koyulma sesleri üzerine yataktan fırladım, gittim pencereden sarkarak aşağıya baktım. Kavaklar

altında arabanın motoru pat pat atıyor, kaldırımda Louise elini gözlerine siper etmiş, sanki yeni doğmaya başlayan sabah güneşinin içinde kaybolup gitmişler gibi yolcuların ardından bakıyordu. Louise'nin bu yola çıkma konusunda pek erken davrandığı görülecekti. 'Acele et!' diye bağırdı Haze. Yarı yarıya arabanın içine girmiş, kapıyı çekip camı indirerek sonra da Louise ile kavaklara el sallamak üzere olan (bu son ikisini bir daha hiç görmeyecekti) Lolita'm kaderin ilerleyişini durdurdu, başını kaldırıp yukarıya baktı - ve yıldırım gibi geriye dönüp eve daldı (Haze öfkeyle bağırıyordu arkasından). Bir dakika ya geçmiş ya geçmemişti ki, canımın içinin koşarak merdivenleri çıktığını duydum. Kalbim göğsüme sığmaz olmuştu, öyle ki bir an için patlayacağım sandım. Pijamamın altını yukarı çektim, deli gibi kapıyı açtım, aynı anda Lolita, pazar elbisesi içinde ayaklarını yere vura vura, soluk soluğa içeri daldı. Ve işte kollarımdaydı, el değmemiş ağzı, esmer erkek çenelerimin vahşi baskısı altında eriyordu, tir tir titriyordu sevgilim! Saniye geçmedi ki - capcanlıydı, ırzına falan geçilmemişti- paldır küldür merdivenleri indiğini duydum. Kaderin ilerleyişi durdurulamazdı. Sarı tüylü bacak içeriye çekildi, araba kapısı gürültüyle kapandı -açıldı, tekrar kapandı- canavar direksiyonda şoför Haze, kırmızı kauçuktan dudakları, duyulmayan sözcüklerin kızgınlığıyla kıpırdanarak sevgilimi kaptığı gibi kaçırırken ne onlar ne de Louise, karşıdaki kötürüm hanımın titrek ama ahenkli bir el sallayışla sarmaşıklı verandadan onları uğurladığını göremediler.

16

Avuçlarım hala Lolita'nın fildişi beyazlığıyla, ergenlik öncesi kıvrımlı sırtının, kollarımda tutarken sıvazladığım ince elbisesinin üzerinden ellediğim teninin verdiği kaygan, fildişi pürüzsüzlüğündeki heyecanın temasıyla doluydu. Altı üstüne gelmiş odasına daldım, dolabın kapağını açtığım gibi yüzümü onun tenine değmiş buruşuk elbise yığınına gömdüm. Hele pembe bir kumaş vardı ki, eski püskü, yırtıktı, dikiş yerlerine ekşi bir koku sinmişti. Aldım onu, içine Humbert'in kocaman, delik deşik yüreğini sardım. İçimde gitgide yükselen bir kargaşa kabarıyor, taşıyordu. Ama hizmetçinin merdivenin oradan usulca beni çağıran kadife sesini duyunca, bu eşyaları oracığa bırakıp, kendimi aceleyle çekidüzen vermem gerekti. Bana verilecek bir mesajı olduğunu söylüyordu. Mekanik teşekkür

sözcüklerini nazik bir 'bir şey değil'le geçiştiren Louise'cik, titreyen ellerime pulsuz, garip denecek kadar temiz görünüşlü bir zarf tutuşturdu.

"Bu bir itiraftır: Seni seviyorum (diye başlıyordu mektup; bir an aklım karıştı, bu delice karalanmış elyazısını bir kız çocuğunun elyazısı sandım). Geçen pazar kilisede - ne kötüsün, yeni yaptırdığımız renkli camları görmeye gelmedin! - evet daha geçen pazar hayatım, Tanrı'dan bana bir çözüm yolu göstermesini istedim, şu anda yaptığımı yapmamı söyledi. Başka yol kalmadı, anlıyor musun? Seni ilk gördüğüm andan beri seviyorum. Tutku dolu, yalnız bir kadınım, ben, sen ise hayatımın biricik aşkısın.

Hayatım, hayatım benim, mon cher, mon cher monsieur artık bu mektuba başlamış bulunuyorsunuz, artık her şeyi biliyorsunuz. Öyleyse lütfen, bir an önce eşyalarınızı toplayıp evi terk eder misiniz... Ev sahibenizin emri bu. Kiracımı çıkarıyorum. Defediyorum. Git! Defol! Departez! Eğer gidişte de dönüşte de seksenden aşağı hız yapmazsam, başıma da bir kaza gelmezse öğle yemeğine doğru eve dönmüş olacağım (hoş, kaza yapsam da ne farkeder senin için). Seni evde bulmak istemiyorum. Yalvarırım, yalvarırım bir an önce çık git, ŞİMDİ git, bu saçmasapan notu bile okumadan git. Git. Adieu.

Her şey apaçık ortada, cheri. Tabii, senin gözünde hiç, ama hiç değerim olmadığını biliyorum. Evet, benimle konuşmaktan (beni alaya almaktan) hoşlanıyorsun, şirin yuvamıza, okuduğum kitaplara, sevimli bahçemize, hatta Lo'cuğumun gürültüsüne patırtısına bile alıştın. Ama ben, ben şenin için bir hiçim. Doğru değil mi? Doğru. Senin için bir hiç'im. Koca bir hiç. Ama eğer, itirafımı okuduktan sonra o anlaşılmaz, romantik Avrupalılığınla mektubumda söylediklerimden yararlanmaya, benimle flört etmeğe kalkışacaksan, bilmiş ol benim için bir katilden, kaçırdığı çocukların ırzına geçen bir çocuk hırsızından farkın kalmayacak. İşte böyle, cheri... Eğer kalmaya karar verdinse, eğer seni evde bulacaksam (evde olmayacaksın, biliyorum, bu mektubu yazma cesaretini de bunun için buluyorum ya kendimde) kalman benim için sadece tek bir anlam taşıyacaktır: Sen de beni benim seni arzuladığım kadar arzuluyorsun, bir ömür boyu kocam olmak, hayatını da sonsuza kadar benim hayatımla birleştirmek ve küçük yavruma babalık etmek istiyorsun demek ki.

Bırak biraz daha söyleyeyim, içimi dökeyim hayatım, biliyorum bu mektubu parça parça ettin, okunmaz hale gelen parçalarını tuvaletin

girdabına fırlattın, attın bile. Hayatım, canımın içi, mon tres, tres cher, bu mucizeli temmuz ayı boyunca nasıl da bir aşk evreni kurdum kendime. Konuşkan olmadığını, herkese kolay açılamadığını, ne kadar 'İngiliz' olduğunu çok iyi biliyorum. Benim gibi bir Amerikalı kızın ataklığı Eski Dünya çekingenliğine, etikete verdiğin öneme ters düşecektir belki! En güçlü duygularını bile saklayan sen, örselenmiş kalbimin kapılarını sana ardına kadar açtığım için utanmaz bir küçük budala sanacaksın beni.' Geçmiş yıllarda çok hayal kırıklığına uğradım. Mr. Haze harika bir eş, pırıl pırıl bir insandı, ama ne yazık ki benden yirmi yaş büyüktü - neyse geçmiş dedikodusu yapmayı bırakalım. Canımın içi, eğer isteğimi reddedip gene de bu mektubu gözyaşlarıyla dolu sonuna kadar okudunsa merakın iyice giderilmiş olmalı. Neyse, önemli değil. Yok et bu mektubu ve git. Anahtarı odandaki masanın üzerine bırakmayı unutma. Bir kağıt parçasına adresini de yaz ki, sana bu ayın kirasından borcum olan on iki doları postayla yollayabileyim. Elveda sevgilim. Tanrı'ya dua et benim için, dua etmek nedir biliyorsan eğer.

C.H.

Yukarıya aktardıklarım, mektuptan aklımda kalanlar, üstelik mektuptan aklımdan kalanları da (o korkunç Fransızca da dahil olmak üzere) sözcüğü sözcüğüne hatırlıyor değilim. Mektubun aslı yukarıdakinin en azından iki katı uzunluktaydı. İlk okuduğumda neredeyse okumadan atladım diyebileceğim, Lolita'nın o dört yaşındayken ölen iki yaşındaki erkek kardeşiyle ilgili (yaşasa onu benim de çok seveceğimden kuşkusu yokmuş falan filan) şairane bölümü aktarmadım. Durun bakayım, bu konuda söylenecek başka bir şey var mı? Ha evet... Tuvaletin girdabı' (sonuçta mektup gerçekten de orayı boyladı) tamlaması benim kendi alaycı üslubumun parçası olabilir. Charlotte'un gerçekte, mektubunu özel bir ateşte yakıp küllerini savurmamı istemiş olacağından eminim.

İlk önce şöyle bir irkildim, yüzgeri edip kaçmaya hazırlanıyordum ki, bir sonraki tepkim omzuma dokunan sakin bir dost eli gibi acele etmememi fısıldadı. Acele etmedim. Başdönmem geçtiğinde kendimi gene o'nun odasında buldum. Yatağın üzerindeki duvara popüler bir şarkıcının faraş gibi açılmış ağzıyla, bir sinema yıldızının boyalı kirpikleri arasına, süslü magazinlerin birinden yırtılma tam sayfa bir ilan asılmıştı. Resimde mavi İrlandalı gözlerinin suyu çekilmiş bakışlarını seyirciye dikmiş koyu renk saçlı genç bir yavuklu görülüyordu. Adam filancanın imzasını taşıyan bir

elbise giymiş, falanca mağazanın ürünü olan kayık genişliğinde bir tepsi üzerinde bir yerlere iki kişilik kahvaltı götürüyordu. Resmin altındaki alıntıya göre 'gönüller fatihiydi' bu adam. Bütünüyle fethedilmiş görünen bir hanımefendi (resimde yüzü gözükmüyordu) yastıklara dayadığı dirseğinin üzerinde doğrulmuş, tepsiyi bizimkinden almaya hazırlanıyordu. Yatak arkadaşının tepsiyi onun dizlerine koyup sonra da üstündekileri döküp saçmadan nasıl hanımın yanına uzanacağı merak konusuydu doğrusu. L., solgun denizli sevgiliye doğru şakacı bir ok çizmiş, altına da büyük harflerle 'H. H.' yazmıştı. Gerçekten de aradaki birkaç yıllık yaş farkına rağmen benzerlik şaşırtıcıydı. Bunun altına gelen yerde gene bir resim, gene renkli bir ilan vardı. Seçkin görünüşlü bir oyun yazarı, ağırbaşlı bir tavırla Drome marka sigara içiyordu. İlana bakılırsa 'O hep Drome içer'di. Bundaki benzerlik pek fazla değildi. Resmin altındaysa Lo'nun üstü çizgi romanlarla dolup taşan bakire yatağı duruyordu. Yatağın boyası yer yer çatlamış, beyazın üzerinde kara, az çok yuvarlak izler belirmişti. Louise'in evde olmadığına emin olduktan sonra Lo'nun yatağına girdim, mektubu yeniden okudum.

17

Saygıdeğer jüri üyeleri! Söz konusu meseleye ilişkin bazı düşüncelerin -bir deyim uydurmama izin verilirse- şöyle ara sıra aklımdan süzülüp geçmediklerini söylersem yalan olur. Aklım bu düşünceleri mantıklı biçimlere sokarak bir kenara ayırmış ya da belli somut durumlara koşut olarak kavramış değildi. Ama -tekrar ediyorum- düşüncemin belirsizliğinde, aklımın karanlığında (bir deyim daha uydurmak gerekirse) olasılıklarla oynamadım diyemem. Zaman zaman şu dünyada kimi kimsesi kalmamış bir dulla (diyelim ki Charlotte Haze) sadece küçük kızını (Lo, Lola, Lolita) arzularıma alet etme düşüncesiyle evlenme kararını şöyle serinkanlılıkla aklımdan geçirdiğim olmuştur - Humbert benim bildiğim Humbert'se eğer... İşkencecilerime açıkça söyleyeyim. Charlotte'un mercan dudaklarına, bronz ışıltılı kumral saçlarına, tehlikeli biçimde açık göğsüne belki bir iki kere şöyle değer biçercesine gözatmış, makul biçimde hayalini bile kurmuşumdur. Hayır, hayır, yok, işkence altında yapılmış itiraflar bunlar... Kendi hayalimde uğradığım işkenceler söz konusu burada, ama böylesi daha da korkunç. (İsterseniz konudan ayrılıp gece yarıları çocukluğumu

yeniden gözden geçirdiğimde 'sıkı, esaslı bir işkence' nasıl da acıya aşina bir dehadan çıkmıştır bu söz-, 'travma', 'travmatik' ya da 'darağacı kerestesi' gibi tüyler ürperten, esrarengiz, sinsi sözcükleri nasıl yeniden bulduğumu, sonra ne karabasanlı geceler geçirdiğimi de anlatabilirim size. Ama hikayem zaten yeterince tutarsız...)

Bir süre sonra mektubu yok edip odama gittim, olanı biteni zihnimde evire çevire mor robdöşambrımı geçirdim sırtıma, saçlarımı karıştırarak kenetlenmiş dişlerimin arasından inlemeye koyuldum - tam bu sırada suratıma birden bir Dostoyevski sırıtışı (dudaklarımı büzerek bulduğum bir sırıtış) uzak, korkunç bir güneş gibi indi, kaldı. Bu yeni, apaçık koşullar altında annesinin sevgilisinin, Lolita'ya adayabileceği tasasız okşayışları düşündüm. Her gün günde üç kere göğsüme bastırabilecektim onu... Bütün derdi, tasayı unutacak, sağlıklı bir adam olacaktım. 'Seni yavrucuğum sakına sakına dizlerine oturtacak baban ve o gül goncası yanaklarına bir öpücük konduracak...' Seni kitap kurdu Humbert!

Sonra mümkün olan en büyük dikkatle, deyim yerindeyse aklımın ucuna basa basa bir eş adayı olarak Charlotte'u canlandırdım kafamda. Tanrım, işte o; şekersiz kahvaltı tepsisini getiriyor, tepsinin üzerinde de büyük bir tutumluluk örneği göstererek ikiye böldüğü greyfurt...

Çiğ ışığı gözleri kör eden lambanın altında ecel terleri döken, terli polislerin ayakları altında çiğnenip suratına tükürülen Humbert'in vicdanını tersyüz edip, astarını da dibinden yırtarak bir 'açıklamada bulunması' (ne laf ama!) gerekiyor şimdi. Zavallı Charlotte'la, Sherry'sine beş tane cıva biklorid tableti atmak ya da buna benzer kanlı, tehlikeli ve bayağı bir numaraya kalkışmak yoluyla safdışı etmek için evlenecek değildim. Ama buna çok yakın, ilaç dozlarıyla ilgili bir düşünce beynimin gölgeliğinde çın çın çınlıyordu. Neden zaten çoktan tadına varmış bulunduğum üstü örtülü, ürkek okşamalarla sınırlayacaktım kendimi? Gözümün önünde bin türlü cinsel mutluluk hayali gidip geliyor, gülücükler yağdırıyordu bana. Hem kıza hem de anasına etkili bir uyku ilacı verip gece boyunca en ufak bir tehlikeye atmaksızın küçüğü okşamayı düşünüyordum. Evi Charlotte'un horultusu tutmuşken Lolita uykusunda belli belirsiz soluk alan bir küçük kız resmi kadar kıpırtısız olacaktı. 'Yemin ederim anne, Kenny elini bile sürmedi bana.' 'Ya yalan söylüyorsun. Dolores Haze, ya da kötü bir düş gördün!' Yoo, o kadar da uzun boylu değil Humbert!

İşte böyle, kötü-düş-cini Humbert planlar, düşler kuruyordu; arzuyla kararlılığın kızıl güneşi (dünyanın tadı da bu ikisiyle, çıkar zaten) ufukta yükseledursun, bir dizi balkona kurulmuş bir dizi kibar yosma, ellerindeki şıkır şıkır kadehleri geçmiş gelecek bütün aşk gecelerinin mutluluğu şerefine kaldırıyorlardı. Sonra, mecazi anlamda söylüyorum, o kadehleri tuzla buz ettiğim gibi (bu hayaller sarhoş etmişti bile beni, yumuşak başlılığımdan bile kuşkuya düşüyordum arasıra) koca Haze'in gözünü korkutacak - yok, yok bu aşırı kaçtı - gözünü boyayacak, beni küçük Haze ile baş başa bırakmasını sağlayacaktım. Ona kitabına uydurup gözdağı verecek, tombul güvercinime beni yasal üvey kızımla oynaşmaktan alıkoymaya kalkışırsa kendisini nasıl yüzüstü bırakıvereceğimi anlatacaktım. Tek sözcükle özetlemek gerekirse önümde böylesine çeşitli, uçsuz bucaksız yollar açan, böylesine bulunmaz bir fırsat karşısında, kendimi Kızıldeniz'in oralardaki elma bahçesinde bulan Adem gibi 'çaresiz' hissediyordum. Şu önemli noktayı da not ediverin bir kenara; sanatçı yanım beyefendi yanıma baskın çıkmıştı. Bu anıları yazarken üslubumu Mrs. Haze'in benim için sadece bir engel oluşturduğu günlerde yazdığım günlüğün üslubuna uydurmak için nasıl uğraştım bilemezsiniz. O günlük yok artık; ne var ki o günlüğün vurgularını sürdürmek şu anda bana ne kadar sahte, acımasız gelirse gelsin bunu sanatçılık görevi biliyorum. Allah'tan hikayenin öyle bir noktasına geldim ki, en azından geriye dönüp baktığımda bir gerçeklik duygusu kalsın diye zavallı Charlotte'a hakaret etmeyi bir kenara bırakabilirim artık.

Onu keskin dönemeçli otoyollarda bir iki saat daha heyecan çekmekten kurtarmak (ve birbirinden çok farklı hayallerimizi darmadağın edecek bir kazaya neden olmamak) için zavallı Charlotte'u telefonla kamptan aramak gibi sonuçsuz bir çabaya girişmiştim. Bir saat önce çıkmıştı, onun yerine Lo'yu çağırttım (kaderi dize getirmenin verdiği hazla dolup taşıyor, titriyordum) annesiyle evleneceğimi bildirdim. Söylediğimi iki kere yinelemem gerekti, çünkü karşı tarafta dikkatini bana vermesini engelleyen bir şeyler oluyordu. 'Uuuuuh, müthiş haber bu,' dedi gülerek, 'düğün ne zaman? Dur bi dakka, burda bi köpek yavrusu var. Köpek yavrusu çorabımı aldı kaçıyor da. Hey, dinle-' dedi ve kampta eğleneceğini sandığını ekledi...

Telefonu kapattığımda o kampta geçirdiği bir iki saatin, küçük Lolita'ya yakışıklı Humbert Humbert'i unutturmaya yetecek yeni izlenimler kazandırdığını anlamış bulunuyordum. Ama ne önemi vardı artık? Düğünün

üzerinden uygun bir süre geçer geçmez ona yeniden kavuşacaktım. Şairin dediği gibi; 'gelinin mezarı üzerinde daha solmadan portakal çiçekleri...' Ama şair değilim ben. Her şeyi en yansız biçimde kağıda dökmekten başka düşüncem yok.

Louise gittikten sonra, buzdolabına bir göz attım, dolap tamtakırdı, kente inip mümkün olan en besleyici yiyeceklerden satın aldım. Ayrıca iyi kalite bir likör ve iki üç çeşit vitamin hapı da aldım. Bu uyarıcıların ve doğal yeteneklerimin de yardımıyla ne kadar güçlü ve sabırsız bir ateşli erkek olduğumu kanıtlamak gerektiğinde başgösterebilecek her türlü aksiliğin önüne geçebilmeyi umuyordum. Becerikli Humbert Charlotte'u tekrar tekrar o erkeklere özgü hayal gücünün başkahramanı yapmaya çalışıyordu. Bakımlı kadındı, vücudu güzeldi, bunları açıkça söylemek gerekir, sonra bir bakıma Lolita'mın büyümüş haliydi; eğer geniş kalçalarını, tokaç dizlerini, koca memelerini, kızarık, kalın derili (kalın diyorsam, ipeğe, bala kıyasla kaim, sert) ensesini, bir an için unutabilsem, kendi kendime iyi özellikleri de bulunduğunu tekrarlayabilirdim.

Akşamüstü akşama erişirken güneş evin içinde her günkü turunu attı. Bir viski içtim. Bir tane daha. Sonra bir tane daha. En sevdiğim kokteyl, cin ve ananas suyu genellikle gücümü artırırdı. Bahçenin biçilmemiş çimleriyle uğraşmaya karar verdim. Şurasına burasına göz atacaktım. Bahçeyi karahindibalar sarmış, Allanın belası bir köpek de - nefret ederim köpeklerden- eskiden güneş saati duran parke taşından taşlığa pislemişti. Karahindibalar artık güneş değil, ayışığına boyalı topçuklardı. içtiğim cin ve Lolita içimde tepinip duruyorlardı, şezlongları kapayayım derken neredeyse üzerlerine kapaklanıyordum. Zebra kılıklı yaratıklar sizi! Geğirdim - bazı geğirtiler sevinç sesi gibi çıkabiliyormuş demek, en azından benimkiler öyle çıkıyordu. Bahçenin arka tarafındaki eski çit bizi komşunun çöp bidonlarıyla leylaklarından ayırıyor idiyse de bahçemizin aşağıya doğru eğimli ön tarafıyla sokak arasında hiçbir engel yoktu. Böylelikle Charlotte'un dönüşünü dudaklarımda sıkı bir numaraya kalkışacak adam sırıtışıyla izleyebilecektim. Çekilecekse çekilsindi artık şu diş! Elle çalışan çim biçme makinesiyle langur lungur ilerlemeye çalışır, ot parçacıkları, batmakta olan güneşe karşı görsel bir cıvıldaşma içinde uçuşurken, bir yandan da caddenin o bölümünü kolluyordum. Yol, geniş gölgeli ulu ağaçların oluşturduğu bir kemerin altından kıvrılarak geçiyor, sonra bizim bahçeye doğru dik bir yokuşla iniyor, iniyor karşıdaki yaşlı,

kötürüm komşu hanımın sarmaşıklı tuğla rengi eviyle yukarı doğru eğimli (bizimkinden çok daha bakımlı olan) bahçesini geçerek benim o anda zevkle geğirip, çalıştığım noktadan göremediğim ön bahçe kapısının ardında gözden kayboluyordu. Karahindibalar yavaş yavaş tükendi. Özsuyu kokusu ananas kokusuna karıştı. Son zamanlarda gelip gidişlerini farkında olmadan izlediğim Marion ve Mabel adlı iki küçük kız (ama kim tutabilirdi Lolita'nın yerini?), biri bisikletini iter öbürü kağıt bir külahtan bir şeyler yerken bir ağızdan şıkır şıkır sesleriyle bağıra çağıra konuşuyorlar, hem konuşup hem de bir çağlayandan dökülürcesine, ani bir inişle bizim Lawn Sokağı'na bağlanan ana caddeye doğru yürüyorlardı. Karşıdaki hanımın şoförü ve bahçıvanı olan Leslie adlı sevimli, atletik zenci uzaktan ağzını yaya yaya gülümsüyordu; bağırdı, yeniden bağırdı, el kol işaretleriyle bugün bayağı çalışkan olduğumu söylemeye çalıştı. Zengin hurdacının delimsirek köpeği, mavi bir arabanın ardından havlayarak koştu - yok, Charlotte'unki değil, iki küçük kızdan daha güzel olanı (Mabel olabilir) ayağında şortu, içini dolduramadığı küçük sutyeni, parlak saçlarıyla - keçi ayaklı Tanrılar aşkına söyleyin, supericiği değil de ne bu!- sokak boyunca koşarak geri döndü, elindeki kesekağıdını buruşturdu, tam Mr. ve Mrs. Humbert'in bahçe kapısı önünden geçerken kır keçisi Humbert'in görüş açısından çıktı, gitti. O anda ana caddenin yapraklı gölgeli arasından portbagaj bir otomobil fırladı, bir an, gölgeler üzerinde çatlayıp kırılana kadar, kendi de gölgelikten payını alarak deli gibi iki yana sarsıldı; sürücü dışarı çıkardığı eliyle arabanın tepesini kavrıyor, hurdacının köpeği de arabanın yanı sıra koşuyordu. Şöyle bir gülümseyecek kadar zaman geçti geçmedi, gittikçe hızlanan büyük, mavi otomobilin yuvaya dönüşüne tanık olduğumu anladım - kalp atışlarım hızlanmıştı. Otomobil kayar gibi yokuş aşağı indi, evin köşesinde gözden kayboldu. Charlotte'un yüzünü yandan şöyle bir gördüm; benzi atmıştı, en ufak bir hareket yoktu yüzünde.Birden, yukarı çıkıncaya kadar gidip gitmediğimi anlayamayacağı geldi aklıma. Biraz sonra, yüzünde büyük bir keder ifadesiyle Lo'nun odasının penceresinden aşağıya, bana doğru baktığını gördüm. Basamakları ikişer üçer çıkarak, o daha çıkmadan, odaya girmeyi başardım.

Eğer gelin de damat da dulsa, gelin 'küçük, sevimli kasabamızda' iki yıl bile oturmamışsa, damat da onun yanında ancak bir aydır kiracılık ediyorsa, 'mösyö' bu Allahın cezası işin bir an önce sona erdirilmesini istiyor, 'madam' da buna hoşgörülü bir gülücükle boyun eğiyorsa, işte sevgili okuyucum, o zaman nikah 'sessiz, sedasız' kıyılır genellikle. Gelin nazlı duvağını tutturmak üzere portakal çiçeklerinden bir taçla yetinir, düğün günü eline aldığı dua kitabının yaprakları arasına orkide falan da koymaz. Gelinin küçük kızı da Bay ve Bayan Humbert'in hayatlarını birleştiren törene güzelim bir menekşe çeşnisi katabilirdi; ne var ki köşeye sıkıştırılmış Lolita'ma daha şimdiden pek fazla yaklaşmaya cesaretim olmadığından küçüğü, pek sevdiği Q. kampından ayırmanın yerinde olmayacağı görüşünü benimsemek zorunda kaldım.

Sözde tutku dolu, yalnız bir kadın olan Charlotte'cuğum gündelik hayatında fazlasıyla gerçekçiydi, çoğunluğa ayak uydurmaya bayılıyordu. Dahası, kalbiyle gözyaşlarına söz geçirememesine karşın, ilkeleri olan bir kadındı. Belli ölçüde metresim olur olmaz (belli ölçüde diyorum, çünkü bütün uyarıcılara karşın eli ayağı birbirine dolaşan, ama istekli 'cheri'si - ne kahraman bir cheri'ydim bendeniz ama! - başta biraz ıkınıp sıkındıysa da sonraları kulağına ancak Avrupalı erkeklerin bilebileceği türden aşk sözleri fısıldayarak arayı kapattı) sağolsun, beni hemen Tanrı'yla olan ilişkilerim konusunda sorguya çekmeye kalkıştı. Ona bu konuda oldukça açık görüşlü olduğumu söyleyebilirdim, ama bunun yerine bayağı bir dindarlık kisvesine sığınarak evrensel bir ruhun varlığına inanç duyduğumu söyledim. Gözlerini tırnaklarına dikerek ailemin bazı garip özellikleri olup olmadığını sordu. Babamın anne tarafından büyükbabası, diyelim ki Türk olsaydı benimle evlenmekten vazgeçer miydi diye sorarak karşıladım bu soruyu. Kendisi için hiç fark etmeyeceğini söyledi; yalnız günün birinde Hıristiyan dininin Tanrı'sına inanmadığımı öğrenirse canıma kıyarmış. Öyle ciddi konuşuyordu ki, dehşetten tüylerim diken diken oldu, işte ilkeleri olan bir kadın olduğunu o zaman anladım.

A, çok kibardı, son derece akıcı konuşmasının herhangi bir yerinde hafifçe geğirse 'affedersiniz' demeyi unutmaz, zarf derken a'yı inceltip 'zarf der, hanım arkadaşlarına beni anlatırken hep Mr. Humbert diye söz ederdi. Kasaba sosyetesine girip biraz gözkamaştırsam hoşuna gider diye düşünüyordum. Nikah günü, Ramsdale Journal gazetesinin sosyete haberleri sütununda benimle yapılan küçük bir konuşma, yanında da

Charlotte'un bir kaşı havada bir fotoğrafı çıkmış, adını da yanlış ('Hazer') yazmışlardı. Bu gafa karşın, adından söz edilmesi Charlotte'un gönlünü okşamış benim de kötücül bir neşeyle yılan çıngıraklarımı çıngırdatmama yol açmıştı. Ramsdale'de bulunduğu yirmi ay gibi bir süre içinde Charlotte, hem kilise etkinliklerine katılarak hem de Lo'nun okul arkadaşlarının daha kalburüstü olanlarının anneleriyle ahbaplık ederek çok seçkin değilse de sözü edilen bir kişi olmayı becermişti. Ne var ki, sosyete sütununda adı ilk kez çıkıyordu-bunu borçlu olduğu kişi de ben, 'yazar ve kaşif' Mr. Edgar H. Humbert'tim (Edgar'ı hava olsun diye eklemiştim adıma). McCoo'nun kardeşi adımı ve sıfatımı not ederken, neler yazdığımı sormuştu. Ona verdiğim bütün bilgiler sonunda 'tavuskuşlu, gökkuşaklı romanlar ve şairler üzerine kitaplar yazmıştır' diye çıktı. Ayrıca Charlotte ile benim birbirimizi yıllardır tanıdığımız ve benim ilk kocasının uzak bir akrabası olduğumu da eklemişti. Ben, yalandan onunla on üç yıl önce bir 'serüvenimiz' olduğunu ima etmiştim gerçi ama bunu basmamışlardı. Charlotte'a sosyete sütunlarında bazı yanlışlar bulunması gerektiğini, bunun ayrı bir çeşni katacağını söylemiştim.

Biz gene meraklı hikayemize dönelim. Kiracılıktan aşıklığa yükselince sadece hoşnutsuzluk ve hınç duygularına mı kapılmıştım? Hayır. Mr. Humbert içine düştüğü çıkmazın ona belli bir zevk, belli belirsiz bir aşıkdaşlık duygusu vermediğini söylerse yalan olur. Kınından sıyırmış tetikte beklediği kalleş kamasının sırtına nazlı mı nazlı bir pişmanlık nakışı işleniyordu. Oldukça yüzüne bakılır da olsa budala bir kadın olan Mrs. Haze'in, kilisenin bilgeliğine ve üyesi bulunduğu kitap kulübüne duyduğu körü körüne inancı, güzel konuşma özentilerini, o kolları ayva tüylü, tapılası on iki yaşındaki küçüğe gösterdiği sertlik ve aşağılamayı unutacağını, eli elime değdiği anda acınacak derecede şaşkına dönen bir yaratık haline geleceğini kim bilebilirdi? Lolita'nın odasının eşiğinde ilk kucaklaşma girişimim gerçekleştiğinde titreyerek 'hayır, hayır yapma rica ederim' diye geri çekilmiş odaya kaçmıştı.

Söz konusu değişiklik onu güzelleştirmişti de. Çarpık gülümsemesi birdenbire sevdiğine tapan bir kadının ışıl ışıl gülümsemesine dönüşmüştü. Şaşkınlıkla farkettim ki bu yumuşak, ıslak gülümsemede Lo'nun dondurmacıda yeni bir tatlıya gözlerini dikmiş bakar ya da terziden yeni çıkmış pahalı elbiselerimi hayranlıkla seyrederken takındığı o aklı bir karış havada, neredeyse kaçıkça, güzel gülümsemeden bir şeyler vardı. Charlotte

başka bir hanımla anneliğin dertleri üzerine sohbet ederken dalar gider, büyülenmiş gibi dinlerdim onu. Amerikan kadınları 'Allahım sen bilirsin' anlamına, neredeyse ulusallaşmış bir yüz ifadesi takınırlar ki(gözlerini yukarıya doğru devirip, ağızlarını şöyle bir yana büzerler) Lo'nun da çocukça bir biçimde aynı şeyi yaptığını görmüştüm. Yatağa girmeden önce duble viskilerimizi yuvarlamıştık, bunların da yardımıyla annesini okşarken gözlerimin önünde kızını canlandırabileceğimi umuyordum, işte, bu 1934'de küçük supericiğimin içinde mini mini bir balık gibi kıvrılıp yattığı pembe beyaz göbek. Elimi sürdüğümde ya da kokladığımda kimyasal madde duygusu veren bu özene bezene boyanmış saçlar, dört direkli zifaf yatağımızda belli ışıklar altında Lolita'mın buklelerinin dokusu değilse de rengini çağrıştırabiliyordu. Capcanlı karşımda duran karıcığımı tavında dövmeye çalışırken, kendi kendime hiç değilse biyolojik olarak Lolita'cığıma bundan daha yakın olunamayacağını söylüyordum. Lolita'nın yaşındayken, diyordum, herhalde Lotte de onun kadar arzu uyandıran bir okullu kızdı; bir gün Lolita'nın da kızı olacak, aynı olay yinelenecekti... Lotte'nin okullu kız olarak neye benzediğini görebilmek için karıma bir sürü ayakkabıyı kaldırtıp (anladığıma göre ayakkabılara bayılıyordu) altından otuz bir yıllık fotoğraf albümlerini çıkarttırdım. Kötü bir ışıkta çekilmişti fotoğraflar, elbiseler dökülüyordu ama gene de Lolita'nın vücut çizgilerinden bacaklarından, elmacık kemiklerinden, kalkık burnundan oluşan bulanık bir ön-Lolita seçiliyordu. Lottelita, Lolitchen?

İşte böyle; geçmiş yılların fundalıklarını aralayıp camları puslu pencerelerden içerisini dikizledim durdum. Ama geceleri, soylu memeli, kunt kalçalı karım acınası arzular ve salakça bir şehvetle dolu okşayışlarıyla beni kocalık görevime çağırdığında, batak kara ormanların eğrelti otları arasında yol alırken boşuna izini sürdüğüm hep bir supericiği kokusuydu.

Zavallı karımın nasıl nazik, nasıl yürekler acısı olduğunu anlatamam. İnsanın başını döndürecek kadar çiğ renkli mutfağımızda otururduk; her yanımız krom nikelaj kaplama pırıltıları saçar, tepemizde Nalburiye Koll. Şti.'nin takvimi asılı durur, karım o şirin mi şirin kahvaltı köşemizde (Charlotte ile Humbert gerçekten okullu aşıklar olsalar işte böyle kahve köşelerinde birbirlerine göz süzerlerdi diye düşünüyordu Charlotte) dirseğini masanın plastik yüzeyine, yumruğunu da yanağına dayar, iç bunaltan bir sevecenlikle salamlı yumurta yiyişimi seyrederdi. Humbert'in suratı sinirli tikler içinde seğirip dursa da onun gözünde bu surat güzellikte,

canlılıkta ancak beyaz emaye buzdolabımızın yüzeyinde güneşle oynaşan yaprak gölgeleriyle yarışabilirdi. Benim içten içe öfkeden kudurmam onun için aşkın suskunluğu anlamına geliyordu. Onun oldukça dar gelirine eklediğim kendi küçük gelirim gözüne müthiş bir servet gibi görünüyordu. İkimizin parası birleşince bütün orta sınıf gereksinmelerimizi karşılayabilir olmuştuk gerçi, ama asıl neden onun gözünde benim paramın bile erkekliğimin büyüsüne bürünmesiydi. Ortak banka hesabımız güney eyaletlerindeki bulvarlar gibiydi. Öğle vakti bıçak gibi bir çizgiyle ikiyi ayrılır bu yollar -bir yanları gölge, bir yanları güneştir.Ufakta bir nokta olup pembe dağlara kavuşuncaya kadar uzak giderler.

Birlikte geçirdiğimiz elli güne yılların etkinliğini sığdırdı Charlotte. Sanki aşık olduğum çocuğun annesiyle evlenerek kadına gençlik bereketi aşılamışım gibi, çoktandır bir kenara bıraktığı ya da önceleri pek ilgilenmediği işleri uğraş edinmişti. Bayağı bir yeni gelin hamaratlığıyla 'yuvasını güzelleştirmeye' girişmişti. Evin her köşesini ezbere biliyordum; iskemlemde oturup Lolita'nın koşuşup durduğu yerlerin haritasını aklıma çizdiğim günlerde bu evle, bu evin bütün çirkinliği, pisliğiyle bir çeşit duygu ortaklığı kurmuştum. Zavallı yapının, Charlotte'un planladığı sarının değişik tonlarında badana, boya banyosu ya da cici - bicileştirme gibi köktenci yeniliklere nasıl ayak direğini sezer gibiydim. Tanrıya şükür o kadarına kalkışmadı ama pencere gölgeliklerini sabunlu sularla yıkamak, panjur kanatlarını parafinlemek, yeni storlar ve perdeler satın almak, beğenmeyip geri vermek, gene yenilerini almak gibi konularda korkunç bir enerji harcadığı da bir gerçekti; bir kuruntu, bir kuruntu - dudak büzmeler, kaş çatmalar, kendi kendine gülümsemeler hengamesi sürdü gitti günlerce. Kretonla mı kaplamalıydı koltukları, çizgili pamukludan kumaşla mı? Kanepelerin rengi, bu arada üzerinde bir zamanlar cennet köpüğü gibi yavaşça içime doğan mutluluğun gerçekleştiği kutsal kanapenin de rengini değiştirdi. Mobilyalara yeni bir düzen verdi. Ev dergilerinden birindeki bir yazıda 'komodinlerle, üzerlerinde duran bir örnek abajurların pekala da ayrı ayrı kullanılabileceğini' okumuş, yeni kararını kutlamıştı. 'Eviniz Kişiliğinizin Aynasıdır' adlı kitabın hanım yazarına hayrandı, o da küçük, dik arkalıklı iskemlelerle incecik bacaklı sehpalardan nefret etmeyi görev bildi. Bol camlı, geniş pencereli, koyu renk tahta kaplamalı odaların 'erkeksi', daha zarif pencereli, daha hafif ahşap işleriyle döşenmiş odalarınsa 'kadınsı' olarak nitelendirilebileceğine inanç getirdi. Eve ilk

taşındığım günlerde sağda solda gördüğüm romanların yerini resimli kataloglarla ev döşeme rehberleri almıştı artık. Filadelfiya, Roosevelt Caddesi 4640 numaradaki bir adresten iki kişilik yatağımız için '312 adet yaylı, atlas kılıflı' bir şilte ısmarlamıştı. Üzerinde ne yapacaktık bilmiyorum ya, eski şiltemiz bana yeterince dayanıklı ve esnek görünüyordu.

Merhum kocası gibi kendisi de Orta Batı eyaletlerinin birinden gelen Charlotte bir doğu eyaletinin gözbebeği olan nazlı Ramsdale kasabasında daha kasabanın bütün seçkin yerlilerini tanıyacak kadar uzun süre oturmamıştı. Çayırlığın arkasındaki derme çatma, ahşap saray bozuntusu evinde oturan şen dişçiyle az çok ahbaplığı vardı. Anacaddenin köşesindeki korkunç, beyaz boyalı 'kolonyal' evin sahibi bulunan zengin hurdacının 'burnu büyük' karısıyla da kilisedeki bir çayda tanışmıştı. Ara sıra da karşıdaki hanımın 'ziyaretine giderdi'. Ama evlerine gittiği, telefonlaştığı, açıkhava kermeslerinde görüştüğü şık hanımlar arasında Mrs. Grave, Mrs. Sheridan, Mrs. McCrystal, Mrs. Knight ve başka bazıları vardı ki bunlar kasabanın daha bir oturaklı hanımlarıydı ve Charlotte'cuğumu sık sık arayıp sordukları söylenemezdi. Aslında, gerçekten yakın ve art niyetsiz dostluk ilişkileri içinde bulunduğu tek çift, Şili'ye yaptıkları iş gezisinden yeni, dönen Farlow'lardi. Gelir gelmez Chatfield'ler, McCoo'lar ve daha bir iki kişiyle düğün törenimize de katılmıştı bu Farlow'lar. (Hurdacı Hanım ya da ondan da kibirli olan Talbot'un karısı törene katılmamışlardı) John Farlow orta yaşlı, sessiz, kendince atletik, kendince başarılı bir spor eşyaları alım satıcısıydı; kırk mil uzaklıktaki Parkington'da bürosu vardı. Colt marka silahıma kurşun bulup, bir pazar günü ormanda yürüyüş yaparken bana silah kullanmayı öğreten de oydu. Hafifçe gülümseyerek ikinci meslek olarak avukatlıkla uğraştığını söylerdi. 'Charlotte'un yasal işlerinin bir kısmına o bakıyordu.' Genç denebilecek yaştaki karısı Jean (aynı zamanda büyük kuzeni de oluyordu) uzun kollu, uzun bacaklı bir kızdı, kocaman alacalı bulacak çerçeveli gözlükler takardı, bokser cinsi iki köpeği, sivri uçlu bir çift memesi ve bir tane de kocaman, kırmızıya boyalı ağzı bulunmaktaydı. Resim de - çoğunlukla da manzara ve portreler - yapardı. Çok iyi hatırlıyorum, bir gün kokteyllerimizi yudumlarken yaptığı bir resmi, gülpembesi-balrengi tenli yeğeni küçük Rosaline'in izci elbisesi içindeki yeşil bereli, yeşil kemerli, saçları omuzlarına dökülen resmini övmüştüm. John da piposunu eline almış, Dolly ile (Dolita'm benim!) Rosaline'in okulda birbirlerine bu kadar hoşgörüsüz davranmalarının üzücü

olduğunu, ama her ikisi de kamplarından döndüklerinde birbirleriyle daha iyi geçineceklerini umduğunu -umduğumuzu- belirtmişti. Söz okuldan açıldı. İyi yönleri de vardı, kötü yönleri de. 'Tabii burada alım satımla uğraşanların çoğu İtalyan azınlıktan,' dedi John, 'ama öte yandan daha beteri olabilirdi, neyse ki -' 'Keşke,' diye sözünü kesti Jean gülerek. 'Dolly ve Rosaline yazı birlikte geçiriyor olsalardı.' Lo'nun kamptan dönüşünü canlandırdım gözümün önünde -teni koyu kahve, sıcacık, güneşten yarı baygın, mahmur- ve birden tutkudan, sabırsızlıktan ağlayacağım sandım.

19

Hazır işler yolunda giderken (çok yakında kötü bir kaza olacak) Mrs. Humbert hakkında bir iki şey daha anlatayım,. İçindeki sahiplenme eğiliminin farkına varmamış değildim ama hayatımda onunla özdeş olmayan her şeyi böylesine kıskanacağı aklıma gelmemişti. Geçmişim konusunda amansız, doymak bilmez bir merak besliyordu. Geçmişteki bütün aşklarımı bir bir anlatayım, anlatırken de hepsine sövüp sayayım, üzerlerinde tepmeyim, yerlere kapanıp hepsini sonsuza kadar reddedeyim, böylece geçmişimi tuzla buz edeyim istiyordu. Valeria'yla olan evliliğimi anlattırdı bana, Valeria'yı da biliyorsunuz... Ama bunun dışında Charlotte duyup da zevklensin diye yığınla metres uydurmak ya da olanları şişirmek zorunda kaldım. Tek Charlotte'u mutlu etmek için ona resimli metresler katalogu düzdüm; hepsinin kendilerine özgü nitelikleri olmalı, biri öbürüne benzememeliydi. Hani Amerikan dergilerinde reklamlar vardır, bir grup okullu küçük görürsünüz, ırk dengesi çaktırmadan sağlanmaya çalışılmıştır; aralarında bir tek, sadece bir ama şirin mi şirin, çikolata rengi, cin bakışlı bir zenci çocuk vardır. İlk sıranın tam ortasına yerleştirilmiştir. İşte ben de öyle sunuyordum metreslerimi; olgun ve solgun sarışınlar, ateşli kumrallar, arzu dolu kızıl saçlılar genelevde gösteriye çıkmış gibi gülümseyip kalça kıvırıyorlardı. Ne kadar yosma, ne kadar yavan olurlarsa Charlotte'un o kadar gözüne giriyorlardı.

Hayatımda ne bu kadar çok itirafta bulunmuş ne de bu kadar çok itiraf dinlemiştim. İlk oynaşmasından son koca avına kadar, 'aşk hayatım' dediği şeyi anlatırken takındığı içtenlik ve sadelik tavrı, ahlaki olarak benim yalan dolanla bezeli hikayelerimle taban tabana zıt olmakla birlikte arada teknik açıdan akrabalık vardı. İkimiz de aynı malzemeyi (melodramlar, psikolojik

çözümlemeler ve ucuz romanlar) kullanıyorduk, ben o malzemeden karakter çalıyordum, Charlotte ise üslup... Charlotte neşemi yersiz bulsa da onun ağzından merhum Harold Haze'in kendine özgü bazı yatak alışkanlıklarını dinlemek epey eğlendirmişti beni. Ne var ki bunun dışında Charlotte'un özyaşam öyküsü, kendisi masaya yatırılıp otopsisi yapılsa ne kadar ilginç olursa o kadar ilginçti işte. Sürekli perhizlere girmesine karşın, ondan daha 'sağlıklı' bir kadın tanıdığımı hatırlamıyorum.

Lolitamdan çok ender söz ederdi. Solgun yatak odamızdaki bütün fotoğrafları bir kenara atıp baş köşeye yerleştirdiği sarışın erkek çocuk fotoğrafındaki bebekten çok daha ender hem de... Gene bayağılık coşkusuna kapıldığı anlardan birinde ölü oğlunun ruhunun ikinci evliliğinden olacak çocuğunun bedenine girerek yeniden dünyaya döneceğini ileri sürmüştü. Gerçi Humbert soyuna merhum Harold'un tıpkısı bir bebek katmaya hiç de niyetim yoktu. (Lolita'yı biraz da yasak bir baba-kız aşkının verdiği zevkle, kendi kızım sayıyordum artık!) ama uzunca sürecek bir gebeliğin, derli toplu bir sezeryan ameliyatının ve doğum sonrasının başka ufak tefek sorunlarının belki de önümüzdeki ilkbaharın tümünü alacağını, bana da haftalar boyu Lolita'mla baş başa kalma fırsatı sağlayacağını aklımdan geçiriyordum. Supericiğim hiç karşı koymayacaktı, öyle bir uyku hapı ziyafeti çekecektim ki ona!

Charlotte tek kelimeyle nefret ediyordu kızından! Bana en acımasızca gelen de neydi biliyor musunuz; Şikago basımı geri zekalı bir kitap ('Çocuğunuzun Gelişim Rehberi') bulmuş, bunun içindeki bütün anket sorularını hiç üşenmeden birer birer cevaplamıştı. Bu abuk sabuk şey yıllara bölünmüştü, annelerin çocuğun her doğum gününde bir çeşit hal ve gidiş raporu vermesi isteniyordu. Lo'nun on ikinci doğum günü olan 1947 Ocağı'nda Charlotte Haze (kızlık adı Becker) 'Çocuğunuzun Kişiliği' başlığı altında kümelenmiş kırk kadar kişilik özelliğinden on tanesinin altını özenle çizmişti; saldırgan, taşkın, güç beğenir, sabırsız, sinirli, aşırı meraklı, kayıtsız, olumsuz (altı iki kere çizilmişti) ve inatçı. Geriye kalan neşeli, arkadaş canlısı, enerjik vb. gibi otuz kadar kişilik özelliği es geçirmişti. Gerçekten deli ederdi insanı bu kadın! Lo'cuğumun evin dört bir yanına dağılan, dağılıp da oldukları yerde küçük, uykulu tavşancıklar gibi kalakalan eşyalarını görmesin, deli gibi üzerlerine saldırır, yumuşakbaşlı karıcığımda başka zamanlarda hiç tanık olmadığım bir hışımla sağa sola fırlatırdı. Ne bilsin kadıncağız midem bozulup da (yaptığı türlü çeşit sosları

adam etmeye çalışıyordum) kiliseye giderken ona eşlik edemediğim bir gün de onu Lolita'nın bilek zincirlerinden biriyle aldattığımı! Hele bir içim su sevgilimin mektuplarına gösterdiği tepki:

Anneciğim, Hum'cığım,

Umarım iyisinizdir. Şekerler için çok teşekkür ederim.

Ben -üstünü çizip yeniden yazmış- süveterimi ormanda kaybettim. Burada son günlerde havalar soğuk. Vakit geçiriyorum. Sevgiler.

DOLLY

'Aptal çocuk,' dedi Mrs, Humbert, 'vakit geçiriyormuş, İyi vakit geçiriyorum,' diye yazacağı yerde. Süveteri de saf yündendi, hem lütfen şeker göndermeden önce bana sorsan iyi edersin.

20

Ramsdale'den birkaç mil uzaklıkta bir orman gölü vardı (Hourglass Gölü - başında bir 'h' varmış); temmuz sonu bir hafta süren müthiş sıcaklar sırasında her gün arabayla oraya gittik. Şimdi, orada son kez birlikte yüzdüğümüz, cehennem gibi sıcak bir salı sabahı olanları cansıkıcı ayrıntılara inerek anlatmak zorundayım.

Arabayı anayoldan çok uzak olmayan bir park yerinde bırakmış, çam ormanlarından geçen bir patikadan aşağı iniyorduk ki Charlotte, Jean Farlow'un geçen pazar sabahı saat beşte 'ilginç ışık oyunları' yakalamak için (Jean klasik ressamlar geleneğini izlerdi) ormana indiğinde zenci şoför Leslie'yi, John'un deyimiyle 'doğal abanoz mayosuyla' suya dalarken gördüğünü anlattı.

'Su,' dedim, 'oldukça soğuktu herhalde.'

'Mesele o değil,' dedi mantıklı mı mantıklı, manasız mı manasız karıcığım. 'Zeka düzeyi normalin altında adamın, anlatabiliyor muyum? Hem ayrıca,' diye sürdürdü (bu sağdan soldan derlenip toplanmış yarım yamalak bilgilerle kurduğu cümleler içime fenalık vermeye başlamıştı) 'yanılmıyorsam bizim Louise de bu budalaya aşık.'

''Yanılmıyorsaymış', 'Yanılmıyorsak kızınız Dolly geçen dönemlerde gösterdiği başarıyı...' falan filan. (Eski bir öğrenci durum raporundan aşırmış)

Humbert'ler ayaklarında sandaletleri, üzerlerinde plaj elbiseleri yürümeye devam ettiler.

'Biliyor musun Hum, en çok istediğim şeylerden biri de şu' dedi Hum'ın eşi, başını yere eğmişti, isteğinin gücü bir an korkutmuştu onu, hardal rengi toprağa dikti gözlerini, oradan güç aldı sanki 'Şu Talbot'ların sözünü ettiği Alman kız gibi gerçek bir hizmetçi tutmak istiyorum. Bizde kalacak tabii.'

'Yer yok,' dedim.

'Hadi canım,' dedi gizemli bir gülümsemeyle, 'gerçekten de cheri, Humbert'lerin yuvasının geniş olanaklarını küçümsüyorsun. Lo'nun odasını veririz. O sıçan deliğini konuk odası yapmayı düşünüyordum zaten. Evin en soğuk, en berbat odası'.

'Ne diyorsun sen?' dedim, yüzümün derisi elmacıklarımın üzerinden gerilmeye başlamıştı (bunu söylemek gereğini duyuyorum çünkü kızımın cildi de aynı olaylar karşısında bu tepkiyi gösterir - kulaklarına inanamama, iğrenme, dünyaların başına yıkılması!)

'Aranızda romantik ilişkiler olursa kıskanırım diye mi korkuyorsun?' dedi karım - kendini o odanın eşiğinde benim kollarıma atması olayını kastediyordu güya.

'Yok canım,' dedim. 'Sadece konukların ya da hizmetçin oraya yerleşirse kızını nereye yerleştireceksin onu merak ediyorum.'

'Ah,' dedi Mrs. Humbert, hülyalı bir gülücük takınarak, 'ah' sesini çıkarırken aynı anda da bir kaşını havaya kaldırmış, içini çekmişti. 'Korkarım küçük Lo bu tasarıların hiçbirine dahil değil, hiçbirine... Küçük Lo kamptan çıkar çıkmaz dosdoğru kendisini sıkı bir disiplin ve biraz da dini terbiyeyle yetiştirecek bir yatılı okula gidecek. Sonra da Beardsley Koleji'ne. Her şeyi düşündüm, merak etme sen'.

Kendisinin, Mrs. Humbert'in de şu üşengeçlik illetinden kurtulup, Miss Phalen'in St. Algebra Koleji'nde öğretmenlik yapan kızkardeşine bir an önce yazması gerektiğini sözlerine ekledi. Göl, gözalıcı, renkleri içinde gözümüzün önünde belirmişti. Güneş gözlüklerimi arabada unuttuğumu, ona yetişeceğimi söyledim.

Kişinin çaresizlikle ellerini oğuşturmasının sadece romanlarda rastlanan bir hareket olduğunu düşünmüşümdür her zaman -Ortaçağlardan kalma bir törenselliğin belli belirsiz kalıntısıdır belki de... Ama çaresizlikten, çaresizliğimin indirdiği darbeden bir süre kendimi alabilmek için ormanlara daldığımda içinde bulunduğum duyguları sessizce dışa

vurabileceğim tek hareket ellerimi oğuşturmak (Tanrım, bir bak şu zincirlerime!) oldu.

Charlotte, Valeria olsaydı duruma nasıl el koyacağımı bilirdim. 'El koymak' yerinde bir deyim; o eski, mutlu günlerde şişko Valeçka'mın hassas bileğini (bisikletten düşüp de üzerine kapaklandığı bileğini) şöyle hafifçe büküvererek kararını değiştirtebilirdim. Ama Charlotte söz konusu olunca bu çeşit bir önlem almaya kalkışmak olacak şey değildi. Charlotte'un Amerikalı alaycılığı ürkütüyordu beni. Onu bana olan tutkusunu kullanarak avucumun içinde tutabileceğimi sanmakla ne kadar aldanmışım! Tapındığı Humbert görüntüsünü yıkmaya yürek bulamıyordum kendimde. Sevgilimin içime korku salan dadısı rolündeyken ona dalkavukluk etmiştim ya, içimde hala ona sallabaşlık eden bir yan vardı. Elimdeki tek koz Lo'suna duyduğum canavarca aşkın farkında olmamasıydı. Lo'nun benden hoşlanmasına sinirleniyordu, ama benim duygularımı da bilemezdi ya. Valeria olsa: 'Buraya bak üşütük şişko, Dolores Humbert için en iyisinin ne olacağına ben karar veririm' deyiverirdim. Charlotte'a ise (sesime yaranmaya çalışan bir adam yumuşaklığı da versem) şunları bile söyleyemezdim: 'Özür dilerim, hayatım seninle aynı düşüncede değildim. Çocuğa bir fırsat daha tanıyalım. Ben ona bir iki yıl özel ders verirdim. Sen kendin dememiş miydin bana-' Aslını isterseniz, kendimi ele vermeden Charlotte'a çocuk hakkında tek kelime bile edemezdim. Ah, tanımazsınız (ben de tanıyamamıştım) bu ilkeleri olan kadınları! Gündelik hayatın kurallarıyla görgü kurallarının, bayıldığı yemeklerin, kitapların, insanların sahteliğini göremeyen Charlotte, Lo'yu yakınımda tutmak üzere ağzımı açıp söyleyeceğim herhangi bir sözdeki gizli niyeti, sahte vurguyu hemen o an anlayıverirdi. Gündelik hayatında incelikten, zevkten yoksun, tiksindirici bir sıradanlık örneği olsa da, çaldığı müzikteki falsolu notayı şeytani bir kesinlikle bulup çıkarıveren bir müzisyen gibiydi. Charlotte'un istemini kırmak demek kalbini de kırmak demekti. Kalbini kırarsam kafasında yarattığı Humbert görüntüsünü de yıkmış olacaktım. 'Ya Lolita'yla istediğimi yaparım, sen de bu meseleyi dallanıp budaklandırmazsın ya da bir an önce ayrılırız,' desem buzlu camdan bir kadın biblosu gibi benzi uçuverir, tane tane: 'Pekala, son sözün buysa bu iş burada biter', derdi. Biter mi biterdi.

İşte içine düştüğüm bela buydu. Park yerine kadar gittiğimi ve bahçe pompasından bir avuç pas tadında su çekip, sanki bu su bana büyülü bir

bilgelik, gençlik, özgürlük, belki de küçük bir cariye verecekmişçesine kana kana içtiğimi hatırlıyorum. Bir süre, üzerimde mor plaj elbisem, ayağımın ucunda sallanan plaj terliklerim, rüzgarda hışırdayan çam ağaçlarının altındaki kaba saba ağaç masalardan birinin ucuna iliştim. Biraz ileride, şortlu, sütyenli iki küçük kız üzerine güneş lekeleri vurmuş, kapısında 'Kadınlar' yazılı tuvalet kabininden çıktılar. Çiklet çiğneyen Mabel (ya da Mabel'in ikizi) aklı bir karış havada, bisikletini itmeye çalışırken Marion da sineklerden kurtulmak üzere başını bir o yana bir bu yana sallayarak bacaklarını iki yana açtı, bisikletin selesine oturdu. Hoplaya zıplaya, acele etmeden uzaklaşıp ışığa, gölgeye karıştılar! Lolita Baba kız biz de şu ormanlara karışsak gitsek! En akla yakın çözüm Mrs. Humbert'i ortadan kaldırmaktı. Ama nasıl?

İnsanoğlu kusursuz cinayet işleyemez; ama kader işleyebilir. Geçtiğimiz yüzyılın sonunda Güney Fransa'da Arles'da geçen ünlü Matmazel Lacour olayını mutlaka duymuşsunuzdur. Albay Lacour'la evlendikten kısa bir süre sonra kalabalık bir sokağın ortasında matmazelin yanına, sonradan gizliden gizliye seviştiği adam olduğu ortaya çıkan, kimliği belirsiz, bir seksen boyunda sakallı bir adam yanaşır, kadını üç yerinden öldürücü yaralar alacak biçimde bıçaklar. Bu arada buldok köpeği gibi ufak tefek ve sıkı bir herif olan albay dişlerini katilin koluna geçirmiştir. Cinayetin sorumlusu, tam ufak tefek azgın kocanın çenelerini gevşetmek üzere uğraşırken, mucizeli, güzel bir raslantı sonucu (çevrelerini birçok seyirci almıştır bu arada) yakındaki evlerden birindeki odasında çeşitli patlayıcılarla uğraşan çatlak bir İtalyan, kaza eseri korkunç bir patlamaya neden olur ve biran içinde sokak duman, tepeden dökülen tuğla parçaları ve kaçışan insanlarla dolu bir mahşer yerine döner, patlama (yiğit albay Lacour'u iki seksen yere uzatması dışında) kimseye zarar vermemiştir; ne var ki hanımın intikam hırsıyla yanıp tutuşan aşığı kaçışanların arasına karışmış ve -evet, muradına ererek ömrünün sonuna kadar mutlu yaşamıştır.

Şimdi bakın cinayet sorumlusu kendi başına dörtbaşı mamur bir temizlik harekatına giriştiğinde neler oluyor.

Yürüyerek Hourglass Gölü'ne döndüm. Bizim ve öbür birkaç seçkin çiftin (Farlow'lar, Chatfieldler) suya girdiğimiz yer bir tür küçük koy oluşturuyordu. Charlotte'cuğum burasını özel plajımız saydığı için seviyordu. Asıl yüzme tesisleri (ya da Ramsdale Journal gazetesinin arasıra

dediği gibi, 'boğulma tesisleri') kum saati biçimindeki gölün sol (doğu) yakasında bulunuyor, küçük koyumuzdan görülmüyordu. Sağımızdaki çamlar biraz aşağıda sazlıklara karışıp bir yay çiziyor, sazlık ise karşı yakada gene çam ormanına kavuşuyordu.

Karımın yanına öylesine sessizce çöktüm ki, beni görünce irkildi.

'Girelim mi?' diye sordu.

'Bir dakika, gireceğiz. Aklıma bir şey geldi de.'

Düşündüm. Bir dakika geçmişti.

'Tamam. Haydi giriyoruz.'

Aklına gelenlerde ben de var mıydım?'

'Hem de nasıl'.

'Umarım öyledir' dedi, suya girerek. Su hemen tüyleri diken diken olmuş kalçalarına ulaşmıştı. Siyah deniz bonesi içinde suratı oldukça sıradan gözüken Charlotte, ileriye uzattığı ellerini bitiştirdi, dudaklarını sıkı sıkı kapadı, büyük bir şapırtıyla ok gibi ileri, sulara atıldı.

Yavaşça, gölün yüzeyinde oynaşan pırıltıların ortasına doğru yüzerek açılıyorduk.

Karşı kıyıda, en azından bir ayak ötede (suyun üzerinde yürümenin mümkün olduğunu varsayarsak) kıyının kendilerine ait bölümünde minik kunduzlar gibi çalışıp duran iki adam görülüyordu. Kim olduklarını çok iyi biliyordum; Polonya asıllı emekli bir polis memuruyla, gölün o yakasındaki kerestenin çoğuna sahip bulunan emekli bir musluk tamircisi. Ne yaptıklarını da biliyordum -sırf kendilerine uğraş, avuntu olsun diye bir rıhtım inşa ediyorlardı. O cüce görünüşlü kolların salladığı çekiçlerin darbeleri bize kulakları sağır eden gürültüler halinde ulaşıyordu. Kukla oynatıyorlardı da sanki, ses düzeninden sorumlu adam kuklacıyla bir türlü uyum sağlayamıyordu. Hele mini mini her darbenin çıkardığı o dolgun ses, darbenin görsel cılızlığına öylesine ters düşüyordu ki...

'Bizim' plajın beyaz kumlu, ensiz kumsalı -biraz açılmış, derinlere gelmiştik- hafta içinde oldukça tenha olurdu. Karşıdaki minik, çalışkan adamlarla tepemizde vızıldayıp sonra maviliğe dalarak kaybolan koyu kırmızı renkli özel bir uçak dışında çevrede kimsecikler yoktu. Şöyle usta işi, hafif su kabarcıklı bir cinayet için bulunmaz ortamdı. Asıl incelik de, yasa adamıyla su adamının kazayı farkedecek kadar yakında, ama cinayeti farketmeyecek kadar uzakta olmalarıydı. Çılgın gibi çırpınıp, çığlık çığlığa imdat isteyen, 'Karım boğuluyor kurtarın' diye bağıran bir yüzücünün sesini

duyarlardı da, aslında kafası tıkır tıkır işleyen aynı yüzücünün suyun içinde, karısını ayaklarının altına almış işini bitirmekte olduğunu farketmeyecek kadar uzaktaydılar (kafalarını kaldırıp önceden bakmazlarsa tabii). İş daha o aşamada değildi, sadece eldeki verilerin sağladığı kolaylığı, ortamın ne kadar uygun olduğunu belirtmek istiyorum! İşte Charlotte olanca ciddiyetiyle paytak paytak yüzüp duruyordu (pek sıradan bir denizkızıydı!) ama bu kararlılıktan belli bir keyif almadığı da söylenemezdi. (Denizkocası yanında değil miydi?!). Bütün uğraşmalarına rağmen güneşte o kadar az yanmış ıslak yüzünün parlak beyazlığını, solgun dudaklarını, açık yüksek alnını, sıkı siyah bonesini, etli ıslak ensesini ileriki bir hatırlamanın çiğ duruluğu içinde (hani bilirsiniz, eşyayı bir zamanlar gördüğünüzü hatırladığınız gibi görmek istersiniz) görüyordum. Biliyordum, şöyle bir sırtüstü uzansam, derin bir soluk alsam, ayak bileğinden kavrayıp artık benim olan o cesetle suya dalıversem bu iş olacaktı. Ceset diyorum, çünkü şaşkınlık, panik ve ne yapacağını bilememezlik ilk ağızda gölün suyundan ölümcül bir miktar yutmasına yol açacak, bu arada ben de gözlerim açık olarak en azından bir dakika kadar suyun altında kalabilecektim. Tasarladığım cinayetin kara uzayında bu ölümcül el hareketleri kayan bir yıldızın kuyruğu gibi söndü gitti. Sessiz, korkunç bir bale gösterisiydi sanki; erkek dansçı kadını ayağından yakalıyor, yıldırım gibi sulu bir alacakaranlığın içine dalıyordu. Onu suyun içinde, ayaklarımın altında tutarken bir ara hava almaya çıkabilir, sonra gerektikçe gene suya dalabilirdim. Perde ancak Charlotte için bir daha açılmamacasına kapandığında, imdat istemek üzere sesimi yükseltebilirdim. Yirmi dakika sonra gitgide büyüyen kuklalar o yarım yamalak boyalı kayıklarıyla yanımıza vardıklarında, 'adale kasılması'na ya da 'damar çatlamasına' ya da her ikisine birden kurban giden zavallı Mrs. Humbert Humbert gölün mürekkepsi batağında, şıkır şıkır su yüzeyinin otuz kulaç altında tepetaklak duruyor olacaktı.

Ne kadar basit değil mi? Ama n'aparsınız elimi kaldırıp uygulayacak yürek yoktu bende!

Yanı başımda, sahibine güvenen, hantal bir fok gibi yüzüyordu, mantığın sesi kulağımın dibinde çınladı: haydi, tam sırası! Yapamıyordum işte! Sessizce gerisin geriye sahile döndüm, o da büyük bir ciddiyetle uslu uslu beni izledi; zebanilerin kışkırtmaları kulaklarımda çınlıyordu ama hala, hala bu kaygan, koca gövdeli zavallı yaratığı boğmaya elim varmıyordu.

Kulaklarımdaki cehennem çınlaması gitgide hafifledi, uzaklaştı. O zaman anladım ki iç burkucu gerçek, onu ne yarın, ne cuma günü ne de başka bir gün ya da gece öldüremeyeceğimdi. Evet, Valeria'nın göğüslerine rastgele vurarak çürütmeyi ya da onu başka bir biçimde incitmeyi kurabiliyordum. Aynı seçiklikle, aşığını göbeğinin altında nişan alarak geberttiğimi, onunda 'ahhh!' diye bir ses çıkartarak yere çöktüğünü gözlerimin önünde canlandırabiliyordum. Ama Charlotte'u öldürmek... Hem kimbilir belki de işler bu sabahki gibi kalmaz, daha iyiye gidebilirdi... Suya şapırtıyla inen o koca ayağını kavradığımda, o şaşkın bakışlarıyla karşılaşmayacak, o korkunç sesini duymayacak olsam... İşi sonuna kadar götürebilsem bile, hayaleti hayatım boyunca peşimi bırakmazdı ki. Yıl 1947 değil de 1447 olsa eline şövalye yüzüğümün oyuğundan basmakalıp bir zehir akıtmak ya da nazlı bir ölüm şerbeti sunmak yoluyla yufka yüreğimi susturabilirdim. Ne var ki duvarları ipekli duvar kağıdıyla kaplı geçmişin saraylarında işe yarayabilecek olan bu yöntem her şeye burnunu sokan orta sınıfların dönemi olan günümüzde eskisi kadar başarılı olmayacaktı. Bugün, başarılı bir cani olmak için bilim adamı olmak gerekiyor. Yok, yok ben ikisi de olamazdım. Sayın jüri üyeleri, bayanlar baylar, çocuk-kızlarla kalbi küt küt attıran, zevkten inleten ama bedensel olsa da her zaman cinsel olmayan ilişkiler kurma peşinde koşan suçluların büyük çoğunluğu zararsız, yarım yamalak, nereye çekerseniz oraya giden, pısırık gariplerdir. Toplumdan tek diledikleri oldukça zararsız, 'sapkınca' diye bilinen eğilimlerini, terli, ıslak, sıradan, özel cinsel sapkınlıklarını tepelerinde polis ve toplum baskısı olmaksızın doyurmaktır. Cinsel suçlular değiliz biz! Savaş sırasındaki yiğit askerler gibi ırza da geçmeyiz. Mutsuz, kendi halinde, kuçu kuçu bakışlı beyleriz biz, yetişkinlerin yanındayken arzularımızı denetim altına alabilecek kadar toplumsallaşmışızdır, ne var ki bir supericiğine el sürebilmek için hayatımızın kaç yılını vermeye hazırız, bilseniz! Kesinlikle cani olamayız. Şairler hiçbir zaman cinayet işlemez. Ah, zavallı Charlotte'um, cennette ebedi bir asfalt, otomobil lastiği, maden ve taş karışımı içinde uyurken beni nefretle anma sakın - Tanrı'ya dua et, suya değil, suya değil!

Gene de, nesnel bir gözle bakıldığında cinayete oldukça yaklaştığım söylenebilir. Şimdi de kusursuz cinayet meselemizden çıkacak derse geliyoruz.

Susuzluktan kavrulan güneşe uzandık. Çevresine bakındı, mayosunun sutyenini gevşetti, karnı üzerinde dönerek sırtına bir güneş şöleni vermeye hazırlandı. Beni sevdiğini söyledi. Derin derin içini çekti. Bir kolunu uzatarak plaj elbisesinin cebinde sigara arandı. Oturdu, sigarasını içti. Sağ omzuna bir göz attı. İçi duman dolu yarı açık ağzını ağzıma bastırdı, sersemletircesine öptü. Birdenbire kumsalın arkamızda kalan kısmından, çalılıkların ve çamların oradan bir taş, sonra bir taş daha yuvarlandı.

'Bu iğrenç röntgenci veletler,' dedi Charlotte, bikinisinin kocaman sutyenini göğsüne bastırıp yeniden sırtüstü uzandı. 'Peter Krestovski ile bu konuyu konuşmam gerekecek'.

Sonra bir hışırtı oldu, ayak sesleri duyduk ve Jean Farlow, paleti ve diğer ressam gereçleriyle yanımıza geldi.

'Korkuttun bizi,' dedi Charlotte.

Jean, yukarıda yeşillikler içinde bir yuva bulduğunu, oradan gizlice doğayı gözetleyerek (gözetleyenlerin başına neler gelir bilirsin Jean!) bir göl resmi bitirmeye çalıştığını fakat hiç mi hiç yeteneği olmadığını (bu çok doğruydu işte!) söyledi. 'Ya sen Humbert, sen hiç resim yapmayı denedin mi?' Jean'ı biraz kıskanan Charlotte, John'ın da gelip gelmeyeceğini sordu.

Gelecekti. Öğle yemeğini evde yiyecekti bugün, Parkington'a giderken Jean'i arabayla bırakmıştı, neredeyse dönüp alırdı. Harika bir sabahtı, değil mi? Böyle bir günde Cavall'la Melampus'u (köpekleri) bağlı bırakıp gelmeyi onlara bir ihanet sayıyordu. Charlotte'la benim arama, beyaz kumlara oturdu. Ayağında şortu vardı. Güneşte yanmış uzun bacakları benim için, kestane rengi bir kısrak ne kadar çekici olabilirse o kadar çekiciydi. Gülerken diş etleri görünüyordu.

'Az kaldı ikiniz de göl tabloma giriyordunuz,' dedi. 'Sizin farkında olmadığınız bir şeyi bile farkettim. -Humbert'e döndü- Suya girerken saatinizi kolunuzda unutmuşsunuz bayım, evet ya, kolunuzda unutmuşsunuz.'

'Su geçirmez,' dedi Charlotte yavaşça, ağzını balık ağzı gibi sivrilterek.

Jean bileğimi aldı, dizinin üzerine yerleştirdi, Charlotte'un armağanı olan saati inceledi sonra Humbert'in elini, avucu yukarı gelmek üzere kumun üzerine uzattı.

'Doğayı gözetlerken çok değişik şeyler görebilir insan,' dedi Charlotte kırıtkan bir sesle.

Jean içini çekti. 'Bir keresinde,' dedi 'biri kız biri oğlan iki çocuk görmüştüm, tam günbatımında burada, şimdi oturduğumuz yerde sevişiyorlardı. Gölgeleri dev gibiydi. Şafak sökerken göle giren Mr. Tomson'dan da söz etmiştim size. Bir dahaki sefere zavallı şişko Ivor'u 'doğal fildişi mayosuyla' suya girerken görürsem şaşmam. Adam gerçekten sapık. Geçen sefer bana yeğeniyle ilgili ahlaksız mı ahlaksız bir olay anlattı. Şöyle-'

'Merhaba,'dedi John'ın sesi.

21

Bir şeye canım sıkıldığında sessizliğe gömülme huyum ya da daha açıkçası hoşnutsuz sessizliğimin buz gibi, balık gibi pullu pullu oluşu Valeria'nın aklını başından alırdı. Ağlayıp, sızlanır, 'böyle susup oturduğun zaman aklından geçenleri bilememek beni deli ediyor,' derdi. Sessiz kalma numarasını Charlotte'a da yapmayı denedim - gülüp söylemeyi sürdürür, sessizliğime kendince hiç aldırmadığını gösterirdi. Şaşılacak kadın! Ben artık gerçekten bir çalışma odasına dönüştürülmüş (benim de yazılacak bir akademik eserim vardı ya!) eski odama gider, bir yandan da homurdanırken, Charlotte da hiç istifini bozmadan yuvasını güzelleştirmeye, telefonda gıdaklamaya, mektuplar yazmaya bıraktığı yerden devam ederdi. Charlotte'un caddeyi geçip, Miss Phalen'in kardeşine yazdığı mektubu iç huzuruyla postaya atışını odamın penceresinden, üzerleri cilalı gibi duran kavak yapraklarının ürpertisi arasından görmüştüm.

Kum saati biçimindeki gölün kıpırtısız kumlarına yaptığımız son geziyi izleyen parça parça kara bulutlar, sağanaklarla dolu hafta hayatımın en kasvetli haftalarından biriydi diyebilirim. Sonra iki üç ince, ölgün umut ışığı - ve sonunda pırıl pırıl güneş açtı.

Saat gibi çalışan yetkin bir beyne sahip bulunduğumu biliyordum, neden kullanmamalı bu beyni öyleyse? Karımın, kızı için tasarladıklarına karşı koymaya yürek bulamıyorsam da (küçük kız bu arada aşılmaz bir uzaklığın güneşli günlerinde her geçen gün daha ılık, daha esmer oluyormuş, o ayrı) genel bir konuda sesimi yükseltmek için genel bir önlem alabilir, bunu da daha sonra özel bir amaca yönelik olarak kullanabilirdim. Bir akşam, Charlotte buna çanak tuttu.

'Sana bir sürprizim var,' dedi bana çorbayla doldurduğu kaşığının üzerinden sevecen gözlerle bakarak. 'Sonbaharda ikimiz İngiltere'ye gidiyoruz.'

Kendi kaşığımdaki çorbayı yuttum, ağzımı pembe kağıt peçeteyle (ah, nerede Mirana Oteli'nin serin, zengin keten peçeteleri!) sildim ve:

'Benim de sana bir sürprizim var hayatım. İkimiz de İngiltere'ye gitmiyoruz,' dedim.

'Neden, ne oldu?' dedi -düşündüğümden çok daha fazla şaşırmıştı-, gözlerini ellerime dikip bakarak. (Masum pembe peçeteyi kıvırıp, büküyor, didikliyor, isteğim dışında top top yapıyordum) Neyse ki gülümseyen yüzüm şaşkınlığını biraz gidermişti.

'Olan çok açık,' dedim. 'Yuvaların en huzurlusunda bile -ki bizimki huzurlu bir yuva- bütün kararlar kadın tarafından alınmaz. Özellikle koca tarafından karara bağlanması gereken konular vardır. Senin gibi sağlıklı bir Amerikalı kızın okyanusu Hollywood orospusu Lady Filanca ya da Dondurulmuş Et Kralı Sam Falanca'yla aynı gemide geçerken duyacağı mutluluğu anlayabiliyorum. Ayrıca seninle benim seyahat şirketlerinin reklamlarına çıkacak kadar şirin bir poster konusu olacağımızdan da kuşkum yok; sen hayranlıktan faltaşı gibi açılmış gözlerinle, bense kıskançlıkla karışık hayranlığımı gizlemeye çalışarak saray muhafızları mıdır, kraliçenin askerleri midir nedir, o kurşun asker bozuntularına bakarken ne de güzel bir çift oluştururuz. Ne yazık ki ben şen şakrak İngiltere de dahil olmak üzere bütün Avrupa'dan nefret etmekteyim. Pek iyi bildiğin gibi Eski -ve püskü- Dünyaya ilişkin hiç de hoş olmayan anılarım var. Senin dergilerinin sayfalarını süsleyen alacalı bulacalı gezi ilanları da beni kararımdan caydıracak değil'.

'Sevgilim,' dedi Charlotte, 'Ben gerçekten-'

'Yok, yok sus ve dinle. Bu mesele sadece bir bahane. Genel bir tutum söz konusu burada. Öğleden sonralarımı, çalışmak yerine göl kenarında güneşlenerek geçirmemi istediğinde sesimi çıkarmadım, seve seve kabul ettim ve sırf sen istiyorsun diye akademik ve evet, eğitmen kimliğinden fedakarlık ederek tunç rengi fiyakalı bir delikanlı olana kadar güneşlerde yattım. Beni sevgili Farlow'larla briç oynayıp viski içmeye sürüklediğinde gıkım çıkmıyor. Yok yok hiçbir şey söyleme. Evi döşemeye giriştiğinde kafanda tasarladıklarına sesimi çıkarmıyorum. Karar vermeye giriştin mi her şeye birden karar veriyorsun. Tamamen ya da kısmen düşünce ayrılığı

olabilir aramızda ama tek kelime etmiyorum. Tek tek olayları görmezlikten geliyorum. Ama olayın bütününü gözardı edemem. Tepeme tüneyip ne yapacağımı söylemenden hoşlanmıyor değilim, ama her oyunun kuralı var. Yok, gücenmiş değilim, hiç gücenmiş değilim. Bırak lütfen, yapma. Fakat bu evin sorumluluğunun yarısı da benim ve benim de cılız da olsa kararlı sesimi yükselteceğim durumlar var.'

Yanıma gelmiş, dizlerinin üzerine çökerek yavaşça fakat ateşli ateşli başını sallamaya başlamış, elleriyle pantolonuma yapışmıştı. Şimdiye kadar hiç farkına varmadığını söyledi. Efendisi, Tanrısı olduğumu söyledi, Louise gitti, gel sevişelim dedi. Beni affet, yoksa ölürüm dedi.

Bu küçük olay kendime olan güvenimi yerine getirmişti. Sakin bir sesle bunun affedip affetmeme meselesi değil, kişinin davranışlarını değiştirme meselesi olduğunu anlattım. Sonuçta ele geçirdiğim yeni fırsattan yararlanıp, uzun bir süre burnum havada, aksi bir suratla kitabımla ilgili çalışmalara dalmaya -en azından dalmış görünmeye- karar verdim.

Eski odamdaki 'sanatçı işliği yatağı'na zaten gönlünde yatan kanepelik niteliği çoktan beridir iade edilmiş, birlikte oturmaya başladığımızdan bu yana Charlotte da bana her fırsatta odamın yavaş yavaş bir 'yazar köşesine' dönüşeceğini söylemişti. İngiltere olayından birkaç gün sonraydı. Kucağımda koca bir kitap, yeni ve çok rahat bir koltuğa kurulmuştum ki Charlotte yüzüklü parmağıyla kapıyı tıklatarak içeri daldı. Hareketleri, beni o sevgili blucinleri içinde peristal! bahçelerinin kokularını saça saça ziyaret etmeye gelen Lolita'mınkilerden ne kadar da farklıydı. Lolita'm elini ayağını nereye koyacağını bilemez, bir hayal gibi süzülürdü, ağzı hafifçe bozuk, gömleğinin alt düğmeleri çözülmüş olurdu. Gene de, size bir şey söyleyeyim mi, küçük Haze'in edepsizliğiyle büyük Haze'in takındığı pozların ardında aynı tadı taşıyan, aynı şırıltılarla akıp giden bir çekingenlik damarı yardı. Büyük bir Fransız hekiminin babama dediği gibi, yakın akrabalarda en hafif karın guruldamasının 'ses'i bile aynıdır.

Evet, Charlotte daldı içeri. Aramızın pek iyi olmadığını hissediyormuş. Önceki gece ve ondan önceki gece yatar yatmaz uykuya dalar gibi yapmış, sonra da şafakta kalkmıştım.

Sakına sakına, 'çalışmama engel olup olmadığını' sordu.

'Şu anda olmuyorsun,' dedim. 'Genç Kız Ansiklopedisi'nin K harfine ayrılmış cildini başaşağı çevirerek, matbaacı deyimiyle 'sol alt köşeye' basılmış bir resmi incelemeye koyuldum.

Charlotte abanoz taklidi, çekmeceli küçük sehpanın yanına gitti. Eliyle sehpanın üzerine abandı. Küçük sehpa çirkin bir şeydi kuşkusuz, ama ona ne zararı dokunmuştu ki.

'Sana hep sormak istemişimdir,' dedi (çapkınca değildi sesi, öğrenmek istiyordu) 'neden bu sehpa hep kilitli durur? Bu odada kalmasını gerçekten istiyor musun? O kadar yakışıksız ki bu oda için.'

'Bırak onu,' dedim. İskandinavya'da izci kampı kuruyordum.

'Anahtarı var mı?'

'Gizli...'

'Ah, Hum...'

'Gizli aşk mektupları var içinde.'

Beni öylesine çileden çıkaran yaralı geyik bakışlarıyla baktı, sonra ciddi olup olmadığımı ya da konuşmayı nasıl sürdüreceğini tam bilemediğinden, yavaşça çevirdiğim sayfalar (Kampüs, Kanada, Kamera, Külahta Şeker) boyunca pencerenin yanına gitti, camdan dışarı bakmaktan çok camın kendisine bakarak, bademle gül pembesi arası boyalı sivri tırnaklarıyla camı tıkırdatmaya başladı.

Sonunda (ya Kano'ya ya da Kamp Arabası'na gelmiştim ki) salına salına yanıma geldi, üzerinde tüvitleri, beni eski kanının kullandığı parfüme boğarak külçe gibi koltuğa çöktü. 'Beyefendi acaba sonbaharı şurada geçirmek isterler mi?' Serçe parmağıyla tutucu bir doğu eyaletin sonbahar manzarasını gösteren resmi işaret ediyordu. 'Neden soruyorsun?' Çok kesin bir sesle, tane tane sormuştum. Omuzlarını silkti. (Belki de Harold'ın bu mevsimde tatile çıktığı bir yerdi orası. Ölü mevsim. Karımda da şartlı refleks haline gelmiş olabilir.)

'Burası neresi galiba biliyorum,' dedi, hala parmağıyla işaret ediyordu. 'Hatırlıyorum, burada bir otel var, adı Sihirli Avcılar, çok şirin değil mi? Hem yemekler de rüya gibi. Hiç kimse hiç kimseye karışmaz.'

Yanağını şakağıma sürttü. Valeria bundan çabuk vazgeçtiydi.

'Yemek için özellikle istediğin bir şey var mı sevgilim? John'la Jean sonra uğrayacaklar.'

Homurdanarak cevap verdim. Alt dudağımı öperek neşeyle bana bir pasta pişireceğini (kiracılık günlerimden sürüp gelen bir geleneğe göre onun pastalarına 'bayılırdım') söyleyerek beni kendi kendimle baş başa bıraktı gitti.

Elimdeki açık kitabı dikkatle oturduğu yerin çukuruna bırakarak (sayfalar pırpır edip uçuşmaya kalkıştılarsa da aralarına yerleştirdiğim bir kurşunkalem buna engel oldu) anahtarı gizlediğim yere bir göz attım. Anahtar sanki utana sıkıla, karım bana çok daha iyisini ve ucuzunu almadan önce kullanmakta olduğum eski, pahalı Tıraş bıçağının altına gizlenmiş, duruyordu. İyi bir gizleme yeri miydi burası, bu bıçağın altı, bıçağın kutusunun kadife kaplı oyukluğu? Tıraş bıçağı kutusunu da çeşitli evrakları sakladığım küçük bir bavula saklamıştım. Bundan iyisi olabilir miydi? Eşya saklamanın bu kadar zor olması ne kadar garip; hele insanın karısı mobilyaları kurcalayıp duruyorsa.

22

Yanılmıyorsam, son yüzmeye gidişimizin üzerinden tam bir hafta geçmişti ki öğle postasından, 'öteki' Miss Phalen'in mektubu çıktı. Hanımefendi kızkardeşinin cenazesine gittiğini, bu yüzden de St. Algebra Lisesi'ne daha yeni döndüğünü yazıyordu. 'Öfemiya kalçasını kırdıktan sonra bir daha iyileşemedi,' Mrs. Humbert'in kızına gelince, onu bu yıl okula yazdırmak için 'çok geç kalındığını ifade etmek istiyordu'. Ama kendisi, Phalen hemşirelerin hayatta kalanı, eğer Mr. ve Mrs. Humbert, Dolores'i ocakta getirirlerse, kaydının yapılmasının mümkün olacağından emindi.

Ertesi gün, öğle yemeğinden sonra, 'aile doktorumuz'u görmeğe gittim. Tıp bilimine olan kayıtsızlığını ve bu konudaki bilgisizliğini hastalarına gösterdiği cana yakınlık ve her reçeteye yazdığı bir iki belli ilaçla gizlemesini bilen şirin bir herifti doktor. Lo'nun Ramsdale'e dönecek olması gerçeği bir beklentiler hazinesiydi. Bu olaya iyice hazırlıklı olmak istiyordum. Aslında hazırlıklarıma çok önceden, Charlotte o acımasız kararı almadan önce başlamıştım. Güzel çocuğum geri döndüğünde, daha döndüğü gece ve ondan sonraki bütün geceler, ta ki St. Algebra onu benden alıncaya kadar, ikisini de top atılsa uyanmayacak biçimde uyutmanın yollarını iyice öğrenmeliydim. Temmuz ayı boyunca çeşitli uyku haplarını denemiş, sonuçları hap içmeye bayılan Charlotte'da da görmek istemiştim. Son verdiğim doz (sinirlerine iyi gelecek hafif bir bromür tableti sanmıştı) onu tam dört saat külçe gibi uyutmuştu. Radyoyu sonuna kadar açmış, avaz avaz bağırmıştım. Suratına şöyle dimdik el fenerleri tutmuştum. İtmiş,

kakmış, çimdiklemiş, dürtüklemiştim - düzgün aralarla körük gibi soluk alıp verişini hiçbir şey bozamamıştı. Ne var ki, öpmek gibi basit bir şey yaptığımda, hemen bir ahtapot kadar terütaze ve güçlü, ayağa fırlamıştı (zor kaçmıştım). Bu olmayacak dedim kendi kendime, daha emin bir şey bulmalıyım. Son verdiği ilacın uykusuzluğuma hiçbir yararı olmadığını söyleyince Dr. Byron önce bana inanmadı. Bir daha denememi söyledi, sonra dikkatimi başka yere çekmek üzere ailesinin fotoğraflarını göstermeye çalıştı. Dolly yaşlarında harika bir kızı vardı, ama ben numarayı farkettim ve bana dünya yüzündeki en etkili uyku ilacını yazması konusunda ayak diredim. Önce golf oynamamı önerdiyse de sonunda kendi deyimiyle 'gerçekten derdime deva olacak' bir ilaç yazmayı kabul etti. Bir dolaba giderek içinde, uçları koyu mor şeritli menekşe rengiyle koyu mayi arası haplar bulunan bir şişe çıkardı. Dediğine göre, bunlar piyasaya yeni sürülmüştü, doğru dürüst bir soğuk su masajıyla kendilerine gelebilecek sıradan sinir hastaları için değil, asırlar boyu yaşamaları için birkaç saatliğine ölürcesine kendilerinden geçmeleri kaçınılmaz olan, uyku sıkıntısı içindeki büyük sanatçılar için hazırlanmıştı. Doktorları kandırmaya bayılırım; içimden bayram ederken dışımdan ilaçları kuşkulu bir omuz silkişiyle yan cebime atıverdim. Aslında bu doktorla ilişkilerimde dikkatli olmalıydım. Bir keresinde başka bir konuda dilim sürçmüş, son gittiğim sanatoryumdan söz etmiştim de doktorun kulak uçlarının titrediğini farketmiştim. Ne Charlotte'un ne de başkasının geçmişimin bu dönemini bilmesini istemediğimden, aceleyle bir zamanlar bir kitap için, deliler arasında inceleme yaptığımı söylemiştim. Neyse, önemli değil; ihtiyar sahtekarın gerçekten de çok tatlı bir kızı vardı.

Keyfim yerine gelmiş olarak ayrıldım. Direksiyonunu tek parmağımla çevirerek karımın arabasıyla eve yollandım. Aslına bakılırsa Ramsdale'in birçok çekici yanı vardı canım. Cırcır böcekleri ötüyordu, ana cadde yeni sulanmıştı. Kayarcasına, sanki ipeksi bir dönüşle dik yokuşlu küçük sokağımızdan aşağıya indim. Nasılsa her şey öylesine yolunda gidiyordu ki o gün... Öylesine mavi yeşil... Güneş parlıyordu, biliyordum, kontak anahtarım kelebek camına yansımıştı çünkü. Saatin tam üç buçuk olduğunu, her öğleden sonra karşıdaki hanıma masaj yapmaya giden hemşirenin ayağında beyaz çorapları ve pabuçlarıyla dar kaldırımdan aşağı inişinden anladım. Her zaman olduğu gibi yokuş aşağı inerken hurdacının isterik köpeği arabaya saldırdı, günlük gazete ön kapının orada duruyordu.

Bir gün önce kendi kendime uygulamaya giriştiğim burnu havada adam rolüne bir son vermiştim. Oturma odasının kapısını açarken neşeli mi neşeli bir eve dönüş narası attım. Charlotte köşedeki yazı masasına oturmuş, onu ilk gördüğümde üzerinde bulunan sarı bluzu, kahve-kestane rengi ev pantolonu ve akça pakça ensesiyle bronz ışıltılı topuzu bana dönük olmak üzere bir mektup yazıyordu. Elim kapının tokmağında, gönülden naramı bir kere daha attım. Yazı yazan eli durdu. Bir an kıpırdamadı, sonra yavaşça iskemlesinde döndü, dirseklerini iskemlenin kıvrık kollarına dayadı. Heyecandan çarpılmış suratı gözlerini bacaklarıma dikip de bana şunları söylerken hiç de görülecek şey değildi.

'Haze denen kadın, koca kancık, moruk cadı, aksi ana - o sersem Haze senin eğlencen olmayacak artık. O, o...

Beni suçlayan güzeller güzeli, bir an durdu, zehrini, gözyaşlarını yuttu. Humbert Humbert'in ne söylediği -ya da ne söylemeye çalıştığı- önemli değil. O şöyle sürdürdü:

'Sen bir canavarsın... Sen iğrenç, ancak nefrete layık bir sahtekarsın, hem de canisin. Yaklaşırsan - haykırırım, camı çerçeveyi indiririm. Geri çekil!'

H.H.'in buna cevap olarak mırıldandığı sözcükler önemsiz sanıyorum.

'Bu gece gidiyorum buradan. Bunların hepsi senin. Ama o Allah'ın belası veledi bir daha hiç göremeyeceksin. Çık bu odadan!'

Dediğini yaptım, sevgili okuyucu. Eski odam olan ressam işliği bozuntusuna döndüm. Kollarım çaresizlikle iki yana sarkmış durumda bir an hiç kıpırdamadan durdum, kendimi tutmaya çalıştım. Odanın eşiğinden gördüğüm, çekmecesi açılıp ırzına geçilmiş küçük masam, kilidinde sallanan anahtarı ve masanın üzerinde duran öteki dört oda anahtarıydı. Sahanlıktan geçip Humbert'lerin yatak odasına yöneldim, tuttuğum günlüğü hiç ses çıkarmadan Charlotte'un yastığının altından cebime aktardım. Sonra basamakları inmeye başladım ama yarı yolda durdum. Telefonla konuşuyordu, telefonun fişi de tam oturma odasının girişinin oradaydı. Neler söylediğini duymak istiyordum. Bir şeyler için yaptığı siparişi iptal etti, yeniden girişteki odaya döndü. Soluk alışıma bir düzen verdim, koridordan mutfağa geri döndüm. Orada bir şişe Skoç açtım. Skoç'a karşı koyamazdı. Sonra oturma odasına girdim, yarı açık kapının aralığından Charlotte'un geniş sırtına diktim gözlerimi.

'Hem kendi hayatını mahvediyorsun hem de benimkini', dedim sakin bir sesle. 'Gel uygar insanlar gibi konuşalım. Her şey senin hastalıklı hayallerinden doğuyor. Çıldırmışsın Charlotte. Bulduğun karalamalar bir romanın parçalarıydı. Senin ve onun adlarınız sırf rastlantı sonucu oraya geçirildi. Elimin altında bulunan ilk adlar oldukları için. Yeniden düşün. Sana bir içki getireyim.'

Ne cevap verdi ne de dönüp baktı, sadece öfkeli bir karalama halindeki elyazısıyla yazdığı şeyi yazmayı sürdürdü. Üçüncü mektuptu bu herhalde. (Zarflarını pullamış olduğu iki mektup yazı masasının üzerinde duruyordu çünkü) Mutfağa geri döndüm.

İki bardak çıkardım, (St. Algebra'ya mı, Lo'ya mı yazıyordu?) buzdolabını açtım. Buzluğun ta kalbinden buzları söküp çıkarırken dolap bana kötü kötü kükredi. Yeni baştan yazmalı. Yeniden okutmalı ona. Ayrıntıları hatırlamaz. Değiştir, istediğin yalanı söyle. Yazdığın bir parçayı ona göster ya da ortalığa bir yere bırak. Neden musluklar bazen böyle korkunç ağlama sesleri çıkarır? Gerçekten korkunç bir durum. Küçük, yastık biçimi buz küpleri -hani oyuncak kutup ayısı var ya Lo, onların yastıkları işte- sıcak su onları hücrelerinde gevşetip çöz erken çatlayan, törpülenen, can çekişen sesler çıkardılar. Bardakları küt diye yan yana tezgaha koydum. Viskiyi, bir parçacık da sodayı boşalttım içlerine.

Ananaslı cinimden nefret ediyordu. Pat-küt buzdolabı kapandı. Elimde bardaklar, yemek odasından geçtim, hafifçe aralık duran ön odanın kapısından içeri seslendim. Dirseğimi sokacak kadar açıklık yoktu arada. 'Sana içki hazırladım,' dedim.

Kaçık kancık cevap vermedi, bende bardakları çalmaya başlayan telefonun yanındaki masaya yerleştirdim.

'Ben Leslie. Leslie Tomson,' dedi şafak vakti gölde yüzmeye bayılan Leslie Tomson. 'Mrs. Humbert'i araba çiğnedi efendim, hemen gelseniz iyi olur...'

Belki de biraz kızgınca bir sesle karımın sıhhat ve afiyette olduğunu söyledim ve ahize hala elimde, kapıyı itip açarak:

'Öldüğünü söyleyen biri telefon ediyor,' dedim.

Ama oturma odasında Charlotte'dan eser yoktu.

23

Çılgın gibi dışarı fırladım. Küçük, dik yokuşumuzun iyice ilerilerinde garip bir manzara gözler önüne seriliyordu. Büyük, parlak, siyah bir Packard karşıdaki hanımın aşağıya doğru eğimli bahçesine dalmış, yarısı kaldırımda (Skoç kumaştan bir diz örtüsü de kaldırımda duran eşya yığınının ortasına fırlatılmıştı) yarısı bahçede kalacak biçimde, kapıları iki kanat gibi yanlara açık, ön tekerlekleri de herdemtazelerin içine gömülmüş, güneşin altında pırıl pırıl parlıyordu. Arabanın sağına düşen, çimleri özenle biçilmiş bahçenin eğiminde bıyıkları ağarmış, iyi giyimli -gri kruvaze takım elbise, küçük puantiyeli papyon- yaşlı bir bey ölü mü ölü bir mumya gibi, bacakları birbirine bitiştirilmiş olarak sırtüstü yatıyordu. Bir anda algıladığım bu görüntünün üzerimdeki etkisini anlatabilmek için bir dizi sözcüğü ard arda sıralamam gerekecek. Sözcüklerin kağıt üzerindeki somut varlıklarının toplamı gerçeklikte gözümün önünden çakıp geçen ışığı, izlenimlerin yerli yerinde, zekice bütünlüğünü ancak ilerletecektir; elbise yığını, araba, yaşlı adam mumyası, karşıdaki hanımın eteklerini hışırdatarak koşuşturan hastabakıcısı, elinde yarı yarıya suyla dolu bir sürahiyle kaldırıma, o kareli kumaşın yanı başına toplaşmış bir öbek insandan gerisin geriye, yanları tahta örgülü ön bahçe kapısına seyirtişi - orada, arkası yastıklarla beslenmiş kötürüm hanımın hapsolduğu yerden çığlık çığlığa bağırdığı da akla gelebilir, ne var ki hurdacının köpeğinin bir o insan

öbeğine bir bu insan öbeğine giderken çıkardığı kesik havlamayı bastıramıyordur bu ses - sonra, artık toprağa saplanmış arabaya geri dönüşü, daha sonra da çimenliğin oraya toplanmış, Leslie, iki polis memuru ve bağa gözlük çerçeveli, yapılı bir adamdan oluşan gruba yönelişi. Bu arada, polis devriyelerinin daha kaza olduktan bir dakika sonra gelmelerinin iki sokak ötedeki dörtyol ağzında usulsüz park etmiş otomobillere ceza kesmekte uğraşmaları nedeniyle mümkün olduğunu da belirtmeliyim. Ayrıca, gözlüklü herifin Packard'ın şoförü Frederick Beale Jr. olduğunu, hastabakıcının, üzerine uzatıldığı yeşil çimenlikte (çimlenmiş bir banker!) yüzüne su serptiği yetmiş dokuz yaşındaki babasının da ölmemiş, sadece güzel güzel hafif bir kalp krizi ya da kriz başlangıcı geçirmekte olduğunu da eklemeliyim. Son olarak da kaldırımın üzerinde diz örtüsünün (Charlotte hep kaldırımın üzerindeki yeşil, yılankavi çatlaklara dikkatimi çekerdi), aceleyle sokağa geçip,karşıdaki hanımın evinin köşesinde duran posta kutusuna elindeki üç mektubu atmak isterken Beale'in arabasıyla çarpıp metrelerce sürüklediği Charlotte Humbert'in tanınmaz hale gelmiş uzuvlarını gizlediğini belirteyim. Kirli pembe elbiseli şirin bir küçük, yerden aldığı üç mektubu bana uzattı, ben de cebimde pençelerimle küçük küçük yırtarak bunları ortadan kaldırdım.

O sırada kaza yerine ulaşan üç doktor ve Farlow'lar duruma el koydular. Kendine son derece hakim gözüken dul koca ne ağladı ne inledi. Biraz sendeledi, evet sendeledi; ama kellesi kemik, beyin, bronz ışıltılı saç ve kan bulamacı haline gelmiş ölünün kimliğinin saptanması, cesedin doktor denetiminden geçmesi ve ortadan kaldırılması gibi konulara ilişkin son derece gerekli bilgileri vermek ve yol göstermek dışında hiçbir konuda ağzını açmadı. Dostları iyi yürekli John ve gözleri yaşlı Jean tarafından Lolita'nın odasına götürülüp onun yalağına yatırıldığında, güneş hala gözleri kör eden bir kızıllıkla işiyordu, John'la Jean, Humbert'in yakınında olabilmek için geceyi geçirmek üzere Humbert'lerin yatak odasına çekildiler. Geceyi durumun gerektirdiği ağırbaşlılığa uygun geçirdiklerini pek sanmıyorum.

Bu çok özel anılar derlemesinde, yerine getirilmesi gereken cenaze öncesi işlemleri ya da düğünümüz kadar sessiz sedasız geçen cenaze töreni üzerinde uzun uzadıya durmak istemiyorum. Fakat Charlotte'un ansızın ölmesini izleyen dört ya da beş günü dolduran bazı olayları buraya almam yerinde olacaktır.

Dulluğumun ilk gecesi öylesine sarhoştum ki yattığım yatağın sahibi olan çocuk kadar deliksiz bir uyku çektim. Sabaha karşı ilk iş olarak cebimdeki mektup parçalarına bir göz attım. Parçalar, üç ayrı mektup da tek tek okunmayacak kadar birbirine karışmıştı, '...kendin bulsan iyi edersin çünkü ben satın alamam...' yazılı bir parça Lo'ya yazılmış bir mektuba aitti. Öteki parçalardan da, Charlotte'un kuzucuğunu akbaba kapmasın diye Lo'yla birlikte Parkington'a, belki de Pisky'e kaçmak niyetinde olduğu anlaşılıyordu. Lime lime olmuş öteki parçalarsa (hiç bu kadar sivri pençelerim olduğunu aklımdan geçirmemiştim) anlaşılan St. Algebra'ya değil de, 'Genç Hanımlar Islahevi' takma adını hak edecek kadar acımasız, asık suratlı, boz renkli yöntemlerle eğitim yapan bir okula yazılmış mektuplara aitti. Üçüncü mektup ise bana yazılmıştı. '... bir yıllık ayrılıktan sonra belki...', '...ah, sevgilim, benim...', '...başka bir kadınla ilişkin olmasından çok daha korkunç...', '...ah, ölürüm belki de...' gibi parçalar bulup çıkardım. Ama genel olarak, göz attığım parçalardan bir anlam çıkmıyordu; aceleyle yazılmış bu üç mektubun parçacıkları zavallı Charlotte'un bunları yazarken kafasından geçenler kadar karmakarışıktı.

O gün John bir müşterisini görmeye, Jean da köpeklerini beslemeye gidecekti, bu nedenle geçici bir süre için dostluklarından yoksun kalacaktım. Sevgili dostlarım yalnız bırakılırsam intihar edeceğimden korkuyorlardı. Yakın çevrede başka dostlarım da olmadığından (karşıdaki hanımın sağlığı başkalarıyla görüşmesini engelliyordu. McCoo'lar kilometrelerce ötede yeni bir ev inşa ediyorlardı. Chatfield'lerse bir aile sorununu çözmek üzere Maine'e çağrılmışlardı) Leslie'yle Louise'e, Charlotte'un öksüz kalan bir yığın eşyasını derleyip toparlamama yardımcı olmaları bahanesiyle beni gözden ayırmama görevi verilmişti. Müthiş bir esin anında Farlow'lara (gelip Louise'le buluşması için kendisine para verilmiş bulunan Leslie'yi bekliyorduk), Charlotte'un eşyaları arasında bulduğum bir fotoğrafı gösterdim. Bir gemi tırabzanına dayanmış, uçuşan saçlarının arasından gülümsüyordu. Nisan 1934'de çekilmişti, unutulmaz bir bahar mevsimi... Birleşik Devletler'e yaptığım bir iş gezisi sırasında Pisky'de birkaç ay kalmak fırsatı bulmuştum. Heyhat, ben evliymişim o da Haze'le nişanlıymış fakat ben Avrupa'ya döndükten sonra şimdi hayatta olmayan bir arkadaş yoluyla mektuplaşmışız... Jean bazı söylentiler duymuş olduğunu fısıldadı, resme bir göz attı ve bakışlarını ayırmadan John'a geçirdi. John piposunu ağzından çekti, güzel, fındıkçı Charlotte Becker'e

baktıktan sonra resmi bana geri verdi. Sonra birkaç saatliğine çıktılar. Sevgili Louise'cik aşağıda, zemin katta gurul gurul sesler çıkarıyor, başına diktiğimiz çobanı azarlıyordu.

Farlow'lar yeni çıkmıştı ki, çenesi tıraş gölgeli bir din görevlisi geldi. Görüşmemizi hem onu gücendirmeyecek hem de' kuşkularını uyandırmayacak biçimde kısa kestim. Evet, bütün hayatımı çocuğun iyiliği için harcayacaktım. İşte, bakın şu Charlotte Becker'in bana gençliğimizde verdiği bir haç, dedim. New York'ta saygıdeğer bir yaşlı kız olan bir kuzenim vardı. Ah, ne hinoğluhinsin sen Humbert!

Leslie ile Louise duysunlar da John'la Jean'e yetiştirsinler diye (yetiştirdiler de) avaz avaz bağırarak, çok iyi uydurulmuş bir şehirlerarası telefon numarasıyla, Shirley Holmes'la konuşuyormuş gibi yaptım. John'la Jean döndüklerinde, yalancıktan elim ayağım birbirine dolanıyormuş da kekeliyormuşum gibi Lo'nun ara yaş kızlar grubuyla beş gün sürecek bir geziye çıktığını, kendisiyle beş günden önce görüşülemeyeceğini anlatarak onları bir güzel uyuttum.

'Aman Tanrım,' dedi Jean, 'ne yapacağız?'

John yapılacak şeyin çok basit olduğunu söyledi. Doruk kampına gidip polise geziye çıkanları bulmasını söyleyecekti, bir saatini bile almazdı. Yolu biliyordu, hem de-,

'Bak,' diye sürdürdü, 'ben hemen yola çıkayım, siz de Jean'le yatar, uyursunuz' (Gerçekte böyle söylememişti tabii fakat Jean bu öneriye öylesine gönülden katıldı ki üstü kapalı olarak bunu söylemek ister gibiydi)

Elim ayağım boşalmıştı. John'a işleri olduğu gibi bırakması için yalvardım. Çocuğun çevremde dolaşmasını, acı acı ağlamasını, benden medet umarak ellerime sarılmasını istemediğimi söyledim. Aşırı duyarlı bir çocuktu, bu olay gelecekteki hayatımı kötü etkileyebilirdi, ruh çözümleyiciler böyle vakalarla az mı karşılaşmışlardı. Birde, bir sessizlik oldu.

'Eh, peki doktor sensin,' dedi John biraz ters bir sesle. 'Ama ben de Charlotte'un dostu ve birçok konuda akıl danıştığı bir adamım. Çocuk konusunda ne yapacağını bilmek istiyorduk zaten.'

'John', diye bağırdı Jean, 'o Harold Haze'in değil Humbert'in çocuğu. Anlamıyor musun? Dolly'nin gerçek babası Humbert'tir.'

'Anlıyorum,' dedi John. 'Özür dilerim. Evet, şimdi anlıyorum. Önceden anlayamamışım. İş değişiyor tabii. Nasıl isterseniz öyle yapalım.'

Çılgına dönmüş baba cenazeden hemen sonra gidip nazlı kızını kamptan alacağını ve ona çok değişik bir çevrede iyi bir tatil yaptıracağını, belki de New Mexico ya da Kaliforniya'ya götüreceğini ekledi- tabii kederden ölmez sağ kalırsa eğer.

Uç noktasına varmış bir çaresizliğin, azgın bir patlama öncesinin donuk, tedirgin sessizliğini o kadar güzel oynadım ki, dörtbaşı mamur dostlar olan Farlow'lar beni evlerine götürdüler. Bu ülkede genellikle iyi şarap bulunmaz ama Farlow'ların olabildiğince iyi bir şarap mahzenleri vardı, iyi geldi, uykusuzluktan ve bir hayaletin yoklamasından korkuyordum.

Şimdi de sıra Dolores'i uzakta tutmamın gerçek nedenlerini açıklamaya geldi. Doğal olarak Charlotte ortadan kaldırılıp da, ben özgür bir baba olarak evime döndüğümde, hele hazırladığım iki viski sodayı yuvarlayıp üstüne bir iki bardak ananaslı cini de içince komşular ve dostlardan kaçmak üzere banyoya girmiştim. Aklımda, nabzımda tek şey vardı: Bir iki saat sonra sıcacık, kumral saçlı Lolita'm benim, benim, benim olacak, kollarıma atılacak, döktüğü gözyaşlarını daha yenilerinin akmasına fırsat vermeden öperek kurutacaktım. Fakat ben aynanın önünde kaymış gözlerim, kan hücum etmiş suratımla dururken, John Farlow yavaşça kapıyı tıklatıp iyi olup olmadığımı sordu; o anda anladım ki Lo'yu, onun çevresinde dönenip durarak benden koparmak üzere düzenler kuracak bu işgüzarların arasına getirip bırakmak benim açımdan delilik olurdu. Hatta sağı solu belli olmayan Lo'nun kendisi bile -kimbilir?-bana hesapta olmayan bir güvensizlik duyabilir, birden nefret edeceği tutar ya da ürkebilir, böylece zaferi kazandığım an büyülü ganimetim de elimden kaçıp gidebilirdi.

Söz işgüzarlardan açılmışken; bir konuğum daha vardı, karımı ortadan kaldıran dostum Beale. Cellat yamağı gibi tıknaz ve resmi görünüşlü buldok çeneli, küçük kara gözlü, kaim gözlük çerçeveli, koca burun delikli bir adamdı; John onu içeri aldıktan sonra kapıyı kapamış, büyük bir incelik göstererek ikimizi baş başa bırakmıştı. Gülünç konuğum üvey kızımla aynı sınıfta okuyan ikizlerin babası olduğunu kibarca belirttikten sonra, üşenmeden oturup çizdiği kaza şemasını masaya yaydı. Üvey kızımın kullanacağı deyimle 'fıstık' gibi bir şemaydı bu; türlü renklerde, göz dolduran oklar ve noktalı çizgilerle donatılmıştı. Mrs. H.H.'in aldığı yol çeşitli noktalarda istatistik cetvellerinde kullanılan çöpten kadınlarla -kukla

gibi mini mini bir 'meşgul' kadın düşünün- belirtilmişti. Bu yol, doğrudan doğruya arabanın birbirini izleyen iki sarsılma hareketini temsilen kabaca çizilmiş yılankavi iki katla birleşiyordu. Bunlardan birincisi Beale'in arabasının hurdacının köpeğini (şemada köpek gösterilmemişti) ezmemek üzere, ikincisiyse trajik kazayı önlemek üzere yaptığı, birincisinin abartılı bir devamı olan hareketlerdi. Minik, derli toplu çöpten kadının sonuçta gelip de yaya kaldırımına yığıldığı yer ise kara mı kara bir haçla belirtilmişti. Konuğumun balmumu bebek irisi babasının çayırlığın oraya uzandığı noktanın da benzer bir işaretle gösterilmiş olacağını sanmıştım, fakat ortada böyle bir işaret yoktu. söz konusu beyefendi, bunun yerine Leslie Tomson, karşıdaki komşu hanım ve öteki birkaç kişiyle birlikte önümdeki belgeye tanık olarak imzasını atmıştı.

Bir noktadan ötekine tüy gibi çabuk çabuk koşuşturan mırıl mırıl kurşunkalemiyle, Frederick kendi mutlak suçsuzluğunu ve karımın dikkatsizliğini kanıtladı. O, köpeği ezmemeye çalışırken, karım ayağı kayarak yeni sulanmış asfalt yolun üzerine düşmüş ve düşerken de öne değil de arkaya hamle yapması gerekirken öne hamle yapmıştı. (Fred vatkalı omuzlarını hızla sıçratarak bu hamleyi örneklemek istedi). Suçun kuşkusuz onda olmadığını söyledim, soruşturma da benim görüşümü doğruluyordu.

İri iri açılmış kuzgun burun deliklerinden hızlı hızlı soluyarak başını salladı, elimi sıktı sonra da kusursuz bir hayat adamı tavrı ve beyefendice bir eli açıklıkla cenaze masraflarını üstlenmeyi önerdi. Önerisini geri çevireceğimi umuyordu. Bir sarhoşun gönül borcu dolu hıçkırığıyla kabul ettim. Birden irkildi. Kulaklarına inanamayan bir adam sesiyle, tane tane yineledi, önerisini. 'Ben de teşekkürlerimi, hem de daha da ballandıra ballandıra yineledim.

Bu garip görüşme gönlümü bir an için ferahlatmıştı. Boşuna da değil hani! Kaderin ulağını gözlerimle görmüştüm. Kaderin bedenine elimle dokunmuş, vatkalı omzunu sıvazlamıştım. Birden, harika olduğu kadar da canavarca bir değişim meydana gelmişti, sorumlusu da önümdeydi. Olay dizisinin karmaşık incelikleri arasında (aceleci ev hanımı, kaygan cadde, başbelası bir köpek, yokuş, kocaman bir araba, direksiyondaki şebek) hayal meyal kendi, alçakça katkımı da sezebiliyordum. O günlüğü saklamak gibi bir çılgınlığa -ya da sezgisel deha örneğine- kalkışmasaydım, acele acele posta kutusuna doğru giden Charlotte'un gözünü, birden ağır basan bir

öfkeyle yakıcı bir utancın neden olduğu iç salgılar bürümeyecekti. Ama yine de, gözü bir şey görmez olsa da, milim şaşmayan kader, o eşleme ustası hayalet, postasında arabayı, köpeği, güneşi, gölgeyi, ıslak unsuru, dayanıklı unsuru, dayanıksız unsuru, taşı toprağı karıştırmamış olsa hiçbir şey değişmez, her şey olduğu gibi kalabilirdi. Elveda, Marlene! Beale'in kimliğine bürünen semiz bahtımın, adet yerini bulsun gibilerden de olsa benimle tokalaşması beni birden daldığım uyuşukluktan çekti, çıkardı ve ağladım. Evet sayın jüri üyeleri, bayanlar, baylar - ağladım.

24

Çevreme son bir kere daha baktığımda karaağaçlarla kavakların kırışıklı sırtlarını ansızın çıkıveren bir esintiye çevirdiklerini, Ramsdale'in kilisesinin beyaza boyalı çan kulesi üzerinde kara bir yağmur bulutunun gezindiğini gördüm. Daha on hafta önce bir odasını kiralayarak yerleştiğim, şu anda hınçtan mosmor kesilmiş bu evi, şimdiden kestiremediğim serüvenlere atılmak üzere terkediyordum. Pencere kepenkleri -ekonomik, kullanışlı bambu kepenkler- çoktan örtülmüştü. Kepenklerin, dış kapı önlerine ya da evin içine düşen nakışlı gölgeleri çağdaş bir sahne oyunu için dekor oluşturuyor gibiydi. Bununla karşılaştırıldığında cennet bahçesinde vaat edilen evler ne kadar da zavallı gözüküyordu kişinin gözüne! Parmak eklemlerime bir yağmur damlası düştü. John bavullarımı arabaya yerleştirirken, bir şey almak üzere eve geri döndüm. Tam o sırada garip bir şey oldu.

Bu acıklı notlarda, yazarın yakışıklılığını (Kelt profili, maymunsu fakat çekici hatlar, çocuksu bir erkeksilik) yeterince, okuyucunun belleğinde yer edecek kadar belirttim mi bilmiyorum. Tabii bunu birinci tekil kişi ağzından duymanın biraz gülünç kaçtığını bilmiyor değilim. Ama okuyucuya, romanındaki kişilerden birine yakıştırdığı belli bir davranış özelliğini ya da bir köpeği, söz konusu roman kişisi roman boyunca ortaya çıktıkça yeniden hatırlatması gereken meslekten bir roman yazarı gibi ben de kendi kendimi arada bir hatırlatmalıyım. Hem bu nokta aşağıya aldığım olayda büyük olasılıkla daha da anlam kazanacak, kasvetli yakışıklılığım gözönünde tutulmadığı sürece anlatacağım olay gereğince değerlendirilemeyecektir. Çocuk bedenli Lo'cuğum Humbert'in çekiciliğine, o çok bayıldığı hıçkırığı tutmuş tempolu müziklere tav olduğu gibi tav

olmuştu. Yetişkin Lotte derseniz beni sözcüklerle anlatamayacağım kadar saygı duyduğum ve nefret ettiğim, sevdiğine kene gibi yapışan, olgun bir aşkla sevmişti. Otuz bir yaşında, kayıtsız şartsız bir sinir hastası olan Jean Farlow'un da beni güçlü bir tutkuyla sevmeye başladığını anlamıştım. Kızılderili totemlerine kazılan Tanrıça yüzleri çeşidinden bir güzelliği vardı, cildi yanmış toprak rengiydi. Dudakları iri, kızıl renkli tek hücreli hayvanlar gibiydi. O kendine özgü, kesik bir havlamadan ibaret olan gülüşüyle gülünce koca, donuk renkli dişleri ve renksiz dişetleri gözükürdü.

Çok uzun boyluydu, ya bol pantolonlar ve sandaletler giyer ya da rüzgarda kabaran bol eteklerin altına bale patikleri yakıştırır, en sert içkilerden içebildiğince içerdi. İki kez çocuk düşürmüştü. Hayvan hikayeleri yazıyor, okuyucunun bildiği üzere manzara resimleri yapıyor, daha o günlerde otuz beş yaşında ölümüne neden olacak kanser illetini iyileştirmeye çalışıyordu. Onu hiç mi hiç çekici bulmuyordum. Durum bu merkezdeyken, Jean'ın bir iki saniye önce (ikimiz de koridordaydık) her zaman titreyen parmaklarıyla şakaklarımdan yakaladığı gibi mavi gözleri yaşlarla dolarak başarısız bir dudaklarını dudaklarıma yapıştırma girişiminde bulunduğunu söylersem kapıldığım korkuyu siz düşünün artık.

'Kendine iyi bak,' dedi, 'benim için öp kızını.'

Ev korkunç bir gökgürültüsüyle yankılandı. Jean devam etti:

'Belki de bir gün, bir yerde, daha az rezil bir zamanda yine karşılaşırız.' (Jean! Neredeysen, ne halde olursan ol, ister eksili zaman uzayında, ister artılı gönül zamanında süzülüyor ol, beni bu -parantez de dahil olmak üzere- söylediklerim için bağışla!)

Sonra sokakta her ikisiyle de el sıkışmam, sokağın yokuş aşağı inişi, yaklaşan ak sağanak öncesi her şeyin dönmekte, yuvarlanmakta, uçmakta oluşu, somya siparişini getiren Filadelfiya plakalı bir kamyonun boş bir eve pervasızca yanaşması. Toz, dibine Charlotte'un ezilmiş bedeninin uzatıldığı taşın orada uçuşuyor, dönüyor, savruluyordu. Üzerine yaydıkları diz örtüsünü kaldırdıklarında gözlerimin önüne serilmişti Charlotte, dizlerini öylece karnına çekmişti; gözlerine bir şeycikler olmamıştı, kara kirpikleri hala ıslak, kıvır kıvırdı, Lolita, seninkiler gibi.

Önümde artık hiçbir engel kalmadığına, sadece çıldırtıcı, sınırsız zevk tasarıları uzandığına göre, zihnimde şöyle bir geriye kaykılıp rahat bir nefes aldığımı, hafifleyerek iç geçirdiğimi düşünmüşünüzdür. Ne gezer! Gülücükler saçan bahtımın güneş ışınlarında eğlenip, gezinmek yerine ahlaki mi ahlaki kuşkularla korkuların pençesinde bulmuştum kendimi. Örneğin, Lo'nun, ailesindeki kutlama ve sonsuza uğurlama törenlerine katılmaktan sürekli alakoyuluyor olması herkesi şaşkına çevirmiş olamaz mıydı? Biliyorsunuz, düğünde de bulunmamıştı. Ya da başka bir şey; tamam, raslantı, uzun, kıllı kolunu uzatarak masum bir kadını safdışı etmişti - peki gene rastlantının gavur inadı tutar da, bir kolunun yaptığını unutarak öbür koluyla Lo'ya zamansız bir başsağlığı haberi uçurursa? Evet, kazadan sadece Ramsdale Journal'de söz edilmişti - Parkington Record ya da Doruk Kampı'nın bulunduğu eyaletin gazetesinde bir haber çıkmamıştı, yerel ölümler fazla geniş ilgi uyandırmazdı. Ama gene de Dolly Haze'e şu ya da bu biçimde haber verildiği ve ben onu almaya giderken onun tanımadığım dostlar tarafından arabayla Ramsdale'e götürülmekte olduğu kuşkusunu da bir türlü içimden atamıyordum. Bütün bu kuruntu ve kaygılardan daha tedirgin edici olan da geçmişi karanlık bir Avrupalı iken daha yenilerde Amerikalı olan Humbert Humbert'in ölmüş karısının -henüz on üç yaşından yedi ay almış- kızının yasal vasisi olmak üzere hiçbir girişimde bulunmamış olmasıydı. Bu girişimde bulunmaya cesaret edebilecek miydim acaba? Medeni kanunun gizemli maddelerinin acımasız, çatık kaşlı bakışları altında çıplak bedenimle tir tir titrediğimi düşündükçe soğuk terler dökmekten kendimi alamıyordum.

Sonunda yaptığım plan bir ilkellik şaheseriydi; Q. Kampı'na koşacak, Lolita'ya annesinin uydurma bir hastanede önemli bir ameliyat geçirmek üzere olduğunu söyleyecek, sonra da mahmur supericiğimi yanıma katıp da o motel senin bu konukevi benim dolaşacaktım. Bu arada anne gitgide iyileşecek, derken ölecekti. Ama kampa doğru ilerlerken huzursuzluğum arttıkça artıyordu. Ya Lolita'yı orada bulamazsam? Bunun düşüncesine bile katlanamıyordum. Ya ürkmüş bir Lolita bulursam, ille de bir aile dostu gelsin diye tuttursa? Neyse ki Farlow'lar diye tutturamazdı -hemen hemen hiç tanımıyordu onları- ama ya hesaba katmadığım başka birileri varsa? Sonunda birkaç gün önce öylesine başarıyla taklidini yaptığım şehirlerarası telefon konuşmasını gerçekleştirmeye karar verdim. Dörtyol ağzının, kente paralel ilerleyerek, sürücüyü tepelerin arasından Climax Gölü ve Q.

Kampına götüren otoyola çıkaran sapağına varmadan hemen önce arabayı Parkington'un çamurlu bir sayfiyesine çektiğimde bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Kontağı kapayıp, bir an kıpırdamadan arabanın içinde oturdum, kendimi yapacağım telefon konuşmasına hazırladım. Gözlerimi dikmiş yağmura, su basmış kaldırımlara, üzerinde vanasıyla duran su pompasına bakıyordum. Pompa gerçekten de korkunç bir şeydi, koyu gümüş rengi ve kırmızıya boyanmış, güdük kollarını yağmurla cilalansın diye havaya uzatmıştı. Yağmur damlaları stilize kan damlaları gibi üzerinden akıyor, gümüş pırıltıları saçan emniyet zincirine damlıyordu. Bu kolsuz bacaksız karabasan yaratıklarının yanına yaklaşmaktan çekinenlerin bir bildikleri vardı demek ki. Sonra arabayı bir benzin istasyonuna çektim. Bozuk paralar hoşnut edici bir şangırtıyla kutuya dökülüp de, karşıdaki sese benim sesime karşılık verme izini tanındığında beklenmedik bir şey oldu.

Kamp müdiresi Holmes, Dolly'nin pazartesi günü (bugün çarşamba!) bir grup izci kızla geziye çıktığını, bugün oldukça geç bir saatte dönmesinin beklendiğini bildirdi. Yarın gelsem olmaz mıydı, hem sorabilir miydi konu neyle-... ayrıntılara girmeden annesinin hastaneye kaldırıldığını, durumun ciddi olduğunu, kampı yarın öğleden sonra benimle birlikte terketmek üzere hazırlanması gerektiğini söyledim. Seslerimiz karşılıklı bir iyi niyet ve içtenlik sağanağı altında birbirine veda etti. Sonra birden, birdenbire rastlanan mekanik bir arıza sonucu attığım bütün bozuk paralar şakır şakır, dilencinin kasesine dökülür gibi geri gelmez mi! Vuslata erişimin gecikmesine üzülmüştüm gerçi ama bu olaya elimde olmadan gülecektim neredeyse.

Düşünüyorum da, bir beklenmedik boşalma, bu çarpıntılı bozuk para iadesi, Bay Kader'in zihninde şu ya da bu biçimde, söz konusu gezinin düzenlendiğinden haberim bile yokken böyle bir geziyi uydurmuş olabilmem gerçeği ile ilintili miydi acaba?

Peki şimdi ne yapmalı? Parkington'un alışveriş merkezine yollanarak bütün bir öğleden sonrayı (hava açmıştı, bütün kasaba gümüşe ve cama bürünmüş gibiydi) Lo için güzel şeyler satın almakla geçirdim. Tanrım, Humbert'in elemli eğilimleri neler de aldırmıyordu ona! Kareli kumaşlar, parlak renkli pamuklular, danteller, kısa karpuz kollar, yumuşacık kırmalar, bedene oturan korseler, koskocaman kabarık etekler! Ah Lolita, nasıl Vee, Poe'nun, Bea, Dante'nin sevgilisi idiyse sen de benim küçük sevgilimsin, hem hangi küçük kız istemez üzerinde kendisini yarı çıplak bırakan bir

buluz, kabarık eteklerini savurarak dönmeyi? Özel bir şey arıyor muydum? diye soruyordu bana aceleci sesler. Mayolar mı? Her renkten mayomuz var. Düş pembesi, buzul mavisi, et pembesi, lale kırmızısı, ah-aman-of siyahı. Oyun elbiseleri? Bale slipleri bale slipi istemez. Lo'yla ben nefret ederdik.

Bu işlerde annesinin Lo'nun on ikinci yaşgününde deftere kaydettiği (okuyucum 'Çocuğunuzu Tanıyın' defterini hatırlayacaktır) 'insanölçümser diyebileceğimiz bazı notlar en büyük yardımcımdı. Charlotte'un nedeni anlaşılamayan nefret ve hoşnutsuzluk duyguları içinde şuraya bir iki santim, buraya iki üç kilo eklediğini sanıyordum. Ama supericiğim geçen bu yedi ay içinde kuşkusuz boy attığına göre, geçtiğimiz ocak ayına ait bu ölçülerin çoğuna rahatlıkla güvenebilirdim; kalça 69 santim 6 milim, oyluk (tam kalça kaslarının altından alınmış ölçü) 40.8, boyun çevresi ve baldır 26.4, göğüs 64.8, kol çevresi 19.2, bel 55.2, boy 1 metre 36.8 kilo 36, vücut dik, zeka yaşı 121. Apandisit alınmamış - Tanrı'ya şükürler olsun.

Bu ölçüler bir yana, tabii ki Lolita'yı sanrılı bir berraklıkla da gözlerimin önüne getirebiliyordum; göğüs kafesinin üzerinde, ipeksi saçlarını bir ya da iki kere kalbimin hizasına getirdiği o noktada bir sıcak ürperti besliyor, ılık ağırlığını her zamanki gibi kucağımda hissediyordum ('Çocuklu kadın' derler ya hani, ben de hep 'Lolita'lı bir adam'dım) Sonradan ölçüler konusundaki varsayımlarımda yanılmadığımı, az bir farkla doğruları ortaladığımı da anladım. Dahası, bahar sezonunun sipariş kataloglarından birine de gözatmış bulunduğum için, çeşitli şirin giyim eşyalarını, spor pabuçları, tam da yüzü gülücüklerle kırışan bebeğimin ayaklarına yaraşacak, çilli küçükler için yapılmış rugan ayakkabıları bu işten anlar bir gözle inceliyordum. Bütün gereksinmelerimi gidermek üzere orada bulunan karalar giyinmiş, boyalı satıcı kız, anne-baba ağzıyla fiziksel özellikleri belirten sözcükleri ticari sıfatlara dönüştürüveriyor, örneğin 'minyon' gibi sözcükler kullanıyordu. Başka bir satıcı, beyaz elbiseli, çok daha yaşlı suratı kalıp gibi beyaz boyalı bir kadın, küçük kız modasından bu kadar iyi anlamama şaşırmış gözüküyordu (Acaba cüce bir metresim mi vardı?) Önünde iki 'cici' cebi olan bir etek çıkartıldığında, bile bile erkeklere özgü alıkça bir soru sordum, anlayışlı gülümsemelerle eteğin arkasındaki fermuarın nasıl açılıp kapandığı gösterildi bana. Ya her çeşitten şort ve donun getirdiği eğlence olanakları! küçük Lolita'mın hayaleti tezgahın üzerinde danslar ediyor, düşüyor kalkıyor, papatyalar devşiriyordu.

Hesabı, o zamanlar pek gözde olan bahçıvan modeli bir pamuklu pijamayla kapattık. Ah seni gözde bahçıvan bozuntusu Humbert seni!

Reklamlara bakılırsa çalışan kızların baştan aşağı donanabileceği, küçük kızkardeşlerinin de yünlü süveterleriyle sınıfın arka sırasındaki oğlanların aklını başından alacakları günlerin düşlerini kurabilecekleri bu türden büyük mağazalarda efsanevi, büyülü bir hava kol gezer. Ten rengi, yeşilimsi, yüzleri kahverengi çilli, küçük hayvanları andıran, gerçek boyutlardaki plastik çocuk mankenler dört bir yanımı sarıyordu. Birden, kirli sarı suyla dolu akvaryumunda süzülen bir balık gibi gezindiğim bu ürkütücü yerdeki tek müşteri olduğumu farkettim. Önüme düşüp beni o tezgahdan bu tezgaha gezdiren içi geçmiş hanımların kafasında garip düşüncelerin biçimlendiğini seziyor, seçtiğim kemerlerle bileziklerin onların denizkızı ellerinden kayıp sulara düştüğünü görür gibi oluyordum. Şık bir valiz satın alarak bütün aldıklarımı içine yerleştirdim, doğru otele gittim. Günüm iyi geçmişti.

Nasıl oldu bilmiyorum, savurgan bir alışverişle geçen bu kendince şiirli öğleden sonrayla Charlotte'un özgürlüğe kavuşmamdan kısa bir süre önce sözünü ettiği 'Sihirli Avcılar' motelinin ya da konukevinin baştan çıkarıcı adını bağdaştırmıştım. Yöreye ait bir el kitabının yardımıyla söz konusu yerin, Lo'nun kampından arabayla dört saat çeken Briceland adında, çevreyle pek bağlantısı bulunmayan bir kasabada olduğunu saptadım. Telefon edebilirdim ama sesimi denetleyemeyeceğimden, kırık dökük İngilizcemle horoz gibi öteceğimden korktuğumdan ertesi gece için iki kişilik yataklı bir oda ayırtmak üzere telgraf çekmeye karar verdim. Ne gülünç, ne sarsak, ne kararsız bir Masal Prensi'ydim! Telgrafı yazarken çektiklerimi anlattığımda bazı okuyucularımın nasıl suratıma güleceklerini düşünüyorum da! Nasıl desem acaba, Humbert ve kızı mı? Humburg ve küçük kızı? Hamberg ve toy kızı mı? Homburg ve çocuğu mu? Sonraları adımın sonuna yakıştırılan bu matrak harf yanlışı -'g'~ belki de bütün bu kararsızlıklarımın telepatik bir yankısıydı.

Hele yanımda taşıdığım iksir bu kadifemsi yaz gecesinde nasıl da dertlendiriyordu beni! Ah sefil Hamburg! Elindeki bir kutu sihirli havai fişeğinin karşısına oturmuş, kara kara düşünen bir 'sihirli avcı' da o değil miydi işte? Uykusuzluk canavarını alt edebilmek üzere o gökyakut haplardan birini kendi ağzına atıverse miydi? Hepsi hepsi kırk hap vardı-deli gibi çarpan kalbimin üzerine rastgelen yerde küçük, nazlı bir 'uyuyan

güzel'le dolu kırk gece; bir gece uyuyayım diye kendimi bu kırk gecenin bir tanesinden bile yoksun edebilir miydim? Tabii ki hayır; o minicik mor eriklerin, kıpır kıpır aytozuyla dolu mikroskopik samanyollarının herbiri çok, çok değerliydi benim için. Ah, bir kerecik de tiksindirici, yavan olabilsem! Ince-alaycı olmaktan öylesine halsiz düştüm ki!

26

Mezara benzeyen bu hapishanenin yarı saydam havasında her gün çektiğim baş ağrıları dayanılır gibi değil ama cesaret! Yüz sayfayı aşkın yazı yazdım, sözü hala asıl konuya getirebilmiş değilim. Takvimde günleri şaşırıyorum. Sanırım 15 Ağustos 1947'ydi ya da o sıralarda bir gün. Devam edemeyeceğim. Kalbim, kafam, herşeyim... Lolita, Lolita, Lolita, Lolita, Lolita, Lolita Lolita. Sayfa doluncaya kadar diz bu adı dizgici!...

27

Hala Parkington'dayım. Sonunda bir saatliğine dalmış gitmiştim ki, hiç tanımadığım küçük, kıllı bir hermafroditle gereksiz ve yorucu bir didişme sonucu uyandım. O sırada saat sabahın akışıydı ve birden, kampa bildirdiğim saatten daha erken gitmenin daha iyi olacağına karar verdim. Parkington'dan kampa yüz mil yol gidecek, oradan da Briceland'e (Haze Tepeleri'ne!) bir o kadar, hatta daha uzun bir yol yapacaktım. Dolly'i almaya öğleden sonra gelirim dedimse de bu sadece içimden, bir an önce gece olsun, sabırsızlığımın üzerine çöksün istediğimdendi. Fakat şimdi de her türlü aksilik olasılığını aklımdan geçiriyor, geç kalırsam Ramsdale'e telefon etmek gibi bir yaramazlık yapar mı diye düşünerek huzursuzlanıyordum. İşe bakın ki 9.30'da, tam yola çıkacakken, akümün boşaldığını farketmez miyim? Parkington'dan ayrılmam öğleyi buldu.

İki buçuk sıralarında gideceğim yere varmıştım. Arabamı yeşil gömlekli, kızıl saçlı, muzur bir oğlanın tek başına, suratını asıp at nallarıyla halka talimi yaptığı çamlık bir kuytuda parkettim. Ağzını açmaya üşenen bir tavırla, bana ilerideki çimentoyla sıvanmış kulübede bulunan büroya gitmemi söyledi. Heyecandan ölecek gibiydim, ama yine de yorgun bir yosmayı andıran pasrengi saçlı kamp müdiresinin sorgu sualine dakikalarca ses çıkarmadan katlandım. Söylediğine göre Dolly eşyalarını toplamış, yola

çıkmaya hazırmış. Annesinin hasta olduğunu biliyormuş, hastalığın ciddi olmadığını da... Mr.Haze, şey, Mr. Humbert kampın danışman öğretmenleriyle konuşmak ister miymiş? Ya da kızların kaldığı barakaları görmek? Herbiri bir Walt Disney kahramanının adını taşıyormuş da. Peki, Küçük Evi görmek ister miymiş? Ya da Charlie bir koşu gitsin, kızı getirsin miymiş? Kızlar şu anda yemek odasını danslı bir toplantı için süslemekle uğraşıyorlarmış da. (Belki de sonradan, arkamdan: 'Zavallı adam hortlak gibiydi' demiştir).

Durun, bu sahneyi size en sıradan fakat önemli ayrıntılarına varıncaya kadar anlatmalıyım; Holmes denen karı hesap çıkartıyordu, kafasını kaşıdı, masanın bir çekmecesini açıp, sabırsız avucuma bir sürü bozuk para boşalttı, sonra da bozukların üzerine bir kağıt para yerleştirerek '... ve işte beeeş!' dedi şirin bir edayla; kız çocuk fotoğrafları, duvara iğnelenmiş hala kıpırdanıp duran alacalı bir güve ya da kelebek ('doğa araştırmaları'), kampın beslenme uzmanının çerçevelenmiş diploması, titreyen ellerim, hamarat Holmes'in çıkardığı Dolly'nin temmuz ayına ait hal ve gidiş kartı ('ortayla iyi arası; en sevdiği uğraşlar yüzme ve kürek çekme'), ağaç, kuş sesleri, benim güm güm atan kalbim... Arkam kapıya dönük duruyordum, birden onun nefes alıp verişini, onun sesini duyunca beynime kan hücum etti. Ağır bavulunu sürükleyip, sağa sola çarpa çarpa gelmişti. 'Merhaba!' dedi, durdu bekledi, muzur, hoşnut gözleriyle bana bakıyordu, yumuşacık dudakları azıcık salakça ama son derece sevimli bir gülümsemeyi biçimliyordu.

Daha bir süzülmüş, boy atmıştı, öyle ki bir an için yüzünün bir ay boyunca hayalimde yaşattığım izdüşümü kadar şirin olmadığını geçirdim aklımdan. Avurtları çökmüştü sanki, gül-pembesi köylü kızı yüzünün çizgileri aşırı çille örtülmüş gibiydi. Bu iki izlenim (kaplanın iki kalp atışı arasındaki o kısacık, insanca durak vardır ya, işte o) dul Humbert'in yapması gereken, yapmak zorunda olduğu, yapacağı tek şeyin, güneşten kararmış da olsa solgun görünüşlü, dayak yemiş bakışlı bu küçük yetime (gözlerinin altındaki kurşuni gölgeleri bile çil basmıştı) iyi bir eğitim vermek, sağlıklı, mutlu bir genç kızlık yaşatmak, pırıl pırıl bir yuva ve kendi yaşıtları kız arkadaşlar bulmak olduğuna karar vermeme yetti. Bu arada kaderin bana güleceği varsa eğer Herr Doktor Humbert'in yararlanacağı küçük bir sütçü kız da çıkardı yoluma belki. Ne var ki, sadece ermişlere özgü o kendini tutma noktası, deyim yerindeyse göz açıp

kapayıncaya kadar' aşıldı, avımın üzerine deli gibi atladım (zaman, hayallerimizden çok daha çabuk yol alır ya!), o yeniden benim Lolita'm oldu - hem de her zamankinden daha çok Lolita'mdı artık. Elimi sıcacık kumral saçlarının üzerinde dinlendirdim, çantasını aldım. Gülyaprağıydı, baldı her yanı, küçük kırmızı elma desenli en gözalıcı basma elbisesini giymişti, kollarıyla bacakları yaldızlı koyu kahverengiydi. Tırnaklarıyla kaşıyıp çizdiği yerler pıhtılaşıp kalmış yakut damlalarından dizilmiş mini mini noktalı çizgiler gibiydi, kısa konçlu beyaz çorapları tam hatırladığım noktadan kıvnlmıştı. Ya çocuksu yürüyüşünden ya da onu hep topuksuz ayakkabılarla görmeye alıştığımdan olacak, ayağındaki yüksekçe makosenler oldukça yüksek, oldukça büyük gözüküyorlardı gözüme. Elveda Q. Kampı, şen Q. Kampı! Elveda tatsız, tuzsuz yemekler, elveda Charlie çocuk! Güneşten ısınmış arabanın içine oturdu, güzel dizlerine bir şaplak indirip aceleci bir sineği öldürdü. Sonra, bir çiklet parçasını ağzında deli gibi evirip, çevirerek hemen pencereyi açıp arkasına yaslandı. Parça parça çizgilerle, gölgelerle dolu ormanın içinden son hızla ilerliyorduk.

'Annem nasıl!' diye sordu uslu uslu.

Doktorların, hastalığını daha anlayamadıklarını söyledim. Karınla ilgili bir şey ama - Neyse, neyle? Karınla. Çevrede biraz gezip dolaşacaktık. Hastane, 19. yüzyıl başlarında büyük bir şairin yaşadığı eyaletin içerilerinde Lepingville adlı şen bir kasabanın yakınlarındaydı. Gezip görülecek ne varsa gezecek görecek, eğlenecektik. 'Fıstık gibi' buldu bu düşünceyi, Lepingville'e akşam dokuzdan önce varır mıydık acaba? 'Akşam yemeğinde Briceland'de oluruz herhalde,' dedim, 'yarın da Lepingville'e gideriz. Gezi nasıldı? Kampta harika vakit geçirdin mi?'

'Hı-hı.'

'Kamptan ayrıldığın için üzülüyor musun?'

'I-ıh:

'Doğru dürüst konuş, Lo. Sözleri ağzında geveleme. Bir şeyler anlat.'

'Ne anlatayım, babacığım?' (Son sözcüğü domuzuna alaycı bir edayla uzatmıştı).

'Her zaman ne anlatıyorsan...'

'Peki, sana moruk desem olur mu?' (Gözlerini kısmış yola bakıyordu).

'Tabii.'

'Amma sıkı hikaye ha. Anneme ne zaman vuruldun?'

'Günün birinde birçok duyguları, birçok durumları anlayacaksın, Lo. Tanrı'nın izniyle birleşmenin güzelliği, uyumu da bunlardan biri...'

'Yok canım,' dedi sivri dilli supericiğim.

Konuşma gevşedi, sarktı, arası manzarayla doldu.

'Bak Lo, şu tepecikteki ineklere...'

'Bir ineğe daha bakarsam kusacağım gibi geliyor.'

'Biliyor musun, seni korkunç özledim Lolita.'

'Ben özlemedim. Doğrusunu istersen seni en iğrenç biçimde aldattım. Ama fark etmez çünkü sen de beni sevmiyorsun artık. Annemden çok daha hızlı sürüyorsunuz arabayı, beyefendi.'

Saatte yetmiş kilometrelik gözükara hızımı gözü yarı yarıya kara bir elli kilometreye indirdim.

'Seni sevmediğimi nereden çıkardın Lolita?'

'Eh, daha beni öpmedin, öptün mü?'

İçten içe ölerek, gebererek, inleyerek önümde uzanıp giden oldukça geniş otoyolu görmemle, sarsıla sarsıla yolun kenarındaki otları boylamam bir oldu. Unutmayınız ki sadece bir çocuk, sadece bir çocuk-

Araba daha yeni durmuştu ki Lolita, sözcüğün tam anlamıyla kollarımın içine aktı. Kendimde kendimi kapıp koyverecek yürek bulamıyor, bulamıyordum; bu tatlı ıslaklığın, bu titrek alevin, kaderin de olanca yardımıyla, sonunda varlığa kavuşturulduğunu, inanılmaz bir ateşin başlangıcı olduğunu kendi kendime itiraf edecek yürek bulamıyordum kendimde. Öpmeye çekinerek, sıcak, yarı aralık dudaklarına dudaklarımla -bir sunağa yüz sürecesine- dokundum, şehvetle değil küçük yudumlar alarak... Fakat o sabırsız bir kıvraklıkla ağzını ağzıma öyle bir yapıştırdı ki, koca ön dişlerini hissettim, tükürüğünün naneli tadını aldım birden. Tabii, onun bunu masum bir oyun, beyaz perdedeki sahte aşk okşamalarının taklidi olarak girişilen bir çeşit yaramazlık olarak gördüğünü bilmiyor değildim. Ayrıca (ruhbilimcilerle ırza tecavüzü iş edinmiş olanların da dediklerine bakılırsa) bu çeşit kız çocuk oynaşmalarının sınırları ve kuralları birbiriyle o kadar içiçedir ki, ya da başka bir deyişle öylesine çocukça bir anlaşılmazlık gösterirler ki, taraflardan yetişkin olanın, durumun böyle olduğunu kavrayabilmesi mümkün olmayabilir. Çok ileri gidip de onu tiksinti ve dehşet içinde kollarımın arasından kaçırmaktan deli gibi korkuyordum. Sonra, her şey bir yana, onu 'Sihirli Avcılar'ın dünyadan el etek çekmiş gizliliğine kaçırabilmek için yanıp tutuşuyordum. Önümüzde

daha seksen millik yol vardı, şükürler olsun ki bir önsezi ikimizi de kucaklaşmamızdan çekti aldı, daha saniye geçmemişti ki yanı başımızda bir devriye arabası durdu.

Arabanın kırmızı yüzlü, gür, çatık kaşlı sürücüsü bana dikti gözlerini.

Acaba sizinkiyle aynı model, mavi portbagaj bir araba kavşağın orada önünüzden geçti mi?' diye sordu.

'Yoo, hayır.'

Bedenini aceleyle üzerimden aşırarak, 'geçmedi,' dedi. Lo, masum elleri bacaklarımın üzerindeydi, 'peki mavi olduğuna emin misiniz, çünkü-.'

Aynasız (gölgemizin mi peşindeydi ne?) küçük kuçu kuçuya en şirin gülümsemesiyle gülerek, gerisin geriye bir dönüş yaptı.

Yola devam ettik.

'Salak herif!' dedi Lo. 'Seni enselemeliydi.'

'Allah Allah, neden beni enseleyecekmiş ki?'

'Eh, bu külüstür eyalette en çok elliyle gidilir de ondan yavaşlama geri zekalı. Gitti artık.'

'Daha epey yolumuz var,' dedim, 'karanlık basmadan orada olmak istiyorum. Haydi bakalım cici bir kız ol.'

'Kaka kız olacağım, kaka,' dedi Lo, istifini bozmadan. 'Genç yaşta suça itilmiş ama namuslu ve çekici kızlar gibi. Kırmızı yanıyordu. Böyle araba sürmek de görmedim hiç.'

Tekerlekler asfaltın üzerinde sessizce kaydı. Sessiz, sakin, küçük bir kasabanın içinden geçtik.

'Buraya baksana, annem seviştiğimizi öğrenirse deliye dönmez mi?'

'Yarabbim, Lo bu konuşmayı keselim lütfen.'

'Ama sevişiyoruz, sevişmiyor muyuz?'

'Bildiğim kadarıyla hayır. Sanırım daha yağmur gelecek. Kampta yaptığın tatlı yaramazlıkları anlatmak istemez misin bana?'

'Kitap gibi konuştun, babacığım.'

'Ne yaramazlıklar yaptın bakalım? Anlatmanı istiyorum.'

'Kolay kolay yüzün kızarmaz ya?'

'Hayır, anlat.'

'Geçenlerin göremeyeceği bir yol kenarına çek de anlatayım.'

'Lo, ciddi olarak söylüyorum, şaklabanlığı kes. Eee?'

'Eee'si, kamptaki bütün etkinliklere katıldım.'

'Sonra?'

'Sonraaa, başkalarıyla mutlu ve onlara yararlı biçimde yaşamayı ve kişiliğimi tutarlı olarak geliştirmeyi öğrendim. Şeker gibi kız olmayı yani.'

'Evet. Kampın broşüründe buna benzer bir şeyler okumuştum.'

'Kocaman taşlardan örülü ocağın çevresine toplanıp, kızlardan herbirinin kendi iç mutluluğunu grubun sesiyle kaynaştırdığı Allanın belası yıldızların altında şarkı söylemeyi öğrendim.'

'Belleğin kusursuz Lo, fakat konuşurken küfürlü sözcükler kullanmamanı rica edeceğim. Başka?

'Kız izcilerin andı,' diye sürdürdü Lo kendinden geçmişçesine, 'benim de andımdır. Hayatımı değerli işlerle dolduracağım, bunlar arasında -neyse boşver... Görevim- yararlı olmaktır. Erkek hayvanların dostu olacak, emirlere karşı gelmeyeceğim. Hep neşeli olacağım. - Bir polis arabası daha geçti - Elim sıkı olduğu gibi, düşüncelerimde, söylediklerimde ve yaptıklarımda her zaman yakası açılmadık olacağım.'

'Umarım hepsi bu kadar şakacı çocuk.'

'Ev-vet. Hepsi bu kadar. Ha, bir dakika. Güneş enerjisiyle çalışan bir fırında yemek pişirdik. Müthiş, değil mi?'

'Evet, daha hallice.'

'Zilyonlarca bulaşık yıkadık. Biliyorsun 'zilyon' öğretmencede çok-çok-çok-çok anlamına geliyor. Ha, evet, annemin dediği gibi son olarak ama en son da olmayarak, -dur bakayım neydi?- Buldum: Gölge oyunları oynadık. Öf, ne eğlenceliydi ama!'

'Hepsi bu kadar mı?'

'Hepsi küçücük bir şey daha var ama yüzüm kıpkırmızı olmadan söyleyemem sana.'

'Sonra söyleyecek misin?'

'Karanlıkta oturursak, bir de fısıldayarak söylememe izin verirsen söylerim. Eski odanda mı yatıyorsun yoksa annemle sarmaş dolaş mı?'

'Eski odamda. Annen çok ciddi bir ameliyat geçirebilir Lo.'

'Şu şekercide dursana,' dedi Lo.

Yüksek taburelerden birine kurulmuş oturan, çıplak esmer kolu çapraz bir güneş ışınıyla lekeli Lolita'ya tepesine yalancı şurup dökülmüş koskoca bir bardak karışık dondurma geldi. Dondurmayı doldurup getiren yağlı papyonlu, sivilceli manyak oğlan ince pamuklu elbisesi içindeki nazlı bebeğimi nasıl da yedi gözleriyle. Briceland'e, sonra da 'Sihirli Avcılar'

oteline bir an önce varmak konusundaki sabırsızlığım dayanılır gibi değildi. Allahtan önündekini her zamanki çabukluğuyla silip süpürdü.

'Ne kadar para var yanında?' diye sordum.

'Beş kuruşum yok,' dedi ağlamaklı bir sesle, kaşlarını havaya kaldırdı, para çantasını tersyüz ederek gösterdi.

'Yakında bunun da çaresine bakılacak,' dedim ben bilgiç bir tavırla. 'Geliyor musun?'

'Baksana, tuvalet var mı burada acaba?'

'Tuvalete falan gitmeyeceksin,' dedim kararlı bir sesle. 'Eminim leş gibidir buranın tuvaleti. Haydi, çabuk ol.

Genelde söz dinleyen bir küçük kızdı. Arabaya girdiğimizde ensesinden öptüm.

'Yapma!' dedi, gerçek bir şaşkınlıkla bakıyordu bana. 'Böyle sululuklar yapma. Pis herif seni.'

Omuzunu kaldırdı, öptüğüm yeri sert sert oğuşturarak sildi.

'Özür dilerim,' diye mırıldandım. 'Senden oldukça hoşlanıyorum, hepsi bu.'

Kasvetli bir gök altında gidiyorduk, yılan gibi kıvrılan yoldan yukarı çıktık, tekrar indik.

'Eh ben de senden hoşlanıyorum biraz,' dedi Lolita usulca, gecikmeyle. İçini çeker gibi oldu, sonra biraz daha sokuldu yanıma.

(Ah Lolitam benim! Hiç varamayacağız gideceğimiz yere!)

Tek tük sokak lambalarının aydınlattığı sokaklardan geçip 'Sihirli Avcılar' otelini ararken alacakaranlık, küçük, şirin Briceland'e, kolonyal taklidi evlerine, antikacı dükkanlarına, dışarıdan getirtilmiş geniş gölgeli ağaçlarına yavaş yavaş siniyordu. Durmadan çiseleyen yağmurun boncuk boncuk damlalarıyla yüklü olmakla birlikte hava ılık ve yeşildi. Mücevher pırıltıları saçan bir sinemanın gişesi önünde, genellikle çocuklar ve yaşlılardan oluşan bir grup insan uzun bir kuyruk oluşturmuştu.

'Hey, bu filmi görmek istiyorum. Yemekten sonra buna gelelim. N'olur!'

'Bakalım,' diye şakıdı Humbert - saat dokuzda kendi gösterisi başladığında bu yuvarlacık bedenli sinsi cinin kollarında baygın yatacağını biliyordu çünkü!

'Yavaş,' diye bağırdı Lo, arabanın ön kısmına savruldu. Allahın belası bir kamyon, kıçındaki kırmızı kor taneleri bir yanıp bir sönerek gelmiş,

önümüzdeki trafik ışıklarının orada durmuştu.

Eğer bir an önce, çabucak, mucize hızıyla otele varamazsak daha köşeyi döner dönmez silecekleri çalışmayan, frenlerine güven olmayan bu Haze marka külüstürün denetimimden çıkacağından korkuyordum. Aksi gibi hangi yayaya yolu sorsam, ya kentin yabancısı çıkıyor ya da kaşlarını çatıp deliye bakar gibi suratıma bakıp, 'Sihirli neler dediniz?' diye soruyordu. Öyle geometrik el hareketleri, uzamsal genellemeler ve sadece yerlilerin bilebileceği ayrıntılarla (... Adliye binasından güneye dönün, devam edin...) yol tarif edenler de vardı ki, bunların iyi niyetli saçmalamalarının çıkmazında kaybolmamak elde değildi. Güzel iç organları yediği tatlıyı çoktan sindirmiş bulunan Lo esaslı bir yemek yemek istiyor, sabırsızlanıyordu. Bana gelince, ben Bay Kader'in tıkır tıkır işleyen planını altüst etmek üzere her an fırsat kollayan bir çeşit ikincil Kader'in (deyim yerindeyse Bay Kader'in el ulağının) varlığını çoktan kabullenmiştim. Ama Briceland caddelerinde tekerlek sürtüp, el yordamıyla adres aranmak herhalde şimdiye kadar geçirmek zorunda kaldığım en umut kırıcı sınav olsa gerekti. Sonraları bu garip adlı konukevini bulmakta çocukça bir inatla direnişimi hatırladıkça deneysizliğime gülmekten kendimi alamadıydım. Oysa yolumuzun üzerindeki sayısız motel, neon ışıklarıyla boş yerleri olduğunu söyleyip durmuyorlar mıydı, hepsi de gezgin satıcılara, hapishane kaçkınlarına, iktidarsızlara, ailelere, aynı zamanda da en ahlak düşkünü, en tutkun çiftlere oda vermeye hazır değiller miydi? Ah, karanlık yaz gecelerinde yol alan sevgili sürücüler, eğer bu otel odalarının örtücü duvarları birden cam kutular gibi say damlası verse, yağ gibi kayıp gittiğiniz otoyollarda neler görürdünüz neler; ne oynaşmalar, ne çapraşık gönül işleri...

Bizim hızır sonunda yetişti. Yapraklarından sular damlayan bir ağacın altına çektikleri ışıkları söndürülmüş arabada neredeyse tekvücut haline gelmiş bir adamla kız bize parkın içinde bulunduğumuzu, ama bir sonraki trafik ışıklarının oradan sola dönersek aradığımız yeri bulacağımızı söylediler. Doğrusunu isterseniz trafik ışığı falan görmedik. Park deseniz gizlediği günahlar kadar karanlıktı. Ama yumuşak bir dönüşün tatlı baş dönmesine kaptırıp da yavaşça yokuş aşağı indiklerinde bizim yolcular sisin ardından belli belirsiz seçilen elmas ışıltılarını gördüler, sonra gölün üzerindeki pırıltılar serildi gözlerinin önüne. Ve, evet işte karşınızda, ileride,

hortlaksı ağaçların altında, çakıl döşeli araba yolunun ucunda geçit vermez, görkemli bir solgun saray; 'Sihirli Avcılar'...

İlk bakışta yalağa eğilmiş domuzlara benzeyen bir sıra park edilmiş araba yolumuzu keser gibi oldu. Fakat sonra, şıkır şıkır yağmur altında parlayan, üstü tenteli şahane bir araba sihirli değnekle dokunulmuşçasına kıpırdandı, geniş omuzlu sürücüsü tarafından geri vitese takılıp sıradan çıkarıldı, biz de duacısı olup boşta kalan yere giriverdik. Ne var ki halefimin arabasını park yerinin yakınındaki garaj benzeri bir yere çektiğini, bulunduğu yerde birden fazla arabaya da yer olduğunu farkedince aceleciliğime pişman oldum. Ama sabırsızlığımdan işi fazla uzatmadım.

'Uf! Amma da esaslı yer!' diye görüşünü belirtti ağzı bozuk küçük sevgilim. Arabadan inip de Robert Browning'in deyimiyle şeftali ayrıklarının arasına sıkışmış etekliğini düzelterek şıpır şıpır yağan yağmura dalıverdiğinde gözlerini kıstı, binanın sıvalı dış cephesini süzdü. Araba farlarının ışığında kestane ağacı yapraklarının gölgeleri beyaz sütunlar üzerinde sıçrıyor, oynaşıyorlardı. Arabanın bagajını açtım. Üzerine üniformamsı bir şey giydirilmiş kambur, ak saçlı bir zenci bavullarımızı aldı. Tekerlekli arabasına yerleştirip yavaşça otelin girişine doğru sürdü. Otelin girişi yaşlı hanımlar ve rahiplerle doluydu. Lolita mavi benekli, siyah kulaklı koker cinsi bir köpeği okşamak üzere dizleri üzerine çöktü. Hayvan, çiçek desenleriyle bezeli halının üzerinde, Lo'nun okşayışlarıyla mayışmış, kendinden geçmişti (kim geçmez ki, sevgilim benim!), bense resepsiyonun önünde birikmiş kalabalığın içinden sesimi duyurmak üzere gürültüyle boğazımı temizledim. Resepsiyondaki kel, domuz kılıklı yaşlı herif -bu yaşlı otelde insanlar da yaşlıydı- nazik bir gülümsemeyle suratımı inceledi, sonra hiç acele etmeden önceden çektiğim, ne dediği belli olmayan telgrafı bulup çıkardı bir yerlerden. Karanlık kuşkular geçti kafasından, sonra dönüp saate baktı, sonunda çok özür dilediğini, çift kişilik iki yataklı odayı altı buçuğa kadar kimseye vermediğini ama şu anda odanın tutulmuş olduğunu bildirdi. Dediğine bakılırsa dini bir toplantıyla Briceland'ın geleneksel çiçek yarışması aynı zamana rastgelmişti de...

Buz gibi bir sesle, 'adam Humbug değil Hombug da değil Herbert, şey yani Humbert demek istiyorum. Herhangi bir oda işimizi görür, küçük kızım için ilave yatak koyarsınız olur biter. On yaşında daha, pek de yoruldu,' dedim.

Pembe suratlı ihtiyar, iyi yürekli bakışlarla Lolita'yı süzdü; bizimki hala yerde diz çökmüş oturuyor, yarı açık ağzıyla yüzü yana dönük olarak köpeğin sahibi olan menekşe rengi tüllerle bürünmüş pimpirik hanımın kreton kılıf geçirilmiş koltuğun derinliklerinden anlattıklarını dinliyordu.

Ahlaksız herif aklından neler geçirdiyse, aklından geçirdiği her şey Lo'cuğun kırçiçeği görüntüsüyle karşılaşınca silindi gitti. Bir oda daha bulunabilirdi belki, hatta evet, bir odaları vardı - çift kişilik tek yataklı bir oda. İlave yatağa gelince.-

'Mr. Potts, ilave yatağımız kaldı mı hiç?' Kulaklarıyla yüzünün bazı başka deliklerinden kıllar fışkıran Potts da pembe suratlı ve ihtiyardı. Elinden geleni yapacağını söyledi. O daha bunları söylerken ben dolmakalemimi çıkarmış, kapağını açıyordum. Sabırsız Humbert!

'Çift kişilik yataklarımız üç kişiliktir aslında,' dedi Potts şirin bir edayla, beni ve yavrumu bir yorganın altına sokuvermişti bile. 'Kalabalık bir geceydi, hatırlarım üç hanımla sizinki gibi bir çocuğu aynı yatağa sığdırmıştık. Hanımlardan biri kadın kılığına girmiş bir erkek gibi gelmişti bana (hah, tam benim kalemim!) Ne diyordum - 49 numarada fazla bir ilave yatak var mı Mr. Swine?'

'Sanırım Swoon'lara verdik,' dedi Swine, ilk konuştuğum maskara.

'Bir çaresini buluruz,' dedim. 'Belki karım da daha sonra aramıza katılacak, ama öyle bile olsa, bir çaresini buluruz sanıyorum.'

Bu iki pembe domuz canciğer dostumdu artık. Cürüm erbabının okunaklı, tane tane elyazısıyla şunları yazdım: Dr. Edgar H. Humbert ve kızı, 342 Lawn Sokağı, Rarosdale. Sahibine şöyle ucundan gösterilen bir oda (342!) anahtarı kaybedeceği eşyayı önceden gösteren sihirbaz gibi çabuk hareket eden Tom Amca'ya devredildi. Günün birinde beni nasıl terkedecekse köpeği de öylece terkeden Lo, ayağa kalktı, Charlotte'un mezarına bir yağmur damlası düştü, güzel, genç zenci kız asansörün kapısını açtı. Kara alın yazılı çocuk önde, gürültüyle, boğazını temizleyen babası ve ahtapot kollu Tom Amca arkada olmak üzere asansöre bindiler. Otel koridorunda yürüme taklidi. Suskunluk ve ölüm taklidi.

'Hey, ev numaramız bu!' dedi şen Lo.

Çift kişilik yatak, ayna, aynada bir çift kişilik yatak daha, aynalı dolap kapağı, gene aynalı bir banyo, koyu mavi pencere, pencereye yansıyan çift kişilik yatak, dolabın aynasına yansıyan bir yatak daha, iki iskemle, camlı masa, yatağın iki yanında iki sehpa, gene çift kişilik yatak, kesinleme

yapmak gerekirse Toskana Gülü rengi diyebileceğim fitilli kadifeden yatak örtüsü, yatağın sağına ve soluna yerleştirilmiş kırmalı, pembe fanuslu birer gece lambası.

Tom'un sütlükahverengi avucuna beş dolarlık bir banknot sıkıştırmak geldi içimden, ama sonra bu eli açıklığın yanlış yorumlanabileceğini düşünerek çeyrek dolar sıkıştırmakla yetindim. Haydi, bir çeyrek dolar daha. Çıktı. Tık, kapı kapandı. Sonunda yalnız kalabilmiştik.

'Aynı odada mı yatacağız?' dedi o, bunu söylerken yüzünün her bir yanı oynuyordu. Küstüğünden ya da tiksindiğinden değil (neredeyse tiksinecekti ya) sorduğu sorunun içerdiği gücü daha da bir vurgulamak için sadece...

'İlave yatak istettim. İstersen orada ben yatarım.'

'Çıldırmışsın sen,' dedi Lo.

'Neden sevgilim?'

'Çünkü sev-gi-lim, sev-gi-li annem öğrenince seni boşayacak, beni de boğazlayacak.'

Bunlar hep konuyu vurgulamak için. Konunun kendisini çok ciddiye aldığı yok.

'Bak dinle beni,' dedim, yatağın üzerinde oturdum. Birkaç adım ötemde durmuş, dolap kapağındaki aynada memnun mesut kendini seyrediyordu; gördüğünden hem şaşkına dönmüş hem de hoşlanmıştı. Ayna da hem şaşırmış hem hoşlanmış gibiydi; Lolita'dan yayılan gülpembesi gün şıklarıyla dolup taşıyordu.

'Buraya bak, Lo. Şunu baştan açık açık konuşalım. Her konuda baban sayılırım senin. Öyle büyük bir sevecenlik besliyorum ki sana karşı... Annenin yokluğunda seni rahat ettirmeye çalışmak görevim. Zengin sayılmayız, bu yüzden de gezilerimizde, zorunlu olarak - demek istiyorum ki, aynı kaderi paylaşacağız. Bir odayı paylaşan iki kişi kaçınılmaz olarak bir çeşit - nasıl söyleyeyim - bir tür ilişki içine-'

'Baba - kızın yasak aşkı' derler ona, dedi Lo. Yürüdü, dolaba girdi, çıktı, altın tınılı bir kahkahayla gülerek dolabın yanındaki kapıyı açtı, bir yanlışlık daha olmasın diye o garip, buğulu bakışlarıyla içeriye iyice bir göz attıktan sonra banyoya girdi.

Pencereyi açtım, terden sırılsıklam olan gömleğimi yırtarcasına çıkardım, üstümdekileri değiştirdim, palto cebimdeki içinde haplar olan şişeyi yokladım, bavulu aç-

Süzülerek çıktı banyodan. Kucaklamak istedim; falso yapmamaya çalışarak - yemeklerden önce bir iki temkinli okşayış-

'Bak, kes şu öpüşmeceyi de bir şeyler yiyelim,' dedi.

İşte o anda sürprizi patlattım.

Ah ne hülyalı bebektir o! Yavaş çekim yürüyüşle bavula doğru sakına sakına, uzaktan kollarmışçasına ilerledi; çıkarmadan, ileride bavul rafının üzerinde duran hazine sandığına dikmişti kısık gözlerini, (Merak ettim, o iri gri gözleri mi bozuktu, yoksa odadaki büyülü sis perdesi ikimizi de mi sarıp sarmalıyordu?) Tabanlarının ortasındaki çukurları oldukça yüksek ayakları üzerinde daha da yükselip, su altında yürüyen ya da düşünde birisinden kaçanlara özgü ağır hareketlerle güzel, oğlansı dizlerini bükerek, önünde uzanan uzayı yararak yaklaştı. Sonra güzel, bakır kırmızısı oldukça da pahalı bir yeleği kolcuklarından tutup kaldırdı, alev rengi kanatlarının uçlarından tutarak iki yana gerdiği inanılmaz güzellikte kuşa ilgiyle bakan bir kuş avcısı gibi usul usul iki elinin arasına aldı, açtı, uzattı. Sonra (ben ayakta durmuş beklerken) ışıltılı, yılankavi bir kemer seçti, yeleğin üzerine geçirdi.

Geldi, bekleyen kollarıma atıldı, sevinçliydi, rahatlamıştı. Sokulgan, esrarlı, kirli, kayıtsız alacakaranlık bakışlarıyla okşadı beni - ucuz mu ucuz aşifte taklidiydi bu. Bütün supericikleri bu numaraya yatar, bizler inleye inleye can verirmişiz, kimin umurunda?

'Bayan biv şey mi söylemek istiyov?' diye mırıldandım (konuşmamı denetleyecek halde değildim), yüzümü saçlarının araşma daldırdım.

'Mutlaka bilmek istiyorsan söyleyeyim,' dedi, 'senin yaptığın gibi yapılmaz.'

'Doğvusunu göstev'

'Her şeyin sırası var,' dedi küçük oynaşım.

iniyovuz, çıkıyovuz, kalbimiz güm güm atıyov, yanıyovuz, kaşınıyovuz, zıvanadan çıkıyovuz. Asansöv zangıvdıyov, du-vuyov, zangıvdıyov, kovidovda insanlav. *Hane nisi mors mihi adimet nemo! Juncea puellula, jo pensavo jondissime, nobserva nihil quidquam:** ama hayır, ya elim sürçseydi de - neyse, hazine sandığına döndü gene.

Banyoda gündelik işlere uyacak bir hıza inmek üzere geri vitese takmam oldukça zaman aldı. Olduğum yerde, ayakta durup soluğumu tutmuş, parmaklarımla davul çalıyor, Lolita'nın içeriden gelen küçük kız

çığlıklarına, 'ahlara 'oh'lara kulak kabartıyordum. Sabunu sırf eşantiyon sabun olduğu için kullanmış.

'Haydi canımın içi, sen de benim kadar acıktınsa...'

Oradan asansöre. Kızı eski, beyaz çanta-torbasını sallaya sallaya gider, baba önden yürümektedir (dikkatinizi çekerim, baba arkadan gitmez, malum ya yetişkin bir bayan değil daha) Aşağıya inmek üzere (yan yana) beklerken, başına geriye attı, ağzını aça aça esnedi, buklelerini savurdu.

'Kampta sizi kaçta kaldırıyorlardı?'

Altı-,' bir daha esnedi, 'buçuk' - öyle bir esnedi ki bütün bedeni esnemenin etkisiyle sarsıldı. 'Buçuk,' diye hıkladı, hıçkırık tutmuştu.

Yemek salonunda bizi yanmış yağ kokusu ve yorgun gülümseyen garsonlar karşıladı. Duvarları, çeşitli pozlarda soluk renkli hayvanlar, orman perileri ve ağaçlar arasında değişik biçimlerde büyülenmiş duran avcı resimleriyle dolu geniş, gereğinden çok süslü bir yerdi burası. Şurada burada birkaç yaşlı hanım, birkaç rahip ve bir de spor ceketli bir adam sessiz sedasız yemek yiyorlardı. Yemek salonu saat dokuzda kapandığından suratlarından ne düşündükleri belli olmayan yeşiller giyinmiş garson kızlar, bir an önce bizden kurtulmak üzere çevremizde dört dönüyorlardı.

'Tıpkı, ama tıpkı Quilty'e benzemiyor mu?' dedi Lo alçak sesle. Sivri esmer dirsekleriyle odanın öteki ucunda tek başına yemek yiyen iri kareli ceket giymiş adamı işaret etmiyordu (*) Hiç kimse beni ölümden döndüremeyecek! Derin derin düşünüyor nikahıma alsam şu fidan gibi kızı; diyordum. O ise hiçbir şey görmüyor gibiydi ama işaret etmek için yanıp tutuştuğu belliydi.

'Ramsdale'deki şişko dişçiye mi?'

Lo ağzına doldurduğu suyu yutmadan bardağını masaya koydu, evirip çevirmeye başladı.

'Olur mu canım,' dedi, gülünce ağzından sular fışkırmıştı. 'Drome sigaralarının reklamındaki yazarı söylüyorum.'

Tatlı, küçükhanıma koca bir dilim kirazlı pasta, koruyucusuna da vanilyalı dondurma gelmiş, ne var ki küçük hanım dondurmanın çoğunu kendi tabağına aktarmakta gecikmemişti - kaşıklanıp bitirildikten sonra ünlü Mor Hapları çıkardım. Gözümün önünde deniz tutmuş gibi bir o yana bir bu yana sallanan duvar resimlerini, bu garip, canavarca olayın geçtiği anı düşündükçe, davranışımı ancak dengesini yitirmiş bir aklın ürünü düşlerin insanı yutan boşluğuyla açıklayabiliyorum. Ama o anda her şey

son derece basit ve kaçınılmaz görünmüştü gözüme. Çevreme bakıp son müşterinin de gittiğinden emin olduktan sonra, şişenin pamuk tıkacını çıkardım, onu gözlerinin içine bakarak şişeyi avucuma devirdim. Ayna önünde, boş avucumu ağzıma götürerek hap yutma numarasını kaç kereler tekrarlamıştım. Tam beklediğim gibi her biri güzellerin güzellik uykusuyla ağzına kadar dolu duran tombul, gözalıcı renkli hapların bulunduğu şişeyi elimden kapıverdi.

'Mavi!' diye haykırdı. 'Menekşe mavisi. Neden yapılmış bunlar?'

'Yaz gökleri,' diye karşılık verdim. 'Sonra mor erikler, incirler, hakanların kara kanları...'

'Doğru söyle lütfen.'

'Mor haplar canım, X vitamini. Boğa kadar güçlü, çakı gibi keskin yapar insanı. Bir tane ister misin?

Lolita hızlı hızlı başını sallayarak elini uzattı.

Uyuşturucunun etkisini hemen göstereceğini ummuştum. Gösterdi de. Tapılası supericiğim avucumun içindeydi artık, çeneleri birbirinden ayrılacakmışçasına, gittikçe, daha gürültüyle esnerken bir yandan da anlatıyordu; uzun mu uzun bir gün geçirmiş, sabah Barbara'yla - hani kızkardeşi iskele sorumlusu olan - kürek çekmeye gitmiş, daha başka şeyler de yapmış. Hap nasıl da çabuk gösteriyordu etkisini! Aklının bir köşesinde belli belirsiz duran sinemaya gitme düşüncesi, yemek salonundan kedi adımlarıyla çıkarken unutulmuş gitmişti bile. Asansörde, dudaklarında hafif bir gülümseme - söyle sevgilim, dök içimi! - üzerime abandı, koyu renk gözkapakları yarı yarıya örtüktü. Fransız - İngiliz kırması sessiz sedasız beyefendi ve küçük kızının yanı sıra gül meraklısı iki pimpirik hanımı da yukarıya çıkarmakta olan Tom Amca sordu: 'Uykun mu geldi söyle bakayım?' Hanımlar, narin, güneşten kararmış, mahmur gül-yaprağı sevgilimin iki yana sallanışına baktılar, anlayışla gülümsediler. Neredeyse odamıza kadar taşımam gerekecekti. Odada yatağın kenarına ilişti, sağa sola sallanıyordu biraz, sözleri uzatıp, kumru gibi dem çekerek konuşmaya başladı.

'Anlatırsam - anlatırsam, söz veriyor musun (uyku akıyor gözlerinden, başını dik tutamıyor, uyku akıyor-) şikayet etmeyeceğine, söz veriyor musun?

'Sonra anlatırsın Lo. Şimdi yat. Ben odadan çıkayım, sen yat. On dakika izin sana.'

'Ah, öyle fena bir kızım ki ben,' diye sürdürdü, saçlarını savurdu, parmaklarıyla usulca kadife kurdelisini çözdü. 'Dur anlatacağım-.'

'Yarın Lo... Yatağa gir, gir yatağa - Allahaşkına yat artık!'

Anahtarı cebime attığım gibi aşağıya yollandım.

28

Jüri üyesi sayın bayanlar! Hiç değilse siz arka çıkın bana! Değerli vaktinizin pek azını almama izin verin! Sonunda o 'büyük an' gelmişti. Lolita'm o uçurum benzeri yatağın üzerinde oturur bırakmıştım. Uykulu uykulu ayağını kaldırıyor, pabuç bağlarını çözmeye çalışıyor, bu arada da donunun önünü ta uyluklarına kadar görünecek biçimde gözler önüne seriyordu. Zaten bacak göstermek konusunda her zaman ya çok dikkatsiz ya da çok ahlaksızdı - ya da her ikisi birden. Evet, demek ki kapıyı üzerinden kilitleyip de yalnız bıraktığımda bu halde olacaktı küçük keşişim (kapının içeriden sürgüsü olup olmadığına bakmıştım önceden). Üzerine oda numarası kazılı, tahta oyma işi anahtarlığın ucunda sallanan anahtar, o andan başlayarak bütün ağırlığıyla harika hazlarla dolu bir hayatın açıl-susam-açıl'ı olmuştu. Benimdi; terli, kıllı yumruğunun bir parçasıydı artık. Birkaç dakika sonra -Gustave amcamın dediği gibi 'işi sağlama almalı'ydı, onun için yirmi dakika ya da yarım saat diyelim- 342 numaranın kapısını açıp içeri girecek ve supericiğimi, güzelimi, gelinimi billur uykunun tutsağı bulacaktım. Jüri üyeleri! Duyduğum mutluluk dile gelse o saygın otel, kulakları sağır eden bir kükremeyle inlerdi. Şu anda hayıflandığım bir şey varsa o da hemen o gece 342 numaranın anahtarını gizlice resepsiyona bırakıp o kasabadan, o ülkeden, o kıtadan, o yarımküreden ve evet, hatta yerküreden çıkıp gitmemiş olmamdır.

Açıklamama izin verin. Kendi kendisine yönelttiği suçlamaları duyunca telaşlanmam boşuna değildi. Küçük çıplağı yalnızca gece karanlığında, ancak adamakıllı uyuşturulduktan sonra okşayarak el değmemişliğini koruma konusundaki kararımdan vazgeçmiş değildim. Bu el değmemişlik (modern bilim böyle şeylere aldırmıyor ya, neyse), o Allah'ın belası kampta, kuşkusuz kendi cinsinden biriyle başından geçen çocukça erotik oynaşmalar sonucu hafifçe zedelenmiş de olsa ben 'temkin ve tedbir' diyor, başka bir şey demiyordum. Tabii ben, Jean Jacques Humbert, kendi eski kafalı Avrupalılığımla onu ilk gördüğüm andan beri el

değmemiş olduğuna inanmıştım; Antik Çağ'la bu çağın imrendirici cinsel görenekleri son bulduğundan beri 'normal çocuk' denilen bir çocuk tipi var ya, buna inanmak kadar safdillilikti benimkisi de. Akılcı bir çağ olan çağımızda artık Romalılar devrinde olduğu gibi, öğle tatilinde hamama gidildiğinde gelişigüzel koparılıverilecek küçük esirler çiçek gibi dört bir yanımızı sarmıyor. Ne de Romalılar'dan daha da büyük bir debdebe içinde yaşayan saygın Doğuluların yaptığı gibi kuzu kapatmasıyla gül şerbeti şöleni öncesiyle sonrasında minik eğlenceliklerin tadına bakabiliyoruz. Günümüzde yeni kurallarla yasaların yetişkinlerin dünyasıyla çocukların dünyası arasındaki bağı bütünüyle koparttığı bir gerçek. Psikiyatri ve sosyal hizmetlerle uğraşmış bulunmama karşın çocuklar konusunda o kadar az şey biliyordum ki... Lolitamın daha on iki yaşında olduğu da unutulmamalı; zamana ve mekana ayrıcalık tanısam da -hatta okul çağındaki Amerikalı çocukların tersliklerini de hesaba katsam- bu küçük küstahların birbirleriyle ancak ileriki yaşlarda ve değişik ortamlarda oynaştıkları izlenimi edindiğimi söylemeliyim. Bu nedenle)sözü asıl konuya getirmek gerekirse) ahlakçı yanım on iki yaşındaki kızların nasıl davranması gerektiğini belirleyen geleneksel görüşlere sığınarak konudan uzaklaşıyordu. Çocuk ruh sağlığı doktorluğuna özenen yanımsa (o doktorların hepsi de sahte -doktordur ya) yeni Freud' cu akımın saçmalarını geveleyip durarak, Lo'yu hep küçük bir kızın abartılı cinsel uyanmaları içinde hülyalara dalarken gözünün önüne getiriyordu. Son olarak, şehvet düşkünü yanım da (koca, çılgın bir canavardı bu) kurbanımın az buçuk ahlak düşkünlüğü göstermesine ses çıkarmıyordu. Ne var ki bu kudurgan bahtiyarlık beklentisinin ardında bir yerde, kaygılı gölgeler geziniyordu - nasıl da gözardı ettim onları, hala yanarım! İnsanoğulları dikkat! Lolita'nın masum Annabel'den çok daha değişik bir yaratık olduğunu çoktan ortaya koyduğunu anlamalıydım. Gizli gizli tadına varmaya çalıştığım bu ölümlü çocuğun her bir gözeneğinden yayılan supericiklerine özgü o kötülüğün, gizliliği imkansız kılacağını, zevkine varma çabalarımı da yıkımla sonuçlandıracağını bilmeliydim. Özlediğim vuslatın yerini sadece acı ve dehşetin alacağını kestirebilmeliydim; ya çocuk Lolita'nın kendisinden ya da onu peşisıra izleyen o bir deri, bir kemik melekten gelen birtakım işaretler uyarmıştı beni. Ah jüri üyesi sayın baylar! Kanatları soylu beyler! Evet o benimdi, benimdi artık, anahtar sıkılı yumruğumun içinde, yumruğum da cebimdeydi, benimdi o. Uykusuz geceler boyu kurduğum

hayallerle düzenler arasından, giderek gereksiz belirsizlikleri ayıklamış, yarı saydam görüntüleri basamak basamak yerleştirerek son bir görüntü tasarlamıştım. Çorabının teki ve bilek zinciri dışında çırılçıplak, bacaklarını ve kollarını iki yana açmış olarak, oracıkta, verdiğim hapın onu esir aldığı yatağın üzerinde yatıyor olacaktı, böyle görünüyordu gözüme.Parmakları hala bir kadife kurdeleyi kavrıyor olacak, bal esmerliğindeki bedeninin üzerinde avuç içi kadar mayosunun izi, bir fotoğrafın arabı gibi duracak, yeni açılmış goncalar gibi göğüslerini gözlerimin önüne serecekti. Gül pembesi lamba aydınlığında edep yerinin yuvarlacık tepesi üzerinde bir ipek yumağı pırıldayacaktı. Sıcak tahtadan anahtarlığıyla soğuk demirden anahtar cebimdeydi.

Belden aşağım sevinçler hazlar, belden yukarımsa tasalar, kuruntular içinde otelin bekleme odalarını arşınladım. Şehvetin yüze yansımış biçimi hep tasadır, kuruntudur çünkü, şehvet -kadifemsi kurbanını zindanında çoktan kilit altına almış da olsa- kendisiyle aşık atmaya kalkışan bir iblisin ya da yüce bir Tanrı'nın pişmiş aşına su katmayacağından hiçbir zaman emin olamaz. Sizin anlayacağınız bir içki yuvarlamak istiyordum ama terli tutucular ve antika ıvır zıvırla dolu bu saygın yerde bar namına bir şey yoktu ki.

Erkekler tuvaletine yollandım. Orada, karalar içindeki din görevlisi -deyim yerindeyse 'şeker gibi bir adam'- Viyanalı ünlü doktorun önerisine uyarak aletini yoklayıp, yerinde durup durmadığına baktıktan sonra, Dr. Boyd'un konuşmasını beğenip beğenmediğimi sordu, bendeniz (Kral İkinci Sigmund !) 'iyi oğlandır Boyd', deyince de şaşırmış göründü. Bunun üzerine nazik parmak uçlarımı silmekte bulunduğum tuvalet kağıdını gereken deliğe attım, lobiye doğru seyirttim. Dirseklerimi pervasızca resepsiyona dayayarak, Mr. Potts'a karımın telefon edip etmediğini sordum, hem ilave yatak işinden ne haberdi? Karımın telefon etmediğini söyledi (ah, tabii, ölüydü karım), kalmaya karar verirsek ilave yatağın yarın odamıza yerleştirilebileceğini bildirdi. 'Avcılar Salonu' adlı başka bir odadan bahçıvanlık sorunlarını -yoksa Sonsuzluk muydu?- tartışan seslerin yankısı geliyordu. İçinde şirin küçük masalarla üzeri içkilerle dolu 'Böğürtlen Salonu'ysa ışığa boğulmuştu, konukları ağırlamakla görevli bir hanım (buzlu cam gülümsemeli, Charlotte ağzıyla konuşan yorgun gözüküşlü bir kadın) dışında başka kimsecikler yoktu. Beni görünce süzülürcesine yanıma geldi, Mr. Braddock olup olmadığımı sordu, çünkü eğer Mr. Braddock'sam

Miss 'Sakal' beni arıyormuş da... 'Bir kadına konacak ad mı bu,' dedim, yürüdüm gittim.

Gökkuşağı rengi kanım kalbimde dolanıyordu. Lolita'ya dokuz buçuğa kadar izin... Yeniden lobiye döndüm. Bir değişiklik olmuştu; çiçek desenli ya da kara kumaştan elbiseler içinde bir avuç insan şurada burada öbekler oluşturmuş, ayakta duruyorlardı. O sırada cinler mi periler mi işe karıştı, ne oldu bilmiyorum, tam Lolita yaşında, üzerinde Lolita'nın elbisesinin bembeyaz kumaştan biçilmişi, kara saçlarında beyaz kurdele taşıyan güzel mi güzel bir çocuk ilişti gözüme. Yok, güzel değildi, ama supericiğiydi işte. Bir an için, fildişi beyazlığındaki bacaklarıyla, ak zambakları andıran ensesi, esmerli-pembeli al al yanaklarıyla, ağzıbozuk Lolita'ya duyduğum, omuriliğimi titreterek içime dolan arzunun sedasına bir karşı - ses oluşturdu, içim bir tuhaf oldu. Solgun benizli çocuk, bakışlarımı farketmişti (gelişigüzel, gözlerimin içi gülerek bakmıştım); ne kadar da utangaçtı, yüzü allak bullak oldu, gözlerini devirip elini yanağına bastırdı, eteklerini çekiştirdi, sonra kıpır kıpır, cılız kürek kemiklerini yüzüme çevirerek inek kılıklı anasıyla konuşma numarasına girişti.

Gürültülü lobiden çıktım, dışarıda beyaza boyalı basamakların üzerinde durdum. Çıtırtılar, tıkırtılarla dolu kara, süngersi gecenin içinde lamba fanuslarının çevresinde dönüp durarak ışıkla pudralanmış gibi görünen yüzlerce pervaneye baktım. Bütün yapacağım -bütün yapmaya cesaret edeceğim- bu pervaneler kadar minicik, önemsiz olacaktı...

Birden, yanı başımda karanlıkta sütunlu verandanın üzerindeki iskemlesinde oturan birini farkettim. İskemlede oturanı göremiyordum ama önce vida gevşetilmesine benzer bir ses, sonra temkinli bir gürültü, sonra gene aynı vidanın eski yerine takılıp usul usul sıkıştırılmasına benzer bir son-ses ele verdi. Çekip gitmek üzereydim ki, adam bana seslendi;

'Nereden buldun o kızı söyle bakalım?'

'Özür dilerim, anlayamadım?'

'Havalar ısınıyor dedim.'

'Evet, öyle görünüyor.'

'O bebecik kim?'

'Kızım.'

'Atma - kızın değil.'

'Anlayamadım?'

'Temmuz ayı da amma sıcak geçti dedim. Anası nerede?'

'Öldü.'

'Anlıyorum. Özür dilerim. Ha, aklıma gelmişken - ikinizi yarın yemeğe davet etsem. Bu felaket kalabalık çekip gitmiş olur yarına kadar.'

'O zamana kadar biz de gitmiş olacağız, iyi geceler.'

'Özür dilerim. İyice sarhoşum. İyi geceler. Senin yavrucağın bol bol uyuması gerek. Acemlerin dediği gibi - 'bir güldür uyku!' 'Sigara?'

'Şimdi içmem.'

Bir kibrit çaktı, ama ya o sarhoştu ya da rüzgar kafayı bulmuştu, öyle ki alev bizimkini değil, bu tür otellerde ömür tüketen müşterilerden birini, beyaz sallanır koltuğuna uzanmış çok yaşlı bir adamı aydınlattı. Hiçbirimiz bir şey söylemedik, karanlık döndü geldi. Sonra eski toprağın öksürdüğünü, ağzından bir miktar mezarlık balgam çıkardığını işittim.

Verandadan ayrıldım. Hepsi hepsi yarım saat geçmişti. Keşke bir kadeh bir şey isteseydim. Yorgunluk belirtileri göstermeye başlamıştım. Sızım sızım sızlayan keman telleri varsa ben o tellerden biriyidim işte. Ama acele edermiş görünmek uygun düşmeyecekti. Lobinin bir köşesinde ayakta duran bir küme insanın arasından geçmeye çalışıyordum ki, gözleri kör eden bir ışık çaktı, söndü. Sırıtkan Mr. Braddock, orkidelerle bezeli iki ev hanımı, beyazlı küçük kız ve büyük olasılıkla gelin beyazı elbiseli küçük kızla büyülenmiş gibi duran din görevlisi arasından kendine yol açmaya çalışan Humbert Humbert'in gıcırdayan dişleri ölümsüzleştirilmişti. Tabii kasaba gazetelerinin sayfalarına yazılıp, basılanlara ne kadar ölümsüz denilebilirse... Asansörün yanına cıvıltılı bir kalabalık toplaşmıştı. Merdivenlere yöneldim, 342 hemen yangın merdiveninin oradaydı. Hala, dönüp - ama anahtar kilide girmişti bir kere, artık odadaydım.

29

Banyonun ışığı yanıyordu, kapısı aralıktı. Ayrıca jaluzilerin arasından dışarıdaki sokak lambalarının hortlaksı ışığı sızıyor, aşağıdaki manzarayı gözler önüne seriyordu.

Lolitam eski geceliklerinden birini giymiş yatağın ortasında sırtı bana dönük olarak yatıyordu. Belli belirsiz örtülmüş bedeniyle çıplak kol ve bacakları bir 'z' oluşturacak biçimde kıvrılmıştı. Her iki yastığı da dağınık kara saçlarının altına yerleştirmişti. Şakaklarının üzerinden soluk bir ışık

şeridi geçiyordu. Filmlerde bazan iki sahne arasındaki değişme gösterilmez de her şeyin hızla olup bittiği sezdirilmeye çalışılır ya, ben de sanki aynı hızla elbiselerimi çıkarmış, pijamalarımı giymiş, dizimi yatağın kenarına dayamıştım ki Lolita başını çevirdi, gölgeler arasından baktı bana.

İşte bunu hiç hesaba katmamıştı yabancı. Bütün o hapçılık oyunu (laf aramızda, oldukça da sevimsiz bir oyundu) top atsalar uyanmayacak kadar derin bir uykuya dalması içindi, ama Lolita karşımda gözlerini dikmiş bana bakıyor, dili dolaşarak 'Barbara' diye çağırıyordu beni. 'Barbara', üzerinde kendisine oldukça dar gelen Humbert'in pijamalarıyla, uykulu uykulu söylenen küçüğün başucunda kıpırdamadan kalakalmıştı. Dolly çaresiz bir iç çekişiyle döndü, eski pozisyonunda yatmaya devam etti. En azından iki dakika kadar eşiği atlayayım mı atlamayayım mı bilemedim; kırk yıl kadar önce, evde kendi eliyle diktiği paraşütle Eyfel Kulesi'nden atlamaya kalkışan terzi gibi hissediyordum kendimi. Usul usul soluk alışı, uyumakta olan birinin soluk alıp verişiydi. Sonunda yatağın benim tarafıma gelen dar bölümüne uzandım, buz gibi ayak topuklarının güneyine düşen bölgeye toplanmış duran yatak örtülerinden kurtarabildiğim kadarını çektim, örttüm üzerime. O anda Lolita başını kaldırdı ve aval aval suratıma baktı.

Sonraları, eksik olmasın, bir eczacıdan, elimdeki mor hapların, o köklü ve soylu uyku hapları familyasına dahil bile olmadığını öğrendim; olsa olsa elindekinin güçlü bir uyku ilacı olduğuna inanan sinir hastalarını uyutabilirmiş - hem cin gibi hem de feleğin çemberinden geçmiş bir supericiğini uzun süre uyutacak bir sakinleştirici olmaktan çok uzakmış. Ramsdale'deki doktor şarlatanın biri miydi yoksa ihtiyar tilkinin teki mi, farketmiyordu artık, hala da farketmiyor. Önemli olan aldatılmış olmamdı. Lolita yeniden gözlerini açtığında, gecenin ileri saatlerinde yeniden etkisini göstersin ya da göstermesin, elimdeki hapların güvenilir olmaktan çok uzak olduğunu anlamış bulunuyordum. Başını tekrar yavaşça öte yana çevirdi, yarısından fazlasını kaplamakta olduğu yastığa gömdü. Hala kararsızlığın eşiğinde durmuş bekliyor, dağınık saçlarına, supericiği cildinin ışıltılarına, belli belirsiz görünen omzunun yarısıyla kalçasının yarısına bakıyordum. Soluk alıp verişinden uykusunun derinliğini kestirmeye çalışıyordum. Aradan bir süre geçti, kıpırtı yoktu, belki bu çıldırtıcı güzellikte ışıltıya biraz daha sokulabilirdim. Ne var ki ılıklığını daha şöyle dışarıdan yoklamaya başlamıştım ki soluk alıp verişi durdu. Küçük Dolores'in cin gibi uyanık olduğu, alçak bedenimin herhangi bir

noktasının bedenine sürünmesi halinde çığlık çığlığa haykıracağı yolunda sevimsiz bir duyguya kapılmıştım. Hayır, hayır sevgili okuyucu; kitabımın aşırı temkinli, hasta duyarlıklı, yufka yürekli kahramanından ne kadar yaka silkiyor olursan ol bu önemli sayfaları atlayamazsın. Bir düşün beni, o günkü halimi düşün; sen beni düşünmezsen varolamam ki ben -kendi günahkarlığının ormanlarında tir tir titreyen içimdeki o ceylanı düşün- hatta istersen gel, biraz da bıyık altından gülelim seninle. Ne çıkar sırıtmaktan? Örneğin (az kaldı 'örneğin mesela' yazacaktım) başımı koyacak yastığım yoktu, tam o sırada bütün bu rahatsızlıklarıma bir de mide yanması (Tanrım, bir de Fransız usulü demezler mi şu kızarmış patateslere!) eklenmez mi?

Yine uykuya dalmıştı supericiğim, ama ben hala büyülü beldelere doğru yola çıkmaya cesaret edemiyordum. Uyuyan Küçük Güzel'le Gülünç aşık tablosu. Yarın, anasını kütük gibi uyutan o haplardan avuç avuç içirmezsem eğer! Arabanın ehliyet gözünde miydi, yoksa yol çantamda mı? Tam bir saat sonra sürüne sürüne yeniden mi gelseydim yanına? Supericiklerinin vücut ısılarıyla uğraşan bilim dalı kesinlik ister. Elimi sürdüğüm andan başlayarak bir an içinde deli gibi çırpınmaya başlardı. Oysa milimetrenin onda biri kadar aralıklarla yaklaşsam on saniye vaktim olur ki, bu da... Bekleyelim.

Amerikan otellerinden daha gürültülü bir yer olamaz. Ayrıca unutmayın ki burası sessiz, sakin, eski moda bir ocak başı, bir dinlenme evi olma iddiasındaydı; 'keyifli yaşam' filan var ya, öyle işte... Asansörün kapısı beynimin yirmi yarda kadar ötesinde gürültüyle kapanınca bu ses sanki sol şakağımda patlıyormuş gibi oluyor, bunu asansörün kendisinin değişik iniş çıkış evrelerindeki çarpma ve gümbürdeme sesleri izliyor, bunlar geceyarısından çok sonraya kadar sürüp gidiyordu. Arada bir sol kulağımın doğusuna (bedenimin günahkar yanını yatak arkadaşımın sisler arasından seçilen kalçalarına değdirmeye cesaret edemeyerek uzanmış, sırtüstü yatıyordum) düşen koridor yersiz haykırışların neşeli yankısıyla çınlıyor, sonra bu haykırışlar iyi geceler dileklerinin hayhuyunda son buluyordu. Bu da sona erince, beyinciğimin tam kuzeyine düşen tuvalet, nöbeti devralıyordu. Dobra dobra, girişken, gırtlağı güçlü mü güçlü bir tuvaletti, defalarca da kullanılıyordu. Gurultusu, hırıltısı ve bunları izleyen sifona su doldurma sesleri arkama düşen duvarı sarsıyordu. Bu da bitince güney yakasındaki birinin abartılı bir illete yakalanacağı tuttu, bir yandan içkisini yuvarlıyor bir yandanda ciğerlerini paralarcasına öksürüyordu. Ardından da,

aynı adamın tam bizim banyonun altında düşen yerdeki tuvaleti tam bir Niyagara Şelalesi gibi çağlamaya başlamaz mı?! Sonunda bütün çağlayanlar durulup da, 'sihirli avcılar' deliksiz bir uykuya vardığında bu kez de uykusuzluğumun pencereleri altında uzanıp giden yollarda, uyanıklığımın batısına düşen yerde, iki yanında koca koca ağaçlar dizili o görkemli, saygın, ulu, seçkin caddede ıslak, rüzgarlı gecenin içinden kükremelerle geçip giden dev kamyonların körolası hayaletleri kol gezmeye başlamaz mı?

Öte yandan on beş santim ötemde, alev alev tutuşan bedenimin biraz açığında buğulu, sisli Lolita'm yatıp durmaz mı? Kıpırtısız geçen uzun mu uzun bir gece nöbetinden sonra ahtapot kollarım yeniden ona doğru uzandı, bu kez somyanın gıcırtısı onu uyandırmamıştı. Açgözlü koca bedenimle o kadar yakınına sokulmuştum ki, çıplak omuzlarının kokusunu sıcak bir soluk gibi yanağımda hissediyordum. Birden kalktı, derin bir soluk aldı; kayıklar hakkında çabuk çabuk deli gibi bir şeyler mırıldandı, yatak örtüsünü çekiştirip yeniden koyu, karanlık, toy bir kendini unutuşun içine gömüldü. Ay vardı, uykusu kumraldı; uykunun bereketli sularına dalıp çırpınmaya başlamıştı artık, birden kolunu attı, suratımın tam ortasına çarptı. Bir an için yakaladım onu. Kucaklayışımın gölgesinden sıyrıldı; bunu bilinçle, tiksintiyle, beni sevmediği için değil sadece dinlenmesinin doğallığı içindeki bir çocuğun aldırışsız mırıltılarıyla yapıyordu. Durum gene değişmemişti; Lolita kıvrak sırtını Humbert'e dönmüş, Humbertse başını eline dayamış yatıyor, arzuyla, mide yanmasıyla alev alev tutuşuyordu.

Sonunda mide yanması öyle dayanılmaz bir hal aldı ki, kalkıp bir bardak su içmek üzere banyoya gittim. İçine turp doğranmış süt dışında bu gibi durumlarda bildiğim en iyi ilaçtır bu. Odanın soluk şeritlerle çizgilenmiş tuhaf yoğunluğuna geri döndüğümde. Lolita'nın mobilyalar üzerinde değişik biçimlerde donup kalmış gibi duran eski ve yeni elbiseleri boşlukta süzülüyor gibiydiler. Yaramaz kızım doğrulmuş, ayık bir sesle su istediğini bildiriyordu. Katı, soğuk kağıttan bardağı elinin gölgesiyle aldı, kirpiklerini bardağa doğru indirip içindeki suyu mideye gönderdi. Sonra en şehvetli okşamalardan daha çekici çocuksu bir hareketle geldi, ıslak dudaklarını omuzuma sildi. Yeniden yastıklara gömüldü, (neyse ki suyunu içerken kendi yastığımı çekip almıştım) hemende uykuyu daldı.

Uyku hapından bir porsiyon daha vermeye cesaret edememiştim, kaldı ki birinci porsiyonun onu deliksiz bir uykuya daldıracağı yolunda hala umut besliyordum. Ona yaklaşmaya koyuldum, her türlü hayal kırıklığı kabulümdü artık; kendimi tutsam iyi olurdu ama tutacak halde değildim ki. Saçının kokusu yastığıma sinmişti. Biraz daha yaklaştım, ha kıpırdandı, ha kıpırdanacak kah duruyor kah geri kaçıyordum. O Harikalar Ülkesi'nden yayılan esinti akıl bırakmamıştı ki bende, düşüncelerim eğik harflerle yazılmış gibiydi, o esintinin hayaleti bile onları yansıtan yüzeyde kırışmalara yol açabiliyordu sanki. Zaman zaman bilincim yönünü şaşırıyor, bedenim boşluğa doğru kayıp uykuya dalarmış gibi oluyor, sonra yeniden uyanıyordum; bir ya da iki kere kendimi hüzünlü bir horlamaya kaptırıp gittiğimin farkına vardım. Sevecenlik sisleri özlem tepelerini sarıp sarmalıyordu. Ara sıra, çok geçmeden sihirli avın sihirli avcının avucuna düşeceğini düşünüyor, kalçalarının uzak, harika bir kumsalın yumuşak kumları içinden yavaş yavaş bana doğru ilerlediği yolunda bir kuruntuya kapılıyordum. Sonra birden mahmur gamzeleri uykuda kıpırdanıveriyor, benden her zamankinden daha uzakta olduğunu anlıyordum.

Şimdi anılarda kalan o gecenin titreyişleri, elyordamları üzerinde böyle uzun uzadıya durmamın tek nedeni acımasız bir alçak olmadığımı, olamayacağımı, olmuş olamayacağımı kanıtlamaktaki kararlılığımdır. Sürüne sürüne geçtiğim o nazlı, o hülyalı beldeler cürmün fırsat kolladığı yerler değil, şairlerin yadigarı olan topraklardı. Hedefime bir ulaşsam, vuslatım sonsuz bir sevecenlikle dolup taşacak, içimde Lolita'mın uyanıkken hararetini bile farketmeyeceği alevler tutuşacaktı. Bir yandan da iyiden iyiye sersemlese de ondan bir tadımlık baldan fazlasını alabilsem; diyordum. İşte böyle yaklaşık varsayımlarda bulunarak, Lolita'mı gözbebeklerine vuran ay ışıklarına ya da yumuşacık, tüylü çiçekler açan bir çalılığa çeviren bir görüş bozukluğunun pençesinde kıvranarak düşümde bazen uyandığımı, bazen oturup beklediğimi görüyordum.

Sabahın ilk saatlerine doğru otel gecesinin kıpırtısı, huzursuzluğu dindi, uykuya daldı. Sonra saat dört sıralarında koridordaki tuvalet gene çağıldadı, bunu tuvalet kapısının gürültüyle kapanması izledi. Saat beşi biraz geçe avludan mı, park yerinden mi geldiği belli olmayan bir tirat bir durup bir başlayarak çevreyi çınlatmaya koyuldu. Tam anlamıyla bir tirat da sayılmazdı, çünkü konuşan her kimse ikide bir durup (böyle olduğunu varsayıyordum) ötekinin söylediklerini dinliyor ama öteki ses bana

ulaşmadığından olacak kulağıma çalınan bölümden bir anlam çıkmıyordu. Ne var ki konuşanın vurgularındaki kararlılık şafağın sökmesine katkıda bulundu; oda çoktan leylak rengi-boz bir ışıkla dolmuştu. Birçok çalışkan tuvalet birbiri ardınca işlemeye, asansör takırtılar, tukurtular, ağlamalar, inlemeler içinde çalışıp erkencileri aşağıya ve yukarıya taşımaya başladı. Birkaç dakika boyunca sefil bir mahmurluktan baş alıp da gözlerimi açamadım; Charlotte suyu yeşilimsi bir akvaryumda yüzen denizkızı olarak göründü gözüme. Koridorda Dr. Boyd ağzından bal damlayarak birine iyi sabahlar diledi, ağaçlarda kuşlar cıvıldaşıyordu, Lolita birden esnedi.

Jüri üyesi saygıdeğer, soğuk bayanlar! Dolores Haze'e gönlümden geçenleri ancak aylar, belki de yıllar sonra açabileceğimi düşünüyordum. Ne var ki altıda uyandı, altı on beşte sarmaş dolaştık. Size garip bir şey söyleyeyim mi, beni baştan çıkaran o oldu.

Sabahın ilk esnemesini duyduğumda, uyuyan yakışıklı prens numarasına başvurdum. Nasıl davranmam gerektiğini bilemiyordum. Beni ayrı bir yatakta değil de yanı başında bulunca çok şaşıracak mıydı? Eşyalarını toplayıp banyoya kaçacak, arkasından kapıyı mı kilitleyecekti? Hemen Ramsdale'e, annesinin yanı başına mı dönmek, yoksa kampa geri mi götürülmek isteyecekti? Ama benim Lo'cuğum kafadar kızdı. Bakışlarının üzerimde gezindiğini hissediyordum. Sonunda o güzel gülüşüyle kıkırdamaya başladığında, gözlerinin içinin güldüğünü adım gibi biliyordum. Yatakta dönerek benim tarafıma yanaştı, ılık kumral saçları köprücük kemiğini örttü. Pek de başarılı olmayan bir uyanma taklidi yaptım. Ses çıkarmadan yatıyorduk. Saçlarını usul usul okşadım, yavaşça öpüştük. Öperken diliyle ağzını yoklayıp içinde kelebekler gibi uçuştuğunu görünce aklım yerinden çıkacak gibi oldu. Küçük yaşta sevici bir veletten almıştı derslerini. Bu numaraları Charlie falan öğretmiş olamazdı. Ağzımın payıyla birlikte dersimi de alıp almadığımı anlamak istercesine geri çekildi, gözlerini üzerimde gezdirdi. Şakaklarını al basmış, dolgun alt dudağı pırıl pırıl parlıyordu, sonum gelmişti artık. Sonra birdenbire gürültülü bir neşeyle (supericiklerinin en büyük özelliği) ağzını kulağıma dayadı; uzun bir süre aklım kulağıma boşalan ateşli sağanağı tek tek sözcükler halinde kavramaktan aciz kaldı. Bir kahkaha daha atıp, eliyle saçlarını geriye çekti, bir daha denemeye girişti; önerdiği şeyin ne olduğunu anladığımda hiçbir şeyin yasak olmadığı yepyeni, gıcır gıcır, inanılmaz bir düşler dünyasına ayak basmış olmanın garip bilinciyle doldu içim. Charlie'yle oynadığı

oyunun ne olduğunu bilmediğimi söyledim. 'Yani hiç mi ?', yüzünün çizgileri tiksinti dolu bir inançsızlık ifadesi aldı. 'Sen hiç-?' diye söze başladı yeniden. Ağzımla biraz okşayıp gıdıklayarak zaman kazandım. 'Çek arabanı, anladın mı?' dedi, burnunu çeke çeke ağlamaya başladı, esmer omuzlarını dudaklarımın dokunuşundan çekti kurtardı. (Gariptir, dudaklarını öpmek ya da düpedüz sevişmek dışında bütün öpme ve okşamalarımı ya 'aptal romantiklik' ya da 'anormallik' olarak nitelendiriyordu - uzun zaman da kendini alamadı bundan).

'Yani,' diye üsteledi, üstüme çıkıp diz çökmüştü, 'çocukken hiç yapmadığını mı söylemek istiyorsun?'

'Hiç,' dedim. Yalan da değil.

'Peki,' dedi Lolita, 'şimdi yapmaya başla bakalım.'

Lolita'nın 'yapmak' fiiliyle ne demek istediğini uzun uzun anlatarak mürekkep yalamış okuyucularımı sıkmak amacında değilim. Yalnız şu kadarını söyleyeyim ki çağdaş eğitim sisteminin, gençliğin benimsediği davranış biçimlerinin, kamp ateşi zırvaları ve benzerlerinin umarsızca kirlettiği bu güzel, bu bedeni yeni yeni biçimlenmeye başlayan genç kızda çekingenliğin zerresi yoktu. Sevişme meselesini yetişkinlere yabancı bir dünyanın, gençlerin dünyasının hırsızlama zevklerinden biri olarak görüyordu. Yetişkinlerin soyu sürdürmek üzere giriştikleri çabalar vız geliyordu ona. Küçük Lo hayat kaynağımla benimle bağlantısı olmayan bir aletmişçesine harıl harıl, büyük bir ciddiyetle oynuyordu. Afacan bir velet olduğunu göstererek beni etkilemek isterken, bir oğlan çocuğunun hayat kaynağıyla benimki arasındaki farkı gözden kaçırıyordu. Sadece gururum pes etmeme engel oluyordu. Köşeye kısılmış kalmıştım, aptal numarası yaptım, bıraktım kendimde dayanma gücü bulabildiğim sürece istediğini yapsın. Neyse, asıl söylemek istediğim bunlar değil; 'seks' dedikleri şeyle hiç mi hiç ilgili değilim. Bu hayvanca ayrıntıları gözünün önünde canlandırmak iş değil. Aklımı çelen daha esaslı bir çaba var ki o da supericiklerinin tehlikeleri konusunda belirleyici bir şeyler söyleyebilmek.

30

Adımlarımı dikkatli atmam gerekiyor. Fısıldayarak konuşmalıyım. Sen içi geçmiş cinayet haberleri yazarı, sen asık suratlı moruk mübaşir, yıllarca o okul kavşağında durduktan sonra şimdi ömür boyu yalnızlığa mahkum

olan sen polis eskisi, oğlan çocuklarına yüksek sesle kitap okutan sen zavallı emekli! Sizin gibi heriflerin Lolita'ya deli gibi aşık olması yakışık almaz değil mi - alır mı söyleyin! Ressam olsaydım, 'Sihirli Avcılar'ın müdüriyeti de bir yaz günü aklını kaçırarak bana yemek odasının duvarlarını gönlümün dilediğince resimleme görevini verseydi, resmedeceklerimin birkaç tanesini sayayım:

Bir göl çizerdim. Ateş çiçekleriyle bezeli bir çardak olurdu. Doğa görüntüleri - cennet kuşunu kovalayan kaplan, derisi yüzülmüş bir yavru domuzu olduğu gibi yutan bir yılan olurdu. Yüzünde büyük bir acı ifadesi taşıyan ama avuçlarının çukurluğuyla giriştiği okşayışlar yüzündeki acıyı yalanlayan bir sultan, yuvarlak, güzel kalçalı küçük bir esir çocuğa sumermerinden bir sütuna tırmanmakta yardım ediyor olurdu. Müzik otomatlarının yan taraflarında yanıp sönen, aşağı yukarı hareket eden, ışıltılı testisleri andıran parlak lambacıklardan olurdu. Ara yaş kızlar grubunun bütün kamp etkinliklerini çizerdim. Kano yarışı, kamp dansları, göl kenarında güneşte saç tarama sahneleri, sayfiyede bir pazar gününü çizerdim. Gittikçe büyüyen çemberlerle halelenmiş gölde yiten, gözden uzaklaşan ateş kırmızısı bir opal, bir yürek atışı daha, son bir renk darbesi - ciyak kırmızı, sızım sızım sızlayan pembe- bir iç çekişi, acıyla irkilen bir çocuk.

31

Bunları şu anda içinde bulunduğum sonsuz acıları yeni baştan yaşamak üzere anlatıyor değilim. O garip, korkunç, delirtici dünyanın, supericiklerine duyulan aşkın dünyasının kaçta kaçı cennettir, kaçta kaçı cehennem, onu belirlemek istiyorum sadece. Güzellikle yırtıcılığın örtüştüğü bir nokta var; bu sınır çizgisini saptamak bütün dileğim, ama bir türlü yapamıyorum. Neden?

Kızların on iki yaşında evlenmelerine izin veren. Roma Hukukunun yasa maddelerinden biri, kilise tarafından da benimsenmiş olup bugün Birleşik Devletler'in bazı eyaletlerinde de üstü örtülü biçimde geçerliliğini korumaktadır. Hele on beşinde evlenmek her ülkede yasaldır. Demek ki her iki yarımkürede de, yörenin rahibince kutsanıp iyice kafayı çeken kırklık bir hergele terden sırılsıklam olmuş damatlıklarını çıkardığı gibi kılıcını dibine kadar terütaze eşinin kınına sokuverse bunda aykırı bir yan olmayacaktır.

'St. Louis, Chicago ve Cincinatti'ninki gibi kanı kızıştıran iklimlerde (deniyor hapishane kitaplığındaki eski bir dergide) kız çocukları on iki yaşının sonlarına doğru cinsel gelişmelerini tamamlarlar.' Dolores Haze iklimi 'kanı kızıştıran' Cincinatti'den ancak otuz üç kilometre ötede dünyaya gelmişti. Sadece doğanın takipçisiyim ben. Doğa'nın sadık köpeği... O zaman bu karabasan duygusunu neden bir türlü atamıyorum üzerimden? Onun goncasını mı zedeledim sanki? Jürinin duyarlı üyeleri, sayın hanımlar, ben ilk sevgilisi bile değildim ki.

32

Bana nasıl kirletildiğini anlattı. Tatsız, un gibi muzlar, buruşuk şeftaliler, ağzınıza yaraşır kızarmış patatesler yiyorduk; Küçüğüm bana her şeyi anlattı. Belli bir mantık sırası tutturmadan ağzına geldiği gibi söylüyor, bir yandan da matrak ağız hareketleri katıyordu konuşmasına. Sanırım daha önce de sözünü etmiştim, özellikle 'öff!' diye bağırıp suratını buruşturması dikkatimi çekmişti. Ağzını pelte gibi yana çarpıtıyor, gözlerini komik bir tiksinti numarasıyla deviriyor, buna bir uysallık, sanki karşısındakine toyluğunu, kusurlarını bağışlatmak istermişçesine bir yüz ifadesi de ekleniyordu.

İnanılmaz hikayesine, geçen yaz gittiği, kendi deyimiyle 'çok seçkin' bir kampta aynı çadırı paylaştığı arkadaşından söz ederek girişti. Bu çadır arkadaşı ('azılı mı azılı bir tip', 'yarı çatlak' ama 'kafadar' bir kız) ona çeşitli konularda yol yordam öğretmişti. Sadık Lo önce kızın adını vermek istemedi.

'Grace Angel miydi?' diye sordum.

Başını salladı, hayır değildi, kalantor birinin kızıydı. Babası-

'Peki Rose Carmine mi?'

'Yok canım, olur mu hiç. Babası-.'

'Agnes Sheridan olmasın?'

Yutkundu, başını hayır anlamında salladı, sonra dikkatle bana baktı.

'Buraya bak, bütün bu kızları nereden tanıyorsun sen?'

Açıkladım.

'Peki,' dedi. 'O okuldaki takımdan bazıları oldukça felakettir ama hiçbiri de bu kız kadar değil, ille de bilmek istiyorsan söyleyeyim, adı

Elizabeth Talbot'tı, çok esaslı bir özel okula gidiyor şimdi, babası da bir şirketin yöneticisi.'

Tuhaf bir irkilmeyle zavallı Charlotte'un arkadaş toplantılarında, 'bizim kız geçen yaz Talbot'ların kızıyla aynı izci grubundaydı...' türünden süslü sözleri ne kadar sık araya sokuşturduğunu düşündüm.

Annesinin bu sevicilik çeşnisinden haberi olup olmadığını öğrenmek istedim.

'Deli misin, tabii yok,' diye soluklandı Lo, eli ayağı kesilmişti. Numaradan ürkmüş de sonradan rahatlamış gibi yaptı, gene numaradan titreyen elini göğsüne bastırdı.

Ne var ki, beni daha çok karşı cinsle olan ilişkileri ilgilendiriyordu. On bir yaşında, Orta Batı'dan Ramsdale'e taşındıklarında orta ikiye başlamıştı, 'iyice felaket' derken ne demek istiyordu.

Şunu demek istiyordu; Miranda'ların ikizleri yıllardır aynı yatağı paylaşıyorlardı, okulun en aptal oğlanı olan Donald, Scott amcasının garajında Hazel Smith'le 'yapmıştı', okulun en zeki oğlanı olan Kenneth Knight ise eline nerede ve ne zaman fırsat geçerse açıp gösterirdi, hem-

'Q. Kampına dönelim,' dedim. Der demez de her şeyi aldım ağzından.

Lo'dan iki yaş büyük olan kampın en iyi yüzücüsü iriyarı, sarışın Barbara Burke'ün sadece Lo'yla paylaştığı çok; özel bir kanosu vardı. 'Çünkü ondan başka Söğüt Adası'na kadar yüzebilen tek kız bendim.' (bir tür yüzme yarışması herhalde). Temmuz boyunca her sabah -dikkatini çekerim sevgili okuyucu Allah'ın her sabahı- kamp müdiresinin on üç yaşındaki oğlu Charlie Holmes, Barbara ve Lo'ya kanoyu Onyx ya da Enyx Gölü'ne (koruluktaki iki küçük göl) çekmekte yardımcı oluyordu. Charlie, zararsız, ihtiyar, sağır mı sağır bir hademeyle, çiftçilerin adeti olduğu üzere kamptakilere arasıra yumurta satan külüstür Ford arabalı bir çiftçi dışında birkaç kilometrelik bir çevre içindeki tek erkek yaratıktı. Ah sevgili okuyucu, her sabah bu üç çocuk gençliğin, çiyin, kuş cıvıltılarının belirtileriyle dolup taşan bu güzel, bu masum ormandan kestirme bir yol bularak ilerliyorlar ve bir noktada, sereserpe bir çalılığın orada Barbara'yla oğlan Lo'yu gözcü dikerek, başka bir çalılığın arkasında çiftleşiyorlardı!

Önceleri 'deneyip neye benzediğini görmeyi' reddetti, ama merak ve arkadaşlık ağır bastı. Çok geçmeden Barbara'yla Lo suskun, somurtkan, kaba fakat yorulmak bilmez Charlie'yle sırayla yapmaya başladılar. Çiğ bir havuç ne kadar çekiciyse Charlie de ancak o kadar çekiciydi işte, ne varki

harika bir prezervatif koleksiyonuna sahip bulunmaktaydı. Prezervatiflerini, yakınlarındaki kalabalık bir sanayi kasabasıyla aynı adı taşıyan Doruk Gölü'ne sarkıtıyor, gerektikçe oradan çekip alıyordu. Olayı 'gırgır' bulduğunu, 'cilde iyi geldiğini' söylemesi dışında, Lolita'nın Charlie'nin zekasıyla davranışlarından, sadece küçümsemeyle söz ettiğini duymak içime su serpmişti. O alçak muzurun Lolita'cığımı kızıştırdığı da söylenemezdi. Aslına bakılırsa, 'gırgır' bir yana oğlanın pek bir şey becerebildiğini de sanmıyorum.

O sırada saat onu bulmuştu. Şehvet dalgalarının kabarmasıyla birlikte boz renkli, eserekli bir günün elle tutulur iç karartıcılığıyla işbirliği eden külrengi, berbat bir duygu geldi yerleşti, içime, şakaklarım da zonklamaya başladı. Esmer, narin, çıplak Locuğum dar beyaz kalçaları bana, somurtuk suratı dolabın kapağındaki aynaya dönük olarak ayakta duruyordu. Kollarını iki yana sarkıtmış, üzerleri pisi pisi kürküyle kaplı yeni terlikler içindeki ayaklarını iki yana açmış, parmağını alnına düşen bir lülenin içinden geçirerek aynadaki kendi görüntüsüne somurtuyordu. Koridordan işlerinin başındaki zenci kat hizmetçilerinin mırıl mırıl sesleri geliyordu. Sonra biri usulca bizim odanın kapısını açmaya çalıştı. Lo'yu banyoya yolladım, güzelce sabunlanıp duş almasını söyledim. Yatak karmakarışıktı, şurada burada patates cipsi artıkları göze çarpıyordu. Önce denizci mavisi yünlüden bir etek-bluz, sonra da kolsuz bir yelekle, volanlı, kareli kumaştan bir etek giydi, çıkardı. İlk giydiği küçük geldi, ikinci giydiğiyse çok boldu. Acele etmesi için yalvardığımda (durum beni korkutmaya başlamıştı), Lo hırçın bir hareketle benim o güzel armağanlarımı bir köşeye fırlattığı gibi bir gün önce giydiklerini geçirdi üzerine. Sonuçta hazır olduğunda dana derisi taklidi yeni bir el çantası armağan ettim (çantanın içine darphaneden yeni çıkmış pırıl pırıl madeni paralar koymayı da unutmamıştım), aşağı inip kendine bir dergi almasını söyledim.

'Ben de bir dakikaya kalmaz inerim,' dedim. 'Senin yerinde olsam güzelim, yabancılarla da konuşmazdım.'

Ufak tefek, zavallı armağanlarım dışında pek derlenip toplanacak bir şey yoktu. Gene de tehlikeli, uzun bir süreyi (aşağıda bir şeyler mi karıştırıyordu?) yatağı düzeltmekle geçirdim. Bir hapishane kaçkınının bir çift yaşlı, şişko orospuyla süslediği aşk yuvasından çok, kusursuz bir babayla kızının terkettiği yuva izlenimini uyandırmak istiyordum. Sonra giyindim, gelip bavulları alsın diye ak saçlı asansörcüyü çağırdım.

Her şey yolundaydı. Orada, lobide üzeri kalabalık kan kırmızısı bir koltuğa gömülmüş oturuyor, canhıraş bir sinema dergisine dalmış gözüküyordu. Benim yaşlarımda tüvitler giyinmiş bir herif (otelin mezhebi bir gece içinde sahte İngiliz çiftlik ağalarına dönüvermişti) sönmüş purosuyla yüzyıllık gazetesinin arkasından Lolita'ma gözlerini dikmiş bakıyordu. Lolita'nın üzerinde çok bilmiş, kısa konçlu beyaz çorapları, hafif topuklu mokasenleri, köşeli yakalı parlak renkli basma elbisesi vardı. Yorgun lambadan taşan bir parça ışık, ılık esmer uzuvlarındaki altın rengi ayva tüylerini belirginleştiriyordu. Pervasızca bacak bacak üzerine atmış oturuyordu. Solgun gözlerini satırlara dikmiş okuyor, arada birde kırpıştırıyordu. Bill'in karısı birbirlerini tanımadan çok önce uzaktan aşıkmış ona - aslına bakarsanız Schwob Pastanesinde meyveli dondurmasını kaşıklarken görüp aşık olmuşmuş ünlü genç aktöre. Kalkık burnundan, çilli suratından, ak boynunda düşsel bir vampirin dişlerini geçirdiği yerdeki morumsu noktadan ya da farkında olmadan diliyle kabarık dudaklarının çevresindeki gül pembesi kaşıntı yerlerini yalayan dilinden daha çocuksu bir şey olabilir miydi? Kendi elbisesini kendi diken, ciddi kitaplardan hoşlanan yıldız adayı Jill'in hikayesini okumaktan daha zararsız ne olabilirdi? Tepesindeki ipeksi pırıltısıyla halelenmiş duran ortadan ayrılmış parlak kumral saçlardan daha masum, daha lekesiz... Şu ağzının suyu akan herif-aslında biraz İsviçreli Gustave amcamı da andırmıyor değil, amcam da oldum olası yeni açılmış goncaların hayranıydı- bedenimin her dokusunun o küçük kızın bedeninin dokunuşuyla donandığını bilse hasetinden çatlardı. Kız çocuk kılığına girmiş ölümsüz bir cinin bedeniydi o beden!

Pembe domuz kılıklı Mr. Swoon karımın telefon etmediğinden kesinlikle emin miydi? Evet, emindi. Eğer telefon ederse lütfen Clare Teyze'ye gittiğimizi söyler miydi? Söylerdi tabii... Hesabı ödeyip Lo'yu iskemlesinden kaldırdım. Arabaya gidinceye kadar okumayı sürdürdü. Kasabanın güneyinde birkaç sokak ilerideki sözüm ona kafeteryaya götürülürken hala okuyordu. A, evet yedi, hem de nasıl yemek. Yemeğini yemek üzere dergiden bile vazgeçti ama her zamanki neşesinin yerini garip bir durgunluk almıştı. Küçük Lo'nun istediğinde iyice aksi olabileceğinden haberim vardı. Dişimi sıktım, gülümsedim, kendimi olacak tatsızlıklara hazırladım.

Yıkanmamıştım, tıraş olmamıştım, daha bağırsaklarımı boşaltmamıştım. Sinirlerim haraptı. İki çift söz etmeye kalkıştığımda küçük metresimin omuzlarını silkip, burun deliklerini iri iri açması hiç de hoşuma gitmiyordu. Peki, Maine'e, annesiyle babasının yanına dönmeden önce Phyllis'in bunlardan haberi oldu mu? diye sordum gülümseyerek. 'Bak,' dedi Lo, dudaklarını büzdü, ağlamaklı olmuştu, 'bu konuyu kapatalım, tamam mı?' Bunun üzerine ilgisini yol haritasına çekmeye çalıştım, gene de ne kadar dudaklarımı şaplattımsa da ilgisini çekmeyi başaramadım. Sabırlı okuyucuma -ah ne olurdu Lolita da senin uysal yaradılışını örnek alsaydı kendine!- bir kere daha hatırlatmakta yarar var, hedefimiz şen Lepingville kasabasının oralarda düşsel bir hastanenin yakınlarıydı. Daha sonra seçtiğimiz birçok hedef gibi bu hedef de gelişigüzel uydurulmuş bir hedefti. Bu numarayı nasıl inanılır kılabileceğimi, ayrıca Lepingville'deki bütün sinemaları bir bir dolaşıp bitirdikten sonra nasıl başka akla yakın numaralar uyduracağımı kara kara düşünür olmuştum. Humbert gittikçe huzursuzlaşıyordu. Çok özel, çok yeni bir duyguydu bu benim için; biraz önce öldürdüğüm birinin küçük hayaletiyle yan yana oturmuşçasına, beni boğan korkunç bir iç sıkıntısı.

Tam arabaya binerken Lo'nun yüzünden bir acı gölgesi geldi, geçti. Yanıma yerleştiğinde aynı gölge bir kere daha bu kez daha da belirgin olarak geldi geçti. Kuşkusuz ben daha iyi göreyim diye ikinci kez yinelemişti bunu. Budala gibi, bir şey mi var diye sordum. 'Hiçbir şey yok, hayvan herif, diye karşılık verdi. 'Ne herif?!' diye sordum. Sustu. Briceland'den ayrılıyoruz şimdi... Evet, geveze Lo'nun ağzını bıçak açmıyordu. Dehşetin buz gibi örümcekleri sırtımdan aşağıya doğru inmeye başladılar. O bir yetimdi. O, koca elli, koca kollu, kötü kokulu bir yetişkinin daha bu sabah üç yaman sevişmeye alet ettiği yalnız bir çocuk, tam anlamıyla bir öksüzdü. Yaşam boyu gerçekleşmesine çalışılan bir düşün, bir anlamda gerçekleşme çerçevesini çok aştığı, bir karabasana dönüştüğü söylenebilirdi. Dikkatsiz, budalaca ve alçakça davranmıştım. Gene de açıkça söylüyorum; içimde dönüp duran bu karanlık anaforların ta dibinde bir yerde, arzunun yeniden kımıldandığını hissediyordum. Bu sefil supericiğine duyduğum iştah öylesine canavarcaydı ki... Ya sessiz sedasız park edebileceğim bir yol kenarı bulur bulmaz onunla sevişmek istememe karşı çıkacak olursa diye düşünüyordum; bu iç burkucu düşünce içimdeki suçluluk duygusuna karışıyordu. Başka bir deyişle zavallı Humbert

Humbert son derece mutsuzdu. Arabamı Lepingville'e doğru öyle sersem gibi sürerken aklımı zorluyor, parlak kanatları altına sığınıp koltuk arkadaşımla konuşma konusu açabilecek bir nükte aranıyordum. Sonunda sessizliği bozan o oldu:

'Ah, ezilmiş bir sincap', dedi. 'Yazık!'

'Ya, değil mi?' (seni fırsatçı Humbert, umutlandın gene!)

'Bir dahaki benzincide duralım,' diye sürdürdü konuşmayı Lo. 'Tuvalete gideceğim.'

'İstediğin yerde dururuz,' dedim. Sonra sevimli, sakin yüksek ağaçlı (meşeydi galiba, artık o anda Amerika'nın ağaçlarını tanımaz olmuştum) bir kuytuluk arabamızın asfalt yolda çıkardığı sesi yeşil yeşil yankılamaya başladı, sağda kalan kırmızı topraklı kenarları eğreltiotlu yol biz ormana dalmadan önce başını kaldırıp baktı; acaba şurada durup...

'Yürü,' diye bağırdı Lo, tiz bir sesle.

'Tamam, tamam. Yavaş ol.' (eğ başını sefil canavar, eğ başını) Lolita'ya bir baktım. Tanrı'ya şükür gülümsüyordu çocuk.

'Seni sersem,' dedi bana tatlı tatlı gülümseyerek. 'Seni iğrenç yaratık. Papatyalar gibi lekesiz bir kızdım, bak neler yaptın bana. Polisi çağırıp, tecavüz ettiğini söylemem gerekir aslında. Ah, seni pis, pis moruk.'

Sadece şaka mı ediyordu? Saçma sapan sözlerinin ardında uğursuz bir histeri kokusu seziliyordu. Sonra dudaklarını buruşturup sızlanmaya başlayarak ağrılardan yakınmaya koyuldu, oturamadığını, içinde bir şeyleri yırttığımı söyledi. Sırtımdan ter boşanmaya başlamıştı, az kaldı kuyruğunu havaya dikmiş koşarak otoyolu geçen küçük bir hayvanı eziyorduk. Huysuz yoldaşım gene küfürlü bir şeyler söyledi bana. Benzin istasyonunda durduğumuzda tek bir söz söylemeden arabadan atladı, uzun bir süre dönmedi. Burnu kırık yaşlıca bir arkadaş yavaş yavaş özene bezene arabanın ön camını sildi. Her yerde başka türlü yaparlar bunu; kimi güderiyle kimi sabunlu fırçayla siler, bu arkadaş pembe bir sünger kullanıyordu.

Sonunda döndü. 'Bak,' dedi beni öylesine inciten o kayıtsız sesiyle, 'bana biraz bozukluk ver. Hastaneye, anneme telefon edeceğim. Numarası kaç?'

'Bin arabaya,' dedim, 'o numaraya telefon edemezsin.'

'Neden?'

'Bin arabaya ve çek kapıyı.'

Arabaya bindi, kapıyı çekti. Yaşlı oto tamircisi gözlerini dikmiş ona bakıyordu. Direksiyon kırarak arabayı otoyola çıkardım.

'Canım istediğinde neden arayamazmışım annemi?'

'Çünkü', dedim, 'annen öldü.'

33

Şen Lepingville kasabasında ona dört cilt resimli roman, bir kutu şekerleme, bir kutu bademyağı, iki şişe koka kola, bir manikür çantası, göstergesi ışıklı bir kol saati, taşı sahici topazdan bir yüzük, bir tenis raketi, beyaz yüksek konçlu patenler, bir dürbün, bir el radyosu, çiklet, saydam bir yağmurluk, güneş gözlükleri, baştan çıkartıcı kazaklar, şortlar, çeşit çeşit yazlık elbiseler ve daha bir sürü giyecek satın aldım. Otelde ayrı odalarda kaldık, ama gecenin yarısında ağlaya ağlaya benim odama geldi, tatlı tatlı barıştık. Biliyorsunuz gidecek hiç ama hiç kimsesi yoktu.

İkinci Bölüm

1

İşte, bir uçtan ötekine bütün Amerika boyunca çıktığımız uzun yolculuklar da böyle başladı. Kısa zamanda işlevsel motelleri bütün öteki konaklama yerlerine yeğ tutmayı alışkanlık edindim. Temiz, derli toplu, elbise askıları sağlam, uyku, tartışma, barışma, doyulmaz yasak aşklar için bulunmaz yerlerdi. Önceleri kuşku uyandırmamak üzere herbirinde çift kişilik yatak bulunan birbiriyle bağlantılı iki ayrı oda tutuyordum. Sonraları düşündüm de, kimbilir ne türlü dörtlü sevişmelerin özrü oluyordu benim çözüm sandığım şey; öyle ya, iki aşk yuvasını birbirine bağlayan incecik kapı oldukça ikiyüzlü, gülünç bir gizlilik parodisi oluşturmuyor muydu? Zamanla bu çeşit dürüst namussuzlukların akla getirdiği olasılıkları (eş değiştiren genç, şen evli çiftler, ya da öteki odadan gelecek horultuları kollayarak uyku taklidi yapan bir çocuk) düşünmek beni daha bir yürekli kıldı. Ara sıra tek kişilik yataklı, ilave yataklı ya da çift kişilik yataklı odalar tutmaya başladım. Cennette bir hücre gibiydi bu odalar; inik sarı kepenkler sanki dışarıda güneşli bir Venedik sabahı varmış izlenimini uyandırır, oysa Pennsylvania'dansınızdır ve yağmur yağmaktadır.

Otomobil ve Turing kulübünün rehberinde 'gölgelik', 'ferah' ya da yeşil alanlarının 'bahçe mimarlarının elinden çıkma' olduğu söylenen, koskocaman Chateaubriandvari ağaçların altına kurulmuş taştan kulübeler, tuğla bloklar, kil sıvalı kulübeler, parketaşı döşeli avlularla 'tanıştık' - sözcüğü Flaubertçi anlamıyla kullanıyorum. Kumral ve altın pırıltılı, budaklı çam kütüklerinden inşa edilmiş olanları Lo'ya kızarmış tavuk kemiklerini hatırlatırdı. Duvarları beyaz badanalı derme çatma gösterişsiz kulübelere hep burun kıvırırdık; içlerinde belli belirsiz bir lağım kokusu ya da başka utangaç bir kötü koku olur, müşteriye ('temiz yatak' dışında) verecek bir şeyleri olmaz, yüzü gülmez evsahibeniz fazladan verebileceği ('... isterseniz, size şey...') her şeyin geri çevrilmesini beklerdi.

Gene sözcüğün Flaubert'çi anlamıyla (iyi eğleniyoruz doğrusu) söyleyeyim, çiğnene çiğnene eskimiş adların sözde çekiciliğiyle de 'tanıştık': bütün o 'Günbatımı Moteller', 'Günışığı Villaları', 'Taçtepe Konukevi', 'Çamlıbel Konukevi', 'Dağdoruk Konukevi', 'Gömgök

Konukevi', 'Park Oteller, 'Yeşil Yuvalar, adı Mac'le başlayan konukevleri! Tanıtma ilanlarında zaman zaman şöyle yazardı: 'Çocuklar ve yavru hayvanlar girebilir.' (Sen hoşgeldin sevgilim, sen de sevgilim!) Banyo dedikleri çoğunlukla fayans döşeli, sonsuz bir banyo aksamı çeşitliliği gösteren duş kabinlerinden ileriye gitmez, ne var ki 'ılımlılık' burada sona ererdi. Odamıza bitişik odanın sahibinin o anda sıcak ya da soğuk suyla yıkanmasına göre, üzerinize sıcağı çevirdiniz mi buz gibi, soğuğu çevirdiniz mi canavarcasına sıcak bir su boşalır, biraz sıcak biraz soğuk diyerek tutturduğunuz o güzelim denge bozuluverirdi. Bazı motellerde alafranga tuvaletin (pis herifler, havluları da bunun su haznesinin üzerine yığarlardı) üzerine gelen yere müşterilerden çöplerini, boş bira ve süt kutularını, hanımların düşüklerini tuvalete atmamalarını rica eden notlar yapıştırılırdı.

Öteki bazı motellerdeyse cam arkasına 'Bugün Ne Yapmalı?' gibisinden özel notlar sıkıştırılırdı. ('Binicilik: Müşterilerimiz romantik bir mehtap gezisinden dönmekte olan atlıların anacaddeden geçişini görebilirler, ayrıca...' 'saat sabahın üçünde dönüyorlar herhalde/ diye sırıtırdı romantik olmayı reddeden Lo'cuğum).

Daha kimlerle 'tanıştık', bilseniz. Arabalı motel işleten türlü çeşit insanlar; erkeklerden tövbekar olmuş sabıkalılar, emekli öğretmenler, iflas ardına iflas etmişler... Kadınlardan anaçlar, sözde hanımefendiler, genelev maması tipleri... Bazen de yapış yapış sıcak, korkunç gecelerin içinden, içler paralayan uğursuz yankılarla şiddet ve histeriyi birbirine katan çaresiz çığlıklar atarak trenler geçerdi.

Cenaze Evleri'nin taşralı akrabaları olan o modası geçmiş, eski zaman kibarı, duşsuz Turist Evleri'nden hep kaçınırdık. Bunların insanın gönlünü bulandıran pembeli beyazlı döşeli küçük yatak odalarında cicili bicili şifoniyerler olur, evsahibenizin veletlerinin her yaşta boy boy fotoğrafları bulunurdu. Ne var ki zaman zaman Lo'nun üstelemesiyle gerçek otellere de peki dediğim olurdu. Ben alacakaranlığın gölgelediği, esrarengiz bir yola parkedilmiş arabanın sessizliğinde Lo'yu okşamaya çalışırken, o elindeki rehberden, üzerlerine tuttuğu el fenerinin ışığında daha da irileşen, türlü türlü şeyler vaad eden gözde bir göl kenarı otelinden söz açardı. Seçkin bir ortam, yemek arasında atıştırılacak yiyecekler, açık havada ızgara sefası - fakat bütün bunlar benim aklıma leş gibi kokan tişörtlü delikanlılar, Lo'nun yanağına bastırılmış kor gibi yanaklar getiriyordu. Bu arada elden ne gelir, zavallı Doktor Humbert karanlıkta bir çift oğlan bacağına yapışsın, çiyle

ıslak çimler üzerinde arzusuna nanik yapadursun... Lo'nun en çok hoşuna giden şeylerden biri de, 'kibar atmosferleri' ve vitraylı pencereleri dışında 'dilediğinizce yiyecek - mmmmmmmmmmmm, hem de ne yiyecek-' vaat eden, 'kolonyal' üslupta konukevleriydi. Zaman zaman babamın saray benzeri otelinin anıları bana boydan boya arşınladığımız bu garip, ülkede onun eşini arayıp bulma arzusu verirdi. Çok geçmeden umudu kestim. Bu arada Lo ağız sulandırıcı yemek reklamlarının izini sürmekten vazgeçemiyor, bense 'TOMRUK MOTEL. 14 yaşından küçüklere bedava!' gibi yol kenarı ilanlarını okurken pek de keseyle ilgili olmayan hazlar almaya devam ediyordum. Öte yandan, ilanların da 'Geceyarısı İçkiye Hücum!' partileri verildiği belirtilen 'klas' bir Orta Batı eyaleti oteli hatırlarım, hatırladıkça da tüylerim ürperir; aksanımın yabancı olduğunu farkedince ölmüş karımın ve ölmüş anamın kızlık adlarını sormaya kadar vardırmışlardı işi!- iki gün kalmış, iki yüz yirmi dört dolar uçlanmıştık! Hele, sabah kahvaltısı niyetine bir kahve verilen, musluklarından buz gibi sudan başka bir şey akmayan o 'çok şık' eşkıya inini hatırlar mısın, Miranda? 'On altı yaşından küçükler giremez!' (Lolita'lar tabii...)

Kalmayı kısa zamanda alışkanlık haline getirdiğimiz o alçakgönüllü motellere girer girmez Lolita elektrikli vantilatörü çalıştırır, parayla çalışan radyoya çeyrek dolar atmam için tutturdu. Bazen de bütün ilanları birer birer okur, sonra da neden ilanda sözü edilen yerde ata binemeyeceğimizi ya da yörenin kaplıcalarında yüzmeye gidemeyeceğimizi sorar, mızıldanırdı. Çoğunlukla da o kendine özgü canı sıkkın, isteksiz haliyle en arzu uyandırıcı pozunu takınarak kırmızı bir iskemleye ya da yeşil bir şezlonga ya da hani o başını dayayacak yeri olan çizgili çuhadan güverte koltuklarına ya da bir hamağa, daha olmadı bahçe şemsiyesinin altındaki herhangi bir bahçe iskemlesine yüzükoyun uzanır kalırdı. Ancak saatlerce yalvardıktan, gözdağı verdikten, vaatler ettikten sonra o geceliği beş dolarlık odaların gizliliğinde kumral uzuvlarını bir iki saniye için okşamama izin verir, sonra da yeniden ben fukaranın zevkine yeğ tuttuğu eğlencelerinin peşi sıra koşardı.

Safdillikle hinoğluhinliğin, çekicilikle bayağılığın, efkarlı surat asmalarla gülpembesi neşenin karmaşası olan Lolita, kafası kızdı mı insanı canından usandıran bir velet olurdu. Düzensiz can sıkıntısı nöbetlerine, ısrarlı, şiddetli karın ağrılarına, uykulu gözlü, gerinmeli, esnemeli üç kağıtlarına, beni kafa kola alma çabalarına gelemiyordum doğrusu. Serseri

oğlan çocuklarının çetin cevizlik numaralarına özenen, cıcığı çıkmış bir soytarılıktı bu. Kafa yapısı olarak mide bulandıracak kadar tutucu bir küçük kızdı bence. Fıkır fıkır caz müziği, iki çiftle yapılan danslar, yapış yapış şerbetli dondurmalar, müzikal filmler, sinema dergileri falan - kuşkusuz sevdiği şeyler listesinde bunlar başı çekiyordu. Her yemek yeyişimizde yanı başımızda bitiveren o gözalıcı müzik kutularına kaç yüz tane metelik atmışımdır. Tanrı bilir! Her şarkılarında ona aşk sözcükleri mırıldanan Sammy ya da Jo ya da Eddy ya da Teddy ya da Tony ya da Peggy ya da Guy ya da Patty adlı bütün o görünmez şarkıcıların genizden gelen sesleri hala kulağımdadır; çeşit çeşit şekerlemeler damağımda nasıl hep aynı tadı bırakırsa, bunlar da kulaklarımda aynı tadı bırakırlardı. 'Sinema Tutkusu' ya da 'Beyazperde Ülkesi' gibi dergilerde çıkan bir türlü öğüde ve öneriye göksel varlıklara inanırcasına inanırdı; 'Starasil Sivilcelerin Kökünü Kazıyor!' ya da 'Kızlar! Gömleklerinizi blucininizin içine sokmadan giyiyorsanız aman dikkat, Jill 'sakın ha' diyor!.. '...Yol kenarındaki ilanlardan biri 'HEDİYELİK EŞYA MAĞAZAMIZI GÖRÜNÜZ!' diyorsa, elimiz mahkumdu, gidecek görecektik, hatıralık Kızılderili bebekleri, bakır süs eşyaları, kaktüs şekerlemesi alacaktık. 'Hatıralık eşyalar, görülmemiş yenilikler' sözcükleri, hecelerin dilinde kayıvermesinden midir nedir aklını başından alırdı.

Bir kafeteryanın tabelasında 'Buz gibi içecekler!' yazıyorsa bütün öteki yerlerdeki içecekler de buz gibi olsa hemen susayıverirdi. Bütün reklamların kendisine adandığı kızdı o; kusursuz tüketici, her kokuşmuş ilanın hem öznesi hem de nesnesiydi. Bir de -bir aralar- şirin kağıt peçeteleriyle, kenarı tuzsuz beyaz peynirle bezeli marul yapraklarının üzerine Huncan Dines firmasının kutlu ruhu alınmış bulunan lokantalardan başka yerde yemek yememek gibi bir tuhaf alışkanlık edinmeye kalkışmıştı. (Neyse ki pek başarılı olmadı).

O günlerde, ne o ne de ben daha sonraları benim sinirlerimi onun da ahlakını öylesine yerle bir edecek olan rüşvet sistemini henüz geliştirmemiştik. Buluğ çağına ermekte olan cariyeme boyun eğdirmek ve tepesinin atmasını biraz olsun önleyebilmek için uyguladığım üç başka yöntem vardı. Birkaç yıl önce, artık ölü olan geçmişinde Haze ailesinin tiriti çıkmış bir üyesine ait olan Appalachia Dağları'ndaki yıkık dökük çiftlik evinde Mrs. Phalen'in keskin gözleri altında, yağmurlu bir yaz tatili geçirmişti. En yakın köyden yirmi mil uzaklıktaki bu ev, her mevsim

çamurlu olan bir yolun bitiminde, çiçeksiz bir ormanın orada, altın başaklarla dolu dönüm dönüm tarlaların ortasında hala durmaktaydı. Lo bu korkuluk benzeri evi, yalnızlığını, vıcık vıcık çayırları, rüzgarı, insanın yüreğini sıkıştıran o yaban yerleri ağzını çarpıtıp yarısı görünen dilini şişiriveren yoğun bir nefretle hatırlardı. İşte, 'davranışlarını değiştirmeyecek olursa' benimle bu evde aylarca, gerekirse yıllarca kalıp Fransızca ve Latince öğreneceğini söyleyerek onu korkuturdum. Seni yavaş yavaş anlıyordum Charlotte!

Lo, masum çocuk, 'hayır!' diye bir çığlık atar, heyheylerine bir son vermek üzere otoyolun ortasında durup da sanki onu o karanlık, o feci deliğe götürmek üzere gerisin geriye dönecekmiş gibi yapınca direksiyondaki ellerime yapışırdı. Ne var ki batı'ya doğru yol alıp çiftlik evini geride bıraktıkça sözkonusu gözdağı etkisini gitgide kaybetti, ben de dökecek başka diller bulmak zorunda kaldım.

Bunların arasında, en derin utanç irkiltisiyle hatırladığım da ıslahevi gözdağıdır. Ta başından beri, ilişkimizi gizli tutma konusunda işbirliği yapmamız gerektiğini söylemeye, bunu bana duyduğu hınç ne olursa olsun, başka ne türlü hazların peşinden koşarsa koşsun, sanki ikinci bir kimliği haline gelecek biçimde benimsemesini sağlamaya yetecek kadar aklım vardı.

'Gel öp bakalım moruğu,' derdim, 'şu efkar saçmalıklarını da bir yana bırak artık. Eskiden, ben hala senin düşlerini süsleyen erkek iken (sevgili okuyucularım Lo'nun dilini konuşabilmek için çektiklerimi görüyorsunuz) senin ve senin yaş grubunun temsilcisi durumundakilerin (Lo: 'Benim neyim dedin?! Doğru dürüst konuş!') hayran olduğu yürekler hoplatan bir numaralı şarkıcıların plaklarını dinledikçe aklın başından giderdi. İşte, arkadaşlarının hayran olduğu o şarkıcıların söylediği şarkılar hep dostun Humbert'in sesi gibi gelirdi kulağına. Şu andaysa sadece senin moruğun, düşlerindeki kızına kol kanat geren bir düş babasıyım.'

'Sevgili Dolores'im benim! Seni, kömürlüklerde, arka sokaklarda küçük kızların başına gelenlerden ve heyhat, hatta (senin de çok iyi bildiğin gibi Nazlım) yazların en mavisinde mavi böğürtlen tarlalarının oralarda olanlardan da korumak istiyorum, sevgilim. İyi gününde de kötü gününde de koruyucun olarak kalacağım, sen cici bir kız olursan umarım herhangi bir mahkeme de çok geçmeden bunu yasallaştıracak. Yalnız, gel, yasal terimleri, bu terimlerce akılcı olarak nitelenen şu 'sefih ve gayri ahlaki

birlikte yaşama' kavramını unutalım. Ben, küçük bir çocuğu çirkin emellerine alet eden bir cinsel sapık falan değilim. Senin ırzına geçen Charlie Holmes'dur, ben ise seni iyileştirmeyi çalışıyorum. İkisi arasında dağlar kadar fark var. Ben senin babacığınım Lo. Bak, şu elimdeki küçük kızlardan söz eden ciddi mi ciddi bir kitap. Bak sevgilim neler diyor! Okuyorum: Sağlıklı küçük kızlar - sağlıklı diyor, duydun mu- sağlıklı küçük kızlar, genellikle babalarını hoşnut etmek için çırpınırlar. Bu kızlar, küçükten beri babalarını o ebedi, o ele geçirilmez erkeğin (Polonius aşkına, 'ele geçirilmez' diyor!), erkeğin öncülü olarak görürler. Aklı başında anneler (zavallı anneciğinin de aklı başında olacaktı yaşasaydı!) kızlarının, romantik hülyalarını (üslubun bayalığı için özür dilerim!) ve erkekler konusundaki düşüncelerini babalarıyla kurdukları ilişkilerden türettiklerini bilerek, babayla kız arasındaki ilişkileri destekleyeceklerdir. Bu kitabın ne türlü ilişkileri kastettiğini ve önerdiğini gördük, değil mi? Okumaya devam ediyorum; Sicilyalılar'da, babayla kız arasındaki cinsel ilişkiler son derece doğal sayılır ve bu tür ilişkilere girişen kıza üyesi olduğu topluluk tarafından kötü gözle bakılmaz. Sicilyalılara hayranımdır Lo, ne iyi sporcular, ne iyi müzikçiler, ne dürüst, ne iyi insanlar ve evet, ne büyük aşıklar yetişmiştir Sicilyalılardan. Neyse, konudan ayrılmayalım. Daha geçenlerde gazetelerde orta yaşlı bir ahlak suçlusunun suçunu itiraf ettiğini okuduk; 'Adam' yasasını çiğnemişmiş, dokuz yaşındaki bir küçük kızı her ne demekse, ahlaksız amaçlarına alet etmek için o eyaletten bu eyalete dolaştırıyormuş. Dolores, sevgilim! Sen dokuz değil neredeyse on üç yaşındasın. Hem kendini benim eyaletlerarası tutsağım olarak görmeni istemem. 'Adam' yasası denen şeyden de nefret ediyorum; hele adının o çift anlamlılığı! Anlambilim Tanrısının fermuarları kilitli orta sınıf tutucularına oyunu değil de nedir bu! Ben senin babanım, senin anlayacağın dilden konuşuyorum ve seni seviyorum.'

'Son olarak da, senin gibi yaşı küçük birinin saygın bir konukevinde bir yetişkinin ahlakını bozmakla suçlanarak mahkemeye verildiğini ve mahkemede polise seni benim kaçırıp kirlettiğimi söylediğini düşünelim; sonuç ne olacaktır? Diyelim ki sana inandılar. Yirmi bir yaşının üzerindeki herhangi birinin kendisiyle cinsel ilişki kurmasına izin veren yaşı küçük her dişinin kurbanını yasa maddesince ırza tecavüz denen olaya ya da sevişme tekniğine göre, ikinci dereceden oğlancılığa zorlamış bulunduğu bilinir. En çok on yıl yerim. Hapse girerim. Tamam, hapse girdim. Peki. Peki senin

başına neler gelir, öksüzüm benim? Tabii sen daha şanslı olursun. Kamu Sağlığı Dairesi'nin gözetimi altına alınırsın ki bu da korkarım kulağa pek hoş gelmiyor. Miss Phalen'e benzeyen ama ondan daha katı, ağzına içki koymayan suratsız, anaç bir karı düşün. Bu karı dudak boyanı ve cici elbiselerini elinden alacaktır. O eyalet benim, bu eyalet senin gezinmeye son! Bilmem, devlet eline bakan anasız babasız, yola gelmesi mümkün olmayan, suçlu çocuklara ilişkin yasalardan haberin var mı? Ben hücremin parmaklıklarına yapışmış durayım, sen, mutlu kimsesiz çocuk, hepsi aşağı yukarı birbirini andıran çeşitli yerlerden beğen beğendiğini; artık suçlu çocuklar okulu mu olur, ıslahevi mi, genç suçluları topluma kazandıran kurumlar mı, orasını bilmem. Ya da belki durmadan örgü örülüp, gençlik marşları okunan, pazarları da kötü kokulu pastalar verilen o harika kız yurtlarından birine gidersin. İşte durum bu, önündeki seçenekler de bunlar. Bu koşullarda Dolores Haze'in "moruğunun" yanından ayrılmamasının daha iyi olacağını düşünmüyor musun?'

Bütün bunları kafasına sokarak, Lo'yu dehşete düşürmeyi başardım. Yüzü kızarmamacasına edepsiz olmasına ve zaman zaman gösterdiği zeka pırıltılarına karşın zeka ortalamasının düşündürdüğü kadar da akıllı bir çocuk değildi. Ne var ki, suç ortaklığı ve gizliliği paylaşma konusunda ortam hazırlamayı başardımsa da, keyfini yerine getirmekte her zaman başarılı olduğum söylenemez. Bir yıl süren gezilerimiz boyunca, her sabah o güne başlamak üzere bir beklenti bulmak, uzay ve zaman içerisinde kendine seçeceği özel bir hedef saptamak, yatma saatine kadar da bunun tavsamamasını sağlamak zorundaydım. Günü biçimleyen ve ayakta tutan bir amaç olmadı mı, günün iskeleti gevşiyor, çözülüp dağılıyordu. Sözkonusu hedef her şey olabilirdi; Virginia'daki deniz feneri, Arkansas'daki kafeteryaya dönüştürülmüş doğal mağara. Oklahoma'da bir yerdeki silah ve keman koleksiyonu, Lourdes Müzesinde bulunan, altına hücum döneminde çekilmiş döküntü fotoğraflar, ne olursa... Yeter ki hedef, ne olursa olsun, orada gözlerinin önünde gökyüzüne çakılı bir yıldız gibi öylece dursun. Hedefe vardığımızda Lolita hemen küçümseyecek, alay edecekmiş, olsun.

Birleşik Devletler coğrafyasını dört tekerlek üzerine oturtarak yollara düştüğümüz bütün o saatler boyunca ona hep 'biryerlere gidiyormuş', belli bir hedefe, o ana kadar hiç tatmadığı zevklere doğru yol alıyormuş duygusunu vermeyi amaçlıyordum. Kırk sekiz eyaletten oluşan bu yamalı

bohçayı birbirine bağlamak için önümüzde uzanan, üzerinde yağ gibi kaydığımız bu şıkır şıkır otoyollar kadar yumuşak başlısını görmedim hiç. Bu uzun otoyolları oburca silip süpürdük, kara dans pistlerini andıran yüzeylerinden kayarak geçerken zevkten eridik. Lo yalnızca manzaralardan zevk almamakla kalmıyor, geçtiğimiz yerlerdeki büyüleyici ayrıntılara dikkatini çekmeme de son derece sinirleniyordu. Bense bu ayrıntıları, fukara yolculuğumuzun artı hanesine düşülmek üzere var olan o narin güzellikleri günler boyu gözlerimin önünde bulduktan sonra farketmeye başlamıştım ancak. Resimlerle düşünmenin getirdiği garip bir çelişki sonucu, Kuzey Amerika'nın ovalık bölgeleri ilk bakışta, bende mutlandırıcı bir şaşkınlıkla kabullendiğim bir tanışlık duygusu uyandırmıştı. Belki de eski günlerde Orta Avrupa kentlerindeki evlerin çocuk odalarında, lavabonun üzerinde asılı duran Amerika'dan gelme o resimli muşambaların, yatma vakti geldiğinde gözlerinden uyku akan bir çocuğun gönlünü çelen bu muşambaların üzerlerindeki yeşil mi yeşil manzaralarında etkisi vardı bunda; yarı saydam kıvrım kıvrım ağaçlar, bir ahır, inekler, öküzler, küçük dere, belli belirsiz seçilen çiçeklenmiş meyve bahçelerinin donuk beyaz rengi ya da taşlardan örülmüş bir çit, yeşilimsi guaşla boyanmış tepeler... Fakat bu köy görüntülerini oluşturan unsurların asılları, yakından tanıdıkça zamanla değiştiler, garip ayrıntılar belirdi. Sürülmüş tarlaların, oyuncak damların ardında fazladan bir güzelliğin yavaş yavaş göğe serildiği, batmakta olan güneşin platin ışıltılarıyla, ılık, soyulmuş şeftali rengi pırıltılarla iki boyutlu güvercin grisi bulutları üstten yaldızladığı, bulutun da ta uzaklardaki o tutkun sise karışıp eridiği görülürdü. Gövdelerinin karaltısı ufka karşı yükselen, belli aralıklarla dikilmiş bir dizi ağaç mutlaka olmalı, başını almış gitmiş yonca kalabalığı üzerinde sıcak, kıpırtısız öğeler asılı durmalı, sisli maviliğin ta uzaklarında, hafif baygın zeminin renksizliğinde pamuk yığınları benzeri, yalnızca üst kısımları seçilen Claude Lorraine bulutları işlenmiş olmalıydı. Ya da mürekkepsi yağmurlara gebe kasvetli bir El Greco göğü olabilir, gözünüzün önünden bir çiftçinin kırış kırış ensesi geçebilir, çevrenizde cıva rengi su ve acı yeşil ekin tarlaları uzun şeritler halinde uzanır giderlerdi. Bütün bu kompozisyon Kansas'ta bir yerde yelpaze gibi açılıverirdi gözlerinizin önünde.

Bu vadilerin uçsuz bucaksızlığı boyunca zaman zaman yol kenarındaki koca ağaçlar utangaç öbekler oluşturmak üzere biraraya geliverir, üzeri güneş lekeleri, ezilmiş kağıt bardaklar, meşe palamutlarıyla dolu masalarla,

dondurma çubuğu çöpleriyle dolu kahverengi zeminin üzerine sevecen bir gölge parçası sererlerdi. Yol kenarındaki tuvaletleri kullanmaya pek meraklı olan, tuvalet çeşitleri arasında da pek ayırım gözetmeyen Lo'cuğum bunların tabelalarını görür görmez büyülenmişe dönerdi; Kızlar-Oğlanlar, John-Jane, Jack-Jill ve hatta Bay Geyik-Bayan Geyik... Bu arada ben sanatçının düşlerine dalar, meşelerin oluşturduğu görkemli yeşil fonun önünde sereserpe yükselen pırıl pırıl benzin pompalarını, ya da uzakta, kendisini yutmaya çalışan ekili alanın yabansılığı içinden fırlayıp çıkıveren yaralı bereli ama başına buyruk bir tepeceği seyrederdim.

Geceleri ürkünç, dev yılbaşı çamlarına benzeyen, renkli ışıklarla donanmış koca kamyonlar karanlıkta bir yaklaşır bir uzaklaşır, üstüne gece çökmüş küçük arabamızın yanından gökgürültüsü sesleriyle geçerlerdi. Sonra ertesi gün seyrek bulutlu bir gökyüzü mavi rengini sıcağa teslim ederek bir kere daha tepemizde erir, Lo içecek bir şey isterim diye tuttururdu. İçerken yanakları emdiği kamışın etkisiyle, iştahla çukurlaşır, arabaya döndüğümüzde arabanın içi fırın gibi olurdu. Yol, önümüzde titrek pırıltılarla uzar gider, yüzeyine vuran çiğ ışıkta uzakta bir araba serapmışçasına biçim değiştirir, kızgın buğunun ortasında bir an için eski moda dörtköşe bir nesne gibi havada asılı kalıverirdi. Batı'ya doğru yol aldıkça yollarda benzin istasyonlarındaki adamların çöl dikeni dedikleri dikenli otlardan öbek öbek gördük. Sonra masa gibi dümdüz tepelerin esrarengiz karaltıları, kırmızı topraklı küçük dik yamaçlarda biten sert, sivri yapraklı, her mevsim yeşil çalılar, sonra bir dağ sırası; boz toprak rengi maviye dönüşür, mavi düşlere karışır. Çöl bizi hiç dinmeyen bir kasırgayla, tozla, boz dikenli çalılarla karşılar; otoyolun iki yanında boylu boyunca uzanan, rüzgarın işkencesi altında kıvrılıp duran kurumuş bitki saplarının sivri uçları arasında pis kağıt parçaları göze solgun çiçekler gibi gözükürlerdi. Bütün bunların ortalık yerinde zaman zaman kuyrukları sola, ak kirpikleri sağa bakakalmış, öylece duran aptal inekler görülür, bunlar insanların yaptığı bütün trafik kurallarını altüst ederlerdi.

Avukatım, çıktığımız yolculuğun seyrini anlatan açık seçik, eksiksiz bir rapor hazırlamamı önermişti. Sanırım artık bu angaryadan kaçınamayacağım bir noktaya geldik. Kabaca, o çılgın yılda (Ağustos 1947'den Ağustos 1948'e) bir sürü acele, bir sürü koşuşturma içinde New England'den yola çıkmış, orası senin burası benim diyerek güneyi hem enine hem boyuna dolaşmıştık. Sonra Dixieland denilen bölgenin iyice

içerilerine dalmış, Farlowlar orada diyerek Florida'ya uğramamış, daha sonra direksiyonu batıya doğru kırmış, Amerika'nın mısır ekim bölgelerinde, pamuk ekim bölgelerinde zikzaklar çizerek geçmiştik, (bütün bunlar çok açık değil korkarım Clarence, fakat yol boyunca not falan tutmadım, elimde sadece bu hatırladıklarımı karşılaştırmak için yararlanabileceğim, sayfaları dağılmak üzere olan, neredeyse benim parça parça kötürüm geçmişimin simgesi sayılabilecek üç ciltlik rehberden başka bir şey yok). Rocky Dağları'ndan geçtik, sonra aynı yoldan geri döndük. Güney çöllerinden avare avare yol aldık, orada kışladık. Pasifik kıyısına vardık, orman yolları boyunca sıralanan çiçeklenmiş, solgun leylak rengi top top çalıların arasından kuzeye yollandık, neredeyse Kanada sınırına kadar çıktık. Oradan doğuya vurduk, verimli topraklar gördük, verimsiz topraklar gördük, büyük çapta tarım yapılan alanlardan geçtik... Küçük Lo'nun bütün yutturmacalarına karşın doğduğu kasabanın bulunduğu mısır, kömür ve domuz üreten küçük bölgeye uğramadık. Sonunda gene doğunun garip jeolojik yapısına geri döndük. Beardsley adındaki üniversite kentine sızdık.

2

Şimdi; aşağıdakileri dikkatle okurken okuyucumun sadece yukarıda ana hatlarıyla çizdiğim rotayı değil, şuraya buraya uğradığımızı, çeşitli turist tuzaklarını, daha önemsiz küçük yolculukları, aklımıza estikçe yol değiştirdiğimizi de gözönünde bulundurmasını istiyorum. Ayrıca yolculuğumuzun tembel bir 'zevk gezintisi' olmak şöyle dursun, iki öpücük arasında yol arkadaşımın keyfini yapmaya yönelik oldukça çapraşık bir amaçlılık gelişimi (bu bilimsel klişeler de dilimden düşmez oldu) gösterdiği gerçeği de gözden uzak tutulmamalı.

O lime lime yol rehberinin sayfaları arasında gezinirken, hayal meyal, güney eyaletlerinden birindeki Manolyalar Bahçesini hatırlıyorum. Bana dört dolara patlayan bu bahçe yol rehberindeki ilana bakılırsa başlıca üç nedenden ötürü görülmeliydi; bir, John Galsworthy (öteki dünyayı çoktan boylamış lök gibi yazarlardan biri) burasının dünyanın en güzel bahçesi okluğunu söylemişmiş, iki, 1900 yılının Baedeker gezi rehberinde buraya bir tek yıldız verilmişmiş ve bir de, son olarak... bil bakalım sevgili okuyucum, bil bakalım neymiş... rehberin dediğine göre 'çocuklar (Tanrı

aşkına, Lolita'm da çocuk değil de neydi!) bu bahçeden hülyalı gözlerle, cennetin tadını alırmışçasına saygıyla geçer, bütün bir ömrü etkileyecek bu güzelliği yudum yudum içerlermiş. 'Benim ömrümü değil herhalde, dedi çatık kaşlı Lolitam; güzel kucağı iki pazar gazetesinin ekleriyle dolu olarak bahçedeki bir sıraya çöktü.

Amerikan otoyollarındaki bütün lokanta çeşitlerini bir bir sıradan geçirdik. Duvarında geyik kafasıyla (göz ucunun buruna yakın yerinde ince uzun bir gözyaşının karanlık izi olurdu) zavallı 'Doy- Doy' lokantalarından, eskinin ılıca tipi dinlenme yerlerinde çokça görülen 'komik' kartpostallardan, solgun müşteri benizlerinden, nane şekerlemelerinden, güneş gözlüklerinden, reklamcı dehasının ürünü göksel güzellikte dondurma görüntülerinden, cam kavanozda yarısı duran çikolatalı keklerden, iğrenç tezgahın üzerine dökülmüş duran yapış yapış şekerin üzerinde zikzaklar çizen görmüş geçirmiş sineklerden tutun da loş ışıklı, akıl almaz derecede kötü keten masa örtülü, beceriksiz garsonlarla (eski mahkumlar ya da üniversite öğrencileri oğlanlar) dolu pahalı lokantalara kadar... Film yıldızlarının bakır rengi sırtlarını, o an için yanlarında dolaştırdıkları erkeklerin samur kaşlarını, vatkalı, fiyakalı takım elbiseli borazancılardan kurulu dans orkestralarını hep bu sonuncularda görürsünüz.

Üç güneydoğu eyaletinin buluştuğu noktada bulunan bir mağarada dünyanın en büyük dikitini gördük. Giriş yaşa göre; büyüklere bir dolar, ergenlik öncesi çocuklara altmış sent. Yakınlardaki bir müzede Mavi Şehitler Savaşının anısına dikilmiş granitten bir dikilitaş, bir iki kemik, Kızılderili kapkacağı - Lo'ya giriş için bir metelik aldılar, hiç fena değil, içinde Lincoln'ün doğduğu eski barakayı utanmazcasına taklit eden, kütüklerden yapılmış yepyeni bir baraka. 'Ağaçlar' şiirinin yaratıcısı olan şairin anısına bir kayalığa çakılmış plaka (artık 'Kavaklar Kuytusundayrz; iyi huylu, hoşgörülü, her zaman öylesine temkinli olan yol rehberimin tepesi atmış, 'oldukça dar, oldukça bakımsız' diyor burası için, şair Kümer'in hayranlarından biri olmadığım halde katılıyorum). Yaşım başını almış ama hala tiksinti verecek kadar yakışıklı bir Beyaz Rus'un(baronmuş dediler, -Lo'nun avuçları terledi hemen, küçük sersem- bizim Maksimoviç'Ie Valeria'yı da Kaliforniya'dan tanırmış) yönetimindeki kiralık motordan, gözucuyla Georgia kıyıları açıklarındaki adanın üzerine kurulmuş, geçit vermez 'milyonerler kolonisi'ni gördük. Dahası da var; Mississippi'deki dinlenme yerlerinden birinde sürdürülen boş zamanları değerlendirme

uğraşlarına adanmış müzede Avrupa otellerinin kartpostallarından oluşan bir koleksiyon bulduk. İşte orada içime dolan sıcak gurur yalazıyla, babamın Mirana'sının boyalı kartpostalını keşfettim; çizgili tenteleri, rötuşlu palmiye ağaçlarının üzerinde rüzgarda çırpınan bayrağı... 'N'olmuş yani?' dedi Lo, gözlerini kısmış bizi müzeye kadar izleyen pahalı arabanın güneşten bronzlaşmış sahibini inceliyordu... Pamuk ekiminin altın döneminin anıları, Arkansas'da bir orman; onun kumral omuzunda başparmağının tırnağıyla güzel, saydam zehirini akıtıp baharlı kanından sarhoş oluncaya kadar emdiğim pembeli morlu bir kabarıklık (bir pirenin marifeti). New Orleans denen bir kentteki Bourbon Sokağı; yol rehberimize bakılırsa 'kaldırımlarında birkaç kuruş karşılığında dans etmeye yanaşacak - bu 'yanaşacak'a bayıldım,- küçük zenciler bulabileceğiniz - bulabileceğinize de bayıldım- eğlenceli bir 'sokak'mış (amman ne gırgır) burası, bir yandan da 'sayısız küçük ve biz bize gece kulüpleri ziyaretçilerle dolar taşarmış' (ne iç gıcıklayıcı!) İlk yerleşimcilerin gelenek ve göreneklerinden oluşan bu koleksiyon. Dövme demirden balkon parmaklıklarıyla iç savaş dönemi evleri; bu evlerde omuzları güneşin öpücükleriyle donanmış film hanımlarının alacalı bulacalı Teknikolor'larda kırmalı eteklerinin önünü minik elleriyle, o kendilerine özgü hareketle tutarak iniverdikleri, bu sırada yukarıdaki sahanlığında sadık zenci hizmetçilerin tatlı tatlı başlarını salladıkları, her bir basamağı tek tek elde yapılmış o merdivenlerin nazlı kıvrımı... Sonra, nereden çıktıysa Meininger Vakfı diye bir psikiyatri kliniği. Killi arazide öylesine güzel bir eğimle kaymış bir toprak parçası. Meksika manolyalarının öylesine pürüzsüz, öylesine mumla kaplı gibi duran ama üzerlerinde cirit atan beyaz sineklerle yozlaşmış çiçekleri, Eski Oregon Yolu'nun başlangıç noktası olan Missouri'deki Independence kasabası. Vahşi Bili bilmemkim'in adıyla anılan rodeo yarışmalarının doğduğu Arkansas'daki Abilene kasabası. Uzakta dağlar. Yakında dağlar. Daha çok dağlar; hiçbir zaman ulaşılamayacak mavimsi güzellikler ya da tepeler boyu her dönemeci aldığınızda yerleşme merkezi haline geldiğini gördüğünüz dağlar; Alplerle karşılaştırıldığında yükseklik açısından içler acısı gözüken güneydoğu'daki sıradağlar; göğü delip gönülleri deşen, üzerleri çizgi çizgi karla kaplı boz taş kütleler; bir otoyolun dönemecinde birdenbire ortaya çıkan aman vermez doruklar; düzgün aralıklarla birbirini izleyen, aralarına yer yer solgun pudra ponponlarını andıran titrek kavakların karıştığı kara köknarlar; pembe ve leylak rengi kaya oluşumları;

'çok bi tarihöncesi' (Lo'nun tatsız yakıştırması) firavun kayaları, fallüsler; fıçı fıçı kara lavlar; baharı başında dağlar; sırtları boyunca fil yavrusu tüyü gibi otlar biten kamburunu çıkarmış, ağır sfenksvari uzuvları hardal rengi, güve yeniği katlar altına gizlenmiş duran yaz sonu dağları; yeşil, yuvarlak meşelerle lekeli yulaf rengi tepeler; ve son olarak da eteklerine kaba yoncalardan sık bir halı serili, sarımtırak kırmızı renkli bir dağ.

Dahası, keşif gezilerine çıktık; Colorado'da bir yerdeki Küçük Buzdağı Gölü, tabaka tabaka karlar, Alp Dağları'nda yetişen minik çiçek öbeklerinden yastıkçıklar, sonra daha çok kar; kırmızı başlıklı Lo karların üzerinden kaymaya kalkıştı, bir çığlık attı sonra bir iki çocuğun kartopu bombardımanına tutulunca atılan kartoplarını aynen iade etti. Kavruk kavak ağaçlarının iskeletleri, şurada burada mavi, tırmanıcı bitkiler. Arabalı park gezintilerinin ufak tefek öteki ayrıntıları. Yüzlerce arabalı park gezintisi, binlerce Ayı Vadisi, Şifalı Sular, Alacalı Kanyonlar. Kuraklığın esip kavurduğu Teksas Yaylası. Dünyanın en derin mağarasındaki Kristal Oda; oniki yaşından küçüklere parasız, Lo minik bir tutsak. Yörenin hanımlarının amatörce yaptığı yontular, berbat bir pazar sabahı yakayı eleverdiğimiz toz, rüzgar, çorak ülke. Meksika sınırındaki bir kasabada, içinden geçmeyi göze alamadığım Tohum Tutan Bahçeleri. Orada ve başka yerlerde alacakaranlıkta donuk çiçeklerin gırtlağını zorlayan yüzlerce boz renkli arıkuşu. New Mexico'da yetmiş yıl önce Russ Bili adındaki bir kötü adamın eğlenceli biçimde asıldığı, Shakespeare adlı hayalet kasaba. Balık yumurtası çiftlikleri. Kayalıklarda yerleşim merkezleri. Bir çocuk mumyası. (Floransalı Beatrice'nin Kızılderili çağdaşı). Bu geçtiğimiz yirminci Cehennem Kanyonu. Bizi adı 'vide'yle başlayan belki ellinci kasabaya götüren geçitler. Kasıklarımda bir kıpırtı. Kasabanın çeşmesinin oradaki ağaçların altında yaz öğleden sonralarını tembel tembel geçiren şapkalı ve pantolon askılı hep aynı üç adam. Bir dağ geçidinin kenarındaki korkulukların ardındaki sisli mavi manzara, bu manzarayı zevkle seyreden bir ailenin arkadan görünüşü (Lo, sıcak, mutlu, deli gibi, çılgın, umutlu, -çaresiz- bir fısıltıyla - 'Bak. McCrystal'ler, n'olur, n'olur konuşalım onlarla, n'olur!' - konuşalım, sevgili okuyucum!- 'lütfen! ne istersen yaparım, ooo lütfen...') Oldukça ticari, törensi Kızılderili dansları. ABN: Amerikan Buzdolabı Nakliyat Şirketi. Hep bildiğiniz Arizona, Meksika köylülerinin yerleşme merkezleri, yerlilerin duvara kazdığı yazı-resimler, çölde kanyonda otuz milyon yıl önce, daha ben çocukken meydana gelmiş

dinozor izleri. Uzun kollu bacaklı, bir seksenlik, adem elması hızlı hızlı inip çıkan bir oğlan; Lo'nun turuncu - kumral göbeğini gözleriyle yiyip duruyor. O göbeği beş dakika sonra öptüm aslanım! Çölde kış, dağların eteklerinde bahar, bademler çiçek açmış. Reno, Nevada'da iç bunaltıcı bir kasaba, gece hayatı 'kozmopolit ve yetişkin zevklere' yönelikmiş. Rogers'lardan biri tarafından yıllar boyu biriktirilen sanat yapıtları. Alımlı sinema oyuncularının çirkin villaları. Kaliforniya'da fıçı biçimi inşa edilmiş kilisesiyle bir şaraphane. Ölüm Vadisi. Scotty Şatosu. Sönmüş bir volkanda Robert Louis Stevenson'ın ayak izleri. 'Görevimiz Dolores'; kitap için iyi bir ad. Kızakların dantel gibi işlediği kumtaşı kayalıkları. Russian Gulch eyalet parkında gösterişli bir sara nöbeti geçiren adam. Mavi mi mavi krater gölü. Idaho'da bir balık üretme çiftliği ve Eyalet Islahevi. Hüzünlü Yellowstone Parkı, Rengarenk ya da mini mini gayzerleri, kabarcıklı çamurdan gökkuşakları - tutkumun simgeleri. Bir doğal hayatı koruma bölgesinde antilop sürüsü. Yüzüncü keredir bir mağara, yetişkinler bir dolar, Lolita elli sent. Kuzey'de bir Fransız Marki'sinin yaptırdığı şato, güneyde 'Mısır Sarayı'; başkanların göklere yükselen granite kazılmış kocaman başları. Sakallı kadın falımıza baktı, Lolita'ya kısmet çıktı. Indiana'da koca bir maymun sürüsünün Kristof Kolomb'un gemisinin betondan dökülmüş modelinde yaşadıkları hayvanat bahçesi, iç bunaltıcı bir kumsal boyunca yemek yenecek her yerin her penceresinde ölü ya da yarı ölü, balık leşi kokan milyarlarca mayıs sineği. Kahverengi, yünümsü dumanı kıvrılarak boncuk mavisi gölün üzerine düştükten sonra kendi yeşil gölgesine karışan 'Chebogyan Kenti' adlı arabalı vapurdan gözüken, koca koca taşlara tünemiş tombul martılar. Havalandırma boruları kentin lağımlarının altından geçen bir motel. Lincoln'ün büyük ölçüde uydurma evi - çoğu ziyaretçiler büyük bir saygıyla kişisel eşyaları olarak kabul ettikleri, oturma odasındaki kitaplar, o dönemin mobilyaları.

Küçüklü büyüklü kavgalarımız oldu. En büyük kavgalarımız Virgina'da Danteliş Barakaları'nda, KüçükKaya'da Park Meydanı'nda, bir okulun yakınlarında, Colorado'da üçbin metre yükseklikteki Milner Geçidi'nde; Phoenix'de Merkez Cadde ile Yedinci Sokağın kavuştuğu köşede; stüdyolardan birine giriş biletlerinin satılıp tükenmesi nedeniyle Los Angeles'te Üçüncü Sokak'ta ve bir de Utah'da yanyana duran altı ergen kavak ağacının Lolita'nın boyunu bile geçmediği Kavaklar Altında adlı bir motelde (burada, durup dururken daha ne kadar zaman bu boğucu

barakalarda yaşayıp, birlikte iğrenç şeyler yapmayı sürdüreceğimizi, neden öteki insanlar gibi davranmadığımızı sormuştu) sonra Oregon'da, Burns'de, Kuzey Broadway'de, Washington'm köşesinde, Safeway Bakkaliyesine bakan yerde... Idaho'daki Güneş Vadisi'ndeki küçük bir kasabada, önyüzünde solgun tuğlalarla kırmızı yanaklı tuğlaları tatlı tatlı bağdaştıran bir otelin önünde; karşımızda bir kavak ağacı akışkan gölgesiyle kasabanın Şeref Listesi'nin üzerinde oynaşıyor. Pinedale ile Farson arasında dört bir yanımızı sarmış kokulu akdikenlerin ortasında. Nebraska'da bir yerde, Ana Cadde'de, 1889'da kurulan Birinci Ulusal Banka'nın yakınlarında; gözümüzün önünde uzayıp giden sokağı enine kesen tren rayları, bunun ötesinde çok bölmeli bir buğday silosunun beyaz org boruları gibi uzanan kuleleri... Bir de Wheaton Alanı'nın köşesinde, McEwen Sokağı'nda, Michigan'ın aynı McEwen'in küçük adını taşıyan bir kasabasında.

Yol kenarlarının garip tipleriyle, otostopçu adamlarla da tanıştık. Bütün alt türleri ve örnekleriyle bilimsel olarak 'homo pollex - başparmaksı adam' diye adlandırabileceğimiz tiplerdi bunlar; üstübaşı tertemiz, sessizce bekleyen, haki üniformasının yol erbabını ergeç çekeceğini sessizce bilen alçak gönüllü askerler; iki sokak öteye gitmek isteyen okul çocuklarıyla iki bin mil uzağa kaçmak isteyen katiller; yepyeni bavulu, kırpılmış bıyığıyla esrarengiz, eserekli, yaşlıca beyler; dünyayı tozpembe gören bir Meksikalılar üçlüsü; tatilde çalıştığı işin kirini pasını, tişörtünün göğsünü boydan boya kaplayan ünlü üniversitenin adı kadar gururla gezdiren üniversiteli çocuklar; pili bitip yarı yolda kalmış çaresiz bayanlar; gergin başparmaklarını çapkınca, Tanrı heykellerindeki erkeklik organları gibi ileriye çıkarıp, yalnız kadınlarla özel arzuları olan hayatı kaymış gezginci satıcıları baştan çıkarmaya niyetlenen saçı briyantinli, tilki bakışlı, beyaz suratlı genç hinoğluhinler.

Benim yaşımda ve omuzları en az benimkiler genişliğinde, tokatlanası suratlı işsiz aktör kılıklı adama ait özellikle iğrenç bir başparmak gördüğünde Lo çoğu kez dizlerini o kendine özgü hareketle birbirine sürter: 'N'olur onu da alalım,' diye yalvarır, sonra neredeyse yolun ortasına kadar çıkmış olan herif birden gerilerdi.

Ah, gözümü üzerinden hiç ayırmaya gelmezdi benim küçük, yumuşacık Lo'mun! Belki de sürekli aşk taliminden olacak, çocuk görünüşüne karşın çevresine özel bir pırıltı saçar, bu ışıltı benzin istasyonlarındaki herifleri, otelde bavul taşıyan çocukları, tatile çıkanları,

lüks arabalara kurulmuş kabadayıları, maviş havuzların yanına uzanmış bronzlaşmış budalaları öyle şehvet nöbetlerine salardı ki, hani kıskançlığımı daha da arttırmasa, bu nöbetlerden onur duyabilirdim. Ne var ki küçük Lo saçtığı bu ışıltının farkındaydı. Çoğu kez onu yan gözlerle hoş görünüşlü bir herife ya da benzin istasyonlarındaki yaldızlı kumral kolları kaslı, bilekleri saatli heriflere bakarken yakalamıştım. Lo'ya bir lolipop almak üzere daha sırtımı döner dönmez onu ve yakışıklı tamirciyi gırgırla, şakayla karışık dörtbaşı mamur bir aşıkdaşlığın tam ortasında bulurdum.

Daha uzun süreler kaldığımız yerlerde oldukça ateşli bir sabah keyfinden sonra gevşeyip, uyuşuk gönlümün iyiliğinden -ah seni aşırı hoşgörülü Humbert!- moteldeki oda komşularımızdan birinin çirkince kızı Mary ile Mary'nin sekiz yaşındaki küçük oğlan kardeşini de alıp sokağın karşı yakasındaki gülbahçesini ya da çocuk kütüphanesini ziyaret etmesine izin verdiğim olurdu; Lo, aradan bir saat geçtikten sonra dönerdi; çıplak ayaklı Mary on metre arkasından sallana sallana gelir, küçük oğlansa altın sarısı saçlı, her yanı kaslı, belsoğukluklu, salak mı salak yürüyüşlü iki oğlana dönüşmüş olurdu. Okuyucum, bebeğim bana Cari ve Al ile paten kaymaya gidip gidemeyeceğini sorduğunda -ne yalan söylemeli pek ürkek çıkardı sesi, orası doğru- ne karşılık verdiğimi kestirebilirsin herhalde.

Ona ilk paten alanına gitme iznini verdiğim, tozu dumana katan rüzgarlı öğleden sonrayı hatırlarım. Gözümün yaşına bakmadan kendisiyle birlikte gelmemin hiç de eğlenceli olmayacağını, günün bu saatinin gençlere ayrılmış olduğunu belirtmişti. Sonunda çekişe çekişe bir orta yol bulduyduk; ben arabayı, burunları tepesine branda bezi gerili açık hava pistine bakan öteki -boş- arabaların yanma çekmiş, tekdüze bir müziğe uyarak pistin çevresinde dönüp duran elli kadar genci - çoğu da çiftti- seyrederken rüzgar da ağaçları gümüşleyip durmuştu. Dolly de öteki kızların çoğu gibi blucin ve yüksek konçlu beyaz paten pabuçları giymişti. Dalga dalga dönen kalabalığın dalgalanmalarını saymaya girişmiştim ki birden gözden kayboldu Lo. Yeniden ortaya çıkıp da önümden geçtiğinde bir dakika önce pistin dışından kızlar hakkında ileri geri tartıştıklarını duyduğum üç genç serseriyle birlikte olduğunu gördüm. Demin blucin ya da pantalon yerine kırmızı şort giyip gelmiş o genç, uzun bacaklı şirin şeye laf atanlar da bunlardı işte.

Arizona ya da Kaliforniya'ya girerken, otoyolların denetim noktalarında polis bozuntusu bir herif bize bazen öyle dikkatle bakardı ki

zavallı yüreğim hop ederdi. 'Bal var mı bal?' diye sorar, her soruşunda da benim tatlı sersem kıkır kıkır gülerdi. Sadece ata binenlere ayrılmış bir alandaki kılavuzlu gezinin tek bir halkasını oluşturan Lo'nun at sırtındaki duruşu hala göz sinirlerimi titreştirir durur. Önde yaşlı bir kadın binici, ortada rahvan giden atıyla Lo, arkada ağzının suyu akarak onu izleyen o kırmızı enseli züppe at yetiştiricisi herif. Hepsinin arkasında da herifin şişko, çiçek desenli sırtından dağ yolunda önünde giden kamyondan nefret eden bir sürücü kadar nefret eden ben... Ya da bir dağ kulübesindeyizdir, üflesen uçuverecek bir teleferiğe binmiş süzülürcesine uzaklaştığını görürüm. Gökseldir, tek basmadır, çıkar, çıkar, çıkar, yarı beline kadar soyunmuş gülmekte olan kayakçıların oraya, ışıltılı bir doruğa tırmanır.

Hangi kentte mola verirsek verelim, hemen o kibar Avr-pa'lı tavrımla kentin akvaryum canlılarını barındıran bahçesinin, müzelerinin, okullarının adresini, en yakın okulda kaç çocuk okuduğunu ve buna benzer ayrıntıları soruştururdum. Okulun dağılma saati yaklaşıp da okul otobüsü geldiğinde biraz gülümseyerek biraz da yüzüm sinirli sinirli seğirerek (acımasız Lolita'nın hiç zaman kaybetmeden taklidini yapmaya giriştiğini farkedince kısa zamanda beni de rahatsız eder olmuştu bu tik) arabayı elverişli bir noktaya park eder, yanımda okul kaçağı küçük bir kız olduğu halde okuldan çıkan çocukları seyrederdim - bu her zaman güzel bir manzaradır. Bu tip şeyler canı pek çabuk sıkılan Lolita'mı çok geçmeden sıkmaya başlamıştı. Hele başkalarının, özel zevklerine karşı çocukça bir hoşgörüsüzlük de beslediğinden olacak bana hakaret eder, mavi şortlu mavi gözlü küçük kumrallar, kabarık yeşil eteklikli kızıl saçlılar, rengi solmuş pantolonlu, oğlansı, solgun sarışınlar önümden güneşin içinden geçerken beni okşamasını istediğimde ağzına geleni söylerdi.

Bir anlaşma ortamı kuralım diye düşünmüş, akranı kız çocuklarla olmak koşuluya nerede ve ne zaman olursa olsun yüzme havuzlarından yararlanmasını önermiştim. Billur berraklığındaki suya bayıldığı gibi iyi de dalardı. Ben de şöyle bir dalıp çıktıktan sonra üstüme rahat bir şeyler geçirir, öğle sonrasının koyu gölgelerine gömülürdüm. Kucağımda bazen göstermelik bir kitap ya da bir torba şekerleme olur, bazen de hiçbir şey olmaz, sadece erkeklik organımın her bir gözeneği karıncalanarak onun kauçuk bonesi, üzerinde inci gibi su damlaları duran kaymak gibi güneş yanığı teni, kenarı sutaşlı şortu, büzgülü sütyeniyle reklamlardaki kızlar gibi şen şakrak zıplayıp sıçramasını seyrederdim. Ah, daha ergenlik çağına bile

ermemiş sevgilim benim! Nasıl da küstahça böbürlenirdim o benimdir, benimdir, benimdir diye. Daha o sabah tamamlanan sevişmelerimizin içmelerini kulaklarımda yeniden duyar, yas tutan kumruların dem çekmelerine benzetirdim. Sonra o akşamüstünün sevişmelerini aklımdan geçirir, güneş ışığıyla mızraklanan gözlerimi bir çizgi haline getirerek Lo'yu o anda nekes talih tarafından çevresine doluşturularak benim 'insanbilimsel' değerlerime ve yargılarıma sunulmuş öteki supericikleriyle karşılaştırırdım. Bugün elimi hasta kalbime koyarak söyleyebilirim ki arzu uyandırma konusunda hiçbiri Lo'cuğumun eline su bile dökemezdi. Dökse dökse ya bir tanesi ya da iki tanesi, o da belli bir ışıkta, havada, belli kokuların biraraya gelip karışması sonucunda... Bir keresinde koca çeneli bir İspanyol soylusunun kızı, solgun bir İspanyol çocuk (umarsız bir durumda) başarmıştı bunu, ikinci keresinde de - neyse konudan uzaklaşıyorum.

Tabii, kıskançlığımın berraklığı içinde her zaman uyanık bulunmam gerektiğini, bu gözalıcı atlayıp sıçramaların ne kadar tehlikeli olabileceğini bilmiyor değilim. Başımı bir an için öte yana çevirsem -diyelim ki çarşafları değiştirip odamızı hazırladılar mı diye bakmaya gidecek olsam- bir de bakardım ki ne göreyim o dalgın gözler gitmiş, sevgilim havuzun kenarına taşa oturmuş, uzun parmaklı ayaklarını suya daldırıyor, suda çırpıntılar oluşuyor. Her bir yanına birer esmer oğlan kıvrılmış yatmaz mı! Bunlar benimkinin bakır rengi yaprak tenini, karnının bebeksi kıvrımlarındaki kıpır kıpır cıvayı görürler de aylar boyu uykularında ard arda görecekleri düşlerde kıvranıp durmazlar mı -ah, Baudelaire!

Birlikte daha çok eğlenebilelim diye ona tenis oynamasını öğretmeyi denedim. Fakat bir zamanlar, olgunluk çağımda iyi bir oyuncuydum ya, tenis öğretmeni olarak sıfırmışım meğer! Bu nedenle Kaliforniya'ya geldiğimizde oldukça ünlü bir hoca tuttum. Bana epey pahalıya patlayan dersler aldırdım; iriyarı, suratı kırışıklı bir eski kurttu bu, top toplayan oğlanlardan kurulu bir de haremi vardı. Tenis kortunun dışında çökmüş, bitmiş bir ihtiyardı ama dersler sırasında arada bir, servis karşılamak üzere karşısındakinden gelen topa sanki yeni açmış bir bahar çiçeğiymişçesine eğildiği olur, top vınlayarak karşısındaki öğrenciyi bulur, mutlak gücün bu ölümsüz inceliği, bana aynı adamı otuz yıl önce Cannes'da büyük Gobbert'i perişan ederken seyretmiş olduğumu hatırlatırdı! Bu dersleri alıncaya kadar Lo'nun tenisi hiçbir zaman öğrenemeyeceğini düşünürdüm. Şu ya da bu otelin tenis kortunda Lo'ya tenis alıştırmaları yaptırırken sıcak, kavurucu bir

rüzgarın, insanın gözüne dolan tozun dumanın arasından üzerinde garip bir yorgunlukla şen, masum, ince Annabel'ime (kolunda bir bileziğin ışıltısı, kırmalı etek, kara kadifeden tacı) top ardına top yolladığım o günleri yeniden gözümün önüne getirmeye çalışırdım. Ne zaman öğüt verecek, dikkatini çekecek olsam bu Lo'nun somurtuk öfkesini üzerime çekmekten başka işe yaramazdı. Gariptir, benimle oynamak istemez -en azından Kaliforniya'ya gelmeden önce- dal gibi, vuruşu zayıf ama kendince sevimli yaşıtı kızlardan biriyle, sarsak bir melekle karşılıklı top atıp tutmakla yetinir, tenis oynamaktan çok çevrede tenis topu toplamakla oyalanırdı. Bazen yardımcı olmak üzere öteki kızcağızın yanına gider, koluna değip kemikli bileğine dokunduğumda hafif bedeninin sert kokusunu içime çeker, soldan vuruşu göstermek üzere serin kalçalarını sağa, sola oynatırdım. Lo öne eğilir, raketini koltuk değneği gibi yere saplar, güneşli kumral bukleleri yüzüne dökülürken böylece araya girivermemden ne kadar tiksindiğini belirtmek üzere koca bir ıhhh! sesi çıkarırdı. Aradan çekilirdim, bırakırdım oynasınlar. Boynumda bir ipek eşarp, hareket halindeki vücutlarını karşılaştırırdım. Günlerin içten içe bir sıcakla astarlandığı Güney Arizona'daydık yanılmıyorsam; sarsak Lo topu yakalamaya çalışır, kaçırırdı, söver sayardı. Sonra fileye doğru Allahlık bir servis yollar, çaresizlik içinde raketini savururken koltuk atlarındaki ıslak, ışıltılı, genç ayva tüylerini gözler önüne serer, bu arada daha da beceriksiz olan karşısındaki kız uslu uslu her topun ardından koşturur, hiçbirini yakalayamazdı. Ama ikisi güzel güzel eğleniyorlardı işte, berrak, çın çın öten sesleriyle birbirlerine kaçırdıkları topların sayısını söylüyorlardı.

Hatırlarım, bir gün otele gidip soğuk bir şeyler getireyim dediydim onlara; çakıl döşeli yoldan yukarı otele çıkmış, iki koca bardak ananas suyu, soda ve buzla geri dönmüştüm. Birden tenis kortunda kimsecikler olmadığını görünce sanki göğüs kafesinde bir boşluk olmuş, olduğum yerde kalakalmıştım. Eğildim, bardakları bir sıranın üzerine koydum ve nedendir bilinmez, gözlerimin önünde bir an için buz gibi bir seçiklikle Charlotte'un ölü yüzünü buldum. Çevreme bakındım, beyaz şortlu Lo'nun bahçedeki patikanın benekli gölgeleri boyunca iki raket taşıyan uzun boylu bir adamla birlikte aşağıya doğru yürüdüğünü gördüm. Fırladım, koştum arkalarından ama çalılıkları yıkarcasına ilerlerken, sanki hayatın akışı birden yolunu değiştirmişçesine görüntünün ansızın değiştiğini farkettim. Lo ayağında pantalonu, arkadaşı ise şortuyla üzerini otlar bürümüş küçük bir alanda bir

aşağa bir yukarı geziniyorlar, raketlerini çalılara vurarak masum masum, birdenbire ortadan kaybolan toplarını arıyorlardı.

Güneş ışığıyla bezeli bu önemsiz ayrıntıları, sadece beni yargılayanlara Lolita'ya iyi vakit geçirtmek için gerçekten elimden geleni yaptığımı kanıtlamak için düşüyorum buraya. Kendisi de bir çocuk olan Lolita'mın, başka bir çocuğa kendinin bildiği bir iki numarayı, örneğin özel bir ip atlama biçimini öğrettiğini görmek ne kadar da tatlıydı! Dersini bilmeyen supericiği, ışıl ışıl cildi sanki güneş geçiren o tatlı kız, sağ eliyle sol kolunu güneş yüzü görmemiş sırtına kavuşturmuş, bütün dikkatini Lo'ya vermiş olurdu. Tavus kuyruğu renkleri içindeki güneş de çiçek açmakta olan ağaçların altındaki bu çakıl döşeli yola dikmiştir gözünü. Bu her yanı göz kesilmiş cennette benim çilli, küstah sevgilim ip atlar, ip atlarken de yaşlı Avrupa'nın güneş ışığıyla yıkanmış, yeni sulanmış kül kokan yaya kaldırımlarında, sur diplerinde arzuyla baktığım öteki yüzlerce kızın hareketlerini yineler. Sonunda ipi küçük İspanyol arkadaşına geri verir, aynı dersi bir kere de onun yinelemesini seyrederdi. Alnına düşmüş saçlarını geriye iter, kollarını kavuşturur, bir ayak parmağını ötekinin üzerine bastırarak bekler, ellerini hala olgunlaşmamış kalçalarının üzerine bırakıverir, bense Allah'ın belası oda hizmetçilerinin odamızı derleyip toplamayı bitirdiklerini düşünür, rahatlardım. Sonra prensesimin çekingen koyu renk saçlı nedimesine bir gülücük yollayıverir, parmaklarımı arkadan Lolita'nın saçlarına şöyle bir babaca daldırıp yakalar, ensesine yavaşça ama sıkı sıkıya yapışarak isteksiz yavrucuğumu kısacık bir yemek öncesi birleşmesi için mini mini yuvamıza götürürdüm.

'Ah yazık beyefendi, kimin kedisi tırmaladı sizi?' Olur ya, 'yemek salonuna' oturmuş Lo'yla tabldot yemeğimizi yiyoruzdur, onu yemekten sonra da dansa götürmeye söz vermişimdir, o sırada beni özellikle çekici bulan etine dolgun, alımlı çalımlı, oldukça itici kadın azmanlarından biri gelir, bu soruyu soruverir. İnsanlardan olabildiğince uzak durmanın nedenlerinden biri de buydu. Lo ise çevresine olabildiğince çok tanık adayı toplamak konusunda elinden geleni yapıyordu.

Sırıtkan bir yabancı yanımıza yaklaşıp, araba plakalarını karşılaştırarak - 'Memleket epey uzak demek!'- parlak bir sohbet başlatmaya görsün, bir yakıştırma yapmak gerekirse hemen küçücük kuyruğunu ya da dişi köpeklerin yaptığı gibi kıçını sallamaya başlardı. Her şeye burnunu sokan ana babalar, benim hakkımda Lo'nun ağzını aramak amacıyla, Lo'nun

çocuklarıyla sinemaya gitmesini önerirlerdi. Bir iki keresinde az daha yakayı eleveriyorduk. Gittiğimiz bütün 'kervansaraylar'da o şırıl şırıl boşalan sular başımıza dert olmayı sürdürdü. Ne var ki bir akşam, oldukça gürültülü bir sevişmeden sonra ara verdiğimizde komşu odalardan birinden gelen gür erkek öksürüğü sanki ben bizim odada öksürmüşçesine berrak yankılanıncaya kadar odaların duvarlarının bu kadar ince olduğunu düşünemememiştim. Ertesi sabah otelin kafeteryasında kahvaltı ederken (Lo geç kalkardı, ben de onun yatağına bir fincan sıcak kahve götürmeye bayılırdım) komşum uzun, erdemli burnunun üzerinde sıradan gözlüklü, yakasında da kulüp rozeti taşıyan bir sersem, nasıl olduysa benimle sohbet etmeye koyuldu, bu arada da benim hanımın da onun hanımı gibi, çiftlikte olmadığı zamanlar oldukça geç kalma alışkanlığı olup olmadığını sordu. Taburemden kayarak inerken soğuk bir sesle. 'Tanrı'ya şükür' dul olduğumu söylesem bu rüzgarla kırışmış, ince dudaklı surattaki garip ifadeye bakar, eğlenebilirdim belki de kılpayı sıyırıp geçtiğim korkunç tehlike beni boğacak gibi olmasaydı eğer!

Kahvesini yatağa getirmek sonra da sabah görevini yerine getirmeden içemeyeceğini söylemek ne de tatlı olurdu! Eh ben de düşünceli bir arkadaş, yufkanın yufkası yürekli bir babaydım, çocukların halinden oldukça iyi anlardım, küçük kumralınım bedeninin bütün gereksinmelerini anında yerine getirirdim. Doğa'dan bir tek konuda şikayetim var yalnızca, o da Lolita'cığımı tersyüz edip içini dışına çıkaramamak, aç dudaklarımı o gencecik dölyatağına, o kimselerin görmediği kalbine, sedefsi ciğerine, akciğerlerinin salkımlarına, biçimli ikiz böbreklerine bastıramamak... Özellikle kavurucu yaz öğleden sonralarında, öğleden sonra uykumuzun yapış yapış koyunkoyunalığmda, Lo'yu kucağıma yerleştirmiş otururken deri koltuğun serinliğinin kendi ağır çıplaklığıma değdiğini duymayı severdim. O tam bir çocuk gibi gazetenin eğlencelik sayfalarına dalmış burnunu karıştırır, bir pabuç, bir bebek ya da raketinin sapının üzerine oturmuş da üzerine oturduğu şeyi kaldırmaya üşeniyormuşçasına benim hazdan erimeme kayıtsız kalır, gözleriyle en bayıldığı çizgi roman kahramanlarının serüvenlerini izlerdi. (Çıkık elmacık kemikli, sert el kol hareketleri olan oldukça iyi çizilmiş derbeder bir yumurcak kız vardı ki ben bile bayılıyordum.) Sonra kafa kafaya tokuşmuş arabaların fotoğraflarını incelerdi. Çıplak kıçlı güzellerin fotoğraflarının altına yazılanlardaki zaman, mekan ve olayların gerçekliğinden en ufak bir kuşkuya düşmezdi. Bir de

kimileri baştan aşağıya gelinlikler kuşanmış, elinde buket, gözünde gözlük o bölgede evlenen gelinlerin fotoğraflarına bayılırdı.

Sineğin biri gelir göbek deliğinin oraya konar, çevreyi kolaçan eder ya da Lolita'nın nazlı, solgun meme başlarının çevresini keşfe çıkardı. Sineği yakalayıp yumruğu içinde hapsetmeye çalışır (Charlotte'un yöntemiydi bu) sonra gene gazetedeki 'Gelin Birlikte Düşünelim' sütununu okumayı sürdürürdü.

'Gelin birlikte düşünelim. Çocuklar kendilerine konulan birkaç yasağa uysalar seks suçları daha azalır mıydı dersiniz? Genel tuvaletlerin yakınında oynamayın. Tanımadığınız kişilerin verdiği şekerleri almayın, arabalarına binmeyin. Zorla götürürlerse, arabanın plakasını bir kenara not edin.'

'...şekerin markasını da tabii,' diye katkıda bulundum.

Okumasını sürdürdü. Yanağı (kaçıyor) yanağıma (onunkini kovalıyor) sürtündü. Gör bak bu kadarına bile şükrediyordum sevgili okuyucum!

'-Yanınızda kalem yoksa ama okuma yazma bilecek kadar büyükseniz-'.

'Biz Ortaçağ denizcileri,' diye nükte yapmaya giriştim, sözde bir yerden ezbere okuyordum, 'bu şişeye yerleştirdiğimiz-,'

'Eğer,' diye yineledi, 'yanınızda kalem yoksa ama ama okuma yazma bilecek kadar büyükseniz - evet, büyükseniz,' bu herif, plakanın üzerindeki numarayı yol kenarında bir yere yazmaya çalışmamızı söylüyor değil mi, seni sersem seni!'

'Yaz Lolita, o minicik pençelerinle yaz!'

3

Hoyrat bir merakla girmiş yerleşmişti bile benim dünyama, koyu gölgeli, kara Humbertistan'a. Çevresine şöyle bir göz atmış, çoğu şeyi sevimsiz bulmuş, ama gülüp geçmişti. Artık ne zaman düpedüz nefrete benzer bir duyguyla dönüp, çıkıp gidecek diye bekliyordum. Okşayışlarımdan hiçbir zaman ürpermediği gibi, bütün ince düşünceliklerime karşılık olarak görüp göreceğimde tiz bir 'hey ne yaptığını sanıyorsun sen' çığlığı olurdu. En cıcığı çıkmış filmleri, en yapışkan şekerlemeleri benim ona sunabileceğim bu harikalar ülkesine yeğ tutardı. Hamburgermi Humburgermi dendiğinde, hemen birincisini ikincisine - hem de hiç şaşmayan bir kesinlikle- değişiverirdi. Size az önce uğradığım

kafeteryanın adını söylemiş miydim? Dünyada aklınıza gelmez, 'Soğuk Kraliçe'ydi. Bunun üzerine kederli bir gülümsemeyle Lolita'ma da Soğuk Prenses adını takmıştım. Bu şakadaki arzuyu anlamamıştı.

Yok, sevgili okuyucu, hiç kaşlarını çatma bana, bir türlü mutlu olmadığım izlenimini yaratmaya çalışıyor değilim. Okuyucum öncelikle şunu anlamalıdır ki, supericiğinin eline düşmüş, onun tutsağı olmuş büyülü yolcu, deyim yerindeyse, 'mutluluk ötesi' bir noktadadır. Çünkü dünyada bir supericiğini okşamakla boy ölçülebilecek mutluluk düşünülemez. Bu mutluluklar ötesi bir mutluluktur, başka bir sınıfa, başka bir duyarlık düzlemine aittir. Didişmelerimize, terbiyesizliklerine, yaptığı bütün mızmızlıklara, surat asmalara, durumun bütün bayağılığına, tehlikesine, korkunç çaresizliğine karşın, hala kendi isteğimle seçtiğim, gökleri cehennem alevlerinin renginde ama gene de cennet olan bu cennetin göbeğinde oturmayı sürdürüyordum.

Durumumu inceleyen becerikli psikiyatrist -eminim Dr. Humbert vakası onu o kadar heyecanlaştırmıştır ki, tavşan gibi kulaklarını dikmiş dinliyordur beni- Lolita'mı alıp bir deniz kıyısına götürmemi, orada sonunda, bir ömür boyu peşimi bırakmayan bir dürtünün giderilmesini, daha işin başında küçük Mis Lee'yle geçirdiğim ve kafayı bozduğum yarım kalmış çocukluk aşkımın, 'bilinçaltı'ndan silinip atılmasını 'yaşantılamamı' istemiyorsa ne olayım.

Ne yalan söylemeli yoldaş, gerçekten de, bir deniz kıyısı aramadım değil! Ama öte yandan o serap benzeri boz renkli sulara varıncaya kadar yol arkadaşım öyle çeşitli zevkler sunmuştu ki bana, o Deniz Aşırı Krallık düşü, o Riviyera aşkınlaştırması (ya da her neyse) bilinçaltının dürtüsü falan olmaktan çıkmış, sadece kuramsal bir heyecanın bilinçle izlenmesi halini almıştı. Bunu bilen melekler ona göre ayarladılar her şeyi. Atlantik kıyısındaki işe yarar bir kovuğa yaptığımız ziyaret kötü hava koşulları yüzünden berbat oldu. Bulutlarla kaplı ıslak bir gökyüzü, çamurlu dalgalar, sonsuzluğa doğru uzanan ama bir yandan da oldukça kötü niyetli bir sis -Riviyera'da yaşadığım aşkın taze güzelliğinden, firuze mavisinden, gülpembesi rastgeleliğinden daha farklı ne olabilirdi? Meksika Körfezi'nin oralardaki bir iki yarı tropik plaj ise, yeterince güneşli olmalarına karşın, zehirli yaratıklarla dolup taşıyor, kasırgalarla savrulup duruyorlardı. Sonunda Pasifik denen hortlağa bakan Kaliforniya'da bir kıyının oldukça sapa gözden uzaklığına sığındım. Bulunduğumuz yerden çürümekte olan

ağaçların ötesinde, plajın başka bir kesiminde ilk kez su kayağı yapan bir yığın izci kızın çığlıklarını duyabiliyorduk. Ne var ki sis ıslak bir battaniye gibiydi, kum ıslanmış çamurlanmıştı. Lo'nun tüyleri diken diken olmuş, ıslak kumlara belenmişti, hayatımda ilk olarak o anda, bir fok balığından ne kadar zevk alırsam işte Lolita'dan da ancak o kadar hoşlanacağımı farkettim. Yarayışlı bir deniz kıyısı bulmuş olsaydık bile artık çok geç kalmış olacağımızı, çünkü gerçek özgürleşme anımın çok daha önceleri gelip geçtiğini söylesem bilmem çok bilmiş okuyucularım şöyle bir kulak kabartır mı? Evet, Annabel ya da Dolores Haze ya da Lolita, o altın ve kumral renkleri içinde, o külüstür verandada, derme çatma, yalancı ama bana yetip de artacak bir çeşit deniz kıyısı dekorunda (çevrede ikinci sınıf bir gölden başka bir şey yoktu) diz çöküp, gözlerini kaldırıp bana baktığında, işte tam o anda özgürlüğüme kavuşmuştum ben.

Neyse, modern psikiyatri ilkelerine bağlı değilse de onlardan etkilenen bu özel duyumları burada keselim. Sonuçta, üzerlerinde kimsecikler yokken de cansız, güneş altında kavrulurken de adam almayacak kadar kalabalık olan bu deniz kıyılarından uzaklaştım. Lolita'yı da uzaklaştırdım. Ne var ki, çaresiz bir halde Avrupanın parklarını arşınladığım günleri hatırladığımdan olacak, hala açık hava etkinliklerine bayılır, dışarıda, açık havada öylesine utanç verici duyumsuzluklar yaşadığım yarayışlı oyun alanlarını kollamaktan geri durmazdım. Bu konuda da hevesim kursağımda kalacakmış meğerse. Şimdi aktaracağım düş kırıklığı, (hikayem gitgide mutluluğuma koşut ilerleyen sürekli bir tehlike ve bıkkınlığın anlatımı olacak ne yazık ki) Amerika'nın belki lirik, epik, ya da trajik olan ama hiçbir zaman cenneti andırmayan ormanlarıyla ilgili bir yorum sanılmamalı. Bu ormanlar güzel, yürekleri burkacak kadar güzeldir; benim küçük, cilalı oyuncak benzeri İsviçre'min köylerinin, yeterince dillere destan edilen Alp Dağları'nın çoktan yitirdiği ürkek, masum, pek de dikkati çekmeyen kendini bırakıverişi andıran bir kendini bırakıverişleri vardır. Eski dünyadaki o dağ yamaçlarında uzanan çayırlarda, yarayışlı, temiz pak derelerin kıyılarındaki yosunların üzerinde, üzerine adlar kazılmış meşelerin altındaki doğal oturma yerlerinde sayısız aşık kucaklaşmış, öpüşmüştür. Ama Amerika'nın ormanlarında, açık hava aşıklarının, gelmiş geçmiş günahların ve kaçamakların en eskisi olan aşk kaçamaklarından bol bol yararlanması olacak şey değildir. Zehirli bitkiler oğlanın sevgilisinin kıçını yakar, adı sanı bilinmeyen böcekler oğlanınkini ısırır. Oğlanın dizlerini orman yüzeyindeki

sivri nesneler, kızınkini böcekler çizer. Çevrenizde her an ha geldi ha gelecek yılanların -ne yılanı, soyu yarı yarıya tükenmiş canavarların!- hışırtısını duymayı beklersiniz. Öte yandan üzerleri iğrenç kabuklu yırtıcı çiçeklerin yengeç kıskaçlı tohumlan hem oğlanın siyah çorap bağlarına, hem de kızın kısa konçlu çoraplarına takılmaktan geri durmaz.

Biraz abartıyorum. Bir öğlesi, tam ağaçlığın başladığı yerin altında, kenarı hezaren çiçekleriyle bezeli kıvrıla kıvrıla akan bir dağ kaynağının orada, arabamızı bıraktığımız geçitin üç yüz metre kadar yukarısında Lolita ve ben gözlerden ırak, romantik bir yer bulduk. Eğimli arazinin üzerine insan ayağı değmemiş gibiydi. Nefes nefese son bir çam, tırmanarak çıktığı kayanın üzerinde hakettiği derin soluğu alıyordu. Bir dağ sıçanı ıslık çalıp kaçtı. Lo otursun diye yere serdiğim diz örtüsünün altında kuru çiçekler usulca çıtırdıyordu -Venüs geldi geçti!- Yukarıdaki eğimli araziyi taçlandıran sivri kayalık ve altımızda boy atan bir çalılar karmaşası bizi hem güneşten hem insanlardan koruyor gibiydi. Heyhat, çalılıkların ve birkaç metre aşağımızdaki kayaların arasından sinsi sinsi kıvrılıp gelen belli belirsiz patikayı hesaba katmamıştım.

İşte ipliğimizin pazara çıkmasına en çok yaklaşmamız burada oldu, bu deney de kırda oynaşma arzularını bütün bütüne dizginlemeye yetti.

İşimizi bitirmiş, tümüyle bitirmiştik, kollarımda ağlıyordu. Her açıdan oldukça gıpta edilecek bir yıl geçirmiştik, bir de şu sağanak yağışlı hıçkırıklarla noktalanıp, gittikçe sıklaşan efkar nöbetleri olmasaydı. Gözünü bürüyen tutkunun sabırsızlığı içinde daha bir an önce bana verdiği bir sözü geri almıştı; yerde tepiniyor, hıçkıra hıçkıra ağlıyor, okşayan ellerimi çimdikliyordu. Bense memnun mesut gülüyordum, var olduğunu ancak şu anda bilebildiğim vahşi, inanılmaz, dayanılmaz ve korkarım sonsuza dek sürecek dehşet, mutluluğumun maviliğinde küçücük karanlık bir noktadan başka bir şey değildi. Öylece uzanmış yatıyorduk ki bakışlarım, zavallı yüreğimi ağzıma getiren o korkunç irkilmelerden biriyle iki garip ve güzel çocuğun üzerime dikilmiş koyu renk gözleriyle karşılaştı. Biri küçük bir Pan, öbürüyse superiçiğiydi, birbirinin eşi düz, kara saçları ve solgun gergin yanakları ikiz değilse bile kardeş olduklarını açığa vuruyordu. İki büklüm durmuşlar, ağızları açık bize bakıyorlardı. Mavi oyun elbiseleri dağ çiçeklerine karışıyordu. Örtünmek üzere çaresizce diz örtüsünü çekiştirdim. Tam o sırada birkaç adım ötedeki çalılıkların orada puanlı kumaştan bir topa benzeyen şey yuvarlanıverdi, yavaş yavaş yaklaşan kuzgun karası

kahküllü, tıknaz bir hanıma dönüştü, elindeki demete bir yabani leylak daha ekleyiverdi, sonra da döndü omzumun üzerinden, mavi zaç taşından yontulmuş gibi duran çocuklarının arkasından bize baktı.

Şu anda vicdanımı rahatsız eden bambaşka bir mesele bulunduğu için yürekli bir adam olduğumu biliyorum ama o zamanlar bunun bilincinde değildim ve nasıl o kadar soğukkanlı davrandığıma şaştığımı hatırlıyorum.

Terden sırılsıklam, aklı yerinden oynamış, korkudan yaltaklanan ehli hayvanlara en zor koşullarda bile verilen o sakin mırıl mırıl emirle (ne çılgın umutlar ya da nefretlerle titrer toy hayvanın kalçaları, ne kara yıldızlar deşer, uysallaştırır gönlünü!) Lo'yu ayağa kaldırdım,ağır ağır yürüdük, sonra koşarcasına aşağıya arabanın oraya yollandık. Arabanın arkasına gıcır gıcır bir steyşın vagon park etmişti. Mavimsi siyah pırıltılı sakallı, yakışıklı, Yahudi tipli bir adam, ipek gömlekli, leylak renkli pantalonlu pek sayın bir bay, büyük olasılıkla şişko bitkibilimcinin kocası, ciddi ciddi bulunduğumuz geçidin yüksekliğini gösteren bir tabelanın fotoğrafını çekiyordu. Yükseklik üç bin metreden fazlaydı, soluk soluğa kalmıştım. Lastikler kumun üzerinde çatırdadı, bir iki kere boşa döndü, yola koyulduk. Lo hala elbiselerini giymeye uğraşıyor, küçük kızların bırakın kullanmayı, bildiklerini bile aklımdan geçiremiyeceğim bir dilde bana sövüyordu.

Hoş olmayan bazı başka olaylar da geçti. Örneğin bir keresinde şu sinema. O zamanlar Lo sinemaya tam anlamıyla tutkundu. Lisenin ikinci sınıfında sonraları bu tutkunun yerini olsa da olur olmasa da türünden bir aldırışsızlık aldıydı. O bir yıl boyunca bilmiyorum, belki de yüz elli, iki yüz filmi oburcasına, seçip ayırmadan silip süpürdük. Çok sık sinemaya gittiğimiz zamanlardaysa filmden önceki haber filminin (aynı haftalık haber filmi değişik sinemalarda gösterildiğinden, belki altı yedi kere arka arkaya gördüğümüz olurdu) bizi kasabadan kasabaya izlediği oldu. En sevdiği türler sırayla müzikaller, gangster filmleri ve kovboy filmleriydi. Birincisinde gerçek şarkıcılarla dansçılar ölümle gerçeğin kapı dışarı edildiği kesinlikle üzüntü - geçirmez bir varlık düzleminde gerçekdışı bir sahne hayatı yaşarlar, sonunda sahne delisi kızın beyaz saçlı, gözleri yaşlı, ölmesi olanak dışı olan babası şahane Broadway'da kızının yıldızlaşmasını alkışlardı. Gangsterlerin dünyası başka bir alemdi; kahraman gazeteciler işkence görür, telefon faturaları milyarları bulur, yetersiz bir nişancılık gösterisinin kol gezdiği haşin bir ortamda, kötü adamlar lağımlar ve

ambarlar boyunca hastalık derecesinde korkusuz polislerce kovalanırdı (aynı polisleri ben çok daha az yoracaktım ileride). Tabii son olarak da abanoz gibi cilalı manzaralar, kırmızı yüzlü mavi gözlü kanunsuzlar, Kükreyen Körfez kasabasına gelen hanım hanımcık şirin öğretmenler, şaha kalkan atlar, gösterişli kavgalar, kırağı tutmuş pencereyi tuzla buz ederek içeri sokulan silahlar, akıllara durgunluk verecek bilek güreşleri, tozlu eski moda mobilyaların çatırdıyarak yerle bir olması, silah yerine kullanılan masalar, tam zamanında atılan ters taklalar, üzerine basılmasına karşın hala av bıçağına uzanan eller, homurtular, yumruğun çenede tatlı bir sesle patlaması, mideye tekmeler, havada uçuşan palangalar... Herkül'ü bile hastanelik edecek korkunç bir acı sağanağından sonra sadece biraz ısınmış gözüken kahramanımızın güneşten yanmış yanağında kendisine oldukça yakışan yara izinden başka bir iz görülmez, şahane taşralı gelinini (kucaklamakla yetinirdi. Çocuklarla ve onların ılık, patlamış mısır kokan soluğuyla dolu küçük, havasız bir sinema salonunda girdiğimiz matineyi hatırlarım. Ay, perdedeki boynu fularlı şarkıcının üzerinde sarı sarı parlıyordu, parmağı gitarının telleri üzerindeydi, ayağını da bir çam kütüğüne dayamıştı. Masum bir hareketle kolumu Lo'cuğumun omuzuna dolamış çenemi şakağına yaklaştırmıştım ki arkamızda oturan iki cadı fısıl fısıl akla gelebilecek en adi şeyleri söylemeye koyuldular, bilmem duyduklarımı doğru duydum mu ama duyduğum kadarı elimi çektirmeye yetti, tabii filmin geri kalanı da gözlerimin önünde bir sisten başka bir şey değildi.

Hatırlarım, başka bir keresinde de, dönüş yolculuğumuzda küçük bir kaleyi çevreleyen yolda gidiyorduk ki gene irkilerek kendime geldim. Üç dört kilometre önce Lo'ya Beardsley'de gideceği lisenin, karışık öğretim yapılmayan, modern eğitim saçmalıklarına boşveren oldukça seçkin bir okul olduğunu söylemiştim ki, Lo yalvarmayla hakaretin, ısrarla ağız kalabalığının, yırtıcı bir bayağılıkla çocukça bir çaresizliğin birbirine karışıp insanın kafasını karmakarışık eden bir mantık silsilesi izlediği o öfkeli bağırış çağırışlardan birine girişmiş, ben de kekeleyerek bir şeyler açıklamaya çalışmıştım. Deli gibi birbiri ardına sıraladığı sözlerin arasında (yok canım... seni dinleyecek kadar enayi miyim... kokuşmuş herif... bana istediğini yaptırtamazsın... seni aşağılık buluyorum... vb.) sıkışmış kalmış, önümde dümdüz uzanıp giden yolun sürekliliğinde saatte 50 km. ile kayarcasına ilerliyordum ki, iki devriye, ışıldaklarını üzerime tutup arabamı

kenara çekmemi söylediler. Durup dinlenmeksizin sövüp sayan Lo'yu susturdum. Adamlar bana ve ona kötü niyetli bir merakla baktılar. Birdenbire yanağında gamzeler açtı, benim orkide benzeri erkekliğim karşısında hiçbir zaman takınmadığı gülücükler takındı. Bir anlamda Lo yasalardan benim korktuğumdan daha çok korkuyordu, öyle ya hele iyi yürekli memurlar bizi affedip de uslu uslu yola koyulduğumuzda gözkapaklarını gevşek uysal bir boyun eğme numarasıyla nasıl da kırpıştırmıştı.

Bu noktada garip bir itirafta bulunacağım. Gülecekseniz belki ama yasal konumumum ne olduğunu bir türlü anlayamamıştım. Hala da bilmiyorum. A, evet bir iki ayrıntı biliyordum. Örneğin Alabama yasalarınca velisi bulunduğunuz çocuğun oturduğu adres mahkeme kararı olmaksızın değiştirilemez. Minnesota -önünde saygıyla eğiliyorum- on dört yaşından küçük bir çocuğun bakımını sürekli olarak üstlenen akrabası varsa, mahkemenin işe karışamayacağını söyler. Bir soru: İnsanın soluğunu kesecek kadar tapılası, ergenlik öncesi bir bebeğin üvey babası, sadece bir aylık bir üvey baba, sinirleri harap olmuş, kısıtlı fakat imkanlı geliri olan olgunluk çağında bir dul, ardında Avrupa'nın gölgelerini, boşanmayla sonuçlanmış bir evlilik ve birkaç deliler evi bırakan bir adam akraba sayılabilir mi, sayılabilir de doğrudan veli olabilir mi? Olamazsa ben kalkıp sosyal yardım müdürlüğüne gider, bir dilekçe yazar da (nasıl yazılır dilekçe?) mahkemenin atayacağı bilirkişinin benim gibi uysal, ne idüğü belirsiz biriyle, tehlikeli Dolores Haze'in arasındakileri araştırmasına katlanabilir miyim, buna kalkışmalı mıyım? Küçük ve büyük kasabaların genel kitaplıklarında suçlu suçlu başvurduğum evlilik, ırza geçme, evlat edinme üzerine yazılmış kitapların hepsi de, üstü kapalı biçimde, yaşı küçüklerin mutlak velisinin devlet olduğunu söylemekle yetiniyorlardı. Adlarını doğru hatırlıyorsam Pilven ve Zapel, evliliğin yasal sorunları üzerine yazdıkları gözdolduran kitapta kucaklarında annesiz kalmış küçük kızlar bulunan üvey babalar konusunda hiçbir şey söylemiyorlardı. Masum bir yaşlı kızın kütüphanenin tozlu derinliklerinden binbir zahmetle bulup çıkardığı, en iyi dostum olan 1936 tarihli Chicago basımı bir sosyal yardımlaşma elkitabı şöyle diyordu: 'Yaşı küçük olan her çocuğun velisi olması gerekmez; mahkeme bu konuda tarafsızdır, ancak çocuğun durumu ciddi olarak tehlikeye girerse duruma el koyar.' Anladığım kadarıyla ancak ciddi olarak, kendi isteğiyle resmi makamlara başvuran kimseler veli tayin

edilebiliyorlardı. Ama mahkemeye çıkıp başvurularının dinlenmesi ve melekler katına yükselmeleri aylar alıyordu. Bu arada cinlere perilere karışmış güzel çocuk kendi haline bırakılıyordu. İşte Dolores Haze'in durumu da buydu. Sonra duruşma; yargıç makamından birkaç soru, dava vekilinin insanın içine su serpen cevapları, bir gülümseme, bir baş işareti, dışarıda hafif bir yağmur çiseler, veli tayin edilmiştir. Ama gene de cesaret edemiyordum. Mahkemelerden uzak dur, sıçan gibi gir deliğine saklan. Sadece parasal sorunlar söz konusu olduğunda başvurulur mahkemeye. Hırslı iki veli, malına mülküne el konulmuş bir yetim, daha da hırslı üçüncü bir kişi. Ama işte her şey yolundaydı, mal sayımı yapılmış, annesinin küçük mülküne el bile sürülmemişti. Dolores Haze'in büyümesi bekleniyordu. En iyisi velilik başvurusundan kaçınmaktı. Peki ya gereğinden fazla sessiz kalırsam herhangi bir yardımlaşma derneği işe karışmaz mıydı?

'Az çok' avukat olan dostumuz Farlow, bana tutarlı bir iki öğüt verebilmeliydi, ama Jean'ın kanseriyle o kadar başı dertteydi ki bana söz verdiğinden, yani ben yavaş yavaş Charlotte'un ölümünün getirdiği sarsıntıdan kendimi kurtarmaya çalışırken onun iki üç parçalık mülkünü denetlemekten fazlasını yapamazdı. Onu Dolores'in 'gerçek babası' olduğum düşünücesiyle öylesine koşullamıştım ki, pek kuşkulanacak durumda değildi. Okuyucumun buraya kadar anlattıklarımdan da anlamış olacağı gibi, oldukça kötü bir iş adamıyım; gene de ne bilgisizlik, ne üşengeçlik beni başka yerlerde yasal çözümler aramaktan alıkoymamalıydı. Beni bundan alıkoyan, herhangi bir biçimde kaderin işine karışır, o akıl almaz armağanını akıl düzeyine çıkarmaya çalışırsam bu armağanın o Doğu masalında sözü geçen dağın üzerindeki saray gibi kayboluvereceği korkusuydu; hani o saraya sahip olmak isteyenler uzaktan bakarlarmış da sarayın temeliyle kara kayalar arasından günbatımının nasıl olup da göründüğünü sordular mı saray gözden kayboluverirmiş ya...

Sonunda Beardsley'de, (Beardsley Kız Kolejinin kampüsünde) henüz gözden geçirme fırsatı bulamadığım birçok başvuru kitabının, bu arada Woerner'in 'Amerikan Evlilik Yasaları Üzerine' ya da Birleşik Devletler Çocuk Bürosu yayınlarından bazılarının da elimin altında bulunacağı kanısına vardım. Lo'nun içinde bulunduğu bu yozlaştırıcı tembellikten kurtulması, bir şeyler yapması gerektiğine de inandım. O kadar değişik şeyler yapmaya kandırabilirdim ki onu, yaptırabileceklerimin listesini meslekten bir eğitimci görse şaşar kalırdı. Ne kadar yalvardım, ne kadar

bağırıp çağırdımsa da Lo'yu resimli roman dedikleri şeylerle Amerikalı kadınlar için yayımlanan dergilerdeki öykülerden başkasını okumaya razı edemedim. Bir parçacık daha nitelikli olan her çeşit edebi örnek ona okulu hatırlattığından genelde 'Limberlost'lu Kız', 'Binbir Gece Masalları', ya da 'Küçük Kadınlar' gibi örnekleri okuyup zevk almaya istekli görünüyor ama 'tatilini böyle 'ağır' kitapları okuyarak harcamak istemediğinden kesinlikle emin olduğunu söylüyordu.

Şimdi düşünüyorum da yeniden doğuya dönmek, onu Beardsley'deki özel okula yollamak büyük bir yanılgıydı. Bunun yerine, daha gezinmenin suyu çıkmamışken, gezine gezine Meksika sınırını geçmeli, bir iki yıl daha tropik bir mutluluğu tattıktan sonra küçük Güney Amerikalı dilberimle evlenmem gerçekleşinceye kadar beklemeliydim. Çünkü açık söyleyeyim, sinir uçlarımın lenf bezlerimin salgısına göre değişen ölçüde, gün boyu bir delilik noktasından ötekine yol alabiliyordum. 1950'lerin başında supericiği olma özelliğini kaybetmiş oldukça sorunlu bir ergenden nasıl kurtulacağımdan tutun da birazcık sabırla ve şansımın da yaver gitmesi koşuluyla Lolita'ma sonuçta şahane damarlarında benim kanım dolaşan bir ikinci Lolita doğurtabileceğime kadar... Lolita İki 1960 başlarında sekiz ya da dokuz yaşına gelmiş olur, ben de hala olgunluk çağımda olurdum. Zihnimin ya da zihin yerine taşıdığım o korkunç şeyin dürbününden baktığımda, zamanın uzaklığı içinde bir ihtiyar delikanlının -yoksa ihtiyar bir rezil mi demeliyim?-garip, gülünç, sevecen bir Dr. Humbert'm olağanüstü güzellikteki Lolita Üç üzerinde ağzının suyu akarak büyükbabalık sanatının inceliklerini çeşitlediğini de görebiliyordum.

O çılgın yolculuk günlerimizde ise Lolita Bir'in babası olarak korkunç bir başarısızlık örneği oluşturduğumdan kuşkum yoktu. Elimden geleni yapıyordum; adı İncil'den bir deyişi andıran ama İncil'le hiçbir benzerlik taşımayan 'Kendi Kızını Tanı' adlı kitabı bir daha, bir daha okumuştum. Bu kitabı Lo'ya on üçüncü yaşgünü için, 'cici', ticari desenlerle süslü 'Küçük Denizkızı' kitabını aldığım dükkanda bulmuştum. Fakat en iyi anlarımızda bile, örneğin yağmurlu bir günde oturup kitap okuduğumuzda (Lo'nun bakışları pencereden kolundaki saate, oradan yine pencereye kayar dururdu), kalabalık bir lokantada tıkabasa yemek yediğimizde, çocukça iskambil oyunları oynadığımızda, alışverişe çıktığımızda, ya da öteki sürücüler ve çocuklarıyla birlikte trafik kazasında tuzla buz olmuş, üstü kan lekeli arabaya, yakınındaki çukurda duran genç kadın ayakkabısına

baktığımızda (arabaya binip uzaklaşırken Lo: 'Dükkandaki salağa anlatmaya çalıştığım ayakkabı tıpkı böyleydi'), işte bütün bu gelişigüzel anlarda bile ben baba olarak ne kadar az inandırıcıysam o da kızım olarak inandırıcı olmaktan o kadar uzaktı. Taklit yeteneğimizin başarısızlığında suçlu gezinmelerimizin de payı var mıydı acaba? Yerleşik bir ev, okullu kızların günlük düzeni, olumlu bir değişiklik yaratır mıydı dersiniz? Beardsley'i seçerken, sadece oldukça akıllı uslu bir kız lisesi bulunmasından değil, sırf kadınları kabul eden bir üniversitesi olmasından da etkilenmiştim. Ah, şu bir yere yerleşme, kendimi şu ya da bu biçimde kendi ekoseme ters düşmeyen bir desene uydurma tutkum yok mu; işte bu yüzden hemen aklıma Beardsley Üniversitesi'nin Fransızca Bölümünde görevli biri gelmişti, yazdığım kitabı derslerinde kullanma inceliğini gösteriyordu, bir konuşma yapmam için girişimde bile bulunmuştu. Konuşma falan yapmaya hiç niyetim yoktu. Elinizdeki itiraflar boyunca önceden de yer yer belirttiğim gibi ortalama üniversiteli kızların iri yarı, sarkık kalçalı, kalın baldırlı, iğrenç tenli bedenlerinden daha fazla nefret ettiğim bir şey olamazdı. (Belki de bu bedenleri, benim supericiklerimin içlerine diri diri gömüldükleri kaba saba kadın etinden tabutlar olarak gördüğümdendi bu). Ama etiket, özgeçmiş, göstermelik bir kimlik istiyordum; biraz sonra göreceğiniz üzere, eski dostum Gaston Grodin'in yanında oldukça güven içinde olmam için bir neden, hem de maskara mı maskara bir neden bulunmaktaydı.

Bir de para sorunu vardı. Gelirim, bu zevk, eğlence gezisinin yükünü taşıyamaz hale gelmişti. Doğrusu, daha ucuz motelleri yeğliyordum; ama zaman zaman cafcaflı, ekstra lüks bir otele ya da gösterişli bir çiftlik evi bozuntusuna uğrayacağımız tutuyor, bu da bütçemizde büyük gedikler açıyordu. Dahası, gezip görmeye ya da Lo'nun elbiselerine akıl almaz paralar harcıyorduk. Haze marka külüstür deseniz, sadık ve tosun bir araba olmasına karşın küçüklü büyüklü onarımlar gerektiriyordu. Yetkililerin ifademi yazmam için büyük bir incelik göstererek bana bıraktıkları belgelerin arasından çıkan karayolları haritalarından birinin üzerindeki bir iki karalama, bu konuda fikir vermeye yarayacaktır sanırım. Su gibi para harcadığımız 1947 Ağustosunda başlayıp 1948 Ağustosunda sona eren, o beklenmedik dönemde geceleme ve yiyeceğe 5.500 dolar, benzin yağ ve araba onarımlarına 1234 dolar, beklenmedik masraflara da bir o kadar harcamışız, öyle ki toplam 200 gün tutan konaklamalar dışında sabahtan

akşama hareket halinde bulunduğumuz 150 gün içinde (45.000 kilometre kadar yol yapmışız), bu fukara emekli 8.000 dolar para harcamış - yuvarlak hesap 10.000 diyelim, çünkü oldukça hesapsız olduğumdan birçok ufak tefek masrafı gözden uzak tutmuş olabilirim.

İşte böylece doğuya doğru yola koyulduk. Ben tutkumun doyurulmasından güç almak yerine perişan olmuştum, onun yüzünden ise sağlık fışkırıyordu. Kalçaları hala bir oğlanınkiler kadar dardı, boyu iki üç santim uzamış, dört kilo almıştı. Her yere gitmiştik ama gerçekte hiçbir şey görmüş sayılmazdık. Bugün bazen düşünüyorum da, o upuzun yolculuk, o güzel, o dost, o hülyalı, o koskoca ülkeyi kıvrık kıvrık ilerleyen bir sümüklüböcek iziyle kaplamaktan başka ne işe yaradı... Geriye dönüp baktığımda görüyorum ki o ülke ikimiz için sadece kenarı kıvrılmış haritalardan, lime lime olmuş karayolları rehberlerinden, eski otomobil lastiklerinden, geceleri -her gece ama her gece- uykuya dalar gibi yaptığı an onun boğulduğu hıçkırıklardan başka bir anlam taşımamış.

4

Işık ve gölge süslemelerinin içinden geçip ve Thayer Sokağı 14 numaraya vardığımızda, ağırbaşlı küçük bir oğlan çocuğu evi bizim adımıza kiralayan Gaston'un notu ve anahtarlarla karşıladı bizi. Lo'cuğum yeni çevresine şöyle bir göz bile atmadan sezgileriyle bulduğu radyonun yanına gitti, hiç bakmadan düğmesini açtı. Kucağında bir deste eski magazinle aynı kör, fakat kesin yordamla, eliyle bir etajerin gövdesini yoklayarak bulduğu oturma odasındaki divanın üzerine çöktü.

Lolita'mı bir yerlere kapatayım da, nerede olursa olsun oturmaya razıyım. Yine de, mıymıntı Gaston'la sürdürdüğüm yazışma boyunca, belli belirsiz, sarmaşıklı bir tuğla evin hayalini kurup durmuşum, galiba. Gerçekte ev, sadece 6500 kilometre ötede bulunan Haze'lerin eviyle hüzünlü bir benzerlik taşıyordu. Aynı donuk boz renkli gövde, aynı çinko döşeli çatı, aynı donuk yeşil tenteler... Odalar ise çok daha gösterişli döşenmiş olmalarına karşın gene aynı düzen içindeydiler. Yine de benim çalışma odam öbürlerine oranla daha büyüktü, duvarlar yerden tavana kadar yükselen, kimya üzerine yazılmış iki bin dolayında kitapla kaplıydı. Ev sahibim (o aralar uzun süreli bir tatile çıkmıştı) Beardsley Üniversitesi'nde kimya öğretmenliği yapıyordu.

Öğrencilerine öğle yemeğinin yanı sıra son derece gösterişli bir beden eğitimi salonu da sunabilen pahalı bir gündüzlü kız okulu olan Beardsley Lisesi'nin, o genç bedenleri biçimlendirirken, kafalarıyla da biraz olsun ilgilenebileceğini umuyordum. Amerikan gelenek ve görenekleri konusundaki yargılarında çok ender olarak haklı olan Gaston Grodin, okuldan söz ederken beni uyarmış, bu tip yakıştırmalardan hoşlanan yabancıların üslubuyla, okulun 'kızlara iyi konuşmaktan çok, iyi kokmanın öğretildiği' bir yer olduğu konusundaki kuşkularını belirtmişti. Bu ikincisini bile doğru dürüst başardıklarını sanmıyorum.

Pratt başöğretmenle ilk görüşmemizde, kadın yavrumun 'güzel mavi gözlerini' (mavi!? Lolita!?) beğendiğini, 'o Fransız dahi'yle olan (Gaston!? dahi!?) dostluğumu onayladığını belirtmiş, Dolly'i, Bayan Cormorant adlı bir kadının ellerine teslim ettikten sonra derin düşüncelere dalmışçasma alnını kırıştırarak şunları söylemişti:

'Öğrencilerimizin birer kitap kurdu olması, zaten hiç kimsenin doğru dürüst bilmediği Avrupa'nın başkentlerinin adlarını bir bir sayıp dökmeleri, ya da unutulmuş savaşların tarihlerini ezberlemeleri bizi pek ilgilendirmiyor Bay Humbird. Bizim için önemli olan çocuğun topluluk içinde yaşamaya uyum göstermesidir. İşte bunun içindir ki öncelikle şu Dört Büyüklerin, Tiyatro'nun, Dans'ın, Tartışma'nın ve Karşı Cinsle Arkadaşlığın önemini vurguluyoruz. Önümüzde bazı gerçekler var. Cici kızımız Dolly pek yakında kendisi için oğlanlarla çıkmanın, dolaşmanın, buluşmada giyilecek kıyafetlerin, buluşma tarihlerinin not edildiği küçük defterlerin, buluşma adabı gibi konuların diyelim sizin iş, iş ilişkileri, işte başarı gibi konulara verdiğiniz, ya da diyelim benim kızlarımın mutluluğuna verdiğim önem (burada sırıttı) ölçüsünde öncelik kazanacağı bir yaş grubunun üyesi olacak. İster beğenelim ister beğenmeyelim, Dorothy Humbird, sosisli sandviç satan büfeler, kafeteryalar, koka kolalar, sinema filmleri, danslar, plajlarda battaniyeli partiler ya da kızların bir araya gelerek saçlarını kıvırdıkları toplantılarla dolu bir toplumsal sistem içinde bulunmaktadır artık. Tabii, Beardsley Lisesi olarak bu etkinliklerin birçoğunu onaylamayız, bir kısmını da daha yapıcı bir biçimde yönlendirmeye çalışırız. Ne var ki düne sırtımızı çeviriyor bugüne bakıyoruz. Özetle, öğretim yöntemleri belirleme konusunda ödev yazdırmaktan çok iletişim kurmaya inanıyoruz. Demek istiyorum ki, Shakespeare ve öteki yazarlara sonsuz saygımız olmasına karşın, kızlarımızın eski, hurda kitaplara gömülmekten çok çevrelerindeki

dünya ile iletişim kurmalarını amaçlıyoruz. Bazı şeyleri hala elyordamıyla arama aşamasındayız belki, ama akıllıca sürdürüyoruz bunu; habis tümörü araştıran bir kadın sağlığı uzmanı gibi. Organizma ve organizasyon açısından düşünüyoruz. Yıllar boyu genç kızlara sunulan birçok yersiz konuyu safdışı ettik. Geçmişte bu konular, genç kızların bilgi ve becerilerine yer bırakmıyor, yaşamlarını -ve hatta siniklerin ekleyebileceği gibi kocalarının yaşamlarını- düzene sokmakta kendilerine gerekecek tutumları geliştirmeye olanak tanımıyordu. Mr. Humberson, sorunu şöyle koymakta yarar var; gökteki yıldızların nerede durduğu önemli olabilir, ama bozdolabının mutfaktaki yeri, yeni yeni serpilip gelişmekte olan evladım için çok daha önemlidir. Çocuğunuzun okuldan edinmesini istediğiniz tek şeyin, sağlam bir öğrenim olduğunu söylüyorsunuz. Ama öğrenim derken neyi kastediyorsunuz? Eskiden genellikle dil düzeyinde bir fenomendi öğrenim; hani, çocuğa iyi bir ansiklopediyi ezbere öğretirdiniz; çocuk gittiği okulun kendisine sunabileceği kadarını ya da daha fazlasını almış olurdu. Dr.Hummer, farkında mısınız bilmem, çağımızda ergenlik öncesi bir çocuğa gerekli olan, Ortaçağa ait verilerden çok, hafta sonunda çıkacağı oğlana ilişkin veriler olmaktadır (sırıtma) - bu size aktardığım, geçenlerde Beardsley Üniversitesi'nin psikoanalistlerinden birinden duyduğum bir nüktedir. Sadece düşünceler dünyasında değil, eylemler dünyasında da yaşıyoruz. Ardındaki yaşantı olmadan sözcükler anlamsızdır. Sorarım size, Dorothy Hummerson, Eski Yunan'ı ya da haremleri cariyeleriyle Doğu'yu bilip de ne yapsın?'

Bu programı oldukça itici bulmuştum, ama daha sonraları okulla ilişkisi bulunan aklı başında iki hanımla konuştuğumda, kızların oldukça sağlam bir okuma programı izlediklerini, bu 'iletişim' safsatasının eski moda Beardsley Lisesi'ne ticari çekicilik kazandırmak için uydurulmuş bir numara olduğunu, okulun gerçekte tutucu mu tutucu olduğunu öğrendim.

Beni özellikle bu okula çeken oldukça önemli bir neden daha var ki, okuyucularıma garip görünebilir, ama ne yapayım, ben böyleyim işte... Sokağımızın karşı tarafında, tam bizim eve bakan yerde, üzerini otlar bürümüş arsadan, bir iki renkli çalılık, bir tuğla yığını, tahta parçaları, sonbahara özgü et pembesi ve krom rengi o köpük köpük yol kenarı çiçeklerinin orada oturduğumuz Thayer Sokağı'na koşut okul yolunun ışıl ışıl bir bölümünü ve tam bunun arkasına düşen yerde de okulun oyun alanını görmek mümkündü. Getirdiği psikolojik iç rahatlığı bir yana

genelde bu dış mekan düzenlemesi kendi günümü Dolly'ninkine bitiştirmek fırsatını da veriyordu bana. Çalışma odamın penceresinden güçlü dürbünlerin de yardımıyla baktığımda, orana vurulursa kız öğrencilerin arasında sayılarının oldukça kabarık olduğunu kestirebileceğiniz supericiklerinin teneffüs zamanı Dolly'nin çevresini alıp oynaştıklarını seyretmenin sağlayacağı zevkleri hemen o an sezdim. Ne yazık ki daha okulun ilk günü işçiler gelip, açıklığı tahta perdeyle örttüler, aradan çok geçmeden de hardal rengi ahşap bir yapı kötücül bir biçimde tahta perdenin ardında yükseldi, o büyülü manzaramı tümüyle örttü. Her şeyi berbat etmeye yetecek kadar gereci üst üste yığdıktan sonra da o saçma sapan yapı işçileri işlerini yarım bıraktılar, bir daha da görünmediler.

5

Adı Thayer Sokağı olan bir sokakta, uyuşuk bir üniversite kentçiğinin yeşilli bejli, altın renkli yerleşim bölgesinde mutlaka 'iyi sabahlar!' diye bağıran bir iki kişiyle karşılaşırsınız. Böyleleriyle ilişkilerimde ölçüyü tutturduğum için hep kendimi kutlamışımdır; hiçbir zaman kaba olmamış, ama araya belli bir uzaklık koymuşumdur. İşadamı ya da üniversite hocası ya da her ikisi birden olan batı yönündeki kapı komşum zaman zaman kimi son turfanda bahçe çiçeklerini tıraşlar, arabasını sular ya da daha ileriki tarihlerde garajına giden yolun buzlarını sulandırırken (bütün bu fiiller yanlış olabilir, hiç umurumda değil) arada bir benimle konuşmaya çalışırdı. Ne var ki sıradan onayları ya da ancak arayı doldurmaya yetecek soru sözcüklerini andıracak kadar konuşmaya benzeyen kısa homurtularım, canciğer olmaya yönelik bir gelişmeyi hep engellemişti. Karşıdaki çöplüğe dönmüş arsanın iki yanındaki evlerden birinde kimse oturmuyordu. Ötekindeyse İngilizce profesörü iki kadın, tüvit elbiseler içindeki kısa saçlı Miss Lester ile solgun dişiliğiyle seçkinleşen Miss Fabian otururlardı. Her ikisinin de kaldırımda ayaküstü sürdürdükleri sohbetin tek konusu (Allah inceliklerinden razı olsun) kızımın bir çiçek kadar güzel, Mösyö Grodin'inse ne masum, ne şirin olduğundan öteye gitmezdi. Doğu yönündeki kapı komşumsa içlerinde en tehlikelisiydi; merhum erkek kardeşi üniversitenin yapılar ve yerleşme alanları denetmeni olan, her şeye burnunu sokmaktan geri durmayan tipik bir karıydı bu. Hatırlarım, ben oturma odamın penceresinde durmuş, her yanımı ateşler basarak sevgilimin

okuldan dönmesini beklerken o Dolly'nin yolunu keserdi. İğrenç kızkurusu, pis merakını tatlı bir iyi niyet maskesi altında gizlemeye çalışarak sıska şemsiyesine dayanırdı (kırağı daha yeni dinmiş, soğuk bir güneş yüzünü göstermeye başlamış olurdu); soğuk havaya aldırmadan kahverengi paltosunun önünü açmış olan Dolly ise kitaplarını göbeğine bastırır, hantal botlarının yukarısından pembe dizleri gözükerek, kalkık burunlu yüzüne konup kalkan, ürkek, bön bir gülümsemeyle -o yüz, belki de kış güneşinin etkisiyle Alman köylü kızlarının o yerel, pek saf yüz ifadesini alırdı birden- orada öylece durur, doğudaki kapı komşum olan kadının sorularını cevaplamaya çalışırdı. 'Peki annen nerede şekerim?' 'Peki babacığının mesleği nedir?' 'Önceden nerede oturuyordunuz?' Başka bir keresinde de iğrenç yaratık bana bir hoşgeldiniz kişnemesi yolladıydı da duymazlıktan gelmiştim. Birkaç gün sonra mavi kenarlı mektup zarfına sokulmuş bir not yollamıştı. Biraz zehir biraz bal tadında bir mektuptu bu, Dolly acaba bir pazar ona gelir de, bir koltuğa kıvrılıp 'radyoyu geç saatlere kadar bangır bangır bağırtacak yerde anneciğimin bana çocukken armağan ettiği kitaplara bir göz atmak' ister miydi acaba?

Önceki kiracılardan elektrikli süpürge ile birlikte devraldığım yarı hizmetçi yarı ahçı Mrs. Hooligan'ı da kollamak zorundaydım. Dolly öğle yemeğini okulda yediği için o yönden kaygılanmıyordum, sabahları Dolly'e oldukça doyurucu bir kahvaltı yedirip, Mrs. Hooligan'ın evden ayrılmadan önce hazırlayıp bıraktığı yemeği ısıtmakta da zorluk çekmiyordum. Tanrı'ya şükür bu iyi, zararsız kadıncağızın gözleri pek iyi seçmediğinden, ayrıntıları farkedemezdi, ben de yatak düzeltmekte uzmanlaşmıştım artık. Ama hala kafamda, bir yerlerde ölümcül bir lekenin gözden kaçtığı ya da Lo'yla Hooligan'ın birlikte evde bulundukları ender zamanlardan birinde, tatlı bir mutfak sohbeti sırasında Lo'nun kadıncağızın anaç sevecenliğine gereğinden fazla sokulacağı yolunda bir kuşku vardı. Sık sık bütün ışıkları yanan camdan bir evde yaşadığımız duygusuna kapılıyor, her an ince dudaklı, kırış kırış suratlı birinin perdeleri teklifsizce örtülmemiş pencereden gözlerini dikip en kaşarlanmış röntgencilerin bile seyretmek için küçük bir servet ödeyeceği şeyleri olduğu gibi göreceğini düşünüyordum.

Gelelim Gaston Grodin'e. Dostluğundan hoşlanmamın -ya da dostluğuna katlanmamın- tek nedeni, saygın kişiliğinin hayatımdaki gize kayıtsız şartsız bir güvenlik kılıfı sağlamasıydı. Bir şey bildiğinden değil; ona açılmam için özel bir neden olmadığı gibi, kuşkulanıp da açık açık sormayacak benden de açık açık karşılığını alamayacak kadar kendine dönük, soyut bir adamdı; Beardsley'lilere benden övgüyle söz ediyordu, benim müjdecimdi. Özel zevklerimi, Lolita'nın hayatımdaki yerini anlasa bile o, bunu sahte kibarlıktan yoksun olduğu kadar kaba dokundurmalardan da arınmış olan davranışlarımdaki sadeliğe yorardı. Çünkü renksiz ruhsuz zekası ve bulanık belleğine karşın eminim kendisi hakkında Beardsley'li hemşerilerinin bildiğinden çok daha fazlasını bildiğimi farketmişti. Sarkık bedenli, kansız suratlı, içine kapanık bir bekardı; bedeni yükselir yükselir, bir çift dar, pek de aynı düzeyde olmayan omza erişir, sonra da bir yanında düz siyah saç, öbür yanındaysa pek bir şey olmayan armut biçimi bir kafada son bulurdu. Ne var ki bedeninin alt kısmı son derece iriydi; öyle ki dillere destan kalınlıktaki iki bacağının üzerinde fillere özgü garip bir salınımla yol alırdı. Hep siyahlar giyerdi, boyunbağı bile siyahtı. Pek seyrek yıkanırdı. İngilizcesi deseniz içler acısıydı. Gene de herkes onun nasıl da sevimli bir garabet olduğunu söylemekten geri durmazdı. Komşuları onu elüstünde tutardı; çevremizdeki bütün küçük oğlanları adıyla tanır (birkaç ev aşağımda oturuyordu), bazılarına evinin önündeki kaldırımı temizletir, arka bahçedeki kuru yaprakları yaktırır, odunluktan odun getirtir, evde ufak tefek işler gördürür, sonra da duvarlarının ardında sıcak su boruları gizlenen, üzerleri kilimler, konik hançerler ve tabancalarla donanmış zemin katındaki Doğu üslubu odasının gizliliğinde, onları içinde gerçek likör bulunan pahalı çikolatalarla beslerdi. Yukarıda, resim işliği vardı; elinden biraz resim de gelirdi ihtiyar düzenbazın! İşliğin eğimli duvarını (işlik dediği de tavan arasından başka bir şey değildi!) düşüncelere dalmış Andre Gide'in, Çaykovski'nin, Norman Douglas'ın, tanınmış başka iki İngiliz yazarının, Nijinsky'nin (kalçaları meydanda, önünde incir yaprakları), Harold D.Doublename'in (Orta Batı Üniversitelerinden birindeki hülyalı bakışlı bir solcu profesör) ve Marcel Proust'un koca koca fotoğraflarıyla donatmıştı. Bütün bu zavallılar, sanki o eğimli yerlerden her an tepenize düşecekmiş gibi dururlardı. Ayrıca çevredeki bütün kız ve oğlan çocukların resimleriyle dolu bir albümü de vardı ki, ben sayfalarını karıştırıp da, rastgele bir şeyler söylediğim zaman, Gaston, köfte dudaklarını büzer, şuh bir somurtmayla:

'Evet, hepsi de pek terbiyelidir,' diye mırıldanırdı. Kahverengi gözleri çevredeki duygasal ya da artistik değeri olan ıvır zıvırın, kendi bayağı tuvallerinin üzerinde dolaşır (bildiğimiz koca koca gözler, dilimlenmiş gitarlar, mavi meme uçları, o zamanlar pek moda olan geometrik desenler), eliyle boyalı tahta bir kaşığı ya da damarlı mermerden vazoyu göstererek, 'Şu armutlardan alınız rica ederim. Karşıdaki yaşlı hanım benim yiyebileceğimden fazlasını getiriyor,' ya da 'Mrs. Lore gene yıldız çiçekleri getirmiş, bu güzel çiçeklerden de öylesine nefret ederim ki,' derdi. (Süzgün, üzgün, hep o eski dünya çokbilmişliği...)

Haftada iki üç kere oynadığımız satranç oyunları için neden onun evini değil de benim evimi yeğlediğimi açıklamaya gerek yok. Tombul elleri kucağında, yıkılmış eski püskü bir Tanrı heykeli gibi oturur, satranç tahtasına bir cesetmişçesine gözlerini diker bakardı. Hırıltılı seslerle soluyarak on dakika kadar düşündükten sonra hamlesini yapar, kaybederdi. Ya da adamcağız daha da uzun bir süre düşünüp durduktan sonra 'şah!' diye bağırıverir, sesindeki gargaraya benzer ihtiyar köpek havlaması çenelerini löpür löpür oynatırdı. Sonra da asıl kendi şahımın tehlikede olduğunu söylediğimde yuvarlacık kaşlarını havaya kaldırır, derin derin iç geçirirdi. Bazen ikimiz buz gibi soğuk çalışma odasında otururken Lo'nun çıplak ayaklarıyla aşağıdaki oturma odasında dans figürleri çalıştığını duyardım. Ama Gaston'un dış dünyaya açılan duyulan pek keyifli bir biçimde sağır olduğundan o bu çıplak ritmlerin farkına bile varmazdı. Ve - bir, ve iki, ve - bir, ve iki, ve - bir, ve iki... Ağırlığını, dimdik tuttuğu sağ bacağına verir, ancak sıçramaya, -sıçradığında da bacaklarını iyice açardı- bir bacağını kırıp, ötekini ileriye uzatmaya başladığında, havaya zıplayıp, parmak uçlarında yere düştüğünde, işte ancak ondan sonra bezgin, rüküş, ekşi suratlı oyun arkadaşım (sanki uzaklardan gelen bazı gümbürtüleri vezirinin giriştiği amansız saldırıyla karıştırıyormuşçasına) kafasını ya da yanağını oğuştururdu.

Bazen de biz satranç tahtasının başında düşüncelere dalmışken, Lola sallana sallana içeri girer, Gaston'un her defasında fil gözleri hala piyonlarını kollayarak pek kibarca onun ellerini sıkmak üzere ayağa kalkışı, gevşek parmaklarını bıraktıktan sonra da yüzüme bir kere bile bakmadan koltuğuna gömülüşü, kendisi için kurduğum tuzağa tepetaklak düşüvermesi görülecek şey olurdu. On beş gün kadar görüşmemiştik de, yılbaşına yakın bir gün 'kızlarınız nasıllar, iyidirler inşallah?' diye sor- duydu. Anlaşılan her

defasında yere inik, süzgün gözleriyle ancak dizlerinden aşağısını görebildiğinden, benim bir tanecik Lolitam'ı bu diz altı kategorilerinin sayısı oranında çoğaltmıştı (blucin, etek, skoç etek, vb.) Zavallı adamcağızdan bu kadar söz etmek yeter de artar bile (yazık, bir yıl sonra bir Avrupa yolculuğu sırasında, hem de Napolide, sevimsiz bir olaya karıştı, bir daha da geri dönmediydi). Beardsley'de sürdürdüğü hayat garip bir biçimde bu davayla ilgili olmasa ondan söz etmeyi bile düşünmezdim, ama savunmam için gerekli bana. Son derece yeteneksiz bir adam, orta halli bir öğretmen, suratsız, sevimsiz şişko, yaşlı bir kukumav kuşu, değersiz bir bilimadamı, ayrıca Amerikan yaşama tarzını küçük gören, İngilizce bilmesinden övünç payı çıkaran bir adam düşünün; geliyor, o tutucu New England'da büyüklerin sevgi gösterileri, küçüklerin okşayışları ile gününü gün ediyor, herkesle alay ediyor - bir de bana bakın!

7

Şimdi, Lolita'mın ahlak açısından gösterdiği kesin düşüşü kağıda geçirmek gibi sevimsiz bir görev var önümde. Gerçi kendisi bende uyandırdığı alevli arzulara pek katkıda bulunmamıştı, ama arsızca çıkarcı da olmamıştı. Ne yazık ki savunmasızdım, düşüncesizdim, mektepli süpericiğim ise avcuna almıştı beni. Ben insanlıktan çıktıkça, tutku, sevecenlik, işkence artmış durmuştu; o da bunları fırsat bilmişti.

Temel yükümlülüklerini yerine getirmesi koşuluyla verdiğim haftalık, Beardsley'de oturmaya başladığımız ilk günlerde yirmi bir sentti, son zamanlara doğru ise bir dolar beş sente kadar yükselmişti. Benden sürekli olarak türlü türlü küçük armağanlar aldığı, istediği şekerlemeyi ya da ayışığında film seyretme zevkini kolaylıkla kopardığı düşünülürse, eli açıklıktan da öteydi bu. Evet, zaman zaman o çocukça eğlence nesnelerinden birini çok canı çektiğinde tatlı tatlı ek bir öpücük ya da bir dizi karışık okşama istediğim olurdu, ama o da kolay kolay başedilebilecek gibi değildi. Günlük nafakası olan üç peniyi -ya da üç meteliği- öylesine isteksizcesine bir çıkarışı vardı ki... Hele bir de beni onlarsız yaşamaya bir iki günden fazla dayanamayacağım, hayatımı altüst eden, garip cennetten çıkma birtakım iksirlerden yoksun etmeyi kafasına koydu mu -işin içine aşkın miskinliği girdi mi bunları zorla da alamazdım- nasıl da acımasızca pazarlığa otururdu. O yumuşacık dudaklarının büyüsünü, becerisini de çok

iyi bildiğinden, fazladan bir kucaklaşmanın bedelini hem de tek bir okul yılı boyunca üç, hattat dört papele yükselttiği zamanlar olmuştu. Ah sevgili okuyucum, zevk işkencesinin tam ortasında aklım şaşıp da hazine kusmaya başlayan bir makine gibi gümbür gümbür, şangır şangır metelikler, kuruşlar, koca koca nefis gümüş dolarlar çıkarışımı gözünün önüne getirip de gülme sakın! Sara nöbeti tutmuşcasına girişilen o aceleci okşamaların bir köşeceğinde o gene küçük avucunu yumruk yapar, paralarını sıkı sıkı kollardı. Hemen ardından eğer benden önce davranıp da paralarını saklamaya koşmazsa o küçük avcu zorla açmayı adet edinmiştim. Nasıl her gün okulun çevresinde fır dönüp, halsiz ayaklarımla dondurmacı dükkanlarını arşınlıyor, sisli puslu ağaçlık alanları kolluyor, yürek çarpıntılarıyla dökülen yapraklar arasında yavaşça sönen küçük kız kahkahalarına kulak kabartıyorsam, zaman zaman da onun odasına hırsızlama dalıyor, çöp kutusundaki üstü gül desenli yırtık kağıtları elden geçiriyor, daha az önce kendi ellerimle yaptığım bakire yatağına, yastığın altına bakıyordum. Bir keresinde kitaplarından birinin arasında sekiz dolar bulmuştum (kitabın adı da pek uygundu: 'Define Adası')- Bir keresinde de Whistler'in tablosunun arkasındaki bir delikte tam yirmi dört dolar ve biraz da bozukluk ele geçirmiştim -yirmi dört dolar altmış sent falan- kaldırıp bir kenara saklamıştım da ertesi gün gözümün önünde namuslu bir kadın olan Mrs. Hooligan'ı iğrenç bir hırsız olmakla suçlamıştı. Sonuçta zeka ortalamasının gerçekten yüksek olduğunu kanıtlarcasına ganimetlerini hiçbir zaman bulamadığım bir deliğe gizler oldu. Ama o sıralar okulun sahneye koyduğu piyeste rol almasına izin vermem için gönlü bulanarak uğraşıp didindiğinden, fiyatları iyice düşürmüştüm. Beni iflas ettirir diye korkmuyordum; korkum başını alıp kaçmaya yetecek kadar para biriktirmesiydi. Cin bakışlı zavallı çocuğum cebine elli doları koydu mu Broadway'in ya da Hollywood'un yolunu tutabileceğini sanıyordu korkarım. Ya çölden bozma çorak eyaletin birinde, bir aşevinin leş gibi mutfağında -'Bulaşıkçı aranıyor!'- alırsa soluğu; deli gibi rüzgar eser, yıldızlar göz kırpar, barlar, barda kızlar, gökte aylar, yıldızlar, her şey kirlenmiş, yırtılmış, ölmüş, bitmiş...

Oğlanlar konusuyla ilgilenmek için elimden geleni yaptım sayın yargıcım. Bilmezsiniz, nasıl davranmam gerektiğini öğrenmek için 'Beardsley Star' gazetesindeki sözüm ona 'Gençler İçin' sütununu bile okudum:

Gelelim babalara. Kızınızın erkek arkadaşını ürkütmeyin. Artık oğlanların onu çekici bulmasını kabullenemiyorsunuz belki. Sizin gözünüzde hala küçük bir kız o. Oğlanlar içinse çekici, gırgır, sevimli, şen şakrak bir kız. Ondan hoşlanıyorlar. Bugün şirketinizdeki büroda önemli anlaşmalara imzanızı atıyorsunuz, ama unutmayınız daha dün Jane'in okul kitaplarını taşıyan liseli bir Jim'diniz siz de! Hatırladınız mı? Şimdi sıra onda olduğuna göre, kızınızın da hoşlandığı oğlanlarla birlikte, onların hayranlığını derleyerek mutlu olmasını istemez misiniz? Onların birlikte sağlıklı bir biçimde hayatın tadını çıkarmalarını istemez misiniz?

Sağlıklı bir biçimde hayatın tadını çıkarmak ha!. Ah, Tanrım, sen bilirsin!

Neden bu gençleri evinize gelmiş konuklar gibi ağırlamayasınız? Neden onlarla dertleşmeyesiniz? Çekingenliklerinden kurtulmalarına, gülüp eğlenmelerine, yabancılık çekmemelerine çalışmayasınız?

Kerhanemize hoş geldin, ahbap!

Kurallara aykırı davranırsa, kızınızı suç ortağının önünde yüksek sesle azarlamayınız. Bırakın hoşnutsuzluğunuzun ceremesini yalnızken çeksin. Hepsinden önemlisi de kızınızın arkadaşlarına sizin adam yiyen sevimsiz bir ihtiyar olduğunuz duygusunu vermeyiniz.

'Adam yiyen sevimsiz ihtiyar,' her şeyden önce 'kesin yasaklar' ve 'istemeye istemeye verilecek izinler' diye iki liste çıkardı. İki, üç, beş - ne kadar çiftle birlikte olursa olsun oğlanlarla çıkmak kesinlikle yasaktı; hiç şaşmaz, bir de bakarsınız grup halinde sevişmeye başlarlar. Evet, kız arkadaşlarıyla dondurmacıya gidebilir, ben uygun bir uzaklıkta arabanın içinde beklerken rastladığı bir iki genç erkekle şakalaşıp gülüşebilirdi. Ayrıca Lolita'nın okuldaki arkadaş grubu, Butler Erkek Lisesi'nin öğrencilerinden kendi sosyal düzeylerinde bulunan bir grup oğlan tarafından yıl sonu balosuna çağrılabilir, (tabii her an gözetim altında olmak koşuluyla), o zaman ben de on dört yaşına gelmiş bir kızın ilk 'balo elbisesini' giyildiğinde cılız kollu ergenleri flamingo kuşlarına döndüren bir kılık- giyip giyemeyeceğini düşünürdüm. Dahası, evde bir parti verebileceğini, kız arkadaşlarından daha güzelce olanlarıyla, Butler

Lisesi'nin balosunda karşılaştığı aklı başında oğlanları çağırabileceğini söylemiştim. Ne var ki benim yönetimim sürdükçe hiç ama hiçbir zaman abazan delikanlılarla sinemaya gitmeyeceği, arabaların içinde oynaşmayacağı, okul arkadaşlarının evindeki kızlı erkekli partilere katılmayacağı, ya da bana duyurmadan telefonda erkeklerle konuşmalara dalmayacağı ('Oğlanın benim bir arkadaşımla olan ilişkilerini tartışıyorduk' falan da yok) kesindi.

Lo bütün bunlar karşısında küplere binmiş, beni alçak bir düzenbaz -ve daha da kötü şeyler- olmakla suçlamıştı. Onu asıl kızdıran şeyin kendisini belli bir ilişkinin getirdiği doyumdan çok genel bir haktan yoksun bırakmam olduğunu anlayıp, derin mi derin, tatlı mı tatlı bir soluk almasaydım, belki benim de tepem atabilirdi. Anlayacağınız üzere gençlerin yaşama alışkanlıklarını, boş zamanlarını değerlendirme konusundaki yerleşik değerleri, 'yapılagelen şeyleri', geleneksel bir düzeneği altüst ediyordum. İster kumral olsun ister kızıl saçlı, isterse de sonbaharda elma bahçelerinin ışıltısında efsaneler yaratan bir supericiği, dünyada çocuktan hele kız çocuktan daha tutucu bir yaratık olamaz.

Yanlış anlamayın sakın, kış mevsimi süresince tanımadığım genç oğlanlarla haberim olmadan gönlünün çektiğince yersiz ilişkiler kurmadığını söylersem yalan olur. Takdir edersiniz, boş zamanlarını ne kadar sıkı sıkıya denetlesem de, sık sık beklenmedik zaman kaçakları oluyor, gelecekte bunların hesabı sorulduğunda hemen uzun uzadıya açıklamalara girişilip minareye kılıf uyduruluyordu. Kıskançlığımın çentikli pençeleri az mı takılmıştı supericiği sahteliğinin incecik dokusuna! Ama gerçekten kaygılanılacak bir durum yoktu ortada. Bu konuda kesin bir önseziye sahiptim - şu anda da bu önsezimin ne kadar yerinde olduğunu anlıyorum. Bu önseziyi edinmem, sadece Lolita'nın hayatının arka planında yanıp sönen bir sürü ağzı var dili yok erkek karaltılarının arasına bir yumrukta yollanabilecek genç, sert bir erkek bedeniyle karşılaşmamış olmaktan ileriye gelmiyordu. Sybil teyzemin pek sevdiği deyimle şu 'karşı durulamayacak kadar açık' bir gerçekti ki ince beğenili genç metresim, elele tutuşmaktan zevk alan terli budalalardan tutun da sivilceli, eksozu çıkarılmış pata-pata arabalarıyla 'kendine yeterli' ırz düşmanlarına varıncaya kadar liseli oğlanların hiçbirinden hoşlanmıyordu. Kitaplarından birinin iç kapağına 'bütün bu oğlan gevezeliğinden sıkılıyorum,' diye bir cümle karalamış, bunun altına da Mona'nın elyazısıyla (Mona da bir iki

dakika sonra ortaya çıkacak) sinsice bir nükte kondurulmuştu: 'Rigger'dan da mı?' (o da yolda).

Demek ki onun yanında gözüme ilişen bütün oğlanlar kimliksiz birer gölgeydi benim için. Örneğin Lolita'yı birgün, ilk kar yağdığı gün, eve kadar getirip bırakan kırmızı kazaklı oğlan; oturma odasının penceresinden bahçe kapısının orada konuştuklarını görmüştüm. İlk kürk yakalı mantosunu giymişti. Saçlarını benim bayıldığım biçimde taramış -önü perçem, yanlarda tatlı bir kıvrım, ensede kendiliğinden dökülen lüleler- üzerine küçük kahverengi bir şapka yerleştirmişti. Islanınca koyulaşan mokasenleri, beyaz çorapları her zamanki gibi derbederdi. Konuşur ya da dinlerken yine her zamanki gibi kitaplarını göğsüne bastırıyor, ayakları hiç durmadan kıpırdıyordu; sağ ayağının baş parmağını sol ayağının üstüne bastırıyor, baş parmağını geriye çekiyor, ayaklarını birbirine doluyor, yavaşça sallanıyor, yerde bir iki dans adımı deniyor sonra bütün bunları yeni baştan alıyordu. Sonra bir öğleden sonrası kızkardeşiyle annesi çene çalarak beni olay yerinden uzaklaştırmaya çalışırken bir lokantanın önünde Lolitacığımla konuşmaya dalan montlu çocuk; sürüklenerek uzaklaşırken dönmüş, geriye, hayatımın tek aşkına bakmıştım. Gençler arasında pek yaygın olan davranış biçimlerini oldukça iyi kapmıştı; hani gülmekten kırıldığınızı hissettirmek için başınızı şöyle bir öne eğivermenizi öğütleyen bir ergen inceliği vardır ya işte o da öyle yapmış, sonra sanki benim çağrımı duymuşçasına hala katıksız bir neşe taklidini sürdürecek bir iki adım gerilemiş, çevresine bakınmış, yüzündeki gülümseme yavaş yavaş sönerek bana doğru ilerlemişti. Öte yandan -belki de o ilk unutulmaz itirafım hatırlattığından olacak- kaderine boyun eğmişlerin o şirin, efkarlı iç çekişiyle 'doğru mu?' deyişini ya da kaderin sillesi inip de her şey bittiğinde uzun, derin, neredeyse homurtulu bir 'yoo, o-la-maz,' sesi çıkarışını nasıl da severdim. Hele - gençlikten, hareketten söz ettiğimize göre- Thayer Sokağı boyunca güzel genç bisikletinin üzerinde bir aşağı bir yukarı gezinişini izlemenin sevinci, iyice hız almak üzere şehvetle pedallara basarak ayağa kalkışı, sonra bisiklet kendi kendine gidip duruncaya kadar kendini selenin üzerine bırakıverişi... Sonra gene bisikletin üzerinde hareket halinde kalarak posta kutumuza bir göz atar, bulduğu bir derginin sayfalarını şöyle bir karıştırır, dergiyi yine yerine koyar, dilinin ucunu üst dudağının bir köşesine bastırır, pedala kuvvet, solgun gölgeyle güneşin içinden son hızla ilerlerdi.

Tutsak çocuğumun önceki kış Kaliforniya'da gaflet içinde benimsediği huysuzluklara oranla bu yeni ortama çok daha başarıyla uyum gösterdiği söylenebilirdi. Suçluların, büyük adamların ve sevecenlerin içinde yaşadığı o sürekli gerilim durumuna pek alışkın olmadığım halde, sanki bozuntuya vermemek için elimden geleni yapıyormuşum gibi geliyordu bana. Lolita'nın buz gibi odasında geçirilen hayranlık ve çaresizlik dolu birkaç saatten sonra işliğimdeki ince uzun dar yatağıma uzanıp, geçirdiğim günü gözlerimin önünde yeniden yaşarken kendi görüntüm belleğimin kan çanağına dönmüş gözünün önünden geçerdi demeyeyim - sinsi sinsi çevreyi kollayarak geçerdi, işte esmer Kelt profili taşıyan, Anglikan kilisesinden ama hafif de Katolik, mutlaka Katolik Dr. Humbert okula giden kızını kapıdan geçiriyor, sakin sakin gülümsüyor, reklamlardaki adamlarınkine benzeyen zarif kemerli, kalın kara kaşlarını kaldırarak, leş gibi kokan (bilirim ki ilk fırsatta ev sahibinin cinine saldırmak niyetindedir) Mrs. Hooligan'cığı selamlıyor. Öte yandan Mr. West ile emekli cellat mı din kitapları yazarı mı, kimin umurunda Fransız mı İsviçreli mi ne, işte o adını hatırlayamadığım, avurtları çökmüş, solgun alnında Hitler'si bir perçem taşıyan komşusunun her gelen geçene açık pencereden göründüğü üzere daktilonun üzerine eğilip kafa kafaya verdiklerini görürdüm. Hafta sonları iyi bir terzinin elinden çıkma mantosu ve kahverengi eldivenleriyle Profesör H.'nin kızıyla Walton Pastahanesi'ne doğru (ünlü menekşe rengi kurdeleli porselen tavşanları ve çikolata kutuları arasında oturur, sizden öncekilerin kırıntıları ile dolu leş gibi bir masada "iki kişilik servis" beklerdiniz) gezintiye çıktığını görebilirdiniz. Hafta içinde saat bir sularında bin gözlü şafağı kibarca selamlayarak arabasını garajdan çıkarıyor, Allah'ın belası her dem taze çalıları dönüyor, kaygan yoldan aşağıya inmeye başlıyor. Beardsley Üniversitesi'nin oldukça iç karartıcı kitaplığında insan bilgisinin akışı içinde taş kesilmiş oturan iriyarı genç kadınlar arasında, buz gibi bakışlarını önündeki kitaptan kaldırıp saate bakıyor. Üniversitenin din görevlisi (lise'de de İncil dersine geliyordu) Peder Rigger'la kampüste dolaşıyor, 'Annesinin uçak kazasında ölen ünlü bir sinema oyuncusu olduğunu söyledi biri. Demek, hayır? Ben yanılmış olacağım herhalde. Öyle mi? Anlıyorum. Ne yazık.' (Annesini yüceltiyor demek ki, ha!) Ağırkanlı, keçi gözlü nazik bir dul olan Profesör W.'nin ardına takılmış küçük arabasını süpermarketin labirenti içinden iterek götürüyor. Kollarımı sıvamış, boynuma karalı, beyazlı koca bir atkı sarmış kar kuruyorum. Gözü

dönmüş bir acelecilik sergilemekten kaçınarak, paspasın üzerine ayaklarımı silmek üzere duralıyorum. Eve giren küçük okullu kızımın ardından eve dalıyorum. Dolly'i dişçiye götürüyorum -güzel hemşire hanım gözlerini dikip bakıyor- Eski dergiler - *ne montrez pas vos chambres** Odanızı göstermeyiniz.

Dolly ile yemek yemek üzere kasabaya inen Mr. Edgar H. Humbert'in bifteğini kıta Avrupası usulünce çatal bıçakla keserek yediği görüldü. İkiz çiftler halinde konser izleyenler; mermerden oyulmuş suratlı, iki sakin Fransız bey yan yana oturmuş, Mösyö H.H.'nin müziğe pek meraklı olan küçük kızı babasının sağına, Profesör W.'nin (babası Providence'da felekten masum bir gece çalmaya gitmişti) müziğe aynı derecede meraklı küçük oğluysa Mösyö G.G.'nın soluna yerleşmiş. Garajı açarken arabayı sarıp sarmalayıp yutan ve sonra sönen dörtköşe bir ışık demeti. Gözalıcı renkli pijamalarımı geçirmiş, Dolly'nin odasındaki pencere storunu deli gibi çekerek kapıyorum. Cumartesi sabahı, ortalıkta görünmüyorum. Pazar sabahı hem görünüyorum hem de sesim duyuluyor, kiliseye gitmiyorum tabii, üzeri kapalı buz pateni pistine giden Dolly'e çok geç kalmamasını söylüyorum. Dolly'nin gözlem gücü acımasızca keskin, bir okul arkadaşı giriyor içeriye; 'filmler dışında,' diyor, 'smokin ceketi giyen birini ilk kez görüyorum efendim!'

9

Kendileri ile tanışmayı dört gözle beklediğim kız arkadaşları beni genellikle düş kırıklığına uğratmışlardı. Opal 'bir şey', sonra Linda Hall, Avis Chapman, Eva Rosen, bir de Mona Dahi (Biri dışında bunların hepsi de 'yaklaşık' adlar tabii.) Opal utangaç, biçimsiz bedenli, gözlüklü, sivilceli bir yaratıktı, Dolly'e tapıyor, bizimki de onu itip kakıyordu. Okulun tenis şampiyonu olan Linda Hall'la haftada en az iki kere olmak üzere tekler maçı yapıyordu Dolly; yanılmıyorsam tam bir supericiği idi Linda; ne var ki bilinmeyen bir nedenden ötürü evimize gelmiyordu -ya da gelmesine izin verilmiyordu. Onu sadece iç avlumuzda kendiliğinden çakıp sönüveren bir güneş çizgisi olarak hatırlıyorum. Geriye kalanlardan Eva Rosen dışında hiçbirinin supericiği olma konusunda herhangi bir iddiası yoktu. Avis, eğri, tüylü bacaklı, şişko bir çocuktu, Mona deseniz yırtık bir dişiliği olmasına karşın supericiği kimliğinden çoktan sıyrılmıştı, hiç supericiği olmuş

muydu orası da belirsiz. Öte yandan yurdu olan Fransa'dan ayrı düşmüş küçük Eva Rosen bu işe yeni başlayan keskin zekalı amatörlerin hemen yerine oturtabilecekleri gibi çok güzel olmayıp da supericiği olan kızların temel özelliklerinden bazılarına, örneğin kusursuz bir ergenlik öncesi bedenine, sağda solda tembel tembel gezinen bakışlara, ve çıkık elmacık kemiklerine sahipti. Işıltılı bakır rengi saçları Lolita'nınkilerin ipeksiliğindeydi, ayrıca pembe dudaklı, balık pulu gibi parlayan kirpikleri, narin, sütbeyazı yüzünün çizgileri benzerleri olan dallı budaklı kızıl saçlılar familyasının öteki üyelerininki kadar bilmiş değildi. Ayrıca gene türdeşlerinin benimsediği yeşiller yerine hatırladığım kadarıyla bir sürü kara, vişne çürüğü renkli elbiseler giyiyordu. Çok fiyakalı kara bir kazak örneğin, yüksek ökçeli kara iskarpinler, lal kırmızısına boyanmış tırnaklar. Onunla Lo'nun bütün nefretine karşın Fransızca konuşmuştum. Çocuğun vurguları hala kusursuz olmakla birlikte, okul ve oyun sözcüklerini seçerken o günlerin Amerikancasına başvuruyor, giderek konuşmasına hafif bir Brooklyn aksanı gelip yerleşiyordu. Züppece İngiliz özentileri olan seçkin bir New England okuluna giden küçük Parisli de garip kaçıyordu bu. Ne yazık ki, bu 'Fransız veletin amcasının bir milyoner' olmasına karşın Lo, ben daha Humbert'in herkese açık yuvasında onun güzel kokulu varlığından ufaktan ufaktan tat almaya fırsat bulamadan, anlayamadığım bir nedenden Eva'yla arkadaşlığını kesivermişti. Okuyucum Lolita'nın çevresinde bir avuç nedime kız, deyim yerindeyse avuntu armağanı niteliğinde supericiği bulundurmaya ne kadar önem verdiğimin farkındadır sanırım. Bir süre için duyularımın özellikle de Lo ile birlikte tiyatro çalışmalarına merak sarınca sık sık evimize girip çıkmaya başlayan Mona Dahl'a yöneltmeye karar verdim. Lo'yu, karşılığını da fazlasıyla ödeyerek, biraz sıkıştırınca, ağzından, Mona'nın bir kıyı kentinde bahriyelinin biriyle yaşadığı serüvenin akıl almaz ayrıntılarını almıştım. Ama bu arada gene dehşetli bir sahtekar olan Dolores Haze'in Mona'ya ne gibi sırlarımızı da açıkladığını sık sık düşünürdüm. Lo'nun bu zarif, soğuk, şehvet düşkünü malın gözü genç dişiyi kendine yoldaş seçmesi şaşırtmamıştı beni. Bir keresinde Mona'nın koridorda süveterinin el değmemiş yünden örülmüş olduğunu söyleyen Lo'ya şen bir edayla 'Senin tek el değmemiş yanın da bu olsa gerek, kızım,' dediğini duymuştum (yanlış duyduğuma yeminler etmişti Lo sonradan). Mona'nın garip, boğuk bir sesi, permalı, donuk koyu renk saçları, yuvarlak küpeleri, amberle kahverengi arası gözleri, arzulu dudakları vardı. Lo

öğretmenlerin bu kadar çok ve gösterişli mücevher takıp takıştırdığı için Mona'yla tartıştıklarını söylerdi. Elleri titrerdi Mona'nın. 150 dolayında bir zeka ortalaması oluşu en büyük derdiydi. Ayrıca kadınsı sırtında iri , çikolata renginde bir ben olduğunu da biliyordum; Lo ile onun ; Butler Lisesi'deki dansa gitmek için o duman duman, oldukça dekolte elbiseleri giydikleri gece görmüştüm.

Aklımı zorluyorum zorlamasına ama, belleğim bütün o okul yılının, klavyesi üzerinden bir vuruşta sekip geçemez ya! ' Lo'nun hangi oğlanlarla tanışıp görüştüğü konusunda ağzından laf almaya kalkıştım mı, zarif bir vurdumduymazlık takınırdı Miss Dahi. Linda'yla kulüpte tenis oynamaya giden Lo telefon etmiş, yarım saat kadar gecikebileceğini söylemişti, lütfen kendisiyle 'Hırçın Kız' oyununda bir sahneyi prova etmeye gelecek olan Mona'yı biraz ağırlayabilir miydim? Sesinin ve tavırlarının bütün çekiciliğini, bütün değişkenliğini sonuna kadar kullanarak ve belki de -yanılıyor muydum yoksa- gözlerinde hafif billurlu bir alaycılık ışığıyla, güzel Mona şu karşılığı vermişti: 'Doğrusunu isterseniz, Dolly öyle sıradan oğlanlarla pek ilgilenmiyor efendim. Aslında iki rahibeyiz biz. O da ben de Rahip Rigger'a göz koymuş durumdayız.' (Şakaydı tabii - o beygir çeneli, asık suratlı, dev cüsseli heriften söz ettim size sanırım; ileride zamanını tam olarak hatırlayamadığım çaylı bir veli toplantısında İsviçre izlenimlerini anlatarak beni sıkıntıdan öldürmesine ramak kalacaktı.)

Peki balo nasıldı? A, balo mu, tam bir çıngar. Tam bir ne? Çıngar. Tek sözcükle: Müthiş. Lo çok dansetmiş miydi? A, yok o kadar da çok değil, yalnızca dayanabildiği kadar, peki mahmur Monanın Lo hakkındaki düşüncesi neydi? Efendim? Lo okulda başarılı mıydı onca? Valla müthiş bir kızdı tabii. Ama davranışları, genelde? Yok, yok harika bir kızdı. Ama gene de? 'Yok canım, taşbebek gibi kız,' diye kapattı Mona konuyu, acele bir iç çekişiyle elinin altında duran bir kitaba saldırdı, başka bir yüz ifadesi takınıp sahte bir ilgiyle alnını karıştırarak sordu: 'bana biraz Ball Zak'tan söz eder misiniz efendim? Denildiği kadar iyi yazar mıdır?' Sandalyeme o kadar yanaşmıştı ki, kremlerin parfümlerin altından yayılan, bedeninin hiç de ilginç olmayan kokusunu alabiliyordum. Birden garip bir düşünce bıçak gibi geldi saplandı: Lo'cuğum pezevenkçilik mi oynuyordu yoksa? Eğer öyleyse yerini dolduracak kişiyi yanlış seçmişti. Mona'nın soğuk bakışları altında bir dakika kadar edebiyattan söz ettim. Sonra Lo geldi, kısılmış solgun gözlerini bize dikti, baktı. İki arkadaşı kendi hallerine bıraktım.

Merdivenin dönemecinde üzerini örümcek ağları bürümüş kafesli pencerelerden birinin baklavalarından biri yakut rengine boyanmıştı. Öteki boyasız baklavaların arasında asimetrik bir noktada duran -sanki biri satranç tahtasında tepeden atını ileri sürmüş gibi- durup da kanayan bu yara hep garip biçimde irkiltirdi beni.

10

Bazen... Öt bakalım, tam olarak kaç kere Bert? Dört mü beş mi yoksa daha fazla mı? Yoksa hiçbir insan yüreği iki ya da üç kereden fazlasını kaldıramaz mıydı? Bazen (sorunuza verilecek cevap yok bende), Lolita gelişigüzel oturmuş ödevini yapar, bir yandan da kalemini emerken, koltuğa yarı oturmuş bacaklarını da kol dayayacak yerinden sarkıtıvermişken, işte o zaman çocuk eğitimi konusundaki bütün kaygılarımdan arınır, bütün kavgalarımızı unutur, bütün erkeklik gururumdan vazgeçer ve evet, dizlerimin üzerinde senin koltuğuna kadar emeklerdim. Lolitam! Bir bakış bakardın ki bana- öyle boz renkli öyle samur kaşlı bir bakışla bir soru işareti uzatırdın ki bana; 'Ah hayır, gene mi?' (inanamaz, dayanamazdın bu kadarına). Çünkü durup dururken gelip de yüzümü kırmalı etekliğine gömmek arzusuyla yanıp tutuşacağıma, tutuşabileceğime inanmak istemezdin sevgilim. O çıplak kollarının narinliği... onları nasıl sarıp sarmalamak, o gevşek, güzel kollarınla bacaklarını nasıl da kucaklamak, toy bir yeniyetme gibi ikiye katlanmak, başını şu değersiz ellerimin arasına almak, şakaklarının derisini iki yanından da geriye doğru çekerek o Çinlileşen gözlerinden öpmek isterdim, isterdim de - 'Lütfen, bırak beni; bırakır mısın lütfen!' derdin. 'Allah aşkına bırak beni!'). Sen gözlerini dikmiş bakarken yerden kalkardım, yüzünde benim yüzümdeki seğirmenin kopyası olurdu domuzuna! Ama, zarar yok, hiç zarar yok, bir canavarım ben, o kadar; zarar yok sefil serüvenimi anlatmayı sürdürelim, gel!

11

Aylardan aralıktı sanıyorum, bir öğle üzeri Pratt benimle görüşmek istediğini söyleyerek çağırttı. Dolly'nin son karnesinin zayıf olduğunu biliyordum, ne var ki bu çağrının nedeni olabilecek bu çeşit akla yakın açıklamalarla içimi rahatlatacak yerde, olabilecek bütün korkunçlukları bir

bir aklımdan geçiriyordum. Öyle ki görüşmeden önce ananaslı cin kokteyllerinden bir iki bardak yuvarlamak zorunda kaldım. Yavaşça, tepeden tırnağa ademelması ve yürek çarpıntısı kesilmiş bir halde darağacının basamaklarını tırmandım.

Kül rengi saçlı, koca basık burunlu, kara çerçeveli gözlüklerinin ardında küçük gözlü, şapşal, iriyarı bir kadın olan Pratt, 'oturun,' dedi. Bana teklifsiz ve rahatsız bir puf göstermiş, kendisi de iç bayıltan bir çevik kız edasıyla meşe tahtasından koltuğun kenarına tünemişti, bir iki dakika kadar gülümseyen meraklı bir bakışla süzdü beni. İlk karşılaşmamızda da böyle yapmıştı, hatırlıyordum, ama o zamanlar ağzının payını verebilecek durumdaydım. Gözlerini üzerimden çekti, düşüncelere daldı gitti - varsayımlar geliştiriyordu herhalde. Kararını verirken gri flanel etekliğinin dizine gelen yerindeki katlarını bir bir oğuşturdu, bir tebeşir izini mi çıkarmak istiyordu ne, sonra hala oğuşturarak bana bakmadan şunları söyledi:

'Size tepeden inme bir soru sormama izin verin Mr.Haze. Geri kafalı Avrupalı bir babasınız değil mi?'

'Yoo, hiç de değil,' dedim. 'Tutucuyum belki, ama geri kafalı olduğumu sanmıyorum.'

İç geçirdi, sonra alnını kırıştırdı, sonra tombul ellerini bir an önce konuya dönelim tavrıyla kenetleyerek boncuk gözlerini yüzüme dikti yeniden.

'Dolly Haze,' dedi. 'Sevimli bir çocuk, ama cinsel olgunlaşma konusunda ilk adımları atamamak gibi bir sorunu var anlaşılan.'

Başımı yavaşça öne eğdim. Başka ne yapabilirdim ki?

'Hala anal ve örgensel gelişimin bölgeleri arasında,' -karaciğer lekeleriyle dolu elleriyle işaret ederek anlatmaya çalıştı-'bir gidip bir geliyor. Temelde güzel bir-'

'Özür dilerim,' dedim, 'ne bölgeleri?'

'Ah geri kafalı Avrupalı yanınız bu işte!' diye bağırdı Pratt, kol saatine dokunup biraz tıklattıktan sonra birden takma dişlerini gösterdi. 'Demek istediğim şu ki biyolojik ve psikolojik dürtüler -sigara alır mısınız- Dolly'de örtüşme göstermiyor, deyim yerindeyse 'küresel bir çizgisellik' izlemiyorlar.' Elleriyle bir an için görünmez bir kavunu kavradı.

'Çekici bir kız, zeki fakat dağınık.' (kadın kesik kesik soluklanarak, tüneğinden inmeden sevgili yavrumun masanın üzerinde sağında duran

karnesine bir göz attı, hiç de acele etmiyordu) , 'Notları gün geçtikçe kötüleşiyor. Bakın Mr.Haze, diyorum ki, acaba-' Gene o yalancıktan düşüncelere dalıp gitmeler.

'Ne diyorduk,' diye cerbezeli bir sesle sürdürdü konuşmayı. 'Beni sorarsanız sigara içiyorum - hani sevgili doktor Pierce'in dediği gibi övünülecek şey değil belki bu, ama elden ne gelir, tiryakisiyim.' Bir soluk aldı, burun deliklerinden çıkan dumanlar birer fil bacağı kalınlığındaydı.

'İşte size birkaç ayrıntı, çok zamanınızı almaz. Evet, bakalım (kağıtlarını karıştırır) Miss Redcock'un sözünü dinlememiş, Miss Cormorant'a ise son derece kaba davranmış. Evet, şu da özel araştırma raporlarımızdan biri: Sınıfta arkadaşlarıyla birlikte şarkı söylemekten hoşlanır görülüyor, ama aklı başka yerde. Bacak bacak üstüne atıyor, sol bacağıyla da tempo tutuyormuş. En çok kullandığı sözcükler: Avrupa kökenli olduğu su götürmeyen bir avuç çok heceli sözcük; oldukça sıradan, ergen sözcük dağarcığından derlenmiş iki yüz kırk kadar sözcükle sınırlı bir kullanım alanı. Sınıfta iç çekip duruyor. Bakayım. Evet. Şimdi, burada kasımın son haftasının sonuçları var. Sınıfta iç çekip duruyor. Deli gibi ciklet çiğniyor. Tırnaklarını yemiyor, oysa yeseydi bu genelde gösterdiği davranış şemasına daha uygun düşerdi - bilimsel gözle bakıldığında demek istiyorum tabi. Bunların ışığında, oldukça düzenli adet gördüğü söylenebilir. Şu anda herhangi bir kilise örgütünün üyesi değil. Aklıma gelmişken Mr. Haze, annesi-? Ah, evet, anlıyorum... Siz de-? Tanrının işine akıl sır ermiyor. Bilmek istediğimiz bir şey daha var. Evde düzenli olarak görevler üstlenmiyor, anladığım kadarıyla. Dolly'mizi prensesler gibi şımartıyorsunuz galiba Mr. Haze, ne dersiniz? Eveet, bakalım burada daha neler var? Kitaplarını zarif bir biçimde taşıyor. Sesi hoş, gerekli gereksiz kıkırdıyor. Dalıp dalıp gidiyor. Kendine özgü şakaları var, örneğin öğretmenlerinin bazılarının adlarının baş harflerinin yerini değiştiriyor. Saç açıklı koyulu kahverengi, parlak eh bunu size hatırlatmaya gerek yok sanırım (güler). Burun kemersiz, ayaklarının kavisi oldukça yüksek, gözler - bakayım, daha yakınlarda çıkartılmış bir rapor olacaktı şuralarda. Ev-vet, burada işte. Miss Gold'un söylediğine göre Dolly'nin teniste tutturduğu düzey çok iyiyle kusursuz arasındaymış, Linda Hall'den bile iyiymiş, ama iş ilgiyi oyun üzerinde yoğunlaştırmaya ve sayı yapmaya gelince, sadece 'zayıf ile orta arası'. Miss Cormorant ise karar verememiş; Dolly'nin olağanüstü bir duygu denetim düzeneği mi var, yoksa hiçbir denetim

düzeneği yok mu? Miss Horn'a gelince, duygularını dil düzleminde somutlaştıramadığını -Dolly'i kastediyorum- söylüyor. Miss Cole'a bakılırsa Dolly'nin metabolizması harika. Miss Molar, Dolly'nin miyop olduğunu ve iyi bir göz doktoruna görünmesinin yerinde olacağını söylerken, Miss Redcock da kızınızın derslerle başa çıkamayışının özrü olarak göz bozukluğunu öne sürdüğünü söylüyor. Evet, son olarak da Mr. Haze, araştırma uzmanlarımız gerçekten önemli bir konuya merak ediyorlar. Merhum eşinizin sizin ya da aileden başka birinin -anladığım kadarıyla Kaliforniya'da oturan teyzeleri ve anne tarafından büyükbabası var- vardı demek! özür dilerim- neyse, hepimiz, aileden birinin Dolly'i memelilerin üremesi konusunda aydınlatıp aydınlatmadığınızı merak ediyoruz. Genel izlenim on beş yaşındaki Dolly'nin hastalıklı bir biçimde cinsel sorunlara karşı ilgisiz kaldığı ya da bilgisizliğini ve kendine olan saygısını yitirmemek için merakını bastırdığı yolunda. Peki, on dört, biliyorsunuz, biz Beardsley Lisesi olarak bu gibi sorunları arılarla çiçek tozları ya da leyleklerle muhabbet kuşları gibi yöntemlerle çözme yanlısı değiliz; öğrencilerimizi eşler açısından doyurucu bir cinsel ilişkiye hazırlamak, başarıyla çocuk yetiştiren bireyler olarak yetiştirmek azmindeyiz. Aklını işine verdiğinde Dolly'nin kusursuz bir gelişme göstereceğinden kuşkumuz yok. Bu açıdan Miss Cormorant'ın raporu oldukça açıklayıcı. Dolly en azından küstah olma eğilimi gösteren bir çocuk. Hepimizin genel kanısı şu ki, bir doktorun Dolly'i bazı gerçekler konusunda aydınlatması gerekiyor. Dolly'i gençlik kulübünde ya da Dr. Rigger'in örgütünde, daha da olmadı, öğrencilerin şirin yuvalarında yapılan toplantılara göndermenizi orada arkadaşlarının erkek kardeşleriyle kaynaşmasına izin vermenizi de diliyoruz.'

'Oğlanlarla kendi şirin yuvasında da görüşebilir,' dedim.

'Umarım görüşür,' dedi Pratt, cıvıl cıvıl bir sesle. 'Sorunları tartışmak istediğimizde Dolly evindeki durumundan söz etmeyi reddetti. Ama arkadaşlarından bazılarıyla görüştük ve bakın -örneğin, tiyatro kolunun sürdürdüğü çalışmalara katılmasını engelleme kararınızı geri almanızı istiyorum. Avlanan Sihirbazlar oyununda rol almasına izin vermelisiniz. Provalarda o kadar tatlıydı ki, nasıl da bir superisini andırıyordu; hem ayrıca bahara doğru oyunun yazarı birkaç günlüğüne Beardsley'e gelerek kalacak, yeni yapılan tiyatro salonunda bir iki provayı izleyecek sanıyorum.

Demek istediğim insan genç, cıvıl cıvıl, güzel bir genç kızsa, neden... Şunu anlamalısınız ki-.'

'Her zaman çok anlayışlı bir baba olduğumu düşünmüşümdür,' dedim.

'A, tabii bundan kuşku duymuyoruz, ama Miss Cormorant, Dolly'nin herhangi bir biçimde dışavuramadığı cinsel saplantılara kapıldığını düşünüyor ki ben de aynı kanıdayım bir ölçüde - giderek öbür kızları, oğlanlarla masumca gezip tozan genç öğretmenleri bile alaya alıp onlara acı çektireceğinden korkuyor.'

Omuzlarımı silktim. Şapşal bir göçmenden başka neydim ki!

'Gelin başbaşa verelim Mr. Haze. Allah aşkına, nesi var bu çocuğun?'

'Bana oldukça normal ve mutlu gözüküyor,' dedim. (Felaket yaklaşıyor muydu sonunda? Anladılar mı? Çocuğu uyutup ağzından laf mı aldılar?)

'Beni düşündüren,' dedi Miss Pratt, saatine bakıp, bütün konuyu yeni baştan ele almaya davranarak, 'hem öğretmenlerinin hem de okul arkadaşlarının Dolly'nin düşmanca davrandığı, hoşnutsuz, şirret bir kız olduğu konusunda birleştikleri - ayrıca herkes sağlıklı bir çocuğun doğal ilgilerine neden bu kadar şiddetle karşı koyduğunuzu merak ediyor?'

'Cinsel oyunları mı kastediyorsunuz?' dedim sivri bir sesle, çaresizlik içinde köşeye kıstırılmış ihtiyar sıçan seni!

'Evet, bu çağdaş terimleri kullanmanızı gerçekten büyük mutlulukla karşılıyorum,' dedi Pratt sırıtarak 'Ama demek istediğim sadece bu değildi. Beardsley Lisesi'nin çatısı altında sürdürülen tiyatro çalışmaları, danslı toplantılar ve öbür doğal etkinliklere, kızlar ve oğlanlarla biraraya gelse de teknik terim açısından cinsel oyun denemez - eğer itirazınız bu yöndeyse...'

'Peki,' dedim, üzerine oturduğum puf yorgun bir inilti çıkardı, 'Siz kazandınız. Oyunda rol alabilir. Ancak oğlanların rollerini de kızların üstlenmesi koşuluyla.'

'Yabancıların -en azından Amerikan yurttaşlığına geçmiş olanların- zengin dilimizi bu kadar hayranlık verici bir biçimde kullanmalarına hep gıpta etmişimdir. Eminim tiyatro kolunun başkanı olan Miss Gold çok sevinecektir. Kendisi Dolly'i seven -Dolly'le başa çıkabilen demek istiyorum- birkaç öğretmenden biridir. Sanırım genel sorunları çözümlemiş bulunuyoruz böylece. Şimdi özel bir konuya geliyorum. Başımız gene dertte.'

Pratt kıyıcı bir edayla duraladı, sonra işaret parmağına burun deliklerine öyle bir hızla sürterek kaşıdı ki, burnu bir süre bir çeşit çılgın

savaş dansıyla sarsıldı.

'Açık sözlü bir insanım,' dedi, ama görenek görenektir, ve söylemesi çok zor da olsa... sorunu şöyle ortaya koyayım isterseniz... Çevrede Dük'ün Malikanesi diye bilinen -tepedeki büyük külrengi evi biliyorsunuz- evin sahipleri olan Walker'lar iki kızlarını da bizim okulumuza yolluyorlar, sonra Başkan Moore'un kızı da öğrencilerimiz arasında, çok zarif bir çocuk - öteki önemli ana-babalann çocuklarını hesaba katmıyorum. Elbet bu koşullarda tam küçük bir hanımefendi gibi gözüken Dolly'nin bir yabancı olarak belki de bilmediğiniz ya da anlamayacağınız sözcükler kullanması oldukça tepkiyle karşılanıyor. Lolita'yı doğrudan doğruya çağırıp bazı konuları birlikte tartışalım mı dersiniz? Belki böylesi daha iyi olur. Hayır mı? Şimdi, sıkı durun şöyle- neyse, açık açık söyleyeyim de olsun, bitsin. Lo, haziranda evlenecek olan Miss Redcock'umuzun kızlara dağıttığı bazı sağlık bildirilerinin üzerine dudak boyasıyla oldukça açık saçık dört harfli bir sözcük karalamış; Dr. Cutler'ımızın söylediğine göre gündelik Meksika dilinde tuvalet anlamına geliyormuş bu sözcük, okuldan sonra cezaya kalmasını uygun gördüm, en azından yarım saat daha, ama derseniz ki-'

'Hayır,' dedim. 'Kurallara karşı gelmek istemem. Ben onunla ayrıca konuşurum. Gösteririm ben ona'

'Gösterin.' dedi kadın, iskemlenin kol dayayacak yerinden kalkarak. 'Umarım yakında yine görüşürüz, eğer işler yolunda gitmezse Dr. Cutler'a söyleriz, psikolojik bir çözümlemeye gider...'

Pratt ile evlenip boğazlasa mıydım acaba onu?

'... hem sonra aile doktorunuz onu bir muayeneden de geçirmek isteyebilir - Şöyle üstünkörü bir kontrol. Lolita Mantar Odasında şu anda - koridorun en sonundaki sınıf.'

Yeri gelmişken söyleyeyim Beardsley Lisesi okulun çeşitli sınıflarına 'geleneksel' takma adlar vermek yoluyla İngiltere'deki ünlü bir kız okuluna benzemeye çalışıyordu: Mantar Odası 8 No'lu Oda, B Odası, BA Odası gibi. Mantar Odası, karatahtasının üzerinde Reynold'ın 'Masumiyet Çağı' adlı tablosunun sepya kopyesi asılı duran, kaba işçilikli dizi dizi öğrenci kürsüsüyle dolu, havası ağırlaşmış bir odaydı. Bu kürsülerden birinde benim Lolitam oturuyor. Baker'in 'Tiyatro Tekniği' kitabının 'diyalog' bölümünü okuyordu. Çıt yoktu, çıplak mı çıplak, porselen beyazı enseli harika platin rengi saçlı bir kız daha vardı: Önümüzde oturmuştu, o da okuyordu, dünya hiç mi hiç umurunda değildi. Parmağıyla durmadan

yumuşacık bir lüleyi kıvırıyor, kıvırıyordu, işte tam bu enseyle saçın arasına Dolly'nin yanına oturdum, ceketimin düğmelerini çözdüm, altmış beş sent ve oyunda rol almasına izin vermem karşılığında o mürekkepli, tebeşirli, o eklemleri kızarık parmaklı elini sıranın altına indirmesini sağladım. Aptaldım, pervasızdım kuşkusuz, ama bütün o işkencelerden sonra bir daha hiçbir zaman ele geçiremeyeceğimi bildiğim bir uyumdan neden yararlanmayacaktım.

12

Noel sıralarında kötü bir soğukalgınlığına yakalandı ve Miss Lester'in dostu olan Dr. Ilse Tristramson tarafından muayene edildi, (Selam olsun sana Ilse, burnunu her işe sokmayan candan bir kadındın, güvercinimi de hiç mi hiç hırpalamadın.) "Bronşit," dedi, Lo'nun sırtını sıvazlayarak. (Ateşi olduğundan çiçek çiçek kabarmıştı bebeğimin sırtı.) Bir hafta kadar ya da daha uzun bir süre yatakta kalması gerektiğini bildirdi. Önce Amerikalıların deyimiyle 'ateşi fırladı', öyle ki beklenmedik hazların yoğun hararetinin çekimine karşı koyamadım -Venüs Febriculosa!- ne var ki kollarımın arasında öksüren, incelen ve tirtir titreyen, yarı baygın bir Lolita'ydı. İyileşir iyileşmez de oğlanlı moğlanlı çılgın bir parti verdim evde.

Sınavı göğüslemek üzere içkiyi fazlaca kaçırmış olabilirim. Kimbilir, kızlara rezil olmuşumdur belki de. Kızlar küçük bir akçam almışlar, süslemişler, ışıklarla donatmışlardı - eski bir Alman geleneğidir bu, ama tabii onlar mum yerine renkli ampuller kullanmışlardı. Plaklar seçilmiş, evsahibinin fonografına üst üste dizilmişti. Alımlı Dolly üstü bedenine sıkı sıkıya oturan, etekleriyse kabarık mı kabarık gri bir elbise giymişti. Mırıldanarak yukarıya, çalışma odama çıktım; ama sonra ne olsa beğenirsiniz, her an ya da yirmi dakikada bir, bir iki saniyeliğine budala gibi aşağıya indim. Sanki şöminenin üzerinde duran pipomu almaya gelmiş, ya da gazeteyi ararmış numarası yapıyordum, her inişimde de sıradan numaralara girişmek zorlaştıkça zorlaşıyor, çok uzakta kalan o eski günlerde Ramsdale'deki evde küçük 'Karmen' ezgisi çalarken odaya dalıvermekten nasıl çekindiğimi hatırlıyordum.

Parti iyi geçmemişti. Davetli olan üç kızdan biri gelmemiş, oğlanlardan biri de kuzeni Roy'u getirince iki oğlan açıkta kalmıştı. Kuzenler bütün dansları biliyorlardı, öbür oğlanlarsa hiç mi hiç dans

edemiyorlardı. Gecenin büyük bir bölümünü mutfağın altını üstüne getirmek, bağıra çağıra hangi iskambil oyununu oynayacaklarına karar vermekle geçirdiler. Akşamın ileri bir saatinde ise iki kızla dört oğlan oturma odasında yere oturmuşlar, Opal'ın nasıl oynandığını bir türlü anlayamadığı bir sözcük oyunu oynamaya girişmişlerdi. O sırada Mona ve esmer, uzun boylu, yakışıklı bir velet olan Ray mutfakta masanın üzerine çıkmış bacaklarını sallayarak gazoz içiyorlar, harıl harıl kaza ve kader ve yaş grubu ortalamaları gibi konuları tartışıyorlardı. Hepsi gittikten sonra Lo'cuğum "öff!" diye inledi, gözlerini kapadı, uca varan bir bıkkınlık ve yorgunluğu belirtmek üzere kollarıyla bacaklarını denizyıldızı biçimi dört bir yöne açtı ve gördüğü en iğrenç oğlan takımının bunlar olduğuna yeminler etti. Sırf bu sözü için yeni bir tenis raketi aldım ona.

Ocak, ılık ve nemli geçmişti, Şubat ise altın rengi çançiçeklerini faka bastırdı; yörenin yerlilerinden hiçbiri böyle hava görmemişti, yeminler ediyorlardı. Armağanlar birbirini izledi. Doğumgününde bir bisiklet armağan ettim -size önceden de sözünü ettiğim o ceylan benzeri, şirin mi şirin alet- buna bir de 'Modern Amerikan Resim Tarihi' kitabını ekledim. Bisiklete binme üslubu, bisiklete 'yaklaşım'ı demek istiyorum yani, o incelik örneğine binerken giriştiği kalça hareketleri filan benim için en büyük zevklerin kaynağı oluyordu. Ama resim zevkini eğitme konusundaki çabalarım boşunaydı. Doris Lee'nin saman yığınlı resmine bakıyor, arkada şekerleme yapan adamın öndeki sözde dolgun bedenli aşiftenin babası olup olmadığını soruyor, Grant Wood ya da Peter Hurd'a iyi ressam deyip de Reginald Marsh, ya da Frederick Waugh'u neden kötü bulduğumu anlayamıyordu bir türlü.

13

Bahar erişip de Thayer Sokağı'nın şurasını burasını sarı, yeşil ve pembe renklerle boyadığında, Lolita önüne geçilmez bir sahne vurgunu olup çıkmıştı. Bir pazar Walton'da birtakım insanlarla yemek yerken karşılaştığım Pratt, ta uzaktan bakışlarımı yakalamış, Lo'nun o yana bakmadığı bir sıra çaktırmadan şirin bir edayla sessiz sessiz bir alkış tutma taklitine girişmişti. Tarihi gelişimi açısından bakıldığında, ilkel ve kokuşmuş bir sanat türü olması nedeniyle tiyatrodan nefret ederim. Taş devri törenlerini, komünal saçmalıkları çağrıştıran bir yanı vardır, iflah

olmaz bir okuyucunun zaten kendi bulup çıkaracağı Elizabeth Çağı şiiri gibi tek tük pırıltıları bir yana bırakıyorum. O sıralar kendi edebi çalışmalarımla uğraştığım için 'Sihirli Avcılar'ın metninin tümünü okuyamamıştım. Bu derme çatma oyunda Dolores Haze kendini bir orman perisi ya da Diana, ya da buna benzer bir şey sanan bir çiftçi kızı rolünü üstleniyor, eline geçirdiği hipnotizma kitabı sayesinde yolunu kaybetmiş birtakım avcıları eğlenceli bir biçimde uyuttuktan sonra da kendisi bir çingene şair (Mona Dahl) tarafından büyüleniyordu. Lo'nun evin her yanına dökülüp saçtığı buruşuk, kötü daktilo edilmiş kağıt parçalarından çıkarabildiğim bu kadarıydı. Oyunun adının o unutulmaz konukevinin adıyla eş olması hem hüzünlü hem de sevimli bir rastlantıydı. Düşündüm taşındım, benim küçük perimin dikkatini bu rastlantıya çekmemeye karar verdim sonunda. Olur ki edepsizlenir, beni iğrençlikle suçlardı; o zamanda ben onun bu rastlantıyı kendiliğinden farketmemiş olmasına üzüldüğümden daha çok üzülürdüm. Anladığım kadarıyla bu oyun bozuntusu o bildiğimiz bayağı efsanenin çiğnene çiğnene sakıza dönmüş bir kopyasıydı. Tabii, otelin sahibinin otele güzel bir ad ararken duvar süslerini yapmak üzere tuttuğu ikinci sınıf bir ressamın rastlansal hayalgücünden ayaküstü yararlanıp etkilendiğini düşünmeye engel olacak hiçbir şey yoktu, sonuçta otelin adı da oyunun adım doğurmuş olabilirdi. Ama saflığıma, aptallığıma her şeyi iyiye yoran aklıma ne diyeyim ki, ben tam tersini düşünmüş, konu üzerinde pek kafa yormadan duvar resmininde, otelin adının da, oyunun adının da ortak bir kaynaktan beslendiği, benim pek tanışık olmadığım için bilemeyeceğim bir New England efsanesine dayandığı kanısına varmıştım. Bunun sonucunda da - gelişigüzel tabii, bütün bunları herhangi bir önem alanına sokmadan - bu belalı oyun bozuntusunun çoluk çocuk oynasın diye defalarca kılıktan kılığa sokulan Richard Roe'nun kaleminden çıkma 'Hansel ve Gretel,' Dorothy Doe'nun kaleminden çıkma 'Ormanda Uyuyan Güzel' ya da Maurice Vermont'la Marion Rumpelmeyer'in ortaklaşa kaleme aldıkları 'Kralın Yeni Elbiseleri' türünden bir maskaralık olduğunu sanıyordum. Hani 'Öğrenci Oyuncular için Piyesler' ya da 'Bir Oyun Oynayalım' gibi kitapları açtığınızda karşınıza çıkan türden... Başka bir deyişle 'Sihirli Avcılar'ın aslında yeni ve teknik açıdan özgün bir düzenleme olduğunu, ilk olarak da üç ya da dört ay önce New York'da 'entellektüel' bir tiyatro topluluğu tarafından sahnelendiğini bilmiyordum - bilsem de aldırmazdım ya, neyse. Oyun, bana - kendi küçük perimin rolünden çıkarabildiğim kadarıyla -

Lenormand'ın, Maeterlinck'in ve pek sesi soluğu çıkmayan öteki bazı İngiliz hayalperestlerinin yankılarını taşıyan kasvetli bir peri masalı gibi gelmişti. Biri banker, öteki muslukçu, üçüncüsü polis, dördüncüsü cenaze levazımatçısı, beşincisi sigortacı, altıncısı bir kanun kaçağı olan (görüyorsunuz ne çok olasılık var!) kırmızı şapkalı, bir örnek giysili avcılar Dolly'nin mağarasında bütün bütüne değişime uğruyorlar, önceki hayatlarını küçük Dolly'nin kendilerini uyandırdığı düşler ya da karabasanlar olarak hatırlıyorlardı. Fakat yedinci avcı (salağın şapkası yeşildi!) genç bir şairdi ve Diana'nın tepesini attırmak pahasına da olsa tutturuyor, Diana'nın ve çevredeki bütün eğlencelerin (danseden erkek ve dişi superileri, canavarlar falan) kendisinin, yani şairin uydurduğu şeyler olduğunu söylüyordu. Anladığım kadarıyla sonunda kendini beğenmişliğin bu kadarına tepesi atan çıplak ayaklı Dolores, pötikare pantolonlu Mona'yı yakaladığı gibi Büyülü Orman'ın öte yanındaki baba evine sürüklüyor, caka satan avcıya kendisinin aslında şairin düşgücünün ürünü değil, basbayağı bir köylü güzeli olduğunu kanıtlıyordu. Bir de son dakikada öpüşme sahnesi vardı ki oyunun, gerçekle düş'ün aşk'ta eriyip bütünleştiği yolundaki çok derin mesajını vurguluyordu. Bu paçavrayı Lo'nun önünde eleştirmemeyi daha akıllıca bulmuştum. Çünkü 'oyuncunun anlatım sorunlarına öylesine gönülden sarılmıştı, o mini mini Floransa heykeli ellerini öyle tatlı bitiştirip, kirpiklerini de kırpıştıra kırpıştıra bazı sersem ana-babaların yaptığı gibi oyunun provalarına gelmemem için öyle bir yalvarmıştı ki... Oyunun ilk gecesi kusursuz bir oyunla büyülemek istiyordu beni, hem her dakika karışıyordum ya zaten, söylenmemesi gereken şeyleri söylüyordum, başkalarının önünde oyununu bozuyordum hep.

Hele bir oyun provası vardı ki... ah kalbim, ah kalbim... dallarda kıpır kıpır bir esintinin kol gezdiği bir mayıs gününe rastgelmişti, anlaşılır gibi değildi, belleğe bağışıklık kazandıran bir gündü, yuvarlanırcasına gelip geçmişti. Sonra akşamüstü geç saatte bir de baktım Lolita bisikletine binmiş dengeyi bulmaya çalışıyor; bir eliyle de bizin evin bahçesinin oradaki taze kayın ağacının nemli gövdesine dayanmış. Gülümseyişinin ışıltılı sevecenliği öylesine çarpmıştı ki beni, bir an için tüm dertlerimizin son bulduğunu düşündüm. 'Hatırlıyor musun,' dedi, 'o otelin adı neydi, biliyorsun (burnunu kırıştırdı) canım, hadi söylesene, biliyorsun işte -hani o beyaz sütunlu, lobisinde mermer kuğu olan? Ay, biliyorsun canım (gürültüyle soluklandı)- benim ırzıma geçtiğin otel. Peki, peki unut. Şey

elemek istiyorum, (neredeyse fısıltıyla) 'Büyülü Avcılar' mıydı? Öyle mi? (gözleri dalıp giderek) Öyle demek?' Ömrünün baharında bir kızın sevdalı kahkahasıyla yukarı, sokağın sonuna doğru çıktı, sonra ayakları kıpırtısız pedalların üzerinde olduğu halde geriye döndü, gevşemiş kendini bırakıvermiş, bir eli basma çiçekli düşlere dalmıştı.

14

Dans ve tiyatro konusundaki ilgilerine uygun düşer varsayımından hareketle, Lo'nun bizim gibi Fransız kökenli akademiklerin ağzına yakışan adıyla 'Miss Emperor' denen bir kadından piyano dersleri almasına izin vermiştim. Lo, haftada iki kere kadının Beardsley'nin bir buçuk kilometre kadar dışındaki mavi pencereli küçük beyaz evine yollanırdı. Mayıs sonuna doğru bir cuma gecesi (Lo'nun gelmememi özellikle istediği o provadan bir hafta kadar sonra) Gustave'in - şey Gaston demek istiyorum - şah'ımı ablukaya almaya uğraştığı çalışma odasındaki telefon çaldı ve Miss Emperor, Lo'nun gelecek salı derse gelip gelmeyeceğini sordu; çünkü geçen salı'nın ve o günün derslerine de gelmemişti de... Karşılık olarak kesinlikle geleceğini söyledim ve oyunu sürdürdüm. Okuyucumun da tahmin edebileceği üzere bütün melekelerim durmuş gibiydi, öyle ki, bir iki el sonra korkunç kaderimin sisleri arasından oyun sırasının Gaston'a geldiğini, rahatlıkla vezirimi alabileceğimi farkettim. O da bunun farkına varmıştı ama sinsi rakibinin kurduğu bir tuzak olduğunu sanarak bir an duraladı, ufladı pufladı, çenelerini ileri geri oynattı, bana kaçamak bakışlar bile fırlatıp, yumuk parmaklı tombul elceğiziyle kararsız girişimlerde de bulundu-o ağzınıza layık veziri almak için hem ölüyor hem de cesaret edemiyordu- sonra birden kartal gibi atladı, veziri kaptı. (Kimbilir belki de gelecekte daha atak oynamasını sağlamışımdır böylelikle). Beraberliği sağlamak üzere bir saate yakın ter döktüm. Konyağını bitirip yuvarlana yuvarlana çekti gitti sonunda, bu sonuçtan oldukça hoşnuttu. (Zavallı dostum, seni bir daha hiç görmedim, senin bu kitabı okuman olasılığı da çok az, yine de elini içtenlikle sıktığımı söylememe ve 'bütün' kızlarımın sana selam söylediğini bildirmeme izin ver). Dolores Haze'i mutfak masasında gözlerini oyun metnine dikmiş, bir dilim pastayı gövdeye indirirken buldum. Göksel yaratıklara özgü bönlükteki gözlerini kaldırdı, benim gözlerimi buldu. Durumdan haberli olduğunu öğrendiğinde dediğim

dedikçi bir tavırla çok yaramaz bir çocuk olduğumu bildiğini, fakat işte işin çekiciliğine bir türlü karşı koyamayarak müzik dersine ayrılan saatleri -ah okuyucum, sevgili okuyucum! - yakındaki parkta, Mona'yla oyunun Büyülü Orman sahnesini prova etmek için harcadığını bildirdi. 'Güzel,' dedim ve sendeleyerek telefona doğru ilerledim. Mona'nın annesi çıktı: 'Ah, evet evde!' dedi, sonra annelere özgü o kibar sevincin ser verip de sır vermeyen gülüşüyle güldü, arkalara bir yere doğru 'Roy telefonda!' diye bağırdı. Saniye geçmeden Mona bir aceleyle telefona yapıştı, alçak, tekdüze ama oldukça da sevecen bir sesle Roy'u, söylediği ya da yaptığı bir şey için, azarlamaya koyuldu. Ben sözünü kestim, keser kesmez de Mona en terbiyeli, en seksi kontralto sesiyle 'evet efendim,' 'tabii efendim'lere girişti. 'Bu yakışıksız olayda suç bende efendim,' (ne konuşma becerisi, ne poz kesmeydi o öyle) 'inanın çok suçlu hissediyorum kendimi bu konuda' filan fıstık - bu küçük orospular çok sever ya bu deyimi...

Böylece boğazımı temizleyip, yüreğim avcumda merdivenden aşağıya indim. Lo oturma odasında, o en çok sevdiği üzeri kalabalık koltuğuna kurulmuştu. O arada yayılmış oturur, şeytantırnağını kemirip beni o kalpsiz, dumanlı gözleriyle süzer, bir yandan da üzerine uzattığı ayakkabısız ayağının topuğuyla bir tabureyi sallar dururken, bir anda midem bulanarak iki yıl öncesi onu ilk gördüğümden bu yana ne kadar değiştiğini farkettim. Yoksa bu şu son iki hafta içinde mi olmuştu? Aşk, sevecenlik? Yok canım, ipliği çoktan pazara çıkmış, saçmalıklardı bunlar. Akkor halindeki öfkemin tam odağına yerleşmişti artık. Şehvetin bütün sisi, dumanı uçup gidince geriye bu korkunç berraklıktan başka bir şey kalmamıştı işte. Ah, nasıl da değişmişti! Önüne gelenin kullandığı makyaj malzemelerini pis parmaklarıyla yıkanmamış yüzüne sürüverip de cildinin ne kadar pis bir dokuyla, ne türlü sivilceler çıkartacak bir tabakayla temas ettiğini bilmeyen o pis, bayağı kızlardan farkı kalmamıştı artık suratının. Eskiden o yumuşacık, kadife, gonca teni nasıl da güzeldi, oyun olsun diye dağınık saçlı, başını dizlerinin üzerinde bir o yana bir bu yana döndürdüğünde nasıl da parlardı gözyaşları! Bu el değmemiş ışıltının yerini kaba bir kızarıklık almıştı şimdi. O yörede 'tavşan nezlesi' olarak bilinen bir nezle türü, kimseye metelik vermeyen burun deliklerinin çevresini alev alev bir pembe renkle halkalamıştı. Dehşet içinde gözlerimi indirdim, bakışlarım gergin duran çıplak baldırlarının üzerinden seyirtti geçti, nasıl da cilalı, nasıl da kaslı olmuştu bacakları! Buzlu cam grisi, hafifçe kanlanmış ayrık gözlerini

üzerime dikmişti, bu gözlerde sinsice bir düşüncenin kıpırdandığını gördüm; evet, Mona haklıydı sonuçta, o öksüz yetim Lo, kendisi cezaya uğramadan da ipliğimi pazara çıkarabilirdi! Nasıl da saçmalıyordum. Ne deliydim ben! Ondaki her şey, o sabır tüketen, sırrına erilmez düzene göreydi hala; bacaklarının gücü, beyaz çoraplarının kirli tabanı, odanın sıcaklığına aldırmadan giydiği o kaim süveter, o yosma kokusu, hele yeni boyanmış garip al renkli dudaklarıyla yüzünün son bulduğu o çıkmaz! Kırmızı boyanın bir kısmı ön dişlerine bulaşmıştı, birden iç karartıcı bir anı geldi gözlerimin önüne. Yok, Monique'in görüntüsü değildi çağrıştırdığım, yüzyıllar önce bir genelevde gördüğüm, daha ben tazeliğinin iğrenç bir hastalık tehlikesini göze almama değip değmeyeceğini düşünmeye zaman bulamadan başka birinin koparıp aldığı başka bir genç orospuydu.

Kırmızı elma yanakları, ölü bir anası, koca ön dişleri, köylü kumralı saçlarının üzerinde de eski püskü bir kurdele parçası vardı.

'Hadi, konuş bakalım,' dedi Lo, 'Mona'nın doğrulaması yeterince doyurucu oldu mu acaba?

'A evet', dedim. 'Çok doyurucu oldu. Ayrıca ikinizin bu yalanı ortaklaşa uydurduğunuza da kuşkum yok. Aslına bakarsan ona ikimiz hakkında her şeyi anlattığından da kuşkum yok.'

'Yok canım?'

Soluk alıp verişimi denetledim ve: 'Dolores, bütün bunlara bir son verilmeli artık. Seni Beardsley'den çekip aldığım gibi, o bildiğin yere kapatmaya da hazırım, ama olan bitene dur demenin zamanı geldi. Bavulunu toplamaya ancak yetecek kadar bir zaman içinde kaptığım gibi götürebilirim seni. Bunlar son bulmalı, yoksa olacaklardan sorumlu değilim.'

'Olacaklardan sorumlu değilsin demek?'

Topuğuyla sallayıp durduğu tabureyi bir çekişte aldım, ayağı küt diye yere düştü.

'Hey!' diye bağırdı, 'ağır ol bakalım!'

İlk iş olarak yukarıya çıkacaksın!' diye bağırdım ben de, aynı anda da ona yapıştığım gibi çektim, ayağa kaldırdım. O andan başlayarak pes perdeden konuşmayı bir yana bıraktım, birbirimize bas bas bağırmaya başladık, burada yineleyemeyeceğim şeyler söyledi. Benden tiksindiğini söyledi. Yanaklarını şişirip ağzıyla şeytanca şapırtılar çıkararak korkunç yüzler takındı yüzüme karşı. Benim daha annesinin kiracısıyken defalarca

onun ırzına geçmeye kalkıştığımı söyledi. Annesini benim öldürdüğümden emin olduğunu söyledi. Önüne çıkan ilk herifle yatacağını, benim de hiçbir şey yapamayacağımı söyledi. Ben de yukarı çıkıp her şeyini sakladığı bütün gizli köşeleri göstermesini söyledim. Ciyak ciyak, tiksindirici bir sahneydi. Kemikli bileğinden yakaladım, bir o yana bir bu yana dönüp bileğini kıvırıyor, bir yandan da uygun bir anını yakalayıp bileğini kurtarıvereceği zayıf bir nokta kolluyordu. Ama sıkısıkıya yakalamıştım bileğini - aslında çok da acıttım sanırım, Allah belamı verir inşallah bu yaptığım için- öyle ki, bir ya da iki kez kolunu hızla çekiverince bileği kırılıverecek sandım. Bütün bunlar olurken buz gibi öfkeyle ılık gözyaşlarının birbiriyle çarpıştığı o unutulmaz gözlerini yüzüme dikmiş bakıyor, basbas bağırmalarımız telefonun zilini bastırıyordu. Telefonun çaldığını farkettiğimde zaman geçirmeden kaçıp gitmişti bile.

Filmlerdeki insanlarla tek ortak yönüm, her an makinus telefonikus'un ve onun keyfi Tanrısının emrine amade olmam sanırım. Bu kez öfkeli bir komşu arıyordu. Nedense, oturma odasındaki doğu yönüne bakan kepenkleri inik pencere ardına kadar açık unutulmuş, pencerenin ardında da ekşi New England baharının ıslak, kara gecesi soluğunu tutmuş, bizi dinlemişti. Yıllar yılı, aklı hep açık saçık şeylere işleyen çiroz balığı kılıklı kız kurularının, modern edebiyatın kendi geliştirip olgunlaştırdığı bir tip olduğunu düşündüm. Ama işte şimdi doğuma düşen evde oturan bu tutucu ve isterik karının -adını ne saklamalı, Miss Finton Lebone kavgamızın en can alıcı yerini dinleyebilmek için yatak odasının penceresinden yarı beline kadar sarkmayı göze aldığı kanısına varmıştım.

'...Bu çıngar!, dayanılır şey değil!..' diye gıdakladı ahize, gecekonduda 'oturmuyoruz burada! Çok rica ederim!..'

Bu kadar bağırıp çağırdıkları için kızımın arkadaşları adına özür diledim. Gençler bilirsiniz - sonra yeniden bir buçuk gıdaklama kadarını pışpışladım.

Aşağıda tel kapı küt diye kapandı, Lo? Kaçtı mı?

Merdivenlerdeki pencerenin kanatlarını aralayıp aşağıya baktığımda küçük, zorlu bir hayaletin çalılıkların arasından çıktığını gördüm. Karanlıkta gümüşsü bir nokta -bisiklet tekerleğinin göbeği- kıpırdandı, silkindi ve çıktı, gitti.

Talihe bakın ki araba kentte onarımdaydı. Kanat takmış uçan kaçağın peşinden tabana kuvvet gitmekten başka çarem yoktu. Üç yılı aşkın

zamanın bir sel gibi kabarıp gittiği şu sırada bile üzerine bahar gecesi inmiş o sokağı, o şimdiden yapraklara bürünmüş sokağı, yüreğim ağzıma gelmeksizin gözlerimin önüne getiremiyorum. Miss Lester, ışıklı verandalarında Miss Fabian'ın damla hastalıklı kısa bacaklı köpeğini gezdiriyordu. Kurt adam bendeniz az daha eziyordum köpeği. Üç adım yürü, üç adım koş. Kestane yapraklarının üzerine tıpır tıpır ılık bir yağmur inmeye başladı. Bir sonraki köşede, belli belirsiz seçilen bir delikanlı, Lolita'yı demir bahçe parmaklığına dayamış öpüyordu -yok hayır, Lolita değil, yanlış gördüm. Pençelerim kaşınaraktan, uçarcasına ilerledim.

On dört numaranın iki buçuk kilometre kadar doğusunda, Thayer Sokağı, özel bir bahçelik alanla ve dörtyol ağzıyla kesişir, bu ikincisi de sizi doğrudan doğruya kente çıkarır. İlk dondurmacının önünde Lolita'nın - ah, ne iç ferahlatıcı bir ezgidir o çalan! - nazlı bisikletinin beklediğini gördüm, 'çekiniz' yazan kapıyı ittim, çektim yine ittim, sonunda girdim içeri. Şuraya bakın! On adım ötemdeki telefon kulübesinin camından (zarkanatlı Tanrı gene bizimle işte!) avuçlarıyla kavradığı ahizenin üzerine senli benli bir edayla eğilmiş Lolita'nın, gözlerini kısıp bana baktığını görebiliyordum. Elindeki değerli aletle döndü, aceleyle ahizeyi yerine koydu ve salınarak dışarıya çıktı.

'Seni evden aramaya çalıştım,' dedi şen bir yüzle. 'Büyük bir karar alındı. Ama önce bana içecek bir şeyler ısmarla babacığım.'

O tezgahtaki suratsız, süzgün kızın dondurmayı koyuşunu, koka kolayı döküşünü, kiraz şerbetini ekleyişini seyrederken benim kalbim de aşk acısıyla patlayacak gibiydi. O çocuk bileği. Güzel yavrum benim. Sevimli bir yavrunuz var Mr. Humbert. Ara sıra geçerken görüyoruz da pek beğeniyoruz. Ben, Mr. Pimm, Pippa'nın o şerbetli şuruplu karışımı kamışla eme eme içmesini izledim.

J'ai tonjours admire l'oeuvre ormondo du sublime Dublino-is.* Bu arada yağmur şakır şakır bir sağanağa çevirmişti.

'Bak', dedi, bisikletini yedeğine katıp yanımsıra yürürken bir ayağım da koyu koyu parlayan yaya kaldırımına sürtüyordu, 'bak, bir karar aldım. Okulu bırakmak istiyorum. Nefret ediyorum okuldan. Piyesten de nefret ediyorum, gerçekten! Bir daha hiç geri dönmek istemiyorum okula. Başka bir okul bulalım. Hemen gidelim buradan. Yeniden uzun bir yolculuğa çıkalım. Ama bu kez benim istediğim yerlere gidelim, tamam mı?'

Başımı evet anlamında salladım. Lolitam benim!

'Nereye istersem? Anlaştık mı?' diye sordu seke seke yanımsıra yürürken. Ancak çok terbiyeli olduğu zamanlar Fransızca konuşurdu.

'Tamam. Entendu. Şimdi, hadi bakalım çabuk, çabuk, çabuk Lenore, yoksa iliklerine kadar ıslanacaksın! (Göğsüm bir hıçkırık seliyle dolup taşıyordu).

Dişlerini gösteren bir gülümsemeyle güldü ve o cici okullu kız alışkanlığı uyarınca bisikletinin üzerinde öne kaykılarak, pedallara bastığı gibi uçtu gitti küçük kuşum benim.

Miss Lester bakımlı eliyle ön kapıyı tutuyor, gençlik yılları (*) O yüce Dublin'imin (Browning) eserini her zaman hayranlıkla karşılamışımda. (Joyce)çoktan geride

Lo, hortlak kılıklı kayın ağacının orada bekliyordu beni.

'İliklerime kadar ıslandım,' dedi olanca sesiyle bağırarak. 'Beğendin mi yaptığını? Piyesin de canı cehenneme! Bilmem anlatabiliyor muyum?'

Görünmez bir cadı karı pençesi üst kat pencerelerinden birini küt diye kapadı.

Bizim evin holünde, davetkar ışıltılarla pırıl pırıl gözüken Lolitam, kazağını sıyırdı attı, mücevherle donanmış saçlarını şöyle bir savurdu, çıplak kollarını uzattı, bir dizini kıvırdı:

'Merdivenlerden yukarıya kucağında çıkar beni. Romantikliğim üstümde bu gece,' dedi.

Sırası gelmişken, belki fizyoloji bilginlerinin ilgisini çeker diye söylüyorum, bendeniz -çok ender görülen bir olay herhalde- 'öteki' kasırga boyunca da gözyaşı selleri dökme özelliğine sahip bir kişiyim.

15

Müteveffa Mrs. Humbert'in arabası yeni yolculuğuna çıkarken, kız gibi olsun diye frenler elden geçirilmiş, karbüratör boruları temizlenmiş, subaplar gıcır gıcır ovulmuş, aklı pek makinelere ermeyen ama, davranışlarında her zaman ölçülü Humbert Baba, öteki birkaç onarımla birlikte bu yeniliğin parasını da cebinden vermişti.

Beardsley Lisesi'ne, bizim sevgili Beardsley Lisesi'ne benim Hollywood'daki anlaşmam sona erer ermez geri döneceğimize ilişkin söz vermiştik (Yaratıcı bir adam olan Humbert'in o günlerde hala pek moda olan 'varoluşçulukla ilgili bir filmde başdanışmanlık görevi üstlenmek üzere

gittiğini anlattım bizimkilere). Aslında çaktırmadan Meksika sınırından içeri süzülüvermeyi - geçen yıl olduğundan çok daha gözükaraydım artık - ve bir elli boyla kırk beş kilo ağırlığındaki küçük cariyemle ne yapacağımı orada kararlaştırmayı geçiriyordum kafamdan. Gezi rehberlerimizle yol haritalarımızı yeniden bulup çıkardık. İzleyeceğimiz yolu büyük bir istekle işaretlemişti Lo. Çocukça küskünlük numaralarını bir yana bırakıp, gerçeği bütün zenginliğiyle araştırmaya karar vermesini bu maskaralıklara mı borçluyduk? Kimyacı profesörün neye uğradığını şaşırmış evinden çıkıp da, anacaddeden dört şeritli otoyola doğru ilerlemeye koyulduğumuz o solgun ama sıcak pazar sabahı, düşlerin garip hafifliğine benzer bir şeyler geçirdiğimi hatırlıyorum. Aşkım'ın çizgili, siyahlı beyazlı pamuklu elbisesinin, bıçkın siperlikli mavi şapkasının beyaz çoraplarıyla kahverengi mokasenlerinin, boynunu süsleyen gümüş zincirin ucundaki iri, biçimli akuamarin taşıyla - ilkbahar yağmurlarıyla birlikte verdiğim bir armağandı bu - pek uyum sağladığı söylenemezdi. Yeni Hotel'in önünden geçtik, güldü. 'Aklından geçenleri söyle, bir metelik kazan,' dedim, hemen avucunu uzattı, ama tam o anda kırmızı ışık yandığından aceleyle freni köklemek zorunda kaldım. Tam durmuştuk ki, başka bir araba kayarcasına geldi, yanı başımızda durdu, gözalıcı, ciddi pürüzsüz, bronz rengi, 'sırım gibi', saçları omuzlarına dökülen genç bir kadın (nerede görmüştüm onu?) Lo'ya, çın çın öten bir sesle 'Merhaba!' dedi. Sonra bana döndü, heyecanlı (tamam, buldum!) bir sesle, belli sözcükleri vurgulayarak, şunları söyledi: 'Ne ayıp Dolly'yi oyundan çekip almanız - yazarın provadan sonra ona nasıl bayıldığını görseydiniz -' 'Yeşil ışık, sersem!' diye fısıldadı Lo dişlerinin arasından, aynı anda da bizim Jan Dark (kentin tiyatrosunda bir oyunda görmüştük onu) bilezikli koluyla şıkır şıkır bir elveda yollayarak deli gibi öne atıldı, bizi geçip kampus alanına doğru yollandı.

'Kimdi bu Allahaşkına? Vermont mu yoksa Rumpelmeyer mi?'

'Hayır, Edusa Gold, bize tiyatro dersi veren kız.'

'Onu demiyorum. Bu oyunu çırpıştıran kimdir?'

'Ha evet, tabii! İhtiyar bir karı, Clare bir şey sanırım. Bir sürü ihtiyar karıvardı da.'

'Seni beğendi demek?'

'Bakışımı beğendi tutup kaşımdan öptü,' dedi sevgilim ve son zamanlarda pek bayıldığı - belki de tiyatro maskaralıklarından biriydi bu - kesik, havlamaya benzer hoşnutluk sesini çıkardı.

'Garip kızsın, Lolita,' dedim ya da buna benzer bir şey. 'Doğal olarak bu saçma sapan tiyatro işine bir son vermene sevinmiyor değilim. Ama garip olan, sonuca ulaşmana bir hafta kala her şeyi yüzüstü bırakıvermen... Aman Lolita, bu her şeyi bir anda bırakıverme huyuna dikkat et, n'olur. Kampa gitmek üzere Ramsdale'e boşverdiğini, eğlenceli bir yolculuk uğruna kampı bıraktığını düşünüyorum da... daha buna benzer neler. Dikkatli ol. Hiçbir zaman durup dururken bırakıveremeyeceğin şeyler de vardır dünyada. Peşini bırakmamalısın. Bana karşı biraz daha iyi davranmayı deneyebilirsin. Perhizine de dikkat etmelisin. Kalçalarının çevresi kırk üç buçuk santimi geçmemeli. Fazlası başına iş açabilir (gırgır geçiyordum tabii). Şimdi artık uzun, mutlu bir yolculuğa başlıyoruz. Hatırlarım-'

16

Hatırlarım, çocukken Avrupa'da, Appalachia Dağları'nın ta Alabama'dan New Brunswick'e kadar sere serpe uzandığını gösteren bir haritaya gözlerimi diker bakardım. Öyle ki, bu dağların kapladığı koskoca bölge - Tennessee, her iki Virginia'lar, Pennysylvania, New York, Vermont, New Hampshire ve Maine - hayalimde her yanı elmas ışıltılı, üstüste yükselen tepeler, dev kozalaklı ağaçlar, ayı postuna bürünmüş mutlu göçmen dağcılar, altın rengi kuyumcu böcekleri (*felis ügris goldsmithi*), katalpa ağaçlarının altına gizlenmiş Kızılderililerle dolup taşan dev bir İsviçre ya da neredeyse Tibet olur çıkardı. Bütün bunların sonunda gelip de sayfiye evlerinin kırtıpil fundalıklarıyla dumanı tüten bir çöp yakma aletine indirgenmesi korkunçtu. Elveda, Appalachia Dağları! Appalachia'lardan kurtulur kurtulmaz Ohio'yu, adları 'I' ile başlayan üç eyaleti ve Nebraska'yı boydan boya geçtik oh, batının o ilk kokusu! Hiç acele etmeden yolculuk ediyorduk; Büyülü Mağara'nın sezona açılışını kutlamak üzere yapılan törensel dansları kesinlikle göreceğim diye tutturduğu Wace'e ulaşmamız bir haftadan çok zaman almıştı. Orta yaşlı bir sinema yıldızının jigolosuyla giriştiği sarhoş kavgası sonucu, üzerinden atlayarak intihar ettiği, Lo'nun tırmanmaya can attığı Kızılkaya'nın bulunduğu bir batı eyaletinin gözbebeği olan Elphinstone'u bulmamız ise en azından üç haftamızı almıştı.

Açıkgöz moteller bizi gene şöyle yazılarla buyur ediyorlardı:

'Motelimizde evinizdeymişçesine rahat edeceğinizi umarız. Motelimize indiğinizde bütün demirbaş eşyalar dikkatle gözden geçirilmiş bulunmaktadır. Plaka numaranız kayıtlarımıza işlenmiştir. Sıcak suyu tutumlu kullanın. Önceden haber vermeden, istenmeyen kişileri otelimizden çıkarma hakkına sahibiz. Tuvalete ne çeşitten olursa olsun çöp atmayınız. Teşekkür ederiz. Gene buyurun. Müdüriyet. Not: Müşteri Velinimetimizdir.'

Bu ürkütücü yerlerde tek kişilik iki yataklı bir odaya on dolar ödedik, tel kafesi olmayan kapımızın önünde sinekler kuyruğa girdi, ne yapıp edip içeri dalmayı başardılar, tablalarda bizden öncekilerin sigara külleri hala bekleşiyor, yatakta bir kadın saçı kılı duruyor, insan yandaki odada kalanın paltosunu dolaba asışını bile duyabiliyordu. Askılar, hırsızlığı önlemek üzere dolabın üst kısmındaki boruya halkalarla sıkıca tutturulmuştu, ayrıca bütün bu hareketlerin üstüne tüy dikercesine yan yana duran tek kişilik yatakların üzerine asılı resimler de birbirinin eşiydi. Piyasa eğilimlerinin değiştiğini de gözlemledim. Tek başına duran barakaları bitiştirip yavaş yavaş bir kervansaray kurma eğilimi seziliyor, sonra hoop, (Lo bunlarla hiç ilgilenmiyordu, ama okuyucum ilgilenebilir) bir kat daha çıkılıyor, içeriye doğru bir lobi açılıveriyor, arabalar ortak bir garaja çekiliyor, böylece motel, bildiğimiz otel olup çıkıyordu.

Okuyucumu benimle ve benim zihinsel uyuşukluğumla dalga geçmemesi konusunda uyarmak isterim. Hem onun hem de benim için geçmişteki bir gizi oturup bugün de çözüme kavuşturmak iş değil tabii. Ama inanın bana, ağlarını ören kader, okurken tek yapmanız gereken şey ipuçlarını gözden uzak tutmamak olan o dürüst dedektif romanlarına benzemez. Gençliğimde bir keresinde ipuçlarının eğri harflerle yazılı olduğu bir dedektif hikayesi okuduydum; ama - kişi bazı belli belirsiz imaları değerlendirmeyi öğrense de - Bay Kader'in işleri öyle mi ya!

Örneğin: Yolculuğumuzun Orta Batı evresi öncesinde ya da tam başında en azından bir kez bilinmeyen kişi ya da kişilerle haberleşmedi desem yalan olur. Bir benzin istasyonunda Kanatlı At işaretinin altında durmuştuk ki, koltuğundan kayıverdi, tamircinin yaptıklarını izlemek üzere altına eğildiğim motor kapağının görüş alanımı bir an için örtmesinden yararlanarak, binanın arka tarafına kaçtı. Hoşgörülü olma eğilimindeydim, iyi huylu bir tavırla başımı sallamakla yetindim. Ama aslını ararsanız, bu tip kaçıp gitmeler - tıpkı telefon görüşmeleri gibi - kesinlikle yasaktı; çünkü nedendir bilinmez, sezgilerimle tuvaletlerin de kaderim tarafından

enseleneceğimiz yerler olduğunu hissediyordum. Hepimizin, bizim için özel bir anlam ve önem taşıyan olayları üzerimize çekmek amacıyla Tanrılar tarafından özenle seçilmiş 'kader nesneleri' vardır; kimininki aralarla dönüp gelen bir manzaradır, kimininki bir sayıdır. Şu noktada John hep tökezler, Jane'in kalbi hep burkulur.

Ne diyordum -arabam gözden geçirilmişti, ben de arabayı benzin pompalarının oradan çekmiş, yerini bir kamyona bırakmıştım evet, gitgide artan bir yoğunlukla, o rüzgarlı külrengi ortamda üzerime çöktükçe çökmüştü onun yokluğu. Kendilerini karaya vurmuş yolcunun görüş alanında bulmaktan şaşkına dönüp de köylüler gibi bakakalmış benzin istasyonu ıvır zıvırına, böylesine bön bir iç huzursuzluğuyla gözlerimi dikip bakışım ne ilk ne de sondu; şu yeşil çöp kutusu, şu kapkara, kenarlarıysa bembeyaz satılık otomobil lastikleri, şu parlak renkli motor yağı kutuları, içinde çeşitli içecekler barındıran şu kırmızı buzdolabı, tahta kutunun doldurmadan bırakılmış bilmece kareleri gibi duran deliklerine tıkıştırılmış dört, beş, hayır yedi boş şişe, benzincinin ofisinin camına iç tarafından sabırla tırmanan böcek. Ofisin açık kapısından dışarıya müzik taşıyor, ne var ki, müziğin ritmi rüzgarla kımıldanan bitkilerin göğüs geçirip mırıldanmaları ve öbür kıpırtılarıyla eşlenmiyordu. Öyle ki kişi, eski bir manzara filmi kendi başına varlığını sürdürürken, eşliğindeki piyano ya da kemanın da filmdeki ürperen çiçekler ve sallanan dallarla hiç ilgisi olmayan bir ezgiyi izlediği duygusuna kapılıyordu. Lolita, müziğin ritminin aksi yönünde çırpınan elbisesiyle hiç mi hiç beklemediğim bir yönden çıkıp da geldiğinde, nereden çıktıysa Charlotte'un son hıçkırığının sesi de geldi, içimde ürpertiler yaratarak geçti. Tuvalet dolu olduğundan, yandaki yapıya, Sedef Kabuğu işaretli benzin istasyonuna geçmişti. O şirket, hep 'eviniz kadar temiz bulacağınız' tuvaletleriyle övünür dururdu. 'Şu parasız kartlara' dilek ya da şikayetlerinizi yazmanız istenirdi. Oysa ne kart vardı ne sabun. Hiçbir şey. Ne bir dilek ne de bir şikayet.

Ya aynı gündü ya da bir sonraki gün, besin bitkileri ekili tarlaların başakları arasından sürdürdüğümüz can sıkıcı bir araba yolculuğundan sonra, sevimli küçük bir kasabaya varmış ve Kestane Motel'e yerleşmiştik. Şirin barakaları, nemli yeşil alanları, elma ağaçları, eski bir salıncağı ve yorgun çocuğumun dönüp de bakmadığı nefis bir günbatımı vardı. Doğduğu yerin sadece on beş kilometre kuzeyinde bulunduğundan Kasbeam'den gitmemizi istemişti. Ne var ki ertesi sabah onu oldukça somurtuk buldum,

beş altı yıl öncesi üzerinde seksek oynadığı kaldırımı görme isteği yoktu içinde. Gerçi şu ya da bu biçimde göze batmamaya, arabadan dışarı çıkmamaya, eski dostları da arayıp sormamaya karar vermiştik ama, gene de anlaşılabilecek nedenlerden ötürü bu ek yolculuktan hiç mi hiç hoşnut değildim. Sonunda yolculuktan vazgeçtiğinde rahatlamıştım, ama geçen yılki Pisky yolculuğunda olduğu gibi gideceğimiz yerin eski anıları depreştireceğini sezdiğim için karşı çıktığımı bilse, bu kadar kolaylıkla vazgeçmeyeceğini düşünmek keyfimi kaçırmıştı. Bu konuyu açıp iç geçirdiğimde o da iç geçirdi ve kendisinin de biraz keyifsiz olduğunu söyledi. En azından çay zamanına kadar bir sürü dergi alıp yatakta kalmak istiyordu, ondan sonra eğer kendini daha iyice hissederse batıya doğru yolumuza devam edebileceğimizi söyledi. Ne yalan söylemeli çok tatlı, çok mahmurdu, taze meyve isterim diye de tutturunca, gideyim Kasbeam'den dişe dokunur hazır yiyecekler alayım dedim. Barakamız ağaçlıklı bir tepenin tam üzerindeydi. Pencereden bakınca aşağı doğru kıvrılan, sonra kestane ağaçları arasından ortadan ayrılmış saç gibi dümdüz bir çizgi izleyerek inen, sabahın lekesiz uzaklığında son derece belirgin bir oyuncak gibi görünen şirin kente doğru ilerleyen yolu seçebiliyordunuz. Böcek gibi bir bisikletin üzerinde yer cücesi gibi görünen bir kız, yanında da kıza oranla oldukça büyük bir köpek, mavi tepeler ve küçük kırmızı insanlarla dolu eski tablolarda kirli beyaz dağ yollarını tırmanan katır üzerindeki hacılar kadar açık seçik görülüyordu. Avrupalılara özgü bir tutkum vardır, fırsat oldukça arabadan vazgeçip yürümeyi yeğlerim. Acele etmeden bayır aşağı yürüdüm, sonunda bisikletli kıza yetiştim. At kuyruğu saçlı, tombul, çirkince bir kızdı bu, arkasından hercai menekşeler gibi hareli gözlü koskoca bir Sen Bernar köpeği geliyordu. Kasbeam'de oldukça yaşlı bir berberde kötü bir saç tıraşı oldum. Çenesi hiç durmuyor, harıl harıl beyzbol oyuncusu oğlundan söz ederken, konuşmasının heyecanlı yerlerinde enseme tükürük sıçratıyor, ara sıra boynuma bağladığı beze gözlüklerini siliyor, ya da sararmış gazete kupürleri çıkarıp göstermek için titrek makasına ara veriyordu. Öylesine ilgisizdim ki, parmağıyla yıllanmış, boz renkli traş losyonlarının arasına sıkıştırılmış bir resmi gösterdiğinde, resimdeki genç beyzbolcunun otuz yıl önce ölmüş olduğunu büyük bir şaşkınlıkla farkettim.

Bir fincan tatsız kahve içtim, maymunuma bir hevenk muz aldım, on dakika kadar da bir mezecide oyalandım. Yuvaya dönen küçük hacı,

bendeniz, Kestane Şato'suna doğru kıvrıla kıvrıla yükselen yolda boy gösterdiğimde aradan en azından bir buçuk saat geçmiş olmalıydı.

Kente giderken yolda rastladığım kızı dönüşte, eli kolu keten çarşaflarla dolu olduğu halde koca kafası ve kaba bedeniyle İtalyan Farsındaki 'Bertoldo' tipine benzeyen kötürüm bir adama yardım eder buldum. Bu ikisi, Kestane Tepesi'ndeki geniş çayırlığa öylece serpiştirilivermiş bir düzine kadar barakayı derleyip topluyorlardı. Öğlendi, barakaların çoğunun kapısı küt diye kapanmış, içinde oturanlar çoktan çekip gitmişlerdi. Çok yeni model bir arabaya kurulmuş, oldukça yaşlı, neredeyse mumyaya dönmüş bir çift, sıra sıra garajların birinden çıkmak üzereydi. Başka bir garajdan münasebetsiz bir kırmızı kukuleta fırlamış çıkmıştı. Bizim barakanın yakınlarındıysa gür siyah saçlı, mavi gözlü, güçlü kuvvetli bir genç adam, taşınabilir bir buzdolabını arabasının arkasına yerleştiriyordu. Nedendir bilmem, geçerken bön bön sırıttı suratıma. Karşıdaki çayırlık alanda, sereserpe ağaçların çok kollu gölgesine yayılmış tanıdık Sen Bernar köpeği, hanımının bisikletine göz kulak oluyordu. Onun yakınında, çoktan çoluk çocuğa karışmış genç bir kadın, keyiften kendinden geçmiş bir bebeği salıncağa oturtmuş yavaş yavaş sallarken, iki üç yaşlarında kıskanç bir velet de salıncağın oturulacak yerini ileri geri ittirmeye çalışarak muzurluk ediyordu. Sonunda salıncağa çarparak yere düşmeyi başardı ve sırtüstü çimenlere uzanıp bangır bangır bağırmaya başladı; annesi çocuklarının ikisine de yönelik olmayan hülyalı bir gülümsemeyle uzaklara bakmayı sürdürüyordu. Bu anlık izlenimleri böylesine açık seçik hatırlamamın nedeni, aradan birkaç dakika geçmeden bunları birer birer gözden geçirecek olmamdı belki de. Ayrıca, Beardsley'de geçirdiğimiz o korkunç geceden bu yana içimde bir şey her an tetikteydi. Kendimi, yürüyüşün getirdiği rahatlık duygusunun, ensemi sarıp sarmalayan taze meltemin, nemli çalılığın davetkar çatırtısının, oyuk dişimden uzun uğraşmalar sonucu çıkardığım lezzetli bir kırıntının, aslında kalbim olduğu için kucağında taşımamam gereken erzağın rahatlatıcı ağırlığının keyfine kaptırmak istemiyordum. Ama kalbim olacak o sefil pompa bile tatlı tatlı çalışıyordu, öyle ki Dolores'imi bıraktığım barakaya vardığımda, sevgili Ronsard'ın deyişiyle üzerimde 'adolori d'amorouse langueur - aşk mahmurluğunun yorgunluğunu' hissettim.

Onu giyinik bulmak şaşırtmıştı beni. Gündelik pantolonu ve tişörtüyle yatağın kenarına ilişmiş, sanki benim kim olduğumu çıkaramamış gibi

bakıyordu. İnce tişörtünün gevşek dokusu küçük memelerinin cömert, yumuşak biçimini gizlemekten çok ortaya çıkarıyor, bu açıklık da beni tedirgin ediyordu. Yıkanmamıştı; yine de dudaklarını kısa bir süre önce taşıra taşıra boyadığı belli oluyordu. İri dişleri, soluk şarap rengi fildişi ya da pembemsi poker fişleri gibi pırıldıyordu, işte oracıkta, ellerini kucağında kenetleyerek oturmuş, benimle uzaktan yakından ilgisi bulunmayan şeytanca bir parıltıyla dolup taşarak hülyalı bir yüz takınmıştı.

Elimdeki ağır kese kağıdını pat diye yere bıraktım, sandaletler içindeki ayaklarının çıplak bileklerine, sonra salak suratına, sonra yine o günahkar ayaklara bakakaldım. 'Dışarı çıkmışsın,' dedim (sandaletlerin üzerine leş gibi çakıllı toprak bulaşmıştı.)

'Daha şimdi kalktım,' dedi ve ayaklarına baktığımı görünce de ekledi: 'Bir saniyeliğine çıkmıştım. Geri gelip gelmediğini merak ettim de.'

Muzları farkedince yılan gibi kıvrılarak masaya yöneldi.

Özel bir kuşku besleyebilir miydim? Gerçekten de hayır ama bu çamurlu, serkeş gözler, bedeninden fışkıran bu benzersiz sıcaklık! Hiçbir şey söylemedim. Pencerenin çerçevesi içinde öylesine belirgin bir biçimde kıvrıla kıvrıla inen yola baktım... Güvenimi kötüye kullanmak isteyen biri için bundan iyi bir gözetleme kulesi olamazdı. Gittikçe artan bir iştahla meyveye saldırdı Lo. Birdenbire kapı komşumuz delikanlının yaranmaya çalışarak gülümsemesi aklıma geldi. Hemen dışarı çıktım. Onun arabası dışındaki bütün arabalar gözden kaybolmuştu. Gebe karısı, kucağında bebek ve az çok defterden silinmiş öteki çocukla birlikte arabaya biniyordu.

'Ne oldu, nereye gidiyorsun?' diye bağırdı Lo, ön kapının oradan.

Hiçbir şey söylemedim. Yumuşacık bedenini geriye, odanın içine iterek odaya yürüdüm. Tişörtünü yırtarak çıkardım. Geri kalanının fermuarlarını indirdim. Sandaletlerini parçaladım. Çılgına dönmüştüm, beni aldattığına ilişkin bir gölge olsun yeterdi, ama izini sürdüğüm koku o kadar belirsizdi ki, bir delinin gördüğü hayallerden hiç mi hiç farkı yoktu.

17

Şişko Gaston kendi pısırık yordamınca armağanlar vermeyi severdi. Alışılmışlığı bir pısırık arpa boyu aşan armağanlardı bunlar, ya da onun pısırık aklınca öyleydiler. Bir gece, satranç kutumun kırık olduğunu görmüş, ertesi sabah küçük oğlanlarından biriyle bana bakır bir kutu

yollamıştı. Kutunun kapağında pek ince işlenmiş bir Doğu süslemesi olduğu gibi, çok da güzel kilitlenebiliyordu. Bir bakışta bunların Cezayir falan gibi yerlerde satılan, adına da nedendir bilinmez 'luizetta' denilen, alıp da sonradan ne yapacağınızı bilemediğiniz ucuz para kutularından biri olduğunu farketmiştim. Benim tombul piyonlarımı alacak derinlikte değildi ama atmadım - bambaşka bir işte kullandım.

Lo'nun gözle görülür derecede öfkelenmesine karşın, nedendir bilmem kendimi içinde bulduğum kaderin ağını parçalamak üzere Kestane Motel'de bir gece daha kalmaya karar vermiştim. Sabah saat tam dörtte uyandım, Lo'nun (ağzı hepimizin biraraya gelip de ona hazırladığımız bu serseri hayat karşısında şaşkına dönmüşçesine açık olarak) uyuduğundan iyice emin olduktan sonra, 'luizetta'mı açtım, içindekinin yerinde olduğunu görerek ferahladım. Orada kutunun içinde, beyaz yünlü eşarba sarılı otomatik bir cep tabancası duruyordu; 32 kalibre, sekiz mermilik kartuşla çalışan, boyu Lolita'nın boyunun dokuzda birinden biraz daha kısa, kabzası ceviz, çeliği mavi cilalı, Harold Haze'den bana kalanlar arasındaydı bu da, 1938 tarihli katalogunda pek aldırışsız bir dille şöyle deniliyordu. 'Özellikle evde ve arabada, ayrıca kişisel kullanımlarda üstüne yoktur.' İşte oracıkta, bir ya da birden fazla kişisel kullanımda hemen göreve hazır, sinsi sinsi bekliyordu tabanca. Doluydu, kazara ateş almasın diye emniyeti çekilmişti, Unutmayınız ki tabanca Freud'a göre dünya yüzündeki ilk babamızın belden aşağısının ortasına düşen organının simgesidir.

İyi ki almıştım yanıma - daha da iyisi iki yıl önce Charlotte ile benim gölümüzün oralardaki çam ormanında tabancayı kullanmayı öğrenmiş olmamdı. Şimdi uzaklarda kalan o ormanlarda birlikte gezip dolaştığım Farlovy keskin nişancıydı, 38 kalibrelik tabancasıyla bir arıkuşunu vurmayı başarmıştı -ne yalan söylemeli, bu vuruşun ebemkuşağı rengi bir avuç tüyden başka kanıtını da görmemiştim ya... Sonra 20lerde iki kanun kaçağını vurmuş olan Krestovski adında bir polis eskisi de aramıza katılmış, minik bir ağaçkakanı, hem de mevsimi değilken öylesine vurmuştu. Bu iki sportmen arasında kalmış bir acemi olduğum için ben her şeyi ıskalayıp durduydum. Ha, sonra tek başıma çıktığım bir keresinde ben de bir sincap yaralamıştım, söylemeden geçmeyeyim. 'Sen yat. burada,' dedim tüy siklet ama dörtbaşı mamur küçük dostuma, sonra da şerefine bir yudum cin içtim.

Okuyucu şimdi kestaneleri, Kolt marka tabancaları falan unutup batıya doğru peşimiz sıra gelsin. Bunu izleyen günler bir sürü büyük fırtınayla geçti. Belki de ülke boyunca dev kurbağa sıçrayışlarıyla bizi izleyen ve bir türlü silkip atamadığımız tek bir fırtınaydı bu. Tıpkı dedektif Trapp'ı silkip atamadığımız gibi; evet, çünkü kırmızı renkli Aztek marka üstten körüklü arabanın başıma dert olup da Lo'nun aşıkları olayını bütünüyle ikinci plana atması o günlere rastlar.

Garip şey! Ben ki karşılaştığımız her erkeği kıskanırdım, garip şey, nasıl da değerlendirememişim felaket belirtilerini. Belki de Lo'nun kış boyu uslu durmasına aldanmıştım; hem zaten delinin biri bile ikinci bir Humbert'in koca dağlarla sevimsiz ovalar aşarak bizim Humbert'e Humbert'in supericiğini Zeus aşkına, yıldırımlar saçarak izlediğini aklına getiremezdi. O halde, dedim kendi kendime dikkatli bir uzaklıktan kilometreler boyu bizi izleyip duran kırmızı, üstten körüklü arabanın direksiyonundaki, Humbert Humbert'in yaşı küçük üvey kızıyla neler yaptığını öğrenmek için işgüzarın birinin tuttuğu dedektif olsa gerek. Havadaki elektriklenmenin arttığı, şimşeklerin gümbürdediği dönemlerde sık sık başıma geldiği üzere hayaller kuruyordum. Belki de hayalden öteydi gördüklerim. İçkime Lo mu, dedektif mi, yoksa ikisi birden mi bir şeyler kattılar bilmiyorum, ama bir gece barakamızın kapısının çalındığından emin olarak kapıyı ardına kadar açtığımda öncelikle iki şeyin farkına vardım; bir, ben çırılçıplaktım; iki, üzerinden yağmur suları sızan karanlığın içinde beyaz beyaz (parlayan bir adam, yüzüne çizgi roman kahramanı Çıkık Çelme'nin maskesini tutmuş oracıkta duruyordu. Kısık bir kahkaha atıp hemen kaçtı, ben de döngeri edip odaya girdim ve uykuya daldım - bugün bile, gördüğümün, uyuşturucuların etkisiyle görülen bir düş olup olmadığını kesin olarak bilemem. Trapp'ın mizah anlayışını oldukça iyi inceledim, sanırım bu dişe dokunur bir örnektir. Ah, ne hayvanca, ne kadar acımasız bir şeydi bu! Bu pek gözde canavarlarla geri zekalıların maskelerini yaparak para kazanan birileri olsa gerekti. Ertesi sabah iki sokak çocuğunun çöpleri karıştırıp da buldukları bir Çıkık Çene maskesini takıp eğlendiklerini görmüş müydüm gerçekten? Doğrusu bilemiyorum. Rastlantı da olabilir - atmosfer değişikliği herhalde.

Oldukça renkli, ama yarım yamalak ve doğruluğu su götürür bir belleğin sahibi olduğumdan bayanlar baylar, üstten körüklü kırmızı arabanın beni izlediğine tam emin olduğum günün hangi gün olduğunu

söyleyemeyeceğim size. Ne var ki sürücüsünü ilk olarak ne zaman gördüğümü çok iyi hatırlıyorum. Bir öğleden sonra yağmur selleri içinden usul usul ilerliyor, bir yandan da o kırmızı hayaletin dikiz aynasında bir büzülüp bir açılarak hınzırca bir zevkle bizi izlediğini görüyordum ki, sağanak yerini çisentiye bıraktı, sonra da kesildi. Güneş ışığı bir hışırtıyla geldi, otoyolu şöyle bir sildi süpürdü, ben de yeni bir çift güneş gözlüğüne gerek duyduğumdan bir benzin istasyonunda durdum. Olanlar hastalıktı, kanserdi, önüne geçilemeyecek gibiydi artık onun için sessiz izleyicimizin arabasının körüğünü indirmiş bir halde levhasında 'Pürtelaş: Bir Tadımlık - Oturumluk' gibi salakça bir şeyler yazan kafeteryamsı ya da barımsı yerde durmasına aldırış bile etmedim.

Arabanın eksiklerini giderdikten sonra, gözlüğü alıp benzin parasını ödemek üzere benzincinin bürosuna girdim. Tam seyahat çekimi imzalayıp, bulunduğum yerin neresi olduğunu öğrenmeye davranıyordum ki, yan pencerelerden birinde bakacak oldum ve korkunç bir şey gördüm. Devetüyü palto ve kahverengi pantolon giyinmiş geniş sırtlı, saçları dökülmüş bir adam, arabadan sarkarak kendisine bir şeyler anlatmakta olan Lo'yu dinliyordu. Lo çabuk çabuk konuşuyor, çok ciddi ve dokunaklı bir şeyler anlattığı zamanlarda yaptığı gibi açık parmaklı ellerini bir aşağıya bir yukarıya sallıyordu. İğrençliğiyle beni yıldırım çarpmışa döndüren şey - nasıl söylemeli? Lo'nun adamla sanki birbirlerini haftalardır tanıyormuşçasına senli benli olmasıydı. Adamın yanağını kaşıdığını, başını sallayıp döndüğünü ve üstten körüklüsüne doğru yürüdüğünü gördüm. Benim yaşlarımda, iri yarı, yapılıydı. Sanki, babamın İsviçreli kuzenlerinden birini, Gustave Trapp'i andırıyordu; aynı kaymak gibi güneş yanığı yüz, benimkinden daha tombul, yalnız aynı koyu renk badem bıyık, aynı yozluk belirtisi gülkoncası ağız. Arabaya döndüğümde Lolita haritayı incelemeye dalmıştı.

'O adam sana ne sordu Lo?'

'Adam mı? Ha, o adam. Ha, evet. Dur bakayım. Evet, haritam olup olmadığını sordu. Yolunu kaybetmiş galiba.'

Yolumuza devam ediyorduk ki: 'Bak dinle Lo,' dedim, 'yalan söyleyip söylemediğini bilmiyorum, şu anda umurumda da değil, fakat şu herif bizi bütün gün izleyip durdu, arabası da dün moteldeydi, sanırım aynasızın teki. Polis bazı şeyleri öğrenirse başına gelecekleri, nereye düşeceğini çok iyi

biliyorsun sanırım. Şimdi sana neler söylediğini, seninde ona neler anlattığım bir bir duymak istiyorum.'

Güldü.

'Gerçekten aynasızsa,' dedi tiz fakat mantıksız olmayan bir sesle, 'ondan korktuğumuzu anlaması en kötüsü.'

Bir dörtyol ağzının karabasanına iyice dalmış bir trafik polisi, saat öğleden sonra dört buçuktu, bir sanayi kentindeydik - büyüyü bozan kader ulağımız oldu. Önce geçmemi işaret etti, sonra da o geçmemi işaret eden eliyle gölgemi koparıp atıverdi. Aramıza bir yığın araba girdi, ben de bastım gaza, hemen dar bir alana saptım. Gagasında koca bir ekmek kırıntısıyla havalanan bir serçe, bir başka serçe tarafından tartaklandı, kırıntıyı kaptırdı. Bir iki sevimsiz trafik tıkanması ve bilerek yaptığım birkaç dolambaçtan sonra yeniden otoyola çıktım, gölgemiz yok olmuştu.

Lola homurdandı ve: 'Sandığın gibiyse onu atlatmakla büyük aptallık ettin,' dedi.

'Başka düşündüklerim var şu anda,' dedim.

'Ah, şey, ne deyley onunla ilişkiyi kopaymasam da bu bildikleyim ona da biy soysan, sevgili babacığım,' dedi Lo, çöreklenmiş yılan gibi- kendi alayının halkalarında tatlı tatlı kımıldanarak 'Ay çok kötüsün' diye de ekledi normal sesiyle.

Leş gibi bir barakada, oldukça şakır şakır yağan bir yağmur ve mağara devri gürültüleri çıkararak durmadan gümbürdeyen bir gök altında kötü bir gece geçirdik.

'Ben küçük hanım falan değilim, şimşekten de ödüm patlıyor,' dedi Lo, elektrik akımlarından duyduğu korku hem acıklı hem de komikti, içime su serpiyordu.

Kahvaltımızı nüfusu 1001 kişi olan minicik Soda kentinde ettik.

'Binbir kişi dediğine göre,' diye laf attım, 'bizim patates suratlı gelmiş bile.'

'Esprilerin sevgili babacığım,' dedi Lo, 'kasık çatlatacak cinsten.'

Bu sırada gene çöl dikeni ülkesine dalmıştık, bir iki günü aydınlık bir yürekle geçirdik, (aptallık etmiştim, her şey yolundaydı, o korkunç rahatsızlığa gelince - gazdı canım) zamanla düz tepeler yerlerini gerçek dağlara bıraktılar, Wace'e de tam zamanında vardık.

Aman Allahım, felaket. Bir karışıklık olmuş, gezi rehberindeki bir tarihi yanlış okumuştu. Büyülü Mağara törenleri çoktan sona ermemiş mi!

Ne yalan söylemeli, gıkı çıkmadı. Şu ılıca kılıklı Wace kentinde oldukça hareketli yaz dönemi gösterileri olduğunu öğrenince doğal olarak haziran ortalarında güzel bir gece oraya doğru yola koyulduk. Gördüğümüz oyunun konusunu anlat deseniz anlatamam. Kendini beğenmiş ışık oyunları ve başroldeki orta karar kadın oyuncusuyla pek derme çatma bir şey olduğundan kuşkum yok. Hoşuma giden tek ayrıntı cici bici boyanmış, kıpırdamadan durmaya çalışan, yedi küçük çıplak kollu esin perisinin oluşturduğu çelenkti. Yedi küçük ergenlik öncesi şaşkınıydı bunlar. Seyircilerin öteden beriden coşku gösterilerine kalkıştığına bakılırsa, hepsi de o çevrenin kızlarıyda. Son perde boyunca salınıp durarak bir ebemkuşağını canlandırıyorlar, sonunda oldukça muzip bir biçimde kat kat tüller ardında koyboluyorlardı. Çocukları renklerle özdeşleştiren bu oyunun, yazarları olan Clare Quilty ile Vivian Darkbloom tarafından James Joyce'daki bir pasajdan aşırıldığını aklımdan geçirdiğimi hatırlıyorum. Bir de renklerden ikisinin iç burkacak kadar sevimli olduğunu; bir türlü rahat durmayan turuncu ile gözleri hepimizin lök gibi çöküp oturduğu zifiri karanlık seyirci yerine alıştığında, ya annesine ya da koruyucusuna birdenbire gülümseyiveren zümrüt yeşili.

Soytarılık sona erip de el çırpma sesi - sinirlerimin hiç mi hiç kaldıramadığı bir ses - çevreyi kırıp geçirmeye başladığında, Lo'yu ite kaka çıkışa doğru sürüklemeye, oldukça doğal sevda sabırsızlığım içinde o dut yemiş bülbül kılıklı yıldızlı gecede neon mavisi barakamıza geri götürmeye kalkıştım. Hep söylerim, doğanın dili tutulur bazen gördüğü şeyler karşısında. Gelgelelim Dolly Lo pembe hayallere dalmış, gözleri zevkten kısılmış bir halde ayaklarını sürüye sürüye geliyordu arkamdan. Görme duyusu bütün öteki duyularını öylesine silip süpürmüştü ki, gevşek elleri giriştikleri mekanik el çırpma hareketini sonuna kadar götüremiyorlardı bile. Böylesine başka çocuklarda da rastlamıştım gerçi, ama Tanrım bu bildiğimiz çocuklardan değildi ki. O miyop gözleriyle zaten oldukça uzaktaki sahneye bakarken, ben de eseri ortaklaşa yazanları seçer gibi oldum; farklı bir adam, bir de şahin başlı, kara saçlı, oldukça uzun boylu bir kadının çıplak omuzları.

Arabadaki yerine kayıp oturuverirken:

'Gene bileğimi acıttın, hayvan,' dedi Lolita alçak sesle.

'Çok özür dilerim, sevgilim benim, canımın içi, morötesi sevgilim,' dedim dirseğini tutmaya çalışıp beceremeyerek. Sonra da sözü değiştirmek,

ah Tanrım, Tanrım, daha da kötüsü kaderimi değiştirmek üzere: 'Ne kadın şu Vivian da. Dün Soda'daki lokantada karşılaştığımıza eminim,' dedim.

'Bazen,' dedi Lo, 'tiksinti verecek kadar salak olabiliyorsun. Bir kere Vivian erkek yazar, kız yazar Clare; ayrıca, kız yazar kırk yaşında, evli ve zenci kanı taşıyor.'

'Ben de,' dedim şakayla karışık. 'Quilty'i o tatlı Ramsdale'de, beni sevdiğin günlerde kalan eski göz ağrılarından biri sanmıştım.'

'Ne?' diye karşıladı Lo, yüzü seğirmeye başlamıştı. 'O şişko dişçi mi? Beni başka, hızlı bir küçükle karıştırıyor olmayasın?'

Kendi kendime, biz yaşlı aşıklar onların supericikliğinin bir milimine bile paha biçemezken bu hızlı küçüklerin her şeyi, her şeyi nasıl da unutuverdiklerini düşündüm.

19

Beardsley'deki postane görevlisine Lo'nun bilgisine sunulup onayı alınarak verilen iki postrestant adresinden biri RO. Elphinstone'du. Ertesi sabah birincisine uğradık, kısa fakat oldukça ağır ilerleyen bir kuyrukta beklemek zorunda kaldık. Benim sakin Lo, aranan suçlular sergisini inceledi. Takma adı Anthony Bryan, takma takma adı Tony Brown olan ela gözlü, açık renk tenli, yakışıklı Bryan Bryanski, çocuk kaçırma suçundan aranıyordu. Üzgün bakışlı yaşlı bir beyefendinin suçu ise posta çeki dolandırıcılığı idi, sanki bu yetmezmiş gibi başında düztabanlık belası da vardı. Somurtuk Sullivan'a ise dikkat edilmesi gerekiyordu, silahlı olduğu sanılıyordu, oldukça tehlikeli olduğu akıldan çıkarılmamalıydı. Kitabımı sinemaya aktaracaksanız, ben yakın çekimde bu resimlere bakarken, bu suratlardan biri perdede yavaşça eriyip benimkine karışsın isterim. Bir de kayıp bir kızın oldukça bulanık bir fotoğrafı vardı; on dört yaşında, ayağında kahverengi kundura kafiyeli. Lütfen Şerif Buller'a bildirin.

Bana gelen mektuplar aklımda değil şu anda; Dolly'ninkilere gelince, karnesi vardı, bir de son derece özel görünüşlü bir zarf. Bunu özellikle açıp içindekileri gözden geçirdim. Yaptığımı önceden kestirmiş olacağını farkına vardı, hiç aldırış ettiği yoktu, ben de kapının yakınındaki ilan tahtasına doğru yürüdüm.

"Dolly Lo: Eh, oyun oldukça büyük bir başarı kazandı. Galiba Cutler'ın azıcık uyuşturduğu tazıların üçü de hiç kıpırdamadan sahneye

uzanıp kaldılar, Linda da senin rolünü sözcüğü sözcüğüne ezberlemişti. İyiydi, her an tetikteydi, denetimi yerindeydi, ama gene de benim- ve yazarın- Diana'mızın cana yakınlığından, oyuncu tepkisinden, gevrek diriminden yoksundu; ne var ki bu kez bizi alkışlayacak yazar olmadığı gibi dışarıdaki korkunç fırtına da bizim kendi halinde fırtına efektimizle çakıştı. Ah şekerim, hayat nasıl da uçup gidiyor. Artık her şey, okul, oyun, Roy rezaleti, annemin hamileliği (ne yazık ki bebeğimiz yaşamadı) sona erdi ya, aradan çok uzun zaman geçmiş gibi geliyor, oysa daha yüzümde boya izleri var desem yalan olmaz.

"Yarından sonra New York'a gidiyoruz, annemle babamın peşinden Avrupa'ya gitmekten kurtulamayacağım anlaşılan. Daha da kötü haberlerim var! Dolly Lo! Eğer dönersen, döndüğünde ben Beardsley'e geri dönmüş olmayabilirim. Biri bildiğin kişi olan öteki de bildiğini sandığın kişi olmayan ikinci bir kişi yüzünden şuydu, buydu derken babam hazır kendisi ve Fullbright bursu ortalardayken bir yıllığına Paris'te okumamı istiyor.

"Beklendiği üzere, Zavallı Şair, Üçüncü Sahne'de sıra o Fransızca saçmalığıma gelince tökezledi. Hatırlıyor musun? Ne manque pas de dire a ton amant Chimene, comme le lac est beau car il faut qu'il t'y mene*. (* Sevgilin Chimene gölün güzelliğini anlatmaktan geri durma ki, alsın seni oraya götürsün.) Şanslı yavuklu! Qui'lt'y! Nasıl dili dolaşıyor insanın! Eh, artık uslu dur, Lollikins. Şair'inden en içten sevgiler, Müdür Bey'e de saygılar selamlar. Mona'n. Not: 'Şuydu, buydu' sorunundan ötürü mektuplarım oldukça sıkı denetleniyor şu aralar. Sana Avrupa'dan yazmamı bekle, daha iyi olur" (Bildiğim kadarıyla yazmadı. Mektupta şu anda çözümlenemeyecek kadar yorgun olduğum için adlandıramayacağım gizemli bir hinoğluhinlik kokusu vardı. Sonraları Gezi Rehberlerinden birinin arasında buldum, burada da belge olarak sunuyorum, iki kez okudum).

Gözümü mektuptan ayırmış, tam -...Lo görünürlerde yoktu. Ben Mona'nın cadalozluğuna kaptırmış giderken Lo omuz silkmiş, çıkmış gitmişti. 'Acaba gördünüz mü?' diye sordum giriş kapısının yakınlarında yeri silen bir kambura. Görmüştü, ihtiyar zampara! Yanılmıyorsa bir arkadaşını görmüş, dışarı fırlamış. Ben de fırladım dışarı. Durdum o durmamıştı. Hızlı hızlı yürümeye devam ettim. Yine durdum. İşte sonunda başıma gelmişti. Hiç geri dönmemecesine gitmişti.

Sonraki yıllarda neden o gün geri dönmemecesine gitmediğini kendi kendime sormuş durmuşumdur hep. Onu alıkoyan arabada kilitli duran yazlık elbiseleri miydi? Genel bir planın bütünü içinde daha olgunlaşmayan bir parça mı? Yoksa sadece her şey ölçüp biçildiğinde onu arabamla Elphinstone'a, herkesten gizlenen o son durağa getirmekte işe yarayacağım düşünüldüğünden mi? Sadece beni bütün bütüne terkedip gittiğinden emin olduğumu hatırlıyorum. Kenti yarı yarıya çevreleyen menekşe rengi pervasız dağlar, bu dağları saran sisler içinde kaybolup giden, kesik kesik soluk alan, tırmanan kahkahalar atan, sonra gene kesik kesik soluyan Lolita'larla kaynaşıyor gibi geliyordu. Bir dörtyol ağzının göz görebildiğince uzağında, dik bir yamacın üzerinde beyaz taşlardan dizilmiş bir T harfi bal gibi 'ıstırap'ın baş harfiydi sanki.

Biraz önce terkettiğim yeni ve güzel postane, uykulu bir sinemayla başbaşa vermiş düzenbaz kavakların arasında duruyordu. Zaman, dağ saatiyle saat dokuz. Sokak ana cadde. Öteki yakasına gözlerimi dikip bakarak mavi yanını adımladım durdum sokağın. Bu sokağa güzelliğin büyüsünü veren, sağında solunda cam pırıltıları olan, dayanılmaz derecede sıcak bir öğlenin beklentisiyle hafifçe kendinden geçip sendeleyen o narin, o taze yaz sabahlarından biriydi. Karşıya geçtim, sanki yekpare bir yapının önünden yürürmüşcesine işsiz güçsüz sürttüm durdum; Eczane, Emlak Alım Satım İşleri, En Son Moda, Yedek Parça, Kafeterya, Spor Eşyaları, Emlak, Hazır Eşya, Alım Satım, Ev Aletleri, Western Union Telgrafhanesi, Temizleyici, Bakkal, Memur Bey, Memur Bey kızım kaçtı. Bir dedektifle birlik oldu, bir şantajcıya vuruldu. Benim bu içinden çıkılmaz çaresizliğimden yararlandı. Bütün dükkanlara baktım. İçimden sağda solda gezinen birkaç yayaya sorayım mı diye geçirdim. Sormadım. Bir süre park yerine çektiğim arabada oturdum. Doğu yakasındaki halk bahçesine göz attım. Sonra En Son Moda'yla Yedek Parça'ya döndüm. Öfkeli bir alaycılık - horlayıcı bir sırıtmayla - taştı içimden, kendi kendime ondan boşuna kuşkulandığımı, bir iki dakika sonra çıkıp geleceğini söyledim.

Geldi de.

Olduğum yerde döndüm, uysal, bön bir gülümsemeyle kol yenime koyduğu elini silktim, attım.

'Gir arabaya,' dedim.

Sözümü dinledi, bense bir aşağı bir yukarı gidip geliyor, adını koyamadığım düşüncelerle savaşıyor, ikiyüzlülüğünü ırgalamanın bir

yolunu arıyordum.

Sonra arabadan çıkıp gene yanıma geldi, işitme duyum yavaş yavaş yeniden Lo'nun konuştuğu dalgaya ayarlandı, bana eski bir kız arkadaşına rastladığını anlattığını farkettim.

'Öyle mi? Kim?'

'Beardsley'li bir kız.'

'Peki. Senin grubundaki her bir kızın adını ezbere biliyorum. Alice Adams?'

'Bu kız benim grubumda değil.'

İyi. Öğrencilerin tam listesi de var bende. Adı lütfen?'

'Benim okulda değil. Beardsley kentinde oturan bir kızdı sadece.'

'Peki. Beardsley telefon rehberi de var yanımda. Bütün Brown'lara bakarız!'

'Sadece küçük adını biliyorum.'

'Mary mi, Jane mi?'

'Yok. Dolly benim gibi.

'Demek çıkmaza girdik.' (Suratını çarpınca burnunu kırdığın ayna bu işte!)

'İyi. Şimdi başka bir açıdan yaklaşalım. 28 dakika kadar ortadan yok oldun. Çifte Dolly'ler bu süre içinde neler yaptı?'

'Kafeteryaya gittik.'

'Orada ne içtiniz?'

'Şey canım, iki koka kola.'

'Ayağını denk al Dolly. Bunu araştırabiliriz, Dolly Biliyorsun.'

'Hiç değilse o içti. Ben bir bardak su içtim.'

'Peki, Şuradaki yer mi?'

'Tabii.''

'Güzel, gel bakalım. Garsonu sorguya çekelim.''

'Dur bi dakka. Düşündüm de, biraz daha aşağıdaki de olabilir, hemen köşeyi dönünce-.''

'Gene de düş önüme bakalım. Gir içeri lütfen. Şimdi anlarız.' (Zincirle tutturulmuş bir telefon rehberini açar) 'Seçkin cenaze işleri. Yok, yok bu değil. Na, burada; İçecek ve İlaç Deposu, Tepe Kafeterya, Larkin Drugstore. İki tane daha. Wace'de koka kola içebilecek bütün yerler bunlar. Bu kadar. En azından sarı sayfalarda. Oldu, hepsini araştırırız.''

'Canın cehenneme,' dedi.'

'Lo, kabalıkla hiçbir şey elde edemezsin."

'Peki,' dedi. 'Ama beni tuzağa düşüremezsin. Tamam, gazoz falan içmedik. Sadece konuştuk ve vitrinlerdeki elbiselere baktık."

'Hangileri? Şuradaki vitrin mi örneğin?'

'Evet, oradaki vitrin örneğin."

'Öyle mi Lo? Gel daha yakından bakalım."

Manzara da manzaraydı hani. Ufak tefek genç bir adam, üzerinde bir patlama sonucunda yerle bir olmuş gibi gözüken iki mankenin bulunduğu bir halıyı elektrik süpürgesiyle temizliyordu. Mankenlerden biri çırılçıplak, perukasız ve kolsuzdu. Ötekine oranla daha küçük oluşundan ve sırıtkan suratından anlaşıldığına göre giyimli halinde Lolita boyunda bir küçük kız oluyordu, yeniden giydirildiğinde de yeniden böyle bir kız olacaktı. Ne var ki şu anda cinsiyetsizdi. Onun yanında ise çok daha uzun boylu, duvaklı bir gelin vardı; bir kolunun eksik olması dışında oldukça kusursuzdu, her şeyi yerli yerindeydi. Yerde, bu genç kızların ayaklarının dibinde adamın elektrikli süpürgesiyle didinerek emeklediği noktada üç ince kolla sarışın bir peruka yatıyordu. Kollardan ikisi bükülmüş, dehşet ve yakarış anlamı taşıyabilecek bir el hareketini biçimler gibiydiler.'

'Bak Lo,' dedim usulca. 'İyi bak. Bu gördüğün tanıdık bir şeyi oldukça iyi simgelemiyor mu? Gene de,' - diye sürdürdüm arabaya binerken- 'bazı önlemler aldım. Burada (dikkatle ehliyet gözünü açarak) şu not defterinin üzerinde, delikanlı dostumuzun plakası yazılı."

Eşeğin biri olduğumdan hatırımda tutamamıştım numarayı. Aklımda kala kala ilk harfiyle son sayısı kalmıştı. Sanki altı işaretten oluşan öbek, ortadaki sayıları seçmeme engel olmayacak, ancak kenardaki sayılarla harfleri - büyük bir P ve 6 -kestirmeme yetecek kadar ışık geçiren isli bir camın ardında gizlemiş, ışığın kırılmasıyla da çukurlaşmış, geriye kaymıştı. Bu ayrıntıları bir bir anlatmam gerek (tek tek ele alındıklarında meslekten bir psikologu ilgilendirebilirler ancak), yoksa okuyucum (ah, okuyucum, elindeki metni yalayıp yutarken bir yandan da pembe dudaklarıyla bastonunun sapını emen sarışın sakallı bir akademik olarak gözümün önüne getirebilsem seni!) P'nin B'yi andıran bir tombulluğa büründüğünü. 6'nın da bütün bütün silinip gittiğini gördüğümde geçirdiğim şaşkınlığın niteliğini kavrayamayabilir. Gerisi kurşunkalem silgisiyle acele acele, mekik gibi silinmiş yerlerin izleriyle, çocuksu bir elyazısıyla üzerinden geçilmiş sayı parçacıklarından oluşuyor, herhangi bir mantıksal yorumlamaya

gelmeyecek bir dikenli tel karmaşasını andırıyordu. Tek bildiğim şey eyaletti - Beardsley'nin bulunduğu eyalete bitişik bir eyalet.

Hiçbir şey söylemedim. Not defterim yerine koydum, ehliyet gözünü kapadım arabayı sürüp Wace'den çıktım. Lo, tutmuş arka koltuktan birkaç çizgi roman almış, esmer dirseklerinden birini pencereden dışarı çıkararak beyaz bluzuyla kıpır-kıpır, Tanrı bilir hangi paçavranın ya da palyaçonun son serüvenlerine dalmıştı.

Wace'den yedi sekiz kilometre uzaklıkta, sabahın ilk ışıklarını küçük enikler gibi boş bir masanın üzerine döküverdiği bir piknik yerinin gölgesine daldım. Lo şaşkınlık anlatan belli belirsiz bir gülümsemeyle başını kaldırdı baktı ve ben, tek söz söylemeden elimin tersiyle müthiş bir tokat savurdum, geldi sıcak, sert, küçük elmacık kemiğinde şak diye patladı.'

Ve sonra pişmanlık, hıçkıra hıçkıra dilenen özürlerin o keskin tadı, kendini ayaklar altına atan o aşk, bedensel barışmanın o çaresizliği. Mirana Motel'de (Mirana!) o kadife gecede, onun uzun parmaklı ayaklarının sarımsı tabanlarını öptüm, kendimi kendi ellerimle boğazladım... Ama hepsi boşunaydı. İkimiz de lanetlenmiştik. Benim için yeni bir ıstırap döneminin başlaması yakındı.

Wace'de bir sokakta, Wace'in banliyölerinde... Ah, adım gibi biliyorum, göz aldanması değildi. Wace'de bir sokakta üstten körüklü Aztek kırmızısı bir otomobil görmüştüm, ya da belki tıpatıp benzeyen ikiziydi, Trapp yerine, çeşitli cinslerden oldukça gürültücü dört beş genç tip vardı arabada - ağzımı bile açmadım. Wace'den sonra bambaşka bir durum başgösterdi. Bir iki gün boyunca kendi kendime artık izlenmediğimizi, hiç de izlenmemiş olduğumuzu söyleyerek zihinsel bir berraklığın tadım çıkardım. Sonra midem bulanarak farkettim ki Trapp ayak değiştirmiş, şu ya da bu kiralık otomobile atlamış peşimizden geliyordu.

Tam anlamıyla otoyolların fatihiydi, şaşırtıcı bir rahatlıkla bir araçtan ötekine geçiveriyordu. Bu teknik, insana, 'göstermelik otomobiller' konusunda uzmanlaşmış garajların varlığını düşündürüyordu, ne var ki yararlandığı garaja benzer yapıları bir gün olsun keşfedemedim. Önceleri, üstten körüklü bir kampüs krem modeliyle başlayıp, sonra küçük, üstü kapalı bir ufuk mavisi'ne, daha sonra da renkleri gitgide soldurarak sörf gri'si ve kıymık gri'sine geçerek Chevrolet soyundan arabaları yeğler göründü. Sonra başka modellere atladı, araba boyası renklerinden oluşan

soluk, donuk bir ebemkuşağını boydan boya geçti, öyle ki bir gün kendimi, bizim düş mavisi Melmoth marka arabamızla onun kiraladığı ibik mavisi Oldsmobile arasındaki kılpayını kestirmeye çalışır buldum. Ne var ki, renk aldatmacası dediniz mi en sevdiği renk gri idi; azap dolu karabasanlarında boşu boşuna Chrysler'in istiridye gri'si, Chevrolet'nin deve dikeni gri'si ya da Dodge'un Fransız gri'si gibi hortlakları birbirinden ayıran özellikleri saptamaya çalışır dururdum.

Her an onun badem bıyığıyla, açık gömleğini -ya da kelimsi kellesiyle geniş omuzlarını- kollamak zorunluğu beni otoyoldaki bütün arabaları inceden inceye gözden geçirmek zorunda bırakıyordu -arkadan, önden, yandan, gelen, giden, oynaşan güneşin altında yol alan ne kadar araç varsa... Arka penceresinde Tatlı Temas marka kağıt mendil kutusu duran, tatile çıkmış kendi halinde adamın arabası; penceresinden sarkık kulaklı köpek kafası çıkmış, içi solgun benizli çocuklarla dolu kelleyi koltuğa almış deliler gibi hız yapan buruşuk çamurluklu külüstür; askıda elbiselerle dolu Tudor marka bekar, arabası; arkasında sıra sıra dizilen arabaların korkunç gazabına aldırmadan nazlı nazlı salınan koca, tombul karavan; içindeki hanım yolcunun genç erkek sürücüye daha çok sokulabilmek üzere koltuğun ortasında kibar kibar tünediği araba... tepesinde tersine çevrilmiş kırmızı bir kayık taşıyan araba... Önümüzde yavaşlayan gri araba, arkamızdan gelip de bize yetişen gri araba.

Dağlık bölgede, Snow'la Champion arasında bir yerlerde, neredeyse belirsiz bir eğimi iniyorduk ki, Dedektif - aşık Trapp'ı gündüz gözüyle ikinci kez gördüm. Arkamızdaki külrengi sis yoğunlaşmış, dominyon mavisi bir arabanın elle tutulur biçimini almıştı. Birdenbire sanki akımdaki araba zavallı kalbimin çarpıntılarına ayak uydururmuşçasına bir o yana bir bu yana savrulmaya koyuldu, altımızda bir şeyler çaresiz bir lap-lap-lap sesi çıkarmaya başladı.

'Lastiğimiz patladı bayım,' dedi şen şakrak Lo.

Kenara çektim uçurumun kenarına. Kollarını kavuşturdu, ayağını gösterge tablosuna dayadı. Dışarıya çıkıp sağ arka lastiği gözden geçirdim. Lastiğin tabanı salakça, iğrenç bir biçimde yarılıvermişti. Trapp elli yarda kadar gerimizde durmuştu. Uzakta kalan suratı keyifli bir yağ lekesi oluşturuyordu. İşte fırsat bu fırsattı. Ona doğru yürümeye başladım bende kriko vardı ama onun krikosunu istemeyi düşünüyordum. Azıcık geriledi. Ayak baş parmağımı taşa çarptım -genel bir gülüşme havası. O sırada

Trapp'ın arkasından bir kamyon azmanı çıktı, yeri göğü inleterek yanımızdan geçti hemen ardından kamyonun kornasını acıklı acıklı öttürdüğünü duydum. Elimde olmadan arkama baktım ve kendi arabamın usulca sürünerek uzaklaştığım gördüm. Komik şey, Lo direksiyona geçmişti, buradan seçebiliyordum, motorun çalıştığına da kuşku yoktu, evet kontak anahtarını çevirmiştim, ama el frenini çekmemiştim. Kara ötüşüyle ilerleyen aracın sonunda durduğunu kavramam için yeterli olan bir yürek atışlık o kısacık aralıkta küçük Lo'nun son iki yıl içinde araba kullanmanın başlıca kurallarını öğrenmek için bol bol zamanı olduğunu aklımdan geçirdim. Kapıya yapışıp deli gibi açtığımda arabayı Trapp'ın yanına gitmemi önlemek için çalıştırdığına yemin edebilirdim. Ne var ki numarası boşa gitmiş, Trapp, daha ben Lo'nun peşinden koşarken, gerisin geriye dönmüş uzaklaşmıştı. Bir an soluklandım. Lo kendisine teşekkür edip etmeyeceğimi öğrenmek istedi, araba kendi kendine hareket etmeye başlamışmış, falan cevap alamayınca kendini haritayı incelemeye verdi. Tekrar dışarı çıktım ve Charlotte'un dediği gibi 'tekeri tekerlemeye' giriştim. Belki de çıldırıyordum.

Garip yolculuğumuzu sürdürdük. Tuhaf, gereksiz bir dalış yaptıktan sonra çıktık da çıktık. Dik bir yokuşta bizi geçen dev gibi kamyonun ardına takılmış buldum kendimi, Şu anda homurdana homurdana virajlar alıyordu, sollamak imkansızdı. Kamyonun ön tarafından küçük, uzunca, pürüzsüz bir gümüş parçası -ciklet yaldızı- uçtu, geldi bizim ön cama kondu. Birden, gerçekten çıldırıyorsam sonunda birini öldürebileceğimi geçirdim aklımdan. Aslında -dedi sağduyulu Humbert, battı balık yan gider Humbert'e- makineyi hazır etmek akıl karı olur -silahı kutusundan çıkarıp cebe aktarsak- cinnet nöbeti gelirse eğer işimize yarasın hiç değilse.

20

Lolita'nın tiyatro çalışmasına izin vermekle, ben hoşgörülü budala, onun ikiyüzlülüğe olan eğilimini geliştirmesine göz yummuştum. Şimdi anlaşıyordu ki *Hedda Gabler*'deki temel çelişkinin ne olduğunu anlatın, *Ihlamurlar Altında Aşk*'daki serim noktaları hangileridir ya da Vişne Bahçesi'ne egemen olan atmosferi çözümleyin gibi soruların karşılığını bilmekle bitmiyordu iş; aslında beni aldatmayı öğrenmekti mesele. Beardsley'deki bahçeye bakan odamızda üzerinden geçtiğini gördüğüm

'duyu geliştirme' alıştırmalarından nasıl da nefret ediyordum şimdi. Ben bütün odayı gören bir noktaya oturmuş onu izlerken, Lo da uyutulmuş bir hasta ya da mistik törenlerdeki bir oyuncu gibi o çocuklara özgü tiyatroculuk oyununun gelişkin çeşitlemelerine girişirdi; yansıtmacı yöntemle karanlıkta inleme, duyma, yeni genç üvey annesini ilk kez görme, nefret ettiği bir şeyi, örneğin ekşimiş sütü tatma, güzel bir meyve bahçesinde eğilip otları koklama ya da sinsi, narin, kız çocuk elleriyle serap benzeri nesnelere dokunma taklitleri yapardı. Hala kağıtlarımın arasında duran bir teksirde şunlar yazılı:

"Dokunma alıştırmaları. Şunları elinizle tutup kaldırdığınızı varsayın: Bir pinpon topu, bir elma, çıktığınız oğlan (terliyken), tüylü flanalle kaplı yeni bir tenis topu, kaynar bir patates, buz parçası, bir yavru kedi, bir yavru köpek, bir nal, bir tüy, el fenerinizin ışığı.

"Ellerinizle aşağıdaki nesneleri tuttuğunuzu ve yoğurduğunuzu ya da oğuşturduğunuzu varsayın; bir parça ekmek, lastik, bir arkadaşınızın zonklayan şakağı, kadife bir kumaş parçası, bir gül yaprağı.

"Kör bir kızsınız. Ellerinizle aşağıdaki kişilerin yüzünün çizgilerim izleyin: Yunanlı bir delikanlı, Cyrano, Noel Baba, bir bebek, gülmekte olan keçi ayaklı Tanrı, uyuyan bir yabancı, babanız."

Ama nasıl da şirindi bu narin büyülerin kumaşını dokurken, bu sihirleri, bu ödevleri hülyalar içinde yerine getirirken! Beardsley'de serüvene kaptırdığım kimi geceler bir armağan vereceğimi ya da onu hoşnut edeceğimi söyler, benimle dansetmesini isterdim. Bacaklarını iki yana ayırarak adet yerini bulsun diye sıçrayıp duruşu, Paris'li küçük bir bale öğrencisinin mahmur ve kıpır kıpır hareketlerinden çok futbolcuları aşka getiren kızların zıplamalarını andırıyordu, ama gene de daha ergenlik çağma erişmemiş uzuvlarının ritmi bana zevk verirdi. Bu, içimi anlatılmaz bir hazla gıcıklayan o tenis oyununun yanında hiç ama hiç kalırdı; tekinsiz türden bir görkemin yamacında sallanıp duran çıldırtıcı, gıdı gıdı bir duyguydu öteki!

İlerlemiş yaşına karşın, kayısı pembesi uzuvları, çocuk reyonundan alınma tenis etekliğiyle her zamankinden daha çok supericiğiydi! Kanatları soylu baylar!

Bundan sonra anlatacaklarım, sizlere Snow ile Elphinstone arasına düşen o yerlerdeki durumunu aktaramazsa boşuna nefes tüketmiş olurum! Geniş, beyaz oğlan çocuk şortları, incecik beli, kayısı pembesi göbeği,

kurdelaları ta yukarıya kadar erişip ensesine dolanarak boşlukta sallanan bir düğümde son bulan, bulup da o yeni ergenleşen bedeni, o güzel o nazlı kemikleri, o tapılası kayısı pembesi kürek kemiklerini, aşağıya doğru iniveren kaymak gibi sırtını açıkta bırakan beyaz göğüslüğü. Şapkasının siperliği beyazdı. Raketi bana küçük bir servete mal olmuştu. Sersem, katmerli sersem! Filme çekseydim ya! Şimdi yanımda olurdu, gözlerimin önünde, acılarımın çaresizliğinin makine dairesinde!

Servisini yollamaya girişmeden önce kenarı beyaz çizgili, bir iki mezürlük bir zaman süresince bekler, gevşerdi. Topu bir iki kez yere atar tutar, yeri ayağıyla şöyle bir eşeler, hiç acele etmez, yaptığı iş konusunda her zaman biraz kararsızdır. Evde sürdürdüğü karanlık hayatta olmadığınca şendir, şakraktır. Oynadığı tenis, diyebilirim ki, genç bir yaratığın taklit sanatını vardırabileceği en uç noktaydı -gene de ne yalan söylemeli, tenis onun için temel bir gerçekliğin geometrisinden başka bir şey değildi.

Bütün hareketlerindeki o kusursuz berraklık, işitsel karşılığını her bir vuruşunun o çıngırak benzeri arı sesinde buluyordu. Onun denetim alanına girdiğinde top anlaşılmaz bir biçimde daha da beyazlaşıyor, esnekliği daha bir zenginleşiyor, topa vurmakta kullandığı o duyarlı alet, topu kavrama anında aşırı bir kıvamlılık, bir amaçlılık kazanır gibi oluyordu. Gerçekten de stili en birinci sınıf tenisçinin kusursuz bir kopyasıydı sonuç bir işe yaramıyordu, o başka. Bir keresinde zonk zonk zonklayan sert sıraya çökmüş. Dolores Haze'in Linda Hall'le oynayışını (ve onun tarafından yenilgiye uğratılışını) izliyordum ki, harika bir tenis hocası olan Edusa'nın kızkardeşi Electra Gold şunları söylemişti; 'Dolly'nin raketinin ta göbeğinde bir mıknatıs var, ama neden bu kadar kibar oynuyor Allahaşkına?' Ah, Electra, ne önemi vardı, onda o incelik varken? Hatırlarım, seyrettiğim ilk oyununda güzelliğin pençesinde kıvranıp durmuştum, iliklerime kadar içime işlemişti güzellik. Lolita'cığım zıplayıp da şahane servisini yollamaya girişirken, kendine özgü bir hareketle sol dizini kırar, bir saniye için ayak parmakları, el değmemiş koltukaltı, bronz yalazlı kolu ve ta geriye atılmış raketi arasındaki denge dirimsel bir ağ kuruverir, o sırada da ışıl ışıl dişlerini göstererek, sırf altın rengi kırbacının şaklamasıyla içine dalıvermek için yarattığı o güçlü ve zarif evrenin ta tepesinde asılı duran topa bakar, gülümserdi.

Onun servisinde güzellik, dobralık, gençlik, kıvrımlarda ulaşılan, neredeyse klasik bir pürüzsüzlük vardı, top şaplak hızıyla uçup gider, ama

oldukça kolaylıkla dönüp gelirdi, uzun zarif uçuş süresinde ne bir tökezleme ne bir tarazlanma olurdu.

Bugün bütün vuruşlarını bütün o insanı çarpan büyülü hallerini selüloyid şeritlerde ölümsüzleştirebileceğimi düşündükçe nasıl da üzüntüyle kıvranıyorum! Hepsini yaktığım o gelişigüzel çekilmiş fotoğraflardan çok daha fazlası olacaktı elimde! Bir baladın son dizesi baladla nasıl bir ilişki içindeyse, başının üzerinden aşırarak yolladığı hava topu da, servisinin öylesine ayrılmaz bir parçasıydı! Çünkü benim yavrum bir zamanlar kıpır kıpır, canlı, beyaz pabuçlu ayakları üzerinde zıplayarak topu fileye atıp tutma antrenmanlarıyla yetiştirilmişti. Sağ vuruşuyla kapalı vuruşundan birisini seç deseniz seçemezdim, birbirlerinin ayna görüntüsüydü bunlar. Gevrek yankılarla, Elektra'nın çığlıklarının yinelediği o tabanca şaklamaları hala titretir kasıklarımı. Lolita'nın oyununun incilerinden biri Ned Litam'ın onu Kaliforniya'dayken öğrettiği kısa, yarım hava topuydu.

Tiyatroyu yüzmeye, yüzmeyi de tenise yeğliyordu; gene de hala, ben onun içindeki bir şeyleri koparmamış olsaydım -o zaman farkına varmamıştım tabii!' kusursuz stiline kazanma hırsını da ekleyerek, gerçek bir tenis şampiyonu olacağında ısrar ediyorum. Dolores, kolunun altında iki raketle Wimbledon'da. Develi sigaranın reklamını yapan Dolores. Dolores profesyonel oluyor. Dolores sinemada tenis şampiyonu bir kızı canlandırıyor. Dolores ve kendi halinde pısırık, külrengi kocası - hocası, moruk Humbert.

Oyunun sonucuna karşı takındığı şen aldırmazlık tavrını bir supericiği hilesi olarak kabul etmezseniz, oyununun özünde yanlış ya da aldatıcı bir şey yoktu. Gündelik hayatında öylesine acımasız ve düzenbaz olan Lo, topu ortalarken öyle bir masumiyet, öyle bir içtenlik, öyle bir yufka yüreklilik gösteriyordu ki, karşısındaki ikinci sınıf, fakat kararlı oyuncu ne kadar yontulmamış, ne kadar beceriksiz olursa olsun, burnunu şöyle bir uzatıp zafere giden yolu kestirmeden alıveriyordu. Ufak tefek olmasına karşın, topu hiç yere değdirmeden atıp tutma temposunu bir kez tutturup da bu ritmi sürdürebildiği sürece tenis kortunun kendi tarafına düşen kısmını müthiş bir rahatlıkla geçiyor, ne var ki beklenmedik bir saldırı ya da karşı oyuncunun geliştirdiği beklenmedik bir oyun değişikliği, elini kolunu bağlıyordu. İkinci servisi, oldukça tipik bir biçimde birincisinden bile daha güçlü, daha üsluplu oluyor, (temkinli şampiyonlar gibi kendini frenlemiyordu çünkü), ağın teline çarpıp titretiyor, sonra da seke seke tenis

kortunun dışına kaçıyordu. İyice yüksekten attığı cilalanmış değerli taşlara benzeyen toplar, sanki dört ayak kesilmiş, yumulmuş raketiyle çırpman rakibi tarafından şak diye kesilip, bir yana atılıverirdi. Gösterişli hamleleri, sevimli yarım vuruşları hep gelir, gözünün içine baka baka ayaklarının dibine düşerdi. Ağa arka arkaya beleş toplar yollar, balerin duruşuyla saçının lüleleri sallanırken şen bir hoşnutsuzluk suratı takınırdı. Hem inceliği, hem de raketi öylesine kasılır kalırdı ki, soluk soluğa kalmış bendeniz moruktan ve benim hava toplarımdan bile oyun alamazdı.

Oyunların büyüsüne oldukça kolay kapılıyorum sanırım. Gaston'la yaptığımız satranç maçlarında satranç tahtası gözüme üstü pek az rastlanan deniz kabukları ve oyun stratejileriyle bezeli, içi berrak suyla dolu dörtköşe bir havuz gibi görünür, bütün bu saydıklarım havuzun taraklanmış dibinde pembemsi görüntüler halinde yansırlardı; bütün bunlar şaşkın rakibime bulaşık suyu, mürekkep balığının saldığı mürekkep gibi gelirdi mutlaka. Aynı şekilde Lolita'ya ilk başlarda zorla verdiğim tenis dersleri de - büyük Kaliforniyalı hocanın derslerinden kaptığı inceliklerden önceydi bu - belleğimde bunaltıcı, sıkıntılı anılar olarak yer almıştı. Bu sadece her öğüdümden öylesine çaresiz bir biçimde tedirgin olup beni de tedirgin etmesinden değil, benim tenis kortunun üzerine titrenmesi gereken simetrisinin onda gizlenen uyumunu ortaya çıkaracak yerde, doğru dürüst ders veremediğim yavrumun yorgunluğundan etkilenip bombok olmamdan da ileri geliyordu. Şimdiyse durumlar farklıydı ve o özel günde, Colorado'nun Champion kentinin mis gibi havasında, geceyi geçirdiğimiz Champion Hotel'ine çıkan dik taş merdivenlerin hemen dibindeki o imrenilesi tenis kortunda, onun stilinin, onun ruhunun, onun özüne ilişkin o inceliğin el değmemişliğine sığınarak bilinmeyen ihanetlerin karabasanından kurtulacağımı biliyordum.

Her zamanki aldırışsız raket sallayışıyla sert ve küt vuruşlar yolluyor, beni alçaktan seken toplarla besliyordu. Bütün bunlar öylesine ritmik bir örgü içinde ve belirgindi ki, ayak hareketlerim neredeyse belimi hafifçe oynatarak sağa ve sola küçük adımlar atmaktan ileriye gitmez olmuştu. Karşısındakine aman vermeyen oyuncular ne demek istediğimi çok iyi anlayacaklardır. Dolly'yi uğraştırmayı kafama koysam, benim babamdan, babamınsa hepsi de eski dostları ve büyük şampiyonlar olan Decugis ya da Borman'dan öğrendiğimiz o oldukça sert servisin Dolly'yi ciddi olarak uğraştıracağından kuşkum yoktu. Ama kim keyfini kaçırmak ister böyle

sular gibi duru bir sevgilinin? Çıplak kolunda çiçek aşısından ötürü bir '8' işareti taşıdığını hiç söylemiş miydin? Ya onu umarsızca sevdiğim mi? Ya sadece on dört yaşında olduğunu?

Meraklı bir kelebek, ikimizin arasına daldı.

Durup dururken tenis şortları giymiş iki kişi, benden ancak sekiz yaş kadar küçük, kızıl saçlı, parlak güneş yanığı baldırlı, kızıl saçlı bir herifle, Lolita'nın iki yaş kadar büyüğü, efkarlı ağızlı, görmüş geçirmiş bakışlı, tembel, esmer bir kız çıktılar ortaya. Haddini bilen acemilerde çoğunlukla görüldüğü üzere, raketleri kılıflı ve yeni gerdirilmişti; raketlerini belli uzmanlaşmış kasların doğal ve rahat uzantıları değil, hantal günahları imişçesine taşıyorlardı. Sorgusuz sualsiz, üzerine titrediğim paltomun yanı başına, tenis kortunun bitişiğindeki bir sıraya çöktüler, bağıra çağıra hiçbir şeyden habersiz Lo'cuğumun kolayca yakalayıp geri yollamamda yardımcı olduğu elli vuruşluk oyun konusundaki hayranlıklarını belirtmeye koyuldular. Ta ki karşılıklı vuruşlarımızda bir ritm kopukluğu oluncaya, yukarıdan attığı top tenis kortunun dışına uçup onun şaşkınlıkla soluklanmasına neden oluncaya kadar; birden nasıl da eridi, şirin bir neşeye karıştı, altın rengi bebeğim benim.

Susamıştım, içme suyu fışkırtan çeşmeye doğru yürüdüm. Kızıl saçlı, çeşmenin orada yanıma yaklaştı, süt dökmüş kedi tavrıyla dörtlü bir maç önerdi. 'Adım Bill Mead,' dedi, 'Bu da aktris Fay Page. Maffy On Say'in yıldızı...' diye ekledi (komik kılıflı raketiyle çoktan Dolly'le konuşmaya koyulmuş bulunan şık Fay'i gösteriyordu). Tam 'özür dilerim, ne yazık ki' (yavru kısrağımın ucuz acemilerin balta ve sopalarını göğüslemek zorunda kalmasına dayanamazdım) diye karşılık vermek üzereydim ki, şaşılacak kadar ezgili bir çağrı dikkatimi dağıttı; bir asansörcü çocuk, oteli tenis kortuna bağlayan merdivenlerden iniyor, bir yandan da bana işaretler ediyordu. Ne buyrulur, acele bir şehirlerarası telefon görüşmesi bekliyordu beni. O kadar aceleydi ki, hattı sırf benim için tutuyorlardı. 'Tabii, geliyorum.' Paltomu giydim, (iç cebi tabancayla ağırlaşmıştı) Lo'ya bir dakika sonra döneceğimi bildirdim. Ona öğrettiğim birkaç güzel şeyden biri olan, kıta Avrupa'sında sıkça uygulanan ayağım raket gibi kullanma yöntemiyle top kaldırıyordu yerden; derken gülümsedi; bana gülümsemişti!

Oğlanın ardından otele doğru giderken, kalbim müthiş bir huzurun dalgalarına kapılmış gidiyordu. Amerikalıların dediği gibi 'papazı bulmuştum' işte; her şey ortaya çıkmış pişmanlık, işkence, ölüm, sonsuzluk

gelmiş iğrenç bir fındık kabuğuna sığmış ti. Değersiz ellere bırakmıştım onu, ama pek de önemi yoktu artık. Tabii, savaşacaktım. Ah, nasıl savaşacaktım hem de! Ondan vazgeçmektense her şeyi yerle bir ederdim! Amma da tırmanmıştık.

Lobi'de, Eski Romalı burunlu pek sayın bir bay (karanlık geçmişi araştırılsa neler çıkardı kimbilir; dediydi dersiniz) kendi elyazısıyla kaleme aldığı bir not uzattı bana. Demek ki hattı benim için tutmamışlardı. Notta şunlar yazılıydı:

'Bay Humbert'e. Birdsley okulunun müdürü aradı. Yazlık ev telefonu - Birdsley 2-8282. Lütfen hemen arayınız. Çok önemli.'

Katlana kıvrıla kendimi bir telefon kulübesine soktum, küçük bir hap aldım ve yirmi dakika kadar telefon uzayının hortlaklarıyla cebelleştim. Sırasıyla dörtlü bir önerme işitilir oldu; soprano: 'Beardsley'de böyle bir numara yoktu; alto: 'Miss Pratt, İngiltere'ye yola çıkmış'tı; tenor: 'Beardsley Lisesi aramamış'tı; bas: 'benim tam o gün Colorado'nun Champion kentinde olduğunu bilemeyeceklerine göre beni aramış olamazlar'dı. Sıkıştırınca: Roma'lı benim adıma şehirlerarası telefon konuşması alınıp alınmadığını araştırma zahmetine katlandı. Alınmamıştı. Yerel telefonlardan birinden sahte bir şehirlerarası konuşması yapılmış olması da sözkonusu değildi. Teşekkür ettim. Boşver, dedi. Önce, gözlerimin önünde bir o yana bir bu yana gidip gelen erkekler tuvaletine uğrayıp, barda sert bir içki yuvarladım, sonra dönüş yoluna koyuldum. İlk ayak bastığım asma bahçeden, ta aşağıda, bir çocuğun kötü silinmiş okul tahtası büyüklüğündeki tenis kortunda, altın rengi Lolita'mın dörtlü bir maç yaptığını, Boschvari, ürkünç bir kötürümün arkasında güzel bir melek gibi sıçrayıp durduğunu gördüm. Oyunculardan biri, eşi, eş değiştirirken, raketiyle şakacıktan kıçına vurdu. Dikkati çekecek derecede yuvarlak bir kafası ve üzerinde yerini bulmamış kahverengi bir pantolon vardı. Tam o sırada bir kargaşalık oldu adam beni gördü ve raketini, hayır raketimi fırlattığı gibi yokuş yukarı fırladı kaçtı. Sokağa, gri renkli arabasının onu beklediği yere doğru eğri bacaklarıyla tırmanırken, bilekleriyle dirseklerim sözüm ona pek gülünç bulduğu bir kanat çırpma taklidiyle hareket ettiriyordu. O ve bindiği külrengi kütle göz açıp kapayıncaya kadar gitmişti. Ben aşağı inerken, geride kalan üçlü, top toplayıp topları cinslerine göre ayırmaya koyulmuşlardı.

'Mr. Mead, o adam kimdi?'

Bili ve Fay, her ikisi de ciddi bir surat takınarak başlarını salladılar.

O saçmasapan yabancı, dörtlü oyun kursunlar diye araya sokuşturulmuştu, değil mi Dolly? Dolly. Raketimin sapı iğrenç biçimde sıcaktı hala. Otele girmeden önce onu kokulu çalılıklar ve duman rengi çiçeklerle yarı yarıya gizlenmiş küçük bir aralığa soktum. Dolu dolu hıçkırarak ağlamak, en umarsız biçimde içinde bulunduğu o aldırışsız hülyaya yalvarmak, ne kadar karşı konulmaz olursa olsun, beni gitgide sarıp sarmalayan bu sinsi dehşeti açıklığa kavuşturmasını istemek amacındaydım ki, kendimizi kahkahadan kırılan Mead çiftinin arkasında buluvermez miyiz tıpkı eski güldürülerde kırlarda, ormanlarda rastgele karşılaşıveren oyun kişileri gibi... Bili de Fay de gülmekten yorgun düşmüşlerdi, belli ki gırgırın sonuna yetişmiştik. Hiç mi hiç farketmezdi artık. Gerçekte de hiç mi hiç farketmezmiş gibi konuşan, hayatın bütün gündelik zevkleriyle akıp gittiğini varsayan Lolita, üstünü değişip mayosunu giymek ve öğleden sonranın geri kalanını yüzme havuzunda geçirmek niyetinde olduğunu söyledi. Nefis bir gündü. Lolita!

21

'Lo! Lola! Lolita! Duyuyorum bir kapı aralığından güneşe karşı çığlık çığlığa haykırıyorum; zamanın o kubbeli zamanın akustiği de haykırışımı ve her şeyi eleveren o boğuk ses tonunu öylesine bir üzüntü, tutku ve acı zenginliği ile çoğaltıyor ki! O ölmüş olsa bütün bunların verdiği güçle naylondan kefeninin fermuarına yapışır, açardım. Lolita! Sonunda çimenleri özenle kırpılmış asma bahçelerden birinin ortalık yerinde buldum onu ben daha hazırlanmadan fırlamış, kaçmıştı dışarı. Ah, Lolita! Orada, benimle değil Allahın belası bir köpekle oynaşıyordu. Hayvan, bir çeşit terrier kırması, kırmızı, küçük ıslak bir topu atıp, tutuyor, sonra yeniden çeneleri arasına sıkıştırıyordu. Köpek ön ayaklarıyla, bastırılınca hemen gene dikelen çimenleri çabuk çabuk eşeliyor, sonra geriye zıplayıp kaçıyordu. Yalnızca Lo'yu gözden kaçırmamak istemiştim, kalbim bu durumdayken nasıl yüzebilirdim ki, hem kimin umurundaydı -işte o orada, ben de sırtımda robdöşambrımla buradaydım-bağırmaktan vazgeçtim, fakat birden, Aztek kırmızısı bikinisiyle şuraya buraya seyirtirken hareketlerinin seyrindeki bir şey dikkatimi çekti... koşuşturmasında bir haz, bir deli hal vardı, neşeli olmaktan da öte bir şeydi bu canım. Köpek bile tepkilerinin aşırılığından şaşkına dönmüştü. Durumu gözden geçirirken, nazlı ellerimden birini

göğsüme bastırdım. Çalılığın biraz ötesindeki turkuaz rengi yüzme havuzu artık çalılığın biraz ötesinde değil, tam göğüs kafesimin içindeydi, organlarım bunun içinde Nice denizinin mavi suyundaki bok parçaları gibi yüzüp duruyorlardı. Havuzdakilerden biri sudan çıktı, ağaçların tavus kuyruğu gölgesi tarafından yarı yarıya gizleniyordu, kıpırdamadan durdu, boynuna doladığı havlunun kenarlarını çekiştirerek amber rengi gözleriyle Lolita'yı izledi. Orada durup duruyordu, üzerine güneşle gölgenin kılıfını geçirmiş, kendi çıplaklığıyla tanınmaz hale gelmişti; nemli kara saçları, daha doğrusu kafasında saç olarak ne kalmışsa yuvarlak kellesine yapışmıştı, badem bıyığı ıslak bir leke gibiydi, göğsünün üzerindeki kıllar simetrik bir savaş ganimeti gibi iki yana uzanıyordu; göbek deliği nabız gibi atıyor, kıllı kalçalarından parlak su damlacıkları dökülüyor, dar, ıslak, kara mayosu, koca tombul taşak torbasının yukarı dönük hayvansı organının üzerine doğru çekilerek esirgeyen bir kalkan gibi yayıldığı noktada şişkinleşiyor, bir gürbüzlükle dolup taşıyordu. Beyzi, fındık esmeri suratına baktığımda anladım ki, onu ötekilerden ayıran şey kendi kızımın yüzündeki ifadenin onun yüzünde de yansıyor olmasıydı; aynı ışıltılı hoşnutluk, aynı ekşi surat, yalnızca buna ek olarak erkekliğinin verdiği iğrençlik... Çocuğumun, benim çocuğumun onun kendisine baktığının farkında olduğunu, kendisini bakışlarıyla yalayıp yutmak isteyişinden zevk aldığını, alçak, sevgili sürtüğümün bir neşe gösterisiyle sıçrayıp zıpladığını gördüğümde anlamıştım. Topu yakalamak üzere seğirtip de ıskalayınca kendini sırtüstü yere attı, edepsiz genç bacaklarıyla havada deliler gibi görünmez bisiklet pedalları çevirdi. Bulunduğum noktadan kızışmasındaki kekremsi tadı kestirebiliyordum, sonra, bir çeşit kutsal tiksintiyle olduğum yerde taş kesilerek adamın gözlerini yumduğunu, küçük, korkunç derecede küçük, düzgün dişlerini gösterdiğini, üzerindeki bir yığın alacalı, dikelmiş kamış biçimi yaprağı titretecek biçimde ağacın birine yaslandığım gördüm. Hemen ardından mucizevi bir değişiklik oldu. Adam keçi ayaklı Tanrı olmaktan çıkmış, size birkaç kere sözünü ettiğim İsviçreli kuzenim Gustave Trapp olmuştu. (Trapp içki alemlerinin kefaretini ödemek üzere -birayla süt içerdi, tatlı sersem - halter kaldırırdı; öte yandan oldukça usturuplu paçalı mayosunun bir omuzu çapkınca kayıvermiş olur, gollük bir yerin kumsalında bir düziye oflayıp puflardı). Bu Trapp ise beni uzaktan seçmiş, havluyu ensesine sürte sürte, yapmacık bir aldırmazlıkla geriye, havuzun başına doğru yürümüştü. Sanki güneş oyunbozanlık edip çıkmış gibi

gevşedi Lo, terrier'in getirip önüne bıraktığı topu görmezlikten gelerek yavaşça ayağa kalktı. Kendisiyle oyun oynamaktan vazgeçtiğimizde bir köpeğin kalbinin nasıl kırıldığını hangimiz bilebilir? Bir şey söylemek üzere ağzımı açtımsa da, göğsümdeki korkunç sızıyla çimenlerin üzerine çöktüm ve yediğimi hiç hatırlamadığım bir yeşil ve kahverengiler seli kustum da kustum.

Lolita'nın gözlerini gördüm, ürkmüş olmaktan çok bir şeyi hesaplıyor gibiydiler. İyi yürekli bir hanıma, babasının nöbet geçirdiğini söylediğini duydum. Sonra uzunca bir süre bir şezlonga uzanıp, art arda kadehler dolusu cin devirdim. Ertesi sabah, yeniden yola çıkacak gücü buldum kendimde (sonraki yıllarda hangi doktora anlattıysam inanmamıştı buna).

22

Elphinstone'daki Silver Spur Hanı'nda tuttuğumuz iki odalı baraka o ilk tasasız yolculuğumuzu yaptığımız günlerde Lolita'nın öylesine hoşuna giden koyu vernik vurulmuş çam kütüklerinden yapılmışmış meğer; ah ne kadar değişmişti şimdi her şey! Trapp'ı ya da Trapp'ları kastediyor değilim. Aslına bakarsanız - eh... doğrusu... Aslına bakarsanız beyler, ışık kırıldıkça renkleri değişen arabalardaki bütün o ikiz dedektiflerin, izlendiğim konusundaki kişisel saplantımın uzantıları olduğu, bütün bunların rastlantılar ve rastlansal benzerliklerle açıklanabilecek, durmadan yinelenen görüntülerden öteye gitmediği de bal gibi ortadaydı işte. Beynimdeki kan kırmızı ibikli Fransız horozu mantıklı ol, mantıklı ol diye gıdaklıyor, sonra da Lolita için yanıp tutuşan gezginci satıcılar ya da peşimi kovalayan, beni alaya alıp yasayla aramdaki tuhaf ilişkilerden yararlanmaya kalkışan şaklaban haydutlarla haydut yardımcıları olduğu yolundaki düşüncemi silip atmaya girişiyordu. Şarkılar mırıldanarak korkumu geçiştirmeye çalıştığımı hatırlarım... Birdsley'den gelen telefon için kafamdan açıklamalar bile uydurduğumu hatırlarım... Champion'daki çimenlikte midemi kasan ağrılardan nasıl kurtuldumsa, Trapp'ı da öyle silkip atabilirdim belki. Ama Lolita'nın yeni bir dönemin eşiğinde böylesine çıldırtıcı, böylesine rezilcesine ulaşılmaz bir aşkla dolu olduğunu bilmenin acısına katlanacaktım, hele bir de bedenimin imbikleri onun yakında superiçiği olmaktan çıkacağını, bana ettiği işkencelere son vereceğini söylüyorsa...

Bütün bunlara ek olarak Elphinstone'da benim için özene bezene başka iğrenç bir dert hazırlanmakta değil miymiş! Son etapta durgun ve sessizdi Lo; dağlık bölgede alınan, boz renkli özel dedektiflerle mekik dokuyan maskaraların soluklarıyla kirlenmeyen yüz, yüz yirmi kilometre... Eserekli artist kızın üstüne çıkıp ölümüne atladığı dağların içinden fırlayıp dikilen o tuhaf biçimli kayaya dönüp de bakmadı bile. Kent yerden 2100 metre yükseklikteki bir vadinin düz tabanı üzerinde yeni (ya da yeni baştan) kurulmuştu. Lo'nun kısa zamanda sıkılacağını kuruyordum, buradan çıkıp dosdoğru Kaliforniya'ya, Meksika sınırına, efsanevi körfezlere, kaktüs çöllerine, fatamorganalara yol alacaktık. Hatırlarsınız, Jose Lizzarrabengoa, Karmen'ini alıp Birleşik Devletler'e kaçırmayı planlamıştı. Dolores Haze'le çeşitli Kaliforniyalı liseli kız şampiyonların gözkamaştırıcı biçimde yarışacağı bir Orta Amerika kızlar tenis turnuvası geçiriyordum aklımdan. Herkesin tatlı tatlı gülümsediği iyi niyet turları pasaportla spor arasındaki bütün farkları ortadan kaldırır. Ülke dışında mutlu olacağımızı nereden çıkarıyordum peki? Çevre değişikliği, hesabı görülmüş ciğerlerle yüreklerin bel bağladığı geleneksel bir yanılgıdır.

Motelin cerbezeli, kiremit rengi allıklı, mavi gözlü sahibesi dul Mrs. Hays, acaba İsviçreli olup olmadığımı sordu, kızkardeşi İsviçreli bir kayak öğretmeniyle evlenmişmiş de. İsviçreliydim, öte yandan kızım yarı yarıya İrlandalıydı. Defteri imzaladım. Hays bana anahtarı verdi, göz kırparak gülümsedi, sonra gözlerini kırpıştırmayı sürdürerek arabayı nereye park edeceğimi gösterdi. Lo arabadan çıktı, şöyle bir ürperdi; ışıl ışıl gece oldukça serindi. Barakaya girer girmez, küçük bir oyun masasının yanındaki iskemleye attı kendini, yüzünü koluna gömdü, kendini korkunç kötü hissettiğini söyledi. Numara yapıyor diye düşündüm, kuşkusuz okşamalarımdan kaçmak için numara yapıyor; tutkudan her yerim kurumuş çatlamıştı, onu okşamaya kalkıştığımda, hiç alışık olmadığım kadar korkunç bir sesle inlemeye başladı. Lolita hasta, Lolita ölüyor. Teni alev alev yanıyordu! Ağızdan ateşini aldım, sonra Allah'tan bir kenara karalamış bulunduğum cetvele bakarak, benim için hiçbir anlam taşımayan Fahrenheit derecelerini çocukluğumun o tanıdık santigradlarına çevirdim, 40,4 ateşi vardı, bundan da bir anlam çıkıyordu en azından. İsterik küçük supericiklerinin istediklerinde her türlü dereceye çıkabileceklerini, isterlerse ölümcül dereceleri bile aşabileceklerini biliyordum. Bedeninin mücevherlerinden biri olan o güzelim küçük diline bakıp da alev alev yanmakta olduğunu görmeseydim ona bir yudum baharlı sıcak şarapla iki aspirin verir, ateşini öpüşlerimle dindirirdim. Soydum onu. Soluğu kekremsiydi. Kumral gülünde kan tadı vardı. Tepeden tırnağa tir tir titriyordu. Omuriliğinin yukarısında sızlayan bir sertlikten yakınıyordu; her Amerikalı ana - baba gibi ben de hemen çocuk felcini geçirdim aklımdan. Bütün birleşme umutlarından vazgeçerek bir diz battaniyesine sardığım gibi arabaya taşıdım onu. İyi yürekli Mrs. Hays, bu arada yörenin doktoruna haber salmıştı. 'Burada hastalanması büyük şans,' dedi; çünkü Blue sadece çevredeki en iyi doktor olmakla kalmıyormuş Elphinstone Hastanesi de, kısıtlı yatak sayısına karşın, modernin de moderni bir hastaneymiş. Peşimden erkek mi erkek bir Azrail kovalar, gözlerim vadinin oradaki krallara yaraşır bir günbatımıyla yarı yarıya körleşmiş gibidir, küçük ihtiyar bir kadın, portatif bir cadı önüme düşmüş yol gösterir; bilmiyorum, belki de kızını katmıştı yanıma, hangisiyse bir daha hiç görmemek varmış kaderde. Bilgisi kuşkusuz yaygın ününden çok daha aşağı olan Dr. Blue bana söz konusu olanın mikrop kapmadan ileriye gitmediği konusuda güvence veriyordu, yakınlarda grip geçirdiğini söyleyecek oldum, kabaca 'farketmez,

farketmez,' dedi, bunun gibi kırk vaka vardı elinde, hepsine de eskilerin deyimiyle 'illet' deyip çıkıyordu işin içinden anlaşılan. Dilimi şöyle gelişigüzel şaklatıp on beş yaşındaki kızımın erkek arkadaşıyla uygunsuz bir çitten atlarken geçirdiği küçük kazadan söz etsem mi, diye düşündüm. Ama sarhoş olduğumu bildiğimden bu bilgiyi sonraya saklamaya, gerekirse o zaman açıklamaya karar verdim. Suratı gülmeyen kancık kılıklı şarışın sekretere kızımın yaşının 'neredeyse on altı' olduğunu söyledim. Ben başka yere bakarken alıp götürmüşlerdi kızımı! Geceyi Allahın belası hastanelerinin bir köşesinde, üstü 'hoşgeldiniz' yazılı bir paspasın üzerinde geçirmeme izin vermeleri için boşuna yalvardım. Deliler gibi koşarak mimari şaheseri merdivenleri tırmandım, hepimize zaman zaman olduğu üzere kendisini iyi hissetmediğini bildiğimi ama gene da ağzından bir şey kaçırmaması gerektiğini söylemek üzere sevgilimin nerede yattığını öğrenmeye çalıştım.

Bir ara çakmak çakmak kara gözlü, aşırı gelişmiş kıçlı, pek genç, pek küstah bir hemşireye oldukça kaba davrandım. (Sonradan öğrendim, Basque köylülerindenmiş ailesi, babası özel olarak Amerika'ya getirilmiş bir çoban, çoban köpeği eğiticisiymiş) Sonunda arabaya döndüm, karanlıkta bilmiyorum kaç saat öylece dertop oldum, yeni kimsesizliğimden şaşkına dönmüş bir halde oturdum kaldım. Ağzım bir karış açık, kah çimenlik alanın ortasına kondurulmuş kutu gibi alçak hastane binasına, kah yıldız seline, kah o ulu dağların çentikli, gümüş rengi sırtlarına bakıyordum. Ah, o dağlarda küçük Mary'nin babası, kimsesiz Joseph Lore, hayalinde, Oloron'u, Lagore'u, Rolas'ı -kimbilir!- görüyor, belki de küçük bir Havva kızını baştan çıkarıyordu. Böylesi güzel kokulu, serseri düşünceler olağanın ötesinde sıkıntılı zamanlarımda her zaman yardımıma yetişmiştir. Kana kana içmiş durmuştum gerçi, ne var ki kafamı ancak gecenin sonsuzluğuyla iyice uyuşturduktan sonradır ki motele dönmeyi akıl etmiştim.Yaşlı kadın ortadan kaybolmuştu, yolumu nasıl bulacağımı da bilmiyordum. Geniş, çakıl döşeli yollar şurada burada mahmur, baklava biçimli gölgelerle kesişip duruyorlardı. Üzerinde hayal meyal darağacına benzer bir karaltı seçtiğim yer, büyük olasılıkla bir okul bahçesiydi. Çöplüğü andıran başka bir yerin kubbeli sessizliği içinde yükselen ise, yerel bir dini izleyenlerin solgun tapınağıydı. Sonunda otoyola çıktım, oradan da adına 'değirmenci sineği' denen milyonlarca sineğin neon'la yazılmış 'Yerimiz Yoktur' tabelasının çevresine üşüştüğü motele vardım. Kezzap gibi içe işleyip insanın

çaresizliği ile bıkkınlığını iyice elle tutulur kılmaktan başka işe yaramayan o zamansız sıcak duşlardan birini alıp da onun yatağına uzandığımda saat sabahın üçüydü. Kestane ve gül kokuyordu bu yatak, bir de nane, bir de kullanmasına daha yenilerde izin verdiğim o çok hafif, o çok özel Fransız parfümü... İki yıl boyunca Lolita'mdan ilk kez ayrı düştüğüm gerçeğini bir türlü kabullenemediğimi anladım. Aynı anda onun hastalığının bir bakıma temel bir izleğin gelişimi sayılabileceği geldi aklıma - bu hastalık da yolculuğumuz boyunca beni şaşırtıp, ıstıraplar içinde kıvrandıran birbirine bağlı bir dizi izlenimin tadını, rengini taşıyordu. Gizli ajan mıdır, gizli aşık mıdır, afili delikanlı mıdır, hayal midir nedir, o adamın hastanenin çevresinde dört döndüğünü gözümün önüne getirebiliyordum. Doğduğum ülkede lavanta toplayanların deyimiyle 'gül parmaklı şafak ellerini anca ısıtmıştı ki' kendimi yeniden o zindana girmeye çalışır, karnımda bir lokma kahvaltı, altımda bir tabure olmaksızın çaresizlik içinde yeşil kapıları yumruklarken buldum.

Bunlar salı günü oluyordu, ya çarşamba ya da perşembeydi, uslu sevgilim 'serum'un birine (serçe beli miydi, deniz fili gübresi miydi neydi bilmem) harika bir uyum gösterdi. Çok daha iyiydi artık, doktor bir iki güne kalmaz 'ip bile atlar,' demişti.

Ona yaptığım sekiz ziyaretten sonuncusu zihnime iyice kazınmış gibidir. İş oraya gelinceye kadar mikrop bana da bulaşıp etkisini gösterdiğinden, içim tümden oyulmuş gibiydi, bu ziyareti dört gözle bekliyordum. Hiç kimse bilemez o çiçek demetini, o aşk yükünü, satın almak için doksan kilometrelik yol teptiğim o kitapları taşımanın ne menem bir yük olduğunu; Browning'in Şiirler'i, Dansın Tarihi, Soytarılar ve Kız Palyaçolar, Rus Balesi, Dağlık Bölge Çiçekleri, Tiyatrocular Birliği Antolojisi, bir de on beş yaşında Yıldız Kızlar tekler yarışmasını kazanan Helen Wills'in yazdığı Tenis. Sendeleye sendeleye kızımın gündeliği on üç dolarlık tek kişilik odasına doğru ilerlerken, bana gizlemeye gerek duymadığı bir nefret besleyen canavar kılıklı genç, gündüzcü hemşire Mary Lore işi bitmiş bir kahvaltı tepsisiyle odadan çıktı, tepsiyi sert bir hareketle koridordaki bir iskemlenin üzerine bıraktı ve kıçı hoplayaraktan şimşek gibi gerisin geriye odaya daldı -büyük olasılıkla zavallı küçük Dolores'ini uyarmak, yaşlı, zorba babasının elinde kitaplar ve çiçek demetiyle krepsol tabanları üzerinde ayaklarının ucuna basa basa yaklaşmakta olduğunu bildirmekti amacı. O çiçek demeti ki, daha gün doğmadan kendi eldivenli

elcağızlarımla bir dağ geçidinden topladığım yabani çiçeklerle güzel yapraklardan derlenmişti... (Kaderin ağını ördüğü hafta boyunca gözümü bile kırpmamıştım.)

Carmencita'mı iyi besliyorlar mıydı? Şöyle bir göz attım tepsiye. Yumurta sarısı bulaşığı tabağın içinde buruşturulmuş bir zarf vardı. Bir kenarı yırtılmış olduğuna göre bir şey konmuştu içine, ne var ki yeşil harflerle yazılmış Ponderosa Çiftliği yazısı ile yalancı bir arma dışında adres yoktu üzerinde. Bunun üzerine gene telaşla odadan çıkmakta plan Mary'le bir oyun oynamaya karar verdim - hep şaşmışımdır, şu koca gövdeli genç hemşireler nasıl da kıpır kıpırdırlar da gene de bir iş beceremezler.

Buruşmuş katlarını açıp düzelterek yerine koyduğum zarfa dikti gözlerini, baktı.

'El sürmeseniz iyi edersiniz,' dedi başıyla müdüriyeti göstererek. 'Parmaklarınız yanar.'

Böylesine karşılık vermeye yeltenmem bile. Bütün söylediğim: 'Ben fatura sanmıştım - aşk mektubu değil,' oldu. Sonra günışığına boğulmuş odaya girerek Lolita'ya: 'Bonjour, mon petit,' dedim.

'Dolores,' dedi Mary Lore, benimle birlikte içeriye girmişti; beni geçti, beni deldi geçti hatta, şişko orospu, gözlerini kırpıştırarak beyaz flanel battaniyeyi çabuk çabuk katlamaya koyuldu, hala göz kırpıyordu: 'Dolores, babacığın sana benim erkek arkadaşımdan mektuplar geldiğini sanıyor. Mektuplar bana (göğsündeki yaldızlı haça dokunup küstahça istavroz çıkardı) geliyor oysa. Hem benim babam da senin ki kadar güzel becerir 'parlevu Fransez'i.'

Çıktı odadan. Pembelipas renkli, dudakları yeni boyanmış, saçları pek de güzel fırçalanmış, çıplak kolları tertemiz yorganın üzerine uzatılmış Dolores oracıkta yatıyor, masum bakışlarla ya bana ya da boşluğa bakıyordu. Yatağın yanındaki komodinin üzerinde, kağıt peçeteyle kurşunkalemin yanı başında, topaz taşlı yüzüğü güneş ışığında alev alev yanıyordu.

'Bu ne korkunç cenaze çiçekleri böyle,' dedi. 'Gene de teşekkürler. Şu Fransızca'yı keser misin zahmet olmazsa! Herkesin sinirine gidiyor.'

Gene her zamanki gibi koşuşturarak içeriye daldı genç, dolgun şıllık; leş gibi sidik ve sarmısak kokuyordu hastası, elindeki Çöl Gazetesi'ni büyük bir istekle kaptı, benim getirdiğim o anlı şanlı resimli ciltlere dönüp de bakmadı bile.

'Kız kardeşim Ann,' dedi Mary (verdiği bilgiyi aklına estikçe zenginleştiriyordu) 'Ponderosa çiftliğinde çalışır da.'

Zavallı Mavisakal. Ah, o acımasız biraderler. Est-ce que tu m'aimes plus, ma Carmen?* (* Beni artık sevmiyor musun, Karmen'im?) Hiç sevmemişti ki. O anda aşkımın her zamanki kadar boşuna olduğunu anladım, bu iki kızın benim umarsız aşkıma karşı - artık Basque'da mı olur Zemheristan'da mı - dolaplar çeviren iki işbirlikçi olduğunu da anlamıştım. Daha da ileriye gidip Lo'nun iki taraflı oynadığını söyleyeceğim, çünkü eğer yanılmıyorsam gözüyaşlı Mary'yi bir kenara çekmiş, benim gibi acımasız, melankolik biriyle yaşamaktansa, gülüp söylemeyi seven amcasıyla oturmak istediğini söylemiş olacaktı. Hiçbir zaman kimliğini saptayamadığım başka bir hemşire daha, hastane asansörüne sedyelerle tabutlar sokup çıkaran köyün delisi, bekleme odasında duran kafesteki sersem muhabbet kuşlar hepsi, hepsi içindeydiler bu oyunun, bu iğrenç düzenin. Mary güldürülerdeki babalara benzettiği Profesör Humbertoldi'nin, Dolores'le yedek babası durumundaki nurtopu Romeo'sunun (evet, yalan mı, bütün o 'aşk sıvılarına karşın oldukça da yağlıydın, Rom!) arasındaki aşka engel olduğunu sanıyordu herhalde.

Boğazım yanıyordu, ayağa kalktım, yutkunarak pencereye, pencereden dağlara, gülümseyen, düzenbaz gökyüzünde asılı duran o romantik şişe mantarlarına baktım.

'Karmen'im benim,' dedim, (bazen böyle çağırırdım onu) 'sen ayağa kalkar kalkmaz bu cılk yara görünüşlü kentten ayrılacağız.'

'Ha aklıma gelmişken, bütün elbiselerimi istiyorum,' dedi minik çingenem, dizlerini göğsüne çekip sayfayı çevirerek.

'... çünkü aslını istersen,' diye sürdürdüm konuşmayı, 'burada kalmanın hiçbir anlamı yok.'

'Hiçbir yerde kalmanın hiçbir anlamı yok,' dedi Lolita.

Kreton kaplı bir iskemleye çöktüm, cici botanik kitabını açarak, odanın ateşler içinde bir şeyler sayıklayan sessizliğinde sevdiğim çiçekleri saptamaya çalıştım. İmkansızdı. O anda koridorda bir yerde ezgili bir çıngırak sesi duyuldu.

O göstermelik hastanede bir düzineden çok hasta olduğunu-(Lo daha önceden zevkten dört köşe olarak üç dört tanesinin kafadan çatlak olduğunu söylemişti) sanmıyorum, hastane görevlilerinin boş vakti de gereğinden çoktu. Gene de -gene göstermelik nedenlerle- kurallara sıkı sıkıya

uyuluyordu. Benim hep uygunsuz saatlerde damladığım da bir gerçekti tabii. Gözlerinde hülyalı, kötücül bir bakış yoktu desem yalan olur, bizim göksel Mary (dünyaya bir dahaki gelişinde cesedi Kükreyen Dere Şelalesi'nin üstünde süzülüp duran maviler içinde yerel bir Meryem olacak korkarım) kolumdan çekiştirip çıkarmaya kalkıştı. Döndüm, eline baktım; el indi. Dışarı çıkarken, ama kendi isteğimle çıkarken, Dolores yarın sabah kendisine şey getirmemi istedi... Neyse, getirmemi istediği ufak tefeğin nerede olduğunu hatırlamıyordu... 'Gri renkli yeni bavulla, annemin bavulunu getir yarın!' diye bağırdı (gözden kaybolmuştu bile, kapı kapanmak üzere, kapanıyor, kapandı.) Ama ertesi sabah kendisinin ancak bir iki dakikalığına kullandığı o motel odası yatağına uzanmış tir tir titriyor, kafayı çekiyor, geberiyordum. Dönüp durup da fokur fokur fokurdayan bu koşullarda en akıllıcası bavulları doldurup sevgilisi olan gürbüz, iyi kalpli kamyon şoförünün eline sıkıştırıp hastaneye yollamaktı. Lo'nun hazinelerini Mary'ye gösterişi geldi gözümün önüne. Kuşkusuz hafif bir cinnet geçiriyordum - ertesi gün kunt bir hacimden çok bir titreşimdim hala, çünkü banyo penceresinden bitişikteki çayırlığa baktığımda gördüğüm, Dolly'nin destek çubuğuna dayalı genç, güzel bisikletiydi, o nazlı ön tekerlek her zamanki gibi öte yana dönmüştü, selesine ise bir serçe tünemişti - ama hayır, ev sahibemizin bisikletiydi bu, biraz gülümseyip, boşuna hayallerime esef edercesine kafamı sallayarak sendeleye sendeleye yatağa döndüm, bir aziz kadar kıpırtısız uzandım, kaldım.

Ey Aziz, bak da inan! Esmer Dolores,
Yatıp da güneşli bir çimenliğe
Sançika'sıyla öyküler okurken
Bir sinema dergisinde...

Dolores nereye gitse peşinden sayısız sinema dergisi toplamaz mıydım, havai fişeklere bakılırsa oldukça önemli bir ulusal bayram kutlanıyordu kentte, ne havai fişeği canım, durmadan patlayan bombalardı bunlar, saat öğleden sonra 1.55'de barakanın yarı açık kapısına yaklaşan bir ıslık sesi duydum, sonra bir tak tak.

Azman Frank'tı gelen. Biraz öne eğilerek kapının pervazına yapışmış, açık kapıyla çerçevelenmiş bir halde duruyordu.

Nassınız. Hemşire Lore telefondaydı. Daha iyice miydim, bugün gelecek miydim?

Yirmi adım öteden bakıldığında her yanından sağlık fışkıran bir azmandı Frank. Şimdi olduğu gibi beş adım öteden baktığınızda ise çeşitli yara berelerden oluşan turp gibi bir yamalı bohça görüyordunuz- yaban ellerde bir yerde bir duvara çarpıp, içinden geçmişti. Ama gene de, adı sanı belli olmayan bir yığın yara beresine karşın koskoca bir kamyonun yanı sıra balık tutmak, avlanmak, içki içmek, yol üstünde rastladığı hanımlarla iş tutmakla da başa çıkıyordu. O gün ya çok önemli bir bayram olduğu için, ya da sadece hasta bir adamı oyalamak istediği için, genellikle sol eline (kapı pervazını tuttuğu eli) geçirdiği eldiveni çıkarmıştı; büyülenmiş gibi bakan Bezgin Bay sadece bu elin dördüncü ve beşinci parmaklarının eksik olduğunu görmekle kalmamış, bu sakat elin üzerine dövmeyle pek sevimli, meme uçları zencefil rengi, edep yeriyse çivit mavisi bir çıplak kız resmi işlendiğini de görmüştü. İşaret parmağıyla orta parmak kızın bacaklarının yerini tutuyor, çiçeklerle taçlanmış başı ise bileğine geliyordu. Ah, ne de tatlıydı. Sinsi bir peri kızı gibi öylece pervaza dayanıvermiş...

Mary Lore'a bütün günü yatakta geçireceğimi, ancak Polinezya'lı kızlar kadar neşeli olursam belki yarın kızımla görüşebileceğimi bildirmesini söyledim.

Bakışlarımın yönünü farketmiş, dövme kızın sağ kalçasını şöyle bir aşiftece oynatıvermişti.

'Sen emret,' diye şakıdı azman Frank, pervaza bir şaplak indirdi, ıslık çala çala aldı götürdü mesajımı. Kafa çekmeye devam ettinl, sabaha ateşim düşmüştü, ama hala bir tosbağa kadar halsizdim, yine de mısır püskülü sarısı pijamalarımın üzerine mor ropdöşambrımı geçirerek müdüriyetteki telefona yollandım. Her şey yolunda gidiyordu. Şen bir ses, evet, dedi her şey yolunda; kızım bir gün önce ayrılmış hastaneden, saat iki sularında amcası Bay Gustave, yanında koker cinsi bir köpek yavrusu olduğu halde gelmiş, herkese gülücükler dağıtmış, kocaman kara bir Caddy Lak arabası varmış. Dolly'nin hastane masraflarını peşin ödemiş, bana da merak etmememi söylemelerini bildirmiş, üşütmeyeymişim kendimi, kararlaştırdığımız üzere büyükbabanın çiftliğine doğru yola çıkmışlarmış.

Elphinstone pek şirin küçük bir kentti, umarım hala da öyledir. Yeşil yün yumaklarına benzeyen düzenli aralıklı ağaçları, vadi tabanına serpiştirilmiş kırmızı damlı evleriyle hepimizin bildiği küçük maketler gibi düzenlenmişti. Sanırım daha önceden de sözünü etmiştim, örnek bir okulu, örnek bir tapınağı, baklava biçimli pek ferah yeşillik alanları vardı. Garip

şey, bunların bazıları, üzerinde erken temmuz sabahının sisi içinde katırlarla birlikte tek boynuzlu atların otladığı alışılmışa pek benzemeyen çayırlık alanlardı. Çok matrak; altındaki çakılları inildeterek aldığım keskin bir virajda orada park edilmiş duran bir arabayı çizdim geçtim, kendi kendime teleolojik bir açıklama yaparak - elini kolunu sallayarak işaretler yapan arabanın sahibine yönelik telepatik bir açıklama da olmuştu bu inşallah- daha sonra geri döneceğimi bildirdim. Bird Lisesi'ne yazın, şey Bird, hayır New Bird. İçtiğim içki kalbimi capcanlı tutuyordu, ama beynim bir labirentti sanki, düşlerde sıkça rastlanan çeşitli kayma ve kopmalardan sonra kendimi bekleme odasında doktoru dövmeye çalışır, iskemlelerin altındaki insanlara kükrer ve kendisi için en hayırlısı olduğu üzere o anda hastanede bulunmayan Mary'e seslenir buldum. Ropdöşambrıma yapışan kaba eller cebimin birini çekip cart diye yırttı, nasıl oldu bilmiyorum Dr. Blue sandığım kel, esmer kafalı bir hastanın üzerine binmişim, herif kalktı, duruma uygun düşmeyen bir aksanla: 'Sorabilir miyim, sinir hastası olan kim acaba?' diye sordu. Sonra avurtları çökük, somurtkan bir hemşire bana yedi güzel, güpgüzel kitapla, dikkatle katlanmış bir diz örtüsü uzattı ve bir alındı kağıdı istedi. Ansızın çöken sessizlikte koridordaki polisin farkına vardım, şoför arkadaş ona parmağıyla beni işaret ediyordu, kuzu kuzu o pek anlamlı alındı kağıdım imzaladım, Lolita'mı o gorillerin eline teslim ettim. Peki, başka ne yapabilirdim ki? Kafamda açık seçik beliren tek düşünce şuydu: 'En önemlisi şu anda özgürlüğünü kurtarmandır.' Tek bir yanlış adım atsam, oracıkta suçluluk dolu bir ömrün hesabını vermek zorunda kalabilirdim. İşte bu düşünceyle derin bir uykudan uyanırmış gibi yaptım. Şoför arkadaşıma uygun bulduğu parayı ödedim. O sırada elimi oğuşturmakta olan Dr. Blue'ye gözyaşları içinde arada sırada teklese de asla hastalıklı olmayan şu kalbimin acısını içkiyle dindirdiğimden söz ettim. Hastane görevlilerinden özür dilemek üzere öyle bir reverans yaptım ki, az kaldı tepetaklak yere devriliyordum. Humbert çetesinin öbür üyeleriyle pek iyi geçinemem de, diye ekledim. Kendi kendimeyse hala silahım olduğunu, hala özgür bir adam olduğumu fısıldıyordum - kaçağın peşine düşme, kendi biraderimi mahvetme özgürlüğüm vardı.

Kırmızı arabalı düşmanımın - eğer yanılmıyorsam - ilk olarak ortaya çıktığı Kasbeam'le Özgürlük Bayramı'ndan bir hafta kadar önce vardığımız meşum Elphistone arasında beş yüz kilometrelik ipek kumaş gibi akıp giden bir yol vardı. Yolculuğumuz süresince gün başına pek ender olarak yüz altmış küsur kilometreden fazla yol yaptığımızdan, yolculuk haziran ayının büyük bir bölümünü almıştı. Zamanın geri kalanını, her birinde beş gün kadar konakladığımız, kuşkusuz hepsinde de yerimizi önceden ayırttığımız çeşitli konaklama yerlerinde geçiriyorduk. O halde, düşmanın izini bu yol boyunca sürmek gerekiyordu. Kendimi bu işe vermeden önce Elphinstone'u çevreleyen insafsızcasına ışıl ışıl yollarda günlerce bir aşağı bir yukarı dolaşmam görülecek şeydi.

Gözünün önüne benim gibi çekingen, benim gibi gösterişten hoşlanmayan, benim gibi nezaketi huy edinmiş birini getir sevgili okuyucu; böyle biri olan ben, düşün ki otel defterinin sayfalarını karıştırmak için gelişigüzel bir bahane uydururken, kederimin cinnetini maskelemek üzere titrek, yalvaran bir gülümseme takmıyor: 'Ah,' diyordum, 'burada bundan önce de kaldığımdan son derece eminim -haziran ortalarının kayıtlarına göz atayım bir- hayır, demek ki yanılmışım -kentinizin adı da pek şirin, tam insanın doğduğu kente konulmasını isteyeceği ad, Kawtagain* (* Kawt again (=caught): Gene enselendik- Ç.N).. Çok teşekkür ederim.' Ya da: 'Burada kalan bir müşterim vardı -adresini kaybettim de- izin verir misiniz?' Arada bir, hele sözkonusu otelin sorumlusu somurtuklar türünden bir adamsa, defterlere bizzat göz atmama izin verilmediği de olurdu. Şuraya düştüğüm nota bakılırsa birkaç günlüğüne Beardsley'e geri dönerken, 5 Temmuz'la 18 Kasım arasındaki zaman içinde, 342 otel, motel ve turist konaklama yerinde kalmamışsam da, buralara adımı yazdırmışım. Bu sayı Kestane Motel'le Beardsley arasındaki bazı kayıtları da kapsar ki, bunlardan biri düşmanın gölgesini ('N.Petit, Larousse, 111. yazmış) elevermiştir; gereksiz yere dikkat çekmemek için soruşturmalarımı belirli aralarla yapmak, zamanını iyi ayarlamak zorundaydım. Belki elliye yakın yerde sadece gidip otel katibine soracağımı sormakla yetinmiştim, ama sonuçsuz bir çabaydı bu, öyle ki önce kullanmayacağım bir odanın parasını ödeyip bir gerçeğe benzerlik ve iyi niyet temeli korumayı yeğler oldum. Araştırmalarım sonucunda, gözden geçirdiğim üç yüze yakın otel defterinden en az yirmisinde bir ipucu bulduğumu gördüm; yavaştan alan düşman bizden bile daha sık konaklamıştı, ya da bana nanik yapan ipuçları

sağlamak için olacak -bunu da yapardı alçak- sağda solda fazladan kayıtlar işletmişti defterlere. Sadece bir keresinde bizimle aynı motelde. Lolita'nın yastığının birkaç adım ötesinde kalmıştı. Bazı kereler, kaldığımız yerde ya da ona komşu olan blokta oda tutmuştu, ki konaklama noktası arasında pusu kurup beklediği de olmuştu sık sık. Beardsley'den yola çıkmadan önce Lolita'nın bahçeye bakan odadaki kilime yüzükoyun uzanıp da gezi kitaplarıyla haritaları incelediğini, dönemeçlerle durak yerlerini dudak boyasıyla işaretlediğini nasıl da dün gibi hatırlıyorum!

İşin peşini bırakmayacağımı önceden kestirip, sırf benim değerlendirebileceğim özel takma adlar uydurduğunu hemen farkettim. İlk gittiğim motel olan Ponderosa Çiftliği'nde, onun adı bir düzine normal insan adı arasından hemen seçiliyordu: Dr. Gratiano Forbeson, Mirandola, N.Y. Bu adın Comedia dell'Arte çağrışımları gözümden kaçmamıştı tabii ki. Ev sahibesi hanım, o beyin beş gün soğuk algınlığından yattığını arabasını tamir için bilmem hangi garaja bıraktığını ve 4 Temmuz'da da otelden ayrıldığını söylemek lütfunda bulundu. Evet, motelinde Ann Lore adlı bir kız çalışmıştı, ama bu kız şimdi Sedan kentindeki bir bakkalla evliydi.

Mehtaplı bir gecede beyaz pabuçlu Mary'nin yolunu kestim ıssız bir sokakta; robot karı hemen çığlık çığlığa bağırmaya kalkıştı, ne var ki ben diz çöküp kesik kesik havlamaları andıran yalvarışlarımla yardımını istemek gibi basit bir önlemle onu yeniden insan kılığına soktum. Hiçbir şey bilmiyordu, yemin ederdi. Bu Gratiano Forbeson kimdi peki? Kararsızlık geçirir gibiydi. Cebimden hemen yüz dolarlık bir banknot çıkardım. Kız parayı ay ışığına tuttu. 'Sizin erkek kardeşinizmiş,' dedi. Banknotu ay ışığından buz kesmiş elinden o anda çekip aldım, Fransızca bir de küfür patlattım, döndüm kaçtım. Bu olay sadece kendime güvenmeyi öğretti bana. Trapp'ın benim zekama, benim kişisel üslubuma yöneltiği kanıtları hiçbir dedektif bulup, çıkaramazdı. Gerçek adıyla adresini bırakacağını umamazdım tabii, bütün umudum kendi inceliklerinin cilası üzerinde kayıp düşmesi, diyelim ki yazdıklarına gerekenden daha zengin, daha kişisel bir çeşni katmaya kalkışması ya da pek az şeyi açığa çıkaran niceliksel unsurların niteliksel toplamı yoluyla gereğinden fazlasını söylemesiydi. Bir konuda üstüne yoktu yalnız; bir ifritçe oyunda beni ve benim gemi azıya almış ıstırabımı iyice avucuna almayı başarmıştı. Sonsuz bir beceriyle bir salınıyor, bir sendeliyor, imkansız bir dengeyi hep koruyor, bana her zaman gelecek sefere kendini ele vereceği yolunda sportmence -

eğer ihanet, öfke, terkedilmelik, dehşet ve nefretten söz ederken böyle bir deyim kullanılabilirce bir umut veriyordu. Hiçbir zaman da ele vermedi kendini. Her seferinde son anda vazgeçerdi. Toz pudra yoğunluğunda bir ışıkta tel üzerinde klasik bir zerafetle adım sektirmeksizin yürüyen cambaza imreniriz hepimiz; ne var ki korkuluk kılığıyla, gülünç bir sarhoşun taklidini yaparak gevşek bir ipin üzerinde yürümek çok daha az rastlanan bir beceridir! Bana sorun.

Ardında bıraktığı ipuçları kimliğini ortaya çıkartması da kişiliğini ya da en azından belli bir bütünlük taşıyan gösterişli bir kişiliği yansıtıyordu; onun tavrı, onun mizah anlayışı -hiç değilse daha iyice örneklerinde- onun beyin rengi benimkilerle benzerlik taşıyordu. Beni taklit ediyor, alaya alıyordu. Bütün anıştırmaları kesinlikle ukalacaydı. Oldukça mürekkep yalamıştı. Fransızca biliyordu. Sözcük oyunları, sözcük çılgınlıkları konusunda bilmediği yoktu. Seks konusundaki gelenek görenekler konusunda amatör sayılırdı. El yazısı kadınsıydı. Adını değiştirebilirdi, ama ne yana yatırırsa yatırsın, o pek tuhaf t'lerini, w'lerini ve l'lerini gizleyemiyordu. Quelquepart Adası* (* Quelquepart: Herhangi bir yer.) en sevdiği 'ikamet adresleri'nden biriydi. Dolmakalem kullanmıyordu, herhangi bir psikoanalistin de size açıklayabileceği gibi bu, hastanın küçük çocuklara yönelik bastırılmış istekleri olduğunu gösterir. Cennetle cehennem arasındaki gölde superileri vardır inşallah, demek geliyor insanın içinden.

En büyük özelliği dokunup kaçma konusundaki tutkusuydu! Tanrım, nasıl da gıdıklayıp kaçan bir herifti! Akademik bilgime meydan okuyordu. Bir şeyi iyi bilmekten, ancak her şeyi bilmememden alçakgönüllülük duymaya yetecek kadar gurur duyarım; bu şifreli kağıt kalabalığında bazı noktaları gözden kaçırdığımı da söyleyebilirim. O acımasız bilmecesini otel kayıtlarındaki sıradan, masum adların arasından suratıma tükürdüğünde zayıf bedenim nasıl da bir zafer ve lanet titremesiyle sarsılırdı! Sırlarının, benim gibi bir uzmanın bile çözemeyeceği kadar anlaşılmaz olmaya başladığını farkettiğimde beni kolaylıkla ayartmaya kalkıştığı dikkatimi çekmişti. Arsene Lupin, gençliğinde okuduğu dedektif hikayelerini hatırlayan bir Fransız için gayet açıktı. A. Person Perlack, İngiltere'deki bayat dokundurmanın tadına varmak içinse mutlaka Coleridge'i bilmek gerekmiyordu. Arthur Rainbow -Mavi Gemi yazarının gerçek adı canım,- gibi rumuzlar ise korkunç zevksiz olmakla birlikte temelde kültürlü bir

adamın- polisin, sıradan bir avanağın, ya da ağzının suları akan bir gezginci satıcının değil - varlığını duyuruyorlardı. Birazda kıs kıs güleyim beyler, - Moris Schmetterling, Sarhoş Kuş kitabının yazarı olan adam! (tuş oldun mu, sevgili okuyucu!) Salakça fakat komik D. Orgon, Elmira, N. Y. Moliere'dendi tabii, ayrıca Lolita'nın ilgisini ünlü bir 18. yüzyıl oyununa çekmeye çalışmanın üzerinden pek uzun bir zaman geçmediğinden, Harry Bumper, Sheridan, Wyoming adını da eski bir dost olarak selamlamıştım. Sıradan bir ansiklopedi bana tuhaf gözüküşlü Phineas Quimby, Lebanon, N.H.'nin kim olduğunu bildirmişti; dini amaçla yapılan fahişelik konusunda biraz bir şeyler bilen aklı başında Alman asıllı her Freud'cu da Dr. Kitzler, Eryx, Missouri'deki örtük anlamı bir bakışta çıkarabilirdi. Bununla kalsa iyi. Bu tapon bir espri anlayışıydı, kişisel olmadığı için az çok orta malıydı. İnce ayrıntıları açısından beni şaşkınlığa düşüren ama kendi başlarına su götürmeyecek ipuçları olarak dikkatimi çeken adlardan birçoğunu burada anmak istemeyişimin nedeni, bunların bana belki de gerçekte var olan turistlere dönüşebilecek dil hortlaklarıyla dolu sisli bir sınır bölgesinde elyordamıyla ilerlediğim duygusunu vermesindendir. Johnny Randall, Ramble, Ohio kimdi? Yoksa yazısı N.S. Aristoff, Catagela, N. Y. yazısını yazanla benzerlik taşıyan gerçek bir kişi miydi? Ya bu James Manor Morell, Hoaxton,* (*Hoax: Eşek şakası, hoaxton: Eşekşakasıkent.) İngiltere kimdi? 'Aristophanes,' 'Hoaxton'' bunlar tamam, ama gözden kaçırdığım neydi?

Bütün bu takma ad oyunu boyunca rastladığım öyle şeyler vardı ki, ne zaman görsem kalbim acıyla sıkışıyordu. G. Trapp, Geneva, N.Y. gibi şeyler Lolita tarafından girişilen ihanetlerin işaretiydi. Aubrey Beardsley Quelquepart Adası ise o karmakarışık telefon mesajından daha açık seçik biçimde işin kaynağının doğu'da aranması gerektiğini bildiriyordu. Lucas Picador, Merrymay, Pa. ise Carmen'imin duygusal aşk sözcüklerimi o sahtekara bir bir aktardığını (dolaylı olarak) açığa vuruyordu. Will Brown, Dolores Colorado'nun korkunç acımasızlığı ortadaydı. Tüyler ürperten 'Harold Haze, Tombstone,** (** Tombstone: Mezartaşı.) Arizona' (başka bir zaman olsa böylesi benim mizah duyguma da seslenebilirdi) kızın geçmişine yabancı olmadığını düşündürüyor, bir an için karabasanlar içinde aradığım kişinin eski bir aile dostu, belki de Charlotte'un eski göz ağrılarından biri, belki de geçmişteki haksızlıkların öcünü üstlenmiş biri (Donald Quix, Sierra Nevada)*** (*** Don (aid) Quix (otel): Don Kişot. olduğunu düşündürüyordu. Ama en derine gömülen hançer Kestane

Motel'in defterindeki, harflerle oynanarak yazılmış Ted Hunter, Cane, N.H.**** (**** Ted Hunter, Cane, N.H. ya da The Enchanted Hunters: Sihirli Avcılar.) kaydı olmuştu.

Bütün bu Person'ların, Orgon'ların, Morell'lerin, Trapp'ların yanına aceleyle çiziktirilmiş plaka numaraları motel sahiplerinin, plaka numaraları tutuyorsa müşterilerinin kimliklerine bakmadığını ortaya koyuyordu. Düşmanımın Wace ile Elphistone arasında kısa aralıklarla kiraladığı arabalara yapılan -yarım yamalak ya da yalan yanlış- sayısal göndermeler tabii ki işe yaramıyordu, ilk Aztek'in plaka numarası kimisinin yeri değiştirilmiş, kimisi tümden değiştirilmiş ya da çıkarılmış sayılardan oluşan birbirinin içine girmiş bir ışıltıdan öteye gitmiyordu. Bunlar gene de birbirleriyle ilişkili bütünler ("WS 1564" ya da "SH 1616" ya da "Q 32888" ya da "CU 88322" gibi) oluşturuyorlarsa da sayılar öylesine kurnazca yan yana dizilmişti ki, ortak bir payda çıkmıyordu.

Üstten körüklüyü Wace'deki suç ortaklarına teslim edip de göstermelik otomobiller yöntemine başvurduktan sonra arabayı devralanların daha az dikkatli davranıp, otelin birinin defterine bu karmakarışık sayıların aslını yazmış olabilecekleri geldi aklıma, gelgeldim düşmanı, izlediğini bildiğim bir yol boyunca aramak bu kadar karmaşık, belirsiz ve sonuçsuz bir işkence, bilmediğim yollar boyunca tanımadığım sürücülerin peşine düşmek bana ne kazandırırdı?

24

Beardsley'e vardığımda, yukarıda enine boyuna tartışmasına giriştiğim tüyler ürpertici durum değerlendirmesi sonucunda kafamda eksiksiz bir görüntü oluşturmuş bulunuyordum. Ayrıca -her zaman tehlikeli olan- bir eleme süreci sonunda bu görüntüyü hastalıklı kuruntularımla uyuşuk belleğimin sağladığı tek somut dayanağa da indirgemiş durumdaydım.

Rahip Rigor Mortis (kızların taktığı adla) ve seçmeli Almanca Latince dersleri veren yaşlı bir bey dışında Beardsley Lisesi'nde sürekli ders veren erkek öğretmen yoktu. Ne var ki Beardsley Üniversitesi'ndeki sanat eğitmenlerinden biri, iki kereliğine, lise'deki kızlara projeksiyonla Fransız şatolarıyla 19.yüzyıl tablolarını tanıtmak üzere gelmişti. Bu projeksiyon gösterisiyle konuşmaları ben de izlemek istemiştim, ama Dolly, her zamanki gibi, gelmememi söylemişti nokta. Gaston'un bu konuşmacı için

harika bir 'oğlan' dediğini de hatırlıyordum; hepsi bu kadar, belleğim şatocu adamın adını hatırıma getirmemekte direniyordu.

Cezanın yerine getirileceği gün sulusepken kar altında kampusu boydan boya geçip Beardsley Üniversitesinin Maker Salonu'na gittim. Orada herifin adının Riggs (tıpkı rahibinki gibi) olduğunu, bekar olduğunu ve ders verdiği 'Müze' salonundan on dakika sonra çıkacağını öğrendim. Anfiye giden koridorda Cecilia Dalrymple Ramble'ın bağışı olan bir çeşit mermer sıraya çöktüm. Orada prostatım sızlayıp sarhoş gözlerimden uyku akarak, silahım trençkotumun cebindeki yumruğumun içinde dururken birden aklımı kaçırdığımı, salakça bir şey yapmak üzere olduğumu düşündüm. Yardımcı Prof. Albert Riggs'in, Lolitamı, Beardsley, Pritchard Sokağı 24 No.'daki evinde saklaması milyonda bir olasılık bile değildi. Kötü adam o olamazdı. Bütünüyle yersizdi düşüncelerim. Zamanımı ve aklımı yitiriyordum. O adam ve Lolita, Kaliforniya'daydılar, burada değil. O sırada beyaz heykellerin ardında hafiften kıpırdanmalar oldu. Sertçe bir hareketle bir kapı - gözümü dikip baktığım kapı değil- açıldı ve etrafı kız öğrenciler tarafından sarılmış kelimsi bir kafayla bir çift parlak kahverengi göz hoplaya zıplaya yaklaştı.

Adamı hiç mi hiç tanımıyordum, ama o, Beardsley Lisesi'nin verdiği bir açıkhava partisinde tanıştığımızda diretiyordu. Tenis oyuncusu sevimli kızım nasıldı? Şimdi dersi vardı. Beni daha sonra görecekti.

Kimlik saptama konusunda giriştiğim başka bir çabanın sonuçlanması ise bu kadar kolay olmadı; Lo'nun dergilerindeki bir ilan aracılığıyla boksör eskisi bir özel dedektifle anlaşmaya cesaret etmiş ve sırf düşmanın benimsediği yöntem konusunda bir fikir versin diye ona topladığım adlarla adresleri aktarmıştım. Yüklüce bir avans ve iki yıl süre istedi - iki yıl, sevgili okuyucu! Bir mankafa, o saçma sapan verileri bir bir araştırmakla uğraştı durdu. Günün birinde ortaya çıkıp da, marifetmiş gibi Kolorado'nun Dolores kentinde Bill Brown adında seksenlik bir kızılderilinin oturduğunu söylediğinde, onunla olan bütün parasal ilişkilerimi çoktan kesmiş bulunuyordum.

25

Bu kitap Lolita'yı anlatıyor; şimdi (eğer yine içten içe yanıp tutuşan bir başka aşk kurbanı benden önce davranmamış olsaydı) bu kitabın Dolores

Disparue* (* Yazar burada Marcel Proust'a ve onun 'Kaybolan Zamanı Ararken' adlı eserinin Albenine Disparue/Kayıp Albenine adlı cildine göndermede bulunuyor.) diye adlandırabileceğim bölümüne geldiğimize göre bunu izleyen üç bomboş yılı çözümlemeyi anlamsız buluyorum. Konuyla ilgili birkaç noktayı burada belirtmekte yarar var gerçi, ama aktarmak istediğim genel izlenim şu; hayat akıp giderken yan kapılardan biri kırılarak açılmış, kükreyerek son hızla içeri dalan kara zamanın kırbaç gibi ıslıklı rüzgarı, kimsesiz bir felaket çığlığını boğmuştu.

Oldukça gariptir, Lolita'yla ilgili olarak gördüğüm ender rüyalarda onu hiçbir zaman günboyu bilincimden geçirdiğim karabasanlarımla uykusuz anlarımda gördüğüm süreklilik ve vazgeçilmezlikle görmedim. Daha kesin bir deyişle; uykularıma girmiş ama orada hep Valeria ya da Charlotte'un tuhaf, gülünç kılıklarına bürünmüş ya da ikisi arası bir şey olarak görünmüştü. Bir anlaşılmaz hortlak gelir, büyük bir hüzün ve iğrenti havasında elbiselerinden soyunur, sönmüş futbol topunun lastik memesi gibi yarı aralık etiyle ensiz bir tahta kerevete ya da sert bir kanepeye uzanır, donuk bir tavırla beni çağırırdı. Kendimi takma dişlerim kırılmış, ya da yerimden yurdumdan olmuş bulur, uzun uzadıya korkunç mobilyalı kira odalarında sürdürülen ölü kesip biçme eğlentilerinde oyalanırdım. Bu eğlentiler genellikle Charlotte ya da Valeria'nın kanlar içinde kollarıma kapanıp ağlamalarıyla ya da açık arttırmadan düşürülmüş Viyana işi ıvır zıvır, acıma, iktidarsızlıkla ve gaz odalarında yeni boğazlanmış kadınların kahverengi peruklarından oluşan bir düş karmaşasında benim ağabeyce dudaklarım tarafından sevecenlikle öpülmeleriyle son bulurdu.

Birgün arabada birikmiş bir yığın genç kız dergisini çıkardım ve yok ettim. Bu tip dergileri bilirsiniz. Gönülleri taş devrinde yatmaktadır, beden sağlığı konusunda ise zamana ayak uydururlar, ya da en azından Taş Çağından Mikenos Uygarlığı'na varabilmişlerdir. Alımlı, olgun ve dolgun bir sinema yıldızı, koca kirpikleri, şiş, kırmızı alt dudağıyla bir şampuanın reklamını yapar. Reklamlar, En Son Modalar, 'okullu genç erkekler bol, pilili eteklere bayılıyor! -Oue cetait loin tout cela!-Bütün bunlar ne kadar da uzakta kalmıştı!' Konukların bornozlarını sağlamak evsahibine düşer. Konuyla ilgisiz ayrıntılar sohbetin bütün tadını kaçırır. Tırnak temizleme meraklısı kızları -büroda verilen partide tırnaklarını törpüleyenleri- kim bilmez! Çok yaşlı ya da önemli biri olmadıkça, erkek kadınla el sıkışmadan önce eldivenlerini çıkarmalıdır. Harika 'Yeni Göbek Yassıltıcı'mzı takarak

Aşkı Davet Ediniz! Göbeğinizi Yassıltır, Kalçalarınızı Toplar. Tristram Perde Aşkları filminde! Ev-vet bayım! Joe ile Roe'nun evliliklerindeki esrar herkesin dilinde. Kendinizi Kısa Zamanda Ve Ucuz Tarafından Gösterişli Kılınız! Çizgi Romanlar, Kaka Kız; koyu renk saçlı, şişko babası purolu, Cici Kız; kızıl saçlı yakışıklı babacığı kırpılmış bıyıklı. Ya o iriyarı hayvandan bozma insan azmanı! Oysa ben sana kendi dehamı sunmuştum sevgilim. Daha o çocukken yazdığım oldukça şirin, abuk sabuk şiirler gelirdi aklıma; 'Abuk sabuk,' derdi alaylı bir sesle, 'yerinde bir deyim.'

Ağayla sincabı, hahamla tavşanları
Karanlıktır, tuhaftır kimi huyları
Arı kuşunun erkeğinden olur füzenin iyisi,
Yılan yürüyüşe çıktı mı, hep cebindedir elleri.

Bazı başka eşyalarından vazgeçmek ise daha zor oldu. 1949 yılının sonuna kadar bir çift eski lastik pabucu, giymiş olduğu bir oğlan gömleğini, arabanın bagajında bulduğum lime lime blucinleri, ezilip buruşmuş bir okul şapkasını ve buna benzer gelişigüzel hazineleri gözüm gibi saklamış, bağrıma basmıştım. Sonunda kafayı üşütmeye başladığımı anladığımda onun çeşitli eşyalarını toplamış, bunlara Beardsley'de bıraktığımız birkaç parça eşyayı da - bir kutu kitap, bisikleti, eski paltoları, galoşları - ekleyerek on beşinci yaşgününde hepsini Kanada sınırında rüzgarlı bir gölün oradaki yetim kızlar yurduna, adı bilinmeyen birinden gelen bir bağış olarak postalamıştım.

Şu anda geçmişte ne aramam gerektiğini biliyorum gerçi, ama o zamanlar tuttuğunu koparan bir hipnoz uzmanına gitmiş olsaydım, adamın, kitabım boyunca gerçekte aklıma geliverdiğinden çok daha tutarlı bir biçimde, bir şerit gibi yan yana dizdiğim kimi raslansal anıları bir bir ağzımdan alıp, mantıklı bir düzene sokacağından kuşkum yok. O zamanlar yalnız gerçeklikle olan bağımı koparıyorum gibi geliyordu bana; kışın geri kalanıyla ilkbaharın büyük bir bölümünü Quebec'de, önceden de kaldığım bir sanatoryumda geçirdikten sonra ilk iş olarak New York'daki bazı işlerimi yoluna koymaya sonra da çevreyi iyice bir kolaçan etmek üzere Kaliforniya'ya doğru yola çıkmaya karar verdim.

Size dünyadan elimi eteğimi çektiğim sıralar yazdığım bir şeyi sunmak istiyorum:

Aranıyor, aranıyor; Dolores Haze.

Saç: Kahve. Dudaklar: Kızılcık.
Yaş: Beş bin üç yüz gün.
Meslek: Yok ya da 'Yıldızcık.'

Nerede gizleniyorsun, Dolores Haze?
Niye gizleniyorsun sevgilim.
(Uykuda konuşuyorum, labirentte yürüyorum
Dedi sığırcık kuşu, nasıl çıkıp geleyim?)

Nereye sürüyorsun atını Dolores Haze?
Ne marka sihirli halın?
Şu aralar Cougar dondurmasına mı tutkunsun?
Nereye parkettiler seni, arabalı yavrum?

Kimdir yavuklun, Dolores Haze?
Hala o mavi takkeli yıldızlardan biri mi?
Ah, o derde deva demler, palmiyeli günler
Ya arabalar, ya barlar Karmen'im!

Alı, Dolores o juke-box sızlatır içimi!
Hala dans mı ediyorsun sevgilim?
(İkisinin de üzerinde solmuş levis, yırtık tişört
Ve ben, köşemde, dişlerimi kenetlemişim)

Mutlu, mutlu şimdi homur homur Bay Kader
Yanında çocuk-karısı eyaletleri fırdöner
Üstüne titrenen 'doğal çevre'de
Her eyalette Molly'sini eker, sürer.

Dolly'm! Deli dolu ruhum!
Mavi-gri gözleri Hiç kapanmazdı ben öperken.
'Yeşil Güneş' diye eski bir parfüm bilir misiniz?
Hey Bayım, siz Parisli misiniz?

L'autre soir un air froid d'opra m'alita:
Son ftbien fol est qui s'y fie!

Il neige, le dcor s’croule, Lolita!
Lolita, qu’ai-je fait de ta vie?

(Geçen akşam operada beni hasta
Etti soğuk bir hava,
Ah o çatlak ses, delidir ona inanan
Kar yağıyor, dekor çöküyor, Lolita!
Ne ettim senin hayatınla Lolita?)

Ölüyorum, Lolita Haze, ölüyorum
Nefretten, pişmanlıktan ölüyorum
Ve yine kaldırıyorum kıllı yumruğumu
Ve yine sen ağlıyorsun, duyuyorum!

Memur Bey, Memur Bey, işte gidiyorlar
Yağmur altında, ışıklı dükkanın oradalar!
Ve beyazdır çorapları, nasıl da severim onu
Ve Haze'dir soyadı, adı Dolores.

Memur Bey, Memur Bey, işte oradalar
Dolores Haze ile sevgilisi kaçıyorlar!
Çek tabancanı, izle o arabayı
Fırla hadi, siper al!

Aranıyor, aranıyor: Dolores Haze
Düş grisi gözlerini diker, bakar
Kırk beş kilo ya çeker ya çekmez
Boyu desen bir kırkı geçmez

Arabam topallıyor, Dolores Haze
Ve o son, uzun hamle en zorudur
O ot bitmez yere atılmak benim sonumdur
Ve gerisi pastır ve yıldız tozudur

Bu şiiri psikanaliz yöntemiyle incelediğimde aslında bir manyağın elinden çıkma bir şaheser olduğunu görüyorum. Yalın, tutuk, donuk

kafiyeleri tıpkı külyutmaz akıl hocaları tarafından düzenlenen testler sırasında psikopatların çizdiği derinliksiz, korkunç görünümler ve insanlarla, bu görünümlerle insanların büyütülmüş ayrıntılarına benziyor. Birçok başka şiirler de yazdım. Kendimi başkalarının yazdığı şiirlere kaptırdım. Ama bir an olsun üzerimdeki intikam yükünü aklımdan çıkarmış değilim.

Lolita'yı yitirmenin sarsıntısı beni küçük kızlara olan tutkumdan kurtardı demem, okuyucumun da buna inanması için, benim namussuzun biri, onunda budala olması gerekir. Ona olan aşkım ne kılığa bürünürse bürünsün, Allahın belası huylarım değişmiyordu. Çocuk bahçeleriyle plajlarda, somurtuk, ürkek bakışlarım hala elimde olmayarak supericiklerinin uzuvlarının parıltısını, Lolita'nın nedimeleriyle gül yaprağı dolu kapları tutan küçük cariyelerinin sinsi yadigarlarını seçip ayırıyordu. Ne var ki içimdeki o bir tek vazgeçilmez hayal kuruyup gitmişti; artık kendimi gözlerden ırak bir yerde gerçek ya da kurmaca küçük bir kızla yaşanacak mutluluk hayallerine hiç mi hiç kaptırıp gitmiyordum, hayallerim, Lolita'nın çok çok uzaklarda, anılarda yaşayan o adaların kovuklarındaki kız kardeşlerine hiç mi hiç pençelerini geçiremiyordu. O iş, en azından şimdilik bitmişti artık. Öte yandan, heyhat, iki yıl süren sefil açgözlülük bende belli zevk alışkanlıkları bırakmıştı; içinde yaşadığım bu boşluğun beni ansızın çıkagelen bir deliliğin özgürlüğüne itivereceğinden korkuyordum - ola ki hiç beklemediğim bir anda okul dönüşüyle akşam yemeği arasında ara sokağın birinde şeytana uyardım. Yalnızlık yozlaştırıyordu beni. Dostluğa, üzerime titreyen birine gerek duyuyordum. Kalbime güven olmazdı, ne yapacağı bilinmez bir organdı. Rita'nın hayatımda boy göstermesi de böyle oldu işte.

26

Lolita'nın iki katı, benim de dörtte üç yaşımdaydı; pek ince, koyu renk saçlı, solgun benizli bir yetişkindi, kırk yedibuçuk kilo ağırlığındaydı, sevimli bir biçimde asimetrik, sert çizgili, bir iki kalem darbesiyle çizilivermişe benzer bir profili, üzerinde boylu boyunca omurlarının kabarıklığı görünen kıvrak bir sırtı vardı. Biraz İspanyol ya da Asyalı kanı taşıyordu sanırım. Onu serseri bir mayıs akşamı Montreal'le New York arasında bir yerde ya da daha daraltırsak Toylestone'la Blake arasında,

levhasında benekli pervane resmi olan, kor gibi ışıl ışıl bir barda buldum. Sarhoş ama şirindi, aynı okula gitmiştik diye tutturdu, tir tir titreyen küçük elini benim goril pençemin üzerine yerleştirdi. Duyularım pek az uyarılmıştı, ama bir deneyelim dedim; denedim ve onu sürekli yoldaşım olarak bağrıma bastım. Nasıl da iyi yürekliydi. Rita, Rita'ydı işte, öyle kafadar kızdı ki, sadece dost canlısı ve gönlü herkese açık olduğundan, yoluna çıkıp da kendini acındıran her yaratığa, kolu kanadı kırık ihtiyar bir ağaca, kimi kimsesi kalmamış bir kirpiye bile her şeyini verirdi desem yalan olmaz.

İlk karşılaştığımızda üçüncü kocasından daha yeni boşanmıştı - yedinci 'kavalye'si tarafından yüzüstü bırakılması daha da yenilere rastlıyordu- ötekiler, durmadan değişip duranlarsa, hesabı tutulamayacak kadar çok ve hızlıydı. Erkek kardeşi, içinde doğup büyüdüğü beyzbolcu, İncilci, tahıla kentin valisi, horozu, hamur suratlı, pantolon askılı, alacalı bulacalı kravatlı seçkin politikacılarından biriydi, hala da öyledir mutlaka. Son sekiz yıl boyunca o harika küçük kız kardeşine o harika küçük Grainball kenti'ne hiç ama hiç ayak basmaması koşuluyla ayda yüzlerce dolar vermiş durmuştu. Rita bana şaşkınlık dolu yakınmalarla, Allahın belası bir nedenle her yeni sevgilisinin onu tutup Grainball yönüne doğru götürdüğünü anlatmıştı. Ölümcül bir çekimdi bu, o daha neye uğradığını anlayamadan kendini kentin gümüşsü yörüngesi tarafından yutulmuş bulur, kenti çevreleyen koca sokak lambalarının aydınlattığı anayolu tutmuş olurdu. 'Dönerim de dönerim,' derdi kendi deyimiyle 'Allahın belası bir ipekböceği gibi döner dururum.'

İki kapılı, küçük, pek şirin bir arabası vardı; benim muhterem makine biraz dinlensin diye Kaliforniya'ya bununla gitmiştik. Doğal hızı doksandı. Sevgili Rita! 1950 yazından 1952 yazına kadar, karanlık iki yıl boyunca oradan oraya sürtmüştük. Rita'ların en tatlısı, en içten pazarlıksızı, en seveceni, en aptalıydı o! Ona oranla, Valeçka bir Schlegel, Charlotte bir Hegeldi. Bu uğursuz anıların bir köşeciğinde ne diye onunla uğraşıyorum bilmem ama (merhaba Rita, nerede olursan ol, ister sarhoş, ister akşamdan kalma ol, merhaba Rita!) ömür boyunca görüp göreceğim en anlayışlı, en derde deva yoldaş olduğunu, beni kuşkusuz tımarhaneyi boylamaktan kurtardığını söylemem gerek. Ona bir kızın peşinde olduğumu, kızın fedaisini de zımbalayacağımı söylemiştim. Rita bu planı ciddi ciddi onayladı. San Humbertino dolaylarında kendi başına giriştiği araştırmalar

sırasında (bir şey de bildiği yoktu üstelik) bir ara başına belanın püsküllüsünü sardırdı. Onu kurtarıncaya kadar canım çıktı; hırpalanmıştım, şuram buram morarmıştı, ama fiyakam hala yerindeydi. Sonra günün birinde benim kutsal otomatikle Rus Ruleti oynamayı önerdi; oynanmaz, revolver değil bu dedim, tabancaya yapışıp itiştik, sonunda ateş aldı, kurşunun barakanın duvarında açtığı delikten fışkıran parmak kalınlığındaki su pek cılız, pek komikti; onun çığlık çığlığa güldüğünü hatırlıyorum.

Sırtının o anlaşılmaz, ergenlik öncesi kıvrımı, o acelesiz, o mahmur dişi güvercin öpüşleri başımı beladan kurtarmıştı. Kimi sahtekarlarla kabile büyücülerinin öne sürdüğü üzere sanatsal yaratıcılık ikinci dereceden cinsel nitelikler arasında değildir, tam tersine; cinsellik sanatın el ulağından başka nedir ki? Aramayı bırakmıştım; düşman belki Tataristan'daydı, belki de beynimin gerisinde yana yana kül olacaktı (hayal gücümle ıstırabın da alevleri körükleyip duruyordu), her ne halse Pasifik kıyısında Dolores Haze'i tenis şampiyonasında oynatıyor olacak değildi ya. Doğu'ya geri dönerken bir akşamüstü, pembe, şişko, etiketli heriflerin birbirlerini küçük adlarıyla çağırıp ellerinde içki bardakları ortalarda gezinip durdukları kurultaylar düzenlenen o iğrenç otellerden birinde kendimize gelince sevgili Rita'yla ben, odamızda üçüncü bir kişiyi bulduk. Beyaz kirpikli, iri saydam gözlü, neredeyse albino denecek kadar sarışın, genç bir adamdı bu, ne Rita, ne de ben şu mahzun hayatlarımız boyunca bu herifi bir kere olsun gördüğümüzü hatırlamıyorduk. Kalın, kirli iç çamaşırları içinde terliyor, ayaklarında asker postallarıyla iki kişilik yatağın üzerinde, benim eldeğmemiş Rita'mın berisinde horulduyordu. Ritoçka eline gelen ilk şeyle, yağmurluğumla kıvrım kıvrım çıplak bedenini örttü, ben de kırmızı çizgili bir don geçirdim ayağıma, öylece durumu gözden geçirdik. Beş tane bardak kullanılmış olması ipuçları açısından şaşırtıcı bir bolluk sağlıyordu. Kapı doğru dürüst kapanmamıştı, yerde bir süveterle, pantolonluktan çıkmış bir pantolon duruyordu. Süveterle pantolonun sahibini sarsarak kendine getirdik, dökülüyordu. Hiçbir şey hatırlamıyordu. Rita'nın katıksız Brooklyn ağzı dediği bir aksanla, beş para etmez kimliğini aşırdığımızı ima edip huysuzlandı. Hemen elbiselerini giydirip en yakın hastaneye bıraktık. Şimdi unuttum, epey dönüp dolaştıktan sonra yolda Grainball'da bulunduğumuzu öğrendik. Altı ay sonra Rita doktora mektup yazıp haber sordu. Adını utanmadan Jack Humbertson koydukları hasta kendi geçmişi

konusunda hala birşey hatırlamıyormuş. Ah, Bellek Tanrıça, bütün esin perilerinin en tatlısı, en yaramazı!

Cantrip Review dergisinde Mimir ve Bellek* (*Mimir: İskandinav mitolojisinde geçmişi ve geleceği bilen Tanrı) konusunda bir deneme yayınlamama yol açan zincirleme görüşlere neden olmamış olsa, bu olaydan hiç söz etmezdim. Sözkonusu denemede, bu müthiş derginin insaflı okurlarına özgün ve önemli gelen başka konuların yanı sıra, kan dolaşımına dayalı bir zaman algılaması kuramı geliştirmiş, ayrıca (sözkonusu incir çekirdeğini doldurmak üzere) bu algılamanın kavramsal olarak, aklın sadece maddenin değil kendi kendisininde bilincinde olmasına dayandığını, böylece iki nokta (depolanabilir gelecekle depolanmış geçmiş noktaları) arasında sürekli bir gel-git sağlandığını öne sürmüştüm. Bu girişimimin sonucu olarak ve yıllığına Cantrip Üniversitesine çağrılmıştım.

Üniversite, Rita ile benim fıskiyeli kameriyesinde çocukların günışığmda ışıklar saçarak yıkandıkları Central Park'a bakan New York'taki küçük dairemizden altı yüz kırk kilometre ötedeydi. Eylül 1951'den Haziran 1952'ye kadar orada, şairlerle filozoflara ayrılmış özel lojmanlarda kaldım. Bu arada istimi üzerindeyken görülmemesini yeğ tuttuğum - çok ayıp etmiştim korkarım - Rita da yol üstünde bir konukevinde kalıyor, haftada iki kere ben ona uğruyordum. Derken, Rita kendisinden önceki kızdan çok daha insanca bir biçimde olmak üzere ortadan kayboldu bir ay sonra bölge hapishanesinde buldum onu. Çok ağırbaşlıydı, apandisitini aldırmıştı, beni Mrs. Roland McCrum adlı birinden çalmakla suçlandırıldığı mavimsi kürkleri aslında Mr. Roland McCrum'ın biraz alkollü de olsa içten bir anında kendisine armağan ettiğine inandırdı. Onu, alıngan erkek kardeşine başvurmadan hapisten çıkarmayı başardım, kısa süre sonra da arabayla Briceland üzerinden gerisin geriye, bir yıl öncesi birkaç saatliğine konakladığımız Central Park West'e doğru yola koyulduk.

Lolita'ya burada geçirdiğim saatleri yeniden yaşamak gibi tuhaf bir dürtüye kapılmıştım. Hayatımın, onu ve onu kaçıranı bulmaktan umudu kestiğim bir dönemine giriyordum. Artık hani 'anılar, anılar ne istiyorsunuz benden?' gibisinden, hiç değilse kurtarılabilecek olanı kurtarmak üzere eski dekorlarla yetinmeye çalışıyordum. Sonbahar çın çın çınlıyordu gökte. İki kişilik yataklar olup olmadığını soran posta kartına, otelin üzüntülerini bildiren bir cevap aldı Profesör Hamburg. Hiç boş yerleri yoktu. Sadece, o

da ilgileneceğimi sanmadıkları dört yataklı, penceresiz, banyosuz bir bodrum kat odaları vardı. Otelin antetli kağıdında şöyle yazıyordu:

SİHİRLİ AVCILAR
Kiliselere Yakınız Köpek Yasaktır
Bütün yasal içkiler bulunur.

Bu sonuncusunun doğru olup olmadığını düşündüm. Bütün? Kaldırım Kokteyli var mıydı örneğin? Ayrıca sihirli olsun ya da olmasın, her avcının kilise sıralarından çok av köpeklerine gerek duyup duymayacağını düşündüm. Birden yüreğime saplanan bir sızıyla, en büyük ressamların ağzına layık o sahneyi gözümün önüne getirdim; diz çökmüş bir küçük kız; belki de o ipeksi tüylü koker spaniel vaftiz edilmişti hiç değilse. Hayır o lobiye yeniden ayak basmanın ıstırabına katlanamazdım. Yumuşak, doygun renkli bir sonbaharın kol gezdiği Briceland'de zamanı geriye döndürmenin çok daha iyi yollan vardı. Rita'yı bir barda bırakarak kent kitaplığına yollandım. Cıvıldaşıp duran bir kızkurusu, ciltlenmiş 'Briceland Gazette'in 1947 Ağustos sayılarım kapsayan cildi bir yerlerden bulup çıkarma konusunda elinden geleni esirgemedi. Biraz sonra, kuytu bir köşede, çıplak bir ampulün ışığında neredeyse Lolita büyüklüğünde, tabut karası bir cildin kocaman, tül gibi incecik sayfalarını çeviriyordum.

Ah, okuyucu! Ah, kardeşim! Ne deli Hamburg'dur bu Hamburg. Pek duyarlı sinir sistemi bu sahneyle yüzyüze gelmeyi kaldıramayacağı için, en azından gizli bir kısmının tadını çıkarmaya karar vermişti; ırza geçme kuyruğundaki onuncu ya da yirminci askerin yağmalanmış, yaslı köyde askerliğin tadım çıkarırken, o dayanılmaz bakışları görmesin diye kızın bembeyaz yüzüne kara şalını fırlatıvermesini hatırlatıyor böylesi insana. Benim öğrenmek istediğim Gazette'deki resim çeken fotoğrafçının dikkatini Dr. Braddock ile çevresindekiler üzerinde yoğunlaştırırken benim oradan geçivermekte olan görüntümü de yakalayıp yakalayamadığı idi. 'Sanatçının daha genç bir canavar olarak portresi'nin saptanmış olacağını bütün kalbimle umuyordum. Beni Lolita'nın yatağına giden karanlık yolda yakalayıveren masum bir fotoğraf makinesi bellek denen esin perisi için ne bulunmaz mıknatıs! Bir dürtümün gerçek niteliğini pek de iyi açıklayamıyorum. Sanıyorum, insanı erken bir sabah vizitesinde elinde büyüteçle küçük, soluk renkli mikropları - natürmort denebilir bunlara, tabii

herkes kusmak üzeredir - hayran hayran incelemeye götüren dürtüyle ilgili bir şey bu, hastanın yüz ifadesini de bir türlü çıkaramazsınız bu arada ya... Neyse sözcüğün tam anlamıyla soluksuz kalmıştım, ben arar dururken bu lanet olasıca kitabın sivrisi de göbeğime batıp duruyordu çünkü... Arzunun Pençesinde ve Vahşi Kuvvet filmleri ayın 24'ünde, pazar günü her iki sinemada da gösterilmeye başlanıyordu. Serbest tütün eksperi Mr. Purdom 1925'den beri Omen Faustum tiryakisi olduğunu belirtiyordu. Sıkı çocuk Hank ile minyon zevcesi, Inckheith Avenue 58 numarada oturan Mr. ve Mrs. Reginald C. Gore'un konuğu olacaklar. Kimi parazitlerin boyu, taşıyıcılarının altıda biri kadardır. Dunkerque'in çevresi onuncu yüzyılda sularla çevrilmiştir. Kısa konçlu hanım çorapları 39 sent, kısa topuklu oxford'lar 3 dolar 95. 'Karanlık Çağ' köşesinin fotoğraf çektirmeyi reddeden yazarı 'şarap, şarap, şarap' diye nükte savuruyordu, Acem ayyaşları için biçilmiş kaftan olabilir, fakat her zaman şunu söylerim. - Tanrım, güller ve esinler açılsın diye her zaman yağmur, yağmur yağmur şıpırdasın evimin damına, 'Gamze dediğimiz şey cildin üst tabakasının alt tabakalara yapışması sonucunda oluşur.' Yunanlılar şiddetli gerilla saldırısını püskürtüyor, ve, ah, sonunda beyazlı küçük bir karaltı, karalar giyinmiş Dr. Braddock, tombul bedenine dokunup geçen o hayalet karaltı da her kimse yok, kendimden en ufak bir iz bile yoktu.

Rita'nın yanına döndüğümde bana, o ekşimiş şarap gülümsemesiyle eski bir okul arkadaşım diyerek kurumuş kalmış, pek sıska, cep boyu bir ihtiyarı tanıştırmaya -adın neydi aslanım?- kalkıştı. Adam kızı alıkoymaya çalıştı, bunun sonucunda biraz itişip kakışınca taş gibi kafasına baş parmağımı çarpıp incittim. Onu biraz hava, alsın, açılsın diye çıkardığım boyalı parkta hıçkırmaya, yakında, yakında benim de ötekiler gibi onu bırakıp gideceğimi söylemeye koyuldu, ben de ona hüzünlü bir Fransız baladı söyleyip, eğlensin diye bir iki derbeder kafiye düzdüm:

'Sihirli Avcılar' derler oraya. Soru;
Ne Kızılderili boyaları çıktı da
Senin vaadinden Diana, o resim gibi gölü
Masmavi otelin önünde ağaçlarla dolu
Kan gölüne döndürdü?

'Bal gibi beyazken neden mavi diyorsun, neden mavi diyorsun Allahaşkına?' dedi, yeniden ağlamaya başladı; onu arabaya götürdüm, New York yolunu tuttuk, çok geçmeden ta tepede, apartman dairemizin küçük terasını saran sisin içinde mutluydu gene. Nasıl olduysa iki olayı, Rita'yla Cantrip'e giderken Briceland'e uğrayışımla New York'a geri dönerken Briceland'den geçişimizi birbirine karıştırdım sanırım, ama akışkan renklerin birbirine karışması, kendini hatırlamaya adamış sanatçının küçümseyeceği şeylerden değildir.

27

Girişteki bana ait posta kutusu, ortasındaki camlı çentikten içindekilere şöyle bir göz atmama yarayacak çeşittendi. Bundan önce sık sık, camdan geçerek yabancı bir elyazısının üzerine düşen baklava kesimli bir ışık parçasının bu elyazısını çarpıtıp Lolita'nın elyazısına benzettiği kimi kereler, bitişikteki bahçe vazosuna - benim cenazenin küllerini saklayan vazoydu belki de- abanmış, yere yıkılacak gibi olmuştum. Ne zaman böyle olsa, ne zaman onun o sevimli, kocaman, çocuksu, kargacık burgacık yazısı korkunç bir biçimde benim az sayıdaki mektup arkadaşlarımdan birinin sıkıcı elyazısına dönüşse, Dolores öncesi günlerimin huzurunu ağulu bir keyifle hatırlardım. O günlerde karşıma düşen mücevher pırıltılı bir pencerenin oyununa gelir, dört bir yanı kolaçan eden gözümle, utanılası günahımın her an tetikte olan periskopuyla ta uzaktan Harikalar Ülkesindeki Alis'inkine benzeyen, saçlarını tarayan yarı çıplak bir supericiğini seçerdim. İnsanın elinin erişemeyeceği kadar uzakta duran bu alev alev hayal, elde edilip de yanı sıra getirdiği bir yasaklamanın bilinciyle kirlenmesi olasılığı da bulunmadığından daha da bir kusursuzlaşır, benim hazzımı da kusursuzlaştırırdı. Evet, belki de daha olgunlaşmamış bedenleri çekici bulmamın nedeni, saf genç perikızı güzelliklerinin berraklığından çok, uçsuz bucaksız kusursuzlukların bir avuç gerçekle bir dolu vaat arasındaki uçurumu örttüğü bir konumun tehlikesizliğinde, hiçbir zaman elde edilemeyecek o gülpembesi ile boz karışımı yüce renkte aranmalı. Ah, pencerelerim benim! Üzeri serpme benekli günbatımıyla şişip kabaran gecenin ta tepesinde sallanıp durarak dişlerimi gıcırdatır, arzunun bütün iblislerini yürek gibi atan balkonun parmaklıklarına kadar sürer götürürdüm. Balkon uçup gidecek, kayısı renkli karalı, nemli geceye

karışıverecek gibi görünürdü; uçup giderdi de bunun üzerine ışıltılı hayal kımıldanır, Havva gene kaburga kemiğine dönüşür, pencerede gazete okuyan yarı çıplak, şişko bir heriften başka bir şey olmadığı ortaya çıkardı.

Zaman zaman, hayallerimle doğal gerçeklik arasındaki yarışı kazandığımdan, bu aldanma katlanılır olurdu. Araya rastlantı karışıp da, bana sakladığı gülümsemesini benden esirgediğinde, işte o zaman katlanılmaz acılar başlardı. Paris'te bir çayda konuştuğum bir kadın, 'Bilir misiniz ki küçüğüm yıllarca aşıktı size?' demişti. Küçüğü daha yenilerde evlenmişti, kilometrelerce ötede oturuyordu, kaldı ki on iki yıl kadar önce o tenis kortlarının yanındaki bahçede onu farkedip etmediğimi bile hatırlamıyordum. İşte şimdi gene kutunun içine şöyle bir bakıvermiştim, önümde gerçeğin sadece kışkırtıcı bir sahtekarlık değil, saygıdeğer bir namusluluk da olması gereken vaadi duruyordu. Ne var ki kader çok görüyordu bunları bana - kader ve solgun benizli sevgili mektup yazarının elyazısı harflerinin birdenbire küçülüvermesi tabii... Hayallerim aynı anda hem Proustvari bir geçmişe dalmış, hem de vahşice yerle bir edilmişti. Çünkü 1952 Eylülü'nün başlarına rastlayan o günün sabahı elyordamıyla mektuplarımı aranmak için aşağı indiğim sırada, hiç mi hiç anlaşamadığım o suratsız, işgüzar kapıcı, Rita'yı son eve bırakanlardan birinin girişteki merdivenlere yığılıp 'köpek gibi kıvrandığını' söyleyip şikayet etmeye başlamıştı. Onu dinleyip bahşişini vermiş, olayın daha terbiyeli bir çeşitlemesini dinliyordum ki, hızır gibi yetişen o iki mektuptan birinin Rita'nın annesinden geldiği izlenimine kapıldım. Rita'nın annesi, bir keresinde Cape Cod'da ziyaretine gittiğimiz ufak tefek bir kadındı, bana değişik adreslere mektup yazar durur, kızıyla benim birbirimize çok yakıştığımızı, evlensek ne harika olacağını söyler dururdu; hemen açıp, asansörde çabucak bir gözattığım öteki mektup ise John Farlow'dan geliyordu.

Dostlarımıza roman kahramanlarının okur zihninde kazandıkları türden bir süreklilik yükleme eğiliminde olduğumuz çok kere dikkatimi çekmiştir. Kral Lear oyununu kaç kere yeniden okursak okuyalım, o iyi yürekli kralı keyifli bir aile toplantısında, kucaklarında finoları üç kızıyla birlikte, bütün acıları unutup neşe içinde kadeh kaldırırken göremeyeceğizdir. Emma deseniz, hiçbir zaman Flaubert'in babasının tam anında akıttığı bir damla gözyaşındaki içten tuzun etkisiyle kendine gelemeyecektir. Okur tarafından sevilen kahraman, kitap kapakları arasında

nasıl bir evrim geçirmiş olursa olsun, kader çizgisi zihnimizde belirlenmiştir, aynı biçimde dostlarımızın da kendileri için çizdiğimiz şu ya da bu mantık içinde, ya da alışılmış biçimde davranmalarını bekleriz. Demek ki X, alışageldiğimiz ikinci sınıf senfonileriyle karşıtlık oluşturacak ölümsüz müziği hiçbir zaman yazamayacaktır. Y, hiçbir zaman cinayet işleyemez. Z, hiçbir zaman bizi arkadan vurmaz. Her şeyi zihnimizde planlamışızdır, belli bir kişiyi ne kadar seyrek aralıklarla görürsek onun hakkında oluşturduğumuz kalıba uysallıkla girdiğini görmenin verdiği zevk de o kadar doyurucu olur. Öngördüğümüz kader çizgisinden herhangi bir sapma, bize sadece haddini bilmezlik değil, ahlakî düşkünlük olarak da gözükür. Yüzyılın görüp göreceği en önemli şiir kitabını kapı komşumuz gezgin sosisçinin yazdığını öğrensek, onu hiç tanımamış olmayı yeğleriz.

Bütün bunları, Farlow'un babaları tutmuş mektubuna ne kadar şaşırdığımı açıklamak üzere söylüyorum. Karısının öldüğünü biliyordum ama gene de dulluğunda da her zamanki gibi uyuşuk, donuk ve güvenilir bir adam olmayı sürdüreceğini ummuştum. Mektubunda, Birleşik Devletler'de kısa bir süre kaldıktan sonra yeniden Güney Amerika'ya döndüğünü, Ramsdale'de üstlendiği her türlü işi de aynı kentte oturan, ikimizin de tanıdığı Jack Windmuller'e devredeceğini söylüyordu. Hazelerin 'içinden çıkılmaz' işlerinden kurtulduğuna da özellikle sevmiyordu. Bir İspanyol kızıyla evlenmişti. Sigarayı bırakmış, on üç buçuk kilo almıştı. Kız çok gençti ve kayak şampiyonuydu. Balayım geçirmek üzere Hindistan'a gidiyorlardı. Kendi deyimiyle artık 'aile kurmaya' karar verdiğinden, bundan böyle benim ne idüğü belirsiz ve yorucu' işlerime ayıracak zamanı olmayacaktı. Birtakım işgüzarlar -bir komite oluşturmuşlardı bunlar anlaşılan- ona küçük Dolly'nin nerelerde olduğunun bilinmediğini, benim Kaliforniya'da adı çıkmış bir dulla yaşadığımı bildirmişlerdi. Evleneceği kızın kayınbabası kontmuş, oldukça da zenginmiş. Birkaç yıl önce Haze'lerin evini kiralayanlar şimdi evi satın almak istiyorlardı. Dolly'i bir an önce ortaya çıkarmamı söylüyordu. Bacağını kırmıştı. Şili'nin karları içinde birbirlerine gülücükler yollayan kendisinin ve beyaz yünlüler içindeki bir kumralın fotoğrafını yollamıştı. Apartman dairesini açıp içeri girdiğimi ve kendi kendime 'eh, hiç olmazsa izlerini buluruz bundan sonra' dediğimi hatırlıyorum - öteki mektubun pes perdeden, içe işleyen bir sesle söze başlaması da bu sırada oldu:

SEVGİLİ BABACIĞIM, Nasıl gidiyor? Ben evlendim. Yakında bebeğim olacak. Kocaman bir bebek olacak sanıyorum. Yılbaşında gelecek galiba. Bu mektubu yazmak zoruma gidiyor. Borçlarımızı ödeyip buradan kurtulacak kadar paramız olmadığından delirecek gibiyim. Dick'e Alaska'da işverecekler, çok özel bir çalışma alanı var, bulun bildiğim bu kadar, ama gerçekten harika olacak. Ev adresimizi gizli tuttuğum için kusura bakma, ama bana hala kızgın olabilirsin, Dick bilmemeli. Bu kent görülecek şey. Hava kirliliğinden bu evredeki geri zekalıları göremiyorsun. Bize lütfen bir çek yolla, babacığım, üçyüz, dörtyüz dolar, hatta daha azı bile yeter, ne yollarsan razıyım, benim eskilerimi satabilirsin, para bir gelsin işler yeniden yoluna girecek çünkü. Lütfen, cevap yaz. Çok üzüntüler, sıkıntılar geçirdim.

Bekliyorum.

Dolly'n (Mrs. Richard E Schiller)

28

Gene yollardaydım, gene külüstür mavi arabanın direksiyonunda, gene yalnızdım. O mektubu okuyup da içimden yükselen ıstırap dağlarıyla savaştığım anda Rita bitmişti benim için. Baktım uykusunda gülümsüyordu, alnından öptüm, onu geri dönmemek üzere terkettim, sevecenlik dolu veda notumu göbeğine iliştirdim - yoksa bulamayabilirdi.

Yalnız mı dedim? Şey, tam da öyle değil. Küçük, kara dostum da yanımdaydı, gözlerden uzak bir yere gelir gelmez de Mr. Richard E Schiller'in korkunç ölümünün provasını yaptım. Arabanın arkasında bana ait çok eski, çok kirli gri bir süveter bulmuş, artık uzakta kalan anayol üzerindeki bir orman yoluna saparak vardığım çıt çıkmayan vadide bunu tutup bir ağaç dalına asmıştım. Cezanın yerine getirilmesi, sanırım tetiğin tutukluk yapması nedeniyle biraz sekteye uğramıştı. Acaba bu esrarengiz nesneyi biraz yağlasam mı, diye düşündüm, fakat buna ayıracak vaktim yoktu. Şimdi üzerinde fazladan delikler de açılan eski püskü, ölü süveter, arabaya dönecek, bende sıcacık dostum'u yeniden doldurduktan sonra yola devam edecektim Mektubun tarihi 18 Eylül 1952'ydi (22 Eylül'deydik), Lolita'nın verdiği adres ise 'Postrestant Coalmont'du. ('Va.' değil, Ta.' değil, 'Tenn.' değil -' aslında Coalmont da değil ya - her şeyi gizledim aşkım). Araştırmalarım sonucu Coalmont'ın New York'dan beş yüz kilometre kadar

uzakta bulunan küçük bir sanayi kenti olduğunu öğrendim. Önce bütün bir gün ve bütün bir gece araba sürmeyi düşündüm, fakat daha sonra düşüncemi değiştirdim ve şafak sökerken, iki saatliğine kentin birkaç kilometre uzağımdaki arabalı motel odasında dinlendim. Düşmanımın, bu Schiller herifinin Lolita'mı belki de Beardsley'de Miss Emperor'a giderken bisikletinin lastiği patladığında - arabasına aldığını, öylece tanıştıklarını, sonra da başının derde girdiğini geçirdim aklımdan. Arka koltukta duran idam edilmiş süveter, ben ne kadar biçimini değiştirmiş olsam da, bu Trapp Schiller denen adamın bedeninin kimi çizgileri, hantallığı ve neredeyse müstehcen kalenderliği hakkında bir fikir veriyordu. Altıya kurduğum çalar saatin tepesini, avaz avaz bağırmasın diye saat daha altı olmadan bastırırken, onu kaba yozluğuna inat olsun diye yakışıklı ve zeki olmaya karar verdim. Sonra düelloya gitmek üzere hazırlanan bir centilmenin ciddi ve romantik özeniyle kağıtlarımı yeniden gözden geçirdim, nazlı bedenimi yıkadım, kokular süründüm, yüzümü ve göğsümü traş ettim, ipek bir gömlekle temiz bir don seçtim, saydam, açık sarı kısa konçlu çoraplar giydim ve bavulumda çok özel elbiseler - örneğin sedef düğmeli bir yelek, uçuk renkli kaşmir bir kravat vb. - bulundurduğum için kendi kendimi kutladım.

Ne yazık ki uzun boylu kahvaltı edemedim, bu bedensel gereksinimi önemsiz bir engel sayarak kısa geçiştirdim, ağzımı kol yeninden çıkardığım bürümcük bir mendille sildim ve kalp yerine mavi bir buz kalıbı taşıyarak, dilimde bir hap, arka cebimde Som Ölüm'le Coalmont'un telefon kulübelerinden birine girdim (ıh-ıh-ıh diye inledi kulübenin minik kapısı) lime lime olmuş telefon rehberindeki tek Schiller'in-Paul, Mobilyacı - numarasını çevirdim. Boğuk sesli Paul, kuzenlerinden birinin oğlu olan bir Richard tanıdığını söyledi, adresi de, dur bakayım, Killer* Sokağı 10 numara (takma adları bulmak için çok uzağa gitmem gerekmeyecek). Ih-ıh-ıh dedi minik kapı bir kere daha.

Killer* Sokağı 10 numara, döküntü bir ev, birkaç kimsesiz ihtiyar ve inanılmaz derecede kirli, kızıl saçlı iki supericiğini sorguya çektim (içimdeki yüzyıllık canavar, oldukça aldırışsız bir biçimde, sadece laf olsun diye, cinayeti işleyip bitirdikten sonra artık her şey görkemini yitirdiğinde tutup göğsüne bastıracağı lime lime elbiseli bir çocuk arıyordu). [(*) Killer: Katil.] Evet, Dick Schiller burada oturmuş ama evlenince taşınmıştı. Adresini bilen yoktu. Cılız kollu, çıplak ayaklı iki küçük kız ve bunların

bunak büyükanneleriyle birlikte durduğum yerin yanında yerdeki kapağı açık delikten kaim bir erkek sesi, 'dükkandan bilirler belki,' dedi. Yanlış dükkana daldım, ve eserekli ihtiyar bir zenci, ben daha ağzımı açmadan kafasını salladı. Çıktım, caddeyi geçip renksiz ruhsuz bir manava girdim, orada benim ricam üzerine bir müşterinin çağırmasıyla, sokaktaki deliğin kardeşi olan dükkanın zeminindeki ahşap labirentten bir kadın sesi şöyle bağırdı: 'Hunter yolu, sondaki ev...

Hunter yolu kilometrelerce ötede, daha da beter bir mahalledeydi, her yanda çöp tepecikleri ve çukurlar, solucanlı sebze bahçeleri, kulübeler, külrengi çisenti 'ev'e gelince durdum; yolun daha aşağısında kendisine benzeyen iki üç ev ve kurumuş yabani otlarla çevrelenmiş bir gecekondu. Evin arkasından çekiç sesleri geliyordu, birkaç dakika külüstür arabamın içinde hiç kıpırdamadan oturdum; yaşlı ve bitkindim, yolculuğumun sonuna gelmiş, boz renkli hedefime varmıştım, finiş dostum finiş düşmanlarım. Saat ikiye geliyordu.Nabzım kah dakikada 40, kah 100 atıyordu. Çisenti, arabanın kaputunun üzerinde tıpırdıyordu. Silahım pantolonumun sağ cebine geçmişti. Ne idüğü belirsiz bir enik evin arkasından çıktı geldi, şaşırarak durdu kaldı, dostça hav-havlamaya başladı, gözleri birer çizgiydi, tüylü göbeği çamurlara belenmişti, biraz dolandı, sonra bir daha havladı.

29

Arabadan çıktım, kapıyı çarparak kapadım. O güneşsiz günün çukurluğunda nasıl da hesaplı, nasıl da işbilir bir gümlemeydi bu! Köpek de aşağı kalmamak için 'hav!' dedi. Kapının zilini çaldım, zilin titreşimleri bütün sinir sistemimi dolaştı. Hiç-kimse yok. Dedim kendi kendime. Hiç-hiçkimse yok. Bu 'hiç-hiçkimse' saçmalığını da nereden çıkardım? Hav, dedi köpek. Bir koşuşturma, bir ayak sürümesi duyuldu, bir hışırtı bir havlama, derken açıldı kapı.

Boyu bir iki santim daha uzamış, gözünde pembe çerçeveli gözlükler. Yeni, kabartılmış saç modeli, kulaklar da ortaya çıkmış. İşte bu kadar! O büyük an, üç yıldır kafamdan geçirip durduğum o ölüm bir tahta parçasındaki kıymık kadar sıradanmış meğer. Koskoca karnı tam ortasındaydı. Başı daha küçük görünüyordu (gerçekte yalnızca iki saniye geçmişti ama bu saniyelere hayatın elverdiği ölçüde durağanlık katmama izin verin lütfen), solgun çillerle kaplı yanakları çukura kaçmıştı, çıplak

kollarıyla bacakları güneş rengini kaybetmişlerdi, üzerlerinde minik tüyler seçiliyordu. Üstünde kahverengi pamukludan kolsuz bir elbise, ayaklarında parlak renkli keçe terlikler vardı.

'Şey, gir içeri,' diyerek soluğunu saldı kısa bir aradan sonra, sesinde şaşkınlık ve hoşnutluğun bütün vurgusuyla.

'Kocan evde mi?' dedim çatlak bir sesle, yumruğum cebimde.

Bazılarınızın aklından geçeni biliyorum, ama tabii ki onu öldüremezdim. Onu seviyordum, anlıyor musunuz? İlk bakışta, son bakışta, her, evet her bakışta aşktı bu.

'Gir içeri,' dedi; neşeli olmaya özen gösterdiği bir sesle. Ben geçebileyim diye Dolly Schiller bedenini kapının kıymık kıymık tabut tahtasına yapıştırdı olabildiğince, (hatta hafifçe parmak uçlarında da yükseldi) bir dakika kadar öyle çarmıha gerilmiş gibi kaldı, yüzü aşağıya dönüktü, eşiğe doğru gülümsüyordu, üzerlerini yuvarlacık allar basmış yanakları çukura kaçmıştı, suyla ıslanmış süt beyazı kolları, tahtanın üzerinde iki yana açılmıştı. Şişkin bebeğine dokunmadan geçtim. Hafif bir kızartma kokusu, Dolly kokusu. Dişlerim budala gibi takırdamaya başladı. Yok, sen dışarıda kalacaksın' (köpeğe). Kapıyı kapadı, beni ve koca karnını izleyerek bu bebek evinin oturma odasına girdi.

'Dick aşağıda,' dedi, görünmez bir tenis raketiyle işaret etti; gözüm içinde bulunduğumuz kasvetli oturma- yatak odasından mutfağa kaydı, orada oldukça ilkel bir bahçede tulum giymiş koyu renk saçlı genç bir yabancının - hemen o anda cezadan kurtulmuştu - arkası bana dönük olarak merdivene tünemiş, komşusunun kondusunun üzerindeki ya da yakınındaki bir şeyi onarmakta olduğunu seçti. Komşusu olan, tek kollu tombulca adam yanında durmuş yukarıya bakıyordu.

Uzaktan, özür dilercesine durumu açıkladı Lolita ('Erkek işte, ne yaparsın' gibilerden); onu içeri çağırsın mıydı? Hayır.

Tabanı eğimli odanın ortasında durmuş, soru anlamı taşıyan 'hımm' sesleri çıkarıyor. Cava'lı dansözlerinkine benzer, bana hiç de yabancı gelmeyen el, kol hareketleri ile, komik bir nezaket gösterisine girişerek ister salıncaklı koltuğu, istersem de divana (gece ondan sonra 'yatak') oturabileceğimi belirtiyor. 'Bana yabancı olmayan' diyorum, çünkü Beardsley'de verdiği partide de aynı bilek danslarıyla karşılamıştı beni. İkimiz de divana oturduk. Garip şey; güzelliği solup gitmişti gerçi, ama bu kadar geç de olsa, şu anda kesinlikle farkediyordum ki, tıpkı Boticelli'nin

gül pembesi Venüs'üne benziyordu, hep benzemişti; aynı yumuşak eğimli burun, aynı çizgileri belirsizleşmiş güzellik. Parmaklarım açıldı, cebimde sarılı bulunduğu mendilin içindeki kullanılmamış silahı kavramayı bıraktı, sonra yeniden, bu kez namlusundan tuttu, kavradı.

'Benim aradığım bu adam değil,' dedim., Gözlerindeki belli belirsiz hoşnutluk kayboldu. Eski, acı günlerimizdeki gibi kırıştı alnı:

'Kim değil?'

'Nerede o? Çabuk?'

'Bak,' dedi başını bir yana eğip öylece sallayarak. 'Bak, bu konuyu açma lütfen.'

'Hem de nasıl açacağım,' dedim ve bir anlığına - garip şey, bütün konuşmamız boyunca tanık olduğum tek insaflı, tek katlanılabilir an boyunca - o hala benimmiş gibi iki düşman olduk gene.

Akıllı kız, kendini tuttu.

Dick, bütün bu rezalet konusunda tek bir şey bile bilmiyordu. Babası olduğumu sanıyordu. Gezginci bir lokantada bulaşık yıkamak üzere, oldukça hali vakti yerinde ailesini bırakıp kaçtı sanıyordu. Ne söylese inanırdı. Bütün bu pisliği ortaya çıkarıp da ne diye işleri zorlaştıracaktım? Ama, dedim, sağduyulu bir kız olmalıydı, sağduyulu bir kız olmalıydı (o ince kahverengi kumaşın altında çıplak bir davul gibi atıyordu kalbi), ona yardım etmemi istiyorsa hiç olmazsa durumu bütün açıklığıyla bilmem gerektiğini anlamalıydı.

'Hadi, adını söyle!'

Çoktan bildiğimi sanıyormuş. Öyle tanınmış biriymiş ki (muzip ve hüzünlü bir gülüşle güldü) dünyada inanmayacakmışım. Kendisi de inanamıyormuş ya.

'Adını söyle, sonbahar perim benim.'

'Canım ne önemi var,' dedi. Boşverip unutmamı önerdi. Bir sigara ister miydin? Büyük bir kararlılıkla başını salladı. Hır çıkarmaya değmeyecek kadar zaman geçmişmiş üzerinden, o inanılmaz inanılmazlıktaki adı söylese kesinlikle inanmazmışım, hem de-.

'Ben gitsem iyi olur,' dedim, 'saygılar sunarım, seni gördüğüme sevindim.'

'Gerçekten yararı yok,' dedi; söylemeyecekti, ama öte yandan madem ki - 'Kim olduğunu gerçekten öğrenmek istiyor musun? Peki, adamın adı...'

Ve yavaşça, bir sır gibi, ince kaşlarını havaya kaldırıp çatlamış dudaklarını büzerek, biraz alaylı, biraz hoşnut etmek istercesine, ama sevecenlikten de yoksun olmayan bir sesle, peşten bir ıslık çıkararak kurnaz okuyucularımın çoktan bulduğu adı söyledi.

Su geçirmez. Hourglass Gölü birdenbire nereden bilincimi arşınladı boydan boya? Ben de bu adı ta başından beri, o olduğunu bilmeden biliyordum. Sarsılmadım, üzülmedim. Örtüşme yavaşça gerçekleşti, her şey yerine oturdu, bu anılar boyunca sırf olgunlaşan meyve dalından kopup da içine düşsün diye sabırla ördüğüm bu dallı, güllü desende yerini buldu. Evet,, sırf o sapkınca tutkudan, -o konuşuyordu, bense altın rengi bir huzurda eriyordum- tanıdık ayrıntıların bir bir yinelenmesinden kaynaklanan doygunluğun canavarcasına altın rengi huzurunda eriyordum. Bana düşman okuyucularım bile görmezlikten gelmeyecektir bunu. Dediğim gibi, konuşuyordu. Şimdi daha sakin, daha akıcıydı konuşması.

Deli gibi aşık olduğu tek adamdı o. Dick'den ne haber? Ah, Dick dünya tatlısıydı, birlikte çok mutluydular ama onun söylemek istediği bambaşka bir şeydi. Ya ben, ben sayılmıyordum bile tabii? Yanı başında oturan kadife paltolu, uzak, zarif, ince, kırklık, hastalıklı hizmetkarının kendi ergenlik öncesi bedeninin her bir gözeneğine, her bir kıl torbacığına sahip ve hayran olması gerçeğine - biraz da can sıkıcı, içinden çıkılmaz, gereksiz buluyordu beni - inanamazmış gibi şöyle bir baktı bana.

Garip gözlüklerle çevrelenmiş soluk gri gözler bir an için zavallı aşkımızı gözden geçirdi, düşündü, sonra yavan bir parti, yalnızca akla gelebilecek en sıkıcı tiplerin katıldığı yağmurlu bir kır eğlentisi, tekdüze bir temrin, çocukluğuna yapışıp kalmış kuru bir çamur parçası gibi silkip attı.

Rastgele bir tempoyla yere vurduğu ayağının -edindiği alışkanlıklardan biri- titreşim alanından tam zamanında çekiverdim dizimi.

Sinirlenmememi söyledi. Geçmiş geçmişti. Ona oldukça iyi babalık ettiğimi söyleyebilirdi - bu kadarını teslim ediyordu hiç değilse. Devam et Dolly Schiller.

Peki, O'nun annesini tanıdığını biliyor muydum? Neredeyse annesinin eski bir dostu bile sayılabileceğini? Ramsdale'deki amcasını görmeye geldiğini? - ah evet yıllar önce - annesinin kulübünde konuşma yaptığım, herkesin önünde onu. Dolly'yi çıplak kolundan sıkıştırıp, mıncıkladığını, kaşından öptüğünü, Dolly'nin de o sırada on yaşında olduğunu, ona çok kızdığını? İki yıl sonra Beardsley'de sahneleyeceği oyunu yazdığı sırada

beni ve kendisini kaldığı konukevinde gördüğünü? Ya Wace Journal gazetesinde resmi çıktığında az daha yakayı ele verdiğini - beni Clare'in yaşlı bir kadın, belki de o adamın akrabası, ya da bir zamanlar birlikte yaşadığı kadın olduğuna inandırarak yanlış iz sürmeye götürmesi ne korkunçtu! - biliyor muydum? Briceland Gazette'de çıkmamıştı resmi. Evet, çok tuhaf.

İşte böyle, dedi bu dünya birbiri ardınca sıralanan bir şakalar dizisiymiş, hayatım yazsalar kimse inanmazmış.

Bu sırada Dick ile Bill'in bira almak amacıyla daldıkları mutfaktan güven verici, gevrek gürültüler gelmeye başladı. Kapı aralığından konuğu farkettiler ve Dick odaya girdi.

'Dick, bu babam!' diye bağıldı Dolly çın çın öten, kulak tırmalayan bir sesle; bütünüyle garip, yeni, şen, yetişkin bir sesti bu, aynı zamanda artık uzakta kalan bir savaşın mağduru olan genç adam ağır işittiğinden, acıklıydı da.

Buzul mavisi gözler, kara saçlar, elma yanaklar, traşsız çene. El sıkıştık. Tek eliyle harikalar yaratan ve bundan da gurur duyduğu belli olan temkinli Bill, açtığı teneke bira kutularım içeri getirdi. Gitmeye kalkıştı.

Küçük insanların o tumturaklı rezaleti. Alakonuldu. Bir bira reklamı. Aslına bakarsanız böylesi benim de, Schiller'lerin de işine geliyordu. Pek de sağlam gözükmeyen sallanır koltuğa geçtim. Dolly ağzındakileri harıl harıl çiğneyerek bana marshmallow ve patates cipsi ikram etti. Erkekler Dolly'nin kadife paltolu, bej yelekli, narin yapılı, ufak tefek, genç görünüşlü ama hastalıklı, Eski Dünyalı babasına baktılar, belki de bir vikonttu.

Kalmaya geldiğim izlenimini edinmişlerdi. Dick derin derin düşündüğünü belirten alın kırıştırmalardan sonra Dolly ile kendisinin mutfakta, ek şiltenin üzerinde yatabileceklerini belirtti. Hafifçe elimi kaldırdım, söylediklerimi kendi aralarındaki özel bir haykırışla Dick'e ileten Dolly'e sadece dostlarım ve hayranlarım tarafından ağırlanmak üzere Readsburg'a giderken yolüstü diye uğradığımı bildirdim. Bill'in geri kalan parmaklarından birinin kanamakta olduğu (o kadar da becerikli değilmiş demek) o sırada farkedildi. Adamın elinin üzerine eğildiğinde Dolly'nin solgun memelerinin gölgeli aralığı nasıl da kadıncaydı, bunu nasıl da önceden görmemiştim! Adamı yarasını bakmak üzere mutfağa götürdü. Birkaç dakikalığına, çok belirgin bir biçimde yapay bir sıcaklıkla şişip kabaran üç ya da dört sonsuzluk boyunca, Dick ve ben başbaşa kaldık. Sert

bir iskemleye oturmuş, ön ayaklarını oğuşturuyordu, birden terli burun kanatlarının üzerindeki kara lekeleri, akik sertliğindeki pençelerimle sıkmak gibi anlamsız bir istek geldi içimden. Gür kirpikli, güzel, hüzünlü gözleri, bembeyaz dişleri vardı. Adem elması iri ve kıllıydı. Neden daha iyi traş olmaz bu genç irisi tipler? O ve Dolly'si şuradaki kanepede en azından yüz seksen kere, belki de çok daha fazla, utanıp sıkılmadan sevişmişlerdi; bundan da önemlisi onu ne zamandan beri tanıyordu? Yok, hınç duymuyorum. Garip şey hiç hınç duymuyorum, sadece keder ve mide bulantısı. Şimdi burnunu oğuşturuyordu. En sonunda ağzım açtığında (hafifçe kafasını da sallayarak) şunları söyleyeceğinden emindim: 'Valla harika bir kız, Mr. Haze. Gerçekten harika. Hem de harika bir anne olacak.' Ağzını açtı bir yudum bira içti. Böylece yüzüne bir anlam geldi, sonra ağzı köpükleninceye kadar birasından yudumlar almaya devam etti.

Kuzu gibiydi. O'nun Floransa resimlerindekine benzer memelerini avuçlamıştı. Tırnakları kirli ve kırıktı ama parmak eklemleri, bilek kemiğinin bütünü, güçlü, biçimli bileği, hepsi de benimkilerden çok çok daha kusursuzdu. Zavallı çarpuk çurpuk ellerimden gurur duyamayacak kadar çok bedeni incittim bu ellerle. Fransızca bir sövgü cümlesi, Dorset'li bir çiftçi yamağının parmaklarının boğumları, Avusturyalı bir terzinin küt parmak uçları Humbert Humbert bu işte.

O susarsa ben de susabilirdim. Bu yatışmış, gözü korkmuş sallanır koltukta biraz dinlenmek iyi bile gelirdi bana. Sonra da gider, düşmanın inini bulur, tabancamın sünnet derisini sıyırır, büzüşmüş tetiğin orgazmının tadını çıkarırdım. Viyana'lı doktorun sadık, uslu bir izleyicisi olmuşumdur her zaman. Fakat, sonunda bir tür uyuşturulma sonucu, akıl edebileceği tek cümleyi 'Harika bir kız...' vb. söylemekten alıkoyduğum zavallı Dick'e acımaya başladım.

'Demek böyle,' dedim, '.Kanada'ya gidiyorsunuz?'

Mutfakta Dolly, Bill'in söylediği ya da yaptığı bir şeye gülüyordu.

'Demek böyle!' diye bağırdım. 'Kanada'ya gidiyorsunuz! Kanada değil!' -diye yeniden bağırdım- 'Alaska demek istiyorum, tabii!'

Bardağını sıkıca kavradı ve görmüş geçirmiş bir baş sallayışıyla cevapladı. 'Şişe açacağıyla kesti galiba. Sağ kolunu İtalya'da kaybetti de.'

Leylak rengi güzel badem ağaçları çiçek açmış. Orada ta yukarıda leylak rengi lekelerle boyanmış kopuk bir gerçeküstücü kol duruyor. Elin üzerinde bir çiçekli kız dövmesi. Dolly ve eli sargılı Bill geri döndüler.

Kumral, solgun ve belli belirsiz güzelliğinin, kötürüm herifi heyecanlandırdığını geçirdim aklımdan. Dick ferahlamıştı, sırıtarak ayağa kalktı. Bill'le birlikte geri dönüp şu telleri onarmaları gerekir sanıyordu. Mr. Haze ile Dolly'nin birbirlerine söyleyecek yığınla şeyleri olduğunu sanıyordu. Gitmeden önce beni yine göreceğini sanıyordu. Bu insanlar niye bu kadar çok 'sanırlar' da bu kadar az traş olurlar, işitme aletlerine bu kadar az başvururlar? 'Otur,' dedi ellerini kalçalarına vurduğunda bir ses çıktı. Kara, sallanan koltuğa çöktüm yeniden.

'Demek aldattın beni? Nereye gittin? Nerede şimdi o adam?'

Şöminenin üzerinden parlak, dışbükey bir fotoğraf aldı. Gözlerini dikmiş bakan beyazlı yaşlı kadın, tıknaz, eğri bacaklı, kısa elbiseli; kolluklu gömlekli yaşlı adam, sarkık bıyıklar,saat köstekli. Lolita'nın kayınları Juneon'da Dick'in erkek kardeşinin yanında oturuyorlar.

'Sigara içmek istemediğine emin misin?'

Kendisi içiyordu, sigara içtiğini ilk kez görüyordum. Korkunç Humbert'in yönetimi altında kesinlikte yasaktı. Charlotte Haze mavi bir sigara dumanında bütün endamıyla doğruldu, kalktı mezarından. Hayır derse Ivor amcadan sorup öğrenirdim.

'Seni aldattım mı? Hayır.' Tıpkı annesinin yaptığı gibi şömineye doğru fırlatacakmışcasına tuttuğu sigarasının üzerine işaret parmağıyla çabuk çabuk vurdu, sonra, Tanrım, tıpkı annesi gibi tırnağıyla sıyırarak alt dudağına yapışmış bir sigara kağıdı parçasını çıkardı. Hayır. Beni aldatmamıştı. Hepimiz dosttuk. Edusa ona Cue'nun küçük kızlardan hoşlandığını, gerçeği söylemek gerekirse (ama ne gerçek) bir keresinde hapse girmesine ramak kaldığını bile söylemişti; ayrıca Lolita'nın bunları bildiğini de biliyordu Cue. Evet... Dirseği avcunda, dumanı üflüyor, gülümsüyor, biraz daha duman çıkarıyor; o sigarayı fırlatacakmışcasına tutuşu. Anılar koyuldukça koyuluyor. O herkesin, her şeyin iç yüzünü görürmüş - gülümsüyor - O, ne ona ne de bana benzermiş çünkü bir dahiymiş. Büyük adam. Müthiş gırgır. Lolita ikimizin arasında geçenleri anlattığında kahkahadan kırılmış, ben zaten önceden anlamıştım, demişmiş. Bu koşullar altında ona anlatmanın hiçbir sakıncası yokmuş ki!

Ha, 'Cue' mu? Herkes Cue dermiş de ona.

Beş yıl önce gittiği kamp. Garip rastlantı... Onu Elephant'ten (Elphinstone demek istiyor) arabayla bir gün çeken züppe bir çiftliğe götürmüş. Adı mı? Şey, saçmasapan bir ad -Fak Fak Çiftliği- işte bildiğim

gibi canım, saçmalık olsun diye-neyse, artık önemi yokmuş zaten, o yer tarihe karışmış, dağılmış gitmiş. 'Doğru söylüyorum,' dedi, o çiftliğin nasıl lüks bir yer olduğunu düşünemezmişim bile, her şey, ama herşey vardı demek istiyormuş, evin içinde bir şelale bile varmış. Bir keresinde tenis oynadığımız (bu 'mız'a bayıldım işte) kızıl saçlı herifi hatırlıyor muymuşum? İşte, o çiftlik kızıl saçlı'nınmış aslında ama, bir yazlığına Cue'ya devretmişmiş. Cue'yla ikisi geldiklerinde, ötekiler onlara gerçek bir taç giyme töreni düzenlemişler, sonra sonrası müthiş bir dalış olmuş, hani tıpkı Ekvator'u geçerkenki gibi. Bilirsin canım. Yapmacık bir tavırla pes edermiş gibi gözlerini devirdi.

'Devam et, lütfen!'

Peki, Lolita'yı Eylül'de Hollywood'a götürüp bir deneme filmi çektirmek düşüncesindelermiş. Onun oyunlarından birinden - Altın Yürekler - uyarlanan filmdeki tenis maçı sahnesinde küçük bir rolde gözükecek, Klieg marka döşemeyle kaplı zemin üzerinde, filmin tanınmış yıldızcıklarından birinin dublörlüğünü de yapacakmış. Yazık, bir türlü gerçekleşmemiş.

'Nerede o domuz herif şimdi?'

Domuz herif değilmiş o. Birçok yönden harika bir adammış. Başına ne geldiyse içkiyle uyuşturucudan gelmiş. Tabii bir de seks konusunda tam bir manyakmış, dostlarıysa onun tutsakları gibiymişler. Fak Fak çiftliğinde neler yaptıklarım gözümün önüne getiremiyordum bir türlü (ben, Humbert, gözümün önüne getiremiyordum!) Lolita ona aşık olduğu için katılmayı reddetmiş, o da onu sokağa atmış.

'Ne gibi şeylerdi bunlar?'

'Ah, sapık, iğrenç, akla hayale gelmez şeyler. Örneğin iki kız, iki oğlan, üç ya da dört. erkek alır, hepimiz çırılçıplak altalta üstüste yuvarlanırken yaşlı bir kadın da filmimizi çekerdi.' (Sade'm Justine'i de başlangıçta on iki yaşındaydı.) 'Ne gibi şeyler, tam olarak öğrenmek istiyorum?'

Ah, şeyler... ah, ben bak, gerçekten bu 'ben'i içindeki sızının kaynağına kulak verirken pes perdeden bir çığlık gibi söylüyor, söyleyecek söz bulamadığından sert hareketlerle bir aşağı bir yukarı sallayıp durduğu elinin baş parmağını yelpaze gibi açıyordu. Hayır, susacaktı artık, karnında bu bebekle ayrıntılara girmeyi reddediyordu.

Bu makuldü.

Artık önemli değil,' dedi, gri bir yastığı yumrukladı, sonra karnı yukarıya gelecek biçimde sırtüstü divana uzandı. 'Çılgın şeyler, iğrenç şeyler. Hayır dedim, ben senin o hayvan oğlanınkini (kılı bile kıpırdamadan, tam olarak Fransızca'ya çevrilse 'liflemek' anlamına gelecek iğrenç bir argo deyim kullandı) çünkü bir tek seni istiyorum. İşte, o da bastı tekmeyi.'

Anlatacak pek bir şey kalmamıştı. O kış, 1949'da Fay'la ikisi iş bulmuşlardı. İki yıla yakın bir süre -canım, orası senin burası benim dolaşmıştı işte, şey, küçük şeylerde, lokantalarda çalışmıştı, sonra Dick'e rastlamıştı. Hayır, ötekinin nerede olduğunu bilmiyordu. New York'da olduğunu sanıyordu. Tabii, o kadar ünlüydü ki, istese hemen bulabilirdi onu. Fay, ciltliğe geri dönmeyi denemişti ama çiftliğin yerinde yeller esiyordu-yanmış, kül olmuştu, geriye hiçbir şey kalmamıştı, sadece bir moloz yığını. Ne garipti, ne garipti.

Gözlerini kapadı, ağzını açtı, keçe terlikli ayaklarından biri yerde, geriye yastığın üzerine uzandı. Tahta yer döşemesindeki tahtaların bitiştiği yer ayrıktı, küçük çelik bir buya mutfağa kadar yuvarlanıp gidebilirdi. Bilmek istediğim her şeyi biliyordum. Sevgilime işkence etmek niyetinde değildim. Bill'in gecekondusundan ötelerde bir yerlerde bir paydos radyosu çılgınlıktan ve kaderden söz ederek şarkı söylemeye başlamıştı ve işte o, mahvolmuş güzelliği, ip gibi damarlı ince yetişkin kadın elleri, tüyleri diken diken olmuş beyaz kolları, sıradan kulakları, bakımsız koltukaltlarıyla karşımda duruyordu; daha on yedisinde onulmazcasına yıpranmıştı, karnındaki o bebek, daha şimdiden önemli bir adam olmayı, M'. S. 2020 sıralarında da köşesine çekilmeyi kuruyordu, Lolita'm benim ona baktım, baktım, şu an, öleceğimi nasıl biliyorsam, o anda da onu bu dünyada görüp göreceğim, ya da başka bir dünyada bulmayı umut edebileceğim her şeyden çok daha fazla sevdiğimi biliyordum. Geçmişte, çığlıklar atarak üzerinde yuvarlandığım o superiçiğinden ancak belli belirsiz bir menekşe kokusu, ölgün bir yaprak yankısı kalmıştı geriye; gül pembesi ince uzun derenin kıyıcığında bir yankı, beyaz bir göğün altında uzakta bir orman, dereciği dolduran kahverengi yapraklar, hışırtılı otlarda son bir cırcır böceği... Tanrıya şükür, tapındığım tek şey bu yankı değildi. Kalbimin, bu ışıl ışıl koca şeftalinin birbirine dolanmış dalları arasında gözüm gibi esirgediğim ne varsa gelmiş, o kısır, o bencil günahta, yok saydığım, lanetle andığım her şeyde özetlenmişti. Alay edebilirsiniz benimle, mahkeme salonunu boşaltmakla gözümü korkutabilirsiniz, ama sizler ağzıma tıkaçlar tıkayıp

beni yarı yarıya soluksuz bırakıncaya kadar haykıracağım kendi zavallı gerçeğimi, Lolita'mı, bu solgun, kirletilmiş, karnı başkasının çocuğuyla şişmiş, ama hala gri renk gözlü, hala is karası kirpikli, hala kumral, hala badem rengi, hala Carmencita, hala benim olan bu Lolita'yı ne kadar çok sevdiğimi bütün dünya bilsin istiyorum. Changeons de vie, ma Carmen, allons vivre que elque port on nous ne serons jamais separes*, [(*) Hayatımızı değiştirelim. Karmen'im, gel birbirimizden hiç ayrılmayacağımız bir yerde yaşayalım.] Ohio mu? Massachusets'in ormanları mı? O gözleri balık gözü gibi miyop baksa da, meme uçları şişip çatlasa da, o güzel, genç kadife yumuşaklığında deltası lekelense, yırtılsa da zararı yok - senin o sevgili, o solgun yüzüne bir baktım mı, senin o boğuk, genç sesini bir duydum mu, gene o an çıldırırım aşktan, Lolita'm benim.

'Lolita,' dedim, 'ne yeri ne de zamanı belki ama, bir şey söylemek istiyorum. Hayat çok kısa. Buradan şu külüstür arabaya kadar yirmi, yirmi beş adımlık bir uzaklık var. Kısacık bir yol. Gel, o yirmi beş adımı at. Şimdi. Hemen şimdi. Olduğun gibi gel. Sonsuza kadar mutlu yaşayalım.

Carmen, voulez - vous venir avec moi?** [(**) Benimle gelir misin, Karmen. sana. Belki, sadece - neyse, önemi yok' (cezayı geciktiririz demek istedim ama demedim).] 'Yani,' dedi gözlerini açıp hafifçe doğrularak, her an sokacak bir yılan gibi, 'yani, parayı bize (bize) yalnızca seninle bir motele gitmem koşuluyla mı vereceğini söylüyorsun? Bu mu söylemek istediğin?'

'Hayır,' dedim, 'Yanlış anladın. Kazara bulduğun Dick'ini, bu korkunç sıçan deliğini bırakmanı, gelip benimle birlikte yaşamanı, benimle ölmeni istiyorum, her şeyi benimle, her şey...' (daha bunun gibi sözler).

'Sen çıldırmışsın,' dedi Lolita, yüzü seğirerek.

'Bir daha düşün, Lolita. Hiçbir sorumluluk yüklemiyorum 'Neyse, geri çevirsen bile gene de... çeyizini... alacaksın.'

'Şaka etmiyorsun ya?' diye sordu Dolly.

Ona içinde dört yüz dolar para bulunan bir zarf ve ayrıca üç bin altı yüz dolarlık bir çek uzattım.

Ürkekçe, güvenmiyormuş gibi aldı küçük armağanımı, derken alnını tatlı bir pembelik sardı.

'Yani,' dedi, sesinde acılı bir vurguyla, 'bize dört bin kağıt mı veriyorsun?' Yüzümü ellerimle örttüm ve hayatım boyunca döktüğüm en ılık gözyaşlarına boğuldum. Gözyaşlarımm parmaklarımın arasından

süzülüp kıvrılarak çenemden aşağıya indiğini, yüzümü dağladığını duyuyordum, burnum tıkandı, artık duramıyordum, derken bileğime dokundu.

'Bana dokunursan ölürüm,' dedim. 'Benimle gelmeyeceğine emin misin? Geleceğini umut edemez miyim? Sadece bu kadarını söyle bana.'

'Hayır,' dedi 'Hayır, balım, hayır.'

Bana hiç balım dememişti bundan önce.

'Hayır,' dedi, 'Böyle bir şey sözkonusu bile olamaz Cue'ya dönerim daha iyi. Yani, demek istiyorum ki-!' El yordamıyla arandı sözcükleri. Onun bulamadığı sözcükleri ben içimden buldum: ('O kalbimi kırdı. Sense hayatımı yıktın sadece.') 'Kanımca,' diye devam etti, 'hop! -zarf kaydı, yere düştü, eğildi, zarfı kaldırdı- 'bize bu kadar parayı vermen büyük eliaçıklık. Her şey yoluna girecek, gelecek hafta yola çıkabiliriz. Ağlamayı bırak, lütfen. Anlayışlı olmalısın. Dur sana biraz daha bira getireyim. Ay, ağlamasana, seni bu kadar aldattığım için üzgünüm ama, bu işler böyle işte.' Yüzümü, parmaklarımı sildim. Armağanıma baktı, gülümsedi. Sevinçten uçuyordu. Dick'i çağırmak istedi. Biraz sonra gideceğimi, onu hiç, ama hiç görmek istemediğimi söyledim. Bir ortak konuşma konusu bulmaya çalıştık. Bilmem neden, gözümün önüne gelen -gözümün nemli ağtabakasında titreşip, ipeksi parıltılar saçarak gelen- bir eşiğe oturmuş, boş bir konserve kutusuna 'tak' diye çakıl taşları atan on iki yaşlarında, cıvıl cıvıl bir kız çocuğuydu. Laf olsun diye söyleyecek bir şeyler bulmaya çalışırken, az kaldı 'Bazen düşünüyorum da, Mc Coo'ların o küçük kızına ne oldu acaba? Aklı başına geldi mi dersin?' diye soracaktım, sonra birden durdum; 'Ya Haze'lerin küçük kızına neler oldu dersin...' diye karşılık vermesinden korktum. Sonunda para konusuna döndük gene. Elindeki paranın annesinin evinden gelen kiranın net geliri olduğunu söyledim. Yıllar önce satılmamış mıydı? Hayır, satılmamıştı; (evet, bunu ona Ramsdale'le olan bütün ilişkilerimi koparmak istediğim için söylediğimi itiraf ederim). Bir avukat ona parasal durumuna ilişkin bir rapor yollayacaktı daha sonra. Durum iyiye gidiyordu; annesinin satın aldığı ufak tefek tahvillerden bazılarının değeri yükseldikçe yükselmişti. Evet, gitmem gerektiğine emindim. Gitmem, onu bulmam ve hakkından gelmem gerekiyordu.

Dudakları bana değerse gerisinden sorumlu olmayacağımı bildiğimden koca karnıyla birlikte attığı her adımda ben de küçük dans adımlarıyla

geriye kaçıyordum.

O ve köpek uğurladılar beni. Çocukluk ve supericiklik dönemi boyunca içinde yolculuk ettiği külüstür arabayı gördüğünde kayıtsız kalmasına şaşmıştım (sözün gelişi, aslında şaşmamıştım), sadece ızgaralarının çevresinin biraz mora çalmaya başlamış olduğunu belirtti. Arabanın onun olduğunu söyledim, ben otobüsle de gidebilirdim. 'Aptallık etme,' dedi, uçakla Jüpiter'e gidip oradan yeni bir araba alacaklardı. 'Bu arabayı beş yüz dolara satın alayım senden,' dedim.

'Böyle giderse yakında milyoner olacağız,' dedi yanı başındaki zevkten dörtköşe olmuş köpeğe. Carmencita'ma dedim ki... 'Son bir kere söyle,' dedim tane tane olmasına çalıştığım İngilizcemle, 'yarın olmaz tabii, yarından sonra da olmaz, ama işte bir gün, günün birinde gelip benimle yaşamayacağına kesinlikle, ama kesinlikle emin misin? Bana bu mini minnacık umudu bile versen yepyeni bir 'Tanrı yaratır, yürekler paralayan çığlıklarla yakarırım ona!' (daha buna benzer sözler.) 'Hayır,' dedi gülümseyerek, 'hayır...'

'Her şey öylesine bambaşka olurdu ki,' dedi Humbert Humbert.

Sonra silahımı çektiğim gibi - kimi okuyucular böylesi bir çılgınlık yaptığımı sanmışlardır da ondan söylüyorum. Aklımdan bile geçmedi bunu yapmak.

'Allahaısmarladık!' diye şakıdı benim tatlı, ölü, ölümsüz Amerika'lı aşkım; çünkü sizler bunu okurken o hem ölü, hem de ölümsüz olacak. Demek istediğim, o sözüm ona yetkililerle aramızdaki anlaşma böyle.

Sonra ben arabayla uzaklaşırken, çın çın öten bir sesle Dick'e seslendiğini duydum. Köpek, arabanın yanı sıra şişman bir yunus gibi bata çıka koşmaya başladı, ama şişman ve yaşlıydı, çok geçmeden vazgeçti.

İşte şimdi sönmekte olan günün çisentisi içinden sürüyordum arabamı, silecekler deli gibi çalışıyordu, ama benim gözyaşlarımla başa çıkmak ellerinde değildi.

30

Coalmont'dan öğleden sonra saat dörtte yola çıktığıma göre, (X yolu diyelim - numarasını hatırlamıyorum) şafakta Ramsdale'e varabilirdim, ne var ki kestirme bir yol aklımı çeldi. Y otoyoluna çıkmam gerekiyordu. Haritam, hava kararmadan önce vardığım Woodbine'in biraz ötesinde, asfalt

X yolunu bırakıp, bunu kesen toprak bir yoldan Y yoluna çıkabileceğimi açıkça gösteriyordu. Gene haritama göre bu toprak yol ancak yetmiş kilometre kadardı. Aksi halde X yolunda yüz altmış kilometre daha gitmem, sonra da Y'ye varmak istediğim yere ulaşmak için tembel tembel kıvrılan Z yolunu kullanmam gerekecekti. Ne var ki, sözkonusu kestirme yol gitgide kötüleşti, gitgide engebeli, gitgide çamurlu oldu, öyle ki on altı kilometre kadar körükörüne, uğraşa didine, kaplumbağa hızıyla yol aldıktan sonra benim külüstür, halsiz, Melmoth diz boyu çamura saplandı kaldı. Her yerde karanlık, yapış yapış bir rutubet vardı, durum ümitsizdi. Farlarımın ışığı, içi su dolu geniş bir hendeğin üzerine asılı kalmıştı. Çevremdeki arazi, varsa eğer, kapkaranlık bir bozkırdan başka bir şey değildi. Kendimi kurtarmaya çalıştımsa da, arka tekerleklerim sadece çamurlar sıçratıp, ıstıraplar içinde inlemekle yetindi. Başıma gelene lanetler yağdırıp, süslü elbiselerimi çıkardım, gündelik pantolonumu çektim, üzerime de kurşunlarla delik deşik olmuş kazağı giydim, bata çıka altı buçuk kilometre ötedeki çiftliğe yürüdüm. Yolda yağmur yağmaya başladı, ama geri dönüp yağmurluk alacak gücü bulamadım kendimde. Bu çeşit olaylar kalbimin kısa bir süre önce konulan teşhislere rağmen aslında oldukça sağlıklı olduğunu ortaya koyuyordu. Gece yarışma doğru bir enkaz kaldırıcı geldi, arabamı çekip çıkardı. Suları yara yara gerisin geriye X yoluna çıktım, yola devam ettim. İki saat sonra, adı sanı olmayan küçük bir kentte büyük bir bıkkınlık çöktü üzerime. Kenara çektim, karanlıkta dost bir cep matarasından kana kana içtim.

Yağmur kilometrelerce önceden iptal edilmişti. Appalachia'larda bir yerde karanlık bir geceydi. Arasıra kırmızı arka farları uzaklaşan ya da beyaz ön farları yaklaşan bir araba geçip gidiyordu yanımdan, ama kent ölüydü. Tatlı, olgun, usul usul çürüyen Avrupa'da olduğu gibi kaldırımlarda insanın içine ferahlık veren kentliler bir aşağı bir yukarı dolaşmıyor, gülüyorlardı. El değmemiş gecenin ve aklımdan geçen şeylerin tadına tek başıma varacaktım. Yol kenarındaki tel çöp sepeti, içine atılabilecek şeyler konusunda çok titizleniyordu. Süprüntü. Kağıt. Çöp Atılmaz. Sherry kırmızısı harfler bir fotoğrafçı dükkanım gösteriyordu. Üzerinde kabız ilacı markası yazılı koca bir termometre bir eczanenin önünde sessiz sedasız duruyordu. Rubinov Mücevher Şirketi'nin vitrinindeki vitrin elmasları kırmızı bir aynaya yansıyordu. Jiffy Jiff Kurutemizleyicisinin ketensi derinliklerinde ışıklı yeşil bir saat yüzüyordu. Sokağın öteki yanında bir

garaj, uykusunda 'Genuflexion Lubricity'* (*Dizlerinin Üstünde Zamparalık) dedi, sonra bunu hemen düzeltti: 'Guflex Lubrication**'(**Gulfex Yağlama Servisi) oldu. Gene Rubinov'un değerli taşlarıyla bezenmiş bir uçak uğuldayarak geçti kadife göklerden. Geceleri ölen ne çok küçük kent görmüştüm! Üstelik bu sonuncusu da değildi.

Bırakın eğleneyim biraz burada, 'O'nun işi bitti sayılır. Sokağın karşı kaldırımında, biraz yukarıda neon lambaları kalbimden iki vuruş eksiğiyle yanıp sönüyorlardı; aşağı yukarı her iki saniyede.bir lokantanın ışıklı ilanı, koca bir kahvedanlık zümrüt rengiyle canlanıyor, sonra İyi Yiyecek' diyen pembe ışıklı harfler onun yerini alıyor ama kahvedanlık zümrüt rengiyle yeniden dirilmeden önce gözalıcı gölgesi seçilebiliyordu. Gölge oyunları oynamıştık. Bu ne idüğü belirsiz ufak kent 'Sihirli Avcılardan uzak değildi. Gene ağlamaya başlamıştım, boş yere yaşanmış bir geçmişin sarhoşuydum.

31

Coalmont'la Ramsdale arasındaki bu tek durak noktasında (masum Dolly Schiller'le keyif ehli Ivor Amca arasında) durumumu yeniden gözden geçirdim. Kendimi ve aşkımı, olabilecek en açık seçik, en duru biçimde görebiliyordum. Buna oranla önceki çabalarım odak noktasını şaşmış görüntüler gibi geliyordu bana. Birkaç yıl önce, yavan Protestan Tanrıtanımazlığımın fizikötesi bir merak anında eski moda bir Katolik inayetine teslim olmuş, Fransızca konuşan akıllı bir günah çıkartıcının yol göstericiliğinde kendi günah bilincimden yüce bir varlık çıkarsamaya çalışmıştım. Kırağıyla dantellenmiş Quebec'in o buz gibi sabahlarında o iyi yürekli rahip ince bir sevecenlik ve anlayışlılıkla uğraşmıştı benimle. Ona ve temsilcisi olduğu yüce kuruma sonsuz gönül borcu duyuyorum. Ne yazık ki ruhum nasıl bir huzur bulursa bulsun, beni ne gibi sarsılmaz sonsuzluklar beklerse beklesin, Lolita'ya tattırdığım şehvetin onun tarafından bir türlü silkip atılamayacağı yolundaki insani gerçeği aşamıyordum. Bana - bugünkü halimle, kalbim, sakalım ve bütün çürümüşlüğümle bana - Dolores Haze adlı Kuzey Amerikalı bir çocuk-kızın manyağın biri tarafından çocukluğundan yoksun edilmesinin sonsuzluğun akışı içinde zırnık kadar önemi olmadığı kanıtlanmadıkça, işte bu kanıtlanmadıkça (ki bu kanıtlanırsa hayatın kötü bir şakadan başka bir şey olmadığı da ortaya çıkacaktır) zavallılığıma ancak bir tek şeyin ilaç olacağına inanıyorum; ağzı

kalabalık sanatın yaratacağı nafile bir kocakarı merhemi etkisi... Eski bir şairin dediği gibi;

Güzelliğin ölümlü bilincine ödenecek
Vergi biz ölümlülerin ahlak bilincidir.

32

İlk yolculuğumuzda -cennetin ilk halesinde- kuruntularımla huzur içinde başa çıkabileyim diye bazı açık gerçekleri görmezlikten gelmemeye kesin karar vermiştim; onun çıktığı oğlan değildim, parlak heriflerden biri değildim, dostu değildim, insan bile değildim, sadece bir çift gözle didik didik yenmiş, parça parça bir bedendim - bundan çoğunu söylemem de yakışık almaz. Ona verdiğim amaçlı bir sözden vazgeçtiğim (garip, küçük gönlünde neler yatıyordu kimbilir - özel plastik tabanlı bir paten pistinde kaymak mı, yoksa tek başına sinemaya gitmek mi?) günün akşamı, yarı açık kapıyla yana kaykılmış aynanın rastlantı sonucu oluşturduğu birliktelikten yararlanarak yüzündeki ifadeyi gördüğümü hatırlarım... O ifadeyi tam olarak anlatamam size... öyle koyu bir çaresizlik vardı ki yüzünde, artık haksızlığın ve çaresizliğin sınırları zorlandığından - zorlanan her sınır kendisini aşan bir şeylerin de habercisidir- bu çaresizlik bir an sonra aldırışsız bir bönlüğe dönüşüverecek gibi görünüyordu; yüzündeki anlamsız aydınlık da bundan ötürü olmalıydı. Hele sözkonusu olanın bir çocuğun kalkık kaslarıyla aralık dudakları olduğunu düşünürseniz, beni onun sevgili ayaklarına kapanıp, insanca gözyaşlarına boğulmaktan, kıskançlığımı Lolita'nın gerçek diye bildiği dış dünyadaki kirli ve tehlikeli çocuklarla kaynaşmaktan umduğu hazlara feda etmekten alıkoyanın ne hesaplı bir cinselliğin, ne türlü çaresizliklerin bilinci olduğunu daha iyi anlayabilirsiniz.

Artık kolsuz bacaksız canavarlara dönüşen başka küllenmiş anılarım da var. Bir keresinde, Beardsley'in sonu günbatımına çıkan bir sokağında küçük Eva Rosen'e dönmüş, (her iki supericiğini de konsere götürüyordum, her ikisini de o kadar yakından izliyordum ki neredeyse bedenimle dokunabilirdim) evet, Eva'ya dönmüş ve kızın Milton Pinski'nin (mahalleden tanıdığı bir oğlan) müzik konusunda söylediklerini

dinlemektense ölmek yeğdir, demesi üzerine büyük bir ağırbaşlılık ve dinginlikle şu karşılığı vermişti Lolita'cığım:

'Biliyor musun, ölmenin en korkunç yanı insanın bütün bütüne tek basma olması' robot dizlerim bir aşağı bir yukarı kalkıp inerken sevgilimin aklından geçenler konusunda şimdiye kadar hiçbir* şey bilmediğimi, o kötü ergen klişelerin ardında büyük olasılıkla uzanıp giden bir bahçe, bir alacakaranlık ve bir saray kapısı olduğunu düşünmüştüm. Kirli paçavralar ve sefil titreyişler içinde kıvranan bana, kuşkuya yer bırakmayacak bir kesinlikle yasaklanmıştı bu yarı karanlık, tapılası bölgeler. Çünkü onun ve benim içinde yaşadığımız kesinkes kötücül dünyada, sürdürdüğümüz yaşama biçimi çerçevesinde onun, daha büyük bir arkadaşıyla, anne babasıyla, sağlıklı gerçek bir sevgiliyle, benim Annabel'le ya da gene Lolita'nın yüce, arınmış, çözümlenmiş, Tanrı'laşmış bir Harold Haze'le tartışma konusu edebileceği şeyleri (soyut bir düşünce, bir resim, noktalı yerleri boş bırakılmış bir Hopkins şiiri ya da kimi yerleri kazınmış bir Baudelaire, Tanrı ya da Shakespeare, yürekten herhangi bir şey) konuştuğumuzda ikimizin de tedirgin olacağını farkediyordum. İyi niyet gösterileri! O incinebilirliğini bayat bir edepsizlikle can sıkıntısına sarıp sarmalar, bense çaresizlik yüzünden aldırışsız olmasına çalıştığım sözlerimi öyle yapay bir ses tonuna büründürürdüm ki, dişlerim kamaşırdı, dinleyicim; benim zavallı, örselenmiş çocuğum daha fazla konuşmamı engelleyecek küstahlık çığlıkları atardı.

Seni sevdim. Beş kollu bir canavarım ben, ama seni sevdim. Aşağılıktım, kabaydım, alçaktım, her şeydim, ama seni sevmiştim, seni sevmiştim! Hem, zaman zaman senin bana olan duygularını da farketmiş, farketmiş de cehennem acıları içinde kıvranmıştım, küçüğüm benim. Lolita'm, kızım, gözüpek Dolly Schiller'im!

Hatırlarım, kimi zamanlar -cennetteki buzdağları diyelim bunlara- ondan alabileceğim her şeyi aldıktan, beni elden ayaktan kesen, gök mavisine boğan o müthiş, o çılgın boşalmalardan sonra insana benzer bir sevecenliğin sessiz irkiltisiyle onu kollarıma alırdım sonunda. Teni, parke taşı döşeli avludaki deniz mavisi neon lambalarının pancurların arasından sızan ışığıyla parlar, kurum karası kirpikleri kıvır kıvırdır, külrengi gözleri her zamankinden daha boş bakar; geçirdiği büyük ameliyattan sonra hala üzerindeki uyuşturucunun sersemliğini atamamış küçük bir hasta gibidir. Sevecenlik, utanca ve çaresizliğe dönüşür; ben kimsesiz, tüy gibi Lolita'mı

mermer kollarımda sallayıp yatıştırmaya çalışır; ılık saçlarına gömülerek inler; gelişigüzel okşar; bağışlaması için sessizce yalvarırdım, ne var ki beni benden alan bu ıstıraplı sevecenliğin doruk noktasında (ruhum çıplak bedeninin çevresinde dolanır, her an günah çıkarmaya hazır beklemektedir) arzu birdenbire, alay edercesine, korkunç bir biçimde yeniden kabarır - 'yoo, hayır!' diye yalvarır Lolita, ulu Tanrıdan yardım dilercesine; bir an sonra bütün o sevecenlik ve o gök mavisi, hepsi tuzla buz olur.

Çocuk ve ana baba ilişkileri konusunda görüşler yirminci yüzyıl ortalarında akademik deli saçmalarıyla psikoanaliz piyasasının değişmezlik kazanmış simgelerinden oldukça zarar gördüler gerçi, ama gene de bu konuda önyargılı olmayan okurlara seslendiğimi umut ediyorum. Bir keresinde Avis'in babası bebeciğini ve götürmeye geldiğini bildirmek üzere dışarıda korna çaldığında, adamı içeri buyur etmek zorunda olduğumu düşünmüştüm; adam gelmiş, bir dakika kadar oturmuş, biz çene çalarken şişman, sevimsiz, sokulgan bir çocuk olan Avis de babasına yanaşarak, şişko gövdesiyle çıkmış, dizlerine kurulmuştu. Lolita'nın yabancılara son derece şirin bir gülümsemeyle baktığını bilmem anlattım mı size? Gözler sevecen, kürklü bir bakışla kısılır, tabii ki gizli bir anlam taşımayan ama öylesine güzel olan o tatlı, hülyalı ışıltı, yüzünün bütün çizgilerine yansırdı. Öylesine sevimliydi ki bu ışıltı, insan böylesi bir tatlılığı tarih öncesi bir konuk ağırlama töreninin kalıntılarını kendiliğinden harekete geçiren bir kalıtıma-kaba saba okuyucular hemen konuksever fahişelik deyip çıkacaktır- yormaktan kendini alamazdı. Neyse, Mr. Byrd şapkasını elinde evirip çevirerek konuşurken Lolita da oracıkta durmuş - ah, ne aptallık benimkisi, Lolita'nın ünlü gülümsemesinin en önemli özelliklerinden birini unuttum, o da şu: yüzünde o sokulgan, şuruplu, gamzeli parlaklık oynaşırken, bakışları odadaki herhangi bir yabancının üzerinde durmaz, deyim yerindeyse çiçeklerle bezeli kendi bakışının boşluğunda asılı kalakalır ya da miyopluğun verdiği bir tatlılıkla rastgele nesneler üzerinde dolaşırdı. O anda olan da buydu işte; şişko Avis babasına sokulurken, Lolita benden kilometrelerce uzakta, ikiye bükülüp üzerine abandığı masanın kenarına sürttüğü bir mevye bıçağına gözlerini dikmiş bakıyordu.

Birden Avis, babasının boynuna sarılıp başını kulağına yapıştırdığında, adam da bunun üzerine tombul irisi yavrusunu kucakladığında Lolita'nın gülümsemesinin bütün ışığını yitirdiğini, kendi kendisinin donmuş bir gölgesi haline geldiğini gördüm. Meyve bıçağı masanın kenarından kaydı,

düştü, gümüş sapı bileğine çarparak bir an acıdan soluksuz bıraktı onu, başı öne doğru fırladı, bedeni ikiye katlandı, sonra yüzünde çocukların gözyaşları gelinceye kadar takındıkları o korkunç ağlama öncesi ifadesiyle tek ayağı üzerinde sıçrayarak kaçtı gitti. Ardından koşup mutfakta gönlünü alan pembe beyaz şişman, harika babası, küçük yumuk bir erkek kardeşi, mini mini kızkardeşi, ağızları kulaklarına varan iki köpeği olan Avis'ti gene de, Lolita'nınsa hiçbir şeyi yoktu. Bu sahnenin kenarına iliştirilebilecek başka bir olay daha var bu da Beardsley'de geçmişti. Şöminenin yanında kitap okumakta olan Lolita gerinmiş, sonra dirseği havada homurdanarak sormuştu: 'Peki nerede gömülü?' 'Kim?' 'Bal gibi biliyorsun, cinayet kurbanı annem.' 'Sen de bal gibi onun mezarının nerede olduğunu biliyorsun,' dedim, kendime hakim olmaya çalışarak, sonra da Ramsdale'in hemen dışında, tren raylarıyla Lakeview Tepesi arasındaki mezarlığın adını verdim. 'Ayrıca,' diye ekledim, 'böylesine acıklı bir kazanın önemi senin yakıştırdığın sıfatla oldukça bayağılaşıyor. Aklından ölüm düşüncesini silmekse gerçek amacın-' 'Yok canım!' diye bir çığlık atıp ayağa fırladı Lo, sallana sallana çıktı odadan. Bir an için ağrıyan gözlerimi diktim, ateşe baktım. Sonra okuduğu kitabı aldım yerden. Gençler için yazılmış zırvalardan biriydi. Marion diye somurtuk bir kız vardı, bir de bütün beklentilerin tersine genç, şen, anlayışlı, kızıl saçlı bir güzel olan üvey annesi. Üvey anne, Marion'a, Marion'un ölen annesinin aslında olağanüstü bir kadın olduğunu, ölmekte olduğu için çocuğun onu özlemesini istemediğini, bu nedenle de Marion'a olan sevgisini özellikle göstermemeye çalıştığını anlatıyordu. Gözlerimde yaşlarla Lolita'nın odasına çıktığım sanılmasın. Hiçbir duruma karışmamanın zihinsel bir temizlik sağladığına inanıyordum. Şimdi kendi belleğim karşısında ağlayıp sızlanıyorum da, bu ve buna benzer durumlarda kendi aşağılık benliğimi yatıştırırken Lolita'nın aklından geçenlere dönüp de bakmamayı alışkanlık ve yöntem olarak benimsediğimi görüyorum. Benim kendi annem, ıslak, çürük moru elbisesi içinde çökmekte olan sisin altında (onu böyle getiriyorum gözümün önüne) soluk soluğa Moulinet sırtlarını çıkıp da yıldırım düşmesi sonucu yere serildiğinde, ben ne olsa daha pek küçüktüm. Geriye dönüp de baktığımda olağan sayılan yakınmalardan hiçbirinin gençliğimi soldurmadığını görüyorum; daha sonra geçirdiğim sarsıntılar sırasında psikoterapistler beni ne kadar acımasızca gagaladılarsa da böyle bu... Ama hayal gücü benimki kadar güçlü olan bir adamın, evrensel duygular konusunda kişisel bilgisizlik

savında bulunamayacağını da belirtmek gerek. Ayrıca, Charlotte ile kızı arasındaki ilişkilerin normal sayılmayacak derecede soğuk olmasına da gereğinden çok bel bağlamış olabilirim. Fakat sonuçta bütün bu meselenin gelip dayandığı korkunç nokta şuydu; o eşi görülmemiş, o hayvanca birlikteliğimiz sırasında gelenekçi Lolita'm, yavaş yavaş en sefil aile hayatının bile uzun sürede bu öksüze sunabileceğim en iyi şey olan bu baba kız aşkı bozuntusundan iyi olduğunu farketmişti.

33

Ramsdale'e geri dönüş. Kente göl yönünden girdim. Günlük güneşlik öğle vakti binlerce göz kesilmişti. Üstü çamur lekeli arabamla geçip giderken, ilerideki çam ağaçlarının arasındaki elmas ışıltılı su damlacıklarını seçebiliyordum. Mezarlığa girdim, uzunlu kısalı mezartaşlarının arasında gezindim. Boncur, Charlotte! Mezarların bazılarının üzerinde esintisiz havada her dem tazelerin altında boyunlarını büküvermiş küçük Amerikan bayrakları vardı. Yazık, Ed şansın yokmuş, kısa süre önce otuz üç yaşındaki karısı Dorothy'yi öldürmek suçundan mahkemeye verilen otuz beş yaşındaki New York'lu müdür G. Edward Grammar'a söylüyordum bunları. Kusursuz bir cinayet işlemek isteyen Ed, karısının başına sopayla vurduktan sonra cesedini otomobile yerleştirmişti. İki devriye polisi, kocasının Mrs. Grammar'a yıldönümü armağanı olan büyük, mavi Chrysler marka arabanın kendi devriye bölgelerinin sınırları içinde deli gibi bayır aşağı kaydığını gördüklerinde (Tanrı iyi aynasızlarımızdan razı olsun!) olay ortaya çıkmıştı. Bir direğin kenarını göçürdükten sonra araba, üzeri sıçanotu, yabani çilek ve beşparmakotu ile kaplı toprak bir sete çıkmış, ters dönmüştü. Yetkililer Mrs. G.'nin cesedini dışarı çıkardıklarında, tekerlekler batmakta olan günşığı altında hala dönüp durmaktaydı. Önce sıradan bir trafik kazası olduğu sanılmıştı. Ne yazık ki, kadmm çürük içindeki bedeni, aracın gördüğü ulak tefek hasara uymuyordu. Ben daha başarılıydım.

Arabayı sürdüm, yola devam ettim. İnce uzun beyaz kiliseyle, kocaman karağaçları yeniden görmek tuhaf bir duyguydu. Amerikan sayfiye kentlerinde tek başına yürüyen bir yayanın tek başına ilerleyen bir sürücüden daha çok dikkat çekeceğini unutarak Lawn Sokağı 342 numaranın önünden görünmeden geçmek üzere arabayı anacaddede

parkettim. Ortalık kana bulanmadan önce biraz rahatlamaya, aklımdakileri kusup şöyle bir soluk almaya hakkım vardı. Hurdacıların evinin beyaz kepenekleri kapalıydı, biri de tutmuş yaya kaldırımına doğru belveren SATILIK levhasına sokaktan bulduğu kara bir kurdeleyi iliştirmişti. Hiçbir köpek havlamıyordu. Hiçbir bahçıvan telefon etmiyordu. Hiçbir komşu hanım, kenarlarını sarmaşıklar bürümüş verandasında oturmuyordu - bunun yerine bir örnek, puantiyeli çocuk önlükleri giyinmiş, saçları at kuyruklu iki genç kadın, yaptıkları işi bırakıp tek başına ilerleyen yayaya gözlerini dikerek onu sinirlendirdiler; komşu hanım çoktan ölmüştü kuşkusuz, bunlar olsa olsa Filadelfiyalı ikiz yeğenleriydiler.

Eski evime girse miydim? Türgenyev'in hikayesindeki gibi evin açık pencerelerinden - oturma odası penceresinden - birinden çağlayanlar halinde İtalyan müziği geliyordu - hiçbir piyano güneşin o sevilmiş bacakların üzerinde oynaştığı o büyülü pazar gününe böylesine şapırtılar, şıpırtılarla dalmamıştı, kim çalıyordu piyanoyu acaba? Birden, bir zamanlar kırptığım çim tarhlarının oradan altın rengi bedenli, dokuz on yaşlarında, kumral saçlı, beyaz şortlu bir supericiğinin, iri kara mavi gözlerinde yabanıl bir ilgiyle bana baktığını farkettim. Tatlı bir şeyler söyledim ona, kötülük yoktu içimde, 'ne güzel gözlerin var senin,' dedim - Eski Dünyada sıkça söylenir bu- ama o aceleyle içeriye kaçtı, müzik birdenbire durdu, terden pırıl pırıl parlayan acımasız görünüşlü esmer bir adam dışarı çıktı, bana gözlerini dikip kötü kötü baktı. Tam kim olduğumu söyleyecektim ki, düşlerimdeki gibi şaşkınlıkla kendime geldim, çamurlu tulumum, leş gibi, yırtık süveterim, sakalı uzamış çenem, kan çanağına dönmüş sokak serserisi gözlerim aklıma geldi. Tek sözcük bile söylemeden döndüm, isteksiz adımlarla geldiğim yolu gerisin geriye yürüdüm. Kaldırımdaki eskiden hatırladığım bir çatlaktan yıldızçiçeği benzeri renksiz, ruhsuz bir çiçek fışkırmıştı. Komşu hanım yavaş yavaş yeniden dirildi, tekerlekli iskemlesi yeğenleri tarafından itilerek verandaya çıkarıldı, sanki veranda bir sahne ben de bir oyunun yıldız oyuncusuydum. İçinden beni çağırmamasına dua ederek arabama seyirttim. Ne de dik küçük bir sokak. Ne derin bir anacadde. Silecekle cam arasında kırmızı bir makbuz duruyordu. Aldım, dikkatle iki, dört, sekiz parçaya ayırdım.

Boşuna zaman harcadığımı düşünerek, beş yıl öncesi yepyeni bir bavulla indiğim kentin iş merkezindeki otele doğru hızla sürdüm arabayı. Bir oda tuttum, telefonla iki randevu ayarladım, traş oldum, yıkandım, kara

elbiselerimi giydim Ve barda bir içki içmek üzere aşağıya indim. Hiçbir şey değişmemişti. Bar, Avrupa'da yıllar önce batakhanelere yakıştırılan, buradaysa aile otellerine biraz atmosfer sağlasın diye kullanılan akıl almaz, nar kırmızısı bir ışığa boğulmuştu. Kente ilk geldiğim gün, Charlotte'un kiracısı olur olmaz bu olayı yarım şişe şampanyayla kutlamayı uygun görerek onun umutla dolup taşan yüreciğini fethettiğim aynı küçük masanın basındaydım gene. Aydede suratlı bir garson, tıpkı o zaman olduğu gibi yuvarlak bir tepsiye gökyüzüne yıldızlar dizermişçesine elli bardak düğün sherry'si diziyordu. Murphy ile Fantasia evleniyordu bu kez. Saat, üçe sekiz yardı. Lobiden geçerken bir öğle yemeği sonrası birbirlerine teşekkür ederek dağılan bir grup hanımın yanından geçmek zorunda kaldım. Hanımlardan biri, tanıdığını belirten tiz bir çığlık atarak üzerime saldırdı. İnci grisi elbiseler giyinmiş, küçük şapkasına ince uzun gri bir tüy iliştirmiş tıknaz, kısa boylu biriydi bu. Mrs. Chatfield. Kötücül bir merakla parıl parıl parlayan sahte gülücüklerde atıldı üzerime. (Dolly'e, elli yaşında bir tamirci olan Frank Laaselle'in on bir yaşındaki Sally Horner'a 1948'de yaptığı şeyi mi yapmıştım acaba?) Çok geçmeden karşımdaki bu fıldır fıldır sevinci denetim altına aldım.

Kaliforniya'da olduğumu sanıyordu. Şey nasıldı? Olanca zevkle üvey kızımın geçenlerde genç, pırıl pırıl bir maden mühendisiyle evlendiğini, oğlanın kuzeybatı eyaletlerinden birinde çok gizli bir görevi olduğunu bildirdim. Böyle evlilikleri hiç onaylamadığım söyledi, eğer on sekizine basan Phyllis böyle bir istekte bulunsa- 'Ah, evet tabii,' dedim sakin bir sesle, 'Phyllis'i hatırlıyorum. Phyllis ve Q. Kampı. Evet,tabii. Aklıma gelmişken, Phyllis size Charlie Holmes'u, onun annesinin eline teslim edilen küçükleri nasıl kirlettiğini anlattı mı hiç?'

Mrs. Chatfield'in suratındaki çoktan bozguna uğramış gülücük şimdi bütünüyle silinmiş gitmişti.

'Yazıklar olsun!' diye bağırdı, 'yazıklar olsun, Mr. Humbert! Zavallı çocuk daha geçenlerde Kore Savaşında öldü.'

'Acelem var, kusura bakmayın,' dedim.

Windmuller'in bürosu iki sokak aşağıdaydı. Oldukça sakin, karşısındakini sıkıca sarıp sarmalayan, güçlü, meraklı bir bakışla süzerek selamladı beni. Kaliforniya'da olduğumu sanıyordu. Bir ara Beardsley'de oturmamış mıydım? Kızı geçenlerde Beardsley Üniversitesi'ne girmişti de. Şey nasıldı? Mrs. Schiller hakkında gerekli olan bütün bilgiyi verdim. Hoş

bir iş görüşmesi oldu. Dışarıya, kızgın eylül güneşine çıktığımda hoşnut edilmiş bir dilenci gibiydim.

Artık yolumdaki bütün engeller temizlendiğine göre, beni Ramsdale'e getiren asıl nedenle gönlümün dilediğince uğraşabilirdim. Her zaman övgüye değer özelliklerimden biri olarak gördüğüm düzenliliğimle, Clare Quilty'nin suratının kalıbını çıkarmış, karanlık zindanına saklamıştım bile; artık tek beklediği yanıma berberle rahibi katarak gitmem, 'Uyanınız bayım, artık ölmek zamanıdır!' diye bağırmamdı. Şu anda insan yüzü ile bellek arasındaki ilişkilerin tartışmasına girecek zamanım yok - hedefime doğru gidiyorum oldukça da acelem var - ama bir iki şeyi not düşmeme izin verin; onun o tosbağa suratını dumanlı bir belleğin ispirto dolu şişesine hapsetmiştim bile. Bir iki bakışta bu suratın yılışık ve oldukça itici İsviçreli bir akrabamı uzaktan andırdığını farketmiştim. Aslına bakarsanız bu ikincisi küçük halterleri, leş gibi kokan spor eşofmanı, üzerleri kıllı şişko kolları, tepesindeki keli ve domuz suratlı hizmetçi kapatmasıyla, zararsız, moruk bir düzenbazdı; benim ardına düştüğüm avla karşılaştırılamayacak kadar zararsız... Şu anda içinde bulunduğum durumda artık Trapp'ın görüntüsüyle bütün ilişiğimi kesmiştim. Clare Quilty'nin suratı berikinin suratını yalamış, yutmuştu. Amcasının masasının üzerinde duran çerçeveli bir fotoğraf, bu suratı kusursuz bir artistik incelikle gözler önüne seriyordu.

Beardsley'de sevimli Dr. Molnar'ın ellerinde oldukça ciddi bir diş ameliyatı geçirmiştim, ağzımda kala kala birkaç üst ve alt diş kalmıştı. Takma dişlerim üst dişetlerim boyunca uzanan göze görünmez telle birbirine tutturulmuş bir damak yapısına dayanıyordu. Bu çözüm rahatlık açısından bulunmaz bir şeydi, köpekdişlerimin sağlığı da yerindeydi. Gene de gizli amacıma akla yakın bir neden bulmak üzere, Dr. Quilty'e amansız yüz ağrılarımı hafifletmek istediğimden bütün dişlerimi çektirmeyi düşündüğümü söylemiştim. Komple bir takım diş kaç paraydı dersiniz? Aralık ortasında tedaviye başladığımızı varsaysak ne kadar zamanımızı alırdı acaba? Ünlü yeğeni nerelerdeydi bu aralar? Acaba şöyle gösterişli bir şey yapsak da bütün dişleri bir keresinde mi çekseydik? Beyaz önlüklü, külrengi saçlı, asker traşlı, politikacılar gibi dümdüz, ablak yanaklı bir adam olan Dr. Quilty masasının kenarına tünedi, uzun sürecek göz kamaştırıcı bir plana girişirken bir yandan da ayağını hülyalı, baştan çıkarıcı bir tavırla sallayıp duruyordu. Dişetleri uyum gösterene kadar bana geçici bir damak takacaktı. Sonra da asıl damağı yerleştirecekti. Şu ağzıma bir göz atmayı

çok istiyordu doğrusu, iki renkli, yandan hava delikli ayakkabılar giyiyordu. O namussuzu 1946'dan beri görmemişti, ama Parkington'dan çok uzakta olmayan Grimm Yolu'ndaki baba evinde bulunabileceğini sanıyordu. Yüce bir düştü önündeki. Ayağım sallıyordu, bakışlarına ilham gelmişti. Altı yüz dolar kadara patlardı. Ölçüleri hemen almayı, ameliyata girişmeden önce de ilk takımı hazırlamayı önerdi. Ağzım onun için paha biçilmez definelerle dolu bir mağaraydı, ama içeriye girmesini engelledim.

'Hayır,' dedim, 'iyice bir düşündüm de, hepsini Dr. Molnar'a yaptıracağım. Ücreti sizinkinden daha yüksek ama, tabii sizden çok daha iyi bir dişçi.'

Okuyucularımdan bir teki bile hayat boyu böyle bir şey söyleme fırsatı ele geçirecekler mi bilmem. Düş görüyormuşçasına nefis hissettim kendimi. Clare'in amcası masasının üzerinde oturmayı sürdürdü, gözleri hala hülyalıydı, ama ayağıyla gül pembesi umutların beşiğini sallamaktan vazgeçmişti artık. Öte yandan hemşire, umarsız sarışınların yaslı gözlerine sahip, solgun, iskelet kılıklı bir kız, kapıyı arkamdan küt diye çarpabilmek için deli gibi koştu ardımca.

Şarjörü kabzanın içine sokun. Şarjör mandalının yuvasına oturduğunu duyuncaya ya da elinizle hissedinceye kadar bastırın. Tam elinize göre. Sekiz mermiye kadar alır. Pırıl pırıl cilalı. Boşalmak için sabırsızlanıyor.

34

Parkington'da bir benzinci, Grimm Yolu'na nasıl gidebileceğimi uzun uzadıya gösterdi. Quity'nin evde bulunduğundan emin olmak için ona telefon etmek istedimse de, telefonunun kısa süre önce kapatıldığını öğrendim. Bundan çekip gittiği mi anlaşılmalıydı? Arabayı kentin on üç kilometre kadar ilerisindeki Grimm Yolu'na doğru sürmeye başladım. Gece olmuş, manzara büyük ölçüde gözden kaybolmuştu, kıvrıla kıvrıla çıkan dar bir otoyolda ilerliyordum, hortlak beyazı bir dizi güdük işaret tabelası, şu ya da bu viraja dikkatimi çekmek için benim farlarımdan ışık çalıyordu. Yolun bir yakasında karanlık bir vadi, öteki yakasındaysa ağaçlıklı yamaçlar seçilebiliyordu, önümdeyse pervaneler başıboş kar taneleri gibi karanlıktan süzülüp geliyor, benim geceyi delen ışıklarıma dalıyorlardı. Önceden bana anlatıldığı üzere on üçüncü kilometreye doğru üstü örtülü garip bir köprü bir an için dört bir yanımı sardı, köprüyü geçince de sağda beyaza boyalı bir

kaya yükseldi gözlerimin önünde. Birkaç araba uzunluğu ötede gene sağdan yukarıya vurdum, çakıl döşeli Grimm Yoluna saptım. Bir iki dakikalığına karanlık, yoğun, nemli bir orman her yeri kapladı. Derken yuvarlak bir alanın ortasında kuleli ahşap bir ev, Pavor Malikanesi göründü. Pencerelerinde sarı, kırmızı ışıklar oynaşıyordu, girişini yarım düzine kadar araba doldurmuştu. Ağaçların koruyuculuğuna sığınarak durdum, bundan sonra atacağım adımı sağlıklı bir kafayla düşünmek üzere farlarımı söndürdüm. Dalkavuklarıyla orospuları çevresini tutmuş olacaklardı. O şenlikli, derme çatma şatonun içini Lolita'nın dergilerinden birinde, 'Gençlik Bunalımlarında okuduğum bir hikayenin imgeleriyle gözümün önüne getirmekten kendimi alamıyordum; belli belirsiz 'grup seks' sahneleri, kalın ve uzun purolu, esrar içen, çevresinde fedaileriyle dolaşan tekinsiz bir yetişkin... Hiç değilse evdeydi ya. Bir sonraki günün ölgün sabahı gelsin, gene dönecektim.

Artık bütün dinginliği içinde, neredeyse neşelenerek sadece benim için çalışır olan o benim sadık külüstüre atladım, ağır ağır geriye, kente yollandım. Lolita'm benim! Torpido gözünün derinliklerinde bir yerde hala onun üç yıllık bir firketesi duruyordu. Farlarımın gecenin içinden fışkırtıp çıkarttığı o solgun pervane seli hala akıp duruyordu. Yol kenarında, şurada burada karanlık çiftlik ambarları hala ayakta durmaya çalışıyorlardı, insanlar hala sinemaya gidiyordu. Gece kalacak bir yer ararken, bir arabalı sinemanın yanından geçtim. Cılız bir hortlak, karanlık, uykulu tarlaları sonsuz dilimlere bölen dev bir perdeyle gizemli bir karşıtlık oluşturan ay parıltıları içinde silahını doğrulttu, hem o hem de kolu o kayıp giden dünyanın eğri açısında titrek bir bulaşık suyuna indirgendi o anda da bir sıra ağaç bu el hareketini siliverdi.

35

Ertesi sabah saat sekiz sularında içinde uykusuzlukla boğuştuğum hücreyi terkettim ve Parkington'da biraz oyalandım. Cezayı yerine getirirken çuvalladığımı gözümün önüne getirmekten bir türlü kendimi alamıyordum. Bir hafta süren kıpırtısızlıkları sırasında, belki de bayatlamış olacağını düşünerek şarjördeki mermileri çıkardım, yerine yenilerini koydum. Benim eski dost'u öyle bir yağladım ki, her yanım vıcık vıcık yağ içinde kaldı. Onu kırık bir kol gibi bir beze sarıp sarmaladım, başka bir beze

de bir avuç yedek mermi doldurdum. Grimm Yolu'na geri dönerken yol boyunca bir gökgürültüsü eşlik etti bana, ama Pavor Malikanesi'ne vardığımda güneş yeniden ortaya çıkmış, diri diri yanan bir adam gibi çevreyi kavuruyor, kuşlar da duman duman terleyen ağaçların üzerinde çığlıklar atıyorlardı. O alengirli, külüstür ev,olduğu yerde hafifçe sallanır gibi durarak sanki benim içinde bulunduğum durumu yansıtıyordu; ayaklarım, altımda yaylanıp duran, güvenilmez yere bastığında kendimi alkolle cesaretlendirme işini oldukça ileriye götürdüğümü farketmiştim çünkü.

Zili çaldığımda, tetikte, alaylı bir sessizlikle karşılaştım. Ne var ki garajı kaplayan onun arabası, kocaman kara bir üstten körüklüydü. Tokmağa vurdum. Hiç-hiçkimse. Huysuz bir homurtuyla ön kapıyı ittim -aa, ne güzel, Ortaçağ masallarındaki gibi hemen açılıverdi. Kapıyı ardımdan usulca örterek geniş ve çirkin bir antreyi boydan boya geçtim; bitişikteki oturma odasına bir göz attım, halının üzerinde dikine duran birtakım kullanılmış bardaklar dikkatimi çekti; evin beyinin hala yukarıda uyumakta olduğuna karar verdim.

Ayaklarımı sürüye sürüye yukarıya çıktım. Sağ elim cebimdeki bezlere sarılı eski dostum'u kavrıyor, sol elim ise yapış yapış trabzanları sıvazlıyordu. Gözgezdirdiğim üç odadan birinde gece yatılmış olduğu kesindi. Çiçeklerle dolu bir kitaplık odası vardı. Duvarlarında kocaman derin aynalar olan, kaygan zeminine kutup ayısı postu serili oldukça boş bir oda vardı.Daha başka odalar da vardı. Yerinde bir düşünce çaktı kafamda birden. Evin beyi orman gezintisinden çıkıp geldiğinde, kendini bu odalardan birine kilitlemesine engel olmak,önünde daha yapacak bir sürü işi olan acemi bir silahşor için akıllıca olacaktı. Bunu düşünerek, en azından beş dakika kadar -serinkanlı bir cinnet, çılgın bir durgunluk içinde, sihirli ve pek sinirli bir avcı gibi- tek tek bütün kapıları dolaştım, hepsinin üzerindeki anahtarları bir bir kilidinde döndürerek, anahtarlarım boşta kalan sağ elimle cebime aktardım. Eski bir ev olduğu için, planlı programlı ana babalığın kaçamak gereksinimlerini karşılayan banyodan başka kilitlenebilir yeri olmayan çağdaş süs kutularından çok daha fazla biz bizelik olanağı sağlıyordu.

Söz banyolardan açılmışken evdeki üçüncü banyoyu kullanmak üzereydim ki, evin beyi, arkasında kısa bir şelale şarıltısı bırakarak dışarıya çıktı. Koridorun köşesi beni tam anlamıyla gizlemeye yetmiyordu. Külrengi

suratı, altı torbalı gözleri, üzerindeki saçlar garip bir biçimde dağılmış, kelleşmek üzere olan kafasıyla, ama gene de iyice açık seçik tanınır bir halde, tıpkı benimkine benzeyen mor ropdöşambrının eteklerim savurarak geçti yanımdan. Ya beni farketmemiş, ya da tanıdık ve zararsız bir göz aldanması sanmıştı kıllı baldırlarını göstere göstere bir uyurgezer gibi merdivenlerden aşağıya indi. Son anahtarı da cebime atarak antreye doğru ardından gittim. Ağzını ve ön kapıyı yarı yarıya açmış, gönülsüz bir konuğun zili çalıp sonra da kaçtığını duyduğunu sanan bir adam gibi güneşli aralıktan dışarı göz atıyordu. Derken evin beyi merdivenlerin ortasında dikilip duran yağmurluklu hayalete bakmamayı sürdürerek koridor boyunca ilerledi, oturma odasından geçerek sevimli bir boudoir'a* (*Soyunma odası) girdi. Ben de onu izledim - kaygılanmıyordum, avucumun içindeydi artık -biraz uzağına çekildim, Amerikan barla süslenmiş mutfakta usulca, kirli eski dostum'u sarılı olduğu paçavralardan çıkardım -mutfağın krom aksamı üzerinde lekeler bırakmamaya çalışıyordum- bir an yanlış şeyi aldım sandım, son derece yağlı ve kara bir şey vardı elimde. Her zamanki titizliğimle çıplak kalan eski dostum'u çevredeki temiz bir yere bırakıp, küçük boudoir'a yollandım. Dediğim gibi, ayağımın altında yaylar vardı sanki yer başarıya ulaşmamı engelleyecek kadar yaylıydı. Ne var ki kalbim yırtıcı hayvanlara özgü bir neşeyle çarpıyordu, ayaklarımın altındaki bir kokteyl bardağının üzerine basarak ezdim.

Evin beyiyle, Şark işi döşenmiş oturma odasında karşılaştık.

'Siz de kimsiniz?' dedi tiz, kaba bir sesle, ellerini ropdöşambrının ceplerine sokmuş, gözlerini başımın kuzey doğusundaki bir noktaya dikmişti... 'Brewster olmayasınız?'

Kafasının bulandığı, deyim yerindeyse benim insafıma kalmış olduğu herkesçe bilinen bir gerçekti artık. Keyfime bakabilirdim.

Ta kendisi,' dedim tatlı tatlı. 'Je suis Monsieur Brustere.**(**Bay Brustere'im) Başlamadan önce biraz çene çalalım isterseniz.'

Hoşlanmış gibiydi. Sümük gibi duran bıyığı titredi. Yağmurluğumu çıkarttım. Siyah takım elbise, siyah gömlek giymiştim, boyunbağı takmamıştım. Birer koltuğa kurulduk.

'Biliyor musunuz,' dedi, tombul, hışırtılı yanağını kaşıyıp, çarpık gülümsemesiyle küçük, inci gibi dişlerini göstererek, 'siz Jack Brewster'e benzemiyorsunuz. Demek istediğim, o kadar çarpıcı bir benzerlik yok

aranızda. Aynı telefon şirketinde çalışan bir erkek kardeşi olduğunu söylemişlerdi de bana.'

Pişmanlık ve hırsla geçen bunca yıldan sonra onu köşeye kıstırmış olmak... Tombul ellerinin üzerindeki kara kıllara bakmak... Binbir gözümü mor ipeklileriyle biraz sonra delik deşik olup kanlar içinde kalacak, acının ezgisiyle dolacak kıllı göğsünde gezdirmek... Hem de yarı hayvan, bu insan-altı üçkağıtçının, benim sevgilime - ah, o canım sevgilime - arkadan yaptığını bilerek - ne katlanılmaz bir mutluluktu bu!

'Hayır, ne yazık ki Brewster'ların ikisi de değilim.' Başım yana eğdi, pek eğleniyordu anlaşılan.

'Bir daha dene, İbiş.'

'Haa,' dedi İbiş, 'yoksa o şehirlerarası telefon konuşmaları yüzünden başıma ekşimeye mi geldiniz?'

'Arada bir edersin, değil mi?'

'Özür dilerim, anlamadım?'

Dedim ki, şey dedim dedim, sandım ki sen hiçbir zaman.

'Herkes,' dedi, 'genellikle herkes - seni suçlamıyorum Brewster - biliyor musun, herkes bu Allahın belası eve kapıyı bile çalmadan girip yerleşiyor, akıl alır şey değil. Suyu kullanıyorlar, mutfağı kullanıyorlar. Phil, Philadelphiayı arıyor, Pat Patagonya'yı arıyor. '"Faturayı ödemeyi reddediyorum. Tuhaf bir aksanın var senin, Reis.'

'Quilty,' dedim. 'Dolores Haze adında küçük bir kız hatırlıyor musun? Dolly, Kolorado'daki Dolly gibi hani?'

'Tabii, telefon konuşmalarını o yapmış olabilir tabii. Her yere açmış olabilir. Cennet Mahallesi, Washington ya da Cehennem Kanyonu, kimin umurunda?'

'Benim, Quilty. Ben onun babasıyım da.'

'Saçmalıyorsun,' dedi, 'değilsin. Yabancı bir yayın temsilcisisin sen. Bir zamanlar Fransız'ın biri Gururlu Vücut adlı bir romanımı Vücudun Gururu diye çevirmişti. Ne anlamsız şey'

'O benim çocuğumdu, Quilty'

İçinde bulunduğu durumda hiçbir şey onu şaşırtamazdı gerçi, ama martavalları hiç de inandırıcı değildi. Temkini de elden bırakmayan bir çeşit kuşku, gözlerinde canlılık alevine benzer bir şeyler tutuşturdu. Sonra hemen yeniden donuklaştı gözleri.

'Ben kendim de çocukları çok severim,' dedi, 'babalar da en iyi dostlarım arasındadır.' Başını öte yana çevirdi, bir şeyler arıyordu. Ceplerine vurdu. Yerinden kalkmaya davrandı.

'Otur aşağı,' dedim - sesim gerekenden çok daha yüksek çıkmıştı.

'Bana bağırman gerekmez,' dedi o garip, kadınsı tavrıyla. 'Bir sigara içmek istedim sadece. Sigarasız ölürüm.'

'Zaten öleceksin.'

'Aman kapa çeneni,' dedi, 'canımı sıkmaya başlıyorsun. Nedir istediğin? Fransız mısınız bayım? Vule vu, ha? Bara gidelim de, şöyle esaslı bir-.'

Ona sunarmışçasına avucumda tuttuğum küçük, kara silahı gördü.

'Bakın da hele,' diye ağır ağır konuştu (şimdi filmlerdeki geri zekalı kanunsuzların taklidini yapıyordu) 'elindeki pek esaslı küçük bir silah. Kaç para istiyorsun bunun için?'

Uzattığı ele bir şamar indirdim, nasıl yaptıysa yakınındaki alçak masanın üzerinde duran bir kutuyu devirmeyi başardı. Bir avuç sigara döküldü kutudan.

İşte bunlar,' dedi neşeyle. 'Kipling'i bilirsiniz; unefemme est unefemme, mais un Caporal est une cigarette?* (*Kadın kadındır, ama ya 'Caporal' sigara mıdır?) Şimdi kibrit bulalım.'

'Quilty' dedim, 'aklını başına toplamanı istiyorum. Az sonra öleceksin. Ölümden sonrası hakkında o kadar az şey biliyoruz ki sonsuza dek kıvrandıran bir cinnet olmadığı ne malum. Aklını başına topla. Başına gelenleri anlamaya çalış.'

Drome marka sigarayı didikleyip, parça parça çiğnemeyi sürdürdü.

'Denemeye hazırım,' dedi. 'Ya Avusturya ya da Alman göçmenisin. Benimle konuşman şart mı? Burası Hıristiyan evi biliyorsun. Yola koyulsan daha iyi olacak belki. Hem de o silahla gösteriş yapmayı da bırak. Müzik odasında eski bir Stern Luger'im var.'

Eski dostum'u terlikli ayağına yönelttim, tetiğe bastım. Klik! diye bir ses çıktı. Önce ayağına, sonra tabancaya, sonra gene ayağına baktı. Bütün gücümle bir kere daha denedim, gülünç denecek kadar pısırık ve toy bir sesle ateş aldı silah. Kurşun, pembe kilime saplandı, kurşunun sadece kilimin içine 'damlamakla' kaldığı, belki de yeniden dışarı fırlayacağı duygusu beni elden ayaktan kesmişti.

'Anlatabildim mi?' dedi Quilty. 'Biraz daha dikkatli olmalısın. Tanrı aşkına ver şunu bana.' Elini uzattı. Onu iskemlesine geri iterek oturttum. O dağdağalı keyif gitgide azalıyordu. Onu ortadan kaldırmanın tam zamanıydı, ama neden ortadan kaldırıldığını da anlamalıydı. Onun hali bana da bulaşmıştı, silah elimde gevşek hantal bir nesne gibi duruyordu.

'Aklım başına topla,' dedim. 'Kaçırdığın Dolly Haze'i düşün.'

'Kaçırmadım!' diye bağırdı. 'Kafayı bulmuşsun sen. Ben onu iğrenç bir manyaktan kurtardım. Ayağıma kurşun sıkmadan önce şerif yıldızını göster, seni goril seni. Nerede şerif yıldızın? Başkalarının ırzına geçtiği kızlardan ben sorumlu değilim. Saçma! Tamam o eğlenceli yolculuk aptalca bir numaraydı, ama kızma kavuştun ya. Gel, bir içki içelim.'

Cezasını ayakta mı yoksa oturarak mı çekmek istediğini sordum.

'A, dur düşüneyim,' dedi. 'Kolay bir soru değil bu. Ha, sırası gelmişken bir yanlışlık oldu. Emin ol, yaptığım bu yanlışlıktan çok pişmanım. Dolly ile gönül eğlendirmedim ben. Acı gerçeği söylemek gerekirse su katılmamış bir iktidarsızım. Harika bir tatil geçirttim ona. Çok ilginç insanlarla tanıştı. Bilmem biliyor musun-'

Birden atılıp üzerime sıçradı, silah fırlayıp çekmeceli bir dolabın altına kaçtı, Allahtan atak olmaktan çok tezcanlıydı da onu ittiğim gibi iskemlesine oturtmakta zorluk çekmedim.

Biraz ufladı pufladı, kollarım göğsünde kavuşturdu.

Tamam, sen kazandın,' dedi.'Vous volla dans de beaux drops, mon vieux.'* (* Siz de kötü durumdasınız dostum.) Fransızcası gitgide düzeliyordu.

Çevreme bakındım. Belki de, eğer - belki de başarabilirdim -dört ayak üstüne çöksem? Denemeye değer mi? 'Alors, qucfaiton'** (** Peki, şimdi ne olacak.) dedi beni yakından süzerek. Eğildim. Kıpırdamadı. Daha aşağıya eğildim.

'Aziz dostum,' dedi, 'hayatla ve ölümle oynamaya son verin artık. Ben bir oyun yazarıyım. Tragedyalar, komedyalar, düşsel oyunlar yazdım. Justine ve benzeri 18. yüzyıl seks serüvenlerinden çok özel filmler yaptım. Çok başarılı elli iki senaryonun yazarıyım. Bu işin kurduyum. Buralarda bir yerde bir kül karıştıracağı olacaktı, neden onu almıyorum sanki, sizin o şeyi çeker çıkarırdık.'

Konuşurken gene telaşla, işgüzar bir edayla, sinsi sinsi doğrulmuştu. Ben el yordamıyla çekmeceli dolabın altını yoklarken, bir yandan da

gözümü ondan ayırmamaya çalışıyordum. Birden, onun eski dostum'un namlusunun dolabın öteki köşesinden dışarı çıktığını farketmemiş göründüğümü farkettiğini farkettim. Yeniden güreşmeye başladık. Beceriksiz koca iki çocuk gibi birbirimizin kollarında yerlerde yuvarlanıyorduk. Ropdöşambrın altındaki bedeni çıplaktı, teke gibi kokuyordu, üzerinde yuvarlanırken, az kalsın boğuluyorum sandım. Ben onun üzerine çıktım. İkimiz benim üzerime çıktık. İkisi onun üzerine çıktılar. İkimiz kendi üzerimize çıktık.

Bu kitap, basılı biçimiyle M.S. 2000'li yıllarda okunuyor sanırım (1935'e seksen ya da doksan yıl daha ekle; uzun ömürler dilerim, sevgilim!) Yaşını başını almış okuyucular bu noktada kuşkusuz çocukluklarındaki kovboy filmlerinin vazgeçilmez kavga sahnelerini hatırlayacaklardır. Ne var ki, bizim itişmemizde öküzleri sersem eden yumruklardan, şuraya buraya uçan mobilyalardan eser yoktu.

O ve ben, içleri kirli pamuk ve paçavralarla doldurulmuş iki kocaman mankendik sadece. İki edebiyatçının giriştiği sessiz, yumuşak, biçimsiz bir itişmeydi sözkonusu olan; biri uyuşturucunun etkisiyle elden ayaktan kesilmiş, ötekinin şansı ise kalp yetersizliği ve aşırı cin yüzünden azalmıştı. Sonunda ben değerli silahıma yeniden kavuşup da senaryo yazarı da alçak iskemlesine geri oturtulduğunda ikimiz de filmlerdeki sığır çobanıyla koyun çobanının hiç de adetleri olmadığı üzere soluk soluğa kalmıştık.

Silahı gözden geçirmeye -terimiz, içindeki bir şeyleri bozmuş olabilirdi- ve programdaki asıl numaraya geçmeden önce biraz soluklanmaya karar verdim. Araya doldurmak üzere, şiir biçimine soktuğum idam hükmünü kendisine okutmayı önerdim. Burada 'şairane adalet' terimi oldukça yerinde olacaktır. Dikkatle yazılmış bir daktilo sayfası uzattım ona.

'Evet,' dedi. 'Harika bir düşünce. Yakın gözlüklerimi alayım izin verirsen' (yerinden kalkmaya davrandı).

'Hayır,'

'Senin dediğin olsun. Yüksek sesle mi okuyayım?'

'Evet.'

'Başlıyorum. Gördüğüm kadarıyla manzum bu.'

Bir günahkarın günahından yararlandığın için
Günahından yararlandığın için

Yararlandığın için
Benim çaresizliğimden yararlandığın için

'Biliyor musun, çok iyi. Müthiş iyi.'

Adem baba gibi çırılçıplak
Dururken ben eyalet yasasıyla
Etime batan bütün yıldızlarının karşısında

'Öf, müthiş yahu!'

Bir günahtan yararlandığın için
Ben nemli, ben sevecen, ben çaresiz kılkuyruk
Olabileceğin en iyisini umarken;
Dağlık bir eyalette evlenmeyi
Sonsuza dek bir dolu Lolita doğurtmayı kurarken

'Bunu anlamadım.'

Benim özümdeki, ta içimdeki
El değmemişlikten yararlandığın için
Beni aldattığın için-

'Biraz fazla tekrar var, ne dersin? Nerede kalmıştım?'

Pişman olmaktan alıkoyduğun için beni,
Daha oğlanların takımlarını doğrultmakla
Oyalandığı yaşlarda
Elimden aldığın için onu

'Belden aşağı demek, ha?'

Hala gelincikler takınan ayva tüylü küçük bir kız,
Hardal rengi Kızılderelilerin ortakçılık yaptıkları yerde
Rengarenk alacakaranlıkta hala patlamış mısır yiyen,
Onu benden çaldığın için

Onu samur kaşlı, ağırbaşlı koruyucusundan aldığın için,
Şiş kapaklı gözlerime tükürdüğün için
Sarı peştemalı cart diye yırtıp da, şafak
Vakti yeni mutsuzluğumda debelensin diye
Bırakıp gittiğin zaman; umarsızlığı
Aşkın ve menekşelerin, pişmanlık,
Umutsuzluk; sen oturmuş
Donuk bir taşbebeği didik didik eder de
Kafasını tutup bir yana atarken
İşte bütün bu yaptıkların için
İşte bütün bu yapmadıkların için Öleceksin.

'Evet, azizim, gerçekten iyi bir şiir. Bana sorarsan şimdiye kadar yazdıklarının en iyisi.' Kağıdı katladı ve bana uzattı. Ölmeden önce söyleyecek önemli bir şeyi olup olmadığını sordum. Küçük otomatik silah artık bir kere daha 'kişisel kullanıma' hazırdı. Silaha baktı ve derin derin içini çekti.

'Buraya bak ahbap,' dedi, 'sen sarhoşsun, ben de hastayım. Şu işi ileriki bir tarihe bırakalım. Sessizlik gerek bana. iktidarsızlığımı iyi etmem gerek. Öğleden sonra arkadaşlar gelip maça götürecekler beni. Bu silahlı güldürü korkunç can sıkmaya başladı artık, ikimiz de keyif ehli adamlarız, 'her konuda seks, serbest nazım, nişancılık. Bana hıncın varsa, alışılmadık biçimlerde karşılamaya hazırım bunu. Eski moda bir düello - kılıçla ya da silahla, istersen Rio'da, nerede olursa - bile olabilir bu. Bugün belleğim pek zayıf, ağzım da doğru dürüst laf yapmıyor gerçi, ama açıkçası sevgili Humbert, siz kusursuz bir üveybaba olmadığınız gibi küçük kızınızı benimle gelmeye de zorlamış değilim. Onu alıp daha mutlu bir yuvaya götürmemi isteyen kendisiydi. Bu ev, sevgili dostlarımızla paylaştığımız çiftlik evi kadar modern değilse de, bol odalı, yaz kış serin, tek sözcükle rahat edebileceğiniz bir yerdir, o halde, ben de bütün bütüne İngiltere ya da Floransa'ya yerleşmeyi düşündüğüme göre, buraya taşınmaya ne dersiniz? Ev sizindir, beş para istemez. Şu (iğrenç bir küfür) silahı üzerime tutmamanız koşuluyla. Ayrıca, bilmem garip şeylere merakınız var mıdır, varsa size ev hayvanı olarak gene beş para almaksızın oldukça heyecan verici küçük bir ucube, üç memeli bir genç hanım da önerebilirim. Memelerinden biri nefistir, doğanın eşine az rastlanan, pek sevimli

mucizelerinden biri, Şimdi, eğri oturalım doğru konuşalım. Sadece beni kötü biçimde yaralamakla kalacak, ben tropik bir ortamda iyileşirken, siz hapishanelerde çürüyeceksiniz. Söz veriyorum. Brewster, burada bu nefis şarap mahzeniyle, gelecek oyunumdan elinize geçecek bütün parayla mutlu olacaksınız -bankada şu anda pek param yok, ama borç almayı düşünüyorum- hani bilirsiniz şair kafayı üşütmüş de ne demiş, borç, borç gene borç, demiş. Başka olanaklar da var tabii. Burada son derece güvenilir ve rüşvet kaldırır bir temizlikçi kadınımız var, adı Mis. Vibrissa -tuhaf bir ad, değil mi- haftada iki gün köyden gelir, ne yazık ki bugün yok, kızları, torunları var, başkomiser hakkinda bildiğim biriki ayrıntı onu avucumda tutmaya yetiyor. Oyun yazarıyım ben. Amerikan Maeterlinck'i dediler bana. Maeterlinck Schmetterling, nasıl? Hadi canım! Bunları söylerken çok utanıyorum, ayrıca doğru olanı da yaptığımı sanmıyorum. Bir daha romla herkülanita içmeye tövbe. Hadi, aklı başında bir adam ol da bırak şu tabancayı elinden. Sevgili eşini az çok tanırdım. Benim gardrobumu da kullanabilirsin. Ha, bir şey daha bana bayılacaksın. Yukarıda eşsiz mi eşsiz bir erotik resim koleksiyonu da var. Sana bir fikir vermek için şu kadarını söyleyeyim; araştırmacı ve psikoanalist Melanie Weiss'in -olağanüstü bir kadın, olağanüstü bir eser- at şu silahı Bagraüon Adası adlı kitabının da lüks baskısı içinde 1932 yılında Barda Denizi'ndeki Bagraüon Adası'nda kadının ölçüp incelediği sekiz yüz bilmem kaç erkeklik organının fotoğrafı da var -çok aydınlatıcı fotoğraflar, eşsiz gökler altında aşkla çekilmiş hepsi de- at şu silahı -ayrıca idam cezalarını izlemeni de sağlayabilirim, iskemlenin sarıya boyalı olduğunu herkes bilmez-'

Ateş. Bu kez sert bir şeye saplanmıştı kurşun. Dolly Schiller'inkini de andıran kara, sallanır koltuğun arkalığına isabet ettirmiştim. Kurşun, koltuğun iç yüzüne saplanır saplanmaz, koltuk öyle bir hızla, öyle bir şevkle sallanmaya başlamıştı ki, o anda odaya giren birinin bu çifte mucize karşısında dili tutulabilirdi; sallanır koltuk kendi başına deli gibi sallanıp duruyor, biraz önce benim morlu hedefimin oturduğu koltuksa bomboş duruyordu. Parmaklarım havada büke kıvıra, gövdesini çabuk çabuk hoplata hoplata müzik odasına kaçmış, aradan bir saniye geçmeden de, anahtarı gözümden kaçmış kapının her iki yanında, soluk soluğa itişir olmuştuk. Gene ben kazanmıştım, ne yapacağı bilinmez Clare ise gene çevik bir hareketle piyanonun başına oturmuş bir sürü vahşi, gürültülü, isterik, dalga dalga akorlar çalmış, çeneleri titremiş, gergin parmakları şiirli

hareketlerle tuşlara dalıp çıkmış, burun delikleri kavgamız sırasında çıkmayan gürültüleri ses kuşağına işlemişti. Hala o genizden gelen sesleri şakıyarak ayağıyla piyanonun yakınındaki bir denizci sandığını açmaya çabalamış, becerememişti. Bunu izleyen kurşun böğrüne bir yere saplanmış, saçları ağarmış ihtiyar, deli bir Nijinski, emektar bir zenci uşak -benim eski bir karabasanım- gibi, koltuğundan yavaş yavaş kalkmış, yükselmiş, yükselmiş, sıçrayan bedeni havayı yararken görülmemiş bir yüksekliğe erişmiş ya da bana öyle gelmişti. Kara, yoğun müziğin etkisiyle hala tir tir titriyor, başını geriye atmış uluyor, bir eliyle şakağına bastırıyor, ötekiyle de eşekarısı sokmuş gibi koltukaltını tutuyordu; kül diye topuklarının üzerine yere düştü, gene ropdöşambrlı normal bir adam olmuştu, koşarak koridora kaçtı.

Kendimi bir çeşit ikili, üçlü kanguru sıçrayışıyla koridor boyunca onu izlerken görüyorum. İki keresinde bacaklarımı hiç bükmeden zıp zıp zıplayarak iyice yakınına gelmiş, sonra da kaskatı bir tür bale sıçrayışıyla onunla ön kapı arasına atlamıştım, kapı sıkı sıkıya kapalı olmadığından önüne geçip yolunu kesmek istiyordum.

Birdenbire ciddileşmiş, biraz da huysuz bir tavırla geniş basamakları tırmanmaya koyulmuştu; pozisyonumu değiştirip, ama onun ardından basamakları da tırmanmadan, birbiri ardınca üç ya da dört kurşun sıktım, namlunun her çakışında onu yaralamıştım. Ona bunu, bu korkunç şeyi her yapışımda, yüzü, sanki duyduğu acıyı abartır gibi anlamsız bir soytarı ifadesiyle seyiriyordu. Yavaşladı, gözlerini devirerek gözkapaklarını yarı yarıya indirdi, kadınsı bir 'ah!' sesi çıkardı. İsabet eden her kurşunda sanki ben onu gıdıklarmışçasına titriyor, ağırkanlı, hantal, kör kurşunlarım gelip onu bulduğunda korkunç seğirmeler, titremeler, sırıtmalar içerisinde ama bir yandan da garip biçimde aldırışsız, hatta dostça bir sesle, pes perdeden, züppece bir İngiliz aksanıyla şunları söylüyordu. 'Ah, canım acıyor azizim, yeter artık! Korkunç canım acıyor, sevgili dostum, sevgili dostum. Yalvaranın bir son ver buna. Ah -çok acıyor, çok, çok acıyor... Tanrım! Ah! Dayanılmaz bir şey bu, lütfen gerçekten-' Sahanlığa vardığında sesi yavaş yavaş azaldı, kesildi, ama bedenine doldurduğum bütün o kurşunlara karşın hiç sendelemeden yürümeyi sürdürdü. Can sıkıntısıyla, hayal kırıklığıyla farkettim ki onu öldürmek şöyle dursun, zavallı herife güç kuvvet aşılıyordum durmadan, kurşunların içleri inatçı bir iksirle doluydu sanki.

Tabancayı kara, kanlı ellerimle yeniden doldurdum - balçık gibi kanıyla lekelediği bir şeye sürünmüştüm. Sonra yukarıya, onun yanma çıktım, ceplerimdeki anahtarlar altın paralar gibi şangırdıyordu.

Ayağını sürüye sürüye odadan odaya dolaşıyor, her yanından şırıl şırıl kanlar akıyordu. Açık bir pencere bulmaya çalışıyor, başını sallayarak hala beni cinayetten vazgeçirmeye çalışıyordu. Kulağına nişan aldım, biraz sonra kulağının olduğu yerden kraliyet moru kanlar akıtarak yatak odasına yöneldi.

'Çık, çık buradan,' dedi öksürüp, tükürerek. Karabasana dönüşen bir şaşkınlık içerisinde her bir yanı kan içinde kalsa da ayakta durabilen bu adamın, yatağına girdiğini ve karmakarışık duran çarşaflara sarındığını gördüm. Çok yakınma geldim, çarşafların üzerinden ateş ettim, sırtüstü devrildi, dudaklarının üzerinde çocuk oyunlarını hatırlatan kocaman pembe bir baloncuk şişti, şişti minik bir oyuncak balon iriliğini alıncaya kadar büyüdü, sonra patladı.

Bir ya da iki saniyeliğine gerçekle olan ilişkimin koptuğunu söyleyebilirim - yoo, sıradan katillerin sonra birden her şey karardı numarasına girişecek değildim. Tam tersine, o bol köpüklü kanının her damlasının akıtılmasından ben sorumluyum, fakat bir an için zaman kaydı gitti, gerdek odamızdaymış duygusuna kapıldım, yatakta hasta yatan da Charlotte'du sanki. Evet, Quilty'cik pek hastaydı. Tabanca yerine terliklerinden birini tutuyordum elimde tabancamın da üzerine oturmuştum. Sonra yatağın yanındaki koltuğa daha bir rahatça gömüldüm ve kolumdaki saate bir göz attım. Kristali gitmişti ama hala tık tık ediyordu. Bu acıklı iş bir saatten fazla zamanımı almıştı. Hiç kıpırdamıyordu artık. Rahatlamak şöyle dursun, öncekinden daha ağır bir yük gelmiş, omuzlarıma çökmüş, yerleşmiş, oturmuştu. Gerçekten ölü olup olmadığını anlamak için ona dokunmaya cesaret edemiyordum. Ölü gibiydi; yüzünün bir çeyreği gitmişti, inanılmaz talihlerinden akılları fırtmışa benzeyen iki sinek de yüzünün çevresinde uçuşuyorlardı. Benim ellerim de onunkilerden daha iyi durumda değildi. Yandaki banyoda olabildiğince yıkanıp temizlendim. Artık gidebilirdim. Sahanlığa çıktığımda deminden beri kulaklarımın uğultusu sandığım şeyin aslında aşağıdaki oturma odasından gelen insan sesleriyle radyo gürültülerinden oluşan bir karmaşa olduğunu farkettim.

Aşağıda, eve daha biraz önce girdikleri anlaşılan birkaç kişi, oturmuş, neşeyle Quilty'nin içkilerini tüketiyorlardı. Koltuğa gömülmüş şişman bir

adam vardı; kız kardeş oldukları belli olan - abla kardeştiler, küçüğü neredeyse çocuktu - solgun yüzlü, koyu renk saçlı iki güzel, sessizce yan yana kanepeye oturmuşlardı. Masmavi gözlü, kırmızı suratlı bir herifin, elinde iki bardakla içinden çıktığı bara benzeyen mutfakta, üç kadın bir araya gelmiş hem çene çalıyor, hem de buz çıkartıyorlardı. Eşikte durdum ve: 'Biraz önce Clare Quilty'i öldürdüm,' dedim. Kırmızı yüzlü herif içkilerden birini kızların büyüğüne verirken, 'aman ne iyi!' dedi. Şişko adam da, 'biri bunu çok önceden yapmalıydı,' diye düşüncesini belirtti. Barın oradan solgun bir sarışın, 'adam ne diyor Tony?' diye sordu. Kırmızı yüzlü herif, 'Cue'yu öldürdüğünü söylüyor,' diye karşılık verdi. Plakları gözden geçirmek üzere çömeldiği köşeden doğrulan, kim olduğunu bilmediğim bir adam, 'arada bir biz de öldürsek fena olmaz hani,' dedi. 'Neyse,' dedi Tony, 'bir an önce aşağıya insin.

Maça yetişeceksek onu daha fazla bekleyemeyiz.' 'Biri şu adama içki versin,' dedi şişko. 'Bira ister misin?' diye sordu pantolonlu bir kadın, uzaktan bira kutusunu gösteriyordu. Yalnızca kanapede oturan karalar giyinmiş, genç olanı beyaz boynuna doladığı ışıltılı bir şeylerle oynayan iki kız, yalnızca onlar ses çıkarmadılar, öylece gülümsediler, ne kadar da genç, ne kadar da aşifteydiler. Müzik bir an için kesildiğinde, merdivenlerde birden bir gürültü oldu. Tony ile ben antreye çıktık. Quilty sürüne sürüne sahanlığa kadar gelmemiş mi meğerse, orada gözlerimizin önünde rüzgarda çırpman bir bayrak gibi titredi, sonra bütün ağırlığıyla bir daha hiç yerinden kalkmamacasına, mor bir elbise yığını halinde çöktü kaldı.

'Acele et, Cue,' dedi Tony gülerek. 'Sanırım hala-' Oturma odasına döndü, cümlesinin sonu müziğe karıştı gitti.

Bu, dedim kendi kendime, Quilty'nin benim için sahnelediği usta işi oyunun sonu bu işte. Yüreğim sıkıntıyla dolu, evi terkettim, lekeler halinde yere serpilen güneşin içinden arabama doğru yürüdüm. Arabanın her iki yanma başka arabalar park etmişti, aralarından sıyrılıp çıkarken biraz zorlandım.

36

Gerisi biraz yavan, biraz hayal meyal. Arabayı yavaşça yokuş aşağı sürdüm, çok geçmeden kendimi gene aynı tembel hızla Parkington'un aksi yönünde yol alır buldum. Yağmurluğumu boudoir'da, eski dostum'u da

banyoda unutmuştum. Yok, hayır içinde yaşamak isteyeceğim bir ey değildi. Bir cerrah, kalbura dönmüş Quilty'yi yeniden hayata döndürerek hem kendi meslek hayatını, hem de tüm insanlığın kaderini değiştirebilir mi acaba diye şöyle bir geçirdim aklımdan. Aldırdığım yoktu aslında; genelde bütün bu pisliği unutmak istiyordum. Ölü olduğunu öğrendiğimde içimi ferahlatan tek şey aylarca sürecek türlü türlü anlatılmaz ameliyatlar, iniş çıkışlarla dolu 'gözler önünde' iğrenç bir iyileşme dönemini zihnimde de yaşamaktan kurtulduğumu bilmek oldu. Ya iyileşip kalkıp gelseydi de ben de kendi kendime onun bir hayalet olduğunu söyleyip durmak zorunda kalsaydım! Aquina'lı Thomas haklıydı. Hayatın önemli anlarında insanlar için görme duyusundan çok daha değersiz olan dokunma duyusu, gerçekliğe varma konusunda tek değilse de başlıca araçlarımızdan biri oluyor. Üstüm başım Quilty'iydi. Kanamadan önce gelen o baş dönmesi vardı üzerimde.

Yol, önümdeki uçsuz bucaksız arazinin içinden uzanıp gidiyordu. Birden başkaldırı, simgesel davranış falan diye değil, sadece yeni bir yaşantı olsun diye- insanın koyduğu bütün yasaları çiğnediğime göre, trafik kurallarını da çiğneyebileceğimi geçirdim aklımdan. Otoyolun sol şeridine geçtim, nasıl bir duyguydu bu; bayağı iyiydi. Karnımın dibinde yayılıp duran bir dokunma duyusunun çeşitli derecelerdeki öğeleriyle karışan hoş bir erime kapladı içimi, bütün bunlara ek olarak da yolun yanlış tarafında araba sürmenin en temel fizik yasalarını ortadan kaldırmanın en iyi yolu olduğunu düşünüyordum. Bir bakıma oldukça dini bir dürtüydü bu. Düş gibi süzülüp saatte otuz kilometre hızı aşmadan yolun bu tuhaf ayna görüntüsünde ilerledim. Tek tük arabalar geliyordu. Yolun bütün bütüne onlara bıraktığım kısmından arasıra arabalar geçiyor, geçerken deli gibi korna çalıyorlardı bana. Üstüme doğru gelen arabalardakiler bir dirsek yapıp, kavis çiziyor sonra da korkuyla bağırıyorlardı. Çok geçmeden kalabalık yerlere vardım. Kırmızı ışıkta geçmek çocukken Burgonya şarabından yasak bir yudum almak gibiydi. Bu noktada işler karışıyordu. İzleniyor, arabalar tarafından kuşatılıyordum. Sonra, önümde yolumu bütün bütüne kesecek biçimde durmuş iki araba gördüm. Zarif bir hareketle yoldan çıktım, iki ya da üç kere hopladıktan sonra arabayı çayırlık bir yokuştun yukarıya doğru sürdüm, iki yana sallana sallana şaşkına dönmüş ineklerin arasına girdim, usulca durdum. Ölü iki kadını birleştiren, ince düşünce ürünü Hegel'ci bir sentez!

Az sonra arabadan çıkarılacaktım (selam, Melmoth, teşekkürler sana eski dostum!) Beni arabadan çıkarıp taşırlarken onlara hiç yardımcı olmadan kendimi bırakacağım, bir hasta gibi gevşeyip rahatlayarak kendimi tembelce teslim edeceğim sayısız eli özlüyordum. Bedenimin kesikliğinden, polisle ambulansçıların güvenebileceğim desteğinden tüyler ürpertici bir zevk alacaktım. Yokuş yukarı tırmanıp beni bulmalarını beklerken, son olarak bir şaşkınlık ve çaresizlik serabını canlandırdım gözlerimin önünde. Lolita'nın ortadan kayboluşundan kısa bir süre sonraydı. Korkunç bir iç bulantısı sonucunda yepyeni bir otoyolu kah çevreleyen kah ona koşut olarak ilerleyen, hayal gibi bir dağ yoluna çıkmış, arabayı yol kenarına çekmiştim. Otoyolu dolduran yıldız çiçekleri bir soluk mavi yaz sonu öğleden sonrasının aldırışsız sıcaklığında yıkanıyorlardı. Ciğerlerimi paralarcasına öksürdükten sonra bir süre iri bir kaya parçasının üzerinde dinlendim, sonra açık havanın ciğerlerime iyi geleceğini düşünerek otoyolun uçuruma bakan kenarındaki alçak taş korkuluğa doğru yürüdüm.

Yol kenarındaki kurumuş otların arasında küçük çekirgeler sıçrıyordu. Tüy gibi hafif bir bulut kollarını açmış, kendinden daha güvenilir gözükmeden gemi gibi süzülen ama daha ağırkanlı ikinci bir buluta doğru ilerliyordu. Bu dost uçuruma doğru ilerlerken, ayaklarımın dibindeki vadinin katları arasında yatan küçük madenci kentinin, bir duman gibi yükselen seslerin ezgili uyumunu farkettim. Kırmızılı boz renkli damları olan evlerle yeşil ağaç ponponlarının arasındaki sokakların geometrik düzenini, yılan gibi kıvrılan bir akarsuyu, kent çöplüğünün demir cevherini andıran olgun pırıltısını, kentin ötesinde ise koyulu açıklı tarlaların çaprazlamasına oluşturduğu çılgın yorgan desenini, hepsinin ardında da sık ağaçlarla kaplı yüce dağları görebiliyordum. Ama bu sessizce şenlenen renklerden daha da göz alıcı olan -bilirsiniz, birbirlerini buldular mı daha bir ışıyan renkler var- gözden çok kulağa seslenen bir ışıltı, bir düş pırıltısı taşıyan, bir an bile azalmadan yükselen sesler toplamının dumanlı titreşimiydi. Bu sesler dağın taşın dudaklarına sunulmak üzere yavaş yavaş yükselirken ben orada durmuş iğrenç ağzımı siliyordum. Çok geçmeden bütün seslerin aynı olduğunu, kadınları evde, erkekleri işte olan bu saydam kentin sokaklarından yükselenin hep aynı sesler olduğunu anladım. Sevgili okuyucum! Duyduğum şey oyun oynayan çocuk seslerinin ezgisinden başka bir şey değildi; hava öylesine berraktı ki, bu görkemli ama ayrıntılı, uzak ama şaşılacak kadar yakın, açık seçik ama ölümsüz bir gizemle dolu

ses kalabalığı arasından kimi kere kıkır kıkır bir gülme yükseliveriyor, bir beyzbol sopasının 'çat' sesi ya da oyuncak bir trenin takırtısı ayırt edilebiliyordu. Kalemle hafifçe çizilmiş gibi gözüken sokaklar bu sesleri çıkaranları görmeyi sağlayamayacak kadar uzaklardaydı. O görkemli yamaçta durdum, ezgilerin titreşimine, arka plandaki utangaç bir mırıltının ortasından yükseliveren ayrı ayrı çığlıklara kulak verdim. İşte o anda, işte o anda anladım ki umarsızlığı en belirgin olan şey Lolita'nın benim yanımda bulunmayışı değil, sesinin aşağıdaki o çocuk sesleri arasında olmayışıdır.

İşte benim hikayem bu kadar. Bir kere daha okudum. Yer yer üzerine yapışmış ilik, kan parçaları var, güzel yeşil sinekler dolanıyor çevresinde. Olayların şu ya da bu dönemecini alırken kaygan benliğimin kimi zaman bana bile anlaşılmaz geldiğini, dalmaya cesaret edemeyeceğim kadar derin ve karanlık sulara doğru kayıp gittiğini sezdiğim oluyor. Kişileri incitmemek için gizleyebildiğim kadarını gizledim. Kendime özellikle uyan bir takma ad bulmadan önce de çeşitli olasılıkları aklımdan geçirdim. Notlarım arasında 'Otto Otto', 'Mesrner Mesmer' ve 'Lamber Lamber' gibi adlar var, ama neden bilmiyorum, seçtiğim ad murdarlığımı oldukça iyi özetliyor. 56 gün önce, ilkin gözlem altına alındığım psikopatoloji koğuşunda, sonra da bu iyi ısıtılmış ama mezar benzeri hücrede Lolita'yı yazmaya başladığımda, mahkemede bu notların tümünü kullanacağımı düşünmüştüm. Ne varki yazdıklarımı yarıladığımda şu anda hayatta olan Lolita'yı gözler önüne seremeyeceğimi anladım. Kendi kendimle başbaşa olduğumda bu anılardan parça parça yararlanabilirim, ama yayımlanmaları ancak daha sonraki bir tarihte gerçekleşecek.

Sandığınız kadar da açık olmayan bazı nedenlerden ötürü ölüm cezasına karşıyım; umarım bu tavrım yargıçlar tarafından da paylaşılır. Kendim yargıç olsaydım Humbert! ırza geçme suçundan otuz beş yıldan az olmamak üzere cezalandırır, geri kalan suçlamaları geçersiz sayardım. Öyle de olsa büyük bir olasılıkla Dolly Schiller benden sonra uzun yıllar yaşayacaktır. İmzalı bir vasiyetnamenin bütün yasal yetkileri ve dayanakları çevresinde şu karara varıyorum; tek istediğim bu anıların ancak Lolita öldükten sonra yayımlanmasıdır.

Demek ki okuyucum bu kitabı açtığında ikimiz de ölmüş olacağız. Ama şu satırları yazan elimde kan dolaşıp durdukça sende benim yoğrulduğum o kutsal maddedensin, buradan Alaska'ya uzanıp seninle konuşabilirim. Dick'ine bağlı kal. Başka herifler el sürmesin sana.

Yabancılarla konuşma. Bebeğini seveceğini umarım. Umarım oğlan olur. Umarım o kocan sana her zaman iyi davranır, yoksa ruhum kara bir duman, cinnet getirmiş bir dev gibi çöker onun üzerine, sinirlerine varıncaya kadar parça parça eder onu. C.Q.'ye de acıma. Onunla H.H. arasında bir seçim yapmak gerekti; seni gelecek kuşakların zihinlerinde yaşatabilmek için H.H.'nin en azından, birkaç ay daha yaşaması en doğrusu olacaktı. Yaban öküzleriyle melekleri, dayanıklı renk dokularının gizini, peygamber sözü gücündeki soneleri sanat denen sığınağı düşünüyorum şu anda. Ki bu da seninle benim paylaşabileceğimiz tek ölümsüzlük olabilir, Lolita'm benim.

-SON-

1955 parçasıyla şimdiye kadar herhangi bir hayvanın çizdiği ilk resmi çizen maymunla ilgili bir gazete haberinden kaynaklanmıştı. Sözkonusu karalama, zavallı yaratığın kafesinin parmaklıklarını gösteriyordu. Yukarıya aldığım bu dürtünün sonuçta ortaya çıkan düşünce çizgisiyle metin açısından herhangi bir ilintisi yoktu, ama bu çizgi, elinizde tuttuğunuz romanın ön çalışması olan otuz sayfa uzunluğunda bir kısa hikayenin doğmasına yol açtı. Bu hikaye 1924'den beri kimi romanlarımı yazdığım Rusça dilinde (bu dilde yazdıklarımın en iyileri İngilizce'ye çevrilmediği gibi hepsi de politik nedenlerle Rusya'da yasaklanmış bulunmaktadır) yazılmıştı. Adam bir Orta Avrupalı, kimliği belirsiz supericiği Fransız, olayın geçtiği yerler ise Paris ve Fransız taşra'sıydı. Adamı küçük kızın çok geçmeden ölecek olan hasta annesiyle evlendirmiştim.

Bir otel odasında yetim kızdan yararlanmaya kalkışıp da beceremeyen Arthur (adı buydu) kendini bir kamyonun tekerlekleri altına atıyordu. Bu hikayeyi savaş sırasının pencereleri mavi yağlı kağıtla kaplı gecelerinden birinde bir grup arkadaşa -Max Aldanov, iki sosyal devrimci, bir de kadın doktor- okumuştum; ne var ki elimdekinden hoşnut değildim. 1940'da Amerika'ya yerleştikten bir süre sonra da ortadan kaldırdım. 1949 sıralarında, New York eyaletinin yukarılarına düşen Ithaca'da, hiçbir zaman bütün bütüne dinmemiş olan sızlama yeniden başıma bela olmaya başladı. Bağdaştırma taptaze bir şevkle Esin'e katıldı, beni konuyu yeni baştan, bu kez St. Petersburg'da, 1903 dolaylarında bakıcım olan Rachel Home adlı hanımın anadili olan İngilizce'de ele almaya götürdü. Artık bir damla da İrlandalı kanı katılan supericiği gene az çok aynı kızdı, ayrıca temeldeki 'annesiyle evlenme'

buluşundan da vazgeçmemiştim. Ama bütün bunlar bir yana elimdeki yepyeni bir şeydi, gizliden gizliye romana özgü kanatlar ve pençeler de edinmişti.

Kitap çok yavaş ilerliyordu, sık sık kesintilere uğruyor, konu dışı bir şeyler geveleyip duruyordu. Rusya'yla Batı Avrupa'yı kurmak kırk yıl kadar zamanımı almıştı, şimdiyse Amerika'ya kurmak sorunuyla karşı karşıyaydım. Kişisel hayal gücümün aşma ortalama bir 'gerçeklik' (tırnak içine alınmadıkça hiçbir anlam vermeyen sözcüklerden biri de budur) kırıntısı katmama yarayacak yerel gereçlerin sağlanması elli yaşında, algılama ve belleme gücünün kendiliğinden kusursuz olduğu Avrupa'daki gençlik yıllarımdaki kadar kolay olmuyordu. Araya başka kitaplar girdi. Bir ya da iki kere bitmemiş taslağı yakacak oldum, Juanita Dark'ımı alıp evin hiçbir şeyden habersiz bahçesinde yana kaykılmış duran çöp yakma makinesinin gölgesinin oraya kadar götürdümse de, ortadan kaldırdığım kitabın hayaletinin ileriki hayatım boyunca dosyalarımda kol gezeceğini düşündüğümden vazgeçtim.

Karım ve ben her yaz kelebek avlamaya gideriz. Topladığımız örnekler, Harvard'ın Karşılaştırmalı Zooloji Müzesi ya da Cornell Üniversitesi koleksiyonu gibi bilimsel kurumlarda durur. Bu kelebeklerin altına iğnelenmiş yer etiketleri ileride gizemli yaşam öykülerine meraklı kimi yirmi birinci yüzyıl araştırmacılarının ağzına çalınmış birer parmak bal olacak. Lolita'yı geceler boyu ya da havanın kapalı olduğu günlerde harıl harıl yazarak bitirmem de, Telluri'de - Colorado, Afton - Wyoming, Portal - Arizona ve Askland - Oregon gibi yol üstü duraklarımızda oldu. Elimdekini elyazısıyla temize çekmem 1954 baharında sona erdi, hemen bir yayıncı aramaya giriştim.

Başlangıçta eski, temkinli bir dostumun öğüdünü tutarak kitabın takma adla yayınlanması koşulunu kabul edecek kadar yumuşak başlılık gösterdim. Kısa bir süre sonra, takınacağım maskenin kendi amacımı ne büyük ölçüde baltalayacağını anlayarak Lolita'ya imzamı atma kararını verdiğime hiçbir zaman pişman olmayacağımı sanıyorum. Kendilerine sırayla elimdeki kitabın elyazmasını sunduğum dört yayıncı, W, Y, X, Z, kitap seçicilerine kitaba şöyle bir göz attırdılar ve Lolita'dan eski temkinli dostum E E'nin bile beklemediği biçimde tedirgin oldular.

Avrupa'da eski çağlarda, hatta 18. yüzyıl ortalarına kadar (en bilinen örnekler Fransa'dan çıkmıştır) amaçlı açık saçıklığın güldürü pırıltılarıyla

ya da gürbüz bir alaycılıkla, hatta hınzırlığı tutan iyi bir şairin aşka gelmesiyle atbaşı gittiği nasıl bir gerçekse, çağımızda 'pornografi' dendiğinde akla bayağılık, ticarilik ve belli kesin anlatı kuralları geldiği de bir gerçek. Alışılagelmiş sözcüklerin hastanın üzerinde doğrudan bir etki sağlamasını öngören sıradan cinsel uyarma süreci, bütünüyle her türlü estetik zevkin yerini alsın diye, açık saçıklığın bayağılıkla çiftleştirilmesi kaçınılmaz oluyor. Hastası doyumun güven verici etkisini hissetsin diye pornografi yazarı birtakım eski, değişmez kuralları izlemek zorundadır. Aynı etki, sözgelimi dedektif romanları meraklılarınca da bilinir, bunlarda, eğer dikkat etmeyecek olursanız, gerçek katil sanatsal özgünlük olup çıkabilir, detektif romanları meraklısının da böylesinden sıtkı sıyrılabilir (örneğin içinde bir tek konuşma olmayan detektif romanını kim okur ki?) Demek ki, pornografik romanlarda olay örgüsü klişelerin çiftleşmesiyle sınırlı kalmak zorundadır. Üslup, yapı, imgeler, bunların hiçbiri okuru ılımlı zevklenmesinden çekip ayırmamalıdır.

Roman, seks sahnelerinin sırayla değişip durmasından oluşmalıdır. Aradaki geçişler, anlamı sağlayacak dikiş yerlerine, en basitinden mantıki köprülere, küçük açıklamalar ve girişlere indirgenmek zorundadır. Okur, büyük olasılıkla bunları atlayacaktır, ama aldatılmadığından emin olabilmesi için (çocukluktaki 'gerçek' masalların çizgisine alışkın olmaktan ileri gelen bir anlayıştır bu) bunların kitabın içinde sırayla bulunduğunu bilmesi gerekmektedir. Dahası, kitaptaki seks sahneleri gittikçe yükselen bir çizgi izlemek zorundadır; yeni çeşitlemeler, yeni bileşimler, yeni cinsler ve sevişenlerin sayısının gitgide artar olması (Sade'm bir oyununda bahçıvanı da çağırırlar) gerekir, yani kitabın sonu ilk bölümlere oranla daha yoğun bir açık saçıklık dağarcığıyla tıka basa dolu olmalıdır.

Lolita'nın başında yararlandığım kimi teknikler (Humbert'in güncesi örneğin) ilk okuyucularımdan kimilerini bunun açık saçık bir kitap olduğunu düşünme yanlışına götürdü. Erotik sahnelerin gitgide yoğunlaşarak ardarda dizilmesini beklediler; bu sahnelerin arkası kesildiğinde, okuyucu da kesildi, sıkıldı, kendini aldatılmış hissetti. Sanırım dört yayınevinin de kitabın elyazmasını sonuna kadar okumamalarının nedeni buydu. Kitabı pornografik buldular mı, bulmadılar mı, orası beni ilgilendirmiyordu.

Kitabı satın almayı reddetmeleri benim konuyu ele alışımdan değil konunun kendisinden kaynaklanıyordu, çünkü çoğu Amerikan yayıncıları

sözkonusu olduğunda tartışmasız tabu sayılan en az üç konu bulunmaktadır. Öbür ikisi; bir sürü çocuk ve torunla noktalanan eksiksiz, görkemli bir başarı niteliğindeki zenci - beyaz evliliği, bir de mutlu ve çevresine yararlı bir hayat yaşayıp, 106 yaşında mutlu uykusunda ölen mutlak Tanrıtanımaz. Tepkilerin bazıları çok eğlendiriciydi; okuyanlardan biri Lolita'mı on iki yaşında bir oğlan çocuğu yapıp çiftçi Humbert tarafından bir ahırda, gölgeli, tedirgin edici bir ortamda ırzına geçirtirsem bunu da kısa, vurucu, 'gerçekçi' cümlelerle ('Çılgın gibiydi. Hepimiz çılgın gibiyiz sanırım. Sanırım Tanrı da çılgın' vb.) yazarsam, bağlı olduğu yayınevinin kitabı basmayı düşünebileceğini söyledi. Simgelerden ve alegorilerden nefret ettiğimi (bu kısmen Freud'cu efsuncular a olan eski düşmanlığımdan, kısmen de edebi mitosçularla toplumbilimcilerin devşirdikleri genellemelerden nefret etmemden ileri geliyor), herkesin bilmesi gerekirken, başka açılardan oldukça aklı başında olan bir okuyucu da Lolita'nın ilk bölümünün sayfalarını şöyle bir karıştırdı ve kitabı 'genç Amerika'yı kirleten yaşlı Avrupa' olarak niteleyiverdi; başka bir sayfa karıştırıcı da 'genç Amerika'nın yaşlı Avrupa'yı kirlettiği' kanısına varmıştı. Danışmanları sayfa 188'in ötesine geçemeyecek kadar Humbert'den sıkılan yayıncı X, bana ikinci bölümün çok uzun olduğunu yazma alıklığını gösterdi. Öte yandan yayıncı Y, kitapta iyi insanlar olmamasına hayıflanıyordu. Yayıncı Z, Lolita'yı basarsa ikimizin de .hapse gireceğini bildirdi.

Özgür bir ülkede yaşayan hiçbir yazardan duyumsal olanla açık saçık olan arasındaki sınır çizgisi üzerinde kafa yorması beklenemez. Saçma olur bu. Dergilerde, dekolteleri hoca eskilerinin dil şapırdatmasına yetecek kadar açık ama postacıların çatık kaslarıyla karşılanmayacak kadar kapalı güzel, genç memelilere poz verdirenlerin tutturduğu o çok ince dengeye hayranım gerçi, ama benim tıpkısını uygulamam düşünülemez. Sıradan, eserekli yazarların daktilosundan çıkan, piyasa eleştirmenlerince de 'güçlü' ya da 'çarpıcı' gibi nitelemeler yakıştırılan o içinden çıkılmaz bayağılık ve kapsamdaki romanlarda sergilenen duvar yazısı üslubunu da iç gıcıklayıcı bulan okurlar olsa gerek... Kimi sevgili okuyucular da kendilerine bir şey öğretmediği için Lolita'yı anlamsız bulacaklardır. Ben ne didaktik edebiyat yazarıyım, ne de edebiyatın okuruyum, kaldı ki John Ray'in öne sürdüğünün aksine, Lolita yedeğinde ahlakî ders getiren bir kitap değildir. Benim için bir sanat eseri, kabaca 'estetik mutluluk' diyebileceğim şeyi sağladığı sürece varolur. Bu da, temel ölçüt olarak alman sanatın (merak,

sevecenlik, yufka yüreklilik, haz) bir yerde herhangi bir biçimde öbür varoluş biçimleriyle kesiştiği bir varoluş durumudur. Geri kalanların hepsi ya güncel süprüntü ya da bazılarının Tezli Edebiyat dediği, çoğunlukla koca koca alçı kalıplar halinde dikkatle çağdan çağa aktarılan güncel süprüntüdür ki sonunda elinde çekiçle birinin gelip Balzac'ın, Gorki'nin, Mann'ın kafasını iyice bir yarmasını bekler.

Bazı okuyucuların yönelttiği başka bir suçlama ise Lolita'nın Amerika'yı karşısına alan bir kitap olduğu yolundadır. Bu, beni o budalaca ahlaksızlık suçlamasından daha da çok incitiyor. Kimi derinlikleri ve perspektifleri tutturma isteği (bir sayfiye evinin bahçesi, bir dağ çayırlığı) beni yeterli sayıda Amerikan dekorları kurmaya götürdü. Belli eğlendiriciliği olan bir ortam istiyordum. Hiçbir şey bağnazlığın bayağılığı kadar eğlendirici olamaz. Kaldı ki bağnazlığın bayağılığı sözkonusu olduğunda, Avrupa ve Asya ile Kuzey Amerika arasında pek bir fark gözetilmez, Chicago'lu herhangi bir proleter de bir dük kadar 'burjuva' (Flaubert'çi anlamıyla) olabilir. İsviçre otelleriyle İngiliz konukevleri yerine Amerikan motellerini seçtim, çünkü Amerikalı bir yazar olma çabasındayım ve tek istediğim öteki Amerikalı yazarların yararlandıkları haklardı.

Öte yandan, yarattığım Humbert bir yabancı ve anarşisttir, supericikleri bir yana, daha birçok konuda onunla aynı düşünceleri paylaşmıyorum. Kaldı ki, Rusça kitaplarımı okuyan herkes de eski dünyalarımın hepsinin -Rus, İngiliz, Alman, Fransız- bu yeni dünyam kadar olağanüstü ve kişiye özel olduğunu bilir.

Bu söylediklerimin -birikmiş hınçlarımın tozunu almak anlamına gelebileceğini gözönünde bulundurarak hemen ekleyeyim ki, Lolita'nın elyazmasını ya da Olympia Press basımını Adam neden bunu yazmak zorunda hissetmiş kendini?' ya da 'Manyakları anlatan kitapları neden okuyacakmışım?' duyguları içinde okuyan süt kuzularının yanı sıra, kitabımı, benim bu kitabın iç düzeni hakkında burada söyleyebileceklerimden çok daha iyi anlayan birçok akıllı, duyarlı ve yiğit insanlar da çıktı. Her aklı başında yazar yayımlanmış şu ya da bu kitabının insanın hiç yanından ayrılmayan bir dostun varlığım andırdığının bilincindedir sanırım. Bodrumda bir yerde göstergesinin ışığı sürekli yanan özel bir termostat gibidir kitap, dokunduğunuz anda sessizce patlayıverir, tanıdık bir sıcaklık yayılıverir çevreye. Bu varlık, her zaman için iki adımda alıvereceğiniz bir uzaklıkta duran bu kitabın ışıltısı insana arka çıkan bir

duygudur. Kitap önceden belirlenmiş çizgilerine ne kadar başarıyla oturmuşsa, rengi de o ölçüde parlak, o ölçüde doygun pırıltılar saçar. Gene de, kişinin kitabın geri kalanına oranla daha bir öncelik tanıdığı, daha bir sevencenlikle tadına vardığı belli durak noktalan, .sapaklar, ötekilerine yeğ tuttuğu kuytuluklar vardır. 1954 kışında provalarını gözden geçirdiğimden bu yana, Lolita'yı bir daha açıp okumadım, ama bu kitabın varolduğunu bilmenin tıpkı bir evin çevresini sessizce kuşatan yaz günü gibi tatlı bir duygu olduğunu bilirim, bilirim ki buğunun ardındaki gün içten içe pırıl pırıldır. Böylelikle Lolita'yı her aklımdan geçirişimde Mr. Maksoviç'i, Ramsdale'deki okulun sınıf listesini, Charlotte'un 'su geçirmez' deyişini, Lolita'nın ağır hareketlerle Humbert'in armağanlarına yaklaşmasını, Gaston Grodin'in stilize tavan arası odasını süsleyen resimleri, Kasbeam'deki berberi (tam bir ayımı aldı), tenis oynayan Lolita'yı, Elphinstone'daki hastaneyi, o solgun, gebe, sevilmiş, hayata döndürülmesi mümkün olmayan Dolly Sebillerin (kitabımın başkenti olan) Gray Star'da ölüşünü ya da kentin aşağısındaki vadinin, bir dağ, geçidi boyunca (Lycaedies Sublivens Nabokov kelebeğinin bilinen ilk dişisini bu dağ geçidinde yakalamışımdır) çıngırtılı seslerle yükselen gürültüleri gibi görüntüleri özellikle seçer ayırırım. Bunlar romanın candamarlandır. Bunlar kitabın olay örgüsünü kuran gizli noktalar, aşkın koordinat çizgileridir. Gene de açıkça biliyorum ki, bu ve buna benzer sahneler, kitabı 'Bir Zevk Kaldıran Anıları' ya da 'Milord Grosvit'in Aşkları' gibi bir şey olduğu izlenimine kapılarak okuyanlar tarafından atlanacak, gözden kaçırılacak, farkına bile varılmayacak. Romanımın bir sapkının fizyolojik dürtülerine çeşitli anıştırmalarda bulunduğu bir gerçek. Ama unutmayınız ki çocuk değiliz, okuma yazma bilmeyen genç serseriler değiliz, hele eşcinsel bir eğlenti gecesi sonrasında, klasikleri sansürlü basımlarından okuma çelişkisini yaşamak zorunda olan İngiliz yatılı okul öğrencileri hiç değiliz.

Kurmaca bir metni, toplumdaki bir sınıf, yazarı ya da ülkesi hakkında bilgi edinmek amacıyla incelemek çocukça bir şeydir. Buna karşın canciğer arkadaşlarımdan birkaçı. Lolita'yı okuduktan sonra 'bu kadar iç karartıcı insanlar' arasında yaşıyor olmama (!) gerçekten dertlendiklerini söylediler.

Benimse tek huzursuzluğum kitabı yazarken, işliğimde sağa sola fırlatılmış kollar, bacaklar ve yarım kalmış gövdeler arasında yaşıyor olmaktı.

Paris'teki Olympia Press, kitabı bastığında Amerikalı bir eleştirmen Lolita'nın benim romantik edebiyatla olan aşk serüvenimin kağıda geçirilmesi olduğunu öne sürmüştü.'Romantik edebiyat' yerine İngiliz dili' dersek bu zarif formül çok daha doğru olar. Sanırım burada sesim gereğinden fazla çatlak çıkıyor. Amerikalı dostlarımdan hiçbiri Rusça kitaplarımı okumadıklarından, İngilizce'de yazdıklarıma bakarak yöneltilen bütün övgüler mutlaka biraz bulanık kalacaktır. Hiç kimseyi ilgilendirmeyen -ilgilendirmemesi de gereken- kişisel talihsizliğim, kendi söyleme tarzımdan, ana dilim Rusçanın pürüzsüz, zengin, sonsuz yumuşaklıktaki ritmlerinden vazgeçmek, bunları elden düşme bir İngilizce'yle değişmek zorunda kalışımdır. Hiçbir dilin sihirbazı, elinde şu araçlar -parmak ısırtan ayna, kara kadife fon perdeleri, örtük çağırışımlarla gelenekler olmadı mı, frakının kuyruğunu uçura uçura mesleğinin geleneğini büyülü bir biçimde aşmayı başaramayacaktır.

12 Kasım 1956

SON